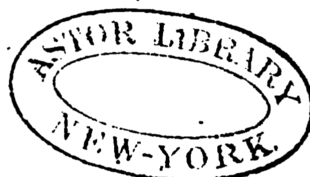

ISLANDS LANDNAMABÓK.

HOC EST:

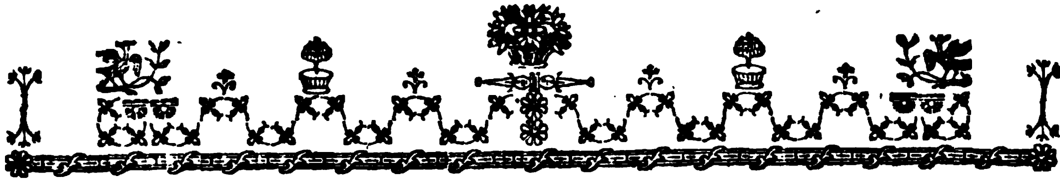
LIBER ORIGINUM ISLANDIAE.

VERSIONE LATINA, LECTIONIBUS VARIANTIBUS, ET RERUM, PERSONARUM, LOCORUM, NEC NON VOCUM RARISSIMARUM, INDICIBUS ILLUSTRATUS.

Ex Manuscriptis Legati Magnæani.

HAVNIAE, 1774.

TYPIS *AUGUSTI FRIDERICI STEINII.*

L. B. S.

Origines gentis suæ, primaqve ejus incunabula ex tenebris antiqvitatis eruere, omnibus qvidem desideratum, paucis concessum fuit; nam quo altius hæ repetuntur, eo plura obstacula, majoresqve tenebræ animum sciendi avidum retinent, idqve adeo qvidem, ut omnibus numeris absolutam & certis ac indubitatis testimoniis ubiqve suffultam originum notitiam haberi posse, vix unqvam speret, qvi variam rerum humanarum, earumqve notitiæ propagandæ sortem recte perpensaverit; unde etiam paucissimæ gentes originis suæ historiam, augusto hoc nomine dignam, monstrare possunt. Id autem præ multis peculiare habuit colonia Norvegorum, quæ seculo nono Islandiam inhabitare cæpit, ut historiarum alias studiosissima, suam præprimis coleret, quam a

 summis

ſummis ejus primordiis jugiter repetendo, & junioribus præclara majorum facta inculcando (*), *genealogias ſimul ac origines gentis, per fidelem & ſæpius iteratam traditionem, maxima cura conſervavit, usqve qvo, majore & faciliore literarum Romanarum uſu poſt paucas omnino ætates introducto, integra majorum, inde a terræ primum inhabitatæ tempore, ſeries genealogica, eorumqve facta maxime illuſtria literis conſignarentur. His fundamentis nititur hicce* DE ORIGINIBUS ISLANDIAE LIBER, *qvi inter primos*

librorum

(*) Illuſtri hac de re loco ſuam relationem Codex Melenſis infra nominandus ſeqventibus claudit: " Þat er margra manna mál, at þat ſe úſkylldr fród-
„ leikr at rita landnám; enn ver þykiunſt helldur ſvara kunna útlendum
„ mönnum, þá er þeir bregda oſs því, at ver ſéom komner af þrælum edr
„ illmennum, ef ver vitum víſt kynferder ſannar; ſva ok þeim mönnom,
„ er vita vilia forn fræde eda rekia ættartölur, at taka helldur at upphafi
„ til, enn höggvaſt í midt mál; enda ero ſva allar vitrar þióder, at vita
„ vilia upphaf ſinna landsbygda, eda hvers hverge til hefiaſt, edr kynſlóder. "
Id eſt: *multorum qvidem hominum hic ſermo eſt, qvod nimis remota vel longe petita cognitio ſit, occupationem terræ deſcribere; nobis vero videtur ita optime reſponderi poſſe peregrinis, ubi forte nos a mancipiis vel maleficis ortos eſſe calumniantur, ſi veras gentis noſtræ genealogias certo ſciamus. Deinde etiam eis, qvi veteres hiſtorias exacte cognoſcere, & genealogias pertexere avent, melius multo ſatisfiet, ſi rem ab ipſis ejus initiis repetamus, qvam ſi in mediam involemus, & velut abrumpamus. Deniqve omnibus populis, qvi ſcientias coluerunt, curæ cordiqve ſemper fuit, ut habitationum patriæ initia & incrementa, ſeriemqve majorum diligenter perqvirerent.*

librorum gentis historicorum numerandus esse, communi reliqvorum consensu comprobatur, & qvemlibet insulæ tractum, ejusqve limites cum nominibus locorum, qvæ maximam partem adhuc hodie supersunt, enumerat, historiam occupationis & primos cujusvis incolas, eorumqve ut plurimum majores & posteros recenset, & unde qvivis & qva occasione novam hanc patriam sibi qvæsiverit, multis pertexit.

Ut autem talis labor unius hominis vires certe superat, ita & huic libro tam feliciter cessit, ut summi nominis inter Islandos historici manum illi admoverint, & non solum plures coævi diversas insulæ partes præ reliqvis sibi describendas primum sumserint, sed & subseqventi ætate, viri historiarum peritissimi priorum labores ad umbilicum perduxerint. Evenit etiam hic, qvod alias raro in istius ætatis scriptis, ut nullum de autoribus scripti dubium supersit, cum in ejusdem fine (pag. 378.) omnes recenseantur.

Horum autem agmen ducit, magno suo, tam qvoad ætatem, qvam fidem & celebrem eruditionem, merito decantatus ARIUS POLYHISTOR, SNORRONE STURLAEO teste, & primus & veracissimus rerum septentrionalium in Islandia scriptor, anno 1068 natus, & a S.

Vener. FINNO JOHANNAEO *in Historia Ecclesiastica Islandiæ Tom. I. pag.* 193 *sqq. pluribus laudatus.*

Arium in hoc labore proxime secutus est huic ætate suppar KOLSKEGGUS, *ob eruditionem etiam* POLYHISTOR *a posteris salutatus, qvi plus una vice (paqq.* 290. 304. 378). *narrationum hujus libri autor diserte laudatur.*

Horum vero hac de re scripta, ut & GENEALOGIAM ÖLFUSENSEM *incerti autoris (paq.* 319), *nec non* GENEALOGIAM BREIDFIORDENSEM, *a* BRANDO *Priore, qvi honoratissimum* POLYHISTORIS *nomen etiam promeruit (paq.* 106), *scriptam, denuo collegisse & in ordinem redegisse videtur* STYRMER POLYHISTOR *(paq.* 378), *anno* 1245. *mortuus, cujus laudes canit intima cum* SNORRONE STURLAEO *amicitia, pro qvo in Comitiis Universalibus anni* 1231. *& sæpius Legiferi officio functus est; eruditionem autem summam* VITA OLAI SANCTI *Norvegiæ Regis, qvalem* CODEX FLATEYENSIS *eam exhibet, abunde demonstravit (Vid. &* FINNI JOHANNAEI *Hist. Eccl. Island. loc. cit. paq.* 213.

Post Styrmerem huic libro emendando & supplendo manus admovit maximi nominis historicus STURLA THORDI *filius*

filius (pag. 378), SNORRONIS STURLAEI ex fratre nepos & discipulus, de cujus vita & scriptis magna multaque in viri laudem dici possent; cum vero horum summa capita pro suo scopo pridem indicaverit F. JOHANNAEUS, (loc. cit. pag. 210), eo lectorem, brevitati litanti, ablegare fas esto.

Tandem ultimam libro limam attulit suæ ætatis in Islandia longe eruditissimus HAUKUS ERLENDI filius, qvi ex STYRMERIS & STURLAE scriptis opus, qvale nunc existit, concinnavit (pag. 378). Floruit autem HAUKUS seculo decimo tertio exeunte, nam fide ANNALIUM REGIORUM *anno 1294, & sæpius exinde, Legiferi in patria officium gessit, anno vero 1334 obiit. Vid. FINNI JOHANNAEI Hist. Eccl. Isl. Tom. I. pag. 589. Unde & simul patet, hunc* DE ORIGINIBUS ISLANDIAE LIBRUM *seculo duodecimo ineunte primum conscriptum, seculo vero seqvente ulteriori cura & lima perpolitum & ad umbilicum perductum esse.*

Ut igitur liber plures habuit autores, ita nec mirum, exemplaria ejusdem magnopere a se invicem discrepare, de qva diversitate vir de historia Islandica meritissimus BIÖRN DE SKARDSA, qvi initio seculi præcedentis vixit, commentatus esse perhibetur, qvam tamen commentationem vidisse mihi non contigit.

contigit. Quæ autem in instructissima Bibliotheca MAGNAEANA *existunt libri exemplaria MSS., ad tres classes referri possunt, quibus quarta, si lubet, adnumeranda venit, quæ ex duabus primo loco nominandis conflata esse videtur.*

Prima harum classium LANDNAMA *sive* LIBER ABORIGINUM *proprie, vulgo appellatur, quæ cæterorum ordinem non ubivis servat, nec tot aboriginès, nec posteriorum seriem in tantum, ac reliquæ, pertexit. Ita hujus classis exemplaria* ERICUM *prius quam* VEKELEM *(pag.* 209 *sq.) recensent, &* HERIOLFO *(pag.* 327) *prorsus omisso, pauca tantum de filio ejus* ORMO *post* DUFTHAKUM *(pag.* 338) *adferunt. Nomen* THORFINNI *Abbatis (pagg.* 141. 151), BRANDI *Prioris (pag.* 106) FLEINIS *Poëtæ (pag.* 322) *&* MÖRDI *(pag.* 331) *laudes; mentio* SIGARIS *&* HAGBARDI *(pag.* 256); *Leges* ULFLIOTIANAE *(pag.* 299. *sqq.) &* HARALLDIANAE *de occupatione terræ (pagg.* 307. 321. *sq.); descriptio ultimæ contra* GUNNAREM *de* HLIDARENDIO *expeditionis (pag.* 340); *expeditio & carmen* THORSTEINIS TIADLLSTAEDINGI *adhuc infantis (pag.* 342 *sq.); ut & articuli* KOLBEINN *(pag.* 69) HERIOLFUS *(pag.* 377). *hic frustra quæruntur.*

Maxima

Maxima autem in genealogiis se offert differentia, cum hæc classis multas illarum, aut mancas tantum (pag. 78. sq. 147. sq.) adferat, (qvas reliqva exemplaria ad posteriora tempora ulterius perseqvuntur), aut prorsus omittat (pagg. 63. 73. 106. 127 sq. 140. 206. 231. 234. 239. 259 sq. 266. 345). Genealogia præsertim HAUKIANA, *qvod nec mirum, hic ubivis desideratur, ut & Comitis* GISSURIS, *cum tamen genealogiæ* STURLUNGORUM & ODDENSIUM *qvavis data occasione pertexantur; Unde probabiliter concludi potest, hujus classis libros* STURLAM POLYHISTOREM *autorem agnoscere, qvod ulterius eo comprobatur, qvod recensus autorum hujus scripti ab* HAUKO (*pag.* 378) *adjectus, hic non occurrat. Hujus classis exemplar* MS. *in Bibliotheca Legati* MAGNAEANI *No.* 107. *in Folio unicum exstat, manu* JONAE ERLANDINI *Pastoris* VILLINGAHOLTENSIS, *qvi Episcopo* SKALHOLTENSI *nominatissimo* BRYNJULFO SVENONIO *a codicibus antiqvis exscribendis fuit, & anno* 1672 *obiit, exscriptum ex codice qvodam, ut videtur, lacero & manco, nam præter minores lacunas, nec non eam qvæ hic pag.* 323. *occurrit, in exscripto* ERLANDINO *inde a pag. hujus editionis* 38. *usqve ad* 51. *nihil unqvam exstitit. Hoc exemplar No.* 107. *ubi infra allegatur, titulo* 7. *brevitatis ergo venit; ubi autem alia exemplaria* LANDNAMAM, *sive exemplaria hujus classis, in margine laudant, ibi* LANDNAMAE *tantum nomine usus sum.*

Altera exemplarium hujus libri classis communiter HAUKSBÓK, *sive* CODEX HAUKIANUS, *ab autore, qvi illi ultimam manum imposuit, ut conceptis verbis ipse Codex (pag.* 378) *docet, appellatur. Qvantum hæc classis a priori differat, partim mox est indicatum, partim lectiones variantes, ex utrisqve collectæ, monstrant. Hujus autem, qvam describo, classis, duo, inter MSS. MAGNAEANA, exemplaria existunt, alterum membraneum No.* 371. *in Qvarto, seculo, ut videtur, decimo-qvarto scriptum, sed cujus qvatuordecim tantummodo folia adhuc supersunt. Hæc membrana, cujus lectiones variantes per M indicavi, ab editoribus* KRISTNISAGAE *pridem descripta est, scriptionis autem specimen æri incisum* L. B. *hic exhibetur. Medio seculi præcedentis hæc membrana adhuc integra fuit (præter qvam qvod pag.* 110 *ad* 121. *jam tum defuisse videatur), eamqve supra laudatus* ERLANDINUS *exscripsit, qvod apographum foruli MAGNAEANI No.* 105. *Fol. integrum asservant, cujus diversitates inter lectiones variantes annotatas* 5, *vel etiam, ubi plura exemplaria in margine, ut assolent, Codicem* HAUKIANUM *allegant,* HAUKSBÓK *appellavi.*

Tertia classis MELABÓK, *sive CODEX MELENSIS merito appellari potest, cum ad MARCUM, optimatem (qvi prædium MELOS incoluit, & celeberr. SNORRONIS STURLAEI*

conso-

consobrinus (paq. 298. 305), & hujus filiorum JONAE & URAEKIAE fidus ACHATES erat), MARCI quoqve filium, uxorem & nurum, genealogias jugiter pertexat. Codex ille, qvalis nunc in NN. 106 & 112. in Fol. Bibliothecæ MAGNAEANAE habetur, HAUKIANUM *nuper descriptum ut plurimum seqvitur, multa tamen addit, qvæ, præter compendium qvoddam VITAE VIGA-GLUMI, tam mendose conceptum, ut vix ac ne vix qvidem intelligi qveat, qvod tamen, si ista VITA typis iterum evulganda foret, conferri meretur, inter lectiones variantes suis locis adtuli. Ordo hic in eo a reliqvis differt, qvod partes libri alias prima & qvinta, in codice MELENSI conjunctæ, partem primam constituant, (paq. 18. sq.); qvod tamen ab initio ita non obtinuit, sed ab exscriptore qvodam sui (paq. 376) oblito factum esse patet. Exemplar hujus classis No. 106. supra allegatum (qvod inter variantes 6, illud vero No. 112, 12. appello) manum viri suo seculo doctissimi* THORDI JONAEI *adhuc junioris, qvi ab anno 1634 ad 1670 Pastor HYTARDALENSIS fuit, refert, cujus vestiqia, qvin & menda, presso pede seqvitur fragmentum 112, paucis foliis constans, manu* HELGII GRIMI *filii, ab anno 1652 ad 1691 Pastoris HUSAFELLENSIS, viri in monumentis antiqvis exscribendis diligentiæ haud vulgaris. Qvorum tamen virorum doctrina & accuratio non obstat, qvo minus multa, in*

 nomini-

nominibus præsertim propriis, menda irrepserint; Sunt tamen hic relationes, quæ frustra alibi quæruntur, sunt & quædam, quæ quamvis contextus manifeste reqvirat, in omnibus reliqvis LIBRI ORIGINUM ISLANDIAE *exemplaribus desiderata (ex. gr. pag. 59.), hinc peti possunt. Et ut S. Vener.* THORLACIUS, *dum librum originum Islandiæ anno* 1688 *publici juris fecit, nullum hujus classis exemplar ad manum habuisse videtur, ita, ex allegatis celeberr.* ARNGRIMI JONAE & BIÖRNIS *de* SKARDSA, *inducor ut credam, illos talia exemplaria habuisse, &* VATNSHYRNAM, *a prædio* VATNSHORN, *ubi codex forte inventus est vel asservabatur, appellavisse.*

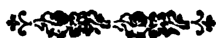
His tribus exemplarium classibus qvarta, ex binis prioribus, LANDNAMA *scilicet &* HAUKSBÓK, *conflata, addi potest, quæ jam hanc, jam illam seqvitur, auctoritatibus tamen in plurimis exemplaribus margini adnotatis. Hæc classis* MIXTA *vel* ECLECTICA *dici posset, & ad hanc, præter editionem* SKALHOLTENSEM, (*qvam* IMPR. *appello*), *exemplaria* MSS. *Bibliothecæ Legati* MAGNAEANI *NN.* 104. 108. 109. 110 & 111. *in Folio, (qvæ in lectionibus variantibus per* 4. 8. 9. 10 & 11. *denotantur), nec non utrumqve MStum Archivi Antiqvitatum* HOLMIENSIS, *referenda sunt. Horum N.* 104.

manu

manu ASGEIRIS JONAEI, *qvi celeberr.* TORFAEO *a manibus fuit, reliqva omnia nitore & cura superat.* *No.* 108. *bonæ qvidem notæ, sed priori non comparandum, medio seculi proxime præterlapsi scriptum esse videtur.* *No.* 109. *manu* JONAE GISSURII, *BRYNJULFI SVENONII fratris uterini, nati anno* 1590, *exaratum est. Ille postqvam in artibus mechanicis & lingva Germanica haud pœnitendos peregre fecerat profectus, Nupi in DIRAFIORDO consenuit, & multum libris, monumentis præsertim antiqvis, exscribendis laborem impendit.* *No.* 110. *omnibus prædictis exemplaribus postponendum esse videtur; menda tamen huic cum editione SKALHOLTENSI communia, & utriusqve consensus fere perpetuus, illud editoris usibus inserviisse innuunt.* *No.* 111. *est mendosum & jejunum libri originum Islandiæ compendium, in qvo omnes genealogiæ & multa alia desiderantur. Hoc tamen exemplar, & omnia jam memorata exscripta, ante annum* 1688, *qvo iste liber SKALHOLTI prodiit, scripta sunt, qvæ ideo, dum nova parabatur editio, conferri merebantur.*

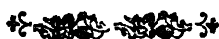
In Bibliotheca Archivi Antiqvitatum HOLMIENSIS duo hujus libri apographa existunt, qvorum unum est alterius exscriptum. Prius inter libros Islandicos chartaceos in forma octava No. 3. *scriptum est ESIUBERGI in Islandia, anno* 1673,

& cum exemplari Bibliothecæ MAGNAEANAE *No.* 108. *in Fol. maximam partem convenit, nisi qvod notas marginales, frivolas sæpe, qvin & interdum falsas, textui inserat, & plura hic qvam in No.* 108. *deprehendantur menda. Hoc exemplar* ESIUBERGENSE JONAS WIGFUSI *anno* 1688 *folita, id est, haud satis exacta cura exscripsit, librum in sex partes, qvarum ultima post relationem de* BIARNO HUSLANGO *incipit* (*pag.* 383), *& qvinqve partes priores in capita, divisit, ita ut pars prima* 40, *secunda* 124, *tertia* 103, *qvarta* 72, *qvinta* 70 *capita contineat; Utriqve exemplari genealogia* SVERRERIS *Norvegiæ Regis ab* ADAMO PROTOPLASTE *deducta subnectitur, qvæ tamen pro parte libri non est habenda.*

MANTISSA (*pag.* 381 *sqq.*), *qvamvis nec* HAUKUM, *nec, ut videtur, ullum ex pridem nominatis alium, libri originum Islandiæ scriptorem, autorem agnoscat, est tamen monumentum haud infimæ antiqvitatis, qvod varias res lectu dignas continet, & cum nullibi alias, qvam ad hujus libri calcem, & qvidem in solis qvartæ classis exemplaribus* (*excepto tamen N.* 111.) *occurrat, locum, qvem hic occupat, ei concedere non dubitavi.*

Restat jam, ut qvo consilio hæc editio facta sit, tribus tantum verbis indicetur. TEXTUS *ex supra laudato exemplari No.*

No. 104. exſcriptus eſt, editione ſimul SKALHOLTENSI, (utpote qvæ ſecundum qvinqve MSS., qvæ tunc ad manum erant, invicem collata, adornata eſt) ubivis accurate collata. Ex reliqvis autem ſupra laudatis Bibliothecæ MAGNAEANAE MSS. uno membraneo, & octo chartaceis, nec non ARNGRIMI JONAEI Specimine Hiſtorico de Iſlandia, (cujus differentiæ per A. indicantur), lectiones variantes congeſtæ ſunt. Ubi autem plurium exemplarium communis conſenſus laudatum No. 104. erroris convincebat, illud deſerere non dubitavi, ita tamen, ut nihil unqvam propria conjectura, nihil cujus auctoritatem in margine non notaverim, ſubſtituere ſuſtinuerim.

Erat mihi ab initio mens, librum, aut ſolummodo ſecundum exemplaria primæ, aut ſecundæ claſſis edere; ſed cum unicum ſaltem, & præterea mendoſum ac mancum utriusvis exſcriptum adeſſet; cumqve, utrumlibet illorum ad textum conſtituendum eligeretur, diſcrepantias ad duplam libri molem accreſcere prævidērem, ab iſto propoſito deſiſtendum erat.

Cuivis hunc librum legenti gloſſas & annotationes librariorum in textum ſubinde irrepſiſſe patet. Has everrere, & inter lectiones variantes in margine collocare, ab initio ſateqi; Sed cum nullum ſeculo præcedenti antiqvius exemplar, qvod conſtanter

ſeqvi

ſeqvi licuit, præſto eſſet, & tantus exemplarium, etiam in gloſſis aperte textui intruſis (ex. gr. pag. 331), obvius ſit conſenſus, huic quoqve emendationi ſuperſedere coactus ſum.

Sunt & adhuc qvidem in hoc libro loca, qvæ vel cum reliqvis Iſlandorum hiſtoriis, vel etiam aliis hujus ipſius libri relationibus conſiſtere neqveunt, qva in cauſa ſunt ſola menda librariorum, omnibus qvæ ad manum habui exemplaribus communia; hæc emendare, conciliare, & originem ac occaſionem errorum inveſtigare interdum erat facile, ſed interdum etiam tantum non impoſſibile, qvamdiu ſcilicet plurimæ Iſlandorum hiſtoriæ nondum ſunt editæ, cum rara ſint exemplaria MSS. qvibus talis emendatio & conciliatio tuto ſuperſtrui poſſit. Sed illa hujus libri loca, qvæ adhuc dum in mendo cubant, veritati hiſtoricæ non multum nocebunt, nam nec adeo multa ſunt, nec magni momenti, & propediem, qvod Delegatorum monumentis ad antiqvitates ſeptentrionales pertinentibus evulgandis conſtitutorum *labores & merita ſperare jubent, ubi fideles reliqvarum hiſtoriarum editiones prodierint, huic malo medela facile procurabitur.*

ORTHOGRAPHIAM *ſecundum codicem pergamenum exhibere inſtitueram, ſed tam parum hujus ſupererat, & apographum* ERLANDINI, *qvantum ad orthogprahiam pertinet, tam vitioſe deſcriptum,*

descriptum, ut hoc propositum missum facere necessum esset; secutus igitur sum quam maxime exemplar N. 104. ita tamen, ut þ, in medio vocis, per d, & z, per ss. st. ts. ds. ns. & s, prout ratio soni & sensus ferebat, expresserim, & accentus vocalibus longis, quo ambiguitas declinaretur, apposuerim; Recte quoque me fecisse existimavero, si orthographiam hujus exemplaris, sibi magis constantem, retinuissem, quod tamen consulto non feci, gratum quippe peregrinis fore ratus, si minutas quasdam variationes orthographicas, bonorum exemplarium auctoritate utrinque comprobatas, ex. gr. son & sun, varo, voro & voru &c. hic deprehendere & invicem comparare possent.

INTERPRETATIONEM ad verbum fere institui, quo facilius exteris ipsius textus, non sensus tantum, sed & genius ac idiotismi perspicerentur. Hæc prima mihi cura, nam stylo sæpe verso, ea, quæ Latini erant idiomatis, litura expunxit, voces autem Latinas Islandice constructas iterum substitui; Non quod Romani sermonis lepores & melleam Latii suadam fastidiam, sed quod hic magis referre putavi exteris uno velut oculo textum, altero versionem intuentibus, loquendi modos & idiotismos Islandicos patere, quam his posthabitis comtiore, ast minus fideli, stylo delectari. Carmina quæ hic occurrunt, quamvis verbum fere verbo reddiderim, ad calcem tamen operis paulo uberius enucleavi, quo

artifi-

artificium talis poëſeos ſecundum regulas artis perſpiceretur, qvo & ſimul, ea, qvæ poſt verſionem typis mandatam vel ipſe melius perſpexi, vel eruditi, qvos conſului, benigne mihi ſuggeſſerunt, ſubnectendi occaſionem nactus ſum.

INDICES PERSONARUM *& LOCORUM fuſiores adornavi, eo qvod maxima hujus operis pars circa genealogias aboriginum terræ, & territoria, a qvovis horum occupata verſetur. E contra* INDEX RERUM *tanto eſt contractior, & index vocum etiam in libro hujus indolis non poteſt eſſe prolixus, ubi a principio ad finem una eademqve actio, a diverſis tantum perſonis peracta, deſcribitur. Res tamen, ad inſtituta & mores veterum ſeptentrionalium ſpectantes, qvæ exſtantiſſimæ viſæ ſunt, pauciſſimis indigitavi; eodemqve conſilio vir de ſtudio philologico lingvarum ſeptentrionalium optime dudum meritus, & plus adhuc meriturus Dn.* JOHANNES OLAVIUS HYPNON. *indicem vocum rariſſimarum collegit, qvo ut me, tunc abſentem, magnopere devinxit, ita a Lectoribus, qvod certe auguror, magnas promeruit grates.*

MENDA, *proh dolor, plura, qvam fas eſt, in hanc editionem irrepſerunt. Qvæ ego librum relegens offendi, hæc ſunt, & ita reſtituenda:*

Pag.

Pag. 10. sq. *soldurii* rectius *sorii* appellantur.
- - 54. lin. penult. Hördar, lege: Hardar.
- - 91. lin. 5. *Einarssundo*, lege: *Seliasundo*.
- - 93. lin. 15. *perierit*, lege: *abierit*.
- - 104. lin. 7. Mínar, lege: Mína.
- - 107. lin. 7. adde: *sororem Helgii Macri*.
- - 187. lin. 1. *ad terram appulit*, lege: *imperium capessivit*.
- - - lin. 16. nád, lege: nádo.
- - 188. lin. 3. not. Aa, lege: At.
- - 189. lin. 6. Ambáttarsun, lege: sun ambáttar.
- - 195. lin. 4. umsuúast, lege: umsnúast.
- - - lin. 18 *Stigamadus*, adde: (*latro*).
- - 196. lin. 3. not. þrettátingí, lege: þrettántígi.
- - 204. lin. ult. Mánaþúsa, lege: Mánaþúso.
- - 208. lin. 6. Svatárdal, lege: Svartárdal.
- - 238. lin. 6. solin, lege: sollin.
- - 251. lin. 2. oe, lege: oc.
- - 257. lin. 4. födur, lege: fader.
- - - lin. 5. *patris*, lege: *pater*.
- - 263. lin. ult. not. adde: Hallberu er átti Marcús Þórdarson á Melum. *add.* 6.
- - ibid. *Hallberæ uxoris Marci Thordi filii de Melis*.
- - 266. lin. 5. födur, lege: fader.
- - 268. lin. 1. *fratris*, lege: *filii*.
- - 281. lin. 15. *duplo*, lege: *triplo*.
- - - lin. 18. Ketell, lege: K.tel.
- - 282. lin. 11. Gumle, lege: Gamle.
- - 299. lin. 20. *omnia comitia legalia*, lege: *omnes conventus forenses, quibus ipse præesset*.
- - 368. lin. 9. *tesqvas*, lege: *tesqva*.
- - 377. lin. 10. *monstrum marinum*, lege: *fluctus decumanos*.

Hæc, & qvæ plura forsan deliqvi, ut B. L. *in meliorem partem vertat, rogo. Cætera ille mecum debet Illustrissimo* S. R. M. *Parastatæ Clavigero PETRO FRIDERICO SUHM,*

 qvi

qvi non solum omnes editioni sumtus impendit, sed &, præter plurima alia beneficia in me collata, lautum, dum editio parabatur, stipendium mihi numeravit, & singulas deniqve plaqulas, antequam prelo mandarentur, relegit. Scribebam Hafniæ Cal. Aprilis Anni MDCCLXXIV.

JOHANNES FINNAEUS.

LAND-

Ex Membrana in 4º. Nº. 371.
Leg: A. Magnæi in Bibl: Un Havn:

Grimr h. s. ingialls. s. hrollz. s. or haddingiadal brod' asa h'sis h' foer' islandz i dalatr ⁊
sigldi f' nordan. fō h' var v vetrin i grims ey a steingims f'. sigdis h. kona h' en þor. s.
grimr reri t fiska v vetrin m; þrælv sinv ⁊ s. h' var m; hm ⁊ e' sveinin tok at kala þa
forv h' h' i solbelg ⁊ drogu at halsinv. grimr dro margmelh. ō mł segdv oss ævi vara
⁊ langhvella ber þv e' hei enga vardar ydr at vita adra en sveinin i selbelginv f' at
þv mant davde ade var kōi en grim. þui ek þar byggia ⁊ to nēa sē skalm mer. þin legz vnd'
klyfiv en sidar v vetr andadiz grimr ⁊ e' þar heygdr. þav bygdis ⁊ þor. f' v vattr ok grims
ey vestr yf' heidi t breida fiardar skalm geck þallt sumarit ⁊ lagdiz alldregi
ānan vetr v þav a skalmar nesi i breida f. en of sumarit ept' lyo þav sudr þa geck
skalm f' f't e' þav kōv af heidv sudr t borg. f. þar sē sandmelar .ij. ravdir v f' lagdiz
skalm nidr vnd' klyfiv vnd' hinv ytra melinv þar nā þor. to f' sunan grimpa t kalldar
f' nedan knappa dal ⁊ lagar allt milli fialls ⁊ fiora. h' bio at ytra ravda mel. þav.
þer gamall ⁊ blindr e' h' kōvt sid v kvelld ⁊ sa at m rer v tan i kalldar ar os a iarn
nockva mikill ⁊ illilgr ⁊ geck f' a lō vpp t bear þ e' i rip. h. ⁊ grof f' i stodvls lidi
en v nottina kō þar vpp iardelldr ⁊ bran ravn þar. h' borin sē nv e' borgin. s. sel þoris
v f' pnir e' atti iorpdi d' tungu odr d' pinr v pride e' atti f' brande i alpta. f. f'r sel þor
frænde hin heidnv do i þoris hiogg pigils ⁊ þkell sk f' pinr atv badir vnn d' alf i dolū
Rolleim klackhofdi at la. s. or ar leytu af riolū — skalm do i skalmar kelldo

LANDNÁMABÓK ÍSLENDINGA.

ÞETTA ER PROLOGUS FYRI BÓK ÞESSI.

Í alldaſars bók þeirri er Beda preſtr heilagr gordi (*a*) er getit eylands þeſs er Thyle heiter, oc á bókum er ſagt at liggi ſex dægra ſigling í nordur frá Bretlandi. Þar ſagdi hann eigi koma dag á vetur, oc eigi nótt á ſumar, þá er dagr er ſem lengſtr; til þeſs ætla vitrer menn þat haft, at ísland ſe Thyle kallat, at þat er vída á landino, at ſól ſkín á nætor þá dagr er ſem lengſtr, enn þat er vída at ſól ſer eigi um daga þá nótt er lengſt.

A Enn

LIBER DE OCCUPATIONE ISLANDIÆ.

HIC EST LIBRI PROLOGUS.

In chronico quod Sanctus Beda ſacerdos (a) *ſcripſit, mentio fit inſula quæ Thyle appellatur, & juxta libros ſex nycthemeriorum navigatione à Britannia ſeptentrionem verſus diſtare perhibetur. Ibi diem, durante bruma, & noctem, æſtate ubi dies eſt longiſſimus, non contingere retulit. Hæ igitur fuere peritis viris rationes, Islandiam Thylen appellari, cum in multis terræ (iſtius) locis, ſol, cum dies longiſſimus eſt, pernox ſplendeat, multis quoque in locis ſol interdiu non conſpiciatur, dum nox longiſſima eſt.*

Beda

(*a*) um landa ſkipan í heiminum *add. impreſſ. &* 11.

(a) *de conſtitutione mundi regionum.*

Enn Beda prestr andadist siau hundrudum þriátyge oc fimm árum epter holldgan vors Herra Jesu Christi, at því er ritat er, meir enn hundradi ára fyrr enn Ísland bygdist af Nordmönnum (*b*).

Enn ádur Ísland bygdist af Nordmönnum varo þar þeir menn er Nordmenn kalla Papa, þeir varo menn kristner, oc hyggia menn þeir hafi verit vestan um haf, þvíat fundust epter þeim bækor írskar, biöllor oc baglar, oc enn fleiri lutir, þeir et þat mátti skilea, at þeir varo Vestmenn, þat fannst í Papey austur oc í Papyli, er oc þess getit í bókum Enskum, at í þann tíma var farit millum landanna.

Beda vero sacerdos obiit, anno à nativitate Domini nostri Jesu Christi septingentesimo tricesimo qvinto (b), *ut scriptum invenitur, plus qvam centum annis ante Islandiam à Norvegis inhabitatam.*

Sed antequam Islandia à Norvegis inhabitaretur, ibi homines fuerunt qvos Norvegi Papas vocant, qvi religionem christianam profitebantur, & ab occidente per mare advenisse creduntur, ab iis enim relicti libri Hibernici, nolæ & litui & res adhuc plures reperiebantur, qvæ indicare videbantur illos Vestmannos fuisse. Hæc inventa sunt in Papeya orientalium & Papyli; libri qvoqve Anglici, tunc temporis navigationes inter terras (istas) increbuisse, perhibent.

(*b*) at því er ritat er. Meir enn hundrad árum fyrr enn Ísland bygdist af Nordmönnum, varo þar þeir menn er Nordmenn kalla Papa. 4. 9. 10. *sed mendosa est verborum interpunctio.*

(b) *ut scriptum invenitur. Plus qvam centum annis ante Islandiam à Norvegis inhabitatam, ibi homines fuerunt qvos Norvegi Papas appellant.*

HER

HER HEFER
LANDNÁMABÓK
ÍSLANDS BYGDAR.
FYRSTI PARTR
SEGER FRÁ ALMENNELEGRI
BYGGING LANDSINS.

I. CAPIT.

Á þeim tíma ſem Íſland fannſt oc byggdiſt af Norvegi, var Adríanus Pávi í *Róma* oc Johannes ſá er hinn Fimti var med því nafne epter hann í poſtulegu ſæti. Enn Hlödver Hlödverſſun Keyſari fyri nordan feall, enn Léo oc Alexander ſun hanns yfir Miklagardi. Þá var Haralldr hinn Hárfagri Kóngr yfer Norvegi, enn Eirikr Eymundarſun yfer Svíþeód oc Beörn ſun hanns; enn Gormr hinn Gamli (*a*) at Danmörku, Elfrádr hinn Ríki í Eng-

(*a*) fimtugaſti oc áttundi Kóngr. 6. 12.

HIC INCIPIT
LIBER DE OCCUPATIONE
ISLANDIÆ INHABITANDÆ.
PARS PRIMA
DE GENERALI TERRÆ
INHABITATIONE PERHIBET.

CAP. I.

Quo tempore Islandia primum à Norvegis inveniebatur & inhabitabatur, Adrianus Pontifex Romanus & Johannes ejus nominis Qvintus, ei ſuccedens, cathedram tenuere Apoſtolicam. Sed Ludovicus Ludovici filius erat Imperator transalpinus, Leo autem ejusqve filius Alexander Conſtantinopolitani. Tunc Haraldus Pulchricomus in Norvegia, ſed Ericus Eymundi filius, ejusqve filius Biörn, in Svecia, & Gormus Grandævus (a) *in Dania regnare. Alfredus Potens, ejus-*

(a) *qvinqvageſimus & octavus Rex.*

í Englandi oc Játvardr ſun hanns, enn Kiarvalr at Dyflinni á Írlandi. Sigurdr Jarl hinn Ríki at Orkneyum (*b*).

ejusqve filius Edvardus in Anglia, Kearvalus Dublini in Hibernia & Sigurdus Potens Comes in Orcadibus (b) *regnabant.*

Sva ſegia vitrer menn, at ór Norege frá Stadi ſe ſiau dægra ſigling í veſtur til Horns á auſtanverdu Íslandi. Enn frá Snæfellsneſi fiögra dægra ſigling til Hvarfs á Grænlandi í veſtur þar ſkemſt er. Af (*c*) Húſunum í Noregi ſkal ſigla jamnan í veſtur til Hvarfs á Grænlandi, ok er þá ſiglt fyrer nordan Healltland ſva at ſeór er í mideom hlídom, oc þá at eins ſe þat, at algód ſe ſævarſýn, enn fyrer ſunnan Færeyar ſva at ſeór er í mideom hlídom, enn ſva for ſunnan Ísland, at þeir hafe af fugl oc hval (*d*). Frá Reykeaneſe á ſunnanverdu Íslandi

Viri periti aſſerunt è Norvegia de Stadis ſeptem nychtemeriorum ad Horn in orientali Islandia occidentem verſus navigationem eſſe; ſed à Snæfellsneſo occidentem verſus qvatuor nycthemeriorum ad Hvarf in Grönlandia navigationem, ubi diſtantia eſt minima. Ab (c) *Huſis in Norvegia navigatio ſemper occidentem verſus ad Hvarf Grönlandiæ inſtituenda eſt, & quidem à ſeptentrione Hitlandiæ, ità ut de mari ſuperior tantum pars montium conſpiciatur, & hoc tamen ſi nihil proſpectum de mari impediat; ſed à meridie Færöarum ita ut ſuperior tantum montium pars è mari eminens videatur, & ità qvoqve à meridie Islandiæ, ut aves* (*maritimas*) *& cetos conſpiciant* (d). *A*

(*b*) oc Kataneſe, ſun Eyſteins Glumru, oc Torf Einar bródur ſun hanns *add.* 6. 12. *marg.* bróder Rögnvallds Mæra Jarls *add. impr.* 6. 11.

(*c*) Húſinum 4. 6. 9. 12. Húſum 8. 10. Biörgvin 5.

(*d*) þat er tylſt fyri ſunnan Ísland. *impr.* 7. 11. *addunt.*

(b) *Et Kataneſo, filius Eyſteinis Glumræ & Torf-Einar ejus ex fratre nepos.* al. *frater Rögnvaldi Comitis de Mære.*

(c) Vi vocis: *ædificiis.* al. *Bergis.*

(d) *ſive duodecim* (*milliaribus*) *à meridie Islandiæ.*

landi er (*e*) þriggea dægra haf til Jölldulaups á Írlandi, í sudur. Enn frá Lánganesi á nordanverdu Íslandi er fiögra dægra sigling til Svalbarda nordur í Hafsbotna (*f*), enn dægursigling er til úbygda í Grænlandi ór Kolbeinsey nordur.

Sva er sagt at menn skylldo fara af Noregi til Færeya, nefna sumer til (*g*) Naddodd víking (*h*) enn þá rak vestur í haf, oc fundo þeir land mikit, oc gengo upp í Austfiördum á feall eitt hátt, oc sáust um vída, ef þeir sæo reyki edur nokkur líkendi til þess at landit væri bygt

A Reykaneso in Islandia meridionali est (e) *triam nycthemeriorum navigatio meridiem versus ad Jölldulaup in Hibernia; sed à Langaneso in septentrionali Islandia est qvatuor nycthemeriorum navigatio septentrionem versus ad Svalbardum in Hafsbotnis* (f). *Unius nychtemerii navigatio septentrionem versus est ad deserta Grönlandiæ à Kolbeinseya.*

Iter è Norvegia ad Færeyas institutum fuisse perhibetur, princeps itineris à nonnullis nominatur Naddoddus pirata (h), *qvi occidentem versus per mare delatus terram magnam offendit, ubi in orientali parte appellens, montem qvendam altum ascendit, circumqvaqve observans, num fumos aut alia terræ habitatæ signa conspiceret,*

(*e*) fiögra. 10. *marg.* fimm. 5. 11. átta. *impr. ex emendatione Editoris.*

(*f*) Þessir hafsbotnar ero fyrir austan Greipar á Grænlandi oc ero alldre íslausir. *add. impr. & 11.*

(*g*) Naddoc. *A.*

(*h*) Bródur Yxnaþóris, mág Ölvis Barnakarls, hann var víkingr mikill. Af því stadfestist hann í Færeyum at hann átti hvergi annarstadar vel fridt. Hann fór ór Noregi ok villdi til eyanna oc vard sæhafi til þess er fyrer hönom vard land mikit. *impr. 7. addunt. Sed 7. praeterea Gardari primam Islandiæ inventionem attribuit.*

(e) *al. qvatuor, al. qvinqve, al. octo.*

(f) *Hafsbotni isti sunt ab oriente Greiparum in Grönlandia, ubi glacies est perpetua.*

(h) *frater Yxnatboreris, affinis Ölveris Barnakarlis, is strenuam piraticæ operam navavit, ideo Færöas sibi habitaculum elegit, qvod nullibi alias erat securus. Hic Norvegiâ solvens, insulas istas petiit, sed mari diu jactabatur, usqve dum terram magnam offendit.*

bygt, oc seá þeir þat ekki. Þeir fóro um haustit aptur til Færeya, oc er þeir sigldo af landino, fell snær mikill á feöll, oc fyrir þat köllodo þeir landit Snæland, þeir lofudu miöc landit. Þar heitir nú Reidarfeall í Austfiordom er þeir höfdo atkomit; sva sagdi Sæmundr prestr hinn Frodi.

ceret, sed frustrà. Eodem autumno cum sociis Færeyas repetiit, sed cum vela ventis darent, magna nivis copia in montes decidebat unde terram Snælandiam (terram nivosam) appellarunt, eamque magnopere laudabant. Locus ubi appellebant hodie Reidarfiall in orientali parte (Islandiæ) appellatur, ita rettulit sacerdos Sæmundus Polyhistor.

Madr het Gardar sun (*i*) Svafars ens Sænska. Hann átti jarder í Seálandi, enn var fæddr í Svíþiód, hann fór til Sudureya at heimta födurarf kono sinnar. Enn er hann siglde í gegnom Petlandsfeörd, þá sleit hann undan vedur, oc rak hann vestur í haf. Hann kom at landi for austan Horn et eystra at tilvísan módor sinnar framsýnnar; þar var þá höfn (*k*). Gardar sigldi umhverfis landit, oc vissi af því at þat var eyland. Hann kom á feörd þann er hann kalladi Skeálfanda, þar geördi hann hús oc kalladi Húsavík oc var þar um veturin (*l*). Um vorit er hann var búin til hafs, sleit

Vir erat nomine Gardar filius Svafaris Sveci. Is in Svecia natus, in Sialandia prædia possidebat, & ut paternam uxori suæ competentem hæreditatem postularet, Hebrides petiit. Sinum autem Petlandicum prætervectus, occidentem versus in oceanum tempestate delatus fuit. Ab oriente Horn, quod in orientali Islandia est, monitu matris suæ præsagæ appulit, ibi tunc portus erat (k). *Gardar terram circumnavigavit, & inde insulam esse comperiebatur. In sinum, cui nomen imposuit Skiálfandi, pervenit, ibi ædes exstruxit, in quibus hyemem transegit, & loco nomen Húsavic (sinus ædium) imposuit* (l). *Vere cum è portu*

(*i*) Æsfars *A*. (*k*) góđ. *add. impr.* 11.

(*l*) oc skaut báti, þar gekk á Náttfari, þræll hanns oc ambátt, þá slitnadi festin, oc bar þau at landi for vestan feördin fyrir

(k) *bonus.*

(l) *cymbam demisit, cui se concredidere Náttfarius, ejusque servus & ancilla, sed fune, quo cymba navi alligabatur, disrupto, ad terram*

fleit frá hönom mann á báti, er Náttfari het, oc þræl oc ambátt hanns, hann bygdi þar sídan sem nú heita Náttfaravíkur. Gardar fór þá til Noregs oc lofadi miöc landit, hann var fader Una, födurs Hróars Túngugoda. Epter þat var landit kallat Gardarshólmr, var þá skógr midlom fealls oc feöro.

portu erat soluturus, cymba de navi ejus depellebatur, in qva vir erat nomine Náttfarius, una cum ejus servo & ancilla. Hic in loco hodie Náttfaravikur appellato, postea habitavit. Gardar tunc Norvegiam repetiit & terram magnopere laudavit, is pater erat Unii, patris Hróaris Prætoris Tungensis. Postea terra ista Gardarsholmus appellata fuit, tuncqve sylvá, à mari ad jugá usqve montium, obtegebatur.

II. CAP. (*a*).

Flóki (*b*) Vilgerdarsun het víkingr mikill, hann beóst af Rogalande at leita (*c*) Gardarshólma. Þeir láo í Smiörsunde, hann fekk at blóti miklo, oc blótadi rafna þreá þá er hanom skylldo leid vísa, þvíat þá höfdo hafsiglingarmenn enger leidarstein í þann tíma á nordurlöndom (*d*). Þeir lódo þar varda er blótit hafdi

CAP. II.

Flokius filius (b) *Vilgerdæ nomen erat piratæ celebri, ille de Rogalandia ad Gardarsholmum qværendum iter paravit. Navis tum erat in sinu Smiörsundo, ille vero magnum celebravit sacrificium, & tres devovit corvos itineris duces futuros, nondum enim in septentrione magnes nautis erat in usu. Struem lapideam in loco sacrificii exstruebant, eiqve*

fyrir utan Skuggabeörg, enn Gardar kom ödrumegin feardarins oc lagdi þar at landi, var þar um veturin, oc gordi ser þar hús, því heiter þar Húsavík. Náttfari var epter med þræl sinn oc ambátt, og bygdi &c. *impr.* 7.

(*a*) *Hoc caput est secundum Hauksbók.*

(*b*) Valdgardssun. 6. 12. (*c*) Sniólands. 4. 6. 12.

(*d*) *Præcedentia omittunt* 4. 5. 11.

terram ab occidente sinûs extra Skuggabiörg delati sunt, ast Gardar ex altera sinus parte ad terram appulit, ibiqve byemem domo (prius) exstructa, transegit, indè nomen loco est Húsavík. Náttfarius cum servo & ancilla, relictus in loco &c.

(b) *Valgardi.*

hafdi verit, oc kollodo Flókavarda, þat er þar er mætist Hördaland oc Rogaland. Hann fór fyrst til Healltlands, oc lá í Flókavagi, þá týndist Geirhilldur dótter hanns í Geirhilldarvatne. Med Flóka var á skipe (*e*) bónde sá er Heriólfr het, oc annar Þórólfr (*f*), oc Faxe Sudureyskr madr.

Flóki sigldi þadan til Færeyia oc gipti þar dóttur sina, frá henni var Þrándr í Göto. Þadan sigldi hann útí haf med rafna þá þreá er hann hafdi blótat í Noregi, oc er hann let lausan hinn fyrsta, fló sá aptur um stafn, annar fló í lopt upp, oc aptur til skips, þridi fló fram um stafn í þá ætt er þeir fundo landit. Þeir komo austan at Horne oc sigldo fyri sunnan landit, enn er þeir sigldo vestur um Reykeanes oc upplauk firdenum sva at þeir sá Snæfellsnes, þá mællti Faxe: þetta man vera mikit land er ver höfom fundit, her ero vatnsföll stór, þeir sáo foss mikin er fell i sióin oc var þar ós mikill oc er kalladr Faxaós.

que nomen Flókavardi imposuere; hæc in confinio Hördalandiæ & Rogalandiæ sita est. Shetlandiam primum adiit, ubi in Flokavogo in anchoris expectavit, tunc Geirhillda ejus filia in lacu Geirhilldarvatn vita privata est. In eadem cum Flokio navi vehebantur (e) *colonus nomine Heriolfus & alter Thorolfus* (f) *& Faxius ex Hebudibus oriundus.*

Hinc Flokius Færöas petiit, ibique filiam suam elocavit, ex qva genus deducebat Thrandus de Gata. Inde oceano se commisit una cum tribus illis corvis quos in Norvegia devoverat; primus autem dimissus retró volitavit, secundus sursum elatus navem iterum repetiit, tertius de prorá provolavit ad eam plagam ubi terram postea invenerunt. Orientale (*promontorium*) *Horn primum offendebant, sed terram meridiem versus prætervehebantur, cum veró Reykianesum ad occidentem præternavigarent, conspecto Snæfellsneso & sinu illo magno visui se offerente, magna certè est terra, Faxius inqvit, quam invenimus, & flumina sunt permagna. Cataractam videbant magnam qvæ in mare demittebatur, & magnum ostium, cui nomen postea Faxa-os.*

Þeir

Floki

(*e*) brædur tveir. *impr.* II.
(*f*) Norsker. *add. impr.* II.

(e) *duo fratres.*
(f) *Norvegi.*

Þeir Flóke figldo veftur um Breidafiörd, oc tóko þar land fem heiter Vatnsfiördr vid Bardarftrönd. Fiördrin allr var fullr af veidifkap, oc gádo þeir eigi fyrir veidum at fá heyanna, því dó allt kvikfe þeirra um veturin. Varit var helldur kallt, þá gekk Flóki nordur á feöll, oc fá nordur yfer feöllin feörd einn fullan af hafífum, því kölludu þeir landit Ísland fem þat hefer fídan heitit (*g*).

Flokius & focii finum Breidafiörd occidentem verfus prætervecti, ad terram appulerunt in finu, cui nomen, Vatnsfiördus apud Bardaftrönd: Sinus ille pifcaturæ abundans caufa illis fuit pabuli negligendi, unde omnia eorum armenta hyeme perierunt. Ver erat admodum frigidum, tunc Flokius montes feptentrionem verfus afcendit, & finum quendam à feptentrione vidit glacie fluitante obtectum, unde nomen terræ impofuit Islandiæ (g), *quo etiam nomine ab ifto tempore infignitur.*

Þeir Flóki ætlodo utan [um fumarit, oc urdo búnir litlo fyrir vetur, þar fer enn fkálatópter þeirra inn frá Breámslæk oc fva rófit oc feydi þeirra. Þeim beit eigi fyri Reykianes, oc þar fleit frá þeim bátin, oc þar á Heriólf, tóc hann þar land fem nú heiter Heriólfshöfn. Flóki kvam í Hafnarfeörd, þeir fundo hval á eyri einni út frá firdinom, oc köllodo þar Hvaleyri. Þar funduft þeir Hereólfr (*h*). Þeir figldo um fumarit eptter til Noregs, enn er menn fpurdo af landi-

Flokius cum fociis æftate abitum paravit, fed paulò ante hyemis initium iter habuit paratum. Propè Bridmslæk adhuc confpicienda funt rudera eorum habitaculi, culinæ & ftationis navalis. Reykianefum prætervehi non potuere, ibi etiam cymba à navi avulfa, Herjolfum in terram detulit, ubi nunc Herjolfshöfn (*portus Herjolfi*) *appellatur. Flokius in finum Hafnarfiörd devenit, ubi in ora quadam in exteriori finus parte cetum invenit, & locum inde Hvaleyri* (*ora ceti*) *appellabat* (h) *ibi Herjolfum repperit. Æftate fubfequente in Norvegiam rediere, cum autem de*

(*g*) enn feördin Ifafeörd. *add. impr.* II.

(*h*) [Flóke var of veturin í Borgarfirde, oc fundu þeir Hereólf. *impr* II.

(g) *finui autem Ifafiörd.*

(h) *Flokius hyemem in Borgarfiördo tranfegit & Heriolfum invenit.*

landino, let Flóki illa yfer, oc lastadi miöc landit, enn Hereólfr sagde kost oc löst af landino, enn Þórólfr kvad driúpa smiör af hverio (*i*) strái, á landi. Því er þeir höfdo fundit, því var hann kalladr Þórólfr Smiör.

de terra interrogarentur, Flokius nihil boni attulit, sed terram admodum vituperavit, Herjolfus autem & commoda & incommoda terræ recensuit, sed Thorolfus de quovis (i) *gramine terræ ab iis inventæ butyrum stillare asseruit, hinc nomen adeptus est Thorolfus Smiör* (*Butyrum.*)

III. CAP.

Beörnúlfr het madr, enn annar Hróalldr, þeir voro syner Hrómundar Gripssonar, þeir fóro af Þelamörk fyrer vígasaker, oc stadfestust í Dalsfirdi á Fiölum. Sun Beörnúlfs var Örn, fader þeirra Íngólfs oc Helgu (*a*), enn sun Hróallds, var Hródmar fader Leifs, þeir Íngólfr oc Leifr gordust fóstbrædur.

Í þann tíma var Atli Jarl á Gaulum, hann var kalldar hinn Meófe. Hanns syner voro þeir Hásteinn, Hersteinn, oc Hólmsteinn. Þeir fóstbrædur Íngólfr oc Leifr lögdo felag sitt vid syni Atla Jarls, oc fóro í hernad aller samt, kvamo heim at hausti med herfáng mikit, fóro oc þeirra skipti vel oc skildo med vinátto, oc

CAP. III.

Biörnulfus nomen erat viro, & alteri Hroaldus, hi filii erant Hromundi Gripi filii; illi de Thelemarchia ob cædes exilio mulctati, in sinu Dalensi in Fialis habitaculum figebant. Filius Biörnulfi erat Örn pater Ingulfi & Helgæ (a) *sed filius Hroaldi erat Hrodmar pater Leifi. Ingolfus & Leifus societatem soldurioruṁ ad invicem inierunt.*

Tunc temporis Gaulis residebat Atlius Comes, cognomine Miofus (*Gracilis*), *filii ejus erant Hasteinn, Hersteinn & Holmsteinn. Ingolfus & Leifus soldurii cum filiis Atlii Comitis societatem piraticæ inivere, unde autumno redeuntes ingentem prædam reportare, omnia amice procedebant, & blanda cum familiaritate ab invicem discedentes,*

(*i*) kviste. *impr.* 11. steine 10.

(*a*) er allra kvenna var vænst. *add. impr.* 11.

(i) *ramo.* al. *lapide.*

(a) *virginis facilè principis.*

oc mælltu til samfara med ser annat sumar. Enn um veturin gordo þeir fóstbrædur veitslo sunom Atla Jarls, at þeirri veitslo strengde Hólmsteinn þess heit, at hann skylldi eiga Helgu Arnardóttur edur enga kono ella. Um þessa heitstrenging fannst mönnom fátt, enn Leifr rodnadi á at seá, ok vard fátt um med þeim Hólmsteini þá er þeir skildo þar at bodeno.

tes, sequenti æstate eandem societatem futuram paciscebantur. Hyeme autem soldurii filiis Atlii Comitis convivium pararunt, quo in convivio Holmsteinn votum vovit, se aut Helgam Örnis filiam uxorem ducturum, aut nullam aliam. Hoc votum paucis arridebat, Leifus vero rubore faciem suffusus, finito convivio, Holmsteini discedenti alienum se præbuit.

IV. CAP.

Um varit epter beoggost þeir fóstbrædur í hernat, oc ætludu at fara til móts vid syni Atla Jarls, þeir fundust vid Hisargafl, oc lögdo þeir Hólmsteinn þegar til orrosto vid þá fóstbrædur. Enn er þeir höfdo barist um ríd, þá kvam at Ölmódr hinn Gamle, sunr Hördakára, frænde Leifs, oc veitti þeim Íngólfi. Í þeirri orusto fell Hólmsteinn, enn Hersteinn flýde. Þá fóro þeir Leifr í hernar, enn um veturin epter fór Hersteinn at þeim Leife oc villdi drepa þá, enn þeir fengo niósn af för hanns oc fóro í mót hanom oc börduft, vard orusta mikil, fell Hersteinn.

CAP. IV.

Vere sequente soldurii expeditionem parabant, & in occursum filiorum Atlii Comitis tendebant, quos apud Hisargafl convenere, ubi Holmsteinn & reliqui soldurios statim armis impetebant. Sed pugna aliquantisper invalescente, Ölmodus Grandævus filius Hördakarii, cognatus Leifi adveniens, illi & Ingolfo suppetias ferebat. Hoc in prœlio Holmsteinn occubuit, sed Hersteinn fugâ salutem quæsivit. Leifus autem cum sociis in piraticam excurrebat, hyeme vero subsequente Hersteinn Leifum cum reliquis invadebat, at hi de proposito ejus itinere præmoniti, illi obviam eunt, & acri prœlio commisso, Hersteinn occubuit.

Epter þat dreif lid at þeim fóstbrædrum, frændur þeirra oc vinir af Fir-

Ad soldurios postea multitudo cognatorum & amicorum è provincia Fiardensi con-

Firdafylki, varo þá menn sender á fund Atla Jarls oc Hásteins at bióda sætter, vard þat at sætt med þeim, at þeir fóstbrædur fengo þeim fedgum eigner sinar.

confluxit, nuncii tunc ad Atlium Comitem & Hasteinem missi, qui reconciliationem offerrent, quæ hoc pacto inita, ut soldurii illis omnia sua prædia penderent.

Enn þeir fóstbrædur bioggo eitt mikit skip er þeir átto, oc fóro at leita lands þess er Rafnaflóki hafdi fundit, er þá var Ísland kallat. Þeir fundo landit oc varo í Austfiördom í Álptafirdi enom sydra, þeim virdtist landit betra sudur enn nordur. Þeir varo einn vetur á landino, oc fóro þá aptur til Noregs.

Navem postea quam possidebant magnam soldurii instruunt, terram invisuri quam Rafnaflokius (Flokius corvorum) invenerat, & tunc sub nomine Islandiæ innotuerat. Hi etiam terram invenerunt, & in sinu Alptafiörd qui à meridie est, in orientali Islandia mansionem habebant. Terra quæ meridiem spectat melior illis visa est quam ad septentrionem. Unam hyemem ibi transegerunt & in Norvegiam deinde revertebantur.

V. CAP.

Epter þat varde Íngólfr fe þeirra til Íslandsferdar, enn Leifr fór í vesturvíking, hann heriade á Írland oc fann þar jardhús mikit, þar gekk hann í, þar var myrkt, þar til er lýsti af vapni því er madr hellt á (*a*), Leifr drap mann þann, enn tók sverdit oc mikit fe annat

CAP. V.

Postea Ingolfus bona eorum in usum itineris Islandici commerciis permutavit, Leifus autem piraticam occidentem versus suscepit, & Hiberniam armis infestavit, ubi cellam magnam subterraneam invenit, quam intrans tenebras offendit, ille autem progressus usque quo splendorem vidit gladii quem vir qvidam manu tenuit (a), *quo occiso, gladium*

(*a*) er þángat hafde flúit fyrir Leife. *add. impr.* II.

(a) *is à Leifo fugatus huc se receperat.*

annat (*b*),[1] sídan var hann kalladr Hiörleifr. Hann heriade víða um Írland, oc fekk þar mikit herfáng, þar tók hann þræla (*c*) tío er sva heto: Dufþakr (*d*), Geirraudr, Skialldbiörn, Halldór, Drafdritr, eige ero fleire nefnder.

dium & ingentes alias opes inde reportavit (b), *postea Hiörleifus* (*Leifus gladii*) *appellatus est. Multis in Hiberniæ locis piraticam exercuit, & magnam prædam reportavit, ibi* (c) *decem servos cepit, quorum nomina sunt: Dufthakus* (d), *Geirraudus, Skialldbiörn, Hállthor, Drafdritus, cæterorum nomina ad nos non pervenerunt.*

Epter þat fór Hiörleifr til Noregs, oc fann Ingólf fóstbródur sinn, hann hafde fengit ádur Helgu Arnardóttur systur Íngólfs. Vetur þenna fekk Íngólfr at blóte miklo oc leitade ser (*e*) heilla um forlög sín, enn Hiörleifr villde alldri blóta. Frettin vísade Íngólfe til Íslands.

Hiörleifus postea Norvegiam repetiit, & Ingolfum socium suum convenit, ille Helgam Örnis filiam sororem Ingulfi antea matrimonio sibi junxerat. Hac hyeme Ingólfus magnum celebravit sacrificium, & oracula de fatis suis consuluit, Hiörleifus autem sacrificia semper aspernatus est. Oraculum Ingolfo in Islandia sedem assignavit.

Epter þat bió sitt skip hverr þeirra mága til Íslands, hafde Íngólfr felags fe þeirra á skipe, enn Hiörleifr herfáng sitt, þeir lögdo til hafs er þeir varo búnir, oc sigldu út.

Affinis postea uterque suam quisque navem ad iter in Islandiam paravere, Ingolfus communes ad societatem pertinentes opes sua navi vexit, Hiörleifus verò prædam sibi propriam, sic omnibus (necessariis) paratis, solventes, ventis vela dedere.

(*b*) sverd þat var allgódr gripr. *add. impr.* II.

(*c*) tólf. *A.*

(*d*) sá er fyrir þeim var. *add. impr.* II.

(*e*) fretta. *impr.*

(b) *gladius ille magnum erat cimelium.*

(c) *duodecim.*

(d) *eorum præcipuus erat.*

VI. CAP.

(*a*) Sumar þat er þeir Íngólfr fóro at byggia Ísland, hafde Haralldr Kóngr hinn Hárfagre verit tólf ár kóngr í Noregi. Þá var lidit frá upphafi þessarar veralldar oc frá því er Adam var skapadr (*b*) sex þúsunder vetra, siötío oc þrír vetur, enn frá holldgan Drottins vars Jesu Christi, átta hundrut ár siötíu oc feórer vetur (*c*). Þeir höfdo samflot þar til er þeir sá Ísland, þá skilde med þeim, enn þá er Íngólfr sá Ísland, skaut hann fyrer bord öndvegissúlom sínom til heilla ser, hann mælti sva fyrer, at hann scylde þar byggea er súlurnar kvæme á land. Íngólfr tók þar land er nú heiter

CAP. VI.

(a) *Æstate qua Ingolfus cum sociis Islandiam inhabitatum ivit, Haralldus Pulchricomus Rex duodecim annos in Norvegia regnaverat. Effluxerant tunc à mundo creato & post Adamum creatum anni* (b) *sex mille septuaginta & tres, sed ab incarnatione Domini nostri Jesu Christi, octingenti septuaginta quatuor anni. Socia classe, usque dum Islandiam conspexere, navigabant, tunc autem ab invicem divulsi sunt. Ubi autem Ingolfus Islandiam conspexit, columnas à latere sedilis sui primarii constituendas, suæ fortunæ litans, in mare projecit, vovens, se ibi sedem habitaculi fixurum, ubi columnæ in terram ejicerentur. Ingolfus ad terram appulit in loco*

(*a*) Þat var á siötta áre Haralldz Kóngs Hárfagra er þeir Íngólfr fóro at leita Íslands. Enn siau vetrum sídar fóro þeir at byggia landit, þat var á þrettánda áre Haralldz Kóngs, hafde hann þá verit tvau ár einvalldskóngr yfer Noregi sídan Hafursfiardar orusta var, þat var fiórum vetrum epter fall hins helga Eymundar Kóngs á Englande. *impr.* 11.

(*b*) fiögur þúsund átta hundrud fiörutyger oc eitt ár *impr. sed* 11 *habet*: siötyger oc fiögur ár.

(*c*) *sequentem periodum omitt. impr.*

(a) *Sextus erat annus regiminis Haralldi Pulchricomi Regis, quo Ingolfus cum sociis Islandiam quæsitum iit, sed septimo abhinc hyeme terram inhabitatum ierunt, quod tredecimo ejus regni anno factum est, cum per duos annos Norvegiæ monarcha, à prælio inde Hafurfiordensi, fuerat, quarta scilicet hyeme post cædem Sancti Edmundi Regis Angliæ.*

(b) *quater mille octingenti quadraginta & unus anni.* al. *septuaginta quatuor.*

heiter Íngólfshöfde, enn Hiörleif rak vestur fyrer landit, oc fekk hann vatnsfátt á skipenu, þá tóko þrælarner Írsko þat rád, at knoda saman miöl oc smiör oc köllodo þat óþostlátt, þeir nefndo þat mynnþak. Enn er þat var tilbúit, kom regn mikit oc tóko þeir þá vatn at seglom sinom oc teölldum, enn er mynnþakit tók at mýgla, köstodo þeir því fyrer bord, oc rak þat á land þar sem heiter Mynnþakseyri. Hiörleifr tók land vid Hiörleifshöfda oc var þar þá feördr oc horfde botnin at höfdanum. Hiörleifr let þar gera skála tva, oc er önnor tóptin nítián fadma laung, enn önnor átián. Hiörleifr sat þar um veturin, enn um varit villde hann sá, hann átte einn uxa, enn let þrælana draga ardurin, enn er þeir Hiörleifr varo at (*d*) skála, enn þrælarner skyldo erea, þá gordi Dufþakr þat rád at þeir skylldo drepa uxan, oc segia at skógarbeörn hefde drepit, enn sidan skyldo þeir ráda á þà Heörleif er þeir leitodo bearnarins. Epter þat sögdo þeir Hiörleifi þetta at skógarbiörn hefdi drepit uxan, enn er hann fór at leita bearnarins med sinum felögum, oc dreifdust

loco qvi hodie Ingolfshöfdi appellatur, Hiörleifus autem occidentem versus præter terram delatus fuit, & in navi penuriam aqvæ experiri cœpit, tunc servi Hiberni tale ceperunt consilium; farinam & butyrum in unam depsebant massam, quam sitim arcere credebant, & mynnthak appellarunt. Qvá paratá, magna pluvia decidit, & a velis & velaminibus aqvam collegere. Mynthak autem istud mucorem contrahere cæpit, qvare illud in mare projecere, istud autem in terram a fluctibus delatum est in locum qvi inde Mynthakseyri denominatur. Hiörleifus ad terram appulit apud Hiörleifshöfdum, ibi sinus erat cujus pars intima è regione promontorii erat; ibi Hiörleifus duo ædificia exstruxit, estqve alterius ruderis longitudo undeviginti, alterius octodecem orgyæ. Ibi Hiörleifus hyemem transegit, vere autem inseqvente sementem facere constituit. Unum possidebat bovem (jugalem), servos tamen aratrum trahere jussit; Hiörleifô autem cum sociis (d) *domi constituto, cum servi arare deberent, Dufthakus consilium dedit, bovem occiderent, sed ab urso sylvestri discerptum esse causarentur, qvem cum Hiörleifus & socii qværerent, hos illi singulos adorirentur. Postea bovem ab urso occisum esse Hiörleifo retulerunt,*

(*d*) skálasmíde. 6. 12.

(d) *domum exstruente.*

ust um skógin, þá drápo þrælarner serhvörn þeirra oc myrdo þá alla jamnmarga ser, þeir lcópo brott med konor þeirra oc fe oc bátin. Þrælarnir fóro til eya þeirra er þeir sá til hafs í útsudur oc (e) beoggost þar fyrer um ríd.

lerunt, cum autem ille una cum sociis ursum quæreret, per sylvam cunctos dispersos, singulos totidem ac illi ipsi fuerunt, servi necabant, postea mulieribus, opibus & scapha surreptis, aufugere. Servi in insulas illas qvas in mari libanotum versus conspexerunt, se contulerunt, ubi interea sibi sedem fixerunt

Vísill oc Karli heto þrælar Íngólfs, þá sende hann vestur um seá at leita öndvegissúlna sinna, enn er þeir kvamo til Hiörleifshöfda, fundo þeir Hiörleif daudan, þá fóro þeir aptur oc sögdo Íngólfi þessi tídendi, let hann illa yfer drápi Heörleifs.

Visell & Karlius nomine erant servi Ingolfi, hos occidentem versus misit, oram maris exploraturos, num columnas sedilis sui primarii fortè invenerint, isti Hiörleifshöfdum pervenientes, Hiörleifum mortuum offendunt, quo facto revertuntur, & Ingolfo quæ viderant referunt, ille autem cædem Hiörleifi ægrè tulit.

VII. CAP.

Epter þat fór Íngólfr vestur til Hiörleifshöfda, oc er hann sá Hiörleif daudan, mællte hann: lítit lagdest her fyrer gódan dreng, er leóter þrælar skyldo at bana verda oc sva se ec hvereom verda er eigi vill blóta. Íngólfr let búa gröft þeirra Hiörleifs, oc sá fyrer skipi þeirra oc feárlut. Íngólfr gekk þá uppá höfdan, oc sá þá leyar liggea

CAP. VII.

Ingolfus deinde occidentem versus Hiörleifshöfdum tendit, ubi Hiörleifum mortuum videns, indigna viro forti sors, inqvit, quem viles servi neci darent, sed tale qvid omnibus sacrificia aspernantibus evenire video. Ingolfus Hiörleifo & sociis ejus justa persolvit, & navi ac opibus relictis prospexit, promontorium deinde ascendit, unde insulas libanotum versus in

(e) börludust. 6. 12. *in marg.*

liggia til hafs í útfudur, kvam hanom þat í hug, at þeir mundo þángat laupit hafa, þvíat bátrin var horfin, oc fóro þeir at leita þrælanna, oc fundo þeir þá þar fem Þrælaeyd heiter í eyunum, vóro þeir þá at mat er þeir Íngólfr kvamo at þeim. Þeir vurdo felmsfuller, oc leóp finn veg hvör þeirra, Íngólfr drap þá alla. Þar heiter (*a*) Dufþaksfker er hann letft, fleiri leópo þeir fyri berg þar fem vid þá er kendt, heita þar fidan Veftmannaeyar er þeir váro drepner, því þeir váro Veftmenn. Þeir Íngólfr höfdo med fer konor þeirra er myrder höfdo verit, fóro þeir þá aptur til Hiörleifshöfda, var Íngólfr þar vetur annan, enn um fumarit epter fór hann veftur med feá, hann var hinn þridia vetur under Íngólfsfelle fyrer veftan Ölvusá (*b*). Þau misferi fundo þeir Vífill oc Karli öndvegisfúlur hanns vid Arnarhvol fyrer nedan heide.

in mari animadvertit, qvò fervos fe recepiffe, cum fcapham nullibi viderat, animo ejus fubiit, quare cum fociis fervos qvæfitum ivit, qvos in infulis, ubi nunc Thrælaeyd (ifthmus fervorum) appellatur, repperit; illi ab Ingolfo inter cibum fumendum deprehenfi, metu correpti unde qvaqve aufugerunt, Ingolfus autem omnes occidit. Dufthaksfker nomen eft loco ubi ille mortem oppetiit; plures per faxa præcipites fe dederunt, quæ ab iis nomen trahebant, infulæ autem ab illo tempore Veftmannaeyar appellantur, quia ibi occifi Veftmanni erant. Ingolfus viduas necatorum fecum vexit & Hiörleifshöfdum revertebatur, ubi alteram hyemem transegit; æftate autem feqvente occidentem verfus, fecundum oram maritimam pergebat, tertiam verò hyemem apud Ingolfsfellum ab occidente amnis Ölvusa *tranfegit* (b). *Hac tempeftate Vifill & Karlius columnas fedilis ejus primarii, apud Arnarhvol infra tefqua, invenerunt.*

VIII. CAP.

Íngólfr fór um varit epter ofan um heide, oc tók fer búftad þar fem öndvegis-

C

CAP. VIII.

Vere feqvente Ingolfus per tesqva iter fecit, & domicilium fibi eligebat, ubi columnæ fedi-

(*a*) Dufþaksfkor 4. 5. 7. 9. Dufþakskór *impr.*

(*b*) Þar fem fumer menn fegea at hann fe heygdr, *add.* 6.

(b) *ubi qvidam eum tumulatum effe afferunt.*

vegisſúlur hanns höfdo á land borit, hann beó í Reykeavík (*a*), þar ero enn öndvegisſúlur hanns í elldahúſi. Enn Íngólfr nam land milli Ölvusár oc Hvalfeardar, fyrer utan Bryniudalsá oc Öxará, oc öll nes út. Þá mælti Karli: til ills fórom ver um gód heröd, er ver ſkylom byggea útnes þetta. Hann hvarf á brott, oc ambátt med hanom. Víſli gaf Íngólfr frelſe, oc byggdi hann á (*b*) Vífilsſtödum, vid hann er kennt Vífilsfell, þar beó hann lengi oc var ſkilríkr madr. Íngólfr let geöra ſkála á Skálafelli, þadan ſá hann reyki vid Ölvusvatn, oc fann þar Karla (*c*).

ſedilis ejus primarii in terram, ejectæ fuerant, ille Reykiavíkæ (a), *ubi* (*dictæ*) *ſedis ejus columnæ in hypocauſto adhuc ſunt conſpiciendæ, habitavit. Ingolfus autem territorium occupavit inter Ölvusá & Hvalfiörd, ab occidente amnium Bryniudalsá & Öxará, ac omnia promontoria contigua. Tunc Karlius: infauſtis, inqvit, avibus opimos reliqvimus fundos, ſi promontorium hoc, mari undeqvaqve circumdatum, incolemus. Ille una cum ancilla qvadam clam ſe ſubduxit. Viſilli Ingolfus libertatem dedit, ille Viſilsſtados inhabitavit, ab eo etiam denominatur monticulus Viſilsfell, ibi diu habitans famam viri integri promeruit. Ingolfus domum ſolitariam in Skalafello exſtruxit, inde fumos apud Ölvusvatn conſpexit, ubi & Karlium deprehendit.*

IX. CAP.

(*a*) Íngólfr var frægſtr allra landnámsmanna, því hann kvam her at audo lande

CAP. IX.

(a) *Ingolfus erat omnium* (*Islandiæ*) *occupatorum celeberrimus, ille terram vacuam & non*

(*a*) oc beó þar alla æfe. *add.* 6.

(*b*) Víſilstópter. 4. *marg.* 5.

(*c*) *Hic* 6. & 12. *inſerunt ea qvæ infra parte qvinta occurrunt.*

(*a*) Íngólfr var madr Norrænn, Hördſkr at kyni, ſun Beörnólfs af Feölum, bróder Heyángurs Bearnar. *add.* 6.

(a) *per dies vitæ.*

(a) *Ingolfus vir erat Norvegus, gente Hordenſis, filius Biörnulfi de Fialis, frater Heyangurs-Biörnis.*

di úbygdu, oc byggdi fyrstr landit, oc gordo þat adrer landnámsmenn at hanns dæmom sidan. Hann átti Hallveigu Fróda dóttur (*b*), systur Lopts hinns Gamla. Þeirra sun var Þórsteinn er þíng let setea á Kealarnesi ádur alþíng være sett. Hanns sun var Þórkell Máni Lögsögumadr, er einn heidinna manna á Íslandi hefer best verit sidadr, at því er menn vita dæmi til, hann let bera sic í sólargeisla í helsótt sinne,* oc fal sic á hendur þeim gudi er sólena hafdi skapat, hann hafde oc lifat sva hreinliga sem þeir kristner menn er í sidbestalagi ero. Sun hanns var Þórmódr er þá var Allsheriargodi er kristne kvam á Ísland, hanns sun var Hamall, fader Márs, Þórmódar oc Torfa. Sigurdr var sun Márs, fader Hamalls, födur Gudmundar, födur Þórmódar Skeida-Goda (*c*).

non habitatam inveniens primus incoluit, quod ejus exemplo adducti, alii postea occupatores fecerunt. In matrimonio habuit Hallveigam filiam Frodii (b) *sororem Lopti Grandævi. Horum filius erat Thorsteinn, qui locum judicii in Kealarneso, antequam forum existeret generale, constituit. Ejus filius erat Thorkell Mánius Nomophylax, qui omnibus gentilibus in Islandia concinnitate morum, quantum quidem innotuit, præcelluit; lethali ille morbo correptus in apricum se portari jussit, & se deo solis creatori commendavit, tam integram etiam, ac optime morati christianorum, vitam degebat. Ejus filius erat Thormodus* (d) *Prætor Generalis quo tempore religio christiana in Islandia lege recepta fuit, ejus filius erat Hamall, pater Maris, Thormodi & Torfii. Sigurdus erat filius Maris, pater Hamallis, patris Gudmundi, patris Thormodi Prætoris Skeidensis.*

X. CAP. (*).

Beörn Buna het Herser ríkr oc ágeætr í Norvegi, hann var sun Vedra-Gríms Hers-

CAP. X.

Biörn Buna (*Pedo*) *erat Baro in Norvegia potens & celebris, is filius erat Vedra-Grimi*

(*b*) födursystur. *Landn. cit. 6.* dóttur. *A.*

(*c*) *hic inserunt 6. 12. illa quæ habentur infra part. 5. cap. 13. sq.*

(*) *secundum Hauksbók.*

(b) *amitam.* al. *filiam.*

(d) *Nomophylax. A.*

Herſis úr Sogne. Grímr átti (*a*) Geirvöru dóttur Þórgerdar, dóttur Eylaugs (*b*) Kóngs. Beörn átti (*c*) Velaugu ſyſtur Vemundar hins Gamla, þau átto þreá ſono, var einn Ketill Flatneſr, annar Helge, þridi Hrappr, þeir váro ágeæter menn, oc er frá þeirra afkvæme margt ſagt í þeſſi bók, oc frá þeim er fleſtallt ſtórmenne kvamit á Íslandé. Hrappr átti Þórunne Gröningarreúpu, þeirra ſon var Þórdr Skegge, hann átte (*d*) Vilborgu Ósvalldsdóttur Kóngs, oc Úlfrúnar ennar Úborno, dóttur Eátmundar Englakóngs. Þórdr Hrappſſun bygdi fyrſt í Lóni auſtur tío vetur edur fimtán, enn er hann frá til öndvegisſúlna ſinna í Leiruvoge, þá ſelldi hann lönd ſín Úlflióti, hann var ſun Þóru Hördakára dóttur, enn hann fór veſtur med allt ſitt, oc nam land at rádi Íngólfs millem Úlfarsár oc Leiruvogsár, oc beó ſídan

Grimi Baronis de Sogne. Grimus in matrimonio habuit (a) *Geirvöram filiam Thorgerdæ, filiæ Eylaugi* (b) *Regis. Biörn Velaugam uxorem duxerat, ſororem Vemundi Grandævi, & ex ea tres progenuit filios, quorum primus erat Ketell Flatneſus (Simus); alter Helgius, tertius Hrappus, illi erant viri percelebres, & multa de eorum progenie in hoc libro recenſebuntur, plurimi etiam magnatum Islandiæ ab illis genus deducunt. Hrappus in matrimonio habuit Thorunnam Gröningæ-Riupam, horum filius Thordus Skeggius uxorem duxit Vilborgam filiam Oſvaldi Regis & Ulfrunæ Ubornæ, filiæ Edmundi Angliæ Regis. Thordus Hrappi filius in orientali Islandia decem aut quindecem hyemes Loni ab initio habitavit, ubi autem famam de columnis ſedilis ſui primarii in Leiruvogas ejectis perceperat, prædia ſua Ulfslioto, qui filius erat Thoræ Hördakari filiæ, vendidit, ille autem omnia ſua occidentem verſus deportari curavit, & ex Ingolfi conſilio territorium occupavit inter Ulfarsá & Leiruvogsá, & poſtmodum Skeggia*

(*a*) Hervöru 4. 8. 9. 10. 12. A. móder Gríms var Hervör. 5. 6.

(*b*) Herſis ór Sogne 5. 4. *marg. cit. Landn.*

(*c*) Víglaugu. 9. 10.

(*d*) A. *Vilborgam ſtatuit uxorem Reppi, matrem Skeggii & Helgæ.*

(a) *Hervöram.* al. *Hervöra erat mater Grimi.*

(b) *Baronis de Sogne.*

an at Skeggeaſtödum, hanns dótter var Helga er átti Ketilbeörn Gamle at Mosfelle, frá Þórdi er margt ſtórmenne kvamit á Íslandi.

giaſtadis habitavit. Filia ejus erat Helga quæ Ketilbiörni Grandævo de Mosfello nupſit, à Thordo quoqve multi Islandiæ magnates genus ſuum deducunt.

XI. CAP.

(*a*) Hallr het madr ſun Þóris Godlauſs Ormarſſunar, bródur Hilldar Ormarsdóttur, er átti Þórbeörn hinn Gaulverſki ſamfedri, enn hún var ſammædd vid Þórd Skeggea. Þeír fedgar villdo eigi blóta oc trúdo á mátt ſinn. Hallr fór til Íslands oc nam land med rádi Íngólfs midlom Mógílsár oc Leiruvogsár oc beó í Múla. Hanns ſun var Helge er átti Þúrídi Ketilbearnardóttur, þeirra ſun var Þórdr í Álfsneſi, er átti (*b*) Gudrúno Rafnkellsdóttur.

Haralldr enn Hárfagri heriadi veſtur um haf, ſem ritat er í ſógo hanns, hann lagde under ſic allar Sudureyar, ſva lángt veſtur, at engi Noregskóngr hefer

C 3

ſidan

CAP. XI.

Nomen erat viro cuidam Hallus (a), *qui filius erat Thoreris Godlauſis (athei), filii Ormaris, fratris Hildæ Ormaris filiæ, qvam in matrimonio habuit Thorbiörn Gaulenſis, eodem patre progenitus, illa autem eadem matre nata erat ac Thordus Skeggius. Pater & filius iſti ſacrificia aſpernabantur, propria confiſi fortitudine. Hallus Islandiam petiit, & territorium inter Mógilsá & Leyruvogsá è conſilio Ingolfi occupavit, & Muli habitavit. Ejus filius Helgius Thuridam Ketilbiörnis filiam uxorem duxit, eorum filius erat Thordus de Alfsneſo, qui in matrimonio habuit GudrunamRafnkelis filiam.*

Haraldus Pulchricomus per mare occidentem verſus, ut in vita ejus relatum eſt, (victricia) arma circumtulit, & omnes Hebrides, eo usqve occidentem verſus, ditioni ſuæ adjecit, quo nemo Norvegiæ Regum, excepto

cepto

(*a*) Hallr Godlaus het madr, ſun Helga Godlauſs. 5. 6. *A.*

(*b*) Gudnyu 4. 5. 6. 12.

(a) *Godlaus (Atheus), filius Helgii Godlauſis (Athei).*

ſídan lengra eignaſt utan Magnús Kóngr Berbeinn. Enn er hann fór veſtan, ſlóuſt víkingar í eyarnar. Skottar oc Írar heriudu oc ræntu vída. Enn er þat ſpurdi Haralldr Kóngr, ſendi hann veſtur Ketel Flatnef ſun Bearnar Bunu at vinna aptur eyarnar. Ketill átti Íngvilldi dóttur Ketils Vedurs Herſis af Ríngaríki, þeirra ſyner váro þeir Beörn hinn Auſtræni oc Helge Beóla. Audur hin Diúpaudga oc Þórun Hyrna váro dætur þeirra. Ketill fór veſtur, enn ſetti epter ſun ſinn Beörn. Hann lagdi under ſic allar Sudureyar oc gordiſt höfdingi yfer, enn gallt engann ſkatt Haralldi Kóngi ſem ætlat var. Þá tók Haralldr Kóngr under ſic eigner hanns í Noregi, enn rak brott Beörn ſun hanns.

cepto Rege Magno Berbeine (Nudipede), postea tam late fines regni dilataverit. Illo autem ab occidente reverso, piratæ insulas vi ceperunt. Scoti (etiam) ac Hiberni multi s in locis piraticam exercebant & prædabantur. De qvibus rebus Rex Haraldus certior factus, Ketillem Flatnefum (Simum), filium Biörnis Bunæ, occidentem versus ad insulas recuperandas misit. Ketell in matrimonio habuit Ingvildam filiam Ketillis Veduris Baronis de Ringarikia, qvorum filii erant Beörn Orientalis & Helgius Biola, filiæ autem Auda Diupaudga (profundè dives), & Thorunna Hyrna. Ketell filio Beörne relicto, expeditionem occidentem versus suscepit, & omnes Hebudes sibi subjecit, seqve ut imperantem gessit, nullum tamen, ex condicto, Haraldo Regi tributum pendebat. Tunc Rex Haraldus bona ejus qvæ in Norvegia erant, fisco suo intulit, filium autem ejus Beörnem (regno) expulit.

Helge Beóla ſun Ketills Flatnefs fór til Íslands ór Sudureyum, hann var med Íngólfi enn fyrſta vetur, oc nam med hanns rádi Kealarnes allt midlom Mógíls-ár oc Mýdalsár, hann beó at Hofi. Hanns ſún var Vígahrappr, oc (*) Eyvindr Heallti, fader Kol-

Helgius Biola filius Ketelis Simi ex Hebridibus in Islandiam transfretavit, primam hyemem apud Ingolfum transegit, & ex ejus consilio totum (promontorium) Kialarnes inter (amnes) Mogilsa & Mydalsa occupavit, & Hofi habitavit. Ejus filii erant Vigahrappus & Eyvindus Hialtius, pater Kol-

(*) *omitt.* A.

Kolsveins, födurs (*) Eyvindar er átti Þórlaugo Klængsdóttor. Þeirra dótter var (*) Þórgerdur, móder (*) Þóru, er átti Þorkell sun Ásgeirs Kneifar. Þeirra sun var Ögmundr fader Jóns Biskops hinns Helga.

Kolsveinis, patris Eyvindi, qui in matrimonio habuit Thorlaugam Klangi filiam. Eorum filia erat Thorgerda, mater Thoræ, quam in matrimonio habuit Thorkell filius Asgeiris Kneifis. Horum filius erat Ögmundus, pater Sancti Jonæ Episcopi.

XII. CAP. (a).

Örlygr het sun Rapps Bearnar sunar Bunu, hann var at fóstre med Patreki Biskupi hinum Helga í Sudureyum. Hann fýstist at fara til Íslands, hann bad Patrek Biskop fóstra sinn at hann sæe um med hanom. Biskop fekk hanom kyrkiovid, oc bad hann hafa med ser, oc plenarium, oc járnklokko, oc gullpening, ok molld vígda, er hann skyldi leggea under hornstafi, oc hafa þat fyrer vígslo, skyldi hann helga (b) Kolumbilla. Þá mælti Patrekr Biskup: hvargi er þú tekur land, þá bygdû þar at eins, at þú ser (c) þriú feöll af hafi, oc feörd at seá midlom hvers fealls, oc dal í hvario fialle. Þú skallt sigla at eno sydsta fiallino, þar

CAP. XII.

Örlygus nomen erat filio Rappi, filii Biörnis Bunæ, ille à Sancto Patricio Episcopo Hebridum enutritus fuit. Hujus animum cupido in Islandiam demigrandi subiit, & Patricium Episcopum nutricium suum, ut sibi prospiceret, rogavit. Episcopus illi materiem ligneam tradidit, templo exstruendo destinatam, plenarium, campanam ferream, nummum aureum & humum consecratam, quam columnis angularibus, consecrationis loco, supponeret, templumque Sancto Columbillæ dedicaret. Præterea Patricius Episcopus illi dixit: Ubicunque ad terram appuleris, ibi tantummodo domicilium tibi eligito, ubi de mari (c) *tres montes, & sinus inter quemvis montium, & vallis in quovis monte, conspiciendos se præbeant. Ad montem*

(*) *omitt.* A.

(a) *secundum Hauksbók.*

(b) Kolumba. 4. & 8 *marg.* 5. 11. Kolumkilla 7. 8. M.

(c) tvö 5.

(c) *duos.*

þar man ſkógr vera, oc ſunnan under fialleno muntu riódur hitta, oc lagda upp edur reyſta þriá ſteina, bygdu þar kyrkeo oc bú þar. Örlygr let í haf, oc ſá madr á ödru ſkipi er Kollr het fóſtbróder hanns, þeir höfdo ſamflot. Á ſkipe var med Örlygi ſá madr er het Þórbeörn Spörr, annar Þórbiörn Tálkni, oc bróder hanns Þórbeörn (*d*) Skúma, þeir váro ſyner Bödvars Blödruſkalla. Enn er þeir kvamo (*e*) at landino, gordi at þeim ſtorm mikin, oc rak þá veſtur um land. Þá het Örlygr á Patrek Biſkup fóſtra ſinn til landtöko þeim, oc hann ſkyldi af hanns nafni gefa örnefne þar ſem hann tæki land. Þeir váro þadan frá litla ríd ádur þeir ſá land, oc varo þá kvamner veſtur um landit. Hann kvam ſkipi ſino í Örlygshöfn, oc þar inn kalladi hann fiördin Patrixfiörd. Enn Kollr het á Þór, þá ſkildi í ſtorminom, oc kvam hann þar ſem Kollsvík heiter, oc braut hann þar ſkip ſitt, þar váro þeir um

montem maxime meridionalem navem tuam dirigito, ibi ſylva erit, & a meridie montis locum arboribus nudatum, in quo tres lapides erecti ſtabunt, invenies, ibi templum exſtruito & domicilium tibi conſtituito. Ör*lygus oceano ſe commiſit, ejusqve ſocius altera navi vectus, nomine Kollus, hi itineris ſocii ad invicem concomitabantur. Eadem, qva* Ör*lygus, navi vehebatur vir nomine Thorbiörn Spor, alter Thorbiörn Tálknius, ejusqve frater Thorbiörn Skuma, filii Bödvaris Blödruſkallii.* (e) *Terram autem appropinqvantibus magna oborta eſt tempeſtas, qvæ illos occidentem verſus, terram præter-vexit. Tunc* Ör*lygus Patricio Epiſcopo nutricio ſuo, ut portum nanciſcerentur, votum vovit, locum ubi appellerent, ab ejus nomine denominandum fore. Paulo poſt terram vident, & ab occidentali terræ plaga ſe conſtitutos eſſe comperiuntur; ille navem ſuam in portum* Ör*lygshöfn deduxit, ſinum autem, qvi inde porrigitur, Patrixfiörd appellavit. Kollus ab* Ör*lygo durante tempeſtate divulſus, Thoro votum vovit, & in loco nomine Kollsvik appulit, ibiqve naufragium*

(*d*) Skyma *impr.* 9. 10.

(*e*) í landvon 4. 6—10. 12. M. þeir feingu útiviſt harda, oc viſſo eige hvar þeir fóro, þá het. 5.

(e) *Ubi terram (ſe viſuros) ſperabant,* al, *In mari admodum jactabantur, nec qvo curſum dirigerent, noverunt, tunc votum vovit.*

um veturin, enn háfetar hanns námo þar sumer land sem enn man sagt verda. Enn um varit beó Örlygr skip sitt oc sigldi brott med allt sitt vestan fyrer Bard, oc er hann kvam sudur fyrer Faxaós, þar kendi hann feöll þau er hanom var tilvísat, þar fell útbyrdis járnklokkan oc sökk nidur. Enn þeir sigldo inn epter firde, oc tóko þar land sem nú heiter Sandvík á Kialarnesi, þar lá þá járnklokkan í þarabrùki. Örlygr var med Helga brædrúngi sinom hinn fyrsta vetur, enn um varit nam hann land at rádi Helga midlom Mógilsár oc Ósvífurslækiar, oc beó at Esiubergi, hann let þar oc Kyrkiu geöra sem hanom var bodit. Heálp het kona hanns, þeirra sun var Valþeófr, fader Valbrands, födur Torfa. Valþeófr kvam fulltída til Íslands med Örlygi. Sídan átti Örlygr Ísgerdi Þórmódsdóttur (*f*) Bresa sunar. Þeirra sun var Geirmundr, fader Halldóru, er átti Þióstólfr sun Bearnar Gullbera. Þeirra sun var Þórleifr, er beó at Eseubergi epter Geirmund módurfödur sinn, er Esiubergingar ero frákomner.

gium fecit; ibi cum suis hyemavit, nautarum autem quidam ibi terram occupabant, ut posthac recensebitur. Vere autem sequente Örlygus navem suam paravit, & sua omnia secum, vehens ab occidente Bard praeternavigavit, ubi autem Faxaos à meridie praeterveheretur, montes sibi designatos recognovit, ibi etiam campana ferrea, è navi excidens, fundum statim petiit. Ille verò & socii per sinum introrsum navigant, ibique appellunt, ubi hodiè Sandvík in Kialarneso appellatur, ibi tunc campana illa ferrea in algae ejectitiae congerie fuit. Örlygus primam apud consobrinum suum Helgium hyemem commoratus est, vere autem sequente territorium ex Helgii consilio inter Mogilsa & Osvifurslæk occupavit, & Esiubergi habitavit, in loco etiam jusso templum aedificavit. Hialp nomen erat ejus uxori ex qva Valthiofum suscepit, patrem Valbrandi, patris Torfii. Valthiofus majorennis una cum Örlygo in Islandiam pervenit. Postea Örlygus uxorem duxit Isgerdam filiam Thormodi, filii Bresii. Eorum filius erat Geirmundus, pater Haldorae, qvam in matrimonio habuit Thiostolfus filius Biörnis Gullberii (Chrysophori). Illorum filius erat Thorleifus, qvi post avum maternum Geirmundum, Esiubergi habitavit, à qvo Esiubergenses

(*f*) Bersa *impr.* 10. Brúsa *impr.* 9.

ner. Þeir trúdo á Kolúmbilla þó þeir væro úſkírder. Þórleifr var tröllaukinn oc tók þó kriſtne, frá hanom er margt manna kvamit. Dótter Örlygs ens Gamla oc Íſgerdar var Velaug er átti Gunnlaugr Ormstúnga, oc var þeirra dótter Þurídur Dylla, móder Illuga hins Svarta á Gilsbakka. Gunnlaugr Ormstúnga var ſunr Hrómundar í Þverárhlíd.

bergenſes genus deducunt, qui in Columbillam, quamvis non eſſent baptizati, crediderunt. Thorleifus furore giganteo (per intervalla) percitus, chriſtianam tamen religionem amplexus eſt, ab illo magna proſapia deſcendit. Filia Örlygi Grandævi & Iſgerdæ erat Velauga uxor Gunnlaugi Orms tungæ, quorum filia erat Thurida Dylla, mater Illugii Nigri de Gilsbakka. Gunnlaugus Ormstunga filius erat Hromundi de Thverarhlida.

XIII. CAP.

Svartkell het madr (*a*) Katneſkr, hann fór af Englandi til Íslands, oc nam land fyrer innan Mýdalsá, í midlom Eiliſsdalsár, oc beó at Kideafelli fyrſt, enn ſídan at Eyri. Hanns ſun var Þórkell, fader Glúms þeſs er gamall tók kriſtne, hann badſt ſva fyrer at kroſſi: gott æ gömlum mönnom, gott æ (*b*) órom mönnom! Hanns ſun var Þórarinn, fader Glúms á Vatnslauſu. Arnleif het ſyſter Svartkells, er átti Þórólfr (*c*) Viligíſl, fader

CAP. XIII.

Svartkell nomen erat viro Cataniensi, qui ex (*) *Anglia in Islandiam transmigravit, & territorium occupavit ab interiori parte Mydalsa, uſque ad Eilifsdalsa, & primo Kidafelli, deinde Eyræ habitavit. Ejus filius erat Thorkell, pater Glumi, qui ſenex Chriſto nomen dedit, & hac precandi formulâ coram cruce uſus eſt: Fauſta ſemper ſenibus, fauſta ſemper* (b) *junioribus! Ejus filius erat Thorarinn pater Glumi de Vatnslauſa. Arnleifa nomen erat ſorori Svartkelis, quam in matrimonio*

(*a*) *omitt.* 7. 11. M.

(*b*) örum 8 — 10. úngum 5. 11. *quod & praeterea in marg. habent impr.* 4. 8. 9. gott er öllom mönnom, gott er vorom mönnom. 6.

(*c*) Viligils 6. 8. 10. 12.

(*) *Scotia* A.

(b) *vegetis.* al. *junioribus.* al. *bene eſt cunctis, bene eſt noſtris.*

der Kleppjárns hinns Gamla ór Flókadal, þeirra dótter var Hallgerdur, er átti Bergþór Kollsſun.

(*d*) Valþióſr er ſyrr var getit, het ſun Örlygs at Eſiubergi, hann nam Kiós alla oc beó at Medalfelli. Þórbeörn Kollr het ſun hanns, fader Hallveigar er átti Þórdr Lambi, þat er Valþýflingakyn. Signý het dótter Valþeófs er Signýarſtader ero vidkender, hana átti Grímkell ſun Bearnar Gullbera, þeirra ſyner váro þeir, Hördr er drepinn var í Geirshólmi, oc Gnúpr fader Birnings, födur Gnúps, födur Eireks Grænlendinga Biſkups. Valbrandr het annar ſun Valþeófs, fader Torfa er fyrſt beó at Mödruvöllum. Þeir fedgar gordu felag vid Túngu-Odd, af því beoggo þeir ſidan á Breidabólſtad í Reykeadal hinom nyrdra. Torfe var fader Þórkells á Skáneyu, er átti Arngerdi dóttor Þórkells Svartkellsſunar.

monio habuit Thorolfus Viligiſl pater Kleppjarnis Grandævi de Flokadalo, quorum filia erat Hallgerda uxor Bergthoris Kolli filii.

Valthiofus, cujus antea mentio injecta eſt, erat filius Örlygi de Eſiubergo, ille totam Kios occupavit, & Medalfelli habitavit. Ejus filius erat Thorbiörn Kollus, pater Halveigæ, quam in matrimonio habuit Thordus Lambius, hæc eſt Valthyflingorum gens. Signya erat filia Valthiofi, de qua Signyarſtadæ nomen trahunt, illa Grimkeli filio Biörnis Gullberii nupſit, quorum filii erant Hördus Geirsholmi occiſus, & Gnupus pater Birningi, patris Gnupi, patris Erici Epiſcopi Grönlandiæ. Valbrandus erat alter Valthiofi filius, pater Torfii qui primò Mödruvallis habitabat, poſtea autem, quod una cum patre, cum Tungu-Oddo ſocietatem (omnium bonorum) inierat, ſedem habitaculi in Reykiadalo ſeptentrionali Breidabolſtadis fixit. Torfius pater erat Thorkelis de Skaneya, qui in matrimonio habuit Arngerdam filiam Thorkelis, filii Svartkelis.

XIV. CAP.

Hvammþórir nam land midli Laxár oc Forsár oc beó í Hvammi. Þórer deildi

CAP. XIV.

Hvammthorer territorium occupavit inter Laxa & Forsa, & Hvammi habitavit. Thorer

(d) *ſecundum Hauksbók.*

deildi vid Ref hinn Gamla um kú þá er Brynia het, oc Bryniudalr er vidkendr. Sú kvíga hafdi horfit Þóri fyrer lóngo, enn hún fannst í Bryniudal, þar er Refr átti land, oc fiörotýger nauta med henne, þeirra er öll váro frá henni komin, oc höfdo gengit siálfala úti. Því kendi ser hvarotveggi nautin, enn Þórer fell fyrir Ref med átta menn, þá er þeir bördust hiá hólum þeim, er sídan ero kalladir Þórishólar.

Thorer litem habuit cum Refo Grandævo de vacca quadam, appellata Brynia, de qua (vallis) Bryniudalus nomen traxit. Juvencam illam Thorer longo abhinc tempore amiserat, tandem autem in Bryniudalo, territorio ad Refum pertinente, reperta est una cum bubus quadraginta, qui omnes ejus erant progenies, & (sub dio) sine aliqva cura accreverant. Hinc uterqve boves sibi vindicavit, Thorer autem (in certamine) contra Refum, una cum octo sociis occubuit, ubi in collibus, postmodum Thorisholar (colles Thoreris) appellatis, dimicabant.

(*a*) Þórólfr Smiör er fyrr var getit, var sun Þórsteins Skrofa Grímssonar, þess er blótin var daudr fyrer þokkasælld, oc kalladr Kamban. Sun Þórólfs Smiörs var Sölmundr fader Þórsteins þess er land nam í Bryniodal á midlom (*b*) Bláskógsár oc Forsár. Hann átti Þórbeörgo Kötlo, dóttur Helga (*c*) Skarfs Geirleifssonar er nam Bardaströnd. Þeirra sun var Refr (*d*) í Bryniodal, fader Halldóru,

Thorolfus Smiör (Butyrum), cujus mentio antea facta est, filius erat Thorsteinis Skrofæ, filii Grimi, qui post mortem, eò qvod omnibus esset acceptissimus, sub nomine Kamban religiose cultus fuit. Filius Thorulfi Smiöris erat Sölmundus, pater Thorsteinis, qvi territorium in Bryniudalo inter (amnes) Blaskogsa & Forsa occupavit. Ille uxorem duxit Thorbiörgam Katlam, filiam Helgii (c) *Skarfi, filii Geirleifi qvi Bardaströnd occupavit. Illorum filius erat Refus de Bryniudalo* (d) *pater Haldoræ, qvam in matrimonio*

(*a*) *secundum Hauksbók.*

(*b*) Bláskeggsár. 7. M. Botnsár. 5. A.

(*c*) ens Skarpa. *A.*

(*d*) er bió at Múla. *add.* 6. 12.

(c) *Skarpi (Acris).*

(d) *qvi Muli habitavit.*

óru,[1] er átti (e) Sigfús Ellida-Grímsſun, þeirra dótter Þórgerdur, móder Sigfúſs, födur Sæmundar preſts hinns Fróda.

nio habuit Sigfus filius Ellida-Grimi, quorum filia erat Thorgerda, mater Sigfusis, patris Sæmundi Polyhiſtoris ſacerdotis.

Madr het Ávangr (f) Írſkr at kyni, hann bygdi fyrſt í Botni oc beó þar allan alldur ſinn. Þá var þar ſva ſtór ſkógr, at hann gordi þar af hafſkip, oc hlód þar ſem nú heiter Hladhamar. Hanns ſun var Þórleifr, fader Þurídar, er átti Þórmódr Þióſtarsſun á Álptanesi, oc ſun Idunar Moldargnúpsdóttur. Þeirra ſun var Börkr, fader Þórdar, födur Audunar í Brautarhollti.

Vir erat nomine Avangus natione (f) Hibernus, qui primus Botn, & quidem ad finem usqve vitæ, incoluit. Ibi tanta tunc creſcebat ſylva, ut navem inde oceano committendam confecerit, eamqve ubi nunc Hladhamar (rupes onerationis) appellatur, onerarit. Ejus filius erat Thorleifus, pater Thuridæ, qvam in matrimonio habuit Thormodus filius Thioſtaris de Alptaneſo, ex Iduna Moldar-Gnupi filia ſuſceptus. Horum filius erat Börkus, pater Thordi, patris Audunis de Brautarholto.

Kolgrímr hinn Gamli ſun Rólfs Herſis oc Unnar Hákonardóttur Greótgardsſonar Jarls, er Griótgardshaugr er vidkendr fyrer ſunnan Agdanes, fór ór Þrándheimi til Íslands, oc nam (g) Hvalfeardarſtrönd hina nyrdri frá Bláſkógsá til Laxár, oc út til lækear þeſs er fellr út frá Saurbæ, oc

Kolgrimus Grandævus filius Rolfi Baronis, & Unæ filiæ Hakonis Comitis, filii Griotgardi, de quo tumulus Griotgardinus à meridie Agdaneſi nomen trahit, è Thrandia in Islandiam transmigravit, & (g) ſeptentrionalem (ſinus) Hvalfiörd oram inter (amnes) Bláſkogsa & Laxa usqve ad rivum, qui (prædium) Saurbæ præterlabitur, occupavit,

(e) Vigfús *impr.*

(f) Norſkr *impr.*

(g) land út frá Botnsá til Kalmansár. *Landnama.* 5. 6. *A.*

(f) *Norvegus.*

(g) *territorium inter amnes Botnsa & Kalmansa.*

oc beó at (h) Ferstiklu. Hann átti Gunnvöru dóttur Hrodgeirs hinns Spaka. Þeirra sun var Þórhallr fader Kolgríms, födur Steins, födur Kvists er Kvistlingar ero frákomner, födur Kala. Bergþóra var dótter Kolgríms hinns Gamla, er átti Refr í Bryniodal.

pavit, & Ferstiklæ habitavit. Ille uxorem duxit Gunnvöram filiam Hrodgeiris Sapientis, quorum filius erat Thorhallus, pater Kolgrimi, patris Steinis, patris Kvisti, à quo Kvistlingi genus trahunt, patris Kalii. Bergthora erat filia Kolgrimi Grandævi, quam Refus de Bryniodalo uxorem duxit.

XV. CAP.

(a) Þórmódr hinn Gamli oc Ketill (b) Bresasyner fóro af Írlandi til Íslands, oc námo Akranes allt á midlom Aurridaár oc Kalmansár; þeir váro Írsker, Kalman var oc Írskr er áin er vidkend, oc beó fyrst í Katanesi. Þeir brædur skipto löndom med ser, sva at Þórmódr átti fyrer sunnan Reyni til Kalmansár, oc beó at Hólmi enom ydra; enn Ketill bróder hanns átti fyrir vestan Reyne oc fyrer nordan Akrafell til Aurridaár. (b) Brese het sun hanns, fader Þórgests, födurs Starra at Hólmi, födur Knattar, födurs Ásdísar er átti Klængr Snæbearnarsun, sunar Hafnar-Orms. (c) Geirlaug var dótter

CAP. XV.

Thormodus Grandævus & Ketell, filii Bresi, ex Hibernia in Islandiam transmigrarunt, & totum (promontorium) Akranes inter (amnes) Aurridaa & Kalmansa occuparunt. Natione erant Hiberni, Kalman etiam, à quo amnis iste denominatur, etiam Hibernus erat, & Katanesi primum habitavit. Fratres isti territorium inter se divisere, ità ut Thormodus quæ à meridie Reyneris sunt usque ad Kalmansa possideret, ille Holmi Occidentalis habitavit; frater autem ejus Ketell, quæ ab occidente sunt Reyneris à septentrione (montis) Akrafell usque ad Aurridaa possidebat. Bresius ejus erat filius, pater Thorgesti, patris Starrii de Holmo, patris Knötti, patris Asdisæ, uxoris Klangi, filii Snæbiörnis, filii Hafnar-Ormi.

(h) Fetstiklu *impr.* 11.
(a) *secundum Hauksbók.*
(b) Beila *impr.* 5. 9.–12. Gusa *add.* A.
(c) Þórlaug 5. *item* 4. 6. 12. *marg.*

dótter Þórmódar ens Gamla, móder Túngu-Odds. Jörundr hinn Kristni var sun Ketills Bresasunar, hann beó í Jörundarhollti, þat er nú kallat í Gördum, hann hellt vel kristne til daudadags, oc var einsetomadr í elli sinni. Sun Jörundar var Kleppr fader Einars, födor Narfa, födur Rafns, födurs Þórgeirs. Hávar het annar sun Klepps, fader Þórgeirs. Edna het dótter Ketils Bresasunar, hún var gipt á Írlandi þeim manni er Konall het, hanns sun var Ásólfr Alskik, er i þann tíma fór af Írlandi til Íslands, oc kvam út austur í Ósum á Austfiördum. Hann var frændi Jörundar í Gördum, oc var kristinn oc villdi eigi eiga vid heidna menn, oc eigi villdi hann þiggea mat af þeim. Þeir fóro tólf saman at austan, þar til er þeir kvámo at gardi Þórgeirs hinns Hördska í Hollti under Eyafeöllum, oc setto þar tealld sitt, enn föronautar hanns þrír varo þá siùker oc öndudust þar, enn Jón prestr Þórgeirssun, fader Gríms í Hollte, fann bein þeirra, oc flutti til kyrkeo. Sídan gordi Ásólfr ser skála, því nær sem nú er kyrkeo hornit á (*d*) Ásólfsskála hinom austasta under

mi. Geirlauga erat filia Thormodi Grandævi, mater Tungu-Oddi. Jörundus Christianus erat filius Ketillis, filii Bresii, ille Jörundarholti, quod hodie Gardar appellatur, habitavit, & religionem christianam, ad obitum usqve illibatam, servavit, ac ætate provectus vitam anachoreticam elegit. Filius Jörundi erat Kleppus, pater Einaris, patris Narfii, patris Rafnis, patris Thorgeiris. Havar erat alter filius Kleppi, pater Thorgeiris. Edna erat filia Ketillis, filii Bresii, illa in Hibernia nupserat viro, cui nomen erat Konall, ejus filius erat Asolfus Alskik, qui hac tempestate ex Hibernia in Islandiam transmigrans, ad Osas in orientali Islandia appulit. Ille Jörundum de Gardis cognatione contingens & christianam religionem profitens, omne cum gentilibus commercium, & ab illis cibum acceptare recusavit. Iste cum duodecim comitibus ab oriente, usqve quo ad prædium Thorgeiris Hördensis, Holtum apud Eyafiöll pervenere, pergit, ibiqve tentorium figit, ubi comitum tres morbo correpti decedunt, quorum ossa pastor Jonas Thorgeiris filius, pater Grimi de Holto, postmodum invenit & ad templum deportavit. Asolfus postea domum solitariam sibi exstruxit, eodem fere in loco ubi jam

(*d*) *hodiè* Ísólfsskále A.

under Eyafeöllum at rádi Þórgeirs, þvíat Þórgeir villdi eigi hafa þá vid hús ſin; hann fann eigi menn, þá var um forvitnaſt hvad hann hefdi til fædſlo, oc ſá menn í ſkálanom fiſka marga.

jam eſt angulus templi Aſolſſkali maximè orientalis apud Eyafiöll, & hoc quidem è conſilio. Thorgeiris, qui Aſolfum cum ſociis prope ſuas ædes commorari non paſſus eſt. Aſolfus alios homines non convenit, tunc exploratores, quis illi cibus eſſet, obſervaturi, in domo multitudinem piſcium animadvertunt.

XVI. CAP.

Á fell vid ſkála Áſólfs ſeálfan, þat var öndverdan vetur, áin vard þegar full af fiſkom. Þórgeir ſagdi at þeir ſæti í veidiſtödu hanns. Sídan fór Áſólfr brott þadan oc gordi annan ſkála veſtur vid adra á, ſú heiter Íraá, þvíat þeir váro Írſker menn. Enn er menn kvámo til árinnar, var hún full med fiſkom, ſva at ſlíkt undur þóttuſt menn eigi ſet hafa, enn brott var allt ór hinni eyſtri ánni. Þá ráko heradsmenn þá á brott þadan, oc fór Áſólfr þá til hinns veſtaſta ſkálans, fór allt á ſömo leid. Bændur köllodo þá fiölkunniga, enn Þórgeir kvadſt hyggea at þeir væro góder menn.

CAP. XVI.

Amnis juxta domum Aſolfi delabitur, qui piſcium ſtatim multitudine oppletus erat. Hæc initio hyemis contigêre. Thorgeir Aſolfum cum ſociis intra ſuos piſcaturæ terminos commorari diſſitabat, tunc Aſolfus occidentem verſus demigrans aliam ſibi, ſolitariam domum ad alterum amnem nomine Iraa (amnis Hibernorum), erant enim natione Hiberni, exſtruxit. Cum autem incolæ amnem accederent, piſcibus hunc, usque ad miraculum inauditum, abundare animadvertunt, ex amne autem orientali (piſces) aufugerant. Tunc territorii iſtius incolæ illos inde abegere, tuncque Aſolfus ad domum maxime occidentalem demigravit, ſed omnia eodem ac antea modo evenere. Incolæ magiæ illos inſimulabant, Thorgeir autem bonos eſſe homines ſe autumare aſſeruit.

Um varit fór Áſólfr á brott oc veſtur á Akranes, fund Jörundar frænda ſins, baud

Vere (ſuccedente) occidentem verſus in Akraneſum Aſolfus demigravit ad cognatum ſuum

baud hann hanom at vera med ser, enn hann letst eigi vilia vera hiá ödrom mönnom. Þá let Jörundr gora hanom hús á Hòlmi hinom Ydra, oc færa hanom þángat fædslo, fetti hann þar bú í fyrsto at Hólmi, à kyrkiobólstad. Enn er Ásólfr elldtist, gordist hann einsetumadr, þar var kofi hanns sem nú er kyrkia, þar andadist hann, oc er grafinn at Hólmi, oc er hinn helgasti madr kalladr. Hanns sun var Sölvi, fader Þórhilldar, er átti Brandr, sun Þórgríms Kiallaksfunar, þeirra sun Þórleifr, fader Bárdar, födur Jófrídar, er átti Árni Torfasun, þeirra dótter Helga, er átti Arngrímr Gudmundsun. Enn þá er Halldór sun Illuga ens Rauda beó þar, þá vandest fióskona ein at þerra fætur sínar á þúfu þeirri, er var á leidi Ásólfs, hana dreymdi at Ásólfr ávítadi hana um þat, er hún þerrdi fætor sína saurga á húsi hanns, enn þá manim vid sátt, seger hann, ef þú seger Halldóri draum þinn. Hún sagdi hanom, oc kvad hann ekki mark at því er konor dreymdi, oc gaf ekki gaum at. Enn er Hródólfr biskup fór brott

E ór

suum Jörundum, à qvo ad hospitium secum acceptandum invitatur, Asolfus autem cæterorum hominum commercium fugiturum se innuit. Tunc Jörundus ei domum Holmi Occidentalis exstrui, eòqve victum deportari fecit, ibi & Asolfus, in prædio, ubi templum est, rei familiari aliqvandiu operam navavit. Asolfus autem ætate provectus, anachoreticam elegit vitam. Cella ejus eodem in loco erat, qvo jam templum est, ibi decessit, & Holmi sepultus, sanctissimi viri famam adeptus est. Ejus filius erat Sölvius, pater Thorhilldæ, qvam in matrimonio habuit Brandus, filius Thorgrimi, filii Kiallaki, horum filius erat Thorleifus, pater Bardi, patris Jöfridæ, qvæ nupsit Arnio, filio Torfii, qvorum filia Helga, qvam in matrimonio habuit Arngrimus Gudmundi filius. Qvo autem tempore Haldor, filius Illugii Rufi, dicto in loco habitavit, mulctrix qvædam pedes suos luto inqvinatos, tubere, qvod tumulus erat Asolfi, abstergere consvevit, hæc per qvietem vidit Asolfum eam increpantem, qvod pedes lutulentos domo ejus abstergeret, veniam autem, à me impetrabis, inqvit, si Haldori somnium tuum retuleris. Illa huic somnium retulit, sed fæminarum somnia nullius esse portenti asserenti, res illa curæ non fuit. Cum autem Rudolphus Episcopus

de

ór Bæ, þar er hann hafdi búit nítián ár (*a*), þá váro þar efter múnkar þrír. Einn þeirra dreymdi, at Áſólfr mællti vid hann: ſendtú húskarl þinn til Halldórs at Hólmi, oc kaup at hanum þúfo þá, er á fiósgöto er, oc gef vid mörk ſilfurs. Múnkrin gerdi ſva. Húſkarlin gat keypt þúfuna, oc gróf ſídan jördina, oc hitti þar mannsbein, hann tók þau upp, oc fór heim med. Ena næſto nótt efter dreymdi Halldór, at Áſólfr kvam at hanom, oc kvedſt bædi augo mundi ſprengia ór hauſi hanom, nema hann keypti bein hanns ſlíko verdi, ſem hann ſelldi þúfuna. Halldór keypti bein Áſólfs, oc let göra at treſkrín, oc ſetia yfer alltari. Halldór ſendi Illuga ſun ſinn utan epter kyrkiovide. Enn er hann fór utan aptur, oc hann kvam midli Reykeaneſſ oc Sneófeallsneſſ, þá nádi hann eigi fyrer ſtýrimönnom at taka land þar er hann villdi. Þá bar hann fyrer bord kyrkeovidin allann, oc bad þar koma ſem Áſólfr villdi, enn auſtmenn kvámo veſtur í Vadli.

de Bæ, ubi per novendecem annos habitaverat, demigraret (a), *tres ibi monachos reliquit. Eorum unum per quietem Aſolfus* (*ita*) *allocutus eſt: Famulum tuum ad Haldorem de Holmo mittito, & ab illo tuber, quod in via ad bubile eſt, marca argenti redimito. Monachus juſſis obtemperavit, famulus tuber emit, effodit, & oſſa humana ibi invenit, quæ ſublata domum ſecum reportavit. Nocte ſubſequente Haldor per ſomnum videt Aſolfum, qui utrumque ei oculum, niſi ſua oſſa tanti redimeret, quanti tuber vendiderat, excutere, minitabatur. Haldor oſſa Aſolfi redemit, capſulæ ligneæ incluſit, & ſuper altare collocavit, ille etiam filium ſuum Illugium peregre, ad materiem ligneam templo exſtruendo* (*aptam*) *coëmendum, miſit. Domum autem* (*Illugius*) *reverſus, inter Reykianeſum & Sniofiallsneſum, conſtitutus, ubi lubitum erat, à gubernatoribus navis exſcendere impeditus, materiem templi omnem in mare projecit, imprecans, illam eò in terram ejiciendam fore, quò Aſolfus vellet. Oſtmanni autem in Vadle occidentali appulerunt.*

(*a*) Þat er halldit at hann hafi verit af Rúduborg í Englandi, Biſkupinn het Ulfr, enn var ſídan kalladr Rúdu-Ulfr edur Hródólfr. *add. impr. ſed in marg. habens* 4. 8 — 10.

(a) *communis eſt ſententia illum ex Rothomago Angliæ oriundum fuiſſe. Epiſcopo nomen erat Ulfus, poſtea autem appellatus eſt Rotboulfus ſive Hrodolfus.*

Vadli. Enn tveim nóttom sidar kom vidrinn á Kyrkiosand at Hólmi, nema tvö tre kvámo á Raufarnes á Mýrum. Halldór let gora kyrkio þrítuga oc vidi þakta, oc helgadi Kolumbilla med Gudi.

lerunt. Duabus ab hinc noctibus materia in Kyrkiosand prope Holmum ejecta est, exceptis duabus trabibus, quæ ad Raufarnes in Myris delatæ sunt. Haldor templum triginta ulnarum longum, tecto ligneo contectum, exstruxit, qvod Columbillæ cum Deo dedicavit.

XVII. CAP.

(*a*) Finnr hinn Audgi, sun Halldórs Högnasonar, fór ór Stafangri til Íslands, hann átti (*b*) Þórvöru, döttur Þórbiarnar frá Mosfelli Hradasunar, hann nam land fyrer sunnan Laxá til Kalmansár, oc beó at Midfelli. Hanns sun var Þórgeir, fader (*c*) Hólmsteins, födur Þórunnar, módur Gudrúnar, módur Sæmundar, födur Brands Biskups. Skeggi í Skógum var sun Þórunnar, fader Styrmis oc Bolla í Skógum. (*d*).

E 2 Bekan

CAP. XVII.

(*) *Finnus Audgius* (*Opulentus*) *filius Haldoris, filii Högnii, è Stafangria in Islandiam transmigravit, ille in matrimonio habuit Thorvöram, filiam Thorbiörnis de Mosfello, Hradii filii, & territorium occupavit à meridie (amnis) Laxa usqve ad Kalmansa, & Midfelli habitavit. Ejus filius erat Thorgeir, pater Holmsteinis, patris Thorunnæ, matris Gudrunæ, matris Sæmundi, patris Brandi Episcopi. Skeggius de Skogis erat filius Thorunnæ, pater Styrmeris & Bollii de Skogis.* (d).

Bekan

(*a*) *Qvæ de Kolgrimo Grandævo pleraqve exemplaria secundum Hauksbók hic inserunt, antea habentur cap.* 14 *ad fin.*

(*b*) Þórbiörgu 6. 12.

(*c*) Jósteins 5. 6. 12. *&* *marg.* 4. 8. 9.

(*d*) Gufa het annar sun Ketells, hann villdi byggea í Nesi, enn Ingólfr rak hann á brott þadan, þá fór hann á Rosm-

(*) *Fridanus.* A.

(d) *Gufa alter erat Ketelis filius qvi Nesum inhabitare tentavit, Ingolfus autem illum inde abegis, unde in Rosmhvalanesum discedens, Gufa habi-*

(*e*) Bekan het madr, er nam land frá Bereadalsá til Aurridaár, oc beó á Bekanstödum í landnáme Ketills (*f*).

Hall-

Bekan nomen erat viri, qui territorium occupavit à Beriadalsa, usqe ad Aurridaa, & Bekanstadis, in territorio à Ketille occupato, habitavit (f).

Hall-

Rosinhvalanes, oc villdi byggea at Gufu. Enn þau Steinudur keypto saman, at hann skylldi á brott fara, enn vermannastöd skylldi vera ávallt frá Hólmi.

Skorri het þræll Gufu, er hann fellde í hendur kono sína oc fe, medan hann færi í landaleitan, enn þrællin seger kono hanns hann vera daudann, oc villdi hann gánga at ega hana. Hún vard vid stygg, og vildi fara ser. Gufa var vetur hinn fyrsta á Myrum heá Gufuá, annan á Snæfellsnesi á Gufuskálum, þridea í Gufufirde, þá líkadi hanom vel, oc fór þadan aptur, þá leópst Skorri á brott. Skorri var um vetur í Skorrahollti á laun, annann í Skorradal, enn Gufa fann hann um síder í Skorraeyu fyrer Myrum, oc drap hann þar. Gufa beó sídar í Gufudal, hanns sun var Þórkell Skeifr, fader Arnórs, födur Kolla á Heynesi. *add.* 6.

habitare animum induxit. Steinuna autem & ille, illum abiturum, sed servitutem mansionis piscatorum de Holmo perpetim ibi mansuram, paciscebantur.

Skorrius nomen erat servo Gufæ, cui uxorem & bona, dum territorium qværeret, tradiderat, servus autem huic illum mortuum esse denunciavit, ejusqve matrimonium sollicitavit. Illa dictis exasperata, mortem sibi consciscere præsumsit. Gufa primam in Myris apud (amnem) Gufua, alteram in Snæfellsneso Gufuskalis, tertiam in Gufufiördo hyemem transegit, res illi tunc ex voto successit; hoc inde reverso, Skorrius aufugit. Skorrius unam hyemem in Skorraholto, alteram in Skorradalo latuit, tandem illum Gufa in (insula) Skorraey præ Myris deprehensum, occidit. Gufa postea Gufudali habitavit, ejus filius erat Thorkell Skeifus, pater Arnoris, patris Kollii de Heyneso.

(*e*) Beigan 5. A. & *marg.* 4. 8. 9.

(*f*) Þat tókst af landnáme því er Ketell hafdi numit. *add. Landn. cit.* 6.

(f) *demtum fuit istud territorium de fundis à Ketille occupatis.*

Hallkell er nam Hvítárfídu beó fyrft á Akranefi, á (*g*) Hallkellsftödum, ádur Brefafyner ræki hann brott, enn er hann fór út efter fei fíno, því er þar hafdi feálfala úti gengit, var hann drepinn, oc er þar heygdr.

Hafnar-Ormr fór ór Stavángre til Islands, oc nam öll lönd um Melahverfi út til Aurridaár oc Laxár, oc inn til Andakílsár, oc beó í Höfn. Hanns fun var Þórgeir Höggvinkinni, fader (*h*) Þórunnar, módur Þórunnar, módor Jófteins, födur Sigurdar, födur Bearnhedins (*i*). Þórgeír Höggvinkinni var hirdmadr Hákonar Kóngs Adalfteinsfóftra (*k*), hann fekk á Fitium kinnarfár oc ord gott.

Hallkell qvi Hvitarfidam occupavit, primum in Akranefo Hallkellsftadis, usqve quo filii Brefii illum expulerunt, habitaverat. Cum autem pecora qvæ fub dio fine cura (humana) degebant, qværeret, occifus eft, & eodem in loco tumulatus.

Hafnar-Ormus è Stafangria in Islandiam trajecit, & omne circa Melos territorium, ab occidente ufqve ad Aurridaa & Laxa, & ab oriente usqve ad Andakilsa, occupavit, & Höfnam incoluit. Ejus filius erat Thorgeir Högginkinnius (genam cæfus), pater Thorunnæ, matris Thorunnæ, matris Jofteinis, patris Sigurdi, patris Biarnhedinis (i). *Thorgeir Högginkinnius aulicus erat Hakonis Regis Adalfteinsfoftrii* (k); *ille in Fitis, in gena vulnus & fortitudinis famam, reportavit.*

 Brædur *Fratres*

(*g*) Hrakkellsftödum 4. 6. 8 -- 12.

(*h*) Þurídar 6. 12.

(*i*) prefts *add.* 6. 12.

(*k*) enn er hann var búinn til Biarmalands, þá kom Haralldr med her míkin, þet ta kvad Þórgeir þá:

Bamera mord enn nordar
nadregns hvötom þegni,
ofs fæmer bil at bölva,
bordmærar fxæ færa.

Nú

(i) *paftoris.*

(k) *cum autem ad Biarmalandiam iter paratum baberet, Rex Haraldus cum magno exercitu fupervenit, tunc Thorgeir feqvens protulit carmen:*

Non decet fortem militem ulterius ad aqvilonem cædes, & claffis promotio bellicæ. Oportet nos pugnare.

Brædur tveir beoggo í landnámi þeirra Finns oc Orms, Hródgeir hinn Spaki í Saurbæ, enn Oddgeir at Leyrá, enn þeir Finnr oc Ormr keypto þá brott, því þeim þótti ſer of þraunglendt. Þeir brædur námo ſídan Hraungerdinga-repp í Flóa, beó Hródgeir í Hraungerdi, enn Oddgeir í Oddgeirshólum, hann átti dóttur Ketills Gufu. Hafnar-Ormr er þar heygdr í höfdanom, fram af bænum í Höfn, ſem hann tók land fyrſt, var þar þá ſkipalagi.

Fratres duo in territorio à Finno & Ormo occupato habitabant, Hrodgeir Spakius (Sapiens) Saurbœi, ſed Oddgeir (in prœdio) Leira. Finnus autem & Ormus, cum nimis anguſtos ſuorum prœdiorum limites reputarent, pretio eos, ut demigrarent, dato adegerunt. Fratres illi Hraungerdingorum territorium in Floïo poſtea occuparunt, Hrodgeir Hraungerdum, Oddgeir autem Oddgeirsholas incoluere, hic filiam Ketillis Gufœ uxorem duxit. Hafnar-Ormus in promontorio è regione œdium Höfnœ, ubi primum ad terram appulit, tumulo conditus eſt, ibi tunc erat portus.

XVIII. CAP.

(a) Úlfr het madr, ſun Brunda-beálfa oc Hallbero, dóttur Úlfs hins Óarga ór Hrafniſto. Úlfr átti Salbeörgo, dóttor (b) Berdlokára, hann var kalladr Kvölldúlfr. Þórólfr oc Skallagrímr váro ſyner

CAP. XVIII.

Ulfus nomen erat viri, filii Brunda-Bialfii & Hallberœ, filiœ Ulfi Uargii (Generoſi) de Hrafniſta. Ulfus in matrimonio habuit Salbiörgam, filiam Berdlokarii, illi nomen vulgare erat Kvölldulfus. Illorum filii erant Thorolfus & Skallagrimus. Haraldus

Nú er þar er rekkr at rakna
ráſtód, Kóngr, ſlódar
grípum oſs í greipar
gunnbord Haralldr. . . . . .
Þá var Þórgeir kinnhöggvinn á Fiteom.
add. 6. 12.

mare. Viri fortes incitantor. (Adſunt) naves (hoſtiles) per mare. Eripiamus, o Rex! Haraldo claſſem bellicam.

Tunc Thorgeir genam in Fitis vulneratus fuit.

(a) *ſecundum Landnamam.*

(b) Berdſlokára. 6. 8 — 10.

syner þeirra. Haralldr hinn Hárfagri let drepa Þórólf nordur í Álöst á Sandnesi, af rógi Hilldirídarsuna, þat villdi Haralldr Kóngr eigi bæta. Þá beoggo þeir Grímr oc Kvelldúlfr kaupskip, oc ætlodo til Íslands, þvíat þeir höfdo þar spurt til Íngólfs vinar síns. Þeir lágo til hafs í Sólundom, þar tóko þeir knör þann, er Haralldr kóngr let taka fyrer Þórólfi, þá er menn hanns váro nýkvamner af Englandi, oc drápo þar Hallvard (c) Hardfara oc Sigtrygg Snarfara, er því hafdo valldit; þar drápo þeir oc sonu Guttorms Sigurdarsunar Heartar, brædrúnga Kóngs, oc alla skipshöfn þeirra, nema tva menn er þeir leto segia Kóngi tídindin. Þeir beoggo hvarttveggia skipit til Íslands, oc þreátío menn á hvaro, stýrdi Kvelldúlfr því er þá var fengit. Grímr hinn Háleyski Þórissun, Gunnlaugssonar (d), Hrólfssunar, Ketilssunar Kealfara, var forrádamadr med Kvölldúlfi, á því skipi er hann stýrdi. Þeir vissust jafnan til í hafino, oc er miöc sóttist hafit, þá tók Kvelldúlfr

raldus Pulcricomus Thorolfum in Alöst septentrionali in Sandneso propter falsam filiorum Hilderidæ delationem occidi fecit, (quam cædem) Rex Haraldus pretio expiare recusavit. Tunc Grimus & Kvölldulfus navem mercatoriam ad iter in Islandiam, instituendum paravere, illic enim Ingolfum suum amicum habitare, certiores facti erant. Ad Solundas ventum secundum expectabant, ibi navem quam Haraldus Rex Thorolfo, cum ejus homines nuper de Anglia reduces aderant, ademerat, recuperarunt, simulqve Hallvardum Hardfarium, & Sigtryggum Snarfarium, qvi Regi hujus facti auctores fuerant, occiderunt. Ibi etiam filios Guttormi, filii Sigurdi Hiörti, consobrinos Regis, una cum omnibus nautis peremerunt, duobus tantum exceptis, qvos ad Regem, quæ facta essent nuntiatum misere. Navem utramqve ad iter Islandicum, & utramvis qvidem triginta viris, instruxere, Kvölldulfus autem recens captæ præfuit. Grimus Hálogalandus, filius Thoreris, filii Gunnlogi, filii Hrolfi, filii Ketillis Kialfarii, in navi cui Kvölldulfus præfuit, secundum imperii locum tenuit. Kvöldulfus & Skallagrimus in oceano se invicem continuò videbant, itinere autem

(c) Hradfara 6. 12.

(d) Heriólfs *impr.* 9. 10.

úlfr sótt, hann bad þess at kisto skyldi gora at líki hanns, ef hann dæi, oc bad sva segia Grími syni sínom, at hann tæki skamt þadan bústad á Íslandi, er kista hanns kvæmi á land, ef þess yrdi audit. Efter þat andadest Kvölldúlfr, oc var skotit kistu hanns fyrer bord. Þeir Grímr helldo sudur um landit, þvíat þeir höfdo spurt (*e*) at Íngólfr bygdi sunnan at landeno. Sigldo þeir vestur fyrer Reykianes, oc stefndo þar inní fiördinn, oc skildi þar med þeim, sva hvariger visso til annara. Sigldo þeir Grímr Háleyski allt inná fiördinn, þar til er þraut sker öll, oc köstodo þar akkerom sínom, enn er flód gordi, fluttust þeir upp í árós einn, oc leiddo þar upp skipit sem gekk, sú á heiter nú Gufuá, báro þeir þar á land fóng sín. Enn er þeir könnodo landit, höfdo þeir skamt gengit út frá skipeno, ádur þeir fundo kisto Kvölldúlfs í vík einni, þeir báro hana á þat nes er þar var skamt frá, oc lódo at greóti.

autem maritimo ad finem vergente, Kvöldulfus in morbum incidens, suos rogavit, si ibi decederet, capulo suum corpus committerent, suisque verbis Grimo filio suo præciperent, non longe ab illo loco in Islandia domicilium suum constitueret, qvo capulum suum, si forte contigerit, in terram pervenerit. Postea Kvölldulfus decessit, ejusque capulus in mare projicitur. Grimus cum suis terram à meridie præternavigavit, eo qvod Ingolfum in meridionali terræ parte habitare (e) *perceperant. Reykianesum occidentem versus prætervecti, introrsum per sinum cursum navis dirigunt, & ita concomitatum itineris dirimunt, ut neutra navis alteram conspiceret. Grimus Halogalandus totum sinum, usqve qvo omnes scopulos prætervectus esset, navigando absolvit, & anchoras jecit, fluxu autem maris increscente, navem in ostium amnis cujusdam, cujus hodie nomen Gufua, qvo usqve potuit, deduxit, suaqve impedimenta in terram exportavit. Territorium autem explorantes, cum haud longe à navi processissent, capulum Kvölldulfi in sinu qvodam inveniunt, qvem in lingulam terræ contiguam deportantes, lapidibus obruunt.*

XIX. CAP.

(*e*) med sanníndum. *add. G.*

(e) *certo (nuntio)*

XIX. CAP.

Skallagrímr kom þar at landi sem nú heiter Knararnes á Mýrom, sídan kannadi hann landit, oc var þar mýrlendi mikit, oc (a) skógarvider lángt mille fealls oc fiöro. Enn er þeir fóro inn med firdinom, kvámo þeir á nes þat er þeir fundo álfter, þat köllodo þeir Álftanes. Þeir letto eigi fyrr enn þeir fundo þá Grím hinn Háleyska, sögdo þeir Grími allt um ferder sinar, oc sva hver ord Kvelldúlfr hafdi sendt Grími syni sínom. Skallagrímr gekk til at sêá hvar kistan hafdi á land kvamit, hugdist hanom sva til, at skamt þadan mundi vera bólstadr gódr. Skallagrímr var þar um veturin sem hann kvam af hafi, oc kannadi þá allt herad, hann nam land allt frá Selalóni, oc hit efra til Borgarhrauns oc sudur allt til Hafnarfialla, herad allt sva vídt sem vatnsföll deila til siófar, hann reysti bæ hiá vík þeirri er kista Kvölldúlfs kvam á land, oc kalladi at Borg, oc sva kalladi hann fiördinn Borgarfiörd. Sídan skipadi hann heradit sínom félögum, oc þar námo marger menn sídan land med hanns

F rádi.

CAP. XIX.

Skallagrimus in loco qui nunc Knarnesum in Myris apellatur, exscendit, & terram postea exploravit, qvam paludosam & (a) sylva à jugis montium, ad l'tus usqve longè lateqve obsitam esse invenit. Cum autem juxta sinum ad interiora terræ pergerent, in lingva qvadam cygnos invenerunt, cui nomen imposuere Alstanesi. Non prius qvam Grimum Halogalandum invenirent, subsiiterunt, qvi Grimo qvæ in itinere acciderant recensuit, una cum præceptis, qvæ Kvelldulfus filio suo Grimo mandaverat. Skallagrimus locum, ubi capulus in terram ejectus fuerat, observans, fundum prædio aptissimum inde non longè dissitum animadvertit. Skallagrimus, ubi exscenderat, hyemem transegit, qvo tempore & totam provinciam exploravit, & territorium occupavit à Selalono & in superioribus partibus ad Borgarhraum sed ad meridiem usqve ad Hafnarfiöll, totam provinciam, qvatenus flumina in mare prolabentia limites divisionis constituunt. Apud sinum, in qvem capulus Kvöltdulfi ejectus fuerat, prædium erigebat, cui nomen imposuit Borg, sinui autem Borgarfiörd. Provinciam deinde sociis suis distribuit, multiqve postea ex ejus consilio

(a) skógar vída 6. 12. ikógarvider. 9.

(a) *sylvis passim* al. *salicetis.*

rádi. Skallagrímr gaf land Grími hinom Háleyska fyrer sunnan fiörd, midli Andakýllsár oc Grímsár, hann beó á Hvanneyri. Úlfr het sun hanns, fader Rólfs á Geitlandi (*b*).

consilio territorium ibidem occupabant. Skalla-Grimus territorium Grimo Halogalando a meridie sinus inter Andakylsa & Grimsa dedit, ille Hvanneyræ habitavit; Ulfus nomen erat ejus filio, qui pater erat Rolfi de Geitlandia (b).

(*c*) Þórbiörn Svarti het madr, hann keypti land at Hafnar-Ormi inn frá Selaeyri oc upp til Forsár, hann beó at Skeleabrekko, hanns sun var Þórvardr, er átti Þórunni dóttur Þórbearnar ór Arnarhollti, þeirra syner váro þeir Þórarin Blindi, oc Þórgíls (*d*) Orraskálld, er var med Ólafi (*e*) Kvoran í Dýflinni.

(c) *Thorbiörn Svartus (Niger) nomen erat viro, qvi territorium a Selaeyra usqve ad Forsa de Hafnar-Ormo emit, ille Skeliabrekkæ habitavit. Ejus filius erat Thorvardus, qvi in matrimonio habuit Thorunnam, filiam Thorbiörnis de Arnarholto, qvorum filii erant Thorarinn Blindius (Cæcus) & Thorgils Orraskald, qvi Dublini cum Olao Kvorane commoratus erat.*

Skorri leysingi Ketills Gufu nam Skorradal fýrer ofan vatn, oc var þar drepinn. Beörn

Skorrius libertus Ketillis Gufæ Skorradalum supra lacum occupavit, ibiqve occisus est. Biörn

(*b*) Grímr enn Háleyski sem nú var getit, nam land fyrer innan Andakíllsá oc alla dale þar upp, oc beó at Hvanneyre, hanns sun var Ulfr, fader Rólfs í Geitlandi. Ingimundr hinn Gamle var fóstbróder hanns, oc var med hanom hinn fyrsta vetur er hann kvam út hingat, ádur hann næmi Vatnsdal. *add.* 6.

(*c*) *secundum Landnam.*

(*d*) Örafkálld 8. Örvaskálld. 9.

(*e*) Kuaran 6. 12.

(b) *Grimus Halogalandus cujus mentio pridem injecta, territorium intra Andakylsa usque ad Grimsa, & omnes valles à superioribus, occupavit, & Hvanneyræ habitavit, ejus filius erat Ulfus, pater Rolfi de Geitlandia. Ingemundus Grandævus, unacum illo educatus, primam, post adventum suum in hanc terram, hyemem, apud illum transegit, priusqvam Vatnsdalum occuparet.*

Beörn Gullberi nam Reykiadal fydra *(f)* oc beó at Gullberaftödum. Hanns fun var Grímkell Godi í Bláfkógum, hann átti Signýu Valbrandsdóttur, Valþiófsfunar, þeirra fun var Hördr, er var fyrir Hólmsmönnom. Beörn Gullberi átti Liótunni *(g)* fyftur Kolgríms Gamla. Svarthöfdi at Reidarfelli var annar fun þeirra, hann átti Þurídi, dóttur Túngu-Odds, þeirra dótter Þórdís, er átti *(h)* Gudlaugr hinn Audgi. Þeóftólfr var hinn þridi fun Bearnar Gullbera, fiórdi Geirmundr *(i)*.

Biörn Gullberius (chryfophorus) Reykiadalum meridionalem (f) *occupavit, & Gullberaftadis habitavit. Ejus filius erat Grimkell Prætor de Blafkogis, qvi in matrimonio habuit Signyam, filiam Valbrandi, filii Valthiofi, quorum filius erat Hördus, qvi Holmenfibus præfuit. Biörn Gullberius in matrimonio habuit Liotunam* (g) *fororem Kolgrimi Grandævi. Alter eorum filius erat Svarthöfdius de Reidarfello, cui Thurida filia Tungu-Oddi nupferat, eorum filia Thordifa Gunnlogo Audgio (Diviti) nupfit. Thioftolfus erat tertius Biörnis Gullberii filius, qvartus autem Geirmundus* (i).

Þórgeir *(k)* Meldún þág lönd öll at Birni fyrer ofan Grímsá, hann beó í Túngufelli, hann átti Geirbeörgu dóttur Bálka ór Hrútafirdi, þeirra fun Veleifr hinn Gamli.

Thorgeir Meldun omne territorium fupra Grimsa à Biörne dono accepit, ille Tungufelli habitans in matrimonio habuit Geirbiörgam, filiam Balkii de Hrutafiordo, eorum filius erat Veleifus Grandævus.

Flóki *(l)* þræll Ketills Gufu *(m)* nam Flókadal *(n)* oc var þar drepinn.

Flokius (l) *fervus Ketelis Gufæ* (m) *Flokadalum* (n) *occupavit, ubi & occifus eft.*

(f) frá Grímsá til Flókadalsár, vitr madr, audigr oc kynftór *add.* 6. 12.

(g) Liótadóttur *add.* 6.

(h) Gurnlaugr *impr.*

(i) fimti Ulfr *add.* 6. 12. *(k)* Moldan *impr.*

(l) leyfingi 6. 12.

(m) bróder Skorra *add.* 6. 12.

(n) milli Flókadalsár oc Geirsár, oc beó í Hrífum *add.* 6.

(f) *inter (amnes) Grimsa & Flokadalsa, vir fapiens, dives & nobili ftemmate natus.*

(g) *filiam Liotii. al. filiam Kolgrimi.* A.

(i) *qvintus Ulfus.*

(l) *libertus.*

(m) *frater Skorrii.*

(n) *inter (amnes) Flokadalsa & Geirsa, ac Hrifis habitavit.*

XX. CAP.

Óleifr Hiallti het madr göfigr, hann kvam skipi sino í Borgarfiörd, oc var hinn fyrsta vetur med Skallagrími, oc nam at hanns rádi land midlom Grímsár oc Geirsár, oc beó at Varmalæk. Hanns syner váro þeir Ragi í Laugardal oc Þórarin Lögsögomadr, er átti Þórdísi dóttur Ólafs Feilans, þeirra dótter Vígdís er Steinn Þórfinnssun átti. Sun Raga var Gudormr fader Gunnvarar, módor Þórunnar, módur Þórláks, födur Runólfs, födur Þórláks Biskups.

Ketill Blundr oc Geir sun hanns kvámo til Íslands, oc varo med Skallagrími hinn fyrsta vetur, þá fekk Geir Þórunnar dóttur Skallagríms. Um varit epter vísadi hann þeim til landa, oc námo þeir upp frá Flókadalsá oc til Reykiadalsár, oc túngu þá alla upp til Raudsgils, oc Flókadal allan fyrer ofan brekkur. Ketill beó í Þrándarhollti, vid hann er kendt Blundsvatn, þar beó hann sídan. Geir hinn Audgi sun hanns (*a*) beó i Geirs-

CAP. XX.

Oleifus Hialtius nomen erat viri nobilis, qui navem suam in Borgarfiördum appellens, primam apud Skallagrimum hyemem transegit, & ex ejus consilio territorium inter Grimsa & Geirsa occupavit, ac Varmalæki habitavit. Ejus filii erant Ragius de Laugardalo & Thorarinn Nomophylax, qui in matrimonio habuit Thordisam, filiam Olafi Feilanis, quorum filiam Vigdisam, Steinn, filius Thorfinni, uxorem duxit. Filius Ragii erat Guthormus, pater Gunnvöræ, matris Thorunnæ, matris Thorlaki, patris Runolfi, patris Thorlaki Episcopi.

Ketell Blundus, ejusqve filius Geir, ad Islandiam pervenientes, primam apud Skallagrimum hyemem commorabantur, qva etiam Thorunna Skallagrimi filia Geiri nupsit. Vere seqventi territoria illis designavit, tuncqve superiora omnia loca a Flokadalsa usqve ad Reykiadalsa, & totam illam lingulam usqve ad Raudsgilum, & totam (vallem) Flokadalum supra acclivitates occupavere. Ketell Thrandarholti habitavit, ab eo nomen trahit Blundsvatn, ubi postea habitavit. Ejus filius Geir Opulentus (a) *Geirshlidæ habitavit*

(*a*) er nam Reykiadal allann fyrer sunnan Reykeadalsá, milli oc Geirsár *add.* 6.

(a) *qvi totum Reykiadalum à meridie (amnis) Reykiadalsa usqve ad Geirsa occupavit.*

Geirshlíd, enn átti annat bú at Reykeom enom Efrum, hanns ſyner váro þeir Þórgeir Blundr, oc Blundketell, oc Svardketill á Eyri. Dótter Geirs var Bergdís er (*b*) Gnúpr átti Flókaſun í Hríſum, þeirrar ættar var Þóroddr Hríſablundr (*c*).

(*d*) Önundr Breidſkeggr var ſunr Úlfars Úlfsſunar (*e*) Fitiumſkeggia, Þórisſunar (*f*) Hláanda. Önundr nam túngu alla midlom Hvítár oc Reykiadalsár, oc beó á Breidabólſtad, hann átti Geirlaugu dóttur Þórmódar á Akraneſi, ſyſtur (*g*) Breſa, þeirra ſun Túngu-Oddr, enn (*h*) Þórodda het dótter þeirra; hennar fekk Torfi ſun Valbrands Valþiófsſunar, Örlygs-

vit, aliam autem villicationem Reykis ſuperioribus habuit. Filii illius erant Thorgeir Blundus, Blundketell, & Svardketell de Eyra. Filia Geiris erat Bergdiſa, uxor Gnupi, filii Flokii de Hriſis, ex qua familia erat Thoroddus Hriſablundus (c).

Öniundus Breidſkeggus filius erat Ulfaris, filii Ulfi Fitiumſkeggii, filii Thoreris Hlaandi. Onundus omnem lingvam quæ Hvita & Reikiadalsa interjacet, occupavit, & Breidabolſtadi habitavit. Ille in matrimonio habuit Geirlaugam, filiam Thormodi de Akraneſo, ſororem Breſii, illorum filius Tungu-Oddus, filia autem Thorodda, quam uxorem duxit Torfius, filius Valbrandi, filii Valthiofi, filii Örlygi de Eſiubergo, quæ dotata

(*b*) Giſſur *A.*

(*c*) Krömu-Oddr het madr ágiætr er nam Reykiadal hinn nyrdra, oc alla túngu á milli Reykiadalsár oc Hvítár, oc upp til Deilldargils; hanns ſun var Önundr, er átti Þórlaugu Þórmódsdóttur, þeirra ſun Tungu-Oddr er beó á Breidabólſtad. 6. 12. *addunt, & citant Landnamam.*

(c) *Krömu-Oddus nomen erat viro celebri, qvi Reykiadalum ſeptentrionalem, & totam lingulam inter (amnes) Reykiadalsa & Hvita usqve ad Deildargil occupavit. Ejus filius erat Önundus, qvi in matrimonio habuit Thorlaugam, filiam Thormodi. Eorum filius erat Tungu-Oddus, qvi Breidabolſtadi habitavit.*

(*d*) Ögmundr *A.*

(*e*) Fæiumſkeggia *impr.* 9. 10.

(*f*) Hlæanda. 6. 9. 12.

(*g*) Berſa. *ita omnia exemplaria.*

(*h*) Þórrídur *A.*

lygssunar frá Esiubergi, og fylgdi henni heiman hálfr Breidabólstadr oc Hálsaland, hann gaf Signýu systur sinni Signýarstadi, oc beó hún þar. Torfi drap Kroppsmenn tólf saman, oc hann red mest fyrir drápi Hólmsmanna, oc hann var á Hellisfiteom oc Illugi Svarti, oc Sturla Godi, þá er þar váro drepner átián Hellismenn, enn Audun Smidkellssun brendo þeir inni á Þórvardsstödom. Sonr Torfa var Þórkell á Skáney. Túngu-Oddr átti Jórunni Helgadóttur. Þeirra börn váro þau Þórvalldr, er red fyrir brenno Blund-Ketells, oc Þóroddr er átti Jófrídi Gunnars dóttur. Þeirra dótter Húngerdur, er átti Svertingr Hafurbearnarsun. Dætur Túngu-Odds váro Þurídur, er átti Svarthöfdi, oc Jófrídr er Þórfinnr Selþórissun átti, oc Hallgerdur er Hallbiörn átti, sun Odds frá Kidiabergi. Kialvör var módursyster Túngu-Odds er beó á Kialvararstödum, móder Þórleifar, módor Þurídar, módur þeirra Gunnhilldar er Koli átti, oc Glúms, födur Þórarins, födur Glúms at Vatnslausu.

dotata erat dimidio Breidabolstado & territorio Halsensi. Sorori suæ Signyæ Signyarstadas dono dedit, ubi & illa habitavit. Torfius Kroppenses duodecim simul occidit, iste etiam cædem Holmensium imprimis promovebat, ille quoque una cum Illugio Svarto (Nigro), & Sturla Prætore, in planitie Hellerensi adfuit, cum (latrones) Hellerenses octodecim occiderent. Audunem quoque Smidkelis filium Thorvardstadis unacum domo incenderunt. Filius Torfii erat Thorkell de Skaneya. Tungu-Oddus in matrimonio habuit Jorunnam Helgii filiam. Eorum liberi erant Thorvalldus, qvi incendii Blundketelis author exstitit, & Thoroddus maritus Jofridæ Gunnaris filiæ, quorum filia Hungerda Svertingo filio Hafurbiörnis nupsit. Filiæ Tungu-Oddi erant Thurida quæ Svarthöfdio nupsit, & Jofrida, quam in matrimonio habuit Thorfinnus Seltheroris filius, & Hallgerda, quam uxorem duxit Hallbiörn, filius Oddi de Kidiabergo. Kialvöra erat matertera Tungu-Oddi, quæ Kialvararstadis habitavit, mater Thorleifæ, matris Thuridæ, matris Gunnhildæ, quæ Kolio nupsit, & Glumi, patris Thorarinis, patris Glumi de Vatnslausa.

XXI. CAP.

Raudr het madr, er nam land hit ſydra upp frá Raudsgili til Gilia, oc beó at Raudsgili. Hanns ſyner váro þeir Úlfr á Úlfsſtödum, oc Audr á Audsſtödum ſyrer nordan á, er Hördr vó, þar hefſt oc ſaga Hardar Grimkellsſunar oc Geirs.

Grímr het madr, er nam land hit ſydra upp frá Giliom til Grímsgils, oc beó vid Grímsgil. Hanns ſyner váro þeir, Þórgíls Auga er bió á Augaſtödum, oc Hrani á Hranaſtödum, fader Gríms, er kalladr var Stafngrímr, hann bió at Stafngrímsſtödum, þar heiter nú á Sigmundarſtödum. Þar gegnt ſyrer nordan Hvítá vid ſialfa ána er haugr hanns, þar var hann veginn.

Þórkell Kornamúli nam Ás hinn ſydra upp frá Kollslæk til Deildargils, oc bió í Áſi. Hanns ſun var Þórbergr Kornamúli, er átti Ólufu Ellidaſkiölld, dóttur Ófeigs oc Áſgerdar, ſyſtor Þórgeirs Gollnis. Börn þeirra váro þau Eyſteinn oc Hafþóra, er átti Eidr Skeggiaſun, er ſidan beó í Áſi, þar (*a*) dó Midfiardar-

CAP. XXI.

Raudus erat nomen viro, qui territorium ſupra Raudsgilum usqve ad Gilias à meridie occupavit, & Raudsgili habitavit, ejus filii fuere Ulfus de Ulfſtadis & Audus de Audſtadis à ſeptentrione amnis, qvem Hördus occidit, cujusqve cædes, geſtorum Hördi Grimkelis filii & Geiris, principium exſtitit.

Grimus erat vir, qvi à meridie Giliarum usqve ad Grimsgil territorium occupavit, ibiqve habitavit. Hujus filii erant Thorgils Auga, qvi Augaſtadis habitavit, & Hranius de Hranaſtadis, pater Grimi, alias Stafngrimi, qvi Stafngrimsſtadis, hodie Sigmundarſtadis, habitavit. E regione, & à ſeptentrione qvidem in ipſa amnis Hvita ripa, ejus exiſtit tumulus, ibi & occiſus fuit.

Thorkell Kornamulius Aſum (jugum) meridionale à Kollslæko usqve ad Deildargilum occupavit, & Aſi habitavit. Ejus filius erat Thorbergus Kornamulius, qvi in matrimonio habuit Olufam Ellidaſkiölld, filiam Ofeigi & Asgerdæ, ſororis Thorgeiris Gollneris. Eorum liberi erant Eiſteinn & Hafthora, qvam in matrimonio habuit Eidus, filius Skeggii, qvi poſtea Aſi habitavit, ibi

fiardar-Skeggi, oc er þar haugr hanns fyrer nedan gard. Annar ſun Skeggia var Kollr er bió at Kollslæk. Syner Eids váro þeir Eyſteinn oc Illugi.

ibi Midfiardar-Skeggius (a) *deceſſit, ejusqve tumulus infra ſepimentum exiſtit. Alter Skeggii filius erat Kollus, qvi Kollslæki habitavit. Filii Eidi erant Eyſteinn & Illugius.*

(*b*) Úlfr ſun Gríms ens Háleyſka oc (*c*) Svanlaugar, dóttur Þórmódar af (*d*) Akraneſi, ſyſtur Breſa, hann nam land (*e*) á midlom Hvítar oc Sudurjökla, oc beó í Geitlandi; hanns ſyner váro þeir Rólfr hinn Audgi, fader Halldóru, er átti Giſſor Hvíti, þeirra dótter Vilborg, er átti Heallti Skeggiaſun. Annar ſun hanns var Hróalldr, fader Rólfs ens Ýngra, er átti Þúrídi Valþióſsdóttur, Örlygsſunar hins Gamla. Þeirra börn váro þau Kiallakr at Lundi í ſydra Reykiadal, fader Kolls, födur Bergþórs. Annar var Sölve í Geitlandi, fader Þórdar í Reykiahollti, födur Sölva, födur Þórdar, födur Magnúſar, födur Þórdar, födur Helgo, módur Gudnýar

Ulſus filius Grimi Halogalandi & Svanlaugæ filiæ Thormodi de Alſtaneſo, ſororis Breſii, territorium (e) *inter Hvita & montes glaciales meridionales occupavit, & Geitlandiæ habitavit. Ejus filii erant Rolfus Audgius* (*Dives*), *pater Halldoræ, qvam uxorem duxit Giſſur Albus, eorum filia Vilborga, qvæ Hialtio Skeggii filio nupſit. Alter ejus filius erat Hroaldus, pater Rolfi Junioris, qvi in matrimonio habuit Thuridam, filiam Valthiofi, filii Örlygi Grandævi. Eorum liberi erant Kiallakus de Lundo in Reykiadalo meridionali, pater Kolli, patris Bergthoris. Alter erat Sölvius de Geitlandia, pater Thordi de Reykiahollto, patris Sölvii, patris Thordi, patris Magni, patris Thordi, patris Helgæ, matris Gudnyæ, matris Sighvati,*

(*a*) bió *impr.*
(*b*) Alfr. 6. & 12. *in marg. citant Landn.*
(*c*) Þórlaugar. *A.*
(*d*) Alptaneſi *impr.* 9. 10.
(*e*) fyrir oſan Deildargil, oc allt til Jökla fyrer ſunnan Hvítá. 6.

(a) *habitavit.*
(e) *ſupra Deildargil, uſqve ad montes glaciales, à meridie* (*amnis*) *Hvita.*

Gudnýar, módor Sturlusona, Sighvats, Þórdar oc Snorra. Sun Sighva s var Sturla, fader Þúrídar, er Herra Rafn Oddssun átti, þeirra börn Jón Korpr (*f*), Hallkatla, Valgerdur oc Þórgerdur. Syner Hallkötlu oc Jóns Petursſunar, váro þeir Sturla oc Petr, oc Steinun dótter, er átti Gudmundr Þórsteinssun Skeggiaſunar. Þridi ſun Rólfs var Illugi hinn Raudi er fyrſt beó í Hraunsási, hann átti þá Sigrídi dóttur (*g*) Þórarins ens Ílla, ſyſtur Múſa-Bölverks. Þann búſtad gaf Íllugi Bölverk, enn hann fór þá at búa á Hofſtödum í Reykiadal, þvíat Geitlendingar átto at hallda upp hofe því at helmingi vid Túngu-Odd. Sídaſt bió hann at Hólmi hinom ydra á Akranesi, þvíat hann keypti vid Hólm-Starra bædi löndom, oc konom, oc lauſafe öllo, þá fekk Íllugi Jórunnar dóttur Þórmódar Þióſtarsſunar af Álftanesi. Enn Sigrídur sem hann átti ádur, hengdi ſig í hofeno,

G því

Sighvati, Thordi & Snorrii, filiorum Sturlæ. Filius Sighvati erat Sturla, pater Thuridæ, qvam in matrimonio habuit Dominus Rafn Oddi filius, quorum liberi erant Jon Korpus (f), *Hallkatla, Valgerda, & Thorgerda. Filii Hallkatlæ, & Jonis Petri filii, erant Sturla & Petrus, Steinuna autem filia, qvæ nupſit Gudmundo filio Thorſteinis, filii Skeggii. Tertius Rolfi filius erat Illugius Raudius* (*Rufus*), *qvi primo Hraunſaſi habitavit, tuncqve in matrimonio habuit Sigridam, filiam Thorarinis Illii* (*Improbi*), *ſororem Muſabölverki. Prædium iſtud Illugius Bölverko dono dedit, ipſe vero Hofſtados in Reykiadalo demigravit, Geitlandenſibus enim, fani, qvod ibidem exſtilit, ex dimidia parte, Tungu Oddo autem ex altera parte dimidiá, cura incubuit. Ultimo Illugius Holmi occidentalis in Akraneſo habitavit, nam ille & Holm-Starrius tam prædia & uxores, qvam omnia bona mobilia permutaverant, tuncqve Illugius Jorunnam, filiam Thormodi, filii Thioſtaris de Alſtaneſo, uxorem duxit. Sigrida autem, qvam antea in matrimonio*

(*f*) Sturla *add. impr.* 9.
(*g*) Þórorms 9. 10.

(f) *Sturla.*

því at hún villdi eigi mannakaupin. Rólfr hinn Ýngri gaf Þórlaugu Gydiu dóttur sína Odda Ýrarsyni, því redst hann vestur til Ballarár, oc beó þar lengi, oc var kalladt Rólfr at Ballará.

monio habuerat, permutationem maritorum aspernata, in fano necem ipsa sibi suspendio conscivit. Rolfus Junior filiam suam Thorlaugam Gydiam Oddio Yræ filio nuptum dedit, unde hic occidentem versus Ballara transmigravit, ibique diu habitavit, & sub nomine Rolfi de Ballara innotuit.

ANNAR

ANNAR PARTR.

HER HEFER LANDNÁM Í VESTFIRDINGA FIÓRDÚNGI, ER MARGT STÓRMENNI HEFER BYGDAN.

I. CAP.

Madr het Kalman Sudureyskr at ætt, hann fór til Íslands, oc kvam í Hvalfiörd, oc sat vid Kalmansá um veturin. Þar drukknudu syner hanns tveir á Hvalfirdi (*a*), enn sidan nam hann land fyrer vestan Hvítá (*b*) midlom Flióta, Kalmanstúngu alla, oc sva allt austur under jökla sem grös ero vaxin, oc bió í Kalmanstúngu (*c*). Hann drukknadi í Hvítá, er hann hafdi farit sudur í hraun at hitta fridlo sina, oc er haugr hanns á Hvítár-

 bakka

PARS SECUNDA.

HIC INCIPIT OCCUPATIO QVADRANTIS TERRÆ OCCIDENTALIS, QVAM MULTI MAGNATES INHABITAVERE.

CAP. I.

Vir erat nomine Kalman, ex Hebudibus oriundus, ille in Islandiam transmigrans, in Hvalfiördo appulit, primamqve hyemem apud Kalmansa transegit. Ibi in (*sinu*) *Hvalfiörd* (a), *duo ejus filii submergebantur, ille autem territorium postea ab occidente Hvita*, (b) *inter Fliotos* (*flumina*), *omnem* (*singulam*) *Kalmanstungam, orientem versus usqve ad montes glaciales, qvousqve gramen crescit, occupavit, & Kalmanstungæ habitavit* (c). *In* (*amne*) *Hvita submersus est, dum per aspretum meridiem versus concubinam visitatum profectus erat, ejusqve*

(*a*) fyrer Dyrum, enn þridi í Hvítá *add. 6. in marg.*

(*b*) á midlom Hvítár oc Flióta. *6.*

(*c*) ádur hafde hann búit í Kataness vid Hvalfeörd *add. 6.*

(a) *ad Dyras* (*ostium*), *tertius autem in Hvita.*

(b) *inter Hvita & Fliotos.*

(c) *antea Katanesi apud Hvalfiördum habitaverat.*

bakka fyrer ſunnan. Hanns ſun var Sturla Godi, er fyrſt beó at Sturluſtödum upp under Túngufelle upp frá Skáldſkelmisdal, enn ſidan bió hann í Kalmanstúngu. Hanns ſun var Bearni er deildi vid Rólf hinn Ýngra oc ſunu hanns um Túnguna litlu, þá het Bearni, at taka kriſtni. Efter þat braut Hvítá út farveg þann er nú fellur hún, þá eignadiſt Bearni Túnguna litlu, oc ofan um Grindur, oc Sölmundarhöfda.

ejusque tumulus in meridionali (amnis) Hvita ripa conſpiciendus eſt. Hujus filius erat Sturla Prætor, qvi primo Sturluſtadis ſub (monticulo) Tungufell ſupra (vallem) Skaldſkelmisdal, poſtea verò Kalmanstungæ habitavit. Ejus filius erat Biarnius, qvi cum Rolfo Juniore, ejusqve filiis, controverſiam habuit de Tunga-Litla (lingula), tuncqve Biarnius de religione chriſtiana amplectenda votum nuncupavit. Poſtea (amnis) Hvita alveum, qvo nunc fluit, violenter ſibi aperuit, & Biarnius tunc lingulam usque ad Grindas & Sölmundarhöfdum acqviſivit.

Kýlan het madr, bróder Kalmans, hann beó fyrer (*d*) nedan Kolshamar, hanns ſun var Kári, er deildi vid (*e*) Karla Konalsſun á Karlaſtödum, leyſingia Rólfs ór Geitlandi, um uxa, oc reindiſt ſva at Karli átti. Sídan eggiadi Kári þræl ſinn at drepa Karla, þrællinn let ſem ær væri, oc lióp ſudur um hraun, Karli ſat á þreſkilldi, þrællinn hió hann banahögg. Sídan dráp Kári þrælinn. Þiódólfr ſun Karla drap Kýlan Káraſun í Kýlanshólum. Sídan brendi

Kylan erat vir, frater Kalmanis, qvi (d) *infra Kolshamar habitavit. Ejus filius erat Karius, qvi litem habuit cum Karlio, filio Konalis de Karloſtadis, liberto Rolfi de Geitlandia, de tauro, qvem Karlii fuiſſe exitus probavit. Poſtea Karius ſervum ſuum ad Karlium occidendum incitavit, ſervus vero delirium ſimulans, meridiem verſus per aſpretum cucurrit, & Karlium in limine ſedentem, lethali vulnere ſauciavit. Karius poſtea ſervum occidit. Thiodolfus filius Karlii, Kylanem filium Karii, in loco Kylansholar*

(*d*) nordan. 6.
(*e*) Kela *impr.*

(d) *a ſeptentrione.*

brendi Þiódólfr Kára inni, þar sem nú heiter á Brenno. Bearni Sturluson tók skírn, oc bió á Biarnarstödum í túngunni litlo, oc let þar gora kyrkio.

holar dicto necavit. Karium autem una cum domo incendio consumsit (in loco, qui) hodie Brenna appellatur. Biarnius filius Sturlæ baptizatus fuit, & Biarnarstadis in lingula habitavit, ibique templum exstrui curavit.

(*f*) Brandr Nesia het madr ágiætr, fader Þórsteins, er átti Lopthæno, dóttor Arinbearnar Hersis ór Fiördom. Syster Lopthæno var Arnþrúdur, er átti Þórer Herser Hróalldsfun, oc var þeirra sun Arinbeörn Herser. Móder þeirra Arnþrúdar var Ástrídur Slækidrengr, dótter Braga Skállds, oc Lopthæno, dóttor Erps Lútanda. Sun Þórsteins oc Lopthæno var Hroskell, er átti Jórcidi, dóttor Ölvis Finnasunar, Möttulssunar (*g*) Kóngs. Hallkell het sun þeirra. Hroskell fór til Íslands, oc kvam á (*h*) Grunnafiörd, oc beó fyrst á Akranesi. Þá ömudust þeir Ketill brædur vid hann, sídan nam hann Hvítársídu midlom Kiarrár oc (*i*) Fliófa, hann beó á (*k*) Hallkellsstödum, oc Hallkell

Brandus Nesia vir erat celeber, pater Thorsteinis, qui in matrimonio habuit Lopthænam, filiam Arinbiörnis Baronis de Fiördis. Soror Lopthænæ erat Arnthruda, uxor Thoreris Baronis, filii Hroaldi, eorumqve filius erat Arinbiörn Baro. Mater Arnthrudæ erat Astrida Slækidrengus filia Bragii Poëtæ & Lopthænæ, filiæ Erpi Lutandii. Filius Thorsteinis & Lopthænæ erat Hroskell, qui in matrimonio habuit Joreidam, filiam Ölveris, filii Finni, filii Möttulis Regis(g). *Eorum filius erat Hallkell. Hroskell in Islandiam transmigravit, in (sinu) Grunnafiörd appulit, & primo in Akraneso habitavit. Ibi Ketell ejusqve fratres illi molestiam creabant, qvare Hvitarsidam inter Kiara & Fliotos postea occupavit, & Hallkellsstadis habitavit, postqve eum filius qvoqve*

(*f*) Þróndr 5. *sed* 6. *marg.*
(*g*) Finna *add.* 6.
(*h*) Grundarfeörd *A.*
(*i*) Hvítár 6. *marg. cit. Landn.*
(*k*) Hroskellsstödum 6. *marg. cit. Landn.*

(*g*) *Fennorum.*

kell ſun hanns efter hann, oc átti hann Þúrídi Dillo, dóttur Gunnlógs ór Þverárhlíd, oc Velaugar Örlygsdóttur frá Eſiubergi. Hroſskell gaf land Þórvardi födur Smidkells, födur þeirra Audunnar oc Þórarins, er redu ſyrer Hellismönnom, hann beó at Þórvardsſtödum, oc átti Fliótsdal allan upp med Fliótum. Hroſskell gaf Þórgauti ſkipveria ſínum land (*l*) nidre í Sídu, hann beó á Þórgautsſtödum, hanns ſyner váro þeir Giſlar tveir. Börn þeirra Hallkells oc Þúrídar váro þau Þórarin, Finnvardr, Tindr oc Illugi hinn Svarti, oc Gríma, er átti Þórgíls Araſun. Þórarin vó (*m*) Múſabölverkr, er hann beó á Hraunsáſi, þá let hann gora þar virki, oc veitti Hvítá í gegnom áſinn, enn ádur fell hún um Melrakkadal ofan. Íllugi oc Tindr ſóttu Bölverk í virkit.

quoqve Hallkell, qvi in matrimonio habuit Thuridam Dillam, filiam Gunnlogi de Thverarhlida, & Velaugæ filiæ Örlygi de Eſiubergo. Hroſkell Thorvardo patri Smidkelis, patris Audunis & Thorarinis, qvi (latronibus) Hellerenſibus præfuere, territorium dedit, ille Thorvardſtadis habitavit, & totam (vallem) Fliotsdalum Fliotis adjacentem poſſedit. Hroſkell Thorgauto eadem navi, ac ille vecto, territorium (l) *in inferiori Sidæ tractu donavit, ille Thorgautsſtadis habitans, filios habuit duos (nomine) Giſlios. Liberi Hallkelis & Thuridæ erant Thorarin, Finnvardus, Tindus & Illugius Svartus (Niger), & Grima, qvam in matrimonio habuit Thorgils filius Arii.* (m) *Thorarinem Muſabölverkus, dum Hraunsaſi habitaret, occidit, tuncqve munimentum ibi exſtrui fecit, & (amnem) Hvita qvi antea per (vallem) Melrakkadal prolapſus fuerat, per jugum duxit. Illugius & Tindus Bölverkum in munimento oppugnabant.*

II. CAP.

Ásbiörn hinn Audgi Hördarſun keypti land ſyrer ſunnan (*a*) Kiarrá upp frá Sleggiolæk

CAP. II.

Asbiörn Audgius (Dives) filius Hördi territorium à meridie amnis Kiarra ſupra Sleggiolæk

(*l*) nyrdri Sídu *impr.*
(m) Múſabölverk *impr.* 5.
(*a*) Korná *A.*

(l) *Sidam ſeptentrionalem.*
(m) *Thorarin Muſabölverkum.*

Sleggiolæk til Hvítbiarga, hann beó at Ásbearnarstödum, hann átti Þórbiörgo dóttur Midfiardar-Skeggia, þeirra dótter Íngebiörg, er átti Illugi hinn Svarti.

Örnólfr het madr er nam (b) Örnólfsdal oc Kiarradal fyrer nordan, allt til Hvítbiarga. Ketell Blundr keypti land at Örnúlfi allt fyrer nordan Klif, oc beó í Örnólfsdal. Örnólfr gordi þá bú upp í Kiarradal, þar er nú heita Örnólfsstader. Fyrer ofan Klif heiter Kiarradalr, þvíat þar váro hrískiörr oc smáskógar midlom Kiarrár oc Þverár, sva þar mátti eigi byggia. Blundketell var madr stóraudigr, hann let vída rydia í skógum, oc bygdi þar sva margar jarder.

Hrómundr het bróder Gríms ens Háleyska, sun Þóris Gunnlaugssonar, Hrólfs sunar

Sleggiolak usque ad Hvitbiargas (pretio) emit, & Asbiarnarstadis habitavit, atqve uxorem duxit Thorbiörgam, filiam Midfiardar-Skeggii, quorum filia erat Ingebiörga, quæ Illugio Svartio (Nigro) nupsit.

Örnolfus nomen erat viro, qvi occupavit (b) *(valles) Örnolfsdal & Kiarradal à septentrione usque ad Hvitbiargas. Ketell Blundus territorium omne, quod a septentrione Klifi (clivi) est, de Örnulfo emit, & Örnulfsdali habitavit. Tunc Örnulfus villicationem in superiori (vallis) Kiarradal parte, ubi hodie Örnolfsdalus appellatur, instituit. Supra Klifum nomen (territorio) est Kiarradalus, quoniam virgulta ibi & fruticeta inter (amnes) Kiarra & Thvera tanta erant, ut locus habitando esset ineptus. Blundketell vir erat prædives, qui sylvas passim eradicabat, ibique multa prædia elocabat.*

Hromundus nomen erat fratri Grimi Halogalandi, filio Thoreris, filii Gunnlogi, filii,

(b) Nordtúngo alla milli Kiarrár oc Þverár, oc beó í Örnólfsdal. Hanns sun var Blundketell, fader Þórkells, er Hænsnaþórer brendi inni, þadan af gordist deilld þeirra Þórdar Gellis oc Túngu Odds. 6.

(b) *omnem Nordtungam inter Kiarra & Thvera, ac Örnulfsdali habitavit. Ejus filius erat Blundketill, pater Thorkelis, qvem Hænsnathorer una cum domo incendio consumsit, inde lites Thordi Gelleris & Tungu-Oddi exortæ sunt.*

sunar Ketilssonar Kialfara, hann kvam skipi sino í Hvítá, hann nam Þverárdal oc Þverárhlíd ofan til Hallarmúla oc fram til Þverár, hann bió á Hrómundarstödum, þar er nú er kallat Karlsbrekka. Hanns sun var Gunnlaugr Ormstúnga, hann beó á Gunnlógsstödum fyrer sunnan Þverá, hann átti Velaugu sem fyrr er ritat (*c*).

filii Rolfi, filii Ketelis Kialfarii, ille navem in (amne) Hvita appulit, & Thverardalum ac Thverarhlidam, inde ab Hallarmulo usque ad (amnem) Thvera, occupavit, & Hromundarstadi, (quod prædium) hodie Karlsbrekka appellatur, habitavit. Ejus filius erat Gunnlogus Ormstunga, qvi Gunnlogsstadis, à meridie (amnis) Thvera, habitavit, & Velaugam (c) *de qua supra, in matrimonio habuit.*

Högni het skipveri Hrómundar, hann beó á Högnastödum, hans sun var Helge at Helgavatne, fader (*d*) Arngríms Goda, er var at Blund-Ketills brenno, Högni var bróder Finns hinns Audga.

Högnius nomen erat viro, eadem qva Hromundus navi vecto, qvi Högnastadis habitavit, illius filius erat Helgius de Helgavatno, pater Arngrimi Prætoris, qvi incendio Blundketelis adfuit. Högnius frater erat Finni Audgii (Divitis).

Ísleifr oc Ísraudr, brædur tveir, námo land ofan frá Sleggiolæk midlom Örnólfsdalsár oc Hvítár, hit efra ofan til Raudalækiar, enn hit sydra ofan til Hördahóla.

Isleifus & Israudus fratres, territorium inde a Sleggiolæk inter (amnes) Örnolfsdalsa & Hvita, in tractu superiori usque ad Raudalæk, à meridie autem usque ad Hörda

(*c*) Örlygsdóttor frá Esiubergi, þeirra dótter Þurídur; móder Illuga hins Svarta, födur Hermundar, födur Hreins, födur Stirmis, födur Hreins ábóta, födur Valdísar, módor Snorra á Melum, födur Hallberu, er Markús Þórdarson átti. *add.* 6.

(*c*) Asgríms 6.

(c) *filiam Örlygi de Esiubergo, quorum filia Thurida, mater Illugii Nigri, patris Hermundi, patris Hreinis, patris Stirmeris, patris Hreinis Abbatis, patris Valdisæ, matris Snorrii de Melis, patris Hallberæ, quam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius.*

hóla. Ísleifr beó á Ísleifsstödum, enn Ísraudr á Ísraudsstödum, oc átti landit sydra med Hvítá, hann var fader (*d*) Þórbiarnar, födur Lióts á Veggium er fell í Heidarvígi.

Hördaholas occupavere. Isleifus Isleifsstadis habitavit, Israudus autem Israudstadis, qui tractum meridionalem (amni) Hvita contiguum possedit, & pater erat Thorbiörnis, patris Lioti de Veggis, qui in prælio Heidensi cecidit.

Ásgeir het skipveri Hrómundar, er beó á (*e*) Hamri upp frá Helgavatni, hann átti Hilldi Stiörno dóttur Þórvallds Þórgrímssunar Brækis, þeirra syner váro þeir Steinbiörn hinn Sterki oc Stórhöggvi, oc Þórvardr fader Mæfo, er Hrifla átti, oc Þórsteinn hinn þridi, fiórdi Helgi fader Þórdar, födur Skálld-Helga.

Asgeir nomine erat vir, eadem ac Hromundus nave vectus, qui Hamri supra Helgavatn habitavit, ille in matrimonio habuit Hildam Stiarnam, filiam Thorvalldi, filii Thorgrimi Bræleris, eorum filii erant Steinbiörn Fortis & Valde feriens, ac Thorvardus, pater Mævæ, quam Hrifla in matrimonio habuit; tertius (erat) Thorsteinn, quartus Helgius, pater Thordi, patris Skaldhelgii.

III. CAP.

Arnbeörg het kona er beó at (*a*) Arnbeargarlæk, hennar syner váro þeir Eldgrímr er bió á (*b*) Hálsum upp frá Arnbiargarlæk á Eldgrímsstödum, oc Þórgestr er fekk banasár þá er þeir Hrani börduft, þar er nú heiter Hranafall.

CAP. III.

Arnbiörga nomen erat mulieri, quæ Arnbiargarlæki habitavit, ejus filii erant Eldgrimus, qui Eldgrimsstadis in jugo superne ad Arnbiargarlækum habitavit, & Thorgestus, qui contra Hranium pugnans, in loco hodie Hranafall appellato, lethale vulnus accepit.

H Þórunn

Thorunna

(*d*) *omitt.* A.
(*e*) Hvömmum *A*.
(*a*) Arnbeargarbrekku *A*.
(*b*) Hálsi *impr.*

Þórun het kona er beó í Þórunarhollti, hún átti land ofan til Vídilækiar oc upp til móts vid Þúrídi Spákono, systur sína, er beó í Gröf, vid hana er kendr Þórunnarhylr í Þverá, oc frá henni ero Hámarbyggiar komner.

Thorunna nomen erat fæminæ, quæ Thorunnarholti habitavit, & territorium possedit inferne à Vidilæko usqve ad territorium Thuridæ Spakonæ (fatidicæ) ejus sororis, quæ Gröfæ habitavit. Ab illa (amnis) Thvera (vortex) Thorunnarhylus nomen trahit, Hamrenses etiam ab illa genus ducunt.

Þórbiörn sun (c) Arnbearnar Óleifssunar Lánghals, hann var bróder Lítíngs í Vopnafirdi. Þórbiörn nam Stafhollts-túngu midlom Nordurár til Þverár, hann bió í Arnarhollti, hanns sun var Teitr í Stafahollti, fader Einars (d).

Thorbiörn filius (c) *Arnbiörnis, filii Oleifi Langhalsis, erat frater Litingi de Vopnafiördo. Thorbiörn (lingvam) Stafholltstungam inter Nordura & Thvera occupavit, & Arnarholti habitavit, ejus filius erat Teitus de Stafaholto, pater Einaris* (d).

Þórbiörn Blesi nam land í Nordurárdal fyrer sunnan á, upp frá Króki, oc Hellisdal allann, oc beó á Blesastödum, hanns sun var Gísli á Melum í Hellisdal, vid hann er kennt Gíslavatn. Annar sun Blesa var Þórfinnr á Þórfinnsstödum, fader Þórgerdar Heidar-Eckiu, módor Þórdar Erru, födur Þórgerdar, módur (e) Helga at Lundi.

Thorbiörn Blesius territorium in Norðurardalo à meridie amnis supra Krokum & totam vallem Hellisdal occupavit, & Blesastadis habitavit, ejus filius erat Gislius de Melis in Hellisdal, de qvo nomen trahit lacus Gislavatn. Alter Blesii filius erat Thorfinnus de Thorfinnsstadis, pater Thorgerdæ Heidar-Ekkiæ, matris Thordi Erræ, patris Thorgerdæ, matris (e) *Helgii de Lundo.*

Geirmundr

Geirmun-

(c) Arnbiargar dóttur. 6.
(d) oc Þórvallds, födur Þórkötlu, er átti Hyrníngr Kleppjárnsson. *add.* 6.
(e) Helgu 5. 6.

(c) *Arnbiörgæ filiæ.*
(d) & *Thorvaldi, patris Thorkatlæ, quæ nupsit Hyrningo filio Kleppjarnis.*
(e) *Helgæ.*

Geirmundr ſun Gunnbiarnar Gands, nam túnguna midlom Nordrár oc Sandár, oc beó í Túngu. Hanns ſun var Bruni, fader Þórbiarnar á Steinum, er fell í Heidarvígi (*f*).

Geirmundus filius Gunnbiörnis Gandi, lingvam inter (amnes) Nordura & Sanda occupavit, & Tungæ habitavit. Ejus filius erat Brunius, pater Thorbiörnis de Steinis, qui in prælio Heidenſi occubuit (f).

Örn hinn Gamli nam Sanddal, oc Mióſadal, oc ſva Nordurárdal, ofan frá Króki til Arnarbælis, oc bió á Háreksſtödum.

Örn Grandævus (valles) Sanddal, Miofadal, & Nordurardal, infra Krokum usque ad Arnarbælum occupavit, & Hareksſtadis habitavit.

(*g*) Raudabeörn nam Biarnardal, oc þá dali er þar gánga af; oc átti annat bú nidri frá Mælifellsgili, enn annat nidre í heradi ſem ritat er.

(g) *Raudabiörn (vallem) Biarnardal & omnes inde vergentes valles occupavit, & unam villicationem infra Mælifellsgil, alteram in inferioribus provinciæ partibus, ut antea dictum eſt, habuit.*

Karl nam Karlsdal upp frá (*h*) Helgavatne, oc beó under Karlsfelli, hann átti

Karl (vallem) Karlsdal ſupra lacum Helgavatn occupavit, & ſub (monticulo) Karls-

(*f*) ſem ritat er í ſögu Vígabarda. *6.*

(*g*) Beörn het madr Norrænn er kvam út líd landnámatídar, oc nam Nordurárdal fyrer nordan Nordurá, oc Bearnadal allann, oc þá dale alla er þar gánga af, hann beó at Dalsmynni. Hann bles fyrſtr manna rauda á Íslande, oc var hann af því kalladr Raudabeörn, hann átti annat bú &c. *6. Hunc* A. *appellat* Saudabiörn.

(*h*) Hredavatne *Landn. A.*

(f) *ut in vita Vigabardi perhibetur.*

(g) *Vir erat nomine Biörn Norvagus, qui ſub finem temporis terræ occupandæ peregre advenit, & Nordurardalum à ſeptentrione (amnis) Nordura, & totam (vallem) Biarnardal, & omnes valles contiguas, occupavit, & Dalsmynni habitavit. Ille in Islandia omnium primus (ferrum ex) minera conflavit, inde cognomen nactus eſt Raudabiörn, alteram villicationem &c.*

átti land ofan til (*i*) Jafnaſkards móts vid Grím.

Grís oc Grímr heto leyſingiar Skallagríms, þeim gaf hann land uppi vid fiöll, Gríſi Gríſartúngu, enn Grími gaf hann Grímsdal.

Karlsfell habitavit, ille territorium usque ad Jafnaſkardum, & ad fundum Grimi poſſedit.

Gris & Grimus erant liberti Skallagrimi, qvibus territorium ad montes in ſuperioribus provinciæ locis dederat, Griſi qvidem Griſartungam, Grimo autem (vallem) Grimsdal donavit.

IV. CAP.

(*a*) Bálke het madr, ſun Blæíngs Sótaſunar af Sótaneſi, hann bardiſt móti Haralldi Kóngi í Hafursfirdi, hann fór því til Íslands, oc nam Hrútafiörd allann (*b*), oc beó í Bæ. Hanns ſun var Berſi Godlaus, er nam Lángavatnsdal, oc beó á Torfhvalaſtödum. Hanns ſyſter var Geirbeörg, er átti Þórgeir Meldún í Túngufelli. Þeirra ſun var Veleifr hinn Gamli, fader Hólmgaungu-Berſa. Berſi Godlaus (*c*) átti

CAP. IV.

Balkius nomen erat viro, filio Blæingi, filii Sotii de Sotaneſo, ille contra Regem Haraldum in Hafursfiordo dimicaverat, qvare Islandiam petiit, & totum (ſinum) Hrutafiörd occupavit, & (b) *Bæi habitavit. Ejus filius erat Berſius Godlaus (Atheus), qvi Langavatnsdalum occupavit, & Torfhvalaſtadis habitavit. Ejus ſoror erat Geirbiörga, qvam in matrimonio habuit Thorgeir Meldun de Tunguſello. Eorum filius erat Veleifus Gamlius (Grandævus), pater Holmgaungu-Berſii (Berſii Monomachi.)* (c). *Berſius Atheus in matrimonio habuit*

(*i*) Svínaſkards. 6.

(*a*) *ſecundum Hauksbók.*

(*b*) hann bió á Bálkaſtödum *add. 6. in marg.*

(*c*) Berſi Godlaus undi eigi í Hrútafirdi, oc nam Lángavatnsdal, hann átti þar annat

(b) *ille Balkaſtadis habitavit.*

(c) *Berſius Atheus manſioni in Hrutafiördo non acqvievit, & Langavatnsdalum occu-*

átti Þórdísi (*d*) Þórhaddsdóttur ór Hýtardal, oc fýlgdo henni heiman Hólmslönd, oc beó hann þar sídan. Þeirra sun Arngeir, er átti Þurídi dóttur Þórfinns ens Stránga, þeirra sun Beörn Hýtdælakappi. Móder Þurídar var Sæun dótter Skallagríms.

habuit Thordisam, Thorhaddi de Hytardalo filiam, quæ territorio Holmensi dotata erat, ubi exinde habitavit. Eorum filius Arngeir in matrimonio habuit Thuridam, filiam Thorfinni Strangii (Stricti), quorum filius erat Biörn Hytdæla-Kappius. Mater Thuridæ erat Sæunna, filia Skallagrimi.

Sigmundr het einn leysingi Skallagríms, hönom gaf hann land midlom Gliúfurár oc Nordurár, hann bió at Haugom ádur hann færdi sic í Munadarnes, vid hann er kendt Sigmundarnes.

Sigmundus unus erat libertorum Skallagrimi, cui fundum inter (amnes) Gliufura & Sanda dederat. Ille Haugis, antequam Munadarnesum demigraret, habitavit, & ab illo Sigmundarnesum nomen trahit.

Raudabeörn keypti land at Skallagrími midlom Gliúfurár oc Gufuár, hann bió á Raudabiarnarstödum upp frá Eskihollti, hanns sun var Þórkell Trefell i Skardi (*e*), oc Helgi í Hvammi í Nordurárdal, oc er þar heygdr, oc (*f*) Gunnvalldr fader Þórkells, er átti Helgo dóttur Þórgeirs á Vídemýre (*g*).

Raudabiörn fundos ad Gliufura de Skallagrimo emit, & Raudabiarnarstadis supra Eskiholtum habitavit. Ejus filii erant Thorkell de Skardo, & Helgius de Hvammo in Nordurardalo, (qui) & ibi tumulatus est, & Gunnvaldus, pater Thorkelis, qui in matrimonio habuit Helgam filiam Thorgeiris de Vidimyra (g).

H 3 Þór- *Thor-*

annat bú lánga æfi. Þá gekk hann at eiga Þórdísi. *6.*

occupavit, ubi alteram villicationem longo tempore habuit. Tunc Thordisam uxorem duxit.

(*d*) Þórfinns. *A.*

(*e*) Þórgeir Reydr *add. 6.*

(*f*) Gudmundr. *A.*

(g) Sun Trefills var Þórmódr er orti Hrafnsmál um Snorra Goda *add. 6.*

(g) *filius Trefillis erat Thormodus, qui (carmen) Hrafnsmal de Snorrio Pretore concinnavit.*

Þórbiörn Krumr oc Þórdr Beigalldi heto brædur tveir, þeim gaf Skallagrímr lönd fyrer utan Gufuá, oc bió Þórbiörn í Hólum, enn Þórdr á Beigallda.

Thorbiörn Krumus & Thordus Beigaldius erant fratres; quibus Skallagrimus fundos extra Gufua dono dedit, Thorbiörn Holis, Thordus autem Beigaldi habitavere.

(h) Þórdi Þurs, oc Þórgeiri Jardláng, oc Þórbeörgo Staung systur þeirrra, gaf Skallagrímr lönd fyrer sunnan Lángá, bió Þórdr á Þursstödum, enn Þórgeir á Jardlángsstödum, enn Þórbeörg á Stángarhollti.

Thordo Thursi, Thorgeiri Jardlango, & eorum sorori Thorbiörgæ Staungæ, Skallagrimus fundos dedit a meridie (amnis) Langa. Thordus Thursstadis habitavit, Thorgeir Jardlangstadis, sed Thorbiörga Stangarholti.

Áni het madr, er Skallagrímr gaf land midlom Lángár oc (i) Hafslækear, hann bió at Ánabrekko, hanns sun var Önundr (k) Sióni, fader Steinars oc Döllo, módur Kórmaks.

Anius nomen erat viro, cui Skallagrimus territorium dedit inter Langa & Hafslækum, ille Anabrekkæ habitavit, ejus filius erat Önundus Sionius, pater Steinaris & Dallæ, matris Kormaki.

Þórfinnr hinn Strángi het merkismadr Þórólfs Skallagrímssonar, hanom gaf Skallagrímr Sæunni dóttur sína, oc land fyrer utan Lángá til Leyrulækiar, oc upp til fialls oc Álftár, hann bió at Forsi. Þeirra dótter var Þórdís, móder Bearnar Hýtdæla-Kappa.

Thorfinnus Strangius (strictus) nomen erat vexillario Thorolfi filii Skallagrimi, illi Skallagrimus filiam suam Sæunnam nuptum dedit, ut & territorium extra Langa usque ad Leyrulækum, montana & Alfta; ille Forsi habitavit. Eorum filia erat Thordisa, mater Biörnis Hytdæla-Kappii (athletæ Hytdalensium).

Íngvar

Ingvar

(h) Þórer impr. 7.
(i) Hofslækiar impr. 9. 10.
(k) Leómi. A.

Íngvar het madr, fader Bero, er Skallagrímr átti, hönum gaf Skallagrímr land midlom Leyrulækiar oc Straumfiardar, hann beó á Álftanesi. Önnur dótter hanns var Þórdís, er átti Þórgeir Lambi á Lambastödum, fader Þórdar, er þrælar Ketills Gufu brendo inni, hanns sun var Lambi hinn Sterki.

Ingvar erat vir, pater Beræ, quam in matrimonio habuit Skallagrimus, cui & hic fundos dedit inter Leyrulækum & Straumfiardara, ille Alstanesi habitavit. Altera ejusdem filia erat Thordisa, quæ nupsit Thorgeiro Lambio de Lambastadis, patri Thordi, quem servi Ketillis Gufæ unacum domo incendio delevere, ejus filius erat Lambius Sterkius (Robustus).

Steinúlfr het madr, er nam Hraundal hvörutveggia allt midlom Álftár oc Hýtarár, oc upp til Griótár, at leyfi Skallagríms, oc beó í hinom sydra Hraundal. Hanns sun var (*l*) Þórleifr, er Hraundæler ero frá komner (*m*). Þórun het dótter Steinúlfs, er átti Þórbeörn Vífilssun, fader Þórgerdar, módor Ásmundar, födor Steinbearnar, födur Odds, födur Gró, módur Odds á Álftanese.

Steinulfus nomen erat viro, qui utramque (vallem) Hraundal inter Alsta & Hytara usque ad Griota, permissu Skallagrimi occupavit, & Hraundali meridionalis habitavit. Ejus filius erat Thorleifus, ad quem Hraundalenses genus ducunt (m). *Thorunnam filiam Steinulfi in matrimonio habuit Thorbiörn, filius Vifelis, pater Thorgerdæ, matris Asmundi, patris Steinbiörnis, patris Oddi, patris Groæ, matris Oddi de Alstaneso.*

(*n*) Þórhaddr het madr ágiætr, sun Steins Miöcsiglanda, Vígbiódssunar, Bödmódssunar ór Bulkarúmi. Hann nam Hýtardal allann ofan til Griótár fyrer sunnan,

Vir erat celeber nomine Thorhaddus, filius Steinis Miöcsiglandii, filii Vigbiodi, filii Bödmodi de Bulkarumo. Ille totam (vallem) Hytardalum à meridie usque ad Griota, à septentrione autem penitus inter Hytara

(*l*) Þórfinnr. *A.*

(*m*) oc beó á hinom ytra Hraundal *add. 6.*

(*n*) Þóroddr. *A.*

(m) & *Hraundali occidentalis habitavit.*

ſunnan, oc nordan allt millim Hýtarár oc Kalldár til ſiávar, hanns ſun var Þórgeir, fader Hafþórs, födur Gudnýar, módor Þórláks hinns Audga, födur Þórleifs Beiſkallda (*o*), födur Þórleiks (*p*), födur Ketills (*q*), födur Valgerdar, módur þeirra Narfaſuna Þórláks oc Þórdar (*r*). Þórgeirsſyner, brædur Hafþórs, váro þeir Grímr, oc Skardi, oc Þórarin, Finnbogi, Eyſteinn, Geſtr, oc Torfi.

Hytara & Kalda ad mare usqve occupavit, ejus filius erat Thorgeir, pater Hafthoris, patris Gudnyæ, matris Thorlaki Audgii (Opulenti), patris Thorleifi Beiſkaldii (o), *patris Thorleiki* (p), *patris Ketillis* (q), *patris Valgerdæ, matris filiorum Narfii Thorlaci &* (r) *Thordi. Filii Thorgeiris, fratres (autem) Hafthoris, erant Grimus, Skardius, Thorarinn, Finnbogius, Eyſteinn, Geſtus & Torfius.*

Þórgils Knappi leyſingi Kolla Hróaldsſunar nam Knappadal, hanns ſyner váro þeir Íngialldr, Þórarinn oc Þórer er bió at Ökrum, oc eignadiſt land allt midlom Hýtarár oc Álftár, oc móts vid Steinólf. Sun Þóris var Þrándr, er átti Steinunni dóttur Rúts af Kambsneſi. Þeirra ſyner váro (*s*) Þórer oc Skúmr, fader Torfa, födur Tanna (*t*). Hanns ſun var Rútr, er átti Kolfinno dóttur Illuga hinns Svarta.

Thorgils Knappius (Adſtrictus) libertus Kollii filii Hroaldi Knappadalum occupavit, ejus filii erant Ingialdus, Thorarinn, & Thorer qvi Akris habitavit, & totum territorium inter Hytara & Alfta usqve ad fundos Steinolfi conqviſivit. Filius Thoreris erat Thrandus, qvi Steinunnam filiam Ruti de Kambsneſo uxorem duxit. Eorum filii erant Thorer, & Skumus, pater Torfii, patris Tannii (t). *Ejus filius erat Rutus, qvi in matrimonio habuit Kolfinnam filiam Illugii Svarti (Nigri).*

(*u*) Nú

Jam

(*o*) oc Þórleiks *impr.* 9. 10.
(*p*) Audga *add.* 6.
(*q*) preſts, födur Helgu, er átti Snorri Markúsſon á Melum *add.* 6.
(*r*) Þórdar Þórgeirsſuna. *impr.*
(*s*) Þórdr 4.
(*s*) Sunr Þóris var Rútr. 6.

(o) *& Thorleiki.*
(p) *Audgii (Opulenti)*
(q) *ſacerdotis, patris Helgæ, qva uxor erat Snorrii, filii Marci de Melis.*
(r) *Thordi filiorum Thorgeiris.*
(t) *filius Thoreris erat Rutus.*

(*u*) Nú ero þeir menn talder, er bygt hafa í landnámi Skallagríms, frá Hafnarfialli oc híngat til (*x*). Sunr Skallagríms var Egill, fader Þórsteins, födur Riflo, födur (*y*) Skúla, födur

J Þórdar,

Jam illi, qvi in territorio a Skallagrimo occupato inde ab Hafnarfiallo, & huc usqve habitavere, recensiti sunt (x). *Filius Skallagrimi, erat Egell, pater Thorsteinis, patris Riflæ, patris* (y) *Skulii,*

(*u*) *secundum Hauksbók.*

(*x*) Þórólfr het madr er bió í Naumudal, hann var Ulfsſun, er kalladr var Kvölldúlfr. Grímr het annar ſun Ulfs. Haralldr Kóngr hinn Hárfagre let drepa Þórúlf, oc gordi engo bæta, enn þess hefndi Grímr oc fór ſídan til Íslands, enn Ulfr andadest í hafinu. Skallagrímr kvam ſkipe ſíno í Gufuárós, oc nam land midli Nordurár oc Hytarár allt á midli fealls oc föüro, oc beó at Borg. Hann átte Beru Íngvarsdóttur. Syner þeirra Skallagríms vóro þeir Þórólfr oc Egell, þeir átto báder Asgerdi Bearnardóttur, oc var dótter Þórólfs Þórdís, er átti Grímr at Mosfelli. Þórólfr fell á Vindlandi í orustu, enn Egell fór til Íslands oc beó at Borg, oc hanns kynsmenn lánga tíma. *add. 6.*

(x) *Thorolfus nomen erat viro, qvi in Naumudalo habitavit, is filius erat Ulfi, cognomine Kveld-Ulfi. Rex Haraldus Pulchricomus Thorulfum occidi fecit, nec tamen (cædem) expiavit, Grimus autem vindictam sumsit, & in Islandiam postea trajecit, sed Ulfus in (itinere) maritimo decessit. Skallagrimus navem suam in Gufuaros appulit, & territorium inter (amnes) Nordura & Hvita, montes inter & litora, occupavit, & Borgæ habitavit. Ille in matrimonio habuit Beram, filiam Ingvaris. Ejus & Skallagrimi filii erant Thorolfus & Egell, qvi uterqve Asgerdam filiam Biörnis, in matrimonio habuere, Thorolfi autem filia erat Thordisa, uxor Grimi de Mosfello. Thorolfus in Vandalia in prælio occubuit, Egell vero in Islandiam redux, Borgæ, ut & ejus longo post tempore, prosapia, habitavit.*

(*y*) Egells, födurs *add. 6.*

(y) *Egelis, patris.*

Þórdar, födur Bödvars, födur Þórdar presls; födur (z) Bödvars, födur Þórdar, födur Járngerdar, er Herra Erlendr Sterki átti, Þeirra dótter Valgerdur.

Skulii, patris Thordi, patris (z) Bödvaris, patris Thordi pastoris, patris Bödvaris, patris Thordi, patris Jarngerdæ; qvam Dominus Erlendus Robustus in matrimonio habuit, eorum filia Valgerda.

V. CAP.

Grímr het madr Íngialldssun, Hróalldssunar ór Haddengiadal, bróder (*a*) Ála Hersis, hann fór til Íslands í landaleit, oc sigldi for nordan landit, hann var um veturin í Grímsey á Steingrímsfirdi. Bergdís het kona hanns, enn Þórer sun Þeirra. Grímr reri til fiske um veturin med Þrælum sínum, oc sunr hanns med hanom. Sveinninn Þórer lá í stafni, oc er hann tók at kala, færdo Þeir hann í selsbelg, oc dróu at hálsinom. Grímr dró (*b*) Marmennil, oc er hann kvam upp, spurdi Grímr: Hvat spár Þú oss um forlög vor, edur hvar ver skulum byggia á Íslande? Seig oss æfi vara oc lánglífi, ella kemur Þú eigi

CAP. V.

Vir erat nomine Grimus, filius Ingialdi, filii Hroaldi de Haddingiadalo, fratris Alii Baronis, ille ut novam inveniret terram, Islandiam petiit, terramqve à septentrione præternavigavit, & hyemem in Grimseya, qvæ in Steingrimsfiördo est, transegit. Uxori ejus nomen erat Bergdisa, filio autem eorum Thorer. Grimus hyeme, unacum servis, filio etiam concomitante, piscatum iit. Puer Thorer in prora jacebat, ubi autem frigescebat, pelli phocinæ eum indiderunt, qvam illi ad collum adstrixere. Grimus homuncionem marinum cepit, qvem extractum Grimus interrogavit: Qvænam nobis fata prædicis, aut ubi nobis in Islandia sedes erit habitaculi? Vitam nostram ejusqve duratio-

(z) Markúss á Melum oc Járngerdar. 6.

(*a*) Asa 5. 6. 8 - 10. M.

(*b*) Margmelli 4 - 6. 8 - 10. M. Margmennill 4 & 11. *marg.*

(z) *Marci de Melis & Jarngerdæ.*

eigi heim. Hann svaradi: Engra vardar ydur at vita, þvíat þú munt daudr ádur vor kvami, enn sveinninn í selsbelgnum, sagdi Marmennill, sunr þinn, skal þar byggia oc land nema, sem Skálm mer þín leggst under klifium. Eigi fengo þeir fleiri ord af hanom. Enn sídar um veturinn rero þeir Grímr, sva at sveinnin var á landi, þá tíndust þeir aller (*d*). Þau (*e*) Bergdís oc Þórer fóro um varit ór Grímsey, ok vestur yfer heidi, til Breidafeardar. Skálm gekk fyrer allt sumarit, oc lagdist alldri. Annan vetur váro þau á Skálmarnesi í Breidafirde, enn um sumarit epter snero þau sudur. Þá gekk enn Skálm fyrer, þar til er þeir kvámo sudur af heidinne til Borgarfiardar, þar sem sandmelar tveir raudir váro, þá lagdist Skálm nidur under klifiom, under hinom ydra melnom. Þar nam Þórer land fyrer sunnan Gnúpá til Kalldár. Fyrer nedan Knappadal oc Laxá, allt á midlom fialls

J 2 oc

rationem nobis prædicito, alias domum nunqvam reverteris. Ille autem regessit: Ista scitu vestrum nehili interest, tu enim ante veris adventum mortuus eris, puer autem in pelle phocina, homuncio marinus inqvit, filius tuus ibi habitabit, & territorium ubi eqva tua Skalm, sarcinis onusta decumbet, occupabit. Ut plura loqveretur eum adigere neqvibant. Grimus postea cum suis (eadem) hyeme, puero in terra remanente, piscatum iit, tum omnes periere (d). *Vere subseqvente Bergdisa & Thorer, Grimseya relicta, occidentem versus, per tesqva in Breidafiördum pergebant. Skalm totam æstatem præivit, & nunqvam decubuit. Alteram hyemem Skalmarnesi ad Breidafiördum commorabantur, æstate autem meridiem versus itèr dirigebant. Tunc & Skalm præibat, usqve dum tesqva meridiem versus in Borgarfiordum peragraverant. In loco ubi duo colles arenacei rubri erant, Skalm sarcinis onusta sub exteriori colle decubuit. Ibi Thorer, totum territorium à meridie (amnis) Gnupa, usqve ad Kalda, infra Knappadal & Laxa,*

(*c*) Þóroddr. *A.*

(*d*) andadist Grímr, oc ler þar heygdr. *impr.* 4 · 6. 8 · 11. M.

(*e*) Herdís *impr.*

(d) *obiit Grimus, ibiqve tumulo est conditus.*

oc feöro, hann beó á ydra Raudamel, hann var höfdíngi. Enn er Þórer var gamall oc nær blindr, kvam hann út síd um kvölld, oc sá, at madr reri utan í Kalldárós á járnnökkvaþ, mikill oc illiligr, oc gekk þar á land til bæar þess er í Hrípi het, oc gróf þar í stödulslidi. Enn um nóttina kvam þar upp jardelldr, oc brann þá Borgarhraun, þar var bærinn, sem nú er borgin. Sun Selþóris var Þórfinnr, er átti (*f*) Jófrídi dóttur Túngu-Odds. Þeirra syner váro þeir Þórkell oc (*g*) Þórgíls, Steinn oc Gallte, Ormr, Þórormr oc Þórer. Dótter Þórfinns var Þúridur, er átti Þórbrandr ór Álftafirdi. Þeir Selþórer frændor hiner heidnu dó í (*h*) Þórisbiörg. Þórgíls oc Þórkell syner Þórfinns

Laxa, inter montes & littus marinum occupavit, & Raudameli exterioris habitavit, ille vir princeps exstitit. Thorer autem ætate provectus & cæcus fere, sero quodam vespere exiens, virum quendam grandem & torvum cymba ferrea, de mari ad (fluminis) Kalda ostium remigantem vidit, qui terram ascendens, villam nomine Hrip adiit, ibiqve in foribus stabuli terram effodit. Nocte verò subseqvente ignis subterraneus ibi erupit & aspretum Borgarhraun combussit, ibi tunc villa erat, ubi nunc elata saxorum congeries. Filius Selthoreris erat Thorfinnus, qvi in matrimonio habuit Josfridam, filiam Tungu-Oddi. Eorum filii erant Thorkell, Thorgils, Steinn, Galtius, Ormus, Thorormus & Thorer. Filia Thorfinni erat Thurida, qvam in matrimonio habuit Thorbrandus de Alftafiördo. (h) *Selthorer ejusqve posteri ethnici in (rupes) Thorisbiörg, post mortem se transferendos (credebant). Thorgils*

(*f*) Oddfrídi *6. marg.* Jórídi. *A.*

(*g*) Gils *impr.*

(*h*) Þórisbiörgum *impr.* 4. 6 - 10. Selþórer dó í Þórisbiörgom 11.

(h) *Thorer in Thorisbiargis obiit.*

finns áttu báder Unu dóttur Álfs í Dölum (*b*). Skálm mer Þóris dó í Skálmarkelldo.

(*c*) Kolbeinn Klakkhöfdi Atlasun ór Atleyu af Fiölom, fór til Íslands, oc keypti lönd öll midli Kalldár, oc (*d*) Hýtarár fyrer nedan Sandbrekko, oc beó á Kolbeinsstödum. Hanns sun var Finnbogi í Fagra-Skógi oc Þórdr Skálld.

gils & Thorkell, filii Thorfinni, Unam, filiam Alfi de Dalis, uterqve in matrimonio habebant (b). *Skalm eqva Thoreris in (palude) Skalmarkellda occubuit.*

Kolbeinn Klakkhöfdius, filius Atlii de Atleya, in Fialis, Islandiam petiit, & fundos omnes inter Kalda & Hytara, infra Sandbrekkam emit, & Kolbeinsstadis habitavit. Ejus filius erat Finnbogius de Fagraskogo, & Thordus Skald (Poëta).

VI. CAP.

Þórmódr Godi, oc Þórdr Gnúpa syner Odds hinns Rakka, Þórvidarsunar, Freividarsunar, Álfssunar af Vors. Þeir brædur fóro til Íslands oc námo land midlom (*e*) Laxár oc Straumfiardarár; hafdi Þórdr Gnúpudal oc bió þar,

J 3

enn

CAP. VI.

Thormodus Godius (Prætor) & Thordus Gnupa, filii Oddi Rakkii (acris), filii Thorvidi, filii Freividi, filii Alfi de Vors. Hi fratres Islandiam petierunt & territorium inter (amnes) Laxa, & Straumfiardara occuparunt, Thordus Gnupudalum

(*b*) Steinn Þórfinnsfun var fader Arnóru, módur Hallbeargar, módur Oddnyar, módur Geirlaugar, módur Snælaugar, módur Markúss á Melom. 6.

(*c*) *Secundum Hauksbók.*

(*d*) Haffiardarár *impr.* Hvítár 11.

(*e*) Gnúpár. 7. A. *Landn. sed add. impr.*

(b) *Steinn filius Thorfinni, erat pater Arnoræ, matris Hallbergæ, matris Oddnyæ, matris Geirlaugæ, matris Snælaugæ, matris Marci de Melis.*

enn sídan (*f*) Skapti sun hanns, fader Hiörleifs Goda (*g*), oc (*h*) Finno er átti Refr hinn Mikli (*i*). Þeirra sun Dálkr, fader Steinunar, módor Skálld-Refs. Þórmódr beó á Raudkollsstödum, hann var kalladr Þórmódr Godi. Hann átti (*k*) Gerdi dóttur Kiallaks ens Gamla, þeirra sun var (*l*) Gudlógr enn Audgi, hann átti Þórdísi, dóttur Svarthöfda, Bearnarsunar Gullbera, oc dóttur Þurídar Túngu-Oddsdóttur er Þá beó í (*m*) Hörgshollti. Gudlaugr hinn Audgi sâ, at Raudamels lönd váro betri enn önnur sudur þar í sveit, hann skoradi á Þórfinn til landa, oc baud hanom hólmgaungo, þeir urdo báder úvíger á holmi, enn Þúrídur dótter Túngu-Odds græd-de

pudalum retinuit ibiqve habitavit, & postea ejus filius Skaptius, pater Hiörleifi Godii, & (h) *Finnæ, qvam in matrimonio habuit Refus Magnus* (i), *quorum filius Dalkus, pater Steinunnæ, matris Skaldrefi. Thormodus Raudkollsstadis habitavit, & Thormodus Godius appellatus fuit. Ille in matrimonio habuit Gerdam, filiam Kiallaki Gamlii* (*Grandævi*), *eorum filius Gudlogus Audgius* (*Opulentus*), *qvi in matrimonio habuit Thordisam, filiam Svarthöfdii, filii Biörnis Gullberii, &* (*filiam*) *Thuridæ, filiæ Tungu-Oddii, qvæ tunc temporis Hörgsholti habitavit. Gudlogus Audgius* (*Opulentus*) *territorium Raudamelense, cæteris in vicinia meridiem versus sitis, præstare observans, Thorfinnum, ni fundos traderet, ad duellum provocavit, utrumqve autem in arena graviter vulneratum, Thurida, filia Tungu-Oddi, sanavit*

(*f*) Skopti 4-6. M.

(g) oc Þórvidar *add.* 6.

(*h*) Þórgerdar er átte Illugi Arasun, oc *add.* 6.

(*i*) fader Steinunnar, módor Hofgarda-Refs *add.* 6. 8. *marg.* A.

(*k*) Geirri i. *A.*

(*l*) Gunnlaugr. *impr.* 6. 8. *qvod eodem redit.*

(*m*) Hrókshollte 6.

(h) *Thorgerdæ, qvam Illugius filius Arii in matrimonio habuit, &c.*

(i) *pater Steinunnæ, matris Hofgarda-Refi.*

de þá báda oc fætte þá fidan. Gudlaugr nam fídan land frá Straumfeardará til Furu, milli fialls oc fiöro, oc beó í Borgarhollte, frá hanom ero Straumfirdingar komner. Hanns fun var Gudleifr, er átti annan knör, enn annan Þórólfr fun Lopts hinns Gamla á Eyrarbakka, þá er þeir bördust vid (*a*) Gyrd Jarl Sigvalldafun í Medalfarsfunde, oc helldo fe fíno: þar um orti Gudleifr Gyrdsvífor. Annar fun (*b*) Gudlaugs var Þórfinnr, fader (*c*) Gudlaugs, födur Þórdífar, módur Þórdar, födur Sturla ens Gamla í Hvammi. Valgerdur het dótter Gudlaugs ens Audga.

fanavit & exinde inter fe reconciliavit. Gudlogus poftea territorium à Straumfiardara, usque ad Furam inter montana & littus occupavit, & Borgarholti habitavit, ab illo Straumfiördenfes genus deducunt. Ejus filius erat Gudleifus, qui alteram navem onerariam poffedit, alteram autem Thorolfus, filius Lopti Grandævi de Eyrarbakko, qui contra Gyrdum, filium Sigvaldi Comitis in freto Middelfarthenfi dimicantes, opes fuas confervabant, qua de re Gudleifus carmen Gyrdicum compofuit. Alter Gudlogi filius, erat Thorfinnus, pater Gudlogi, patris Thordifæ, matris Thordi, patris Sturlæ Grandævi de Hvammo. Valgerda nomen erat filiæ Gudlogi Audgii (*Opulenti*).

(*) Vali hinn Sterki het hirdmadr Haralld s Kóngs Hárfagra, hann vó víg í (*d*) véom, oc var útlægr. Hann fór til Sudureya (*e*), oc ftadfeftift þar. Syner

Valius Sterkius (*Robuftus*) *appellabatur fatelles Haraldi, Regis Pulchricomi purpuratus, qui* (d) *fanctam pacem cæde violans, exul factus eft. Ille Hebudes* (e) *petiit, ibique fedem fixit habitaculi. Ejus*

(*a*) Girder *impr.*
(*b*) Gudleifs *impr.* 4. 8 - 10.
(*c*) Gudleifs 6. Gunnlogs *impr.*
(*d*) hofgridum *impr.* 9.
(*e*) litlo fídar enn Ketill Flatnefr *add.* 6.

(d) *pacem fani.*
(e) *paulo poft Ketillem Simum.*

ner hanns þrír fóro til Íslands, Hlíf Hestagellder var móder þeirra, einn het Atli, annar (*f*) Alfarin, þridi Audun (*g*) Stoti. Atli Valsson oc Ásmundr sun hanns námo land frá Furo til Lýso. Ásmundr beó at Lángaholti á þórutóptum, hann átti Lángholts þóru. Enn þá er Ásmundr elldist, skilldist hann vid þóru, fyrer mannkvæmd, oc fór í Öxl, oc beó þar til daudadags. Ásmundr var heygdr þar oc skiplagdr, oc þræll hanns med hanom, sá er ser banadi seálfr, oc villdi eigi lifa epter Ásmund, hann var lagdr í annann stafn skipsins. Litlu sidar dreymdi þóru, at Ásmundr segdi ser vera mein at þrælnum, þar heiter Ásmundarleide er hann var heygdr. Vísa þessi var heyrd í haugi hanns:

Ejus tres filii, quorum mater erat Hlifa Hestagellder (equorum castratrix) Islandiam petebant, nomen primi erat Atlius, secundi Alfarin, tertii Audun Stotius. Atlius filius Valii, ejusqve filius Asmundus, territorium a Lysa, usqve ad Furam occuparunt. Asmundus Langahollti in Thorutoptis habitavit, & Thoram Langholtensem in matrimonio habuit. Asmundus autem ætate provectus, à Thora propter hospitum freqventiam secedens, Öxlam demigravit, ibiqve ad mortem usqve habitavit. Asmundus ibi tumulatus in navem repositus fuit, & simul cum illo ejus servus, qui Asmundo superstès esse noluerat, ideoqve ipse necem sibi adsciverat, in proram repositus fuit. Paulopost Thora Asmundum per qvietem vidit, eam monentem tædio sibi servum esse. Loco in quo tumulatus fuit nomen hodie est Asmundarleide (tumulus Asmundi), hæc strophâ in tumulo ejus audita est:

Einn

Unus

(*f*) Alfvar 5. Ulfvarin 7. Uifar. *A.*

(*g*) Stodi 5. 8. 10. M. Stadi 6. Scoti 6 *marg.*

Einn byggi ec (*h*) ſtod ſteina
(*k*) Stafnrúms (*l*) at áls hrafne
Erat of þegn á þiliom
Þraung bý ec á mar raunga,
Rúm er (*m*) bödvitrum betra
Brimdýri kná ec ſtýra
Lifa man þat med lofdom
Lengur enn íllt of gengi.

Solus tumulum inhabito,
navis
in foris eſt miniſter ſuperfluus
(&) in navi ſpatium mihi arctum.
Locus eſſet bellatori melior,
(nam) navem gubernare poſſum;
diu hoc cum viris ſuperſtes erit
niſi malum auferatur.

Epter þat var leitat til haugſins, oc var þrællinn tekinn ór ſkipeno. Þóra let gora ſkála um þiódbraut þvera, oc let þar jamnan ſtanda bord, enn hún ſat úti á ſtóli, oc baud hveriom er mat villdi eta. (*n*) Atli var ſun Áſmundar, fader Surts, fódur Gudleifs, fódur Gudbrands, fódur Surts Smids, födur Eyólfs, preſts, (múnks).

Poſtea tumulo recluſo ſervus navi eximitur. Thora per tranſverſam viam publicam domum ſolitariam exſtrui fecit, ubi menſa continuo (apparata) ſtetit, illa autem foris in ſella ſedens, quemcunque ad comedendum invitavit. (n) *Atlius erat filius Aſmundi, pater Surti, patris Gudleifi, patris Gudbrandi, patris Surti Smidi (Fabri), patris Eyolfi ſacerdotis (&) monachi.*

K (*b*) Rólfr. *Rolfus*

(*h*) ſtad *impr.*

(*k*) ſtafr teins 10. ſtafn rúmt 7. ſtafnrúm. M.

(*) *ſecundum Hauksbók.*

(*l*) Atals 5. 8. M. at tals 6. at alfs 10. Atlas 11.

(*m*) bod vitum *impr.* bandvitrum 8 - 10.

(*n*) voru þeirra ſyner Atli oc Surtr. 6.

(n) *filii eorum erant Atlius & Surtus.*

(*o*) Rólfr hinn digri fun Eyvindar (*p*) Eykikróks, bróder Illuga Fellsgoda auftan af Sído, nam land frá Lýfo til (*q*) Hraunshafnarár. Hanns fun var Helgi í Hofgördum, fader Finnboga, oc Bearnar, oc Rólfs. Beörn var fader Gefts, födur Skálld-Refs.

Rolfus Digrius (Craffus) filius Eyvindi Eykikroki, frater Illugii Prætoris Fellenfis de Sida orientali, territorium a Lyfa usqve ad (amnem) Hraunhafnara occupavit. Ejus filius erat Helgius de Hofgardis, pater Finnbogii, & Biörnis, & Rolfi. Biörn erat pater Gefti, patris Skald-Refi.

VII. CAP.

Sölvi het madr er nam land millom (*a*) Hellishrauns oc Sleggiobeinsár, hann beó í Brenningi fyrft, enn fídan á Sölvahamri, þvíat hann þóttift þar vera fleiri manna gagn.

(*b*) Sigmundr fun Kettills Þiftills þefs er numit hafdi Þiftills fiörd nordur, hann átti Hilldigunni. Hann nam land midlom Hellishrauns oc Beruvíkurhrauns, hann beó á Laugarbrekku, oc er þar heygdr.

CAP. VII.

Vir erat nomine Sölvius, qvi territorium inter Hellishraun & Sleggiubeinfa occupavit, primumqve Brenningi, poftea Sölvahamri habitavit, ibi enim plurium fe commodis infervire poffe autumavit.

Sigmundus filius Ketillis Thiftelis, qvi Thiftilsfiördum in feptentrionali (terræ) parte occupaverat, Hilldegunnam in matrimonio habuit. Ille territorium inter Hellishraun & Beruvikorhraun occupavit, Laugarbrekkæ habitavit, ibiqve tumulatus eft

(*o*) Kolr *impr.*
(*p*) Eikikropps. *A.*
(*q*) Hraunfiardarár. *A.*
(*a*) Hellis oc Hraunhafnar. *A. Landn.*
(*b*) *fecundum Haukslók.*

heygdr. Hann átti (*d*) þriá ſyni, einn var Einar, er ſídan beó at Laugarbrekko. Þeir fedgar ſelldo Lónlönd Einari er ſídan bió þar, hann var kalladr Lón-Einar. Hval rak á feöro hanns (*e*), oc ſkar hann af (*f*) nakkvat, hann ſleit vedur út, oc rak á land Einars Sigmundarſunar. Lón-Einar taldi fiölkýngi Hilldigúnnar því vallda. Enn þá hvalinn hafdi útrekit frá Lón-Einari, fór hann at leita, oc kom ſva at Einar Sigmundsſun ſkar hvalinn med húskarla ſína, hann hió þegar einn banahögg. Laugarbrekko-Einar bad nafna ſinn frávíkia, þvíat ydur man eigi duga at at ſækea. Lón-Einar hvarf frá, því hann var lidvani. Einar Sigmundarſun flutti heim hvalinn, oc einn tíma hann var eigi heima, fór Lón-Einar til Laugarbrekko med (*g*) ſiöunda mann, oc ſtefndi Hilldigunni um fiölkýngi. Hún var dótter Beinis Mosſunar Naddoddsſunar

 ór

eſt. Ille (d) *tres habuit filios, quorum unus Einar eodem in loco poſtea habitavit, & Lon-Einar (communiter) appellatus fuit.* (e) *Balæna in (fundi) ejus littus ejecta fuit, cujus cum* (f) *partem quandam reſecaſſet, balæna tempeſtate in mare (iterum) delata, ad fundum Einaris Sigmundi filii ferebatur. Hujus rei cauſam, Hilldegunnæ magiam eſſe Lon-Einar dictitabat. Ubi autem balæna de Lon-Einaris fundo delata erat, eam quæſitum ivit, atque Einarem filium Sigmundi cum ſuis eam domeſticis diſſecantem deprehendit, quorum unum è veſtigio uno ictu neci dedit. Einar Laugarbrekkenſis cognominem ſuum diſcedere admonuit, vix enim, quamvis adorirentur, impugnationem ſucceſſuram, aſſeruit. Lon-Einar, eo quod ſubſidiis erat deſtitutus, diſceſſit. Einar filius Sigmundi (fruſta) balænæ domum deportavit, qui cum (forte) domo abeſſet, Lon-Einar Laugarbrekkam una cum* (g) *ſex viris contendit, & Hilldegunnam magiæ in jus vocavit. Illa filia erat Beineris, filii Moſſis, filii Naddoddi* de

(*d*) fióra *impr.* 9. 10.
(*e*) epter andlát Sigmundar *add. Landn.*
(*f*) mikit *impr.*
(*g*) átta menn *impr.* ſiö menn 5. 3 - 10.

(d) *quatuor.*
(e) *poſt obitum Sigmundi.*
(f) *multum.*
(g) *octo al. ſeptem.*

ór Færeyum. Einar kom heim þá Lón-Einar var nýfarinn á brott. Hilldigunnur sagdi hanom þessi tídendi, oc færdi hanom kyrtil nýgervan. Einar tók skiölld sinn, oc sverd, oc (*h*) verkhest, oc reid epter þeim, hann sprengdi hestinn á þúfubeörgum. Þá rann Einar sem hann mátti, enn þá er hann kvam hiá Draungom, sá hann tröllkall sitia þar uppi, oc láta róa fætur sva at þeir róko brimit, oc skelldi þeim saman sva at fiódrif vard af. Hann kvad víso:

Var ec þar er fell af fealli
Flód (*i*) korn jötuns (*k*) módr,
Hám (*l*) bergrisa ór (*m*) himne,
(*n*) Hedins (o) annaleidar.
Gerer fár jötun fleire,
Folld, í vinga molldo,

(*p*)

de Færeyis. Einar paulo post discessum Lon-Einaris domum revenit. Hilldegunna ei quæ facta erant retulit, simulqve tunicam novam illi adportavit. Einar clypeo, ense & eqvo (h) *sagmario assumtis, eqvitando illos persecutus, eqvum in Thufubiargis disrupit.. Inde Einar qvantum potuit cucurrit, ad Drangos (scopulos) autem perveniens gigantem ibi in summo sedentem animadvertit, qvi pedibus fluctus maris æstuantes ita commovebat, & ad invicem collidebat, ut aqva marina in guttas resoluta dispergeretur. Ille carmen protulit:*

Adfui, ubi de monte cecidit
parva inundatio gigantis saxei, defessus,
ex alto cælo
maritima.
Paucus gigas terræ plures
in amicam terram

undas

(*h*) eikhest 6 *marg. cit. Landn.*
(*i*) kom 6. 11.
(*k*) módar 6.
(*l*) berg sá 8. begrysa 9. 10.
(*m*) húmæ 6.
(*n*) heidurs 8. hedann 10. *cæteri omnes* heidins.
(*o*) Ana 4. 8. 10.

(h) *jugali.*
(b) *venit.*

(*p*) Hömlo heidar (*q*) þrumlo,
Hamvati mer bata.

undas immittit;
corporis madefactio mihi prodest.

Einar gaf engann gaum at þesso, þeir nafnar fundust þar sem heita Mannafallsbrekkor oc börduft þar, enn kyrtil Einars bito eigi járn. Fiórer menn fello af Lón-Einari, enn (*r*) tveir flýdo frá hanom. Þeir nafnar sóttust lengi ádur sundurgekk lindi Lón-Einars, enn er hann tók til bróklindans, hió nafni hanns hann banahögg. Enn þræll Einars Sigmundssúnar, Hreidar at nafni, sá hann fara snöggliga, oc líop epter hanom, þá sá hann þræla Lón-Einars flýa, rann hann þá epter þeim, oc drap þá báda í Þrælavík; fyrer þat gaf Einar hanom frelsi, oc land sva mikit sem hann giæti gort um (*s*) í þriá daga, þat heiter nú Hreidarsgerdi, er hann beó sidan. Einar bió sidan at Laugarbrekko oc er heygdr

Einar hæc flocci pependit, & (Lon-Einarem cum suis) in loco nomine Mannafallsbrekkæ invenit, ibi manus conseruerunt, tunica autem Einaris ferro non potuit secari. Quatuor comitum Lon-Einaris cecidere, duo autem (r) *ab illo aufugere. Uterqve cognominis, usqve qvo zona Lon-Einaris disrumpebatur, diu dimicarant, qvam cum manu hic apprehenderet, cognominis ejus illum lethaliter percussit. Einaris Sigmundi filii servus nomine Hreidar (dominum) festinanter iter capescentem animadvertens, currens eum secutus est, tunc duos Lon-Einaris servos fugientes vidit, qvos cursu persecutus, utrumqve in Thrælavika (sinu servorum) occidit, qvare Einar ei libertatem, & tantum fundi, qvantum* (s) *triduo sepimento circumdare posset, donavit, locus iste Hreidarsgerdum (septum Hreidaris) hodie appellatur, ubi & exinde habitavit. Einar postea Laugarbrekkæ habitavit*

(*p*) hólmo 8.10. hólm á *impr.*
(*q*) þumlu M. 5.
(*r*) Þrælar hanns *add.* 7.
(*s*) of dags saker *add.* 6. *marg.*

(r) *ejus servi.*
(s) *per unius diei spatium.*

ſkamt frá Sigmundarhauge, oc er haugr hanns jamnan grænn vetur oc ſumar. Þórkell het ſun Lón-Einars, hann átti Grímu Hallkellsdóttur fyrr enn (*t*) Þórgíls Araſun (*u*). Dótter Laugarbrekko-Einars var Arnóra, er átti Þórgeir Víſilsſun, Þeirra dótter var Íngvilldur, er átti Þórſteinn ſun Snorra Goda. Þeirra dótter Íngudur, er átti (*x*) Áſgeir Arnórsſun. Finnvardr het ſun Laugarbrekku-Einars. (*) Einar at Laugarbrekku átti Unni, dóttur Þóris, bródur Áſláks í Lángadal (*y*); Hallveig var dótter Þeirra, er Þórbeörn Víſelsſun átti (*z*). (*a*) Breidr het

tavit & haud longe a tumulo Sigmundi tumulatus eſt, cujus & tumulus tam hyeme quam æſtate viret. Thorkell nomen erat filio Lon-Einaris, qvi in matrimonio habuit Grimam filiam Hallkelis, prius quam Thorgils filius Arii (u). *Filiam Einaris Laugarbrekkenſis, nomine Arnoram, Thorgeir Viſelis filius in matrimonio habuit. Eorum filia erat Ingvilda, quam in matrimonio habuit Thorſteinn, filius Snorrii Prætoris. Eorum filiam Ingudam in matrimonio habuit Asgeir, filius Arnoris. Finnvardus nomen erat filio Einaris Laugarbrekkenſis. Einar de Laugarbrekka in matrimonio habuit Unnam filiam Thoreris, fratris Aſlaki de Langadal, eorum filiam Hallveigam, Thorbiörn filius Viſelis in matrimonio habuit* (z). *Alter Sigmundi filius, frater Einaris,*

(*t*) Illugi *6*.

(*u*) Börn Þórkells oc Grímu váro Finnvardr oc Hallveig *6*.

(u) *liberi Thorkelis & Grimæ erant Finnvardus & Hallveiga.*

(*x*) Asbiörn *5*.

(*) *ſecundum Landnamam.*

(*y*) Hallbiörg *impr.*

(*z*) Hún var móder Gudrídar, módur Bearnar, födur Steinunnar; módor Ketels, födur Þorláks, födur Ketells preſts, födur Helgu; er Snorri Markúſſon átti *add.* 6.

(z) *Illa mater erat Gudridæ, matris Biarnii, patris Steinunnæ, matris Ketillis, patris Thorlaci, patris Ketillis ſacerdotis, patris Helgæ, quam in matrimonio habuit Snorrius Marci filius.*

(*a*) Brandr *impr.*

het annar ſun Sigmundar, bróder Einars, hann átti Gunnhilldi dóttur Áſláks ór Lángadal. Þeirra ſun var Þórmódr, er átti Helgo Önundardóttur, ſyſtur Skálld-Rafns. Þeirra dótter Herþrúdur er Simon átti, þeirra dótter Gunnhilldur er Þórgíls átti, þeirra dótter Valgerdur, móder Finnboga hinns (*b*) Fróda Geirsſunar. Þórkell het hinn þridi ſun Sigmundar, hann átti Jórídi dóttur Tinds Hallkellsſunar (*c*).

Einaris, nomine erat] Breidus, qui in matrimonio habuit Gunnhildam filiam Aſlaci de Langadal. Eorum filius erat Thormodus, qvi in matrimonio habuit Helgam, filiam Önundi, ſororem Skald-Rafnis. Eorum filiam Herthrudam Simon uxorem duxit, quorum filia Gunnhillda uxor erat Thorgilſis. Eorum filia Valgerda, mater Finnbogii (b) *Polyhiſtoris, filii Geiris. Thorkell nomen erat tertii filii Sigmundi, qvi Joridam filiam Tindi, filii Hallkelis, in matrimonio habuit* (c).

VIII. CAP.

Grímkell het madr ſunr Úlfs Kráko Hreidars ſunar, bróder Gunnbearnar, er Gunnbearnarſker ero vidkend, hann nam land frá Berovíkorhrauni, oc (*a*) útum Öndverdarnes, ſoc beó at Saxahvoli, hann rak á brott þadan Saxa Alfarinsſun, Valaſunar, oc beó hann ſidan at

CAP. VIII.

Vir erat nomine Grimkell, filius Ulfi Krakæ, filii Hreidaris, frater Gunnbiörnis de qvo Gunnbiarnarſkeri nomen trahunt, ille territorium inde a Beruvikurhrauno, usqve per (a) *Öndtverdtnes occupavit, & Saxahvoli habitavit, unde Saxium filium Alfarinis, filii Valii, qvi poſtea Hrauni prope*

(*b*) Rama 7.

(*c*) Þeirra dötter var Aſtridur er átti Ottar Jófreidarſun, Þórmódarſunar, Kleppjárns ſunar hinns gamla.

(*a*) til Neshrauns 7. 8. 10. *A.*

(b) *Robuſti.*

(c) *Eorum filia erat Aſtrida, qvæ nupſit Ottari, filio Jofreidi, filii Thormodi, filii Kleppjarnis Grandævi.*

(a) *usqve ad aſpretum Neshraun.*

at Hrauni hiá Saxahvoli. Grímkell átti Þórgerdi dóttur Valþiófs hinns Gamla, þeirra sun var Þórarin Korni, hann var hamramr miöc oc liggur í Kornahaugi (*b*). Þórarinn Korni átti Jórunni dóttur Einars í Stafahollti, þeirra dótter var Járngerdur, er átti Úlfr Uggasun. (*) Klængr het annar sunr Grímkells, hann átti Oddfrídi dóttur Helga af Hvanneyri, þeirra sun var Kolli er átti þurídi dóttur Ásbrands frá Kambi, þeirra sun var Skeggi, fader Þórkötlu er átti Illugi sun Þórvallds Tindssunar, föður Gíls er vó Giafalld (*c*). Bárdr het annar, sun Kolla, hann átti Valgerdi

prope Saxahvolum habitavit, abegerunt. Grimkell in matrimonio habuit Thorgerdam filiam Valthiofi Grandævi, eorum filius Thorarin Kornius, admodum (per intervalla) furebat, & in Kornahaugo (tumulo Kornii) jacet (b). *Thorarin Kornius in matrimonio habuit Jorunam, filiam Einaris de Stafaholto, eorum filia erat Jarngerda, quæ Ulfo filio Uggii nupsit. Klængus nomen erat alteri Grimkelis filio, qui Oddfridam filiam Helgii de Hvanneyra in matrimonio habuit, eorum filius Kollius Thuridam filiam Asbrandi de Kambo uxorem duxit, quorum filius Skeggius pater erat Thorkatlæ, quam in matrimonio habuit Illugius, filius Thorvaldi, filii Tindi, patris Gilsis qui Giafaldum occidit* (c). *Alter nomine erat Bardus, filius Kollii, qui in matrimo-*

(*b*) Þetta kvad madr er brotit hafdi hauginn:

Lióp ec í hauginn forna,
hvílt hefik lengur of morna,
let ec á braut of borna
belltishríngin Korna.

add. 6.

(*) *secundum Landnamam.*

(*c*) Einar var sun Gils *add.* 6.

(b) *Hoc carmen vir qui tumulum ejus effregerat, fecit:*

*In antiqvum tumulum cucurri,
tempore matutino diutius qvieti indulsi,
abstuli
annulum zonarium Kornii,*

(c) *Einar erat filius Gilsis.*

Valgerdi (*d*) Vidarsdóttur. Vígdís var dótter þeirra, er átti þórbiörn hinn Digri, þeirra dótter (*e*) þórdís, er átti þórbrandr at Ölvisvatni. þórir var ſun þeirra, oc Bearne á Breidabólſtad, oc Torfi, enn dótter Valgerdur, er átti Runólfr (*f*) Buſſon. Ásdís het önnur dótter Bárdar, hana átti fyrri þórbiörn þórvalldsſun, bróder Mánaliótsſammædri. Börn þeirra þurídur, er átti þórgrímr Oddsſun, börn þeirra Geirmundr í Máfahlíd oc fiórtán önnur. Ásdíſi átti ſídar Skúli Jörundarſun, Valgerdur at Mosfelli var dótter þeirra.

trimonio habuit Valgerdam filiam Vidoris. Vigdiſam eorum filiam in matrimonio habuit Thorbiörn Craſſus, eorùm filiam (e) *Thordiſam, Thorbrandus de Ölvisvatno, uxorem duxit. Thorer eorum erat filius, & Biarnius de Breidalbolſtado, ac Torfius, filia autem Valgerda, qvam Runolfus* (f) *filius Buſis in matrimonio habuit. Altera Bardi filia nomine erat Asdiſa, qvæ primo Thorbiörni filio Thorvaldi, fratri Mana-Lioti ex matre germano, nupſit. Eorum liberi præter Thuridam, qvam in matrimonio habuit Thorgrimus Oddi filius, erant Geirmundus de Mafahhida & qvatuordecim alii. Asdiſam poſtea in matrimonio habuit Skulius filius Jörundi. Valgerda de Mosfello eorum erat filia.*

Alfarin Valaſun (*g*) hafdi fyrſt numit neſit á midlom Beruvíkrhrauns oc Ennis, hanns ſynir vóro þeir Höſkulldr er beó at Höſkulldſá, oc Íngialldr ſem beó á Íngialldshvoli, enn Goti á Gotalæk,

Alfarinn filius Valii (g), *primus promontorium inter Beruvikurhraun & Ennum occupaverat, ejus filii erant: Höskuldus qvi* (*in prædio*) *Höskuldſa, Ingialdus qvi Ingialdshvoli, Gotius qvi Gotalæki, & Holm-*

(*d*) Vidreks *impr.* Vidris 8. 10.

(*e*) þúrídr er átti þróndr at Vatne *6 marg.*

(*f*) Bus *impr.* Biörnsſun *6 marg.* biſkopsſun 6.

(*g*) hinns ſterka *add. 6. marg.*

(e) *Thurida uxor Thrandi de Vatnó.*

(f) *Bus al. filius Biörnis, al. filius Episcopi.*

(g) *Robuſti.*

læk, enn Hólmkell at Fossi vid Hólmkellsá (*h*).

Ólafr Belgr het madr, er nam land fyrer innan Enne, oc beó í Ólafsvík.

Holmkell (h) *qvi Fossi apud Holmkellsá habitavere.*

Olaus Belgus nomine erat vir, qvi territorium intra Ennum occupavit, & Olafsvikæ habitavit.

IX. CAP.

(*) (*a*) Ormr hinn Mióſi het madr er kvam ſkipi ſino í Fródárós, oc beó á Brimilsvöllum nokkora vetur, hann rak brott Ólaf Belg, oc nam Víkina gömlu alla mille Ennis oc Búlandshöfda, oc bió ſidan at Fródá. Hanns ſun var Þórbiörn enn Digre (*b*) er bardiſt vid Þórar-

CAP. IX.

Ormus Miofius (Gracilis) vir erat nomine, qvi in oſtio (amnis) Froda navem ſuam appulit, & per paucas hyemes (a) *Brimilsvallis habitavit, ille Olaum Belgum abegit, & Vikam (ſinum) antiqvam omnem inter Ennum & Bulandshöfdum occupavit, ac exinde (in prædio) Froda habitavit. Ejus filius erat Thorbiörn Digrius (Craſſus), qvi* (b) *contra Thorarinem Svartum (Ni-*

(*h*) hanns dótter var Ketelrídur er Víglundr átti *add. 6.*

(*a*) Grímr *impr. 7. A.*

(*) *ſecundum Hauksbók.*

(*b*) hann átti fyrr Þúrídi dóttur Asbrands frá Kambi, oc vóro þeirra börn Ketill Kappi, oc Hallſteinn, oc Gudlógr, oc Þórgerdur, er átti Önundr Sióni. Þórbiörn átti ſidar Þúrídi Borkardóttur ens Digra, Þórſteinsſunar Þorſkabíts, oc

(h) *ejus filia erat Ketelridæ uxor Viglundi.*

(a) *Grimsvöllum, hodie corrupte Brimnisvöllum.* A.

(b) *Primo Thuridam filiam Asbrandi de Kambo uxorem duxit, qvorum liberi erant: Ketill Kappius (heros), Hallſteinn, Gudlogus & Thorgerda, qvæ Önundo Sionio nupſit. Thorbiörn poſtea uxorem duxit Thuridam, filiam Borki Craſſi, filii Thorſteinis Thorſkabiti & Thordiſæ filiæ Suris.*

Þórarinn Svarta, oc fell siálfr oc þrír menn med hanom. Um þat orti Þór-
L 2 arin

(*Nigrum*) *dimicans*, *una cum tribus aliis occubuit. Has de re Thorarin strophas Maf-*

oc Þórdísar Súrsdóttur. Þórbeörn enn Digri stefndi Geirrídi Bæifótsdóttur um fiölkyngi, epter þat er Gunnlógr son hanns dó í meini því, er hann tók, þá er hann fór at nema fródleik af Geirrídi. Hún var móder Þórarins í Másahlíd. Um þá sök var Arnkell Godi kvaddr tylftarkvöd, oc bar hann af því, at Þórarin vann eid at stallaríng, oc hratt sva málino. Enn epter þat hvorfo Þórbirni stódross á fealli, þat kendi hann Þórarni, oc fór í Másahlíd, oc setti dyradóm, þeir váro tólf, enn þeir Þórarin siö fyrer, Algeir Sudureyingr, oc Nagli, oc Beörn austmadr, oc húskarlar þrír, þeir hleypto upp dóminom oc bördust þar í túnino. Audur kona Þórarinns het á koncr at skilia þá. Einn madr fell af Þórarni, enn tveir af Þórbirni. Þeir Þórbiörn fóro á brott oc bundo sár sín hiá stakkgardi upp med Vogum. Hönd

ris. Thorbiörn Crassus ob crimen magiæ Geirridam filiam Bægefoti in jus vocavit, postquam filius ejus Gunnlogus apostemate decesserat, quo ægrotare cœpit, eodem tempore ac scientiam (magicam) eum Geirrida docere cœpit. Illa mater erat Thorarinis de Masahlida. Arnkell Prætor de hac causa duodecim consacramentales admittere rogatus, ut Thorarin *super annulum in ara fani repositum juramentum præstaret, & ita actionem inutilem redderet, edixit. Postea* Thorbiörn *equariam in montibus (pascentem) amisit, quam causam Thorarini intendit, & Masablidam profectus, judicium præ foribus constituit; ille undecim comitibus stipatus erat, Thorbiörn autem cum sex aliis domi erat constitutus, Algeire (scilicet) ex Hebudibus oriundo, Naglio, Biörne Ostmanno, & tribus domesticis, qvi judicium vi disturbavere, & in campo ædibus circumdato dimicavere. Auda uxor Thorarinis fæminas ad colluctantes ab invicem separandos accivit. Unus comitum Thorarinis, duo autem Thorbiörnis occubuere. Thorbiörn cum suis discessit, & vulnera sub sepimento quod prope*

rarin Máfhlídingavífor, epter því fem feger í Eyrbyggia-fögu, þeffi er ein:

(c) Kvedin (d) man (e) Hropts (f) af heiptum
hýrfkerder mer verda;
Kunnak ádur (g) fyrer einni
yggsteiti vel beita,
Ef hialldur (h) gnár hilldar
(i) Hýifennu mer (k) kenna.
Eggiunft hæfs at ec höggva
Hlín gudvefiar mína.

Af

Mafhlidenfes, ut refert Hiftoria Eyrbyggenfium, pepigit, harum una eft fequens:

Prælio acri falutabo
virum bellatorem,
olim novi
manus conferere,
fi deæ bellatrices
prælium me docuerint,
incitabar, qvod dextre ceciderim
uxorem meam.

Qvæ

Hönd Audar fannft í túni, því fór Þórarin epter þeim oc fann þá hiá gardinom. Nagli lióp grátandi um þá, oc í fiall upp. Þar vó Þórarin Þórbiörn, oc færdí Hallftein til ólífes. Fimm menn fello af Þórbirni. Um þat ordti &c. *impr.* 7.

prope Voyas (finus) erat, obligavit. Manus Audæ in campo ædibus proximo inveniebatur, qvare Thorbiörn illos perfecutus, juxta fepimentum deprehendit. Naglius lacrymans usqve in montem prætercurrebat. Ibi Thorarin Thorbiörnem interfecit, Hallfteinem vero lethaliter vulneravit. Comitum Thorbiörnis qvinqve cecidere. De hoc Thorarinn ftropham &c.

(c) Kvedin *impr.* Kvediu 8. 9.
(d) nom 6.
(e) hróps 4. 6. 8-10.
(f) of 6.
(g) einni *impr.* fyrer Enne 5. 10. frá einne 4.
(h) knár *impr.*
(i) fönnu 10.
(k) kennir *impr.*

(*l*) Af þeim ordum bördust þeir annat sinn. Þórbiörn átti Þúrídi Barkardóttur . hinns Digra, Þórsteinssunar Þoskabíts, þeirra sun var Ketill Kappi, oc var hann þá utanlands, hann var fader Hródnýiar, er átti Þórsteinn sun Vígastýrs.

(*l*) *Quæ verba ut iterum dimicarent, in causa fuerunt. Thorbiörn in matrimonio habuit Thuridam filiam Börki Crassi, filii Thorsteinis Thoskabiti, quorum filius erat Ketill Kappius (heros), qui tunc temporis peregre absuit, ille pater erat Hrodnyæ, quæ Thorsteini filio Vigastyris nupsit.*

(*m*) Sigurdr Svínhöfdi var kappi mikill, hann beó at (*n*) Kvennvogaströnd (*o*). Heriúlfr sun hanns var þá átta vetra

Sigurdus Svinhöfdius erat athleta qui in Kvennvogaströnda habitavit (b). *Ejus filius Herjolfus octennis ursum sylvestrem occidit*

(*l*) Þeir Arnkell oc Vermundr veittu Þórarni, oc höfdo seto at Arnkells. Snorri Godi mællti epter Þórbiörn, oc sekti þá alla er at vígom höfdo verit, á Þórnesþíngi. Epter þat brende hann skip þeirra Algeirs í Sallteyraósi. Arnkell keypti þeim skip í Dagverdarnese, oc fylgdi þeim út um eyar. Af þessu gordist feandskapr þeirra Arnkells oc Snorra Goda. *impr.* 7.

(l) *Arnkell & Vermundus a[?] partibus steterunt Thorarinis, & mansionem apud Arnkelem elegerunt. Snorrius Prætor in foro Thornesensi pœnas cædis Thorbiörnis persequebatur, & omnes qui cædibus interfuerant exilio mulctavit. Postea navem Algeiris & sociorum in Salteyraroso igne consumsit. Arnkell illis navem in Dagverdarnesõ cöemit, & eos, usque quo insulas prætervecti erant, deduxit. Hinc hostilitas inter Arnkelem & Snorrium Prætores oborta est.*

(*m*) Sigmundr. *A.*

(*n*) Kvenná á Vogaströnd *impr.* Kvennvogastad 9. 10. Kumvogaströnd 6 *marg.*

—

(*o*) Hann gaf Heriúlfi syni sínom geit, enn skógarbiörn beit geitina fyrer Heriúlfi, enn hann vá biörninn í einvíge þá hann var tólf vetra gamall. *add.* 6.

(b) *Ille filio suo Heriulfo capram dedit, quam ursus sylvestris Heriulfo mordens peremit, hic autem ursum in certamine singulari duodecennis occidit.*

vetra er hann drap ſkógarbiörn, fyrer þat at hann hafdi bitit geit hanns; þar um er þetta kvedit:

Beſſi (*p*) brunninraſſi
beit geit fyrer Heriúlfi,
enn Heriúlfr (*q*) hólkinraſſi
hefndi geitar á beſſa.

Þá var Heriúlfr tólf vetra gamall er hann hefndi födur síns, hann var hinn meſti afreksmadr. Heriúlfr (*r*) fór ſídan til Íſlands í elli ſinni, oc nam land millom Búlandshöfda oc Kyrkiofeardar. Hanns ſun var Þórſteinn Kolſkeggr, fader Þórólfs, födur Þórarins Svarta Máfhlídings, oc Gudnýar, er átti Vermundr hinn Miófi. Þeirra ſun var (*s*) Brandr hinn Örvi, oc Þórfinna er átti Þórſteinn Kuggaſun.

Veſtar ſun Þórólfs Blödruſkalla, hann átti (*t*) Svönu (*u*). Herrudardóttur,

occidit eo quod capram ejus mordendo (peremerat), qua de re carmen cujusdam:

Urſus (p) *clunes aduſtus*
capram Herjulfo mordens (ademit),
ſed Herjulfus nates (q) *ruditer accinctus*
capræ de urſo vindictam cepit.

Herjulfus duodecennis patrem ultus eſt, & vir præclarus exſtitit. Herjolfus poſtea ætate provectus Iſlandiam petiit & territorium inter Bulandshöfdum & Kyrkiofiördum occupavit. Ejus filius erat Thorſteinn Kolſkeggus, pater Thorolfi, patris Thorarinis Nigri Mafhlidenſis & Gudnyæ, quam in matrimonio habuit Vermundus Miofius (Gracilis). Eorum filius erat Brandus Orvius (Liber), & Thorfinna, quæ Thorſteini filio Kuggii nupſit.

Veſtar filius Thorolfi Blödroſkallii in matrimonio habuit Svanam filiam Herrudi, quorum

(*p*) Báinnraſſi 5.
(*q*) hokinraſſi 5. hólkniraſſi 9. 10.
(*r*) Hrokkineyſta *add.* 6.
(*s*) Ormr. *A.*
(*t*) Spönu 5. 6. *marg.*
(*u*) Herraudar 6. Hreidars 6 *marg.*

(p) *clunes ornatus.*
(q) *nates incurvus* al. *aſper.*

dóttur, þeirra ſun var Ásgeir. Veſtar fór til Íſlands med fódur ſinn afgamlann, oc nam (*x*) Eyrarlönd, oc á midlom Kyrkioſeardar, oc Kolgrafafiardar, oc beó á öndverdri Eyri. Þeir Þórólfr fedgar ero báder heygder á (*y*) Skallaneſe. Ásgeir Veſtarsſun átti Helgo Kiallaksdóttur, þeirra ſun var Þórlákr, hanns ſun var Steindór oc Þórdr Blýgr, er átti Ottkötlu Þórvallds-dóttur, Þórmódarſunar Goda, þridi var Þórmódr, er átti Þórgerdi dóttur Þórbrands ór Álptafirde, fiórdi var Bergþór er fell á Vigrafirdi. Steinþór átti (*z*) Þórdíſi dóttur Þórgíls Araſunar, Gunnlógr var ſun þeirra, er átti Þúrídi hina Spöku dóttur Snorra Goda (*aa*).

quorum filius erat Asgeir. Veſtar una cum patre ſuo decrepito Iſlandiam petiit, atqve fundos Eyrenſes ac territorium inter (ſinus) Kyrkioſiördum & Kolgrafaſiörd occupavit, ac in extrema ora (Eyræ) habitavit. Pater Thorolſus & filius (Veſtar) uterqve in Skallaneſo tumulati ſunt. Asgeir filius Veſtaris in matrimonio habuit Helgam filiam Kiallaki, qvorum filius erat Thorlakus, ejus filii erant Steindor & Thordus Blygus, qvi uxorem duxit Ottkatlam, filiam Thorvaldi, filii Thormodi Godii. Tertius erat Thormodus, qvi Thorgerdam filiam Thorbrandi de Alptaſiördo in matrimonio habuit. Qvartus Bergthor in Vigraſiordo occubuit. Steinthor Thordiſam, filiam Thorgilſis, filii Arii, in matrimonio habuit, qvorum filius Gunnlogus Thuridam Sapientem, filiam Snorrii Præforis, uxorem duxit (aa).

X. CAP.

(*x*) Eyrarland oc Kyrkiofiörd *Landn.*

(*y*) Skálaneſi *impr.* 9. 10.

(*z*) Þurídi *impr.* 5. 7.

(*aa*) Helga het ſyſter þeirra Steinþórs á Eyre, hana átti Asmundr Þórgeſtsſun, þeirra dótter var Þúridr er átti Þórbiörn ſun Þórleifs frá Hafragili. Þeirra ſun

(aa) *Helga nomen erat ſorori Steindoris de Eyra & ejus fratrum; hæc Asmundo Thorgeſti filio nupſit, qvorum filia erat Thurida, uxor Thorbiörnis, filii Thorleifi de Hafragilo. Eorum filius erat* Thor-

X. CAP.

Kolr het madr er land nam utan frá Fiardarhorni oc til Tröllaháls; oc út um (a) Berſerkseyri til Hraunsfiardar, hanns ſyner váro þeir (b) Þórarin oc Þórgrímr, vid þá er kendt Kolsſunafell. Þeir fedgar bioggo aller at Kolgröfom, frá þeim ero Kolgreflíngar komner.

Audun (c) Stoti ſun Vala hinns Sterka, hann átti Míruno dóttur (d) Biadmaks Íra Kóngs, hann nam Hraunsfiörd allann fyrer ofan Hraun á midlom Svínavatns oc Tröllaháls, hann beó í Hraunsfirdi, hann var mikill fyrer ſer oc ſterkr; þadan ero (e) Straumfirdingar komner. Audun ſá um hauſtit at heſtr apalgrár lióp ofan frá Hiardarvatni

CAP. X.

Vir erat nomine Kolus, qvi territorium extra Fiardarhornum usqve ad Tröllahalſum & ultra Berſerkseyram, Hraunsfiördum usqve occupavit. Ejus filii erant Thorarin & Thorgrimus, de qvibus Kolsſonafell (monticulus filiorum Kolii) nomen trahit. Pater & filii omnes Kolgrafis habitabant, ab iis Kolgrafenſes familiam deducunt.

Audunn Stotius filius Valii Sterki (Robuſti) in matrimonio habuit Mirunam filiam Biadmaki Regis Hiberniæ, & totum ſinum Hraunsfiörd ſupra Hraun (aſpretum) inter lacum Svinavatn & Tröllahalſum occupavit, & Hraunsfiordi habitavit. Ille ſtrenuus & robuſtus fuit, inde (e) Straumfiordenſes oriundi ſunt. Autumno Audun eqvum ſcutulatum a (lacu) Hiardarvatn ad eqva-

ſun var Þórdr Rúpeyrarſkálld, er átti Helgo Þórhallsdóttur, Kálfsſunar. Þeirra ſun var Rafnkell er Skálld-Rafn var kalladr *add.* 6.

(a) Bordeyri 6.

(b) Kolgrímr *A.*

(c) Sóti *impr.* 9, 11.

(d) Maddadar *impr. Landn.* 7.

(e) Hraunfirdingar 6.

Thordus Rupeyrarſkald, qvi in matrimonio habuit Helgam filiam Thorhalli, filii Kalfi. Eorum filius erat Rafnkell, qvi Skald-Rafn (cognomine) appellabatur.

(e) *Hraunfiordenſes.*

vatni oc til stódrossa hanns, sá hafdi under stódhestinn. þá fór Audun til oc tók hinn gráa hestinn, oc setti fyrir tveggia yxna sleda, oc ók saman alla tödu sina. Hesturin var gódr medferdar um hádegit, enn er áleid, steig hann í völlinn hardann til hófskeggea, enn epter sólarfall sleit hann allann reidíng, oc lióp til vatnsins upp, hann sást eigi sídan. Sun Audunar var Steinn, fader Helgo, er átti Án í Hrauni, þeirra sun Már fader Gudrídar, módur Kiartans oc (f) Ánar í Kyrkiofelli. Ásbiörn het annar sun Audunnar, þridi Svarthöfdi, enn dótter þúrídur, er Ásgeir átti á Eyri, þeirra sun þórlákr.

equariam suam currentem & equum admissarium subigentem vidit. Tunc Audunn equum illum scutulatum prehendens, rhedæ bijugi junxit, & totum fœnum prati stercorati congessit. Die adulto equus tractabilem se præbuit, vergente autem solidum campum supra ungulas usque penetravit, post occasum vero solis omnem apparatum perrupit, usque ad lacum cucurrit, & postea non visus est. Filius Audunis erat Steinn, pater Helgæ, quam in matrimonio habuit An de Hrauno, eorum filius Mar, pater Gudridæ, matris Kiartanis & Anis de Kyrkiofello. Asbiörn nomen erat alterius filii Audunis, Svarthöfdius tertii, filiæ autem Thoræ, quam Asgeir de Eyra in matrimonio habuit, eorum filius Thorlacus.

XI. CAP.

Beörn het sun Ketills Flatnefs oc Ingvilldar dóttur Ketills Vedurs Hersis af Ringaríki. Beörn sat epter at eignom födurs síns þá er Ketill fór til Sudureya, enn er Ketill hellt sköttum fyrer Ha-

M

CAP. XI.

Biörn nomen erat filio Ketillis Flatnefi (simi) & Ingvildæ, filiæ Ketillis Veduris, Baronis de Ringarikia. Ketille Hæbudes petente, Biörn in patriis remansit prædiis, cum autem Ketell tributa Haraldo

(f) Arnar impr.

Haralldi Kóngi hinom Hárfagra, þá rak Kóngr Beörn sun hanns af eignom sínom, oc tók under sic. Þá fór Beörn vestur um haf, oc villdi þar eigi stadfestast, oc eigi vid kristni taka sem önnur börn Ketills, því var hann kalladr Beörn hinn Austræni. Hann átti Giaflaugu Kiallaksdóttur, systur Biarnar hinns Sterka. Beörn hinn Austræni fór til Íslands oc nam land millom Hraunsfeardar oc Stafár, oc bió í Bearnarhöfn á Borgarhollti, oc hafdi selfór upp til (a) selia, oc átti rausnarbú. Hann dó í Bearnarhöfn, oc var heygdr vid Borgarlæk, þvíat hann var einn úskírdr barna Ketills Flatnefs. Sun þeirra Bearnar oc Giaflaugar var Kiarlakr enn gamli, er beó í Bearnarhöfn epter födur sinn, oc Óttar fader Bearnar, födur Vígfúss í Drápuhlíd, er Snorri Godi let drepa. Annar sun Óttars var Helgi er heriadi á Skotland, oc fekk þar at herfángi (b), Nidbiörgu dóttur Biólans Kóngs, oc Kadlinar dóttur Gaungu Rólfs, hann fekk

Haraldo Regi Pulcricomo (debita) retineret, Biörnem ejus filium Haraldus e prædiis, expulit, suoqve (illa) fisco addixit. Tunc Biörn occidentem versus per mare profectus, ibi nec sedem figere, nec ut cæteri Ketillis liberi, religioni christianæ nomen dare voluit, ideoqve cognomen Biörn Austrænius (orientalis) illi adhæsit. Ille in matrimonio habuit Giaflaugam filiam Kiallaki, sororem Biörnis Sterki (Robusti). Biörn Orientalis Islandiam petiit, & territorium inter Hraunsfiördum & Stafa occupavit, Biarnarhöfnæ in Borgarholto habitavit, & magalia apud (a) *Selias habens, lauta usus est re familiari. Ille Biarnarhöfnæ obiit, & apud (rivum) Borgarlæk, cum liberorum Ketillis Simi unicus non esset baptizatus, tumulatus est. Filius Biörnis & Giaflaugæ erat Kiallakus Grandævus, qvi patri succedens, Biarnarhöfnæ habitavit, ut & Ottar pater Biörnis, patris Vigfusis de Drapuhlida, quem Snorrius Prætor occidi curavit. Alter Ottaris filiorum erat Helgius, qvi Scotiam hostiliter infestans, Nidbiörgam, filiam Biolanis Regis & Kadlinæ filiæ*

(a) fialla G.
(b) Vidbeörgu impr.

(a) montes.

fekk hennar, oc var fun þeirra Ósvífr hinn Spaki, oc Einar Skálaglam er drukknadi á Einarsſkeri í Seliaſundi, oc kvam ſkiölldr hanns í Skialldey, enn féldr hanns í Felldarhólm. Einar var fader Þórgerdar, módur Herdíſar, módor Steins (c) Skállds. Ósvífr átti Þórdíſi, dóttur Þiódólfs ór Hofn, þeirra börn váro þau Óſpakr fader Úlfs Stallara, födur Jóns á (d) Reirvelli, födur Erlends Húnallda, födur Eyſteins Erkibiſkops, oc Þórólfr, Torrádr, Einar, Þórkell, Þórbeörn, þeir urdo ſeker um víg Kiartans Ólafsſunar, oc Gudrún Ósvífursdótter móder Gellers, Bolla, Þórleiks oc Þórdar Kattar. Vilgeir het ſun Bearnar hinns Auſtræna. Kiarlakr hinn Gamli átti Áſtrídi, dóttur Rólfs Herſis oc Öndóttar ſyſtur Ölvis Barnakarls. Þeirra ſun var Þórgrímr Godi (e), hanns

M 2 ſyner

filiæ Rolfi Peditis, captivam abduxit & matrimonio ſibi (poſtea) junxit, quorum filii erant Oſvifus Sapiens & Einar Skalaglam, qui ad (ſcopulum) Einarsſker in (freto) Einarsſundo ſubmerſus (periit), clypeus autem ejus ad Skialldeyam (inſulam clypei), toga autem ad Felldarholmum (inſulam togæ) delati ſunt. Einar erat pater Thorgerdæ, matris Herdiſæ, matris Steinis (c) *Poëtæ. Oſvifus in matrimonio habuit Thordiſam filiam Thiodolfi de Höfna, eorum liberi erant Oſpakus, pater Ulfi Stallarii (aulæ mareſchalli), patris Jonis de Reirvöllo, patris Erlendi Hunaldi, patris Eyſteinis (Auguſtini) Archiepiſcopi, ac Thorolfus, Torradus, Einar, Thorkell, Thorbiörn, qui cædis Kiartanis filii Olai, rei (exulabant), & Gudruna filia Oſvifi, mater Gelleris, Bollii, Thorleiki & Thordi Kötti (Felis). Vilgeir nomen erat filio Biörnis Orientalis. Kiallakus Grandævus in matrimonio habuit Aſtridam filiam Rolfi Baronis, ac Öndottæ ſororis Ölveris Barnakarlis (ſeniculi infantum). Eorum filius erat Thorgrimus Godius (Prætor)* (d), *cujus*

(c) Smids *Landn.*
(d) Reirjökli *impr.* 8 - 10.
(e) er átti Ingvilldi *add.* 6.

(c) *Fabri.*
(e) *qui in matrimonio habuit Ingvildam.*

syner váro. þeir Vígastýr, oc Vermundr hinn Miófi, oc Brandr fader Þórleiks. Dætur Kiarlaks hinns gamla váro Gerdur, er Þórmódr Godi átti, oc Helga, er Ásgeir á Eyri átti.

cujus filii erant Vigastyr, & Vermundus Miofus (Gracilis), ac Brandus pater Thorleiki. Filiæ Kiallaki Grandævi, erant Gerda uxor Thormodi Godii, & Helga, uxor Asgeyris de Eyra.

XII. CAP.

Þórólfr sun Örnólfs Fiskreka bió í Mostur, því var hann kalladr Mostrarskegg. Hann var blótmadr mikell, hann trúdi á Þór, hann fór fyrer ofríki Haralldz Kóngs hinns Hárfagra til Íslands, oc sigldi fyrer sunnan land. Enn er hann kvam vestur fyrer (a) Breidafiörd, skaut hann öndvegissúlom sínom fyrer bord, þar var skorinn á Þór, hann mællti sva fyrer, at Þór skyllde þar á land koma sem hann vildi at hann bygdi, het hann því at helga Þór allt landnám sitt, oc kenna vid hann. Þórólfr sigldi inná Breidafiörd oc gaf nafn firdenom. Hann tók land fyrer sunnan fiördinn nær midioni firdenom, þar fann hann Þór rekinn á nesi eino,

CAP. XII.

Thorolfus filius Örnulfi Fiskrekii (piscium depulsoris), Mostræ habitavit, unde illi cognomen Mostrarskegg. Ille admodum religiosus in Thorum credidit, ac violentiæ Haraldi Regis Pulcricomi in Islandiam cedens, terram a meridie prænavigavit. (a) Breidafiördum autem occidentem versus prætervectus, columnas sedis suæ primariæ, quibus Thor insculptus erat, in mare projecit, orans, Thor ibi in terram ascenderet, ubi se habitaturum vellet, simulque votum vovit, se totum territorium occupandum Thori consecraturum, & ab ejus nomine denominaturum. Thorolfus Breidafiördum navigans intravit & sinui nomen imposuit. Ille in medio fere sinu ad litus meridionale appulit, ubi Thorem in lingulam quandam ejectum invenit, lingulæ nunc

(a) Borgarfiörd oc Snæfellsnes 6

(a) *Borgarfiordum & Snæfellsnesum.*

eino, þar heiter nú Þórsnes. Þeir lendto þar innfrá í vogin, er Þórólfr kalladi Hofsvog, þar reisti hann bæ sinn, oc gorde þar hof mikit, oc helgadi Þór, þar heita nú Hofstader, fiördrinn var þá nær ekki bygdr. Þórólfr nam land frá (b) Staffá inn til Þórsár, oc kalladi allt Þórsnes. Hann hafdi sva mikinn átrúnad á felli því er stód á nesino, er hann kalladi Helgafell, at einginn skyldi þángat úþveginn líta, oc sva var þar mikil fridhelgi, at þar skylldi engo granda í felleno, hvarki fei ne mönnom; nema siálft gengi í brott. Þat var trúa Þórólfs oc hanns frænda, at þá þeir dæo, mundo þeir í fellit hverfa aller. Þar á neseno sem Þór kvam á land, hafdi Þórólfr dóma alla, oc þar setti hann heradsþíng med rádi allra sveitarmanna. Enn er menn váro þar á þíngi, þá skylldi eigi hafa álfreka á landi; oc var ætlat til þess sker eitt, þat er þeir kölludu Dritsker, því þeir villdo eigi saurga sva helgan völl sem þar var. Enn þá er Þórólfr var daudr, enn Þórsteinn sun hanns úngr, þá vildo þeir Þór-

nunc nomen est Thorsnes. In brachio sinus interiori, quod Thorolfus Hofsvog (brachium fani) appellabat, in terram ascenderunt, ibi Thorulfus villam & magnum fanum exstruxit, quod Thori dedicavit, prædium hodie Hofstader appellatur, sinus autem incolis adhuc fere caruit. Thorolfus territorium a Stafsa usque ad Thorsa, quod totum Thorsnesi nomine insignivit, occupavit. Tanta illi religio erat monticuli, qvi in lingula erat, quem Helgafell (monticulum sacrum) appellavit, ut nemini illuc illoto respicere licuerit, tantaque inviolabilis securitas, ut nihil ibi nec homines nec bruta vita privari fas fuerit, nisi ultro abirent. Thorolfus ejusque cognati post mortem se monticulum intraturos credebant. In lingula ubi Thor ad terram appulerat, judicia omnia ferri Thorulfus curavit, ibique contribulium omnium consensu forum provinciale constituit. In foro autem constitutis, ventrem in continente exonerare non licuit, non enim fas erat tam sanctum campum profanasse, ideoque illum in usum scopulus quidam assignabatur, cui nomen Dritsker (scopulus excrementorum) imposuere. Thorolfo autem mortuo, Thorsteine vero ejus filio non

(b) Hofsá 6.

Þórgrímr Kiarlaksfun oc Ásgeir mágr hanns eigi gánga í ſkerit (c) örna ſinna, oc þoldo eigi Þórnesingar þat, er þeir vildo ſaurga ſva helgann völl, því börduſt þeir Þórſteinn Þórſkábítr oc Þórgeir Keingr vid þá Þórgrím oc Ásgeir þar á þíngeno um ſkerit, oc fello þar nokkrer menn, enn marger vurdo ſárer ádur þeir urdo ſkilder, Þórdr (d) Geller ſætti þá. Ok med því hvöriger vildo láta af ſíno máli, þá var völlurinn úheilagr af heiptar blódi, þá var þar rád tekit at færa brott þadan þíngit, oc inní neſit þar ſem nú er, var þar þá helgiſtadr mikill, oc þar ſtendur enn Þórsſteinn, er þeir bruto þá menn um er þeir blótudu, oc þar hiá er ſá dómhríngr er þeir dæmdu menn til blóta. Þar ſetti Þórdr Geller fiórdúngs þíng med rádi allra fiórdúngsmanna. Sun Þórólfs Moſtrarſkeggs var Hallſteinn Þorſkafiardar Godi, fader Þórſteins Surts ens

non maturæ adhuc ætatis, Thorgrimus filius Kiallaki ejusqve affinis Asgeir, ut necessaria in ſcopulo perficerent, ſuperſedebant, qvam ſanctiſſimi campi violationem Thorneſenſes non paſſi, Thorſteinn Thorſkabitus (aſellorum admorſor) & Thorgeir Keingus (uncus) in foro prope ſcopulum contra Thorgrimum & Asgeirem dimicabant, qvidam qvoqve ceciderer, multi vero, anteqvam pugna ſiſteretur, vulnerati ſunt, Thordus (d) *Geller illos (demum) reconciliavit. Neutris autem cedentibus, campus ſangvine, hoſtili animo effuſo, profanatus exſtitit, qvare id conſilii cepere, forum, in ſuperiora lingulæ loca ubi nunc eſt, transportarent, qvo in loco inviolabilis tunc erat ſanctitas, ibiqve adhuc conſpiciendus eſt lapis Thorinus, ſupra qvem homines ſacrificio deſtinati, frangebantur; ibi etiam circulus judicialis exiſtit, in qvo homines ad victimas condemnabant. Ibi Thordus Geller forum totius qvadrantis omnium (ejusdem) qvadrantis incolarum conſenſu conſtituit. Filius Thorulfi Moſtrarſkeggis erat Hallſteinn Prætor Thoſkafiördenſis, pater Thorſtei is*

(c) eyrenda *impr.* 6. 11. eyerna *Hauksbók* 5.

(d) oc *add. impr.*

(d) &

ens Spaka. Ósk var móder Þórsteins Surts, dótter Þórsteins Rauds. Annar sun Þórólfs var Þórsteinn Þorskabítr, hann átti Þóru dóttur Ólafs Feilans, systur Þórdar Gellis, þeirra sun var Þórgrímr, fader Snorra Goda, oc Börkr hinn Digri, er var fader Sáms er Ásgeir vó (e).

steinis Surti Spakii (Sapientis). Oska mater erat Thorsteinis Surti (Nigri), filia Thorsteinis Raudi (Ruffi). Alter Thorulfi filius erat Thorsteinn Thorskabitus, qui in matrimonio habuit Thoram, filiam Olai Feilanis, sororem Thordi Gelleris, quorum filii erant Thorgrimus, pater Snorrii Prætoris, & Börkus Crassus, pater Sami, quem Asgeir occidit (e).

XIII. CAP.

Geirraudr het madr er fór til Íslands, oc med hanom Finngeir sun Þórdar Öndurs, oc Úlfar Kappi; þeir fóro af Hálogalandi til Íslands. Geirraudr nam land inn frá Þórsá til Lángadalsár, hann beó á Eyre. Geirraudr gaf land Úlfari skipveria sínom tveim megin Úlfarsfells fyrer innan fiall. Geirraudr [illegible] gaf [illegible]

CAP. XIII.

Geirraudus nomine erat vir, qui Islandiam petiit, cumque illo Finngeir, filius Thordi Onduris, & Ulfar Kappius, hi de Halogalandia in Islandiam demigrarunt. Geirraudus territorium a Thorsa usque ad Langadalsa occupavit, & Eyræ habitavit. Geirraudus Ulfari, sodali suo navi vecto, territorium ab utraque monticuli Ulfarsfell parte citra montes dedit. Geirraudus Finn-

(e) Einn af sunum Snorra Goda var Halldór, fader Snorra, födur Gudrúnar, módur Hreins Abóta, födur Valdísar, módor Snorra, födur Hallberu, er átti Markús á Melum *add.* 6. 12.

(e) *Unus filiorum Snorrii Prætoris erat Halldor, pater Snorrii, patris Gudrunæ, matris Hreinis Abbatis, patris Valdisæ, matris Snorrii, patris Hallberæ, uxoris Marci de Melis.*

gaf Finngeiri land uppi um Álftafiörd, hann beó þar er nú heiter á (b) Kársstödum, hann var fader Þórfinns, fódur Þórbrands í Álftafirdi, er átti Þórbeörgu, dóttur Þórfinns Selþórisſunar. Geirrídur het fyster Geirraudar, er átt hafdi Beörn Bölverksſun Blindingatrióna, Þórólfr het ſun þeirra. Þau Geirrídur fóro til Íſlands epter lát Bearnar, oc váro hinn fyrsta vetur á Eyri. Um varit gaf (c) Geirraudr ſystur ſinni búſtad í Borgardal, enn Þórólfr fór utan oc lagdist í víking. Geirrídr ſpardi ekki mat vid menn, oc let gora ſkála ſinn um þióðbraut þvera, hún ſat á ſtóli oc ladadi úti geſti, enn bord ſtód inne, oc jamnan matr á. Þórólfr fór til Íſlands epter andlát Geirrídar, hann ſkoradi á Úlfar til landa, oc baud hanom hólmgaungo, Úlfar var þá gamall oc barnlaus, hann fell í hólmi, enn Þórólfr ... vard

Finngeiri fundos in ſuperioribus ſinus Alptafiördi partibus dedit, ille in prædio hodie Karsſtadir habitavit, pater erat Thorfinni, patris Thorbrandi de Alptafiördo, qui in matrimonio habuit Thorbiörgam filiam Thorfinni, filii Sel-Thoreris. Geirrida nomen erat ſorori Geirraudi, quam Biörn filius Bölverki Blindingatrionæ in matrimonio habuerat, eorum filius erat Thorolfus. Hic & Geirrida poſt obitum Biörnis Iſlandiam petiere, primamqve hyemem Eyræ transegere. Vere ſubſeqvente Geirraudus ſorori ſuæ fundum in Borgardal dedit, Thorolfus autem peregrè profectus, piraticæ operam navavit. Geirrida cibi non parca, domum ſolitariam per transverſam viam publicam exſtrui curavit; ipſa foris in ſella ſedens hoſpites invitavit, intus autem menſa cibo jugiter inſtructa, in promtu erat. Thorolfus poſt obitum Geirridæ in Iſlandiam reverſus eſt, ille Ulfarem tunc temporis ætate provectum & orbum, ad fundos ſuos tradendum, ſub conditione duelli provocavit, (diemqve ſimul certaminis & adjuncta præfinivit), ille in arena occubuit, Thorolfus ... autem

(b) Karlsſtödum 9. 10.

(c) Geirmundr 10. Geirrídur *impr.*

vard sár á fæte, oc gekk jamnan halltr sídan, því var hann Bægifótr kalladr. Þórólfr tók sum lönd epter Úlfar, enn sum Þórfinnr í Álptafirdi, oc setti leysíngia sína þar á Úlfar oc Örlyg. Geirraudr á Eyri var fader Þórgeirs Keings, er bæinn færdi ór eyrinni upp under feallit, hann var fader Þórdar, födur Atla. Þórólfr Bægifótr var fader Arnkells Goda, oc Geirrídar er átti Þórólfr í Máfahlíd, fader Þórarins (*d*). Syner Þórbrands í Álptafirde Þórfinnssunar váro þeir Þórleifr Kimbi, Þóroddr, Snorri, Þórfinnr, Illugi, þórmódr, þeir deilldo vid Arnkell Goda um arf leysíngia sinna, oc váro at vígi hanns med Snorra Goda á Örlygsstödum. Epter

N þat

autem pedem vulneratus, exinde semper claudus exstitit, unde nomen ille Bægifotus adhæsit. Thorolfus in fundis Ulfaris successit, in quibusdam autem Thorfinnus de Alptafiördo, qui libertos suos Ulfarem & Örlygum eo colonos delegavit. Geirraudus de Eyra erat pater Thorgeiris Keingi, qui villam de ora usque ad radices montis trans tulit, & pater erat Thordi, patris Atlii. Thorolfus Bægifotus pater erat Arnkelis Prætoris & Geirridæ, uxoris Thorolfi de Mafahlida, patris Thorarinis (d). *Thorbrandi de Alptafiördo filii Thorfinni, filii erant Thorleifus Kimbius, Thoroddus, Snorrius, Thorfinnus, Illugius, Thormodus, hi cum Arnkele Prætore de libertorum suorum hæreditate litem habuere, ejusque simul cum Snorrio Prætore cædi Örlygstadis adfuere. Postea Thorleifum Kimbium peregre*

(*d*) Ulfar Kappi hafdi numit land inn frá Þórsá, Alptafiörd oc Eyrarfell allt til Oss, oc beó at Ulfarsfelli. Hanns sun var Vebrandr, fader Þórbrands í Alptafirdi, er átti Þorbeörgu Þórfinnsdóttur, þeirra börn váro Snorri oc Kár, Þórleifr Kymbi, Þórfinnr, Skídi, Illugi, Þórgerdur Högginkinna. 6. 12. *citans Landn.*

(d) *Ulfar Kappius (beros) territorium occupaverat usque ab amne Thorsa, Alptafiördum & Eyrarfell, ac Ulfarsfelli habitavit. Ejus filius erat Vebrandus, pater Thorbrandi de Alptafiördo, qui in matrimonio habuit Thorbiörgam Thorfinni filiam, quorum liberi erant: Snorrius, Kar, Thorleifus Kymbius, Thorfinnus, Skidius, Illugius, & Thorgerda Höggvinkinna.*

þat fór Þórleifr Kimbi utan, þá lauft Arnbeörn hann, fun Ásbrands ór Breidavík med grautarþvöro, Kimbi brá á gaman. Þórdr Blýgr bríxladi hanom um þat á Þórnesþíngi, þá er hann bad Helgo fyftur hanns, þá let Kimbi lióſta Blýg med fandtorfo, af því gorduft deilur þeirra Eyrbyggia oc Þórbrandsfuna oc Snorra Goda, þeir börduft í Geirvör, oc í Álptafirdi, oc á Vigrafirde.

egre profectum Arnblörn, filius Asbrandi de Breidavik rudicula pulti (coqvendæ adhiberi folita) percuffit, Kimbius vero id joco excepit. Thordus autem Blygus in foro Thornefenfi huic, Helgam illius fororem in matrimonium expetenti, exprobravit, qvare Kimbius Blygum cefpite arenofo percuti curavit, unde lites Eyrbyggenfium & filiorum Thorbrandi & Snorrii Prætoris obortæ funt, illi in Geirvöra, & Alptafiordo, & Vigrafiördo manus conferuere.

Þórbergr het madr, hann fór ór (e) Íafirdi til Íflands oc nam Lángadal hvarotveggia, oc beó í enom ydra, hanns fun var Áflákr, er átti Arnleifu, dóttur Þórdar Gellis, þeirra börn Íllugi hinn Rami oc Gunnhilldur er Breidr átti fyrr, enn fidar Halldór á Hólmslátre. Íllugi hinn Rami átti Gudleifu dóttur Ketils Smidiodrumbs. Þeirra fyner Eyólfr oc Kollr, Eindridi oc Geller, enn dætor Herþrúdur er Þórgrímr Vermundarfun átti ens Miófa, oc Fridgerdur er Oddr Draflafun átti

Vir erat nomine Thorbergus, qui de Iafiordo Norvegiæ in Iflandiam transmigravit, & utramqve (vallem) Langadal occupavit, fed in occidentali habitavit, ejus filius Aflacus, cujus uxor Arnleifa, filia Thordi Gelleris, qvorum liberi Illugius Sterkius (Robuftus) & Gunnhilda qvam primo in matrimonio habuit Breidus, poftea Haldor de Holmslatro. Illugius Robuftus in matrimonio habuit Gudleifam, filiam Ketillis Smidiodrumbi. Eorum filii Eyolfus & Kollus, Eindridius & Geller, filiæ autem Herthruda uxor Thorgrimi, filii Vermundi Miofii (Gracilis), & Fridgerda, uxor Oddi,

(e) Jafirdi 4. Jofirdi 6. 12. Jamfirdi 9. Jafnfirdi 10.

átti (*f*), oc Gudrídur er (*g*) Bergþór sun Þórmódar Þórláksſunar átti fyrr, enn ſídar Jörundr í Skoradal, óc Jódís er átti Már ſun Illuga Araſunar, oc Arnleif er átti Kollr ſun Þórdar Blýgs. Frá Illuga ero Lángdæler komner.

Oddi, filii Draſtii (f), & Gudrida, qvam primo in matrimonio habuit Bergthor, filius Thormodi, filii Thorlaki, poſtea autem Jörundus de Skoradalo; & Jodiſa uxor Maris, filii Illugii, filii Arii, & Arnleifa qvam in matrimonio habuit Kollus, filius Thordi Blygi. Ad Illugium Langdalenſes genus deducunt.

Steinn Miöcſiglandi, (*h*) Vidbiódsſun bróder þóris Hauſtmyrkrs, nam Skógarſtrönd til móts vid Þórberg oc inn til Laxár, hann bió á Breidabólſtad, hanns ſun var Þórhaddr, er nam Hýtardal, oc þórgeſtr er átti Arnóru dóttur Þórdar Gellis. Syner þeirra váro þeir Steinn Lögſögumadr oc Ásmundr, Haflidi oc Þórhaddr.

Steinn Miöcſiglandius (vehementer navigans) filius Vigbiodi, frater Thoreris Hauſtmyrkuris totam Skogarſtröndam usqve ad (fundos) Thorbergi & ad Laxa occupavit, & Breidabolſtadi habitavit. Ejus filii erant Thorhaddus, qvi Hytardalum occupavit, & Thorgeſtus qvi in matrimonio habuit Arnoram, filiam Thordi Gelleris. Eorum filii erant Steinn Nomophylax, Asmundus, Haflidius & Thorhaddus.

(*f*) fyrr, enn ſídar Jörundr í Skorradal 6.

(*g*) Bergr *impr.* 5.

(*h*) Vigbrandsſún 6. 12.

() *primo, poſtea autem Jörundus de Skoradalo.*

XIV. CAP.

Þórvalldr ſun Ásvallds (*a*) Úlfsſunar, Yxnaþórisſunar, oc Eirekr Raudi ſun hanns fóro af Jadri fyrer vígaſaker til Íſlands, oc námo land á Hornſtröndom, oc bioggo á Draungom, þar andadiſt Þórvalldr. Eirekr fekk þá Þiódhilldar dóttur Jörundar Atlaſunar oc Þórbeargar Knarrarbríngo, er þá átti Þórbiörn hinn Haukdælſki, redſt Eirikr þá (*b*) nordan oc ruddi lönd í Haukadal, hann bió á Eireksſtödum hiá Vatnshorni, þá felldo þrælar Eireks ſkrido á bæ Valþiófs á Valþiófsſtödum, enn Eyólfr Saur frændi hanns drap þrælana hiá Skeidsbrekkum upp frá Vatnshorni, fyrer þat vá Eirekr Eyólf Saur, hann vá oc Hólmgaungo-Rafn at Leikſkálom. Geirſteinn oc Oddr á Jörva frændur Eyólfs mælltu epter hann, var þá Eirekr giör ór Haukadal, hann nam þá Brokey oc Yxney,

CAP. XIV.

Thorvaldus filius Asvaldi, filii Ulfi, filii Yxnathoreris, & Ericus Raudius (Rufus) ejus filius, de Jadria propter homicidia exulabant & territorium in Hornſtrandis occupavere, ac Drangis habitabant, ibi Thorvaldus diem obiit ſupremum. Eirikus tunc Thiodhildam filiam Jörundi filii Atlii, & Thorbiörgæ Knarrarbringæ, qvam tunc temporis in matrimonio habuit Thorbiörn Haukdalenſis, uxorem duxit, tunc Ericus (b) *de ſeptentrione demigravit, & in (valle) Haukadal fundos runcavit & Eirekſtadis apud Vatnshorn habitavit. Tunc ſervi Erici ruinam villæ Valthiofi de Valhiofſtadis intulerunt, Ejolfus autem Saur ejus cognatus ſervos apud Skeidsbrekkas ſupra Vatnshornum occidit, ea de cauſa Eirikus Ejolfum Saurem interfecit, iſte qvoqve Holmgaungu Rafnem (Rafnem monomachum) Leikſkalis interemit. Geirſteinn & Oddus de Jörvo cognati Ejolfi, ejus cædem in jus perſeqvebantur, tuncqve Eiricus exilii de Haucadalo reus peragebatur,* qvare,

(*a*) Ulfarsſunar *impr.* 9. 10.
(*b*) nordur *impr.* 4. 8.

(b) *ſeptentrionem verſus.*

Yxney, oc bió hann at (*c*) Trödum í (*d*) (*e*) Sudurey. Enn fyrsta vetur ledi hann Þórgesti setstokka sína. Sidan fór Eirekr í Öxney, oc bió á Eireksstödum, þá heimti hann setstokka sína, oc nádi eigi. Erekr sótti setstokkana á Breidabólstad, enn Þórgestr fór epter hanom, þeir börduſt skamt frá gardi at Dröngum, þar fello tveir syner Þórgests oc nokkrer menn adrer, her epter höfdo hvörutveggi setu (*f*). Styr veitti Eireki oc Eyúlfr ór Svíneyo, oc syner Þórbrands ór Álptafirde, oc Þórbeörn Vífelsson, enn Þórgesti veitto syner Þórdar Gellis, oc Þórgeir ór Hýtardal. Áslákr ór Lángadal, oc Illugi sun hanns. Þeir Eirekr vurdo seker á Þórnesþíngi, hann beó skip í Eiríksvogi, enn Eyólfr leyndi hanom í Dímunarvogi medan Þórgestr leitadi hanns of eyar. Þeir Þórgeir, Styr, oc Eyólfr, oc fleiri fylgdo Eyreki út um eyarnar, hann sagdi

qvare Brokeyam & Yxneyam occupavit; sed (c) *Tradis in Sudureya habitavit. Prima hyeme Thorgesto columnas sedis suæ mutuo dedit. Postea Eirikus Yxneyam demigrans Eiriksstadis habitavit. Tunc columnas sedis suæ expostulans non recuperavit. Eirikus columnas Breidabolstado avehebat, Thorgestus autem illum persequebatur prœliumqve prope sepimentum ad Drangos fit, in qvo duo filii Thoreris & nonnulli alii cecidere, exinde utrique* (g) *manebant congregati. Styr & Ejolfus de Svineya & filii Thorbrandi de Alptafiördo & Thorbiörn filius Vifelis a partibus erant Eriki, Thorgesto autem filii Thordi Gelleris, Thorgeir de Hytardalo, Aslacus de Langadalo, ejusqve filius Illugius, patrocinabantur. Eirecus cum suis in foro Thorsnesensi* (*exilii*) *reus peragebatur, & navem in sinu Eiriksvogo instruxit, Ejolfus autem in Dimunarvogo eum occultavit, qvo tempore Thorgestus illum per insulas qvæsivit. Thorgeir, Styr, Ejolfus & plures Eirikum, usqve dum insulas esset prætervectus, deduxere,*

(*c*) Tödum *impr.* 5-7. 11. 12.
(*d*) Eireksstödum oc *add.* 6. 12.
(*e*) Sudey *impr.* 9.
(*f*) setur fiölmennar 6. 12.

(d) *Eiriksstadis &.*
(f) *freqventes manebant congregati.*

ſagdi þeim at hann ætladi at leita lands þeſs, er Gunnbeörn ſun Úlfs Kráku ſá, er hann rak veſtur um Íſland, þá er hann fann Gunnbearnarſker, hann kvadſt aptur mundi leita til vina ſinna ef hann fyndi landit. Eirekr ſigldi undan Snæfellsjökli, oc kvam utan at Midjökli þar ſem Bláſerkr heiter, hann fór þadan ſudur med landi at leita þeſs ef þannig var byggiandi, hann ſigldi veſtur um Hvarf, oc var hinn fyrſta vetur í Eirekscy nær (*g*) midre enn veſtri bygd.

deduxere, his ille aſſeruit, in propoſitis ſibi eſſe terram qværere, qvam Gunnbiörn filius Ulfi Krakæ, præter Iſlandiam occidentem verſus tempeſtate delatus, qvo tempore Gunnbiarnarſker invenit, viderat. Eirikus, ſi terram inveniſſe contigerit, ſe ſuos amicos reviſurum pollicebatur. Eirikus a Snæfellsjöklo curſum inſtituit, & ad Midjöklum in loco qvi Blaſerkus appellatur, pervenit, inde terram meridiem verſus, locum habitabilem reperturus, legebat, Hvarf occidentem verſus præternavigans, primam in Eirikseya propius (g) *ad mediam partem habitatam, qvam partem terræ occidentalem, hyemem transegit.*

Um varit epter fór hann til Eiríksfeardar oc tók ſer þar búſtad, hann fór þat ſumar í hina veſtari úbygd, oc gaf vída örnefni, hann var annan vetur í Eirekshólmum vid Hvarfsgnýpu, enn hit þridea ſumar fór hann allt nordur til Snæfells, oc (*h*) letſt hann kvaminn fyrer botn Eireksfeardar, hvarf hann þá aptur, oc var hinn þridia vetur í Eireksey fyrer

Vere ſeqvente Eiriksfiördum demigravit, ibiqve habitaculum ſibi elegit. Eadem æſtate loca inhabitabilia occidentem verſus viſitavit, & nomina propria locis paſſim impoſuit. Alteram hyemem in Eiriksholmis prope Hvarfsgnypam commoratus eſt, tertia autem æſtate ſeptentrionem verſus usqve ad Snæfell (h) *perveniens ad intima usqve (ſinus) Eirksfiörd ſe penetraſſe autumavit, reverſus tertiam hyemem in (inſula) Eiriksey*

(*g*) nær eyſtri bygd *impr.* 4-6. 8-10. 12.
(*h*) inní Rafnsfeörd, þá *add.* 6. 12.

(g) *prope tractum orientalem.*
(h) *& usqve in Rafnsfiördum.*

fyrer Eireksfeardarmynni. Epter um sumarit fór hann til Íslands í Breidafeörd, hann var þann vetur at (*i*) Hólmslátri med Íngólfi. Um varit börduft þeir Eirekr oc Þórgestr, oc fekk Eirekr úsigur, epter þat váro þeir sætter. Þat sumar fór Eirekr at byggea land þat er hann hafdi fundit, oc hann kalladi Grænland, því hann sagdi menn mundi þángat miöc fýsa, ef at landit heti vel. Sva seiger Ari Þórgílssun at þat sumar féro tuttigi oc fimm skip til Grænlands af Borgarfirdi oc Breidafirdi, fiórtán komust út, enn sum rak aptur, sum týndust, þat var (*k*) fimtán vetrom fyrr enn kristni væri lögtekin á Íslandi.

Eriksey ad ostium (sinus) Eiriksfiörd transegit. Æstate subsequente Islandiam repetiit & in Breidafiordo (appulit,) hyememque Holmslatri cum Ingolfo transegit, Vere sequente Eirikus & Thorgestus manus conseruere, Eiricus autem inferior discessit, postea reconciliati sunt. Eadem æstate Eirikus terram a se inventam inhabitatum iit, quam Grænaland (terram viridem) appellaverat, pulcrum enim, inqvit, terræ nomen, illam visandi cupiditatem (audientibus) instillabit. Arius Thorgilsis filius author est, eadem æstate viginti qvinqve naves de Breidafiördo & Borgarfiördo iter in Grönlandiam suscepisse, qvatuordecim eo pervenisse, quasdam iterum (ad Islandiam) vento delatas fuisse, quasdam autem periisse, factumqve hoc esse (k) *qvindecima hyeme ante religionis christianæ in Islandiam introductionem legibus communitam.*

(*) Heriólfr het madr, Bárdarsun, Heriúlfssunar, frænda Íngúlfs landnámamanns, þeim Heriúlfi gaf Íngúlfr land

Herjulfus nomine erat vir filius Bardi, filii Herjulfi, consangvinei Ingulfi (primi Islandiæ) occupatoris. Herjolfo cum suis Ingolfus

(*i*) *ita omnia exemplaria.*

(*k*) sextán 5. árián *impr. citat quædam exemplaria.*

(*) *secundum Landnamam.*

(k) *sedecim* al. *octodecem.*

land á midli Vogs oc Reykianess. Herjólfr hinn yngri fór til Grænlands þá Eirekr hinn Raudi bygdi landit, med hanom var á skipi Sudreyskr madr kristinn sá er orti Hafgerdíngadrápo, þar er þetta stef í:

Mínar bidur ec múnkareyni
meinalausa fór at beina,
heidis halldi (*l*) hárrar folldar
hallar drottinn yfer mer stalli.

Heriólfr nam Heriólfsfeörd, oc bió á Herjólfsnesi, hann var hinn göfgasti madr. Eirekr Raudi nam sídan Eireksfiörd, oc bió í Brattahlíd, oc Leifr sun hanns epter hann. Þesser menn námo land á Grænlandi er þá fóro út med Eireki; Heriólfr Herjólfsfeörd, hann beó á Heriólfsnesi, Ketell Ketellsfeörd, Rafn Rafnsfeörd, Sölve Sölvafeörd oc dalinn (*m*), Snorri (*n*) Þórbrandssun Álptafeörd, Þórbeörn Glóra Siglufeörd, Einar Einarsfiörd

Ingolfus territorium inter Vogum & Reikianesum dederat. Herjulfus Junior, cum Eirikus Ruffus Grœnlandiam inhabitatum iret, eodem tetendit, eadem ac ille navi, vir christianus ex Hebudibus oriundus vehebatur, qui carmen Hafgerdingadrapam pepigit, cujus hic est versus intercalaris:

Christum oro, velit meum
iter absque noxa successu beare.
Cœli serenæ
aulæ dominus mihi sit propugnaculum.

Herjolfus Herjolfsfiördum occupavit & Herjolfsnesi habitavit, ille vir inclytissimus exstitit. Eirikus Raudius (Ruffus) postea Eiriksfiördum occupavit & Brattahlidæ habitavit, (quo in prædio) etiam ejus filius Leifus illi successit. Hi viri cum Eirico tunc peregre euntes, in Grœnlandia territorium occupavere: Herjolfus Herjolfsfiördum, qui Herjolfsnesi habitavit, Ketell Ketelsfiördum, Rafn Rafnsfiördum, Sölvius Sölvafiördum & vallem, Snorrius Thorbrandi filius Alptafiördum, Thorbiörn Glora Siglufiördum, Einar Einarsfiördum, Hafgrimus

(*l*) hattar *impr.*
(*m*) Helgi 6. 10. 12. 4. 7. 3.
(*n*) Þórbiarnarsun 8.

feörd, Hafgrímr, Hafgrímsfeörd oc Vatnahverfi (*o*), Örlygr Örlygsfeörd, enn sumer fóro til vestri bygdar.

Madr het Þórkell Farserkr, systrúngr Eireks Rauds, hann fór til Grænlands med Eireki, hann nam Hvalseyarfiörd, oc vídast midli Eiriksfeardar oc Einarsfeardar, oc bió í Hvalseyarfirdi, frá hanom ero Hvalseyarfirdingar komner. Hann var ramaukinn miöc oc lagdist epter gelldíngi gömlum út í Hvalsey, oc flutti utan á baki ser þá er hann villdi fagna Eireki frænda sínom, enn ekki var sæfært skip heima; þat er laung hálfvika. Þórkell var disiadr í túni í Hvalseyarfirdi, oc hefer jamnan gengit þar um sidur (*p*) sidan.

grimus Hafgrimsfiördum & Vatnahverfum, Örlygus Örlygsfiördum, quidam autem tribum petiere occidentalem.

Vir erat nomine Thorkell Farserkus, consobrinus Eiriki Ruffi, qui Grönlandiam unacum Eirico petiit, ille Hvalseyarfiördum & plurima inter Eiriksfiördum & Einarsfiördum loca occupavit; & in Hvalseyarfiorda habitavit, ab eo Hvalseyarfiordenses descendunt. Ille (per intervalla furiosi instar) viribus supernaturalibus præditus, vice quadam Ericum suum cognatum (convivio) excepturus, cum nulla navis quæ mari tuto committi posset, præsto esset, ipse natando Hvalseyam petiit, indeque vervecem maturæ ætatis, tergo advexit, per spatium marinum ultra dimidium milliare longum. Thorkell in campo ædibus Hvalfiordensibus proximo tumulatus est, ubi ejus manes semper postea negotiis gerendis vacant.

(*o*) Arnlaugr Arnlaugsfeörd 6. 12.

(*p*) edur hybyli *add. impr.* 4. 6. 8. 10. 12.

XV. CAP.

Íngólfr hinn Sterki oc Þórvalldr, syner Arnar Ávalldssunar Aungt-í-Brióst, nám land inn frá Laxá til Skraumohlaupsár, oc bió á (a) Hólmslátre. Sun Þórvallds var Þórleifr fader Halldórs, er átti Gunnhilldi sídar, dóttur Áslaks Hróarssunar ór Lángadal, þeirra sun Þórir, er átti Hallveigu Tindsdóttur, Hallkellssunar, þeirra sun Brandr er átti Þórgerdi Brandsdóttur. Þeirra sun Halldór er átti Þórkötlu Þórgrímsdóttur, þeirra sun Brandr Prior hinn Fródi, er mest hefur skrifat Breidfirdínga kynslód.

Óleifr hinn Hvíte het Herkóngr, hann var sun Íngiallds Kóngs Helgasunar, Ólafssunar, Gudraudarsunar, Hálfdánarsunar Hvítbeins Upplendínga Kóngs. Óleifr hinn Hvíti heriadi í vesturvíking, oc vann Dýflina á Írlandi oc Dýflinnarskídi, oc gordist þar Kóngr yfer, hann fekk

CAP. XV.

Ingolfus Sterkius (Robustus) & Thorvaldus filii Örnis, filii Avaldi Aungt-i-Briosti territorium a Laxa usque ad Skraumuhlaupsa occuparunt, & Holmslatri habitavere. Filius Thorvaldi erat Thorleifus, pater Haldoris posterioris mariti Gunnhildæ, filiæ Aslaki, filii Hroaris de Langadalo. Eorum filius Thorer in matrimonio habuit Hallveigam, filiam Tindi, filii Hallkelis, quorum filius Brandus uxorem duxit Thorgerdam, filiam Brandi. Eorum filius Haldor in matrimonio habuit Thorkatlam, filiam Thorgrimi, eorum filius Brandus Polyhistor Prior, qui familiam Breidfiordensium exqvisitissime descripsit.

Oleifus Hvitius (Albus) nomen erat Regi-Piratæ, qui filius erat Ingialdi Regis, filii Helgii, filii Olavi, filii Gudraudi, filii Halfdanis Hvitbeinis (Albipedis) Regis Uplandensium. Oleifus Albus in occidente piraticam exercuit, ac Dublinum in Hibernia & Dubliniskidum expugnavit, ubi & Rex

(a) Hvallátri *omnia M. SS. pleraque autem simul* Hólmslátre, *in marg. & Landnam. citant.*

ſekk Audar ennar Diúpaudgo dóttur Ketells Flatneſs, Þórſteinn Raudr het ſun þeirra. Óleifr fell á Írlandi í orrusto, enn Audur oc Þórſteinn fóro þá í Sudureyar, þar fekk Þórſteinn Þurídar dóttur Eyvindar (*b*) Auſtmanns, ſyſtur Helga hins Magra, þau áttu mörg börn. Ólafr Feilan het ſun þeirra, enn dætur, Gró oc Ólof, Óſk oc Þórhilldur, Þórgerdur oc Vígdís. Þórſteinn gordiſt Herkóngr, oc redſt til lids oc felags med Sigurdi Jarli enom Ríka, ſyni Eyſteins Glumru, þeir unnu Katanes oc Sudurland, Ros oc Merhæfi, oc meir enn hálſt Skotland, var Þórſteinn þar Kóngr yfer ádur Skottar ſviko hann, oc fell hann þar í orosto. Audur var þá á Katanefi er hún ſpurdi lát Þórſteins, hún let gora knör í ſkógi á laun, enn er hann var búinn, hellt hón út í Orkneyar, þá gipti hún þar Gró dóttur Þórſteins Rauds, hún var móder (*c*) Greladar, er Þórfinnr Hauſakliúfr átti. Epter þat fór Audur at leita Íſlands, hún

Rex factus eſt. Ille Audam Diupaudgam (profunde divitem) filiam Ketellis Simi uxorem duxit, eorum autem filio nomen erat Thorſteinn. Oleiſus in Hibernia in prælio cecidit, Auda autem & Thorſteinn in Hebudes demigrarunt, ubi Thorſteinn Thuridam filiam Eivindi (b) *Oſtmanni uxorem duxit, ex qua multos liberos ſuſcepit. Olavus Feilan nomen erat eorum filio, filiabus autem Groa & Olofa, Oſka & Thorhilda, Thorgerda & Vigdiſa. Thorſteinn Rex pirata factus eſt, ac ſuppetias tulit, ſociumque ſe præbuit Sigurdo Rikio* (*Potenti*) *Comiti, filio Eyſteinis Glumræ, illi Kataneſum & Sudurlandiam* (*terram meridionalem*), *Roſum & Merhæfum & ultra dimidium Scotiæ expugnarunt, ibique Thorſteinn Rex erat, usque quo Scoti eum prodidere, ibique in prælio cecidit. Auda in Kataneſo conſtituta de cæde Thorſteinis certior facta, navem onerariam clam in ſylva ſtrui fecit, qua parata, Orcades petiit, ubi Groam filiam Thorſteinis Raudii* (*Rufi*) *elocavit, illa mater erat Greladæ, uxoris Thorfinni Hauſaklingi* (*crania findentis*). *Auda deinde Iſlandiam peti-*

(*b*) Veſtmanns 5.
(*c*) Giaſladar *6. 12.*

(b) *Veſtmanni.*

hún hafdi á ſkipi med ſer (*d*) tuttogo karla friálſa.

petitum iit, in navi autem, qva ipſa vehebatur (d), *viginti viros conditionis liberæ ſecum habuit.*

XVI. CAP.

Kollr hèt madr Vedra-Grímsſun, Áſaſunar Hèrſis, hann hafdi forrád med Audi, oc var virdr meſt af henni, Kollr átti Þórgerdi dóttur Þórſteins Rauds. Erpr het leyſíngi Audar, hann var ſun Melldúns Jarls af Skotlandi, þeſs er fell fyrer Sigurdi Jarli hinom Ríka, móder Erps var Mirgeol dótter Gliómals Íra Kóngs. Sigurdr Jarl tók þau at herfángi oc þiádi. Mirgiol var ambátt kono Jarls, oc þiónadi henni trúlega, hún var margkunnandi, hún vardveitti barn Drottníngar úborit, medan hón var í laugu. Sídan keypti Audur hana dýrt, oc het henni frelſi, ef hun þiónadi ſva Þúrídi kono Þórſteins Rauds, ſem Drottníngo. Þau Mirgiol oc Erpr ſun hennar fóro til Íſlands med Audi. Audur hellt fyrſt til Færeya, oc gipti þar

CAP. XVI.

Kollus nomen erat viro, filio Vedragrimi, filii Aſi Baronis, ille ab Auda maxime honoratus, ejus rei familiari præfuit. Kollus Thorgerdam filiam Thorſteinis Raudii (Rufi) in matrimonio habuit. Erpus erat nomen liberti Audæ, qui filius erat Meldunis Comitis de Stotia, qui contra Sigurdum Potentem Comitem dimicans, occubuit. Mater Erpi erat Mirgiola, filia Gliomalis Regis Hiberniæ. Hos (Erpum & Mirgiolam) Comes Sigurdus in captivitatem & ſervitutem redegit. Mirgiola erat uxoris Comitis ſerva, illique operam navavit fidelem, illa multarum artium perita, dum Regina balneo uteretur, infantem ejus nondum ſuſceptum cuſtodivit. Poſtea Auda illam care emit, libertatem illi pollicita ſi tanqvam Reginæ fidelem Thuridæ uxori Thorſteinis Rufi operam præſtiterit. Mirgiola ejusqve filius Erpus Audam in Iſlandiam comitabantur. Auda Færeyas primum adiit

(*d*) þriátigi *impr.* 6. 8-10. 12.

(d) *triginta.*

þar Ólöfu dóttur þórsteins Rauds, þadan ero Götuskeggear komner. Sídan fór hún at leita Íslands, oc kvam á Víkarskeid oc braut þar. þadan fór hún á Kialarnes til Helga Biólu bródur síns, hann baud henni þar med helming lids síns, enn henni þótti þat varbodit, oc kvad hann lengi lítilmenni vera mundi. Hún fór þá vestur í Breidafiörd til Bearnar bródur síns, hann gekk móti henni med húskarla sína, oc letst kunna veglyndi systur sinnar, oc baud henni heim med alla menn sína, oc þág hún þat. Epter um varit fóro þau Audur inn í Breidafeörd í landaleitan, þau áto dagverd fyrer (*e*) sunnan Breidafeörd, þar sem nú heiter Dagverdarnes. Sídan fara þau innum (*f*) Eyarsund, þau lendto vid nes þat er Audur tapadi kambi sínom, þat kalladi hún Kambsnes. Audur nam öll Dalalönd í innanverdum firdi-

O 3 nom

adiit, ubi Olofam filiam Thorsteinis Rufi nuptum elocavit, ex qva Götuskeggii oriundi. Postea Auda Islandiam petiit, & in Vikarskeido appellens, naufragium fecit. Inde in Kialarnesum ad fratrem suum Helgium Biolam tetendit, qvi illi cum dimidia comitum parte mansionem secum obtulit, qvam illa humilem & indignam conditionem reputans, eum semper pusillanimum exstiturum asseruit. Illa tunc occidentem versus in Breidafiordum ad fratrem suum Biörnem pergebat, qvi generosum sororis animum nosse sibi visus, cum omnibus suis domesticis ei in occursum venit, eamqve cum omnibus suis ad se invitavit, qvod & illa acceptavit. Vere subseqvente Auda & ejus comites in interiora Breidafiordi territorium qvæsitum ivere, a (e) *meridie Breidafiordi in loco cui hodie nomen Dagverdarnes (lingula jentaculi) jentaculum sumsere. Postea per (fretum) Eyarsund profecti, ad promontorium, ubi Auda pectinem suum amisit, appulere, illi nomen imposuit Kambsnes (lingva pectinis). Auda omne territorium Dalense ad intimam sinus partem a Dagverdara*

usqv

(*e*) nordan 6. 7. 12. *sed marg.* 4. 9. 10.

(*f*) Eyrarsund *impr.*

(e) *septentrione.*

nom frá Dagverdará til Skraumuhlaups ár, hún beó í Hvammi vid Aurridaárós, þar heita Audartópter. Hún hafdi bænahalld sitt á Krosshólum, þar let hún reisa krossa, þvíat hún var skírd oc veltrúut, þar höfdo frændur hennar sidan átrúnad mikinn á hólana, var þar þá gor haurg, er blót tóko til, trúdo þeir því, at þeir dæi í hólana, oc þar var Þórdr Geller leiddr í, ádur hann tók mannvirdíng, sem seger í -sögu hanns.

usque ad Skraumuhlaupsa occupavit & Hvammi apud ostium (amnis) Aurridaa habitavit, loco nomen est Audartopter. Illa in Krossholis (crucis collibus) orationi vacabat, ibi cruces, erat enim baptizata & religioni christianæ admodum dedita, erigi fecit; ejus cognati succedente tempore colles istos magna religione colebant, ibique aræ idolorum, idololatria invalescente, exstruebantur, credebant etiam isti se post mortem in colles istos transmigraturos; eoque Thordus Geller, antequam honores capesceret, ut in ejus vita fertur, (in ecstasi supernaturali) deducebatur.

XVII. CAP.

Audur gaf lönd skipveriom sinom oc leysingiom.

Ketill het madr er hón gaf land frá Skraumohlaupsá til Hördadalsár, hann bió á Ketellsstödum, hann var fader Vestlida oc Einars, födur Kleppjárns oc Þórbearnar er Styr vó, oc Þórdísar módor Þórgests.

CAP. XVII.

Auda viris, secum una navi vectis, suisque libertis fundos dedit.

Ketell erat vir, cui territorium a Skraumuhlaupsa usque ad Hördadalsa dedit, ille Ketelsstadis habitavit, & pater erat Vestlidii & Einaris, patris Kleppjarnis ac Thorbiörnis quem Styr interfecit, & Thordisæ matris Thorgesti.

Hördr

Hördus

Hördr het ſkipveri Audar, hanom gaf hón Hördadal, hanns ſun var Ásbeörn er átti Þórbeörgu dóttur Midfeardar-ſkeggia, þeirra börn, Hnaki, er átti Þórgerdi dóttur (*a*) Þórgeirs Höggvinkinna, oc Íngebeörg, er Illugi átti Svarti.

Hördus erat vir, eadem ac Auda navi vectus, illi vallem Hördadal dedit, ejus filius erat Asbiörn, qvi in matrimonio habuit Thorbiörgam, filiam Midfiardarſkeggii, eorum liberi erant Hnakius, qvi in matrimonio habuit Thorgerdam, filiam Thorgeiris Högginkinnii, & Ingibiörga uxor Illugii Svartii (Nigri).

Vífill hett leyſingi Audar, hann ſpurdi þeſs Audi hví hún giæfe hanom engann búſtad ſem ödrum mönnom, hún kvad þat eigi ſkipta, kvad hann þar göfgann mundi þykkia er hann væri, hanom gaf hún Vífilsdal, þar bió hann, oc átti deilur vid Hörd. Sunr hanns var Þórbiörn, fader Gudrídar, er átti Þórſteinn ſun Eireks hinns Rauda, enn ſídar Þórfinnr Karlsefni (*b*), frá þeim ero biſkupar komner, Beörn, Þórlákr oc Brandr. Annar ſun Vífills var Þórgeir er

Vifell nomen erat liberti Audæ, qvi illam interrogavit, qvidni ſibi ut aliis territorium daret? illa nihili hoc referre, & illum, ubicunqve fuerit, inclytum fore aſſeruit. Illi hæc (vallem) Vifelsdal dedit, ubi ille habitavit & cum Hördo lites habuit. Ejus filius erat Thorbiörn, pater Gudridæ, qvam in matrimonio habuit Thorſteinn, filius Eireki Rufi, poſtea vero Thorfinnus Karlsefni (b); *ab illis Epiſcopi Biörn, Thorlakus & Brandus familiam ducunt. Alter Vifelis filius erat Thorgeir, qvi uxorem*

(*a*) Þórgríms *impr.* 9.

(*b*) Þeirra ſun var Beörn, fader Steinunnar, módur Ketills, födur Þórláks, födur Ketills preſts, födur Helgu, er Snorri Markúſſon átti. Þórbeörn Vífelsſun átti Hallveigu Einarsdóttur, Sigmundarſunar frá Laugarbrekko. *add.* 6. 12.

(b) *Eorum filius erat Biörn, pater Steinunnæ, matris Ketillis, patris Thorlaci, patris Ketillis paſtoris, patris Helgæ, qvæ Snorrio Marci filio nupſit. Thorbiörn filius Vifellis, in matrimonio habuit Hallveigam, filiam Einaris, filii Sigmundi de Laugarbrekka.*

er átti Arnóru dóttur Lón-Einars, þeirra dótter Íngvilldur, er átti Þórsteinn sun Snorra Goda.

uxorem duxit Arnoram, filiam Lon-Einaris, quorum filiam Ingvildam, Thorsteinn, filius Snorrii Prætoris, in matrimonio habuit.

Hundi het leysingi Audar Skotskr, hanom gaf hún Hundadal, þar bió hann lengi (*c*).

Hundius nomen erat liberto Audæ Scoto, cui illa (vallem) Hundadal dedit, ubi ille diu habitavit (c).

(*d*) Sökkólfr het leysingi Audar, hönom gaf hún Sökkólfsdal, hann bió á Breidabólstad, oc er margt manna frá hanom komit.

Sökkolfus nomen erat liberti Audæ, cui illa (vallem) Sökkolfsdal dedit, ille Breidabolstadi habitavit, a quo numerosa posteritas oriunda est.

Erpi syni Meldúns Jarls, er fyrr var getit, gaf Audur frelsi oc Saudafellslönd, frá hönom ero Erplingar komner. Ormr het sun Erps, annar Gunnbeörn, fader Arnóru, er átti Kolbeinn Þórdarsun. Þridi Ásgeir fader Þórörnu, er átti Sumarlidi Hrappssun; dótter Erps var Halldís, er átti Álfr í Dölum. Dufnall var enn sun Erps, fader Þórkells, födur Hiallta, födur Beinis. Skati var, enn sun Erps, fader Þórdar, födur Gísla, födur Þórgerdar.

Þór-

Erpo filio Meldunis Comitis, cujus antea mentio facta est, Auda libertatem & omnes fundos Saudafellenses dedit, ab illo Erplingi orti sunt. Ormus nomen erat filio Erpi, & alteri Gunnbiörn, patri Arnoræ, quam in matrimonio habuit Kolbeinn, filius Thordi. Tertius erat Asgeir, pater Thorarnæ, uxoris Sumarlidii, filii Hrappi. Filia Erpi erat Halldisa, quam in matrimonio habuit Alfus de Dalis. Dufnall adhuc unus erat filiorum Erpi, pater Thorkelis, patris Hialtii, patris Beineris. Skatius erat adhuc unus filius Erpi, pater Thordi, patris Gislii, patris Thorgerdæ. *Vir*

(*c*) enn eigi er getit manna af hanom komit *add.* 6. 12.

(*d*) *secundum Landnam.*

(c) *nulla tamen ejus posterorum fit mentio.*

Þórbeörn het madr er beó á Vatni í Haukadal, hanns dótter var Hallfrídur er átti Höskulldr í Laxárdal, þau áttu mörg börn. Bárdr var sun þeirra oc Þórleikr, fader Bolla, er átti Gudrúnu Osvífursdóttur, þeirra syner váro þeir Þórleikr oc Höskulldr, Surtr oc Bolli, Herdís oc Þórgerdur dætur þeirra. Þórdr Íngunarsun átti fyrr Gudrúnu Ósvífursdóttur, oc váro þeirra börn Þórdr, Köttr oc Arnkatla. Þórkell Eyólfssun átti Gudrúno sídast, þeirra börn, Gellir oc Riúpa. Bárdr Höskulldssun var fader Hallbeargar, er átti Hallr sun Vígastýrs. Hallgerdur Snúinbrók var dótter Höskulldar, Þórgerdur oc Þúrídur.

Vir erat nomine Thorbiörn, qui Vatni in Haukadalo habitavit, ejus filiam Hallfridam Höskuldus de Laxardalo uxorem duxit, ex qva multos suscepit liberos. Bardus eorum erat filius, atqve Thorleikus, pater Bollii, qui in matrimonio habuit Gudrunam filiam Osvifuris, eorum filii erant Thorleikus & Höskuldus, Surtus & Bollius, filiæ autem erant Herdisa & Thorgerda. Thordus filius Ingunæ Gudrunam Osvifuris filiam antea in matrimonio habuerat, erantqve illorum liberi Thordus Köttus (Felis) & Arnkatla. Thorkell filius Eyolfi Gudrunam postremo uxorem duxit, eorum liberi Geller & Riupa. Bardus, filius Höskuldi erat pater Hallbiörgæ, qvam in matrimonio habuit Hallus, filius Vigastyris. Hallgerda Snuinbroka, erat filia Höskuldi, (ut &) Thorgerda & Thurida.

XVIII. CAP.

Kollr nam Laxárdal allan, oc allt til Haukadalsár; hann var kalladr Dalakollr, hann átti Þórgerdi dóttur Þórsteins Rauds. Börn þeirra váro þau Höskulldr oc Gró, er átti Veleifr hinn gamli, oc Þórkatla er Þórgeir Godi átti. Höskulldr átti Hallfrídi, dóttur Þórbearnar frá

Vatne,

CAP. XVIII.

Kollus totam (vallem) Laxardal & (territorium) usqve ad Haukadalsa occupavit, nomenqve adeptus est Dalakollus, ille in matrimonio habuit Thorgerdam filiam Thorsteinis Raudii (Rufi). Eorum liberi erant Höskuldus & Groa uxor Veleifi Grandævi, & Thorkatla, qvam in matrimonio

Vatne, Þórleikr var sun þeirra, hann átti Þurídi dóttur Arnbearnar Slettubearnarsunar, þeirra sun Bolli. Höskulldr keypti Melkorku dóttur Mírkiartans Íra Kóngs, þeirra sun var Ólafr Pá, oc Helgi. Dætur Höskulldar: Þúridur, Þórgerdur, oc Hallgerdur Snúinbrók. Ólafr átti Þórgerdi, dóttur Egills Skallagrímssunar, þeirra sun Kiartan, Halldór, Steindór oc Þórbergr. Dætur Ólafs Þúrídur, Þórbeörg Digra oc Bergþóra. Kiartan átti Hrefnu dóttur Ásgeirs Ædikolls, þeirra syner Ásgeir oc Skúmr (*a*). Herjólfr sun Eyvindar Ellds fekk sídar Þórgerdar dóttur Þórsteins Rauds, Rútr var sun þeirra, hanom gallt Höskuldr í módorarf sinn Kambsnesland milli Haukadalsár oc ryggiar þess er geingur ór fialli ofaní siö. Rútr beó á Rútsstödum, hann átti Hallveigo dóttor Þórgríms or Þykkaskógi, systur Ármóds hinns Gamla. Þau

monio habuit Thorgeir Godius (Prætor). Höskuldus uxorem duxit Hallfridam filiam Thorbiörnis de Vatno, Thorleikus eorum erat filius, qvi uxorem duxit Thuridam, filiam Arnbiörnis, filii Slettubiörnis, quorum filius Bollius. Höskuldus Melkorkam, filiam Mirkiartanis Regis Hiberniæ emit, eorum filius Olavus Pa (Pavo) & Helgius. Filiæ Höskuldi erant Thurida, Thorgerda, Hallgerda Snuinbroka. Olafus in matrimonio habuit Thorgerdam, filiam Egillis filii Skalla Grimi, eorum filii Kiartan, Halldor, Steindor & Thorbergus. Filiæ Olai erant Thurida, Thorbiörga Digra (Crassa) & Bergthora. Kiartan Hrefnam filiam Asgeiris Ædikolli matrimonio sibi junxit, eorum filii Asgeir & Skumus. Herjolfus filius Eyvindi Elldi (ignis) Thorgerdam filiam Thorsteinis Raudii (Rufi) uxorem duxit. Eorum filio Ruto, Höskuldus titulo hæredii materni, totum territorium Kambsnesense inter (amnem) Haukadalsa & jugum qvod a montibus mare usqve portenditur, dedit. Rutus Rutstadis habitavit, & Hallveigam filiam Thorgrimi de Thykkaskogo, sororem Armodi

(*a*) Hiörleifr *impr.*

Þau átto mörg börn, þeirra ſun var Þórhallr fader Halldóru, módor Gudlaugs, födur Þórdíſar, módur Þórdar, födur Sturlu í Hvammi. Grímr var oc ſun Rúts oc Már, Indridi oc Steinn, Þórliótr oc Jörundr, Þórkell, Steingrímr, Þórbergr, Atli, Arnór, Ívar Kári (*b*), Kúgalldi, enn dætur BergÞóra, Steinudur, Riúpa, Finna oc Áſtrídur.

modi Grandævi, in matrimonio habuit. Multi eorum erant liberi. Unus filiorum erat Thorhallus, pater Haldoræ, matris Gudlogi, patris Thordiſæ, matris Thordi, patris Sturlæ de Hvammo. Ruti quoque filii erant Grimus & Mar, Iudridius & Steinn, Thorliotus & Jörundus, Thorkell, Steingrimus, Thorbergus, Atlius, Arnor, Ivar Karius, Kugaldius; filiæ autem Bergthora, Steinuda, Riupa, Finna & Aſtrida.

Audur gaf dóttur Þórſteins Rauds Þórhilldi Eyſteini Meinfret ſyni Álfs ór Oſto, þeirra ſun var Þórdr fader Kolbeins, födur Þórdar Skallds, oc Álfr í Dölum, hann átti Halldíſi dóttur Erps, þeirra ſun var Snorri, fader Þórgíls Höllufunar. Dætur Álfs í Dölum váro þær Þórgerdur er átti Ari Márſſun, oc Þórelfur er átti Hávarr ſun Einars Kleppsſunar, þeirra (*c*) ſun Þórgeir. Þórólfr Refr var oc ſun Eyſteins er fell á Þíngneſsþíngi ór lidi Þórdar Gellis, þá

Auda Thorhildam filiam Thorſteinis Raudii (Rufi), Eyſteini Meinfreto, filio Alfi de Oſta, elocavit, quorum filius Thordus, pater Kolbeinis, patris Thordi Skaldis (poëtæ), & Alfus de Dalis, qui Halldiſam, filiam Erpi, in matrimonio habuit, quorum filius erat Snorrius, pater Thorgilſis, filii Hallæ. Filiæ Alfi de Dalis erant Thorgerda, uxor Arii, filii Maris, & Thorelfa, quam in matrimonio habuit Havar, filius Einaris, filii Kleppi, quorum (c) filius Thorgeir. Eyſteinis quoque filius erat Thorolfus Refus (vulpes), qui a partibus Thordi Gelleris contra Tungu-Oddum dimicantis

(*b*) *omittit impr.*

(*c*) ſyner Þórgeir, Þórólfr oc Refr *impr. 9.*

(c) *filii erant Thorgeir, Thorolfus & Refus.*

þá er þeir Túngu-Oddr börduft. Hrappr het hinn fiórdi fun Eyfteins.

micantis ftetit, & in foro Thingnesenfi cecidit. Hrappus nomen erat quarto Eyfteinis filio.

Audur gaf Ófk dóttur Þórfteins Rauds Hallfteini Goda, þeirra fun var Þórfteinn Surtr.

Auda Ofkam filiam Thorfteinis Raudii (Rufi) Hallfteini Godio (Prætori) nuptum dedit, eorum filius erat Thorfteinn Surtus, (Niger).

Vígdífi dóttur Þórfteins Rauds gaf Audur (d) Kampagrími, þeirra dótter Arnbeörg, er Áfólfr (e) Flofafun átti í Höfda, þeirra börn Oddr, oc Vígdís, er átti Þórgeir Kadalsfun.

Vigdifam filiam Thorfteinis Raudii (Rufi) Auda Kampa-Grimo elocavit, eorum filia Arnbiörga Afolfo, filio Flofii de Höfdio, nupfit, eorum liberi erant Oddus, & Vigdifa, uxor Thorgeiris filii Kadalis,

XIX. CAP.

Audur fæddi upp Ólaf Feilan fun Þórfteins Rauds, hann fekk Ásdífar ennar Bareyfku dóttur Konalls Steinmódsfunar, funar Ölvis Barnakarls. Sun Konalls var Steinmódr, fader Halldóru, er átti Eilífr fun Ketells Einhenda. Þeirra börn Þórdr Geller, oc Þóra móder Þórgríms, födur Snorra Goda, hún var móder Barkar hinns Digra, oc Márs

CAP. XIX.

Auda Olafum Feilanem filium Thorfteinis Rufi educavit, ille Asdifam Bareyenfem filiam Konallis, filii Steinmodi, filii Ölveris Barnakarlis, uxorem duxit. Filius Konallis erat Steinmodus, pater Haldoræ, quæ Eilifo filio Ketellis Einhendii (Unimani) nupfit. Eorum liberi Thordus Geller, & Thora, mater Thorgrimi, patris Snorrii Prætoris. Illa mater erat Börki Craffi,

(d) Kadagrími 6. 12.

(e) Flókafun *impr.* 10.

Márs (a) Hallvardssunar. Íngialldr oc Grani váro enn syner Ólafs Feilans. Vígdís het oc ein hanns dótter. Helga het hin þridea, hana átti Gunnar Hlífarsun, þeirra dótter Jófrídur, er Þóroddr Túngu-Oddssun átti, enn sídar Þórsteinn Egelssun. Þórun var önnur dótter Gunnars, er Hersteinn Blund-Ketells sun átti. Raudr oc Höggvandill, váro syner Gunnars. Þurídur het hin feórda dótter Ólafs Feilans, hana átti Þórarin Ragabróder, þeirra dótter var Vígdís er Steinn Þórfinnssun átti at Raudamel.

Crassi, & Maris, filii Halluardi. Ingialdus & Granius etiam erant Olafi Feilanis filii. Vigdisa quoque uni ejus filiarum nomen erat, tertiæ Helgæ, quam Gunnar Hlifæ filius in matrimonio habuit, eorum filia Josrida, Thoroddo filio Tungu-Oddi, postea autem Thorsteini filio Egellis, nupsit. Altera Gunnaris filia Thorunna, uxor erat Hersteinis, filii Blundketellis. Raudus & Höggvandill erant filii Gunnaris. Thurida nomen erat quartæ filiæ Olafi Feilanis, quam in matrimonio habuit Thorarin frater Ragii, quorum filia erat Vigdisa, quam Steinn filius Thorfinni de Raudamelo in matrimonio habuit.

(b) Audur var vegskona mikil, þá er hún var ellimód, baud hún til sín frændum sínom oc mágom, oc bió dýrlega veitslo, enn er þriár nætur hafdi veitslan stadit, þá valdi hún giafer vinom sínom, oc red þeim heilrædi, sagdi hún þá at veitslan skyldi standa enn þriár nætur, hún kvad þat skyldi vera erfi sitt. Þá nótt epter andadist hún, oc var grafin í flædarmáli sem hún hafdi

Auda fœmina erat admodum magnifica, quæ senectute aggravescente amicos & affines invitatos lauto convivio excepit, quod cum per tres noctes durasset, munera amicis & salubria consilia distribuit, simulque præcepit, convivium per tres adhuc noctes continuaretur, quod justa sua fore asseruit. Nocte subsequente exspiravit, &, ut præceperat, in loco maris refluentis sepulta est, nam in humo non consecrata, eo quod baptizata

(a) Hávardssunar 6. 12.

(b) *secundum Landnamam.*

hafdi fyrer fagt, þvi hún vildi eigi hyggea í úvígdri molldo er hún var ſkírd. Epter þat ſpilltiſt trúa frænda hennar.

(c) Kiallakr het madr ſun Bearnar hinns Sterka, bródur Giaflaugar, er átti Beörn hinn Auſtræni; hann fór til Íſlands oc nam land frá Dagverdará til Klofninga, hann bió á Kiallaksſtödum, hanns ſun var Helgi Hrogn, oc Þórgrímr Þaungull under Felli, Eilífr Prúdi, Ásbiörn Vödvi á Orraſtödum, Beörn Hvalmagi í Túngardi, Þórſteinn (d) Þynning, Giſſor Gladi í Skorravík, Þórbeörn (e) Skrofudr á Ketilsſtödum, Æſa í Sviney, móder Eyólfs oc Tinforna. Liótólfr (f) het madr, hanom gaf Kiallakr búſtad á Liótólfsſtödum inn frá Kalldakinn, hanns ſyner váro þeir Þórſteinn

zata eſſet, inhumari aſpernabatur. Religio ejus proſapiæ exinde corrumpebatur.

Kiallakus nomen erat viro, filio Biörnis Sterki (Robuſti), fratri Giaflaugæ, quam in matrimonio habuit Biörn Orientalis. Ille Iſlandiam petiit, & territorium a Dagverdara usque ad Klofningos occupavit, & Kiallaksſtadis habitavit. Ejus filii erant Helgius Hrogn (ovum piſcis) & Thorgrimus Thaungull (ramus algæ) de Fello, Eilifus Prudius (concinnus), Asbiörn Vödvius (muſculus) de Orraſtadis, Biörn Hvalmagius (venter ceti) de Tungardo, Thorſteinn Thynning (extenuatio,) Giſſur Gladius (lætus) de Skorravika, Thorbeörn Skrofudus (poroſus) de Ketilsſtadis, Æſa de Svineya mater Eyolfi & Tinfornii. (f) Liotolfus nomen erat viri, cui Kiallakus habitaculum intra Kaldakinnam Liotolfsſtadis dedit, ejus filii erant Thor-

(c) *ſecundum Landnamam.*

(d) Þunneyíngr 6 *marg.*

(e). Skördudr 6 *marg.*

(f) Liótr keypti land at ſunum Kiallaks 6 *marg.*

(f) *Liotus territorium de filiis Kiallaki emit.*

steinn, Biörn oc (g) Rafn, hann var risa ættar ad móderni. Liótólfr var járnsmidr, þeir reduſt út í Fellsſkóga á Liótólfsſtadi, oc Vífill vin þeirra, er beó á Vífelstóptum. Þórun at Þórunnartóptum, hún var móder Oddmars oc fóſtra Kiallaks, ſunar Bearnar Hvalmaga. Ólöf dótter Þórgríms under Felli tók ærſl, þat kendo menn Hraffa, enn hann tók Oddmar hiá hvilo hennar, oc ſagdi hann (h) ſig vallda, þá gaf Þórgrímr hanom Deylldarey. Hraffi kvadſt mundi höggva Oddmar á Birni, ádur hann bætti fyrer hann, ei villdi Kiallakr láta eyuna. Hraffi tók fe þeirra ór torfnaufti, Kiallaksſyner fóro epter oc nádo eigi, epter þat ſtukko þeir (i) Eyólfr oc Hraffi í Eyuna. (k) Ör kom í (l) Þór-

Thorſteinn, Biörn & Rafn, qui a gigantibus familiam trahebat maternam. Liotolfus faber erat ferrarius, ille cum filiis in ſylvam Fellenſem Liotolfsſtadas, unacum illorum amico Viſelle Viſelſtoptis habitante, iter ſuſcepit. Thorunna de Thorunnartoptis mater erat Oddmaris, & nutrix Kiallaki, filii Biörnis Hvalmagii. Olofa filia Thorgrimi de Fello mente capta evadebat, cujus Hraffius inſimulabatur, ille autem Oddmarem apud ejus lectum deprehendit, qui (Oddmar) (h) ſe in (hujus morbi) cauſa eſſe confitebatur, tunc Thorgrimus illi (Hraffio) Deildareyam (inſulam) dono dedit. Hraffius ſe Oddmarem etiam in finis Biörnis occiſurum minitabatur, prius quam hic (Biörn) illum (Oddmarem) pecunia data expiaverit. Kiallakus inſula cedere detrectabat. Hraffius illorum (Kiallaki & filiorum) pecora de ſepimento ex ceſpitibus exſtructo abſtulit, quæ filii Kiallaki perſequentes non recuperare potuere, poſtea Eyolfus & Hraffius in inſulam ſe corripuere. Tho-

(g) Rafli 6 *marg.* Hraffi 4. Hrapſi 6. Rafnſi 7. 10.
(h) Sigvallda *impr.* 7. 9.
(i) Eilífr. *impr.*
(k) *ſequentem periodum omittunt impr.* 7. 9.
(l) Þaninn 4. 6. 8.

(h) *Sigvaldio (retulit.)*

Þórarinn Eilífs (*m*) fun grás, oc hamadlst hann. Beörn Hvalmagi vó Beörn Leótólfsfun at leik. Þeir Leótólfr keypto at Oddmari at hann kvæmi Birni (*n*). Kiallaksfyni í færi (*o*), Kiallakr úngi rann epter hanom. Eigi vard Beörn fóttr fyrr enn þeir tóko fveininn Kiallak oc vógo hann á Kiallakshvol, hann var þá fiö vetra. Epter þat fótto Kiallaksfyner Liótólf oc Þórftein í jardhús í Fellsfkógum, oc fann Eilífr annann, gekk hann á bak þeim, oc vó þá báda. Hraffi gekk inn á Araftadi er Kiallakr fat vid elld at heimbodi, Hraffi var í kvennklædum, hann hió til Kiallaks, enn hann kaftadi yfer fic fkilldi fínom, oc gekk fundur handleggr hanns, enn hann vard eigi fár. Hraffi gekk um dyr þær er váro í veggnom, oc vó Ásbeörn, oc komft hann fídan brott. Kiallaks

Thorarinn filius Eilifi Graris (Grisei) mente captus (furore corripiebatur). Biörn Hvalmagius Biörnem filium Liotolfi ludis occidit. Liotolfus ejusqve (filii) Oddmarem ut Biörnis filii Kiallaki (occidendi) copiam sibi faceret, pecunia data corrupere. (o) Kiallakus junior currendo eum (Biörnem) secutus est. Biörnem, priusqvam puerum Kiallakum, tunc septennem, in Kiallakshvolo occiderant, expugnare non potuere. Postea filii Kiallaki Liotolfum & Thorsteinem in domo subterranea in sylva Fellensi impetebant, Eilifus autem altera (cuniculi) apertura inventa, illos a tergo agressus, utrumqve occidit. Hrassius habitu muliebri indutus, & Arastadas, ubi Kiallakus ad ignem sedens, convivio interfuit, ingressus, Kiallako ictum infligebat, ille autem clypeum obvertebat, sed lacertus absqve (alio) qvoqvam vulnere, diffringebatur. Hrassius per fores, qvæ in pariete erant, exiens, Asbiörnem occidit & exinde evasit. Filii Kiallaki

(*m*) *ita lego qvod* 4. 6. 8. *habent* í gras.

(*n*) vid *add.* 4.

(*o*) hann rann 4. 8. 10. *impr.* þeir runno 6. *In hac periodo in omnibus exemplaribus tot occurrunt lacunæ & menda, ut sensus ægre elici qveat.*

(o) *ille cucurrit*, al. *illi cucurrere.*

Kiallaks fyner keypto at Þórdi Vífilsfyni at koma Hraffa í færi vid þá, hann fagdi Hraffa at uxi hanns lægi í kelldo, Þórdr bar fkiölld hanns, oc er hann fá Kiallaksfyni, kaftadi hann fkilldinom til þeirra; Hraffi greip Þórd oc kaftadi hanom ofan fyrer kleyfina oc vard þat hanns bani. Eigi gáto Kiallaksfyner fótt hann, fyrr enn þeir felldo at hanom vido. Eilífr fat hiá medan þeir fótto hann.

Kiallaki Thordum filium Vifellis, ut illis copiam Hraffii faceret, pretio adduxerunt. Ille Hraffio taurum ejus in palude (defixum) jacere retulit. Thordus clypeum ejus portans, cum filios Kiallaki videret, clypeum ejus (Raffii) ad illos conjecit. Hraffius Thordum arreptum de clivo dejecit, quo & (casu Thordus) periit. Filii Kiallaki illum (Raffium) non nisi arboribus deciſis impeditum expugnare potuere. Dum eum impeterent, Eilifus (otiosus) aſſidebat.

Hiörleifr Hörda Kóngr, er kalladr var hinn Kvennfami, hann átti Æfu hina Liófu, þeirra fun Ótryggr fader Óblauds, födur Högna hinns Hvíta, födur Úlfs hinns Skiálga. Annar fun Hiörleifs var Álfr Kóngr er red Álfsrekkum, hanns móder var Hilldur hin Miófa, dótter Högna í Niardey. Álfr Kóngr var fader Hiörs Kóngs, þefs er hefndi födur fins med Sölva Högnafyni. Hiör Kóngr heriadi á Biarmaland, hann tók þar at herfángi Liúfino dóttur Biarma Kóngs, hún var epter á Rogalandi, þá er Hiör Kóngr fór í hernat, þá ól hún fono tvo, het annar Geirmundr enn annar Hámundr, þeir váro fvarter miöc. Þá ól ambátt

Hiörleifus Rex Hördenſium, cognomine Mulierosus, in matrimonio habuit Æſam Lucidam, quorum filius erat Otryggus, pater Oblaudi, patris Högnii Albi, patris Ulfi Skialgii. Alter Hiörleifi filius erat Alfus Rex, qui heroibus Alfinis præfuit, ejus mater erat Hilda Miofa (Tenera) filia Högnii de Niardeya. Rex Alfus pater erat Regis Hiöris, qui una cum Sölvio filio Högnii patrem ultus eſt. Rex Hiör Biarmalandiam bello infeſtavit, ubi Liufinam filiam Regis Biarmenſium cepit, illa Rege Hiöre in expeditione conſtituto in Rogalandia remanſerat, ubi duos enixa eſt filios, alteri nomen impoſitum erat Geirmundus, alteri Hamundus, qui uterque admodum nigricabant. Eodem tempore ejus ancilla filium

ambátt hennar sun, sá het Leifr, sun Lodhattar þræls. Leifr var hvítr, því skipti Drottníng sveinunum vid ambáttina, oc eignadi ser Leif. Enn er Kóngr kom heim, var hann illa vid Leif, oc kvad hann vera smámannlegan. Næst er Kóngr fór í víking, baud Drottning heim Braga Skálldi, oc bad hann skynia um sveinana, þá váró þeir þreveter, hún birgdi þá í stofo hiá Braga, enn fal sic í pallinom. Bragi kvad þetta:

Tveir ero inni
trúi ec bádom vel,
Hámundr oc Geirmundr
Hiörvi borner.
Enn Leifr þridi
Lodhattarsun,
(p) fæd at þú hann kona,
fár mano verri.

hann laust sprota á pallinn þann er Drottníng var í. Þá er Kóngr kvam heim sagdi hún hanom þetta oc sýndi hanom syni sína, enn hann letst eigi slíkt heliarskinn set hafa, því váro þeir báder

filium enixa est, cujus nomen Leifus filius Lodhötti servi. Leifus albicabat, unde Regina pueros cum serva permutavit, sibique Leifum appropriavit. Rex domum reversus, Leifum, tanqvam pusilli qvid præ se ferentem, aversabatur. Rege proxime abhinc in piraticam profecto, Regina Bragium Poëtam ad convivium invitavit, rogavitqve, ut pueros, tunc temporis trimos, observaret, qvos in triclinio apud Bragium incluserat, se autem ipsam in tabulato abscondidit. Tunc Bragius seqventem (strophani) cecinit:

Duo intus sunt
utriqve bene confido,
Hamundus & Geirmundus
Hiöre nati.
Sed tertius Leifus
filius Lodhötti;
(p) *ne illum educas mulier,*
pauci erunt deteriores.

simulqve tabulatum ubi Regina erat, baculo icit. Illa Regi domum reverso hæc retulit, & filios suos monstravit, ille autem tanta portenta se nunqvam vidisse affirmavit, unde utriqve fratrum idem cognomen (Heliarskinn)

(p) fædder ei þann. 9. 10. & 4. 6. marg. (p) *non enixa es istum.*

báder brædur ſo kallader ſidan. Geirmundr Heliarſkinn vard Herkóngr, hann heriadc í veſturvíking, enn átti ríki á, Rogalandi. Enn er hann kvam ór hernadi, er hann hafdi lengi á brott verit, þá hafdi Haralldr Kóngr Hárfagri bariſt í Hafursfirdi vid Eirek Hörda Kóng, oc Súlka-Kóng af Rogalandi, oc Kiötva hinn Audga, oc fengit ſigur, hann hafdi þá lagt under ſic allt Rogaland, oc rekit þar marga menn af ódulum ſinom, ſá þá Geirmundr eigi ſinn koſt at ſá þar ſæmder, hann tók þat þá ráds, at leita (q) Íſlands. Til ferdar redſt med hanom Úlfr hinn Skiálgi frændi hanns, oc Steinólfr hinn Lági, ſun Rólfs Herſis af Ögdum, oc Öndóttar ſyſtur Ölvis Barnakarls. Þeir Þrándr Mióbeinn höfdo ſamflot, oc ſtýrdi ſíno ſkipi hvör þeirra, (r) Þrándr var ættadr af Ögdum. Þeir tóko Breidafeörd oc lágo vid Ellidaey, þá ſpurdo þeir at fiördurinn var bygdr hit ſydra, enn lítt edr ekki hit veſtra. Geir-

ſkinn) poſtea adhæſit. Geirmundus Heliarſkinn Rex Pirata factus eſt, & piraticam occidentem verſus exercuit, regnum autem in Rogalandia retinuit. Cum autem e piratica, qua detentus diu abfuerat, domum reverſus eſſet, Rex Haraldus Pulericomus in Hafursfiördo contra Eirikum Regem Hördenſium, & Sulkium Regem Rogalandiæ, & Kiötvium Divitem prælium committens, victoriam reportarat, ille tunc totam Rogalandiam ſibi ſubjecerat, multosque a prædiis avitis pepulerat, quare Geirmundus dignitates recuperandi ſpe deſtitutus (q) *Iſlandiam petendi conſilium arripuit. Societatem itineris cum illo cognatus ejus Ulfus Skialgius, & Steinolfus Lagius (humilis), Rolſi Baronis de Agdis ac Öndottæ ſororis Ölveris Barnakarlis filius, iniere. Hi & Thrandus Miobeinn una navigabant, & ſinguli ſingulis præfuere navibus, Thrandus de Agdis erat oriundus. In Breidafiördum appellebant & apud Ellidaeyam ad anchoras expectabant, tunc meridionalem ſinus oram, occidentalem autem aut parum aut nullatenus inhabitatam eſſe com-*

(q) til Íſlandsferdar, redſt med hanom *impr.*

(r) *ſecundum Landnam.*

(q) *ad Iſlandiam quærendum ſocietatem cum illo iniit.*

Geirmundr helt inn á Medalfellsströnd, oc nam land (*s*) frá Fábeinsá til Klofasteina, hann lendti í Geirmundarvogi oc var hinn fyrsta vetur í Búdardal. Steinólfr nam land inn frá Klofasteinom, enn Úlfr fyrer vestan fiörd, sem enn man sagt verda. Þrándr nam (*t*) eyar fyrer vestan Bearneyarflóa, oc bió í Flateyu, hann átti dóttur Gíls Skeidarnefs, þeirra son var Hergíls Hnapprass, er bió í Hergílsey. Dótter Hergíls var Þórkatla, er átti Már á Reykiahólum. Hergíls átti (*u*) Þórörnu dóttur Ketells Ílbreids, Íngialldr var sun þeirra, er bió í Hergílsey, oc veitti Gísla Súrssyni, oc fyrer þat gordi Börkr hinn Digri af hanom eyarnar, enn hann keypti Hlíd í Þorskafirdi, sun hanns var Þórarin er átti Þórgerdi dóttur Glúms Geirasunar, oc var þeirra sun Helgusteinar. Þórarin var med Kiartani í Svínadal þá er hann fell.

comperiebantur. Geirmundus navem introrsum ad Medalfellsströndam dirigebat, & territorium a (s) *Fabeinsa usque ad Klofasteinos occupavit. Ille in sinu Geirmundarvogo appulit, & primam hyemem Budardali transegit. Steinolfus territorium introrsum a Klofasteinis, Ulfus autem ab occidente sinus, ut postea referetur, occupavere. Thrandus insulas ab occidente Biarneyarfloi occupavit, ille filiam Gilsis Skeidarnefis in matrimonio habuit, quorum filius Hergils Hnapprass, Hergilseyæ habitavit. Filia Hergilsis erat Thorkatla uxor Maris de Reykiaholis. Hergils Thorarnam filiam Ketillis Ilbreidi (latæ plantæ pedis) in matrimonio habuit, eorum filius Ingialdus Hergilseyæ habitavit, & Gislio Suris filio suppetias tulit, quare Börkus Digrius (Crassus) illi insulas abjudicavit, ille autem Hlidam in Thorskafiördo emit. Ejus filius Thorarin Thorgerdam filiam Glumi, filii Geirii, uxorem duxit, quorum filius erat Helgusteinar. Thorarin Kiartani,*

(*s*) milli Búdardalsár oc Fábeinsár 6 *marg cit. Landn.*

(*t*) land *impr.*

(*u*) Þórunni 6.

(s) *inter (amnes) Budardalsa & Fabeinsa.*

fell. Þá bió Þrándr Mióbeinn í Flatey er þeir Oddr Skrauti oc Þórer sun hanns kvámo út, þeir námo land í Þorſkafirdi, beó Oddr í Skógum, enn Þórer fór utan oc var í hernadi. Hann fekk gull mikit á Finnmörk, med hanom váro ſyner Halls á Hofſtödum, enn er þeir kvámo til Íſlands, kalladi Hallr til gullſins, oc vurdo þar um deilor miklar, af því gordiſt Þorſkfirdingaſaga. Gullþórer bió á Þórisſtödum, hann átti Íngebiörgo dóttur Gils Skeidarneſs, oc var þeirra ſun (x) Gudmundr. Þórer var et meſta afarmenni.

tani, dum in Svinadalo occuberet, comes adſuit. Thrandus Miobeinn tunc temporis Flateyæ habitavit, ubi Oddus Skrautius ejusqve filius Thorer peregre advenere, illi territorium in Thorſkafiordo occupavere, Oddus Skogis habitavit, Thorer autem peregre profectus, piraticæ vacavit. Ille multum auri in Finmarkia adeptus fuit, tuncqve ei comites adſuere filii Halli de Hofſtadis, cum autem in Iſlandiam reverſi eſſent, Hallus aurum repoſcebat, unde multæ lites, materia hiſtoriæ Thorſkfiordenſium, obortæ ſunt. Gullthorer Thorisſtadis habitavit, ille in matrimonio habuit Ingibiörgam filiam Gilſis Skeidarneſis, eorumqve filius erat Gudmundus. Thorer vir erat admodum violentus.

XX. CAP.

Geirmundi þótti landnám ſitt oflítit, er hann hafdi rauſnarbú oc fiölmennt, ſo hann hafdi áttatígi frelſingea, hann bió á Geirmundarſtödum under Skardi. Geirmundr fór veſtur á Strandir oc nam land frá Rítagnúpi veſtan til Horns, enn þadan

CAP. XX.

Geirmundo territorium a ſe occupatum nimis parvum videbatur, lautam enim & numeroſam habuit rem familiarem, ita ut octoginta ei eſſent liberti, ille Geirmundarſtadis ſub Skardo habitavit. Geirmundus occidentem verſus in Strandas profectus eſt, &

(x) Sigmundr 5.

þadan austur til Straumnesś, þar gordi hann fiögur bú, eitt í Adalvík, þat vardveitti ármadr hanns, annat í Kiaransvík, þat vardveitti Kiaran þræll hanns, þridea á almenningom enom vestrum, þat vardveitti Beörn þræll hanns, er sekr vard um saudatöko, þá er Geirmundr var allr, hanns sektafe vurdo almenningar. Fiórda bú átti Geirmundr í Bardsvík, þat vardveitti Atli þræll hanns, oc hafdi hann tólf þræla under ser. Enn er Geirmundr fór medal búa sinna, þá hafdi hann jafnan áttatígi manna, hann var stóraudigr at lausafe oc hafdi of kvikfeár. Sva segea menn at svín hanns gengi á Svínanesi, enn sauder (*a*) á Hiardarnesi, enn hann hafdi selför í Bitru. Sumer segea hann hafi oc átt bú í Selárdal á Geirmundarstödum í Steingrímsfirdi. Þat segea vitrir menn at hann hafi göfgastr verit allra landnámsmanna á Íslandi, enn lítt átti hann deilur her vid adra menn, því hann kvam

& territorium a Ritagnupo ab occidente Hornis, indeqve orientem versus usqve ad Straumnesum occupavit, ibiqve qvatuor instituit villicationes, unam in Adalvikia, qvam qvæstor ejus procuravit, alteram Kiaransvikiæ cui servus ejus Kiaran præfuit, tertiam in territoriis publicis occidentalibus, cujus curam gessit Biörn ejus servus, qvi post obitum Geirmundi furti ovium reus peragebatur, multaqve, qvam dedit, in pascua publica collata fuit. Qvartam villicationem Geirmundus Bardsvikæ habuit, cui servus ejus Atlius, qvi & duodecim servis præfuit. Cum autem Geirmundus ab una ad alteram suam villicationem iter faceret, octoginta semper viris stipatus erat. Ille rerum mobilium prædives, magnam pecorum copiam possedit. Porcos ejus in Svinaneso, (lingva suum) & oves in Hiardarneso (lingva gregis) in pascuis fuisse communis fama est, magalia autem æstiva in Bitra habuit. Sunt & qvi illum adhuc [illegible] villicationem in Selardal Geirmundarstadis in Steingrimsfiördo habuisse dicant. Viri qvidem sapientes hunc omnium Islandiæ occupatorum nobilissimum fuisse asserunt, nec tamen,

(*a*) Saudanesi *impr.*

kvam hesldur gamall út. Þeir Kiallakr deilldo um land þat er var medal Klofninga oc Fábeinsár, oc bördust á ekrunum fyrer utan Klofninga, þar villdo hvörutveggi sá, þar veitti Geirmundi betur. Þeir Beörn Austræni oc Vestar af Eyri sættu þá. Þá lendi Vestar í Vestarsnesi, er hann fór til fundarins. Geirmundr fal fe mikit í Andarkelldo under Skardi, hann átti (*b*) Herdísi dóttur Gauts Gautreksſunar ens Örva, þeirra dótter Ýr, er átti Ketell, þeirra sun Þórhallr, oc Oddi, fader Hallvarar, er átti Börkr sun Þórmóds Þióstars-sunar. Sídan átti Geirmundr Þórkötlu dóttur Óseigs Þórolfssunar, þeirra börn Örn oc Geirrídur (*c*). Geirmundr andadist

tamen, eo quod ætate provectus huc venerat, multis litibus implicatum fuisse. Cum Kiallako lites habuit de territorio, quod est inter Klofningos & Fabeinsa, præliumque in agris extra Klofningos, ubi uterque sementem facere voluere, commissum est, ibi Geirmundus superior evasit, Biörn Orientalis & Vestar de Eyra inter illos pacem conciliabant, Vestar ad conventum tendens, tunc ad Vestarsnesum appulit. Geirmundus multum pecuniæ in (paludem) Andarkeldam sub Skardo abdidit, ille in matrimonio habuit Herdisam, filiam Gauti, filii Gautreki Örvii (liberi), quorum filia Yra Ketelli nupsit, eorum filii Thorhallus & Oddius, pater Hallvöræ, quam Börkus, filius Thormodi, filii Thiostaris, in matrimonio habuit. Geirmundus postea Thorkatlam filiam Ofeigi, filii Thorolfi, uxorem duxit, eorum liberi Örn & Geirrida (c). *Geir-*

(*b*) Herridi *impr.* 5 7. Herri 4.

(*c*) oc Gunnbilldur. Dótter Geirmundar oc Þórkötlu var Yr móder Odda, fódur Þórbearnar, fódur Þórgerdar, módur Odda, fódur Þóralfs, fódur Hallbero, módur Halls, fódur Þúrídar, módur Halldóru er átti Markús Þórdarsun. *add.* 6.

(c) *& Gunnbillda. Filia Geirmundi & Thorkatlæ erat Yra mater Oddii, patris Thorbiörnis, patris Thorgerdæ, matris Oddii, patris Thoralfi, patris Hallberæ, matris Halli, patris Thuridæ, matris Halldoræ, quam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius.*

andadist á Geirmundarstödum, oc er hann heygdr oc lagdr í skip þar úti skóginn frá gardi. Geirmundr gaf Rólfi Kiallaksfyni vin sinom bústad at Ballará, hanns sun var Íllugi hinn Raudi, oc Sölvi fader Þórdar, födur Sölva, födur Þórdar, födur Magnúsar, födur Sölva, födur Páls Prests i Reykiahollti.

Geirmundus Geirmundarstadis decessit, & tumulatus est, naviqve impositus, in sylva extra sepimentum. Geirmundus Rolfo, filio Kiallaki, amico suo habitaculum Ballara dedit, ejus filii erant Illugius Raudius (Rufus), & Sölvius pater Thordi, patris Magni, patris Sölvii, patris Pauli sacerdotis de Reykiaholto.

XXI. CAP.

Steinólfr hinn Lági sun Rólfs Hersis af Ögdum (*a*) nam land (*b*) inn frá Klofasteinom til (*c*) Griótvallarmúla oc beó í Fagradal á Steinólfshialla (*d*). Hann gekk inn á feallit oc sá þar fyrer innan dal mikinn, vaxinn allann vidi, hann sá eitt ríódur í dal þeim, þar let hann bæ gora oc kalladi Saurbæ, þvíat þar var mýrlendt miöc, oc sva kalladi hann allann dalinn, þat heiter nu Torfnes er bærinn

CAP. XXI.

Steinolfus Lagius (Humilis) filius Rolfi Baronis de Agdis (a), *territorium* (b) *intra Klofasteinos usqve ad Griotvallar mulium occupavit, & Steinolfshialli in Fagradalo habitavit* (c). *Ille in interiora loca montana tendens, magnam vallem sylva consitam vidit, vidit qvoqve in eadem valle locum arboribus carentem, ubi villam exstrui fecit, cui, ut & totæ valli nomen Saurbæ (villa lutosa) imposuit, erat enim locus valde palu-*

(*a*) oc Öndóttar systur Ölvis Barnakarls *add. 6.*

(*b*) milli Búdardalsár oc Tialldaness 6 *marg. cit. Landn.*

(*c*) Griótármúla *A.*

(*d*) Þadan ero Fagurdæler komner *add. 6. marg. cit. Landn.*

(a) *& Öndottæ sororis Ölveris Barnakarlis.*

(b) *inter Budardalsa & Tialdanesum.*

(d) *inde Fagurdalenses oriundi sunt.*

bærinn var gorr. Steinólfr átti Eyrnýu Þidrandadóttur. Þórsteinn Búandi var sun þeirra, enn Arndís hin Audga var dótter þeirra, móder Þórdar, födur Þórgerdar, er Oddr átti; þeirra sun var Rafn Hlimreksfari, er átti Vígdísi dóttur Þórarins Fílsennis, þeirra sun var Snortr, fader Jódísar, er átti Eyólfr Hallbearnarsun, þeirra dótter Halla, er átti Atli Tannasun, þeirra dótter Íngvilldur, er átti Snorri Húnbogasun. Steinólfi hurfu svín þriú, þau fundust tveim vetrom sídar í Svínadal, oc váro þá þriátio saman. Steinólfr nam oc Steinólfsdal í Króksfirdi.

paludosus; Torfnes (interamnium cespitosum) hodie appellatur locus ubi villa extructa est. Steinolfus Eyrnyam, filiam Thidrandii, uxorem duxit, quorum filius erat Thorsteinn Buandius (villicans), filia autem Arndisa Audga (Opulenta), mater Thordi, patris Thorgerdæ, quam in matrimonio habuit Oddus, eorum filius erat Rafn Limrecipeta, qui Vigdisam, filiam Thorarinis Filsennii, uxorem duxit, eorum filius erat Snortus, pater Jodisæ, uxoris Eyolfi, filii Hallbiörnis, eorum filia Halla, quæ Atlio, filio Tannii, nupsit, eorum filia erat Ingvilda, Snorrio filio Hunbogii, matrimonio juncta. Steinolfus tres porcos amiserat, quos biennio post in Svinadalo, (valle suum) & tunc quidem numero triginta, repperit. Steinolfus etiam (vallem) Steinolfsdal in (sinu) Kroksfiordo occupavit.

Slettubeörn het madr; hann átti Þúrídi dóttur Steinólfs ens Lága, hann nam med rádi Steinólfs enn vestra dal í Saurbæ, upp frá Þverfelli, hann beó á Slettubearnarstödum, hanns sun var Þiódrekr (e), er átti Arngerdi dóttur Þórbearnar

R

Vir erat nomine Slettubiörn, qui in matrimonio habuit Thuridam, filiam Steinolfi Lagii (Humilis), & ex consilio Steinolfi vallem occidentalem in Saurbæ supra Thverfellum occupavit, ac Slettubiarnarstadis habitavit. Ejus filius Thiodrekus (e) *in*

(e) er úngr kom til Íslands, hann nam Saurbæ allann midli Tialldanesa oc Múlafells, oc beó under Hóle. *add. 6.*

(e) *qui in prima juventa in Islandiam venit. Ille totum Saurbæ inter Tialldanes & Mulafell occupavit, & Holi habitavit.*

bearnar Skialldabearnarsunar, þeirra sun var Víga-Sturla er bæinn reisti á Stadarhvoli, oc Knöttr fader Ásgeirs, oc Þórbeörn, oc Þiódrekr, er borgin er vidkend á Kollafeardarheide (*f*). Þiódreki Slettubearnarsyni þótti ofþraungt í Saurbæ, því redst hann til Ísafeardar, þar gordist saga þeirra Þórbearnar oc Hávardar Hallta.

in matrimonio habuit Arngerdam, filiam Thorbiörnis, filii Skialdabiörnis, eorum filius Viga-sturla villam Stadarhvolensem exstruxit, ac Knöttus, pater Asgeiris, & Thorbiörn, ac Thiodrekus, de quo solida saxorum congeries in tesqvis Kollafiordensibus nomen trahit (f), *Thiodreko fillo Slettubiörnis territorium Saurbæense nimis angustum videbatur, hinc in Isafiördum demigravit, ubi ea quæ in illius & Havardi Halltii (Claudi) historia referuntur, accidere.*

Ólafr Belgr er Ormr enn Miófi rak á brott ór Ólafsvík nam Belgsdal, oc beó á Belgsstödum, þeir Þiódrekr ráko hann brott. Sídan nam hann inn frá Griótvallarmúla oc beó á Ólafsdal, hanns sun var Þórvalldr, sá er saudatöko selldi á hendur Þórarni Giallanda, Ögmundi Völusteinssyni, fyrer þat vó hann Ögmund á Þoskafeardarþingi.

Olafus Belgus (follis) qvem Ormus Miofius (Gracilis) de Olafsvika expulerat, (vallem) Belgsdal occupavit, & Belgstadis, usqve quo Thiodrekus cum suis illum abegere, habitavit. Territorium postea intra Griotvallarmulium occupavit & Olafsdali habitavit, ejus filius erat Thorvaldus, qui Ögmundo filio Völosteinis actionem vervecum furto ablatorum Thorarini Giallandio intentatam commisit; qvare hic Ögmundum in foro Thoskafiordensi interfecit.

Gils Skeidarnef nam Gilsfeörd midlom Ólafsdals oc (*g*) Króksfeardarmúla,

Gils Skeidarnef (finum) Gilsfiörd inter Olafsdalum & (g) *Kroksfiardarmulium occupa-*

(*f*) Son Sturlu var Þórdr, fader Þórídar *add.* 6.
(*g*) Krossfeardarmúla, enn fyrr nordan til móts vid Ulf enn Skiálga. 6.

(f) *Filius Sturlæ erat Thordus pater Thoridæ.*
(g) *Krossfiardarmulium, sed prius a septentrione usque ad territorium Ulfi Skialgii.*

múla, hann beó at Kleifom, hanns sun var Hedin, fader Halldórs Garpsdals Goda, födur Þorvalds í Garpsdal, er átti Gudrúnu Ósvífursdóttur.

XXII. CAP.

Þórarin Krókr nam Króksfeörd til Hafrafells frá Króksfeardarnesi, hann deilldi um Steinólfsdal vid Steinólf enn Lága, oc rere epter hanom vid (*a*) tío menn, er hann fór ór seli med (*b*) siöunda mann, þeir bördost vid Fagradalsárós á eyrinni, þá kvâmo menn til frâ húsi at heálpa Steinólfi, þar fell Þórarin Krókr oc þeir feórir, enn siö af Steinólfi, þar ero kuml þeirra.

Ketill Ílbreidr nam Berufeörd, sun Þórbearnar Tálkna, hanns dótter var Þórarna er átti Hergíls Hnapprass sun Þrándar Mióbeins. Íngialldr het sun

R 2 þeirra

(*a*) tuttugu 5.

(*b*) áttunda *impr.*

occupavit, & Kleifis habitavit, ejus filius erat Hedin, pater Haldoris Prætoris Garpsdalensium, patris Thorvaldi de Garpsdalo, qvi Gudrunam Osvifuris filiam in matrimonio habuit.

CAP. XXII.

Thorarin Krokus (uncus) Kroksfiördum usqve ad Hafrafellum, inde a Kroksfiardarneso, occupavit, & de (valle) Steinolfsdal lites cum Steinolfo Humili habuit, eumqve cum (a) sex comitibus a magaliis æstivis revertentem ipse (b) decimus (suorum) remigando persecutus est, præliumqve in ora prope ostium amnis Fagradalsa commissum est, qvidam tunc domo in auxilium Steinolfi advenere, ibi Thorarin Krokus & qvatuor ejus comitum, Steinolfi autem septem cecidere, ibi tumuli eorum (adhuc) sunt conspiciendi.

Ketell Ilbreidus (Pansa), filius Thorbiörnis Talknii, Berufiördum occupavit, ejus filia erat Thorarna, uxor Hergilsis Hnapprassis, filii Thrandi Miobeinis; In-gialdus

(a) *viginti.*

(b) *octavus.*

þeirra fem fyrr fegir. Hergils var fader Þórarins er átti Þórgerdi, dóttur Glúms Geirafunar, þeirra fun var Helgu-Steinar. Þrándr Mióbeinn átti dóttur Gíls Skeidarnefs, þeirra dótter var Þórarna, er átti Rólfr fun Helga enns Magra. Þórbeörg Knarrarbrínga var (*c*) önnur dótter Gíls Skeidarnefs (*d*). Herfinnr het fun hanns, er beó í Króksfirdi.

giáldus nomen, eorum erat filio, ut antea relatum eft. Hergils pater erat Thorarinis, qui Thorgerdam filiam Glumi Geirii filii, in matrimonio habuit, eorum filius erat Helgu-Steinar. Thrandus Miobeinn filiam Gilfis Skeidarnefis in matrimonio habuit, eorum filiam Thorarnam Rolfus, filius Helgii Macri, uxorem duxit (c). *Altera Gilfis Skeidarnefis filia erat Thorbiörga Knarrarbringa* (d). *Herfinnus nomen erat filio (Gilfis), qui Kroksfiördi habitavit.*

Úlfr hinn Skiálgi fun Högna ens Hvíta (*e*) nam Reykeanes allt midlom Þorfkafeardar oc Hafrafells, hann átti Beörgo dóttur Eyvindar Auftmanns, fyftur Helga enns Magra, þeirra fun var Atli enn Raudi, er átti Þórbeörgo (*f*) fyftur Steinólfs enns Lága, þeirra fun var Már á Reykhólum er átti Þórkötlu dóttur

Ulfus Skialgius filius Högnii Albi (e) *totum (promontorium) Reykianes, inter Thorfkafiördum & Hafrafellum occupavit, ille Biörgam, filiam Eyvindi Oftmanni, fororem Helgii Macri, in matrimonio habuit, eorum filius Atlius Raudius (Rufus) Thorbiörgam* (f) *fororem Steinolfi Humilis uxorem duxit. Eorum filius erat Mar de Reykholis, qui Thorkatlam, filiam Hergilfis Knapprafsis, in matrimonio habuit, eorum filius*

(*c*) þeirra *impr.* 9. 10.

(*d*) fór af Rogalandi fyrer úfridi Haralldz hinns Hárfagra til Íflands, oc nam land á milli Berufiardar oc Þorfkafiardar *add.* 6.

(*e*) hana átti Jörundr *add.* 6.

(*f*) dóttur 6.

(c) *eorum.*

(d) *Propter violentiam Haraldi Pulcbricomi, de Rogalandia in Islandiam, transmigravit, & territorium inter Berufiörd & Thorfkafiörd occupavit.*

(e) *illam in matrimonio habuit Jörundus.*

(f) *filiam.*

dóttur Hergíls Hnappraſs, þeirra ſun var Ari, hann vard ſæhafi til Hvítra Manna lands, þat kalla ſumer Írland et Mikla, þat liggur veſtur í haf nær Vínlandi hino góda, þat er köllud ſex dægra ſigling veſtur frá Írlandi, þadan nádi Ari eigi i brott at fara, oc var þar ſkírdr. Frá þeſſu ſagdi fyrſt Rafn Hlimreksfari, er lengi hafdi verit í Hlimreka á Írlandi, ſva kvad Þórkell Geitisſun ſegea Íſlendſka menn, þá er heyrt höfdo ſegea Þórfinn Jarl í Orkneyum, at Ari hafdi kendr verit á Hvítra manna landi, oc nádi eige brott at fara, enn var þar vel virdr. Ari átti Þórgerdi dóttur Álfs í Dölum, þeirra ſun var Þórgíls, Gudleifr oc Íllugi, þat er Reykneſingakyn (*g*). Jörundr het ſun Úlfs enns Skiálga, hann átti Þórbeörgu Knarrarbríngu, þeirra dótter var

 þiód-

filius erat Arius, qui ad Terram Hominum Alborum, qvam qvidam Hiberniam Magnam appellant, in itinere maritimo delatus fuit, hæc in oceano, occidentem verſus, prope Vinlandiam Bonam ſita eſt, qvo ſex nycthemeriorum navigatio de Hibernia occidentem verſus eſſe fertur; inde Arius revertendi copiam non habuit, ibique baptizatus eſt. Hæc Rafn Limrecipeta, qvi Limreci in Hibernia diu commoratus fuerat, primus retulit. Thorkell Geiteris filius ita viros Iſlandos, qvi Thorfinnum Comitem Orcadenſium referentem audierant, aſſeruiſſe ajebat, Arium, in Alborum Hominum Terra, recognitum fuiſſe, nec diſcedere potuiſſe, honorifice tamen ibi habitum. Arius Thorgerdam, filiam Alfi de Dalis, in matrimonio habuit, eorum filii erant Thorgils, Gudleifus & Illugius, hæc eſt gens Reykneſia (g). *Jörundus nomen erat filio Ulfi Skialgii, qvi Thorbiörgam Knarrarbringam uxorem duxit, eorum filiam Thiodhildam Eirikus Raudius (Rufus) in matrimonio habuit,*

(g) Þórgíls var fader Ara', födur Hallberu, módur Þórgíls, födur Hallberu, módur Harallds, födur Þurídar, módur Hallberu er Marcús Þórdarſun átti *add. 6.*

(g) *Thorgils erat pater Arii, patris Hallberæ, matris Thorgilſis, patris Hallberæ, matris Haraldi, patris Thuridæ, matris Hallberæ, qvam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius.*

Þiódhilldur er átti Eirekr Raudi, þeirra sun Leifr enn Heppne á Grænlándi (*h*). Jörundr het sun Atla hinns Rauda, hann átti Þórdísi dóttur (*i*) Þórgeirs Sudu, þeirra dótter var Oddkatla, er átti Þórgíls Kollssun. Jörundr var oc fader Snorra.

habuit, qvorum filius erat Leifus Heppinn (Fortunatus) in Grœnlandia (h) *Filius Atlii Raudii (Rufi) nomine erat Jörundus, qvi Thordisam, filiam Thorgeiris Sudæ, in matrimonio habuit, eorum filia Oddkatla, Thorgilsi filio Kolli, nupsit. Jörundus etiam erat pater Snorrii.*

XXIII. CAP.

Hallsteinn sun Þórólfs Mostrarskeggs nam Þorskafeardarströnd (*a*) oc beó á Hallssteinsnesi. Hann blótadi þar til þess, at Þór sendi hanom öndvegissúlor, oc gaf þar til sun sinn, epter þat kvam tre á land hanns, þat var sextío oc þriggia álna lángt, oc tveggea fadma digurt, þat var haft til öndvegissúlna, oc þar váro afgordar (*b*) öndvegissúlurnar á hverom

CAP. XXIII.

Hallsteinn filius Thorulfi Mostrarskeggis littus Thorskafiördense (a) *occupavit, & Hallsteinsnesi habitavit. Sacrificium ibi instituit, ut Thor illi columnas sedis primariæ mitteret, filiumqve suum hunc in finem dedit, territorio postea ejus arbor, sexaginta tres ulnas longa, & duas orgyas crassa, affluebat, qvæ columnis sedium primariarum adhibita fuit, indeqve columnæ tales, in qvovis* (b) *prædio, per sinus transversos, con-*

(*h*) Sídar átti Þórbeörgu Þórbeörn enn Haukdælske, bróder Jórunnar Biarnadóttur er átti Höskulldr í Laxárdal *add.* 6.

(*i*) Þórgíls 6.

(*a*) hina nyrdri til móts vid Ulf *add.* 6.

(*b*) öndvegissúlur nær 6.

(h) *Postea Thorbiörgam Thorbiörn Haukdalensis uxorem duxit, frater Jorunnæ Biarnii filiæ, qvam in matrimonio habuit Hoskuldus de Laxardalo.*

(a) *septentrionalem, usqve ad territorium Ulfi.*

(b) *ferme.*

hverom bæ um Þverfiördo, Þar heiter nú Grenitresnes er tret kvam á land. Hallsteinn hafdi heriat á Skotland, oc tók Þar Þræla Þá er hann hafdi út, (*) Þá sendi hann til salltgördar í Svefneyar, Þar höfdu Þeir Hallsteinn Þrælahag (c) fram. Hallsteinn átti (d) Ósk dóttur Þórsteins Rauds, Þeirra sun var Þórsteinn, er fann sumarauka. Sun Þórsteins Surts var Þórarin, enn dótter Þórdís, er átti Þórkell Trefill, oc Ósk, er átti Steinn Miöcsiglandi, Þórsteinn Hvíti het sun Þeirra. Sámr het sun Þórsteins Surts óskilgetinn, hann deilldi um arf Þórsteins vid Trefil, Þvíat hann villdi hallda í hendur börnum Þórarins.

conficiebantur, locus quo lignum in terram ejiciebatur, hodie Grenitresnes (promontorium ligni abietini) appellatur. Hallsteinn Scotiam bello infestarat, ibique servos captos peregre advexerat, illos Svefneyas, ubi Hallsteinn cum suis mancipiorum utebatur opera, ad sal conficiendum, misit. Hallsteinn Oskam filiam Thorsteinis Raudii (Rufi) in matrimonio habuit, eorum filius erat Thorsteinn, qui epactas æstatis invenit. Filius Thorsteinis Surti (Nigri) erat Thorarin, filia autem Thordisa, uxor Thorkelis Trefelis, & Oska uxor Steinis Miöcsiglandii, eorum filius erat Thorsteinn Hvitius (Albus). Samus nomen erat filio Thorsteinis Surti (nigri) notho, qui de hæreditate Thorsteinis litem habuit cum Trefele, eo quod hic hæreditatem filiis Thorarinis reservatam voluit.

Þórbeörn Loki het madr, sun Bödmóds ór Skut, hann fór til Íslands, oc nam Diúpafeörd oc Grónes (e) til Gufufiardar. Hanns sun var Þórgíls á Þór-

Thorbiörn Lokius nomen erat viro, filio Bödmodi de Skuto, qui in Islandiam transmigrans, Diupafiördum ac Gronesum (e) *usque ad Gufufiördum, occupavit.* (f) *Ejus*

(*) *secundum Landnamam.*

(c) vid *impr.* 8-10.

(d) Ósku *A.*

(e) til móts vid Hallstein oc Gufu *add.* 6.

(e) *usque ad territorium Hallsteinis & Gufæ.*

(f) *Filio Thorsteno obtigit prædium Thorsteinisstad in eodem sinu, uxorem Thorridam ille*

Þórgílsstödum í Diúpafirdi, fader Kolls er átti Þurídi Þóris dóttur, Halladarsunar Jarls, Rögnvalldssunar Mærajarls. Þórgíls var sun þeirra er átti Óttköttlu, dóttur Jörundar Atlasunar enns Rauda, (*g*) þeirra sun var Jörundr, hann átti Hallvegu dóttur Odds Ýrarsunar oc Ketells Gufu. Snorri (*h*) var Jörundarsun er átti Ásnýu dóttur Víga-Sturlu, þeirra sun var Gíls er átti Þórdísi Gudlögsdóttur, oc dóttor Þórkötlu Halldórsdóttur, Snorrasunar Goda, enn sun Gíls var Þórdr er átti Vígdísi Svertíngsdóttur, þeirra sun var Hvamm-Sturla.

Ejus filius erat Thorgils de Thorgilsstadis in Diupafiördo, pater Kolli, qvi Thuridam, filiam Thoreris, filii Halladi Comitis, filii Rögvaldi Comitis de Mæria, in matrimonio habuit. Thorgils eorum filius Ottkatlam, filiam Jörundi, filii Atlii Raudii (Rufi), uxorem duxit, (g) *quorum filius Jörundus, Hallveigam, filiam Oddi, filii Yræ & Ketillis Gufæ, in matrimonio habuit. Snorrius,* (h) *filius Jörundi, Asnyam, filiam Viga-Sturlæ, in matrimonio habuit, quorum filius Gils, Thordisam, filiam Gudlogi & Thorkatlæ, filiæ Haldoris, filii Snorrii Prætoris, uxorem duxit; filius autem Gilsis erat Thordus, qvi Vigdisam, filiam Svertingi, in matrimonio habuit, eorum filius erat Hvamsturla.*

XXIV. CAP.

Ketill Gufa het madr, Órlýgssun, Bödvarssunar, Vígsterkssunar. Órlýgr átti

CAP. XXIV.

Vir erat nomine Ketell Gufa filius Örlygi, filii Bödvaris, filii Vigsterki. Örlygus,

ille nactus est, Rögnvaldo Barone de Moere Norvegiæ, oriundam. Vendicavit sibi idem ille Thorstenus sinus Gufu-fiörd & Kollafiörd, ut & isthmum Skálanes. A.

(*g*) Jörundr átti Þórdísi Þórgeirsdóttur. *add.* 6.

(*h*) hinn Kynsæli er átti margt barna *add.* 6.

(g) *Jörundus Thordisam filiam Thorgeiris in matrimonio habuit.*

(h) *Kynsæll (prosapia felix) qvi multos progenuit liberos.*

átti Signýu Óblaudsdóttur, systur Högna hinns Hvíta. Ketell sun þeirra kvam út síd landnámatídar, hann hafdi verit í vesturvíking oc haft af Írlandi þræla Írska, het einn Þormódr, annar Flóki, þridie Kóri, fiórdi Svartr, oc Skorrar tveir. Ketell tók Rosmhvalanes, sat hann þar hinn fyrsta vetur at Gufuskálum, enn um varit fór hann inn á Nes oc sat á Gufunesi. Annan vetur hlópo þeir Skorri hinn elldri oc Flóki á brott frá hanom, med konor tvær oc fe mikit, þeir váro á laun í Skorradal í Skorraholti, enn þeir váro drepner í Flókadal oc Skorradal. Ketell fekk engann bústad á Neseno, oc fór hann inní Borgarfeörd, oc sat hinn þridia vetur at Gufuskálum vid Gufuá, fiórda vetur sat hann á Snióffellsnesi at Gufuskálum. Snemma um varit fór hann vestur um Breidafeörd at leita ser lands, þá var hann á Geirmundarstödum, þá bad hann Ýrar dóttur Geirmundar, oc fekk hennar, oc vísadi Geirmundr þá Katli til landa fyrer vestan fiörd. Þrælar Ketels hlópo brott af Snæfellsnesi, oc kvámo fram um nótt á Lambastödum, þar beó þá Þórdr

S sun

Örlygus Signyam, filiam Oblaudi, sororem Högni Albi, in matrimonio habuit. Eorum filius Ketell, tempore occupationis vergente, peregre advenit, ille piraticam occidentem versus exercuerat, & servos Hibernos (in) Hibernia (captos) advexerat, primum nomine Thormodum, secundum Flokium, tertium Korium, quartum Svartum, & Skorrios duos. Ketell ad Rosmhvalanesum appulit, primamque hyemem Gufuskalis transegit, vere autem sequente Nesum transmigravit, & Gufunesi commoratus est. Altera hyeme Skorrius senior & Flokius, duas mulieres & ingentem pecuniam auferentes, ab illo aufugere, illi in Skorraholto, quod in Skorradalo est, latebant, in Flokadalo autem & Skorradalo occisi sunt. Ketell in promontorio nullius habitaculi copiam nactus, tertiam hyemem Gufuskalis apud Gufua, quartam autem Gufuskalis in Sniofellsneso, transegit. Primo vere occidentem versus per Breidafiördum ad territorium quærendum pergebat, tunc Geirmundarstadis commoratus, Yram filiam Geirmundi uxorem sibi expetiit, eamque duxit, Geirmundus autem Keteli territoria ab occidente sinus monstravit. Servi Ketelis ab eo in Snæfellsneso aufugerant, & noctu Lambastadas pervenere, ubi tunc Thordus, filius Thor-

sun Þórgeirs Lamba oc Þórdísar Yngvarsdóttor (f) systur Egils Skallagrímssunar. Þrælarner báro þar elld at húsom oc brendo Þórd inni oc hión hanns öll. Þeir bruto þar upp giörvibúr oc tóko vöro mikla oc lausafe, sídan ráko þeir heim hross oc klyfiodo oc snero á leid til Álptanesss. Lambi hinn Sterki sun Þórdar kvam af þíngi. Um morgunin er þeir váro nýfarner á brott, fer hann epter þeim, oc menn med hanom, enn er þrælarner sea þat, hlióp sinn veg hvör þeirra, þeir tóko Kóra í Koranesi, enn sumer gengo á sund. Svart tóko þeir í Svartsskeri, enn Skorrá í Skorraey fyrer Mýrum, enn Þormód úti í Þórmódsskeri, þar er vika undan landi. Ketell Gufa nam Gufufeörd oc Skálanes til Kollafeardar. Þau Ketell oc Yr átto tva suno, annar var Þórhallr fader Hallvarar er átti Börkr sun Þórmódar Þióstarssunar. Annar var Oddi er átti Þórlaugu Rölfs dóttur frá Ballará oc (k) Þúr-[illegible] ídar [illegible]

Thorgeiris Lambii, & Thordisæ, filiæ Yngvaris (i), *sororis Egilis Skallagrimi filii; habitabat. Servi ignem ædibus admoventes, Thordum cum tota ejus familia combussere. Armamentarium ibi effringentes ingentem inde mercium & rerum mobilium copiam abstulere, equis postea domum coactis & sarcinatis, Alptanesum tendebant. Lambius Sterkius* (*Robustus*) *filius Thordi de foro venit. Ille tempore matutino subsecuto, statim post eorum abitum, una cum quibusdam comitibus eos persequebatur; quod servi animadvertentes, undeqvaqve dispersi sunt. Korium in Koraneso deprehendebant; quidam autem natatui se dedere. Svartum in Svartsskera* (*scopulo Svarti*), *Skorrium vero in Skorraeya* (*insula Skorrii*) *e regione Myrarum, & Thormodum in Thormodsskera* (*scopulo Thormodi*) *milliare a continente distante, deprehendebant. Ketell Gufa Gufufiördam & Skalanesum, usque ad Kollafiördum, occupavit. Ketell ex Yra duos filios suscepit; alter erat Thorhallus, pater Hallvaræ, quam Börkus, filius Thormodi, filii Thiostaris, in matrimonio habuit. Alter erat Oddius, qui Thorlaugam, filiam Rolfi de Ballara, &* (k) *Thuridæ, filiæ Val-*

(f) módursystur G.
(k) Þúrídi *impr.*

(i) *materteræ.*
(k) *Thuridam.*

ádar dóttur Valþiófs Örlygsfunar frá Esiobergi.

XXV. CAP.

(a) Hofkolli Hróalldsfun nam Kollafcörd oc Kvígandanes, oc Kvígandisfeörd oc selldi ymsom mönnom landnám sitt, enn hann fór í Laxárdal á Höskulldsstadi (b), hann var kalladr Dalakollr. Hanns sun var Höskulldr er átti Hallfrídi dóttur Bearnar, er nam Bearnarfcörd fyrer nordan Steingrímsfcörd, þeirra sun var Þórleikr, fader Bolla, er átti Gudrúnu Osvífursdóttur.

(c) Kniúkr sun Þórólfs Sparar er út kvam med Örlygi er kalladr var (d) Nesiakniúkr, hann nam nes öll til Bardastrandar frá Kvígandafirdi (e), hann átti Eyu, dóttur Íngiallds Helgasunar enns

Magra,

Valthiofi, filii Örlygi de Esiobergo, uxorem duxit.

CAP. XXV.

Hofkollius filius Hroaldi, Kollafiördum & Kvigandanesum & Kvigandafiördum, occupavit, territorium a se occupatum variis vendidit, ipse autem (b) *Höskuldsstadas in Laxardalo demigravit, & Dalakollus appellatus est. Ejus filius Höskuldus, Hallfridam filiam Biörnis, qui Biarnarfiördum a septentrione Steingrimsfiördi occupaverat, uxorem duxit; quorum filius erat Thorleikus, pater Bollii, qui Gudrunam filiam Osvifuris in matrimonio habuit.*

Kniukus filius Thorolfi Spöris, qui una cum Örlygo peregre advenerat, sub nomine Nesiakniuki innotuit, & omnia (e) *promontoria, a Kvigandafiördo, usque ad Bardastrandam, occupavit, ille in matrimonio*

(a) *secundum Hauksbók.*

(b) er hann kvongadest *add.* 6.

(c) Knútr *impr.* 4. 5. 8. 10. Hnútr. 11.

(d) Nesiaknútr *impr.*

(e) mille Kvígandafeardar oc Kiálkafeardar, oc beó í Kollsvík. 6.

(b) *cum uxorem duceret.*

(e) *inter Kvigandifiörd & Kialkafiörd & in Kollsvik habitavit.*

Magra, þeirra börn Einar; fader Steinólfs Birtings, födur Salgerdar, módur Bárdar ens Svarta, oc Eyólfr, er var (*f*) Stiúpfader (*g*) Þórbeargar Kolbrúnar Glúmsdóttur, er Þórmódr orti um. Þórgrímr var oc Eyólfsfun fader Íngvilldar, er átti Úlfhedinn á Vídemýri. Dótter Nesiakniúks var Þóra, móder Mýrakniúks í Dírafirdi, hann var fader Þórgauts, födur Steinólfs, födur Þórkells oc Höllu, módur Steinunnar, módur Rafns Sveinbearnarfunar, oc Herdísar er átti Hallr Gifforarfun lögmadr. Dótter Rafns var Steinunn, móder Herra Rafns, oc Herdís er Svarthöfdi Dugfúsfun átti. Þeirra fun Óli, er átti Salgerdi Jónsdóttur, þeirra dótter Steinnun, er Haukr Erlendsfun átti.

uxo habuit Ejam, filiam Ingialdi, filii Helgii Macri, eorum liberi Einar, pater Steinolfi Birtingi, patris Salgerdæ, matris Bardi Svartii (Nigri), & Ejolfus vitricus (g) Thorbiörgæ Kolbrunæ, filiæ Glumi, de qva Thormodus elogium poëticum concinnavit. Thorgrimus etiam erat Ejolfi filius, pater Ingvildæ, uxoris Ulfhedinis de Videmyra. Filia Nesiakniuki erat Thora, mater Myrakniuki de Dirafiordo, ille pater erat Thorgauti, patris Steinolfi, patris Thorkelis, ac Hallæ, matris Steinunnæ, matris Rafnis, filii Sveinbiörnis, ac Herdisæ, quam Giffur, filius Halli Nomophylax in matrimonio habuit. Filia Rafnis erat Steinunna, mater Domini Rafnis, ac Herdisa, uxor Svarthöfdii, filii Dugfusis. Eorum filius Olius, Salgerdam Jonis filiam in matrimonio habuit, eorum filiam Steinunnam, Haukus Erlendi filius, uxorem duxit.

Geirsteinn Kiálki nam Kiálkafeörd oc Hiardarnes med rádi (*h*) Kniúks, hanns fun var Þórgíls er átti Þóru, dóttur

Geirsteinn Kialkius Kialkafiördum & Hiardarnesum e consilio Kniuki occupavit, ejus filius erat Thorgils, qui in matrimonio

(*f*) fader 8. 10.

(*g*) Þórgeirs Kötlufunar. Stiúpdótter Eyólfs var *add.* 6.

(*h*) *ita omnia exempl. præter.* 9.

(f) *pater.*

(g) *Thorgeiris Katlæ filii. Privigna Eyolfi erat.*

dóttur Vestars af Eyri, þeirra sun var Steinn hinn Danske, hann átti Hallgerdi, Örnúlfsdóttur, Ármódssunar ens Rauda. Örnúlfr átti Vígdísi (*i*). Vígdís het dótter Steins hins Danska, oc Hallgerdar, er átti Íllugi Steinbearnarsun, þeirra dótter var Þórunn, móder (*k*) Þórgeirs Lánghöfda, födur Þórfinns Ábóta.

nio habuit Thoram, filiam Vestaris de Eyra, eorum filius erat Steinn Danus, qui Hallgerdam filiam Örnulfi, filii Armodi Raudii (Rufi) uxorem duxit. Örnulfi uxor Vigdisa erat (i). *Vigdisa nomen erat filiæ Steinis Dani, & Hallgerda, quam Illugius filius Steinbiörnis uxorem duxit, eorum filia erat Thorunna, mater Thorgeiris Langhöfdii, patris Thorfinni Abbatis.*

Geirleifr sun Eireks Högnasunar ens Hvíta nam Bardaströnd midli Vatnsfeardar oc Berghlida, hann var fader þeirra Oddleifs oc Helga Skarfs. Oddleifr var fader Gests ens Spaka, oc Þórsteins, oc Æsu, er átti Þórgíls (*l*) sun Gríms ór Grímsnesi. Þeirra syner váro þeir Jörundr ór Midenge oc Þórarin at Berofelli. Börn Gests váro þau Þórdr, oc Halla, er (*m*) Snorri Dala-Álfssun átti, Þórgils var sun þeirra. Önnur dótter Gests var Þórey er Þórgíls átti. Þórarin var sun þeirra, fader Jódísar, módur Illuga, (*n*) födur Birnu, módur

Geirleifus filius Eireki, filii Högnii Albi, Bardaströndam inter Vatnsfiördum & Berghlidas occupavit, ille pater erat Oddleifi & Helgii Skarfi. Oddleifus pater erat Gesti Spakii (Sapientis), & Thorsteinis, & Æsæ, uxoris Thorgilsis, (l) *filii Grimi de Grimsneso. Eorum filii erant Jörundus de Midengo & Thorarin de Berofello. Liberi Gesti erant Thordus, & Halla, quam Snorrius filius Dala-Alfi, in matrimonio habuit, Thorgils eorum erat filius. Altera Gesti filia erat Thoreya, uxor Thorgilsis, Thorarin eorum erat filius, pater Jodisæ, matris Illugii* (n), *patris Birnæ, matris*

(*i*) dóttur Þórgils *add.* 6.
(*k*) Þórgils 6.
(*l*) fader *impr.* 10.
(*m*) Skorri *impr.* 7.
(*n*) módurfödurs Eyvindar *impr.*

(i) *filia Thorgilsis.*
(l) *patris.*
(n) *avi materni Eyvindi.*

módur Eyvindar (o), födur Steingríms, födur Helgo, módur Jórunnar, módor Hauks Erlendssunar Lögmanns. Þeir váro oc syner Birnu, Illugi oc Arnór (p). Helgi Skarfr var fader Þórbeargar (q) Kötlu, er átti Þórsteinn Sölmundarsun, þeirra sun Refr í Bryniodal, oc Þórdr, fader Illuga, födur Hródnýar, er (r) Þórgrímr Svidi átti. Þórdís het önnur dótter Helga Skarfs, er átti Þórsteinn Ásbearnarsun ór Kyrkiobæ austur, þeirra sun var Surtr, fader Sighvats Lögsögomanns. Geirleifr átti (s) Jóru, dóttur Helga Skarfs. Þórfinnr het enn þridi sun Geirleifs, hann átti Gudrúnu Ásólfsdóttur, Ásmundr het sun þeirra, hann átti

matris Eivindi, patris Steingrimi, patris Helgæ, matris Jorunnæ, matris Hauki Nomophylacis, filii Erlendi. Birnæ quoque filii erant Illugius & Arnor (p). *Helgius Skarfus pater erat Thorbiörgæ* (q) *Katlæ, qvam Thorsteinn filius Sölmundi, in matrimonio habuit, eorum filius erat Refus de Bryniodalo, & Thordus, pater Illugii, patris Hrodnyæ, uxoris Thorgrimi Svidii. Altera Helgii Skarfi filia erat Thordisa, uxor Thorsteinis, filii Asbiörnis de Kyrkiobæo (in quarta) orientali, eorum filius erat Surtus, pater Sighvati Nomophylacis. Geirleifus, Joram, filiam Helgii Skarfi, in matrimonio habuit. Thorfinnus nomen erat tertio filiorum Geirleifi, qvi Gudrunam, filiam Asolfi, in matrimonio habuit, eorum filius nomine Asmundus Hallkatlam, filiam Biörnis,*

(o) *seqventia secundum Hauksbók.*

(p) Gró hin Kristna var dótter Geirleifs, móder Helga, födur Osvífurs, födur Gudrúnar, módor Bolla, födur Herdísar, módur Kodráns, födur Herdísar, módur Alfeidar, módur Þórlaks, födur Ketells prests, födur Helgo, er átti Snorri Markússon. *add.* 6.

(q) módur *add. impr.* 7.

(r) Steingrímr 6.

(s) Jórunni 6.

(p) *Gro Christiana erat filia Geirleifi, mater Helgii, patris Osvifuris, patris Gudrunæ, matris Bollii, patris Herdisæ, matris Kodranis, patris Herdisæ, matris Alfeidæ, matris Thorlaci, patris Ketillis pastoris, patris Helgæ, qvam in matrimonio habuit Snorrius Marci filius.*

(q) *matris.*

átti Hallkötlu, dóttur Bearnar Mársſunar, Ásmundarſunar. Hlenni het ſun þeirra, hann átti Ægileifu, dóttur Þórſteins Kröflusſunar, Þórfinnr het ſun þeirra, fader Þórgeirs (t) Lánghöfda, Þórſteinn Oddleifsſun var fader Ísgerdar, er átti Bölverkr, ſun Eyólfs ens Grá, þeirra ſun Gellir Lögſögumadr. Venỳ var enn dótter Þórſteins, móder Þórdar Kráku-nefs, þadann ero Krákoneflingar komner.

XXVI. CAP.

(a) Ármódr hinn Raudi, Þórbearn-arſun, (b) fóſturfader Geirleifs, nam Raudaſand, hanns ſyner váro þeir (c) Örnúlfr oc Þórbeörn, fader Rólfs ens Raudſendſka.

Þórólfr (d) Spörr kvam út med Örlygi oc nam Patreksfeörd fyrer veſtan, oc Víkur fyrer veſtan Bard, nema Kolls-

Biörnis, filii Maris, filii Asmundi, in matrimonio habuit. Eorum filius, nomine Hlennius, in matrimonio habuit Ægileifam, filiam Thorſteinis, filii Kroflæ, eorum filius nomine erat Thorfinnus, pater Thorgeiris Langhöfdii. Thorſteinn filius Oddleifi pater erat Isgerdæ, uxoris Bölverki, filii Eyolfi Graïs (Griſei), eorum filius Geller Nomophylax. Venya adhuc una erat Thorſteinis filia, mater Thordi Krakunefis, unde Krakunefenſes familiam trahunt.

CAP. XXVI.

Armodus Raudius (Rufus), filius Thorbiörnis (b), *nutricius Geirleifi, Raudaſaudum occupavit, ejus filii erant Örnulfus & Thorbiörn, pater Rolfi Raudſandenſis.*

Thorolfus Spörr cum Örlygo peregre advenerat, & Patrixfiördum ab occidente, & Vikas ab occidente Bardi, præter Kollsvikam,

(t) Lánghöfdi 9. 10.
(a) Þármódr *A.*
(b) fóſtbróder 5. 6.
(c) Þármódr *A.*
(d) Spane *A.*

(b) *una educatus cum Geirleifo.*

Kollsvík, þar beó Kollr fóstbróder Örlygs. Þórólfr nam oc Keflavík fyrer funnan Bard, oc beó at Hvallátrum. Þeir Nesia-Kniúkr, oc Íngólfr enn Sterki, oc Geirþiófr, váro fyner Þórólfs Sparar. Þórarna var dótter Íngólfs er Þórsteinn Oddleifsfun átti.

Þórbeörn Tálkni oc Þórbeörn Skúma fyner Bödvars Blödruskalla kvámo út med Örlygi, þeir námo Patreksfeörd hálfan oc Tálknafiörd allann til Kópanefs.

Ketell Ílbreidr, fun Þórbearnar Tálkna, nam dali alla frá Kópanesi til Dufansdals, hann gaf Þórörnu dóttur fina Hergíls Hnappraſs, redst Ketell þá fudur í Breidafeörd oc nam Berufiörd hiá Reykeanese.

Örn het madr ágiætr, hann var frænde Geirmundar Heliarskinns, hann fór af Rogalande fyrer ofríke Haralldls Kóngs (*e*), hann nam Arnarfiörd allann, fva

vikam, ubi Kollus una cum Örlygo educatus habitabat, occupavit, Thorolfus etiam Keflavikam a meridie Bardi occupavit, & Hvallatris habitavit. Nesia-Kniukus & Ingolfus Sterkius (Robustus) ac Geirthiofus, erant filii Thorolfi Spöris. Thorarna, uxor Thorsteinis Oddleifi filii, erat filia Ingolfi.

Thorbiörn Talknius, & Thorbiörn Skuma filii Bödvaris Blödroſkallii, cum Örlygo peregre advenere, & dimidiam partem (finus) Örlygsfiördi, ac totum Talknafiördum, usqve ad Kopanesum, occuparunt.

Ketell Ilbreidus (Pansa), filius Thorbiörnis Talknii, omnes valles, a Kopaneso usqve ad Dufansdalum, occupavit. Ille filiam suam Thorarnam Hergilsi Hnapprassi nuptum dedit, tuncqve Ketell in Breidafiördum meridiem versus demigravit & Berufiördum, prope Reykianesum, occupavit.

Örn erat vir celebris, cognatus Geirmundi Heliarskinnis (e), *qvi ob violentiam Haraldi Regis de Rogalandia demigravit, & totum Arnarfiördum prout ei libitum fuit,*

(*e*) hann var misſáttr vid Hákon Jarl Griótgardsſun, oc fór af því til Íslands *6 marg.*

(e) *inimicitias cum Hacone Comite Griotgardi filio conceperat, & ea ex causa Islandiam petiit.*

ſva vídt ſem hann vildi (*f*). Hann ſat um veturin á Tialldaneſi, því at þar gekk eigi ſól af (*g*) um ſkammdegit.

Án Raudfelldr, ſun Gríms Lodinkinna ór Hrafniſto oc Helgo, dóttur Ánar Bogſveigis, vard miſſáttr vid Haralld Kóng enn Hárfagra, oc fór því ór landi í veſturvíking, hann heriadi á Írland, oc fekk þar Greladar dóttur Beartmars Jarls, þau fóro til Íſlands, oc kvámo í Arnarfeörd vetri ſidar enn Örn. Án var hinn fyrſta vetur í Dufansdal, þar þótti Grelödu illa ilmat ór jördo. Örn ſpurdi til Hámundar Heliarſkinns frænda ſíns nordur í Eyafirdi, oc fýſtiſt hann þángat, því ſelldi hann Áni Raudfelld lönd öll midli Lánganeſs oc Stapa. Án gordi bú á Eyri, þar þótti Grelödu hunángsilmr ór graſi. Dufan (*h*) þræli ſínom gaf Án Dufansdal, hann beó þar epter. Beartmar

fuit, (f) *occupavit. Ille hyemem Tialldaneſi tranſegit, ibi enim ſol bruma ſemper* (g) *erat conſpiciendus.*

An Raudfeldus, filius Grimi Lodinkinnii de Hrafniſta, & Helgæ filiæ Anis Bogſveigeris (arcum incurvantis), inimicitias cum Rege Haraldo Pulcricomo exercuit, ideoqve patriam relinqvens, piraticæ occidentem verſus operam navans, Hiberniam infeſtavit, ubi & Greladam, filiam Biartmaris Comitis, uxorem duxit, cumqve illa Islandiam petiit, & in Arnarfiördum, una poſt adventum Örnis hyeme, appulit. An primam in Duſansdalo hyemem commoratus eſt, ibi Grelada fœtidum humi odorem reprehendebat. Örnem de Hamundi Heliarſkinnis, cognati ſui, in Eyafiördum in (qvarta) ſeptentrionali (adventu) certiorem factum, eo demigrandi cupido invaſit, qvare Ani Raudfeldo omnes fundos inter Langaneſum & Stapium vendidit. An villicationem Eyræ inſtituit, ibi Greladæ odor graminis fragrantiſſimus videbatur. Dufani ſuo (h) *ſervo An Dufansdalum dedit, ubi ille*

T

(*f*) ádur Örlygr kvæmi út *add.* 6.
(*g*) fiöllum *add.* A.
(*h*) leyſingia *impr.* 7.

(f) *antequam Örlygus peregre adveniret.*
(g) *in montibus.*
(h) *liberto.*

mar var sun Ánar, fader Vegesta tveggia, oc Helga, födur Þúrídar (*i*) Arnkötlu, er átti Hergils (*k*) Eyþiófssun. Þórhilldur var dótter Beartmars, er átti Vesteinn Vegeirssun, Vesteinn oc Audur váro börn þeirra. Hiallkar var leysinge Ánar, hanns sun var Beörn þræll Beartmars, hann gaf Birni frelsi, þá græddi hann fe, enn (*l*) Vegestr vandadi um, oc lagdi hann spióti í gegnom, enn Biörn laust hann med grefi til bana.

ille postea habitavit. Biartmar erat filius Anis, pater duorum Vegestorum & Helgii, patris Thuridæ (i) *Arnkatlæ, quam in matrimonio habuit Hergils* (k) *filius Eythiofi. Thorhilda erat filia Biartmaris, uxor Vesteinis, filii Vegeiris, quorum liberi erant Vesteinn & Auda. Hiallkar erat libertus Anis, ejus filius erat Biörn, servus Biartmaris, qui illi libertatem donavit, tunc Biörn quæstum fecit, quod Vegestus ægre ferens, illum hasta trajecit, Biörn autem Vegestum rutro (simul) vulnere lethali percussit.*

Geirþeófr Valþiófssun nam enn land í Arnarfirdi, Forsfirdi, Reykiarfirdi, Trostansfirdi, Geirþiófsfirdi oc allt til Langanefs, oc beó í Geirþiófsfirdi. Hann átti (*m*) Valgerdi dóttur Úlfs ens Skiálga, þeirra sun var Högni, fader Atla, födur Höskulldar, födur Atla, födur Bárdar Svarta, födur Sveinbearnar, födur Rafns, födur Steinunnar, módur Herra Rafns. Högni

Geirthiofus, filius Valthiofi, fundos in Arnarfiördo, Forsfiördo, Reykiarfiördo, Trostansfiördo, Geirthiofsfiördo, usque ad Langanesum occupavit, & in Geirthiofsfiördo habitavit. Ille in matrimonio habuit Valgerdam, filiam Ulfi Skialgii, eorum filius erat Högnius, pater Atlii, patris Svarti, patis Sveinbiörnis, patris Rafnis, patris Steinunnæ, matris Domini Rafnis. Högnius

(*i*) oc *add. impr.* 5.

(*k*) þeirra dótter var Þurídur Arnkatla, er átti Helgi *add.* 6.

(*l*) Vegeir *impr.*

(*m*) Salgerdi 5. 6. 10. & 4. 8. 9. *marg. citant Hauksbók.*

(i) *et.*

(k) *eorum filia erat Thurida Arnkatla uxor Helgii.*

Högni átti Audi dóttur Ólafs (n) Jafnakolls, oc þóru Gunnsteinsdóttur. Atli sun Högna átti þuridi þorleifsdóttur, Eyvindarsunar Knes, oc þuridar Rýmgilltu. þórleifr átti Gró dóttur þórólfs Brækis.

Högnius Audam, filiam Olai Jafnakolli, & Thoræ Gunnsteinis filiæ, uxorem duxit. Atlius, filius Högnii, in matrimonio habuit Thuridam, filiam Thorleifi, filii Eyvindi Knëis, & Thuridæ Rymgilltæ. Thorleifus Groam, filiam Thorolfi Brækeris, in matrimonio habuit.

XXVII. CAP.

Eirekr het madr er nam Kelldodal (a), Dírafeörd oc Slettanes til Stapa í Arnarfirdi inn til Hálfins ydra í Dírafirdi, hann var fader þórkells, fódur þórdar, födur þórkells, födur Steinólfs, födur þórdar, födur þórleifar, módur (b) þórgerdar, módor þóru, módor Gudmundar Gríss. þórleif var móder Linu, módur Sessilio, módor Bárdar oc þórgerdar er átti Beörn hinn Enski, þeirra börn váro þau Arnis Ábóti, oc þóra er átti Ámundi (c) þórgeirssun. Gudmundr Grís átti Sólveigo, dóttur Jóns Lopts-

T 2

sunar,

CAP. XXVII.

Vir erat nomine Eirekus, qui Keldodalum (a), *Diraflördum & Slettanesum, usque ad Stapium in Arnarfiördo ad Halfum (collem) in Dirafiördo exteriorem, occupavit. Ille pater erat Thorkelis, patris Thordi, patris Thorkelis, patris Steinolfi, patris Thordi, patris Thorleifæ, matris Thorgerdæ, matris Thoræ, matris Gudmundi Grisis. Thorleifa mater erat Linæ, matris Ciciliæ, matris Bardi, ac Thorgerdæ, uxoris Biörnis Angli, eorum liberi erant Arnis Abbas, & Thora, uxor Amundii, filii Thorgeiris. Gudmundus Gris in matrimonio habuit Solveigam, filiam Jonis Lopti filii, eorum liberi*

(n) Hrafnkolls 4. 6.
(a) fyrer sunnan *add. impr.* 5.
(b) *omittit Hauksbók.*
(c) þórgrimssun 6.

(a) *a meridie.*

ſunar, þeirra börn váro Magnús Godi oc Þórlákr, fader Árna Biſkups, oc Þóra móder Giſſurar Jarls.

liberi erant Magnus Prætor, & Thorlacus, pater Arnii Epiſcopi, & Thora, mater Giſſuris Comitis.

(*d*) Veſteinn, ſun Vegeirs, bróder Vebearnar Sygnakappa, nam land midli Hálſa í Dírafirdi, oc beó í Haukadal, hann átti Þórhilldi Beartmarsdóttur, þeirra börn Veſteinn oc Audur.

Veſteinn, filius Vegeiris, frater Vebiörnis Sygnakappii (Herois Sognenſis), territorium inter Halſas (juga montium) in Dirafiördo occupavit, & Haukadali habitavit. Ille in matrimonio habuit Thorhildam, filiam Biartmaris, eorum liberi Veſteinn & Auda.

Þórbeörn Súr kvam út at nær albygdu landi, hanom gaf Veſteinn hálfann Haukadal, hanns börn váro þau Gíſli, er átti Audi (*e*) Veſteins dóttur, oc Þórkell, er átti Sigrídi Slettubearnardóttur, oc Ari var þridi ſun Þórbearnar. Dótter hanns var Þórdís, er átti Þórgrímr Þórſteinsſun, þeirra ſun Snorri Godi. Sídan átti Þórdiſi Börkr hinn Digri, þeirra dótter Þúrídur er átti Þórbeörn Digre, enn ſídar (*f*) Þóroddr Skattkaupandi, þeirra ſun var Kiartan at Fródá.

Thorbiörn Sur (acidum) poſt totius ferme terræ occupationem peregre advenit, illi Veſteinn dimidiam (vallem) Haukadalum dedit, ejus liberi erant Giſlius, qvi Audam filiam Veſteinis uxorem duxit, & Thorkell, qvi Sigridam filiam Slettu Biörnis, in matrimonio habuit, & Arius, qvi erat tertius Thorbiörnis filius. Ejus filia erat Thordiſa, uxor Thorgrimi, filii Thorſteinis, eorum filius Snorrius Prætor. Poſtea Thordiſam Börkus Digrius (Craſſus) uxorem duxit, eorum filia Thurida Thorbiörni Digrio (Craſſo), poſtea autem Thoroddo Skattkaupandio (publicano) nupſit, eorum filius erat Kiartan de Froda.

Díri — *Dirius*

(*d*) Gunnſteinn *A.*
(*e*) Veſtmars 6.
(*f*) Þórbeörn *impr.* 8-10.

Díri het madr ágiætr, hann fór af Sunnmæri til Íslands, at rádi Rögnvallds Jarls, enn fyrer ofríke Harallds Kóngs Hárfagra. Díri nam Dírafcörd, oc beó at Hálsum, hanns fun var Rafn, er beó á Ketilseyre, fader Þurídar, er átti Vesteinn Vesteinsfun, þeirra syner Bergr oc Helgi.

Dirius vir erat celebris, qvi de Sunnmæria propter violentiam Haraldi Regis Pulcricomi, Rögnvaldo Comite *ita consulente, in Islandiam demigravit. Dirius Diraflördum occupavit, & Halsis habitavit, ejus filius erat Rafn, qvi Ketelseyræ habitavit, pater Thuridæ, qvam in matrimonio habuit Vesteinn, filius Vesteinis, eorum filii Bergus & Helgius.*

Þórdr het madr Víkíngsfun, er flester kalla verit hafa fun Harallds Kóngs Hárfagra, hann fór til Íslands, hanom gaf Díri land midlom Þúfu á Hiallanesi oc Jardfallsgils, hann beó í Alvidro, hann átti (g) Þiódhilldi dóttur Eyvindar Austmanns, systur Helga ens Magra, þeirra fun var Þórkell Alvidrokappi hinn Audgi, er þar beó sídan, hanns fun Þórdr Örvöndr, annar Eyólfr, fader Gísla, er átti Hallgerdi, dóttur Vermundar ens Miófa. Þeirra fun var Brandr, fader Gudmundar Prests í Hiardarhollte, fader Magnúsar Prests, enn

 dótter

Vir erat nomine Thordus, filius Vikingi, qvem plerique filium Haraldi Regis Pulcricomi (revera) fuisse statuunt, ille in Islandiam demigravit. Illi Dirius territorium inter Thusam in Hiallaneso & Jardfallsgilum dedit, ille Alvidræ habitavit. In matrimonio habuit Thiodhildam, filiam Eyvindi Ostmanni, sororem Helgii Macri, eorum filius erat Thorkell Alvidrokappius (heros Alvidrensis) Audgius (Dives), qvi ibi postmodum habitavit, ejus filius erat Thordus Örvöndus, alter Eyolfus, pater Gislii, qvi Hallgerdam filiam Vermundi Miofii (Gracilis,) uxorem duxit. Eorum filius erat Brandus, pater, Gudmundi Pastoris de Hiardarholto, patris Magni Pastoris,

(g) Þórhilldi *impr. A.*

dótter Þóra, er átti Brandr Þórhaddsfun, þeirra dótter Steinvör móder Rannveigar, módor Sæhilldar er Giffur átti. Helgi het annar fun Eyólfs, hanns börn váro þaú Ólafr, oc Gudleif, er Fiarfka-Finnr átti. Þórvalldr Hvíti het annar fun Þórdar Víkíngsfunar, hann átti Þóru dóttur Nefiakniúks, þeirra fun var Mýrakniúkr, fader Þórgauts, fódor Steinúlfs, er átti Herdífi Tindsdóttur. þeirra börn váro þau Þórkell á Mýrom, oc Halla, er átti Þórdr Oddleifsfun. Þórdr Hvíti edur Örvöndr fun Þórvallds, hann átti Ásdífi (*h*) Þórgrímsdóttur, Hardrefsfunar; móder Ásdífar var Rannveig, dótter Griótgardar Hlada-Jarls. Ásdís var móder Úlfs Stallara, enn fyfter Lióts ens Spaka, oc Halldífar, er Þórbeörn þiódreksfun átti. Dótter þeirra Þórdar Örvandar, var Ottkatla, er átti Sturla Þiódreksfun, þeirra fun Þórdr, er átti Hallberu, dóttur Snorra Goda, þeirra dótter Þurídur, er átti Hafl idi Márfun. Snorri var fun Þórdar Stur-

foris, filia autem erat Thora, uxor Brandi, filii Thorhaddi, eorum filia Steinvöra, mater Rannveigæ, matris Sæhildæ, quam Giffur in matrimonio habuit. Helgius nomen erat alteri Eyolfi filio, ejus liberi erant Olafus, & Gudleifa, uxor Fiarfkafinni. Thorvaldus Albus nomen erat alterius filii Thordi, filii Vikingi, qui in matrimonio habuit Thoram, filiam Nefiakniuki, eorum filius erat Myrakniukus, pater Thorgauti, patris Steinulfi, qui in matrimonio habuit Herdifam, filiam Tindi. Eorum liberi erant Thorkell de Myris, & Halla, uxor Thordi, filii Oddleifi. Thordus Hvitius five Örvöndus, filius Thorvaldi, in matrimonio habuit Asdifam, filiam Thorgrimi, filii Hardrefi. Mater Asdifæ erat Rannveiga, filia Griotgardi Comitis Hladenfis. Asdifa mater erat Ulfi Stallarii, fed foror Lioti Sapientis, & Halldifæ, uxoris Thorbiörnis, filii Thiodreki. Ejus (Asdifæ) & Thordi Örvöndi filia erat Ottkatla, uxor Sturlæ, filii Thiodreki, eorum filius Thordus Hallberam filiam Snorrii Prætoris uxorem duxit, quorum filia Thurida Haflidio Maris filio nupfit. Snorrius filius erat Thordi,

(*h*) Þórnódsdóttur 5.

Sturlusunar, er átti Oddbeörgo, dóttur Gríms Lodmundarsunar; þeirra börn váro þau Flugu-Grímr, oc Hallbera, er (*i*) Mág-Snorri átti. Dætur Sturlu váro sex, ein var Ásný, er Snorri Jörundarsun átti, þeirrá dótter Þórdís, móder Höskullds Læknis. Sun Snorra oc Ásnýar var Gils, fader Þórdar, födur Sturlu í Hvammi. Höskulldr Læknir var fader Margretar, módur Þórfinns Ábóta.

XXVIII. CAP.

Íngialldr Brúnasun nam Íngialldssand midlom Hiallanefs oc Úfæro, hann var (*a*) fader Hardrefs, födur Þórgríms (*b*), födur þeirra Lióts ens Spaka, sem ádur var ritat. (*c*) Leótr enn Spaki beó á Íngealldssandi, sun Þórgríms Hardrefssunar,

Thordi, filii Sturlæ, qui Oddbiörgam, filiam Grimi, filii Lodmundi, in matrimonio habuit, eorum liberi erant Flugu-Grimus; & Hallbera, quam uxorem duxit (i) *Mag-Snorrius. Filiæ Sturlæ erant sex, quarum una Asnya Snorrio, filio Jörundi, nupsit, eorum filia Thordisa mater erat Höskuldi Lækneris (Medici). Filius Snorrii & Asnyæ erat Gils, pater Thordi, patris Sturlæ de Hvammo. Höskuldus Lækner pater erat Margretæ, matris Thorfinni Abbatis.*

CAP. XXVIII.

Ingialdus, filius Brunii, Ingialdsfandum inter Hiallanesum & Ufæram, occupavit, ille (a) *pater erat Hardrefi, patris Thorgrimi* (b), *patris Lioti Sapientis & reliqvorum, ut antea relatum est. Liotus Sapiens Ingialdsfandi habitavit, filius Thorgrimi,*

(*i*) átti Magnús. Snorre átti Oleif *6*.

(*a*) sun *6*.

(*b*) födur Þórbearnar Skúmu *add. impr. secundum Hauksbók.*

(*c*) *secundum Landnamam.*

(i) *Magnus. Snorrius in matrimonio habuit Oleifam.*

(a) *filius.*

(b) *patris Thorbiörnis Skumæ.*

ſunar, enn móder hanns var Rannveig dótter Griótgardar Jarls. Þórgrímr Gagrar var ſun Lióts. Halldiſi ſyſtur Lióts átti Þórbeörn Þiódreksſun, enn Ásdíſi adra ſyſtur Lióts nam Óſpakr Óſvífursſun, um þá ſök ſótti Liótr Óſpak til ſlektar; Úlfr het ſun þeirra, þann fæddi Liótr. Grímr Kögur beó á Brekko, hanns ſyner váro þeir (*d*) Sigurdr oc Þórkell, litler menn oc ſmáer. Þórarinn het fóſturſun Lióts. Liótr kauper ſlátur at Gríme til tuttugo hundrada, oc gallt læk er fell medal landa þeirra, ſá het Óſómi. Grímr veitti hanom á eng ſína oc gróf land Lióts, enn hann gaf ſök á því, oc var jamnan fátt med þeim. Liótr tók vid auſtmanni í Vadli, ſá lagdi hug á Ásdíſi. Geſtr Oddleifsſun ſótti hauſtbod til Lióts, þá kvam þar Egill Völuſteinsſun, oc bad Geſt, at hann legdi rád til, at födur hanns bættiſt helſtríd, er hann bar

grimi, filii Hardreſi, mater autem ejus erat Rannveiga, filia Griotgardi Comitis. Thorgrimus Gagrar erat filius Lioti. Halldiſam, ſororem Lioti, Thorbiörn filius Thiodreki, uxorem duxit, alteram autem Lioti ſororem Asdiſam Oſpakus filius Oſviſuris rapuit, cujus criminis actionem contra Oſpakum proſcribendum, Liotus inſtituit. Eorum filius erat Ulfus, qvem Liotus enutrivit. Grimus Kögur (lemniſcus) Brekkæ habitavit, ejus filii erant Sigurdus & Thorkell, homines ſtaturæ parvæ & exilis. Alumno Lioti nomen erat Thorarin. Liotus a Grimo carnes viginti hundredis emerat, rivum autem, cui nomen Oſomi (dedecus), inter fundos eorum labentem pendebat. Hunc Grimus, in pratum ſuum derivans, territorium Lioti effodit, qvare Liotus actionem contra eum inſtituit, continuaqve inter illos erat ſimultas. Liotus oſtmannum qvendam in Vadlio receperat, qvi amores Asdiſæ ambibat. Geſtus filius Oddleiſi convivio autumnali a Lioto inſtituto interfuit, qvo & Egell filius Völuſteinis venit, & Geſtum rogavit, vellet conſilium dare, qvo patri dolor ille acutus qvo ob mortem filii

(*d*) Sigmundr 5.

bar um Ögmund ſun ſinn; Geſtr orti upphaf Ögmundardrápo. Liótr ſpurdi Geſt, hvat manna Þórgrímr Gagrar mundi verda? Geſtr kvad Þórarinn fóſtra hanns frægra mundu verda, oc bad Þórarinn vid ſeá, at eigi vefdiſt hár þat um höfut hanom; er lá á túngo hanns. Óvirdíng þótti Lióti þetta, oc ſpurdi um myrginin: hvat fyrer Þórgrími lægi? Geſtr kvad Úlf ſyſturſun hanns mundu frægra verda. Þá vard Liótr reidr, oc reid þó á leid med Geſti, oc ſpurdi: hvat mun mer at bana verda? Geſtr kvadſt eigi ſeá örlog hanns, enn bad hann vera vel ſvid nábúa ſína. Liótr ſpurdi: mano jardlýſnar, ſyner Gríms Kögurs, verda mer at bana? Sárt bítur ſolltin lús; kvad Geſtr; hvar man þat verda? kvad Liótr, hedra nær, kvad Geſtr. Auſtmadr reidde Geſt á heide upp, oc ſtuddi Geſt á baki, er heſtr raſadi under hanom, þá mællti Geſtr, happ ſótti þic nú, enn brátt man annat, giættu at þer verde ecki þat at úhappi. Auſtmadurinn fann graſſilfur, er hann fór heim, oc tók af tuttugo penínga, oc U ætladi

filii ſui Ögmundi afficiebatur, levaretur, tunc Geſtus elogii Ögmundini initium compoſuit. Liotus Geſtum interrogavit, quantum virum Thorgrimum Gagarem exſtiturum auguraretur? Geſtus alumnum ejus Thorarinem celebriorem futurum aſſeruit, Thorarinem qvoqve rogavit, caveret ne pilus lingvæ ejus ſuperinjacens capiti ejus circumplicaretur. Hoc Liotus dedecori ſibi reputans, mane ſeqventi, qvænam Thorgrimo eventura eſſent, interrogavit? Geſtus Ulfum, ejus ex ſorore nepotem, celebriorem fore affirmabat. Tunc Liotus ſuccenſuit, Geſtum tamen deducebat, & qvæſivit: qvænam me mortis cauſa manet? Geſtus ſe illius fata neſcire dixit, cæterum rogavit, vellet cum vicinis integram pacem ſervare. Liotus qvæſivit: an pediculi terreſtres filii Grimi Köguris me neci dabunt? acriter, Geſtus regeſſit, pediculus eſuriens mordet. Ubi illud eveniet? Liotus qvæſivit; non longe abhinc, Geſtus reſpondit. Oſtmannus Geſtum usqve ad ſuprema teſqvorum deducebat, Geſtumqve equitantem, eqvo lapſum minitante, ſuffulcivit, tunc Geſtus dixit: Fauſtum hoc tibi fuit, aliud mox eveniet, caveas autem, ne infauſtum tibi evadat. Oſtmannus domum reverſus theſaurum invenit, de qvo viginti nummos demebat, confi- ſus

ætladi hann mundi feta til fídar, enn er hann leitadi, fann hann eigi, enn Liótr fekk tekit hann, er hann var at grefti, oc gordi af hanom þriú hundrut fyrer hvörn pening, þat hauft var veginn þórbeörn þiódreksfun. Um varit fat Liótr at þrælom fínom á hæd einni, hann var á kápo, oc var hötturinn lerkadr um hálfinn, oc ein ermur á. þeir Kögursfyner liópo á hædina, oc hiuggo til hanns báder fenn, epter þat fnaradi þórkell höttinn af höfdi hanom; Liótr bad þá láta gott í búfifiom fínom, oc hröpudo þeir af hædinni, á götuna þá er Geftr hafdi ridit, þar dó Liótr. þeir Grímsfyner fóro til Hávardar Hallta. Eyólfr Grái veitti þeim öllom, oc Steingrímr fun hanns.

fus fe locum facile iterum reperturum, quærens autem non invenit, Liotus illum in fodiendo deprehendebat, & pro qvovis nummo, trium hundredarum multam illi impofuit; illo autumno Thorbiörn filius Thiodreki interfectus fuit. Vere fubfeqvente Liotus in colle qvodam, fervos obfervaturus, fedebat, toga erat indutus, una manica instructa, pileoqve per collum arcte adftricto, Filii Köguris collem curfu afcendentes, uterqve fimul illum ictu impetebant, Thorkell exinde pileum de capite ejus diftorfit. Liotus eos pacatæ vicinitatis admonuit, tunc de colle in femitam qva Geftus equitaverat, deturbabantur, ibi Liotus occubuit. Filii Grimi fe ad Havardum Halltium (Claudum) recepere. Eyolfus Graïus (Grifeus) ejusqve filius Steingrimus omnibus illis patrocinabantur.

XXIX. CAP.

Önundr Víkíngsfun, bróder þórdar í Alvidro, nam Önundarfeörd, oc beó á Eyri.

Hallvardr Súgandi var í orrufto mót Haralldi Kóngi í Hafrsfirdi, hann fór af þeim ófridi af Sætrum af Hördalandi

CAP. XXIX.

Önundus filius Vikingi, frater Thordi de Alvidra, Önundarfiördum occupavit, & Eyræ habitavit.

Hallvardus Sugandius in prælio Hafursfiördenfi contra Haraldum Regem dimicabat, qvo tumultu inductus Sætris de Hördalan-

landi til Íslands, oc nam Súgandafeörd oc Skálavík til Stigagnúps, oc beó þar.

dalandia in Islandiam transmigravit, & Sugandafiördum ac Skalavikam usqve ad Stigagnupum occupavit, ibiqve habitavit.

Þurídur Sundafyller oc Völusteinn sun hennar fóro af Hálogalandi til Íslands, oc námo Bolúngarvík, oc bioggo i Vatnsnesi, hún var. því köllod Sundafyller, at hún seyddi til þess í hallæri á Hálogalandi, at hvart sund var fullt af silld, hún setti oc Kvíarmid á Ísafeardardiúpi, oc tók til á kollótta af hveriom bónda í Ísafirdi. Syner Völusteins váro þeir Ögmundr oc Egell.

Thurida Sundafyller (freta implens) ejusqve filius Völosteinn, de Halogalandia in Islandiam transmigrarunt, & Bolungarvikam occupavere, ac Vatnsnesi habitarunt. Illa cognomen Sundafyller adepta erat, eo quod in Halogalandia annona deficiente incantatione pyromantica effecerat, ut qvodvis fretum halecis esset plenum; illa qvoqve Kviarmidum (locum piscandi determinatum) in Isafiardardiupo constituit, ovemqve ideo cornibus mutilam a qvovis colono Isafiördensi expendendam accepit. Filii Völusteinis erant Ögmundus & Egell.

Helgi het sun Rólfs ór Gnúpufelli, hann var getinn austur, oc Upplendskr at módorætt, oc vóx þar upp, hann fór til Íslands at vitea frænda sinna, hann kvam í Eyafeörd, oc var þar þá albyggr, epter þat villdi hann utan, oc vard apturreka í Súgandafeörd, hann var um veturinn med (e) Hallvardi, enn um varit fór hann at leita ser bústadar, hann fann

Helgius nomen erat filio Rolfi de Gnupufello, qvi in oriente conceptus, genus maternum de Uplandia deduxit, ibiqve educatus fuit. Ille cognatos suos visitatum in Islandiam trajecit, & in Eyafiordo penitus tunc occupato appulit, postea peregre iturus in Sugundafiördum (tempestate) repulsus, hyemem cum Hallvardo transegit. Vere autem sequenti habitaculum qvæsiturus, sinum,

(e) Harallde impr.

fann feörd einn, oc hitti þar ſkutil í flædarmáli, þat kalladi hann Skutilsfeörd, oc bygdi þar ſídan. Hanns ſun var Þórſteinn Ugeæfa, hann fór utan oc vó hirdmann Hákonar Jarls Griótgardsſunar, enn Eyvindr rádgeafi Jarlſins ſendi hann til Vebearnar Sygna-Trauſta, hann tók vid hanom, enn Vedís ſyſter hanns latti þeſs. Fyrer þat ſelldi Vebeörn egner ſínar oc fór til Íſlands, er hann treyſtiſt eigi til at hallda manninn.

(*f*) Þórólfr Bræker nam (*g*) ſumann Skutilsfeörd oc Skálavík oc beó þar.

(*h*) Eyvindr Kne, fór af Ögdum til Íſlands, oc Þurídur (*i*) Rúmgillta kona hanns, þau námo Álptafeörd oc Seidisfeörd, oc bioggo þar. Þeirra ſyner váro Þórleifr, er fyrr var getit, oc Valbrandr, fader Hallgríms oc Gunnars, oc Beargey, er átti Hávardr Hallti, þeirra ſun var Ólafr.

Geir

ſinum, ibiqve ſpiculum, in loco maris refluentis, invenit, illi (ſinui) nomen Skutulsfiördi impoſuit, ibiqve poſtea habitavit. Ejus filius erat Thorſteinn Ugiæſa, qvi peregre profectus aulicum Haconis Comitis Griotgardi filii occidit, Eyvindus autem Comitis Conſiliarius illum ad Vebiörnem Sygnatrauſtium miſit, qvi illum, Vediſa ejus ſorore disſvadente, recepit. Vebiörn iccirco prædia ſua vendidit & in Iſlandiam trajecit, cum hominem tueri ſe poſſe deſperaret.

Thorolfus Bræker (g) *partem Skutulsfiördi & Skalavikam occupavit, ibiqve habitavit.*

Eyvindus Kne (genu) ejusqve uxor Thurida Rumgillta (ſcropha lecti) Agdis in Iſlandiam demigrarunt, & (ſinus) Alptafiördum ac Seidisfiördum occuparunt, ibiqve habitavere. Eorum filius erat Thorleifus, cujus mentio antehac injecta eſt, & Valbrandus, pater Hallgrimi & Gunnaris, ac Biargeya uxor Havardi Halltii (Claudi), eorum filius erat Olafus.

Geir

(*f*) Þórormr 6.
(*g*) ſumann *impr.* 8. 10.
(*h*) Önundr. *A.*
(*i*) Rímgillta 6. Raumgillta 9.

(g) *meridionalem.*

Geir het madr ágeætr í Sogni, hann var kalladr Vegeir, þvíat hann var blótmadr mikell, hann átti mörg börn. (k) Vebeörn Sygnakappi var ellstr suna hanns, enn Vesteinn, oc Veormr, Vemundr oc Vegestr oc (l) Veörn, enn Vedís dótter. Efter andlát Vegeirs, vard Vebiörn, ósáttr vid Hákon Jarl, sem fyrr var getit, því fóro þau syskin til Íslands, þau höfdo útivist lánga oc harda, þau tóko um haustit Hlöduvík fyrer vestan Horn, þá fekk Vebeörn at blóti miklo, oc kvad Hákon Jarl blóta þann dag til úþurftar þeim, enn er hann var at blótino, eggiudu brædur hanns hann til brottferdar, oc gádi hann eigi blótsins, oc leto þeir út, þeir bruto þann sama dag skip sitt under hömrom miklom í illvidri, þar kvámost þau naudigliga upp, oc gekk Vebeörn fyrer, þat er nú köllud Sygnakleif. Enn um veturin tók vid þeim öllum Atli í Flióti, þræll Geirmundar Heliarskinns, oc bad þau engo launa vistena, sagdi Geirmund eigi vanta

Geir nomen erat viro in Sognia celebri, qui communiter Vegeir appellabatur, erat enim frequens deorum cultor, ille multos progenuit liberos. Filiorum natu maximus erat Vebiörn Sygnakappius, (heros Sognensis) Vesteinn præterea & Veormus, Vemundus & Vegestus, ac Veörn, Vedisa autem filia. Post Vegeiris obitum Vebiörn offensam Haconis Comitis, ut antea relatum est, incurrit, hinc fratres & soror Islandiam petiere, multum diuque mari jactati, autumno ad Hlöduvikam ab occidente Hornis appulere, tunc Vebiörn magnum instituit sacrificium, Haconem quoque eodem die in illorum exitium sacrificare, asseruit, cumque in sacrificando esset, abitum fratres impense hortabantur, ita ut sacrificium neglexerit, illi autem solverunt, & eodem die sub rupibus præruptis, tempestate gravissima, naufragium fecere, & rupes ægre, Vebiörne præeunte, scandere potuere, ibi nunc Sygnakleif (clivus Sognensium) appellatur. Servus autem Geirmundi Heliarskinnis, Atlius de Flioto, omnes illos ad hyemandum recepit, ullumque, Geirmundo victum haud deesse dictitans, redhostimentum rependere eos

(k) Veblindr *A.*
(l) Vebeörn. *A.*

vanta mat. Enn er Atli fann Geirmund, ſpurdi Geirmundr: hví hann var ſva diarfr, at taka ſlíka menn uppá koſt hanns? Atli ſagdi: at þat mundi vera uppi medan Íſland er byggt, hvörſu mikilsháttar ſá madr mundi vera, at einn hanns þræll þordi at gora ſlíkt utan hanns ordlof. Geirmundr ſvarar: fyrer þetta þitt tiltæke ſkalltú þiggea frelſi, oc bú þetta er þú hefer vardveitt, oc vard Atli ſídan mikilmenni. Vebeörn nam um varit epter land midli Skötufeardar oc Heſtsfeardar, ſva vídt ſem hann gengi um á dag, oc því meir, ſem hann kalladi Folafót. Vebeörn var vígamadr mikill, oc er ſaga mikil frá hanom. Hann gaf Vedíſi ſyſtur ſina (m) Grímólfi í Unadsdal, þeir vurdo misſätter, oc vó Vebeörn hann hiá (n) Grímólfsvötnum, fyrer þat var Vebeörn veginn (o) á fiórdungsþíngi. á Þórneſi, oc (p) þrír menn adrer.

Gunn-

eos vetuit. Geirmundus autem Atlium conveniens, quæſivit: cur iſtos homines ſuo victu alere ſuſtinuiſſet? Atlius regeſſit: perennem, quousqve Iſlandia habitaretur, famam victuram, quantus vir fuerit, cujus unus ſervus citra ejus veniam tantum fuerit auſus. Geirmundus reſpondit: ob hoc tuum auſum libertate donator, ac villicatione cujus (huc usqve) curam geſſiſti; Atlius poſtmodum vir magnificus evaſit. Vere ſubſeqvente Vebiörn territorium inter Skötofiördum & Heſtfiördum, qvantum uno die circumiret, prætereaqve ſpatium qvod Folafotum (pedem eqvulei) appellabat, occupavit. Vebiörn vir erat cædibus deditus, magnæqve hiſtoriæ materiam præbuit. Sororem ſuam Vediſam Grimolfo de Unadsdalo nuptum dedit, diſcordia autem inter illos gliſcente, Vebiörn illum apud Grimolfsvatnas occidit, quare Vebiörn in (o) *qvadrantis foro Thorneſenſi unacum* (p) *tribus aliis interfectus eſt.*

Gunn-

(m) Steinúlfi *A.*

(n) Steinúlfvatni *A.*

(o) á Þíngeyrarþínge í Dírafirde 4 & 6 *marg.* 5. *ſecundum Hauksbók.*

(p) tveir. *A.*

(o) *in foro Thingeyrenſi in Dirafiördo.*

(p) *duobus.*

Gunnsteinn oc Halldór heto syner Gunnbearnar, Úlfsfunar Kráku, er Gunnbearnarsker ero vidkend, þeir námo (q) Skötufeörd oc Laugardal, oc Ögursvík til Miófafeardar. Bersi var sun Halldórs fader Þórmódar Kolbrúnar-Skállds. Þar í Laugardal beó sídan Þórbeörn Þiódreksfun, er vó Ólaf, sun Hávardar Hallta oc Beargeyar Valbrandsdóttur, þar af gordist saga Ísfirdínga oc víg Þórbearnar.

Gunnsteinn & Haldor appellabantur filii Gunnbiörnis, filii Ulfi Krakæ, de qvo Gunnbiarnarskeri denominati sunt; illi Skötufiördum & Laugardalum ac Ögursvikam usqve ad Miofafiördum occuparunt. Bersius filius erat Haldoris, pater Thormodi Kolbrunarskaldi (Poëtæ Kolbrunici). In Laugardalo Thorbiörn filius Thiodreki postmodum habitavit, qvi Olafum filium Hallvardi Halltii (Claudi) & Biargeyæ, filiæ Valbrandi, occidit, inde Historia Isfiördensium, & cædes Thorbiörnis, enatæ sunt.

XXX. CAP.

Snæbeörn, sun Eyvindar Austmanns, bróder Helga Magra, nam land midlom Miófafeardar oc Lángadalsár, oc beó í Vatnsfirde. Hanns sun var (a) Hólmsteinn, fader Snæbearnar Gallta. Móder Snæbearnar var Kialvör, oc váro þeir Túngu-Oddr systrasyner. Snæbeörn var fóstradr í Þíngnesi med Þóroddi, enn stundom var hann med Túngu-Oddi, eda módur sinni. Hallbeörn, sun Odds frá

CAP. XXX.

Snæbiörn filius Eyvindi Ostmanni, frater Helgii Macri, territorium inter Miofafiördum & Langadalsa occupavit, & Vatnsfiördi habitavit. Ejus filius erat Holmsteinn, pater Snæbiörnis Galltii. Mater Snæbiörnis erat Kialvöra, erantqve (Snæbiörn &) Tungu-Oddus ex sororibus consobrini. Snæbiörn Thingnesi apud Thoroddum enutriebatur, interdum autem apud Tungu-Oddum vel matrem commorabatur. Hall-

(q) Skutufeörd. 6.

(a) Hallsteinn 6.

frá Kideaberge, Hallkellsſunar; bródur Ketelbearnar ens gamla, fekk Hallgerdar, dóttur Túngu-Odds, þau váro med Oddi hinn fyrſta vetur, þá var Snæbeörn Gallti þar, úáſtúdlegt var med þeim hiónum. Hallbeörn beó ſerd ſína um varit at fardögum, enn er hann var at búnadi, fór Oddr frá húſi til laugar í Reykiahollt, þar váro ſaudahús hanns, villdi hann eigi vera vid, er Hallbeörn færi, þvíat hann grunadi, hvört Hallgerdur mundi fara vilia med hanom, Oddr hafdi jafnan umbætt med þeim. Þá er Hallbeörn hafde lagt á heſta þeirra, gekk hann til dýngio, oc ſat Hallgerdur á palli oc kembdi ſer, hárit fell um hana alla, oc nidur á gólfit, hún hefur kvenna beſt verit hærd á Íſlandi med Hallgerdi (*b*) Snúinbrók. Hallbeörn bad hana uppſtanda oc fara, hún ſat oc þagdi, þá tók hann til hennar, oc lypteſt hún lítt, þriſvarſinnum fór ſva, Hallbeörn nam ſtadar fyrer henne oc kvad:

Hallbiörn filius Oddi de Kidiabergo, filii Hallkelis, fratris Ketelbiörnis Grandævi, Hallgerdam filiam Tungu-Oddi uxorem duxit, primamqve conjuges apud Oddum hyemem transegere, tunc etiam Snæbiörn ibi manebat; inter conjuges non amice conveniebat. Vere, tempore mutationis domiciliorum, Hallbiörn abitum paravit, ubi autem itineri ſe accingebat, Oddus domo ad thermas Reykiaholtum, ubi ejus erant ovilia, diſceſſit, Hallbiörne enim abeunte, adeſſe noluit, qvod Hallgerdam eum concomitari nolle, ſuſpicabatur; Oddus eorum concordiam ſemper conſervare conatus fuerat. Hallbiörn ubi eqvos ſtraverat, gynæceum adiit, ubi Hallgerda in tabulato ſedens, comam pexuit, coma autem per illam totam, & usqve in pavimentum demittebatur; ea cum Hallgerda Snuinbroka omnium in Iſlandia mulierum optime comata exſtitit. Hallbiörn eam ſurgere & abire rogavit, illa autem tacens conſedebat, tunc ille eam apprehendens parumper ſublevavit, idqve ter repetiit, Hallbiörn coram illa conſiſtens carmen protulit:

(*c*) *Fœmi-*

(*b*) Língbrók 5. & *complures in marg. ſecundum Hauksbók.*

(c) Aulkarma lætur (d) arma
eik (e) firrunſt (f) þar leika
loſn for leſnis (g) ſtoſne
(h) línbundin mic ſinom.
Bída mun ec (i) af brúde
böl gorer mic fölvann
(k) ſnertur mer harmr (l) vid hiarta
(m) hrót alldregi (n) bót er.

Fæmina improba arcet
(jucunditate ibi deſtituor)
fæmina ab amplexibus
me ſuis.
Sponſa hæc mihi adferet
ærumnam, palleſco
(luctus cor meum corripit)
calamitate, quæ nunquam imminuetur.

Epter þat ſnaradi hann hárit um hönd ſer, oc villdi kippa henni af pallenom, enn hún ſat oc veikſt eigi, epter þat brá hann ſverdi, oc hió af henni höfudit, gekk þá út, oc reid í brott. Þeir váro þrír ſaman oc höfdo tvö klyfiahroſs, fátt var manna heima, oc var þegar ſendt at ſegea Oddi. Oddr ſvarar: ſegit þer Snæbirni á Kialvararſtödum, enn

Coma poſtea arrepta manum circumplicuit, eamqve (Hallgerdam) de tabulato deturbare conabatur, illa autem ne minimum cedebat, qvare ille enſe ſtricto caput ei præcidit, poſtea exiens eqvitando diſceſſit. Tres una iter fecerunt, & duos eqvos ſarcinatos ſecum habuere, pauci domi erant reliqvi, nuncius ergo ſtatim Oddo mittitur, Oddus regeſſit: Snæbiörni de Kialvararſtadis renun-

(c) otkorma 6. ölkarma 5.
(d) arman 7.
(e) firrnuſt *impr.* firrum 7.
(f) þat 7.
(g) ſtáfne *impr.* 9. 10.
(h) línbörvan *impr.* línbörvar. 7.
(i) af *impr.* ef. 7.
(k) ſvertumk. 5. ſetur mer. 6.
(l) um *impr.* í. 7.
(m) hanns rót 6.
(n) böter 5.

enn eigi man ec epter þeim rída. Snæbeörn (*o*) reid epter þeim med tólfta mann, enn er þeir Hallbeörn seá epterreidina, bádo förunautar hanns hann undan at rída, enn hann villdi þat eigi. Þeir Snæbeörn kvámo epter þeim vid hæder þær, er nú heita Hallbearnarvördur. Þeir Hallbeörn fóro á hædina, oc vördust þadan, þar fello (*p*) þrír menn af Snæbirni, oc báder förunautar Hallbearnar. Snæbeörn hió þá fót af Hallbirni í ristarlid, þá (*q*) hnekti hann á hina sydri hædena, oc vó þar tvo menn af Snæbirni, ádur hann fell; því ero þriár vördur á þeirre hædinni, enn fimm á hinni epter manntali; sídan fór Snæbeörn aptur. Snæbeörn átti skip í Grímsárósi, þat keypti hálft Rólfr enn Raudsendski, þeir váro tólf hverer; med Snæbirni váro þeir Þórkell oc Sumarlidi, syner Þórgeirs Rauds, Einarssunar Staffhylltings. Snæbeörn tók vid Þóroddi ór Þíngnesi fóstra sínom oc kono hanns, enn Rólfr tók vid Stirbirni, er þetta kvad epter draum sinn:

Bana

nunciate, ego autem illos equitando non persequar. Snæbiörn (o) *ipse duodecimus eos persequebatur, ubi autem Hallbiörn ejusque comites equitantes se persequi animadvertunt, comites eum cursum accelerare rogant, quod ille noluit. Snæbiörn ejusque comites collem occupavere, seque ibi defendebant, ibi* (p) *tres Snæbiörnis comites & uterque Hallbiörnis assecla cecidere. Snæbiörn per talum Hallbiörni pedem præcidit, tunc ille in collem magis meridionalem se recepit, ibique duos Snæbiörnis comites antequam caderet, occidit, hinc tres in hoc colle, in illo autem quinque secundum numerum (cæsorum) conspiciendæ sunt lapideæ metæ, hoc facto Snæbiörn revertebatur. Snæbiörn navem in ostio Grimsa possedit, cujus partem dimidiam Rolfus Raudsandensis emit, ex utravis parte erant duodecim (nautæ). Cum Snæbiörne erant Thorkell ac Sumarlidius, filii Thorgeiris Raudi (Rufi), filii Einaris Stafholtensis. Snæbiörn Thoroddum de Thingneso nutricium suum, ejusque uxorem, recepit, Rolfus autem recepit Stirbiörnem qui post somnium suum hoc cecinit:*

Necem

(*o*) brá vid oc *add.* 6.

(*p*) fiórer 5.

(*q*) hlekti. 5.

(o) *e vestigio iter suscepit &*

(p) *quatuor.*

Bana ſe ek okkarn
beggea tveggea,
allt (r) ámorligt
útnordur í haf,
froſt oc kullda
feikn hvarskonar,
(s) fæs mek af ſlíko
Snæbeörn veginn.

Necem prævideo noſtrum
utriusqve,
omnia portentoſa
in oceano caurum verſus,
gelu & frigus (&)
nociva omnis generis,
inde (s) timeo, ne
Snæbiörn occidatur.

Þeir fóro at leita Gunnbearnarſkeria, oc fundo land, eigi villdi Snæbeörn kanna láta um nóttina. Stirbeörn fór af ſkipe, oc fann feſióð í kumli, oc leyndi. Snæbeörn lauſt hann med eggſi, þá fell ſióđurinn nidur. Þeir gordo ſkála oc lagdi hann í fönn. Þórkell ſun Rauds fann at vatn var á forki er út ſtód í ſkálaglugginn, þat var um góe, þá grófu þeir ſic út. Snæbeörn gordi at ſkipe, enn þau Þóroddr váro at ſkála af hanns hende, enn þeir Stirbeörn af Rólfs hendi, adrer fóro at veidom. Stirbeörn vó Þórodd, enn þeir Rólfr báder Snæbeörn. (t)

Gunnbiarnarſkeros quæſitum iere, terramqvè invenere, qvam noctu explorari Snæbiörn noluit. Stirbiörn de navi diſcedens theſaurum (crumenæ incluſum) in ruderibus qvibusdam invenit, qvem (reliqvos) celavit. Snæbiörn illum ſecuri percuſſit, tunc crumena decidebat. Domum ſolitariam exſtruxere, qvæ nive congeſta obruebatur. Thorkell filius Raudi aqvam in fuſte per feneſtram domus exſerto, obſervavit, illud ſecundo poſt medium hyemis menſe accidit, tunc (nivem) effodiendo, exitum ſibi parabant. Snæbiörn navem inſtruxit, ſed Thoroddus cum uxore ejus vice, Stirbiörn autem & reliqvi, Rolſi vice, in domo remanſerant, cæteri venatum iverant. Stirbiörn Thoroddum, ipſe qvoque

(r) audornlegt *impr.* 9.
(s) veit ek 4. 6·10.

(s) *perſentiſco.*

(t) Raudsſyner ſvördu eida oc aller adrer til lífs ſer. Þeir tóko Hálogaland oc fóro þadan til Íſlands, oc kvámo í Vadil. Þórkell Trefill gat ſem farit hafdi fyrir Raudsſunum. Rólfr gordi virke á (u) Strandarheide. Þórkell Trefell ſende Sveinúng til höfuds Rólfi, fór hann fyrſt á Mýri til Hermundar, þá til Ólafs at Draungum, þá til Geſts í Haga, hann ſendi hann til Rólfs vinar ſíns. Sveinúngr vó Rólf oc Stirbeörn, þá fór hann í Haga. Geſtr ſkipti vid hann ſverdi oc eggſi, oc fekk hanom heſta tvo (x) hnokkótta, oc let mann rída um Vadil, oc allt í Kollafeörd. Hann ſende Þórbeörn enn Sterka at heimta heſtana, hann vó hann á (y) Sveinúngseyri, þvíat ſverdit brotnade under hiölltunum. Því hældiſt Trefell vid Geſt, þá er ſaman var jafnat vite þeirra, at hann hafdi

qve unacum Rolfo, Snæbiörnem occidit. Filii Raudi cæteriqve omnes, ut vitam conſervarent, juramentum præſtitere. Ad Halogalandiam appulere, indeqve in Iſlandiam trajecere, atqve in Vadle exſcendebant. Thorkell Trefell, qvæ filiis Raudi evenerant, augurabatur. Rolfus in Strandarheida munimentum exſtruxit. Thorkell Trefell Sveinungum Rolfo ſicarium ſubornavit, qvi Myram primo ad Hermundum, poſtea ad Olafum Drangos, tandem ad Geſtum Hagum pervenit, hic (Geſtus) illum (Sveinungum) ad Rolfum amicum ſuum miſit. Sveinungus Rolfum & Stirbiörnem occidit, deinde Hagum reverſus eſt. Geſtus cum eo gladium & ſecurim permutavit, eiqve duos eqvos jubæ diſcoloris, comitemqve, qvi ultra Vadilem usqve in Kollafiördum eqvitaret, ſuppeditavit. Thorbiörnem (exin) Sterkium (Robuſtum) eqvos poſtulatum miſit, qvi illum (Sveinungum) in Sveynungseyra, gladius etenim prope capulum diffringebatur, occidit. Icirco Trefell, cum Geſti ejusqve perſpicacia com-

(t) Audsſyner *impr.*
(u) Randarheide *impr.*
(x) nokkótta 5. hnökkótta 8. 9. hnokóla 10. hnaukkótta 7.
(y) Sveinúngsheide 6.

hafdi því kvamit á Gest, at hann sendi seálfr mann til höfuds vin sínom.

comparаretur, gloriatus est, se Gesto ita imposuisse, ut ipse amico suo sicarium submiserit.

XXXI. CAP.

Ólafr Jafnakollr nam land frá Lángadalsá til (*a*) Sandeyrarár, oc beó í Unadsdal, hann átti (*b*) Þóru (*c*) Steinsdóttur, þeirra sun (*d*) Grímólfr, er átti Vedísi, systur Vebearnar.

Þórrólfr Fasthalldi het madr ágeætr í Sogne, hann vard úsáttr vid Hákon Jarl Griótgardsun, hann fór til Íslands med ráde Harallds Kóngs, hann nam land frá Sandeyrará til Gýarsporsár í Hrafnsfirdi, hann beó at Snæfeöllom, hanns sun var Ófeigr (*e*) er átti Óttkötlo.

 Örlygr

CAP. XXXI.

Olafus Jafnakollus territorium inde a Langadalsa usque ad Sandeyrara occupavit, & Unadsdali habitavit, ille Thoram filiam Steinis in matrimonio habuit, quorum filius Grimolfus, Vedisam, sororem Vebiörnis, uxorem duxit.

Thorolfus Fasthaldius nomen erat viro in Sognia celebri, qui offensam Haconis Comitis, filii Griotgardi, incurrebat, & ex consilio Regis Haraldi in Islandiam transmigravit, ille territorium a Sandeyrara usque ad Gyarsporsa in Hrafnafiördo, occupavit, & Snæfiöllis habitavit, ejus filius erat Ofeigus (e), *qui in matrimonio habuit Ottkatlam.*

Örlygus

(*a*) Sandeyrar *impr.*
(*b*) Þuríde 5. 10. *secundum Hauksbók.* Þórörnu *impr.* 9.
(*c*) Gunnsteins 5. & *cætera in marg. secundum Hauksbók.*
(*d*) Grímkell. *A.*
(*e*) fader Ottkötlu 5. *Hauksbók.*

(e) *pater Ottkatlæ.*

Örlygr ſun Bödvars Vigſterksſunar fór til Íſlands fyrer ofríki Harallds Kóngs, hann var hinn fyrſta vetur med Geirmundi Heliarſkinn, enn um varit gaf Geirmundr hanom bú í Adalvík oc lönd þau ſem þar lágo til. Örlygr átti Signýu (*f*) dóttur Óblauds, ſyſtur Högna hins Hvíta, þeirra ſun var Ketell Gufa, er átti Ýri Geirmundardóttur. Örlygr eignadiſt Sletto oc Jökulfeördo, oc taka nú til landnám Geirmundar, ſem fyrr var ritat, allt til Straumneſs fyrer auſtan Horn.

Örlygus filius Bödvaris, filii Vigſterki, ob violentiam Haraldi Regis in Iſlandiam trajecit, primamqve cum Geirmundo Heliarſkinne hyemem tranſegit, vere autem ſeqvente Geirmundus illi villicationem in Adalvika & fundos eo pertinentes dono dedit. Örlygus Signyam filiam Oblaudi (f) ſororem Högnii Albi in matrimonio habuit, eorum filius erat Ketell Gufa, qvi Yram filiam Geirmundi uxorem duxit. Örlygus Slettam & Jökulfiördos aeqviſivit, jamqve territoria a Geirmundo, ut antea ſcriptum eſt, usqve ad Straumneſum ab oriente Hornis occupata, incipiunt.

(*g*) Hellabeörn ſun Herfinns oc Höllu var víkingr mikell, hann var jafnan úvinr Harallds Kóngs, hann fór til Íſlands, oc kvam í Bearnarfeörd med alſkiölldudu ſkipe, ſidan var hann Skialldabeörn kalladr. Hann nam land frá Straumsneſi til Dránga, oc Skialldabearnarvík, oc beó þar, enn átti annat bú á Bearnarneſi, þar ſer miklar ſkálatópter hanns. Sun hanns var Þórbeörn, fader Arn-

Hellabiörn, filius Herfinni ac Hallæ, erat pirata ſtrenuus, & conſtans Haraldi Regis hoſtis; ille in Iſlandiam transmigrans in Biarnarfiördum navem ſcutis undeqvaqve coronatam appulit, indeqve nomen Skialdabiörn (Biörn ſcutorum) adeptus eſt. Ille territorium a Straumsneſo usqve ad Drangos & Skialldabiarnarvikam occupavit, ibiqve habitavit, alteram autem villicationem Biarnarneſi habuit, ubi magna ædium ejus rudera conſpicua ſunt. Ejus filius erat Thorbiörn, pater

(*f*) dóttur Högna. 5.
(*g*) Hollubeörn. 6.

(f) *filiam Högnii.*

Arngerdar, er átti Þiódrekr Slettubearnar sun, þeirra syner Þórbeörn, oc Sturla, oc Þiódrekr.

pater Arngerdæ, qvam Thiodrekus, filius Slettubiörnis, in matrimonio habuit, eorum filii erant Thorbiörn, & Sturla, ac Thiodrekus.

Geirólfr het madr er braut skip sitt vid Geirólfsgnúp, hann beó sidan under gnúpenom at rádi Bearnar.

Geirolfus nomen erat viro qvi prope Geirolfsgnupum (rupem Geirolfi præruptam) naufragium fecit, ibiqve sub rupe e consilio Biörnis postmodum habitavit.

Þórvalldr Ásvalldsson, Úlfssunar, Yxnaþórissunar nam Drángaland, oc Drángavík til Engeness, oc beó at Dróngom alla æfe, hanns sun var Eirekr Raudi, er bygdi Grænland, sem fyrr seger.

Thorvaldus filius Asvaldi, filii Ulfi, filii Yxna-Thoreris, territorium Drangense, & Drangavikam usqve ad Engenesum occupavit, & per totum vitæ tempus Drangis habitavit, ejus filius erat Eirekus Raudius (Rufus), qui Grænlandiam, ut antea relatum est, incoluit.

(*h*) Herraudr (*i*) Hvítaský var göfugr madr, hann var drepinn af rádum Harallds Kóngs, enn syner hanns þrír fóro til Íslands oc námo land á Ströndom, Eyvindr Eyvindarfeörd, Ófeigr Ófeigsfiörd, Íngólfr Íngólfsfeörd, þeir beoggo þar sidan.

Herraudus Hvitasky erat vir nobilis e consilio Regis Haraldi occisus, filii autem ejus tres in Islandiam demigrarunt & territorium in Strandis occuparunt, Eivindus (qvidem) Eivindarfiördum, Ofeigus Ofeigsfiördum, Ingolfus Ingolfsfiördum, illi isthic postmodum habitavere.

Eirekr Snara het madr, er land nam frá Íngólfsfirde til Veidilausu, oc Trekyl-

Eirekus Snara nomen erat viro qvi territorium ab Ingolfsfiördo usqve ad Veidilausam

(*h*) Geirraudr. *A.*
(*i*) Hvikatimbur. *Hauksbók.*

Trekyllisvík, oc beó þar. Hann átti Ólofu, dóttur Íngólfs ór Íngólfsfirde, þeirra sun var Flosi, er beó í Vík, þá er austmenn bruto þar skip sitt, oc gordo ór (*k*) hrænom skip þat, er þeir kölludo Trekylli, á því fór Flose utan, oc vard apturreka í Öxarfiörd, þadan af gordist saga Bödmóds, Gerpis oc Grímólfs.

lausam & Trekillisvikam occupavit, ibiqve habitavit. Ille Olofam filiam Ingolfi de Ingolfsfiördo uxorem duxit, eorum filius Flosius Vikæ habitavit, cum ostmanni ibidem naufragium fecere, ex fragmentis autem navem, cui nomen imposuere Trekyllis, construxere. Illa navi Flosius peregre iturus in Öxarfiordum repellitur, unde Historia de Bödmodo, Gerpere & Grimolfo originem trahit.

XXXII. CAP.

Önundr Trefótr, sun Ófeigs Burlufótar (*a*), Ívarssunar Beitels, var í móti Haralldi Kóngi í Hafursfirde, oc let þar fót sinn. Epter þat fór hann til Íslands, oc nam land frá Kleifom til Ófæru, Kaldbaksvík, Kolbeinsvík, Birgisvík, oc beó í Kaldbak til elle. Hann var bróder Gudbeargar, módor Gudbrands Kúlo, födur Ástu, módur Ólafs Kóngs ens Helga. Önundr átti feóra syni, einn het Gretter, annar Þórgeir Flöskubak, þridi

CAP. XXXII.

Önundus Trefotus (Lignipes) filius Ofeigi Bullufoti (Plauti) (a), filii Ivaris Beitelis, contra Haraldum Regem in Hafursfiördo dimicans, pede truncatus fuit. Islandiam postea petiit, & territorium a Kleifis usqve ad Ofæram, Kaldbaksvikam, Kolbeinsvikam, Birgisvikam, occupavit, & ad senectam usqve Kaldbaki habitavit. Ille frater erat Gudbiörgæ, matris Gudbrandi Kulæ, patris Astæ, matris Regis Olofi Sancti. Önundus qvatuor progenuit filios, unum nomine Gretterem, alterum Thorgeirem

(*k*) brotunum 5. hræino *impr.*

(*a*) í Vors, sunar 6. 8-10.

(a) *in Vors, filii.*

þridi Ásgeir Ædikollr, fader Kálfs, oc Hrefno, er Kiartan átti, oc þurídar, er þórkell Kuggi átti, enn sidan Steindór Ólafssun Pá; enn feórdi var þórgrímr Hærukollr, fader Ásmundar, födur Gretters ens Sterka.

rem Flöskubakum, tertium Asgeirem Ædikollum patrem Kalfi & Hrefnæ, qvam Kiartan in matrimonio habuit, & Thuridæ qvam Thorkell Kuggius, postea autem Steindor filius Olai Pavonis, uxorem duxere. Qvartus erat Thorgrimus Hærukollus, pater Asmundi, patris Gretteris Sterkii (Robusti.)

Beörn het madr er nam Bearnarfiörd, hann átti Liúfu, þeirra sun var Svanr er beó á Svanshóli (*b*).

Biörn nomen erat viro, qvi Biarnarfiördum occupavit, ille in matrimonio habuit Liusam, eorum filius erat Svanus qvi Svansholi habitavit (b).

Steingrímr nam Steingrímsfeörd allann, oc beó í Tröllatúngu, hanns sun var þórer, fader Halldórs, födur þórvallds Örgoda, födur Bitru-Odda, födur Steindórs, födur Odds, födur (*c*) Snorra, födur Odds Múnks, oc (*d*) þórólfs, oc þórarins Torfta.

Steingrimus totum Steingrimsfiördum occupavit & Tröllatungæ habitavit, ejus filius erat Thorer, pater Haldoris, patris Thorvaldi Örgodii, patris Bitru-Oddii, patris Steindoris, patris Oddi, patris Snorrii, patris Oddi Monachi, & Thorolfi, ac Thorarinis Torfții.

Kolli het madr er nam Kollafeörd oc Skridnesenne, oc beó under Felli á medan hann lifdi.

Vir erat nomine Kollius, qvi Kollafiördum & Skridnesennum occupavit, ac Felli, dum vixit, habitavit.

Y þór- *Thor-*

(*b*) er þar beó sidan oc druknadi á firdenom, oc gekk þar inní feallit *add.* 6.

(*c*) Há-Snorra 4. 8.

(*d*) þeirra þórláks oc þórarins Rosta. 5.

(b) *qvi ibi deinde habitavit, & in sinu submersus, montem propinqvum intravit.*

Þórbeörn Bitra het madr, hann var víkingr mikell oc illmenne, hann fór til Íslands med skulldalid sitt, oc nam feörd þann er nú heiter Bitra, oc beó þar. Nokkro sídar braut Gudlógr, bróder Gíls Skeidarnefs, skip sitt þar út vid höfdann sem nú heiter Gudlogshöfdi. Gudlógr komst á land, kona hanns oc dótter, enn adrer menn aller týndust, þá kvam til Þórbeörn Bitra, oc myrdi þau bædi, enn tók meyuna oc fædde upp. Enn er þessa vard var Gíls Skeidarnef, fór hann til, oc hefnde bródurs síns, oc drap Þórbeörn Bitru oc enn fleire menn adra. Vid Gudlóg er kend Gudlógsvík.

Thorbiörn Bitra nomen erat viro, qvi pirata erat strenuus & scelestus, ille in Islandiam una cum familia sua necessaria transmigravit, & sinum, cui hodie nomen est Bitra, occupavit, ibiqve habitavit. Paulo post Gudlogus frater Gilsis Skeidarnefis in extremo promontorio, hodie Gudlogshöfdio appellato, naufragium passus est. Gudlogus una cum uxore & filia terram consequi potuere, sed omnes reliqui periere, Thorbiörn autem Bitra superveniens, (conjuges) utrumqve occidit, puellam vero educavit. Qva de re Gils Skeidarnef certior factus, fratrem ultum iit, & Thorbiörnem Bitram, una cum pluribus aliis, interfecit. A Gudlogo Gudlogsvika nomen trahit.

Bálke het madr Blæingsson, Sótasonar af Sótanesi, hann var á móte Haralldi Kóngi í Hafursfirde, epter þat fór hann til Íslands fyrer ofríke Haralldś Kóngs, oc nam Hrútafeörd allann, oc beó á Bálkastödum hvarotveggiom, enn sídast í Bæ oc dó þar. Hanns sun var Berse Godlaus, er fyrst beó á Bersastödum í Hrútafirde, enn sídan nam hann Lángavatnsdal, oc átti þar annat bú, ádur hann fekk Þórdísar dóttur (*e*) Þórodds

Vir erat nomine Balkius, filius Blæingi, filii Sotii de Sotaneso, ille contra Haraldum Regem in Hafursfiördo dimicaverat, postea ob violentiam Haraldi Regis in Islandiam trajecit, & totum Hrutafiördum occupavit, & Balkastadis utrisqve, postremo autem Bæi, ubi decessit, habitavit. Ejus filius erat Bersius Godlaus (Atheus), qvi primo Bersastadis in Hrutafiördo habitavit, postea autem Langavatnsdalum occupavit, ibiqve alteram habuit villicationem, antequam Thordisam filiam Thoroddi de Hytardalo

(*e*) Þórhadds *impr.* 7.

ór Hýtardal, oc tók med Hólmslönd. Þeirra sun var Arngeir, fader Bearnar Hýtdælakappa. Geirbeörg var dótter Bálka, móder Veleifs hins Gamla.

dalo uxorem duceret, simulqve territorium Holmense dotis loco acciperet. Eorum filius erat Arngeir, pater Biörnis Hytdælakappii (athletæ Hytdalensium). Geirbiörga erat filia Balkii, mater Veleifi Grandævi.

Arndís hin Audga, dótter Steinólfs ens Lága, nam land sídan í Hrútafirde út frá Bordeyre, hún beó í Bæ, hennar sun var Þórdr (*f*) er beó (*g*) fyrr í Múla í Saurbæ.

Arndisa Audga (Opulenta) filia Steinulfi Lagii (Humilis), territorium postea in Hrutafiördo extra Bordeyram occupavit, illa Bæi habitavit, ejus filius erat Thordus, qvi prius Mulii in Saurbæo habitaverat.

XXXIII. CAP.

Þröstr oc (*a*) Greniudr, syner Hermundar (*b*) Hokinns, námo land í Hrútafirde inn frá Bordeyre, oc beoggo at Melom. Frá Greniade var kominn Hestageller (*c*), enn Ormr frá Þreste. Sun Þrastar var oc Þórkell á Kiörseyre, fader Gudrúnar, er átte Þórbeörn (*d*) Þynna, sun Hrómundar Hallta, Þeir beoggo

CAP. XXXIII.

Thröstus & Greniadus filii Hermundi Hokinis (incurvi) territorium in Hrutafiördo intra Bordeyram occuparunt, & Melis habitarunt. A Greniado Hestageller (c), a Thröstо autem Ormus, familiam deducebant. Filius qvoqve Thrösti erat Thorkell de Kiörseyra, pater Gudrunæ, qvam in matrimonio habuit Thorbiörn Thynna, filius Hro-

(*f*) Kornamúli *add.* A.
(*g*) frá 4. fyrer 8-10.
(*a*) Geirmundr 4.
(*b*) Hólkins 5.
(*c*) prestr *add.* 4. 6. 9. *pro* Þrestr.
(*d*) Þirna *impr.* 9. 10.

(c) *sacerdos.*

beoggo aller at Fagrabrekko; Þórleifr Hrómundarfóſtre var ſun þeirra. Háſteinn het ſun Hrómundar, þeir váro aller um eitt rád. Þórer het ſun Þórkells þraſtarſunar, hann beó at Melum, Helga het dótter hanns. Í þann tíma kom (e) Slettuhelge út á Bordeyre, oc Jörundr bróder hanns, þeir váro víkingar tólf freálſer, oc ſveinar um fram. Þeir fóro aller til Mela. Þá fekk Helgi Helgo Þórisdóttur. Þeim Hrómundi hurfu ſtódhroſs, þat kendo þeir þeim Helga, oc ſtefndi Midfeardar-Skegge þeim um ſtuld til alþíngis, enn þeir Hrómundr ſkyldo geæta herads, oc höfdo virke gott á Brekko. Auſtmenn beoggo ſkip ſitt. Þat var einn morgun, er rafn kvam á lióra á Brekku oc gall hátt, þá kvad Hrómundr:

Úti heyrek ſvan ſveita,
ſára þorns er mornar,
brád vekur borginmóda
bláfialladann gialla.

Sva

Hromundi Halltii (Claudi), qui omnes Fagrabrekkæ habitabant, eorum (Thorbiörnis & Gudrunæ) filius erat Thorleifus, Hromundi alumnus. Hasteinn nomen erat filio Hromundi; omnes isti unam constituebant familiam. Thorer nomen erat filio Thorkelis, filii Thrösti, qui Melis habitavit, filia ejus nomine erat Helga. Slettu-Helgius tunc temporis ejusque frater Jörundus Bordeyram peregre advenere, erant piratæ duodecim liberi, prætereaque famuli. Omnes isti Melos se contulerunt. Tunc Helgius Helgam filiam Thoreris uxorem duxit. Hromundus cum suis equariam amisit, cujus rei Helgium & socios insimulavit, quibus & Midfiardarskeggius dicam furti, ut in foro generali comparerent, scripsit, Hromundus autem cum suis munimento eximio Fagabrekkæ instructus, provinciam (interea pacatam) curaret. Ostmanni navem suam paravere. Mane quodam corvus in fenestra Brekkæ consedit, & sonore crocitavit, tunc Hromundus cecinit:

Foris audio corvum,
tempore matutino cadaver
corvum excitat
lividis pennis (instructum) ad crocitandum.

Ita

(e) Sleitu-Helge *impr.*

Sva gól fyrr þá er feiger
fólknárúngar váro
(*f*) gunnarhaukr, er (*g*) gaukar
Gauts bragda spá sagdo.

Þórbeörn kvad:

Hlakkar hagle stokkinn
hræs er kemur (*h*) at sæfe,
módr, krefur morgin bráda,
már valkastar báro.
Sva gól endur, þá er unda
eids af fornom meidi
hrævagaukr, er haukar
Hilldínga miöd villdo.

Í þann tíma kvámo austmenn í virkit, þvíat verkmenn höfdo eigi aptur látit. Þeir brædur gaingo út, enn konor sögdo Hrómund ofgamlan, enn Þórleif of úngan at gánga út, hann var þá (*i*) fimtán vetra; þá lióp Hrómundr út med vapnom sínom, oc kvad:

Varat mer í dag daude,
draugr flatvallar bauga!

Y 3 búunst

Ita olim cecinit, cum morti vicini
essent principes
corvus, dum corvi
prælia prædicebant.

Thorbiörn cecinit:

Crocitat sangvine aspersus,
ubi ad cruorem cadaverinum venit (&)
defessus prædam matutinam poscit,
corvus.
Ita olim cecinit
in arbore vetusta
corvus, dum corvi
sangvinem bellatorum discupiebant.

Interea ostmanni munimentum, quod operarii reclusum reliquerant, intrarunt. Fratres exivere, fæminæ autem Hromundum nimis ætate provectum, Thorleifum autem ætatis non satis maturæ dictitabant, ille tunc (i) *qvindecim annos erat natus; tunc Hromundus armatus excurrens cecinit:*

Qvamvis & hodie mihi mors,
o homo!

(*pugna*

(*f*) gunnhaukar *impr.*
(*g*) góko *impr.*
(*h*) of. 5.
(*i*) nítián 5.

(i) *undevinginti.*

búunſt vid (*k*) ilmar (*l*) jálme,
ádur (*m*) ne geir (*n*) ofrádinn.
Ræke ec lítt, þó at leike,
(*o*) litvöndr hedins ſitear.
Oſs var ádur ofmarkadr
alldr vid rauda ſkialldo.

(pugnæ nos accingamus)
olim per enſem fuerit prædeſtinata,
nihil curo etſi vibretur
enſis.
Nobis olim determinata fuit
ætas per ſcuta rubra.

Auſtmenn fello ſex í virkeno, enn adrer ſex ſtocko brott, enn þá er Þórbeörn villdi lúka aptur virkeno, ſkaut Jörundr atgeir í gegnom hann. Þórbeörn tók atgeirinn ór ſárino, oc ſetti midlom herda Jörundi, ſva at útkvam um brióſtit, oc fello þeir báder dauder á jörd. Helgi greip upp Jörund, oc kaſtadi hanom á bak ſer, oc rann ſva. Háſteinn rann epter þeim, þar til er Helgi kaſtadi hanom nidur af bake ſer daudum, þá hvarf hann aptur. Hrómundr var fallinn, enn Þórleifr ſár til ólífis. Konor ſpurdo tídenda, (*p*) Háſteinn kvad:

Sex oſtmannorum in munimento cecidere, ſex alii inde aufugere, Thorbiörnem autem munimentum claudere conantem, Jörundus bipenni transfixit. Thorbiörn bipennem vulneri extrahens, Jörundum illa inter ſcapulas, ut per pectus (iterum) tranſierit, percuſſit, & uterqve mortui in terram cecidere. Helgius, Jörundum arreptum, in tergo portans, cucurrit. Haſteinn eos currens perſeqvebatur, usqve dum Helgius (Jörundum) mortuum demiſit, tunc ille revertebatur. Hromundus ceciderat, Thorleifus autem lethaliter vulneratus erat. Fæminæ qvæ acciderint, interogabant, Haſteinn cecinit:

Her

Hic

(*k*) álmar 5.
(*l*) álmi *impr.*
(*m*) enn *impr.*
(*n*) afrádenn 6. 8-10.
(*o*) litvördr 10. & 6 *marg.*
(*p*) Hallſteinn *impr.* 10.

Her hafa ſex, þeir er ſæfaſt,
ſútlauſt bana úte,
(*q*) ſvipniördúngar ſverda;
ſárteins, á (*r*) brúſteinom
hyggec at (*s*) hálfer liggi
heptendur laga epter.
Eggſkeindar (*t*) let ec under
(*u*) úbídendum ſvída.

Konor ſpurdo, hve marger þeir váro? (*x*) Háſteinn kvad:

Varka ec (*y*) fyrr med fleire
(*z*) fetla ſtígs at víge,
fyrer várom þar feórer
frendur offſtopavender,
enn tólf af glad gilva
gunnþíngs hvater runnar.
Kölld rudo vopn þeir et villdo
vors fundar tilſkunda.

Konor ſpurdo hvörſo marger fallner væri af víkingom. (*a*) Háſteinn kvad:

Siö

Hic ſex qvi reprimuntur
ſine dolore foris mortui ſunt
enſium vibratores;
in ſtrato lapideo
credo (s) *dimidiam partem jacere*
bellatorum.
Vulnera acie læſa (t) *feci*
dolere non præſtolantibus.

Mulieres, quot fuerint, interrogabant. Haſteinn cecinit:

Non plures mecum ab initio erant
bellatores ad cædem;
nos hic qvatuor eramus
conſangvinei impetuoſi
ſed duodecim navales
(erant) acres milites.
Frigida arma deſtruxere volentes
in noſtrum occurſum feſtinare.

Fœminæ quærebant: quot piratarum occubuiſſent. Haſteinn cecinit:

Septem

(*q*) ſvipmordúngar. 6. ſvipniörúngar 8-10.
(*r*) bráſteinum *impr.*
(*s*) hálfdauder *impr.* 9. hafder 10.
(*t*) leit 8. læt 7.
(*u*) óbídingum 5. 7.
(*x*) Hallſteinn *impr.*
(*y*) furs 4-6. 8-10.
(*z*) ferla 8.
(*a*) Hallſteinn *impr.*

(s) *ſemimortuos.*
(t) *vidi al. facio.*

Siö (*b*) hafa ſækitivar
(*c*) ſvolnisgards til jardar,
blód fell (*d*) varmt á vera
valdögg, nöſom (*e*) höggit.
(*f*) Mano (*g*) fúrvider fleire
(*h*) fiölnisþings enn hingat
út um ekkells brauter
(*i*) jálkmærar ſke færa.

Septem milites
terram
(ſangvis calidus in viros cecidit,
pluvia aciei) naribus cædebant.
Plures milites
huc (venere) quam
per mare
damnum referent bello datum.

Her meigu hæli börvar
hlióm daltángar ſkióma,
dýrs, hvad drýgdo feórer,
dagverkis ſeá merki.
Enn ek hýrbrigdi hugdak,
hrafn ſleit af ná beito,
(*k*) gunnarræſs at giæſom
gridbítom frid lítinn.

Hic glorioſi viri
prælium,
celebris, quod qvatuor patravere,
operis diurni ſignum videbunt.
Ego autem prælium reputabam
ubi corvus cadaver decerpſit,
nosqve concedere
fædifrágis parum pacis.

(*) Unnom audimönnum!
á ec þunnann hiör gunnar;
drógunſt

Euge viri fortunati!
ego acutum enſem habeo bellicum,
nos

(*b*) hvurſo *impr.*
(*c*) Soſnis *impr.*
(*d*) vard á vala 5.
(*e*) höggvin *impr.*
(*f*) munad 5. runno *impr.*
(*g*) fiörvider *impr.* 9.
(*h*) flug ſvins *impr.*
(*i*) álmmæríngar *impr.*
(*k*) Gunnarraks *impr.*
(*) *ſeqventia carmina omittit Hauksbók.*

drógunſt vær at víge,
verkdreiruga ſerki
höfdo (*l*) herdelofdar
hilldar (*m*) bards und ſkilldi.
þvarr (*n*) hángr (*o*) völum heinge
húngur (*p*) veſæri túngur.

nos ad pugnam acceſſimus.
Sangvine perfuſas loricas
prœliatores habuere
ſub ſcutis,
(corvos fames deſerebat),
& gladios diſturbatores pacis.

Hardr var gnýr þá er gordom
griótvarps loto ſnarpa,
geingo ſverds at ſaungvi
ſundur grá klæde þundar,
ádur á (*q*) hæl til (*r*) hvíldar,
hluto þeir bana fleire,
hialldurs kvam hríd á ſkiölldo,
hækíngs (*s*) vider æki.

Strepitus erat magnus cum faceremus
acrem impetum conjectionis lapidum,
inter prœliandum,
loricœ griſeœ diſſecabantur.
Antequam quieti (ſe &) terga darent
plures necem oppetebant
(grando pugnœ ſcuta feriebat)
milites.

Heyri ſvan, þeir er ſárer
ſigurſtalls (*t*) vider falla,

Audiant corvum, qui vulnerati
armis cadunt,

Z benſkári (*enſis*

(*l*) heidelofdar 10.
(*m*) bör *impr.* 7. bords 4. 8. 10. & 6 *marg.*
(*n*) haugr 4. 7-10. *impr.*
(*o*) vals *impr.*
(*p*) ve ſæti 8-10.
(*q*) hul *impr.* 7.
(*r*) hildar *impr.*
(*s*) vidur 6. vidnu 8.
(*t*) vidar *impr.*

benſkári drekkur báro,
(u) blódfalls of ná gealla,
þar fekk örn, enn erni
(x) ero (y) greipur (z) hræſveipadar,
(a) ſýlg, er Slettu-Helge
ſegd (b) audigr (c) fellt (d) raudo.

Báru upp af ára
allþakkligom blakki
ſtar oſs á móte
(e) álmþíngsſamer hiálma;
Enn á braut (f) þeir er báro
beidendor gódum (g) leider
hlida herdemeidar
(h) handmens (i) ſkornar (k) rander.
Þeir

(enſis ſangvinem fundit)
ſuper cadavera crocitantem.
Ibi aqvila adeptus eſt (ſunt autem
ungves aqvilæ cadavere obvoluti)
hauſtum (ſangvinis), quem Slettu-Helgius
admodum reus miſit.

Exportabant e navi
pulchra
contra nos viri
bellicoſi galeas;
ſed qui hinc reportabant
bonis inviſi
viri navem petentes
ſcuta diſciſſa.
Hel-

(u) blódfall 8-10. 7.
(x) ern *impr.*
(y) greppr 4.
(z) hræ ſveipad *impr.*
(a) Silger *impr.*
(b) audiger 8-10.
(c) fellur 4. *omitt. impr.*
(d) rauda 6.
(e) álmþíngs ſaman *impr.*
(f) þá *impr.*
(g) leidar *impr.* 7.
(h) Handarmens *impr.* haudmens 4. 8. handurmens 7.
(i) ſkarar 4. 6. 8-10.
(k) raudar 4. 6. 8-10.

þeir Helgi leto út ſama dag oc týnduſt aller á Helgaſkeri fyrer (*l*) Skridníngs-Enne. þórleifr vard græddr, oc beó at Brekko, enn (*h*) Háſteinn fór utan oc fell á Orminom Lánga med Ólafi Kóngi Tryggvaſyni.

Helgius & reliqui eadem die ſolvebant, & omnes ad ſcopulum Helgaſkerum e regione Skridnings-Ennii periere. Thorleifus ſanitati reſtitutus Brekkæ habitavit, Haſteinn autem peregre profectus in (nave regia) Ormo Longo, cum Rege Olafo Tryggvii filio, occubuit.

Nú ero ritud landnám fleſt í Veſtfirdingafeórdúnge, epter því ſem fróder menn hafa ſagt. Má þat nú heyra, at þann feórdúng hefer margt ſtórmenne byggt, oc af þeim ero margar göfigar ætter kvamnar, ſem nú mátti heyra. þeſſer landnámsmenn ero göfgaſter í Veſtfirdíngafiórdúnge: Hroſskell, Skallagrímr, Selþórer, Beörn hinn Auſtræne, þórólfr Moſtrarſkegg, Audur Diúpaudga, Geirmundr Heliarſkinn, Úlfr Skiálgi, þórdr Víkíngſun, þótt lángfedur halldeſt ſtærre í ſumum ættum. Enn þá er bændor váro talder á Íſlande þá váro níu hundrud bónda í þeſſum fiórdúngi.

Plurima jam in quadrante occidentali territoria occupata e ſapientum virorum relatione, recenſita ſunt, ex quibus liquet multos magnates hanc quartam incoluiſſe, multasque ab illis, ut nuper audiri potuit, familias nobiles ſuum genus deducere. Hi in quarta occidentali occupatorum celeberrimi fuere: Hroſkell, Skallagrimus, Selthorer, Biörn Orientalis, Thorolfus Moſtrarſkegg, Auda Profunde Dives, Geirmundus Heliarſkinn, Ulfus Skialgius, Thordus Vikingi filius, quamvis majores quarundam familiarum nobiliores reputentur. Cum autem colonorum Iſlandiæ cenſus iniretur, in hac quarta mille & octoginta coloni fuere.

(*l*) Skridnes Enne 8. 9.
(*m*) Hallſteinn *impr.*

ÞRIDI PARTR.

NÚ HEFER UPP LANDNÁM Í NORDLENDÍNGAFEÓRDÚNGI ER FIÖLBYGDASTR HEFER VERIT AF ÖLLU ÍSLANDE. OC STÆRSTAR SÖGUR HAFA GORST BÆDI AT FORNO OC NÝO. SEM ENN MAN RITAT VERDA OC RAUN BER Á.

I. CAP.

(a) Gunnsteinn Meinfretr sun Álfs (b) Orustu nam Hrútafeardarströnd eystri næst epter Bálka, oc beó þar nokkra vetur ádur hann fekk Þórhilldar dóttur Þórsteins Rauds. Þá redst hann (c) nordan í Dali, oc beó þar. Þeirra syner váro þeir Álfr í Dölum, Þórdr oc Þórrólfr, Refr oc (d) Hrappr.

Þóroddr

(a) Eysteinn 5-7.
(b) ór Ostu 4. *marg.*
(c) nordur *impr.*
(d) Hrafn 6.

PARS TERTIA.

JAM INCIPIT OCCUPATIO TERRÆ IN QVADRANTE BOREALI, QVI TOTIUS ISLANDIÆ PLURIMOS HABUIT COLONOS, ET TAM ANTIQVITUS, QVAM POSTERIORIBUS TEMPORIBUS HISTORIIS UBERRIMAM PRÆBUIT MATERIAM, UT JAM REFERETUR, ET EXPERIENTIA TESTIS EST.

CAP. I.

Gunnstein Meinfretus filius Alfi (b) *Orustæ* (*Belli*) *litus Hrutafiördi orientale proxime post Balkium occupavit, ibiqve per qvasdam hyemes, antequam Thorhildam filiam Thorsteinis Rufi uxorem duceret; habitavit. Tunc* (c) *e septentrione in Dalos transmigravit, ibiqve habitavit. Ejus filii erant Alfus de Dalis, Thordus & Thorolfus, Refus & Hrappus.*

Tho-

(b) *de Osta.*
(c) *septentrionem versus.*

Þóroddr het madr er land nam í (*e*) Hrútafirdi oc beó á Þóroddsstödum, hanns sun var Arnór Hýnefr er átte Gerdi dóttur Bödvars ór Bödvarshólum. Þeirra syner varo þeir Þórbeörn er Gretter vó, oc Þóroddr Drápustúfr (*f*), fader Valgerdar er átti Skeggi (*g*) Skammhöndúngr Gamlasun, Þórdarsunar, Eyólfssunar, Einarssunar, Þórólfssunar Fasthallda frá Snæfeöllum. Sun Skeggea Skammhöndúngs var Gamli, fader Álfdísar, módur Odds Múnks.

Thoroddus erat nomen viri, qvi territorium in Hrutafiördo occupavit, & Thoroddstadis habitavit, ejus filius erat Arnor Hynefus, qvi Gerdam filiam Bödvaris de Bödvarsholis in matrimonio habuit. Eorum filii erant Thorbiörn, qvem Gretter occidit, & Thoroddus Drapustufus (fragmentum carminis epici), pater Valgerdæ, uxoris Skeggii Skammhöndungi, filii Gamlii, filii Thordi, filii Eyulfi, filii Einaris, filii Thorolfi Fasthaldii de Snæfiöllis. Filius Skeggii Skammhöndungi erat Gamlius pater Alfdisæ, matris Oddi Monachi.

Skútadar-Skegge het madr ágeætr í Noregi, sun hanns var Beörn er kalladr var Skinnabeörn, því at hann var Hólmgardsfari, oc er hanom leiddust kaupferder, fór hann til Íslands, oc nam Midfeörd oc Línakradal, hanns sun var Midfeardar-Skegge (*h*), hann var garpr mikill oc farmadr (*i*), hann heriade í Austur-

Vir erat in Norvegia inclytus nomine Skutadar-Skeggius, ejus filius Biörn cognomen habuit Skinnabiörn (Biörn pellium), eo qvod Holmgardum (mercatum) freqventabat, expeditionum autem mercatoriarum pertæsus Islandiam petiit, & Midfiördum ac Linakradalum occupavit, ejus filius erat Midfiardar-Skeggius, heros & nauta strenuus, qvi

(*e*) Hrútafiardardal 6.

(*f*) er orti Ofeigsvísur *add.* 6.

(*g*) Hælgi *add.* 5.

(*h*) vitr madr oc *add.* 6.

(*i*) oc vel ad ser giör, oc hinn mesti fullhugi *add.* 6.

(f) *qvi carmina Ofeigiana pepigit.*

(h) *vir sapiens &.*

(i) *virtutibus instructus & vir fortissimus.*

Austurveg oc lá í Danmörk vid Sióland er hann fór austan, þar gekk hann upp, oc braust í haug Rólfs Kóngs Kraka oc tók hann þar ór Sköfnúng sverd Rólfs Kóngs, oc eggsi Hiallta oc mikit fe annat, enn hann nádi eige brandenom Lausa af Bödvare, því hann gat eige sveigt armleggi hanns. Bödvar villdi at hanom, enn Rólfr Kóngr varde. Skegge fór til Íslands sídan, oc beó á Reykeom í Midfirde. Börn Skeggea váro þau Eidr er átti Hafþóru dóttur Þórbergs Kornamúla oc Ólofar Ellidaskialldar systur Þórgeirs Gollnis, þau átto mörg börn (*k*). Annar sun Skeggea var Kollr, fader Halldórs, födur þeirra Þórdísar er Skálldhelgi átti, oc Þórkötlo. Dætur Skeggea váro þær (*l*) Hródný er átti Þórdr Geller, oc Þórbeörg er átti Ásbeörn Audge Haralldarsun. Dótter þeirra var Íngebiörg er átti

qui orientem versus piraticam exercuit, unde redux, in Dania apud Siolandiam ad anchoras expectavit, ibi in terram ascendens, tumulum Rolfi Krakii Regis effregit, indeqve Sköfnungum gladium Rolfi Regis, & securim Hialltii, ac multum rerum pretiosarum abstulit, gladium autem Lausium Bödvari extorqvere non potuit, brachia siqvidem ejus flectere neqvibat. Bödvar illum adoriri voluit, Rex autem Rolfus illum defendebat. Skeggius Islandiam postea petiit & Reykis in Midfiördo habitavit. Liberi Skeggii erant Eidus, qvi in matrimonio habuit Hasthoram, filiam Thorbergi Kornamulii & Olofæ Ellidaskioldæ, sororis Thorgeiris Gollneris, illi multos progenuere liberos (k). *Alter Skeggii filius erat Kollus, pater Haldoris, patris Thordisæ, qvam Skald-Helgius in matrimonio habuit, & Thorkatlæ. Filiæ Skeggii erant Hrodnya, uxor Thordi Gelleris, & Thorbiörga qvam Asbiörn Dives filius Haraldi uxorem duxit. Eorum filia erat Ingebiörga, qvæ Illugio Nigro*

(*k*) Sun Eidar einn het Þórhallr, fader Eids, födur Þórvallds, födur Oddnyar, módor Geirlaugar, módur Snælaugar, módur Markúsar á Melum *add.* 6.

(*l*) Hilldur 9. 10.

(k) *uni filiorum Eidi nomen erat Thorhallus, patri Eidi, patris Thorvalldi, patris Oddnyæ, matris Geirlaugæ, matris Snælaugæ, matris Marci de Melis.*

átti Illuge hinn Svarte', þeirra syner Gunnlógr Ormstúnga, Hermundr oc Ketell.

Nigro nupsit, quorum filii Gunnlogus Ormstunga, Hermundus & Ketell.

Haralldr Hríngr het madr ættstórr (*m*), hann kvam skipe sino í Vesturhóp, oc sat hinn fyrsta vetur þar nær sem hann hafde lendt, oc nú heita Hríngsstader. Hann nam Vatnsnes allt utan til Ambáttarár, fyrer vestan, enn fyrer austan inn til (*n*) Þverár, oc þar yfer um þvert til (*o*) Bearga-ósz, oc allt þeimmegin Bearga út til siáfar, oc beó at Hólum. Hanns sun var Þórbrandr, fader Ásbrands, födur Sölva ens Prúda á Ægissído oc Þórgeirs er beó at Hólum. Hanns dótter var Ástrídur er átti (*p*) Arnmódr Hedinssun. (*q*) Sveinn var sun þeirra (*r*). Önnur dótter Þórgeirs var Þórgerdur er átte Þórgrímr sun Peturs frá Ósi.

Haraldus Hringus nomen erat viro generoso, qui navem in Vesturhopum deduxit, & prope locum in quo appulerat, cui & hodie nomen est Hringsstader, primam hyemem transegit. Ille totum Vatnsnesum exterius ab occidente Ambattara, ad orientem autem interius usque ad Thvera, & per transversum inde ad Biargaosium, & ex eodem Biargarum (montium) parte extrorsum ad mare usque occupavit, & Holis habitavit. Ejus filius erat Thorbrandus, pater Asbrandi, patris Sölvii Prudii (elegantis) de Ægissida, & Thorgeiris qui Holis habitavit. Ejus filia erat Astrida, uxor Arnmodi, filii Hedinis; Sveinn eorum erat filius. Altera Thorgeiris filia erat Thorgerda, quam in matrimonio habuit Thorgrimus filius Petri de Oso.

Sóti

Sotius

(*m*) í Noregi *add.* 6.
(*n*) Þurár 9.
(*o*) Braga-ósz 5.
(*p*) Armódr 8. 9. 6.
(*q*) Hedinn 6.
(*r*) oc Þórgerdur 6.

(m) *in Norvegia.*

(r) *& Thorgerda.*

Sóti het madr er nam Vesturhóp, oc beó under Sótafelle.

Sotius nomen erat viro qui Vesturhopum occupavit, & Sotafelli habitavit (s).

(*t*) Lundasteinar het Jarl á Englande, hann átte Olofu dóttur Ragnars Lodbrókar, þeirra börn váro þau Beörn fader Audunnar Skökulls, oc Eirekr fader Sigurdar Bióda-Skalla, oc Ísgerdur er átte þórer Jarl á Vermalande. Audunn Skökull fór til Íslands oc nam Vídedal, oc beó á Audunarstödum. Med hanom kvam út þórgíls Geallande felage hanns, fader þórarins Goda. Audunn Skökull var fader þóru Mosháls, módor Úlfhilldar, módor Ástu, módor Ólafs Kóngs enns Helga. Sun Audunnar Skökulls var Ásgeir at Ásgeirsá, hann átti Jórunni dóttur Íngemundar hins Gamla, þeirra börn varo þau þórvalldr fader Döllo módur Gissorar Biskops, oc Audun fader Ásgeirs, födur Audunnar, födur Egels, er átti Úlfheidi, dóttur Eyólfs Gud-

Lundosteinar nomine erat Comes (quidam) in Anglia, qui in matrimonio habuit Olofam filiam Ragnaris Lodbrokis, eorum liberi erant Biörn, pater Audunis Skökulis (u), *& Eirekus pater Sigurdi Biodaskallii, & Isgerda quam Thorer Comes in Vermalandia in matrimonio habuit. Audunn Skökull in Islandiam transmigravit, & Vididalum occupavit, ac Audunarstadis habitavit. Una cum illo ejus socius Thorgils Giallandius, pater Thorarinis, Prætoris peregre advenit. Audunn Skökull pater erat Thoræ Moshalsis, matris Ulfhildæ, matris Astæ, matris Sancti Olai Regis. Filius Audunis Skökulis erat Asgeir de Asgeirsa, qui Jorunnam filiam Ingemundi Grandævi in matrimonio habuit, eorum liberi erant Thorvaldus pater Dallæ, matris Gissoris Episcopi, & Audunn pater Asgeiris, patris Audunis, patris Egelis, qui in matrimonio habuit Ulfheidam filiam Ejolfi.*

(*t*) Lundasteinn *impr.*

(s) *hodie Breidabolstad* add. A.

(u) *Audunus Skökul fratrem habuit Ericum, cui filius Sigvardus Biodaskalle, cui filia Isgerda.* A.

Gudmundarſunar, oc var þeirra ſun Eyólfr er veginn var á Alþinge fader Orms Capallíns Þórláks Biſkups enns Helga. Annar ſun Audunnar Skökulls var Eyſteinn fader Þórſteins, födur Helga, födur (x) Þórarinns, födur Odds, födur Hallbearnar, födur Sighvats preſts. Dótter Ásgeirs at Ásgeirſá var Þórbeörg (y) Bæarbót.

Ormr het madr er nam Ormsdal oc beó þar, hann var fader Odds, födur Þórodds, födur Helga, födur (z) Haka, födur Jóru, módor Þórdíſar, módur Tanna, födur Skapta.

Ejolfi, filii Gudmundi, eorumque filius erat Ejolfus, qui in foro generali interfectus fuit, pater Ormi Capellani Sancti Thorlaki Episcopi. Alter Audunis Skökulis filius erat Eysteinn pater Thorsteinis, patris Helgii, patris Thorarinis, patris Oddi, patris Hallbiörnis, patris Sighvati Sacerdotis. Filia Asgeiris de Asgeirsa erat Thorbiörga (y) *Bæarbot* (*domus ornamentum*).

Vir erat nomine Ormus, qui Ormsdalum occupavit, ibique habitavit, ille pater erat Oddi, patris Thoroddi, patris Helgii, patris Hakii, patris Joræ, matris Thordisæ, matris Tannii, patris Skaptii.

II. CAP.

Ketell Raumr het Herſer ágeætr í Raumsdal í Noregi, hann var ſun Orms Skeliamola Hroſsbearnarſunar, Raumsſunar, Jötunbearnarſunar nordann or Noregi. Ketill átti (a) Mióll dóttur Ánar Bogſveigis. Þórſteinn het ſun þeirra, hann

Aa vó

CAP. II.

Ketell Raumus nomine erat Baro in Raumsdalo Norvegiæ inclytus, filius Ormi Skeliamolii, filii Hrosbiörnis, filii Raumi, filii Jötunbiörnis e septentrionalibus Norvegiæ (*provinciis oriundi*). *Ketell Miöllam filiam Anis Bogsveigeris* (*Arcum incurvantis*)

(x) Þórorms 4. 5.
(y) bekkiarbót *Landnama.*,
(z) Harra *impr.* 4-7.
(a) Molldo 5.

(y) *ornamentum scamni.*

vó á skóginom til Upplanda af áeggean födur sins Jökul sun Íngemundar Jarls af Gautlande oc Vigdísar. Jökull gaf hanom líf. Sídan fekk Þórsteinn Þórdísar systur hanns, þeirra sun var Íngemundr hinn Gamli, hann var fæddr í Hefni (*b*) med Þóri fódur Gríms oc Hrómundar. Heidur völva spádi þeim öllum at byggia á því lande er þá var úfundit vestur í haf (*c*). Íngemundr kvadst vid því skylldo gora, volvann sagde þat eige mundi mega, oc kvad þat til jardteikna at þá mundi lutr horfinn ór pussi hanns, oc kvad hann þá mundi finna er hann græfi fyrer öndvegesúlom sínom á landeno. Íngemundr var víkíngr mikell oc heriade í (*d*) vesturvíking jamnann. Sæmundr het felage hanns Sudureyskr, þeir kvamo ór

tis) in matrimonio habuit. Eorum filius nomine erat Thorsteinn, qui Jökulem filium Ingemundi Comitis de Gautlandia & Vigdisæ, in sylva quæ ad Uplandiam ducit, a suo patre instigatus occidit. Jökull ei vitam concessit, Thorsteinn postea ejus sororem Thordisam uxorem duxit, eorum filius erat Ingemundus Grandævus, qui in Hefna (b) *apud Thorerem patrem Grimi & Hromundi educabatur. Heida Vola (Sibylla) omnes istos terram tunc temporis nondum inventam in mari occidentali inhabitaturos prædixit.* (c) *Ingemundus id se cauturum affirmavit, Vola hoc fieri non posse asseruit, cujus in certitudinem signum denuntiavit e zona ejus jam tum talismanem ablatum esse, quem ille, dum in terra ista columnis sedis suæ primariæ fundamenta ponendo foderet, reperturus esset. Ingemundus pirata erat strenuus, & in occidente arma semper circumtulit hostilia. Ejus sodalis nomine erat Sæmundus ex Hebudibus oriundus, ex expeditione militari isti erant reduces, quo tempore*

(*b*) í Hálogalande med Íngialldi födur þeirra Gríms hinns Hvíta Háleyska oc Hrómundar .i. Þverárhlíd. *add.* 6.

(*c*) Íngemundi þókti þat reidemál, oc. 6.

(*d*) vesturveg. 6.

(b) *in Halogalandia apud Ingialdum patrem Grimi Albi Halogalandi, & Hromundi de Thverarblid.*

(c) *Ingemundus hæc pro nugis habuit, &c.*

ór hernade í þann tíma er Haralldr Kóngr gekk til lands í Noregi, oc lágde til orrosto í Hafursfirdi, vid þá Þóri Hakláng. Íngemundr villde veita Kónge, enn Sæmundr eige, oc íkillði þar felag þeirra. Epter oruftuna gipte Haralldr Kóngr Íngemundi Vígdísi dóttur Þóris Jarls Þeiganda. Þau Jörundr Háls varo fridlobörn hanns. Íngemundr undi hvarge, því fÿste Haralldr Kóngr hann at leita forlaga sinna til Íslands, enn Íngemundr letst þat eige ætlat hafa, þó sende hann Finna tvo í hamförom til Íslands epter lut sinom, þat var Freyr gor af sylfri: Finnarner kvamo aptur oc höfdo fundit lutinn oc nád eige, vísodo þeir Íngemundi til í dal einom milli Hollta tveggea, oc sogdo hanom allt lands leg. hvarso háttat var þar er hann skyllde byggea. Epter þat (e) byriar Íngemundr för sina til Íslands oc med honom Jörundr (f) Háls mágr hanns oc Eyvindr Sörkver oc Ásmundr oc Hvate viner hanns, oc þrælar hanns Fridmundr oc Bödvar,

pore Rex Haraldus ad terram appulit, & in Hafursfiördo Thorerem Haklangum & reliqvos aggrediebatur. Ingemundus Regi suppetias ferre voluit, Sæmundus autem noluit, ibiqve eorum sodalitas cessavit. Post hoc prælium Rex Haraldus Vigdisam filiam Comitis Thoreris Theigandii (silentis) Ingemundo nuptum dedit. Illa & Jörundus Hals ejus (Comitis) erant liberi nothi. Ingemundus nusqvam contentus vixit, qvare Rex Haraldus eum ut fata in Islandiam seqveretur, adhortabatur, Ingemundus hoc sibi nunqvam fuisse in propositis regessit, duos tamen Finnos talismanem suum repetitum in Islandiam misit, erat is Freyr ex argento confectus. Finni revertebantur, talismanem qvidem repererant, ejus vero compotes esse non potuere, Ingemundo autem locum indicabant, vallem inter duos colliculos glareosos, eiqve omnem fundorum, ubi habitaturus foret, constitutionem descripsere. Ingemundus postea iter suum in Islandiam (e) *ingreditur, & cum illo affinis ejus Jörundus Hals, & Eyvindus Sörkver ac Asmundus & Hvatius ejus amici, serviqve (præterea) ejus Fridmundus & Bödvar, Thorer Ref-*

(e) Byr *impr.*
(f) Hallsfun 6. *marg. cit. Landn.*

(e) *parat.*

Bödvar, Þórer Refskegg oc Úlfkell (*g*). Þeir tóko Grímsárós fyrer sunnann land, oc varo aller um veturinn á Hvanneyre med Gríme fóstbródur Íngemundar. Enn um varit fóro þeir nordur um heidar, þeir kvamo í feörd þann er þeir fundo hrúta tvo, þat kölludu þeir Hrútafeörd. Sídann fóro þeir nordur um herad, oc gáfo vída örnefne (*h*), hann var um veturinn í Vídidal í Íngemundar hollte, þeir sáo þadann fiöll snælaus í landsudur (*i*), oc fóro þángat um varit, þar kendi Íngemundr lond þau er hanom var tilvísat. Þórdís dótter hanns var alin í Þórdísarhollte. Íngemundr nam Vatnsdal allann upp frá

Reffkegg & Ulfkell (g). *Illi in ostio fluvii Grimsa a meridie terræ appulere, omnesqve hyemem Hvanneyræ apud Grimum, una cum Ingemundo (olim) educatum, commorabantur. Vere seqvente septentrionem versus per tesqva montana pergebant, in sinum (qvendam) venere ubi duos arietes inveniebant, illum Hrutafiördum (sinum arietum) appellabant. Provinciam postea septentrionem versus peragrabant, passimqve (locis) nomina imposuere propria* (h). *Hyemem Ingemundarholti in Vididalo transegere, inde montes nive carentes euronotum versus videbant, qvo & vere (seqvente) tendebant, ibi Ingemundus fundos sibi designatos recognovit. Thordisa ejus filia in Thordisarholto nata est. Ingemundus totum Vatnsdalum supra Helgavatnum & Urdar-*

(*g*) hann kvam skipe sínu í Leyruvog fyrer sunnan land. *6.*

(g) *ille navem in Leyruvog in meridionali terræ parte appulit.*

(*h*) Aa vetre kom Íngemundr í dal þann er var víde vaxinn oc kalladi hann Vídidal, oc var þar annan vetur oc gordi ser þar skála er nú heiter Íngemundarhollt *add. 6.*

(h) *Sub hyemem Ingemundus in vallem salice consitum qvem Vidædal (vallem salicis) appellavit, pervenit, ibiqve alteram hyemem transegit, & domum solitariam in loco qvi nunc Ingemundarholt appellatur, sibi exstruxit.*

(*i*) er þar var hríd mikil *add. 6.*

(i) *cum ibi magna erat tempestas.*

frá Helgavatne (*k*) oc Urdarvatne fyrer austann, hann beó at Hofi, (*l*) oc fann lut sinn þá er hann gróf fyrer önd vegis súlom sinom. Þórsteinn var sun þeirra Vígdísar oc Jökull oc Þórer Hafursþeó oc Högni. Smidr het Ambáttarsun oc Íngemundar, enn dætur hanns Jórunn oc Þórdís.

Urdarvatnum ab oriente occupavit, & Hofi habitavit (k), *ac talismanem suum (dum) fundamentum columnis sedis suæ primariæ (poneret), effodiens invenit. Ejus & Vigdisæ filii erant Thorsteinn & Jökull, & Thorer Hafursthio & Högnius. Smidus nomine erat filius ancillæ & Ingemundi, filiæ autem ejus erant Jorunna & Thordisa.*

III. CAP.

Jörundr Háls (*a*) nam út frá Urdarvatne til Mógílslækear oc beó at Grund under Jörundarfelle, hanns sun var Már á Mársstödum. (*b*) Hvati nam út frá Mógílslæk til Giliár oc beó á Hvatastödum. Ásmundr nam út frá Helgavatne um Þíngeyrasveit oc beó

under

CAP. III.

Jörundus Hals (a) *(territorium) extra Urdarvatnum usque ad Mogilslækum occupavit, & Grundæ prope Jörundarfellum habitavit; ejus filius erat Mar de Marsstadis.* (b) *Hvatius (fundos) extrorsum a Mogilsa usque ad Gilia occupavit, & Hvatastadis habitavit. Asmundus extrorsum ab Helgavatno per tribum Thingörensem (territo-*

(*k*) Enn er þau komo at Vatnsenda, vard Þórdís lettari at Mey er Þórdís var nefnd. 6.

(l) oc reiste þar hof hundrad fóta lángt *add.* 6.

(*a*) sun Þóris Þevgianda Jarls, mágr Íngimundar *add.* 6.

(b) *secundum Landnam.*

(k) *ubi ad Vatnsendum venere, Thordisa puellam enixa est, cui nomen Thordisa inditum.*

(l) *ibique fanum centum (& viginti) pedes longum exstruxit.*

(a) *filius Thoreris Theigiandii (tacentis) Comitis, affinis Ingemundi.*

under Gnúpe. Fridmundr nam Forsæludal. Eyvindr Sörkver nam Blöndudal, hanns sun var Hermundr oc Hrómundr hinn Hallte. Íngemundr fann á vatne einu bero, oc húna tvo hvíta med henne, þar kalladi hann Húnavatn. Epter þat fór Íngemundr utann oc gaf Haralldi Kóngi dýrin, ecke höfdo menn í Noregi set fyrr hvítabeörn. Þá gaf Haralldr Kóngr hanom skipit Stíganda med vidarfarme, oc sigldi hann tveim skipum til Íslands fyrer nordann land, vestur um Skaga fyrstur manna, oc hellt upp í Húnavatn, þar heiter nú Stígandahróf hiá Þíngeyrum (*c*). Epter þat var Rafn Austmadr med Íngemunde, oc hafde sverd gott, þæt bar hann í hof, því tók Íngemundr þat af hanom. Hallormr oc Þórormr brædur kvamo út oc varo med Íngemundi, þá fekk (*d*) Hallormr

ritorium) occupavit, & Gnupi habitavit. Fridmundus (vallem) Forsæludal occupavit, Eyvindus Sörkver (vallem) Blöndudal occupavit, ejus filii erant Hermundus & Hromundus Claudus. Ingemundus in lacu quodam ursam, ejusqve duos catulos albos invenit, (lacui) nomen imposuit Hunavatn (lacus catulorum ursi). Ingemundus postea peregre profectus Regi Haraldo feras (illas) dono dedit; nunqvam antea in Norvegia visus cuiqvam erat ursus albus. Tunc Rex Haraldus illi navem Stigandium, materia lignea onustam, dono dedit, illeqve (Ingemundus) duabus navibus in Islandiam a septentrione occidentem versus Skagium omnium primus transnavigavit, & in Hunavatnum cursum direxit, ibi hodie apud Thingeyras Stigandahrofum (naustibulum Stigandii) appellatur (c). *Postea Rafn Ostmannus (Norvegus) apud Ingemundum commoratus, egregium habuit gladium, qvem in fanum intulit, qvare illum ei Ingemundus ademit. Hallormus & Thorormus fratres peregre advenere & apud Ingemundum commorabantur,*

(*c*) hann gaf öll örnefni þar í nánd sem nú ero *add.* 6.

(*d*) Þórormr *impr.* 9. 10.

(c) *ille locis propinqvis omnia nomina propria qvæ adhuc vigent, indidit.*

Hallormr Þórdísar dóttur hanns, oc fylgdi henni heiman Kornsárland, þeirra sun var Þórgrímr Kornsárgodi (*e*). Þórormr beó í Þórormstúngo. Íngemundi hurfo svín tio, oc fundust annat haustit í Svínadal, oc varo þá samann hundrat svína. Gölltr het Beigadr, hann lióp á Svínavatn oc svam þar til at afgeingo klaufernar, hann sprakk á Beigadarhvoli (*f*).

bantur, tunc Hallormus filiam ejus Thordisam uxorem duxit, cui dotis loco erant fundi Kornsaënses, eorum filius erat Thorgrimus Prætor Kornsaënsis (e). *Thorormus Thorormstungæ habitavit. Ingemundus decem sues amisit, quæ autumno sequente in valle Svinadalo numero tunc centum (& viginti) sues inveniebantur. Porcus nomine erat Beigadus, ille lacui Svinavatno (lacui suum) se immisit, & usque quo ungulæ deciderent, natavit, ille in Beigadarhvolo rumpebatur* (f).

CAP. IV.

(*e*) fader Þórkells Kröflu. Jórumi átti Asgeir Ædekollr, þeirra dótter var Þorbeörg Bekkearbót. Þorkell Krafla var fader Arnórs, födur Ragneidar, módur Orms, födur Þorleiks, födur Þorleifs Beilkalda, födur Alfheidar, módur Þorláks prests oc Ketells, födur Helgu er Snorre átti Markússon, *add.* 6.

(e) *pater Thorkelis Kraflæ. Jórunnam in matrimonio habuit Asgeir Ædikollus, quorum filia erat Thorbeörga Bekkiarbot. Thorkell Krafla erat pater Arnoris, patris Ragneidæ, matris Ormi, patris Thorleiki, patris Thorleifi Beiskaldii, patris Alfeidæ, matris Thorlaci sacerdotis & Ketillis, patris Helgæ, quam in matrimonio habuit Snorrius Marci filius.*

(*f*) Þórólfr Heljarskinn nam Forsælndal, oc gorde virke þar sem mættust Fridmundará oc Vatnsdalsá, hann blótadi mönnom. *add.* 6.

(f) *Thorolfus Heliarskinn (vallem) Forsæludal occupavit, & munimentum in confluente (amnium) Freymundara & Vatnsdalsa condidit, ille homines sacrificiis adhibuit.*

IV. CAP.

Hrolleifr hinn Mikle oc Liót móder hanns kvamo út í Borgarfirdi, þau fóro nordur um sveiter oc feingo eingann rádstafa ádur þau kvamo í Skagafeörd til Sæmundar. Hrolleifr var sun Arnallds (*a*), bródur Sæmundar, því vísade hann þeim nordur á Höfdaströnd til Þórdar, enn hann fekk hanom land í Hrolleifsdal, oc beó hann þar. Hrolleifr (*c*) fifldi Hródnýo dóttur Una ór Unadsdal. Oddr Unasun sat fyrer hanom, oc vó Liót systrúng hanns, enn særdi hann á fæte, þvíat kyrtil hanns bito eige járn. Hrolleifr vó Odd oc tva menn adra, enn tveir kvamost undann, fyrer þat gordi Höfda-Þórdr þau heradsræk sva vídt sem (*d*) vatnsföll deilldo til seáfar í Skagafirde. Þá sendi Sæmundr Hrolleif til Íngemundar enns

CAP. IV.

Hrolleifus Miklius (Grandis) ejusqve mater Liota peregre in Borgarfiördum advenere, & tribus inhabitatas septentrionem versus peragrantes, nullum antequam in Skagafiördum ad Sæmundum venere, habitaculum fixum adipiscebantur. Hrolleifus filius erat Arnaldi (a), *fratris Sæmundi, qvare illos septentrionem versus in Höfdaströndam ad Thordum misit, qvi illi (Hrolleifo) territorium in Hrolleifsdalo tradidit, ubi & (Hrolleifus) habitabat. Hrolleifus Hrodnyam filiam Unii de Unadsdalo* (b) *vitiavit. Oddus filius Unii eum ex insidiis adoriebatur & consobrinum ejus Liotum occidebat, illum (Hrolleifum) autem pede vulneravit, togam enim ejus ferrum non secavit. Hrolleifus Oddum & duos alios interfecit duo autem fuga evasere, qvare Höfda-Thordus illos (Hrolleifum & Liotam) e provincia* (c) *qvousqve fluentes eam mare versus in Skagafiördo constituunt, exules pronunciavit. Tunc Sæmundus Hrolleifum ad Ingemundum Grandævum misit.*

(*a*) bróder *impr.* 8. 10.
(*b*) filgde *impr.* fipladi 11.
(*c*) vötn fellu til Skagafiardar 5.

(a) *frater.*
(b) *seqvebatur.*
(c) *fluentes ad Skagafiördum defluebant.*

enns Gamla. Íngemundr setti hann nidur í Oddsás gegnt Hofi. Hann átti veidi í Vatnsdalsá vid Íngemund, og skylldi hann gánga ór á fyrer Hofsmönnom, enn hann villde eige úrgánga fyrer sonom Íngemundar, oc börduſt þeir um ána. Þá var sagt Íngemundi, oc var hann þá blindr, oc let hann smalasvein leida under sér hestinn á ána midlom þeirra. Hrolleifr skaut spióte í gegnum hann (*d*), þeir fóro þá heim. Íngemundr sende sveininn at segea Hrolleifi, enn hann var daudr í öndvegi þá fyrer hanns kvamo heim. Hrolleifr sagde módur sinne, hún kvad þá reyna mundo hvart meira mætte gipta Íngemundarsuna enn kunnosta hennar, oc bad hann þá fyrst í brott fara. Þórsteinn skylldi (*e*) renna epter Hrolleifi, oc hafa kostgrip af arfe. Eige settust þeir í (*f*) öndvegi födurs síns. Ínge-

B b

man-

misit. Ingemundus habitaculum ei in Oddsaso e regione Hofi assignavit. Ille unacum Ingemundo in flumine Vatnsdalsa jus piscandi habuit, flumenque Hofensibus (vice quadam) cum cedere deberet, filiis Ingemundi cedere noluit, quare per amnem (ab utraque ripa) dimicabant. Hoc Ingemundo referebatur, tunc temporis cæco, ille opilionem eqvum quo vehebatur in amnem inter illos (certantes) ducere jussit. Hrolleifus eum hasta trajecit (d) *illi tunc domum revertebantur. Ingemundus puerum (opilionem) ad Hrolleifum misit qui (casum) referret, ille autem (Ingemundus) cum filii domum venirent, in sede primaria mortuus exstitit. Hrolleifus (quæ facta erant) matri retulit, illa se tentaturam asservit utrum filiorum Ingemundi fortuna, an sua scientia plus valeret, eumqve paulisper abesse jussit. Thorsteini Hrolleifum* (e) *persequendi negotium delatum, quocirca & ex hæreditate cimelium qvoddam eligendi jus ei foret. Sedem primariam patris non occupabant. Filii Ingemundi*

(*d*) hann fór þá heim, oc let eige ámerkea. 9.

(*e*) reyna 4-10.

(*f*) húsæte 7. & 4. 6. *marg.*

(d) *qvi tunc domum reversus (quæ facta erant) dissimulavit.*

(e) *arte magica (ubi Hrolleifus se contineret) investigandi.*

mundarſyner fóro nordur til (*g*) Sæmundar, oc gaf Þórſteinn hanom ſextío ſylfurs at hann ſkyti Hrolleifi á brott. Þeir rökto ſpor hanns (*h*) nordann um hálſa til Vatnsdals. Þorſteinn ſende húskarl ſinn í Ás á nióſn, hann kvad kvednar tólf víſor ádur til dura var geingit, oc ſá fatahrúgo á brondom, oc kvam undann raudt klæde. Þórſteinn kvad þat verit hafa Hrolleif, oc mun Liót hafa blótat til Lánglífes hanom. Þeir fóro í Ás oc villdi Þórſteinn ſitea yfer durum oc nádi því eige fyrer Jokli, þvíat hann villdi þar vera. Madr gekk út oc ſáſt um, þá leidde annar Hrolleif epter ſer. Jökull bráſt vid oc felldi ofann ſkídahlada enn gatt þó kaſtat kefli til brædra ſinna. Hann red á Hrolleif, oc vullto þeir báder ofann fyrer brekkona, oc vard Jokull efri. Þá kvam Þorſteinn at oc neytto þeir þá vopna, þá var Liót útkvaminn oc gekk öfug oc hafdi höfudit á midli fóta

gemundi ſeptentrionem verſus ad Sæmundum proficiſcebantur, eiqve Thorſteinn ſexaginta (oras) argenti dedit, ut Hrolleifum dimitteret. Illi ejus veſtigia (h) *meridiem verſus per juga montium usqve in Vatnsdalum legebant. Thorſtein domeſticum ſuum Aſum exploratum miſit, qvi duodecim ſtrophas anteqvam ad fores itum fuiſſet, decantatas fuiſſe, ſeqve cumulum veſtium, infra qvem pannus ruber exſerebatur, ſuper titiones vidiſſe retulit. Thorſteinn Hrolleiſum ibi fuiſſe, Liotamqve ad longævitatem ei impertiendum ſacra peregiſſe, auguratus eſt. Illi Aſum pergebant, Thorſteinn locum ſibi ſupra fores elegit; qvem Jökule adverſante non obtinuit, is enim ibi eſſe voluit. Vir qvidam exiens (omnia) circumſpexit, tunc alter Hrolleiſum poſt ſe eduxit. Jökull repente converſus ſtruem aſſerum evertit, baculum tamen ad fratres ſuos conjicere potuit. Ille Hrolleiſum adoriebatur, amboqve per declivitatem devolvebantur, Jökull (tamen) ſuperior remanſit. Tunc Thorſteinn advenit, & uterqve (fratres) arma adhibuere. Liota tunc exierat, & capita inter femora demiſſo, veſtibus tergo ſuperinductis, retrograda*

(*g*) Geirmundar 4. 6·8. 10.
(*h*) nordur *impr.*

(h) *ſeptentrionem verſus.*

fóta ſer, enn klædinn á baki ſer. Jökull hió höfud af Hrolleifi, oc rak í andlit Lióto, þá kvadſt hón ofſein verit hafa, nú mundi jördinn umſuúaſt fyrer ſeónum mínom, enn þer mundut aller ærſt hafa. Epter þat kaus Þorſteinn Hofsland, enn Jökull hafde ſverdit oc beó í Túngu. Þórer hafde godord oc beó at (*i*) Underfelle, og gekk berſerksgáng. Högni hafde Stíganda oc var farmadr. Smidr beó á Smidsſtödum. Þorſteinn átti (*k*) Þurídi Gydio dóttur Sölmundar í Ásbearnarneſi, þeirra ſun var Íngólfr enn Fagre oc Gudbrandr. Jökull var ſun Bárdar Jökuls ſunar er Olafr Kóngr enn Helgi let drepa. Þat ſagdi Jökull Stigamadr at glápvíg mundo leinge halldaſt í ætt þeirre (*l*). Þórgrímr Kornsár-Godi var fader Þorkells Kröflo.

trograda inceſſit. Jökull caput Hrolleifo præcidit, illudqve faciei Liotæ impegit, tunc illa ſe nimis ſerotinam fuiſſe dixit terra enim oculis meis circum rotandam ſe oſtenderit, vos autem omnes mente capti fueritis. Thorſteinn poſtea territorium Hofenſe elegt, Jökull autem gladium retinuit, & Tungæ habitavit. Thorer præturam geſſit & Underfelli habitavit, ac furore (*interdum*) *corripiebatur. Högnius Stigandium retinuit, & itineribus maritimis vacavit. Smidus* (*faber*) *Smidſtadis habitavit. Thorſteinn Thuridam Gydiam filiam Sölmundi de Asbiarnarneſo uxorem duxit, eorum filius erat Ingolfus Fogrius* (*Pulcher*) *& Gudbrandus. Jökull erat filius Bardi, filii Jökulis, illum Rex Olaus Sanctus interfici juſſit. Jökull Stigamadus cædes infauſtas in familia iſta diu permanſuras prædixit. Thorgrimus Prætor Kornsaënſis pater erat Thorkelis Kraflæ* (*l*).

(*i*) Undenfelle 4. 6. 8. 9. Undunfelle 5. 7.

(*k*) Þórdíſi 6.

(*l*) Þórgrímr beó á Hiallalandi. Þeir ſyner Íngimundar oc Iörundar ſyner börduſt um Hiallaland, oc fell þar Högni, oc Leyſingi Þórſteins, enn úr Márs lidi Dót-

(*l*) *Thorgrimus Hiallalandi habitavit. Filii Ingemundi contra filios Jörundi de fundo Hiallenſi dimicabant,* (*qvo in prælio*) *cecidere Högnius et libertus Thorſteinis, Ma-*

V. CAP.

Eyvindr Audkúla het madur, hann nam Svínadal oc beó á Audkúluſtödum, enn

CAP. V.

Vir erat nomine Eyvindus Audkula qvi Svinadalum occupavit, & Audkuluſtadis

Dóttur:ſun Iörundar oc fimm menn adrer. Jökull hió Þorgrím á þió, oc flydu á braut. Már gallt þrettátirgi ſylfurs oc hafdi Hialla. Þeir Þórſteinn oc Jökull drápo Þórólf Heliarſkinn og tvo menn adra.

Maris autem partim Jörundi e filia nepos et qvinqve alii (occubuere). Jökull Thorgrimo nates cecidit, tunc in fugam vertebantur. Mar centum & triginta (oras) argenti ſolvebat & Hiallum retinuit. Thorſteinn & Jokull Thorolfum Heliarſkinnem & duos alios viros occidebant.

Þórólfr Sleggia bió á Sleggiuſtödum upp frá Helgavatni, hann ellti á kaf Hallvard Auſtmann Þórſteins í ſen fyrir þeim brædrum, oc banadi þeim bádum. Bergr inn Rakki ſyſturſun Finnboga hins Rama at borg. Þórgrímr fekk dóttur Skída at Skídaſtödum í Vatnsdal. Þar ſló Jökull berg med Sverdshiölltum at brúdlaupi; Fyri því ſkyldi Þórſteinn gánga under jardarmen þriú á Hunavatnsþingi, oc vildi eigi. Þá ſkoradi Finnbogi á Þórſtein til hólmgaungo, enn Bergr á Jökul. Faxabrandr bió fyrir ofan Hóla, hann fór til hólms med þeim Þórſteini í Vídidalsey. Þar

Thorolfus Sleggia (malleus) Sleggiuſtadis ſupra (lacum) Helgavatn habitavit, & Hallvardum Oſtmannum apud Thorſteinum (manentem) in paludem ad ſubmerſionem usqve perſeqvebatur, uterqve autem necem oppetiit. Bergus Rakkius (alacer) Finnbogii Robuſti de Borga e ſorore nepos (erat). Thorgrimus filiam Skidii de Skidaſtadis in Vatnsdalo uxorem duxit. Ibi Jökull Bergum in nuptiali conventu capulo enſis verberavit. Iccirco Thorſteinn in foro Hûnavatnenſi tres ceſpites terreſtres ſubire debuit, aſt recuſavit. Tunc Finnbogius Thorſteinum ad certamen ſingulare provocavit, Bergus autem Jökulem. Faxa-Brandus ſupra Holos (colles) habitavit, qvi illum & Thorſteinem ad locum monomachiæ in Vididalseya comitaba-

enn Þórgíls Geallandi beó at Svínavatne, er útkvam med Audunni Skökli, hanns Bb 3 fyner

dis habitavit, Thorgils autem Giallandius qui cum Audunt Skökule peregre advenit, Svina-

Þar reisti Jökull níd Finnboga. Gró oc Þórey kvamo út. Gró beó á Gr'ustödum hiá Hofi. Þórey beó í Vesturhópi at Þóreyargnúpi. Þa gordi Gró haustboð Þórsteini oc þeim brædrum. Þórstein dreymdi þrisvar at hann skyldi eigi fara þá hleypti Gró skridu á þá menn alla er þar vóro af fiölkyngi. Þá het Þórsteinn á þann sem sólina skapadi, at berserkagángr hyrfi af Þóri, at hann fæddi upp Þórkel Kröflu frá Kornsá, oc komst svo at godordi. Ingólfr orti um Valgerdi Ottarsdóttur mansóngsdrápu, þá sótti Ottar Ingólf, oc Onyttist þat. Þá andadist Þórer, enn Ottar redst á braut. Gudbrandr bió á Gudbrandsstödum. Þórer vard sekr um kono, hann var flugumadr til Ingólfs, at rádi Ottars. Hann lióp til Gudbrands, enn Gudbrandr vá hann. Þá vildo þeir gora til Ottars, oc nádo ei. Ottar gallt fimm hundrut sylfurs. Enn Svartr kom út á Mindakseyri úr Sudureyum brotnu skipi; hann var flugumadr. Hestar vóro í dyngio. Ingólfr

tur. Ibi Jökull Finnbogio (columnam) probrosam erexit. Groa & Thoreya, peregre advenere. Groa Groustadis prope Hofum habitavit, Thoreya vero in Vesturhopo Thoreyargnupi. Tunc Groa Thorsteinum ejusqve fratres convivio autumnali exceptura erat. Thorsteinn per somnium, ne iter faceret, admonebatur. Groa omnibus ibi constitutis necem ruina terræ arte magica conscivit. Thorsteinn tunc creatori solis votum nuncupavit, se Thorkelem Kraflam de Kornsa educaturum, si furor giganteus Thorerem relinqveret, qvo & Præturam sibi acqvisivit. Ingolfus de Valgerda filia Ottaris carmen eroticum pepigit, cujus causa Ottar in eum actionem instituit, qvæ incassum iit. Tunc Thorer decessit, Ottar vero demigravit. Gudbrandus Gudbrandsstadis habitavit. Thorer reatum (exilii) mulieris ergo sibi contraxit, ille sicarius Ingolfo ab Ottare erat submissus, qvi ad Gudbrandum se contulit, qvem & hic interfecit. Tunc Ottarem vi magica circumvenire tentabant, at frustra. Ottar qvinqve hundredas argenti mulctam expendit. Svartus de Hæbudibus ad Mindakseyram naufragus appulit, ille erat sicarius. Eqvi in domo erant æstiva Ingol,

syner varo þeir Digurormr er vógo Skarphedinn Vefreidarsun í Vatnsskardi.

Svinavatni habitavit, ejus filii erant Digur-Ormus & reliqui, qvi Skarphedinem filium Vefneidi in Vatnsskardo interemere.

Þor-

Thor-

gólfr vardist Gudbrandi medal sels oc vetrarhúsa, þar lá oc Svartr epter á Svartsmyre. Þá gallt Ottar þriú hundrut sylfurs. Þá fekk Ingólfr Hilldar Olafsdóttur frá Haukagili. Ingólfr vá tvo menn í einu höggi af hellismönnum í sele í Miklagili, oc vá þriá menn adra, þar fell förunautr hanns, enn hann vard sár miök oc dó litlu sídar.

Ingolfus se contra Gudbrandum inter magalia (æstiva) & biberna defendit. Ibi Svartus etiam in Svartsmyra (palude Svarti mortuus) remansit. Tunc Ottar tres hundredas argenti expendit. Ingolfus tunc Hildam filiam Olfi de Haukagilo uxorem duxit. Ingolfus duos (latrones) antra incolentes uno ictu in magaliis Miklagilensibus interfecit & tres alios occidit, ibi ejus comes cecidit, ipse vero vulneratus paulo post decessit.

Þórgíls Geallandi bió at Svínavatni, er útkvam med Auduni Skökle; hanns syner vóro þeir Digr-Ormr er vógo Skarphedin Vefredarsun á Vatns-Skardi, oc Þórkell. Glæder var bródursonr hanns, enn systursun Gudmundar ens Ríka. Þórkell vá Þórkel frá Helgavatne á manna fundi at Kárniá ellifovetra gamall; sídan fór Þórkell utan, oc var med Sigurdi Hlödverssyni. Þórkell Þórgílssun fekk Hilldar, dóttur Þórorms frá Þórorms-Tungu, at því brúdlaupi

Thorgils Giallandius Svinavatni babitavit, qvi cum Audune Skökule peregre advenerat. Ejus filii erant Digr-Ormus & reliqvi, qvi Skarphedinem filium Vefreidi in (loco dicto) Vatnsskard interfecere, & Thorkell. Glæder ejus erat e fratre nepos, Gudmundi autem Potentis nepos e sorore. Thorkell Thorkelem de Helgavatne in conventu publico Kornsiæ babito, undecem annos natus occidit. Thorkell exinde peregre profectus cum Sigurdo filio Hlödveris (Ludovici) egit. Thorkell filius Thorgilsis Hildam filiam Thorormi de Thorormstunga uxorem duxit, qvibus in nuptiis Thorkell Glæderem

inter-

Þorbeörn Kolkan het madr, hann nam Kolkumýrar oc beó þar medann hann lifde.

Thorbiörn Kolkan nomen erat viri qui Kolkumyras occupavit, ibique, quousque vixit, habitavit.

Ey-

(a) *Ey-*

laupi vá Þórkell Glædi. Hilldur Hermundardótter Eyvindarsunar fylgdi hönum, hann falst í Kröfluhelli under forsi í Vatnsdalsá. Þórdís Spákona red rád til at Þórkell skyldi leósta sprota hennar í höfud Gudmundi at dómi, er Hegnödr het, oc mundi hann þá ekki at mæla, enn tóku tvö hundrut sylfurs. Þá tók Þórkell vit Hofslandi oc godordi, oc hafdi medan hann lifdi. Hann fekk Vígdísar dóttur Olafs frá Haukagili. Í þann tíma kom út Fridrekr Biskup med Þórvalldi Kodranssyni, oc var at Giliá med þeim Ormi Kodranssyni fedgum. Biskup var at haustbodi at Olafs, oc vígdi Biskup þar ellda. Þar vóro oc Berserker tveir, oc het Haukr hvorotveggi. Þeir vádo elldin oc brunno báder, oc heiter þar sídan Haukagil. Þá tók Þórkell skírn og aller Vatnsdælar. Hann let kirkio gora at Hofi, oc veitti þar gröft öllum þingmönnum sínum.

interfecit. Hillda filia Hermundi, filii Eyvindi illi patrocinabatur, ille in antro Kraflensi sub cataracta (amnis) Vatnsdalsa delituit. Thordisa Spákona (fatidica) consilium dedit, Thorkell baculo ejus capus Gudmundi judicium habentis feriret, (baculo) nomen erat Hegnödus, tunc ille (Gudmundus) dicendorum erat oblitus, illi vero duas hundredas argenti acceptavere. Tunc Thorkell prædium Hofense & præturam, quæ quousque vixit, retinuit. Ille Vigdisam filiam Olafi de Haukagilo uxorem duxit. Tunc temporis Fridrekus Episcopus una cum Thorvaldo filio Kodranis peregre adveniens, cum illo, (ejus fratre) Ormo Kodranis filio & (eorum) patre Giliam venit Episcopus convivio Olafi autumnali interfuit, ibique Episcopus ignes consecravit. Ibi etiam duo berserki erant, quorum utrique nomen erat Haukus. Illi per ignem grassantes uterque arsere, inde nomen est Haukagili. Tunc Thorkell & omnes Vatnsdalenses baptismum acceptavere. Ille (Thorkell) Hofi templum exstrui fecit, ubi omnibus suæ jurisdictioni subjectis sepulturam concessit.

Skeg-

Skeg-

Eyvindr Sörkver nam Blöndudal, hanns ſun var Hrómundr hinn Hallte er vó Högna Íngemundarſun þá er þeir Már oc Íngimundarſyner börduſt um Deilldarhealla, því var hann geör ór Nordlendínga feórdúngi. Hanns ſyner varo þeir Þorbeörn oc Háſteinn er varo

(a) *Eyvindus Sörkver Blöndudalum occupavit*, (b) *ejus filius erat Hromundus, Halltius* (*Claudus*) *qvi Högnium filium Ingemundi interfecit dum Mar & filii Ingemundi de Deildarhiallio diſceptantes dimicabant, hinc ille e qvadrante boreali exilii pœnam ſubiit. Ejus filii erant Thorbiörn, & Haſteinn, qvi contra Sleitu Helgium in Hall-*

Skeggiavalldr bió at Eyu, oc átti Hilldi Hermundardóttur; þeirra dótter var Kolfinna er átti Grímr Semíngsſun. Hermundr vá Gallta á leid fyri níd Hallfredar. *add. 6.*

Skeggiavaldus Eyæ habitavit, & Hildam filiam Hermundi *in matrimonio habuit. Eorum filia erat Kolfinna uxor Grimi filii Semingi.* Hermundus *Galtium in conventu* (*leid*) *ob carmina* Hallfredi *probroſa occidit.*

(*) Deilldar-Hialla. *6. marg. cit. Landn.*

(**) Hrómundr hinn Hallti vá Högna Íngimundarſun, því var hann gor úr Nordlendingá fiórdungi. *6. marg.*

(**) *Hromundus Claudus* Högnium *filium Ingenmundi occidit, qvare de qvarta boreali exilii reus peractus erat.*

(***) Hilldi Hermundardóttur átti Avalldi Íngialldsſun, þeirra börn Kolfinna er átti Grís Semingsſun oc brandr *add. 6. marg.*

(***) *Hildam filiam* Hermundi *Avaldius filius Ingialdi in matrimonio habuit, eorum liberi (erant) Kolfinna uxor Griſis filii Semingi & Brandus.*

(†) Kornsá.

(††) Brandr bróder Kolfinno vóg Gallta Ottarsſun á Húnavatnsþíngi fyri níd Hallfredar. *6. marg. citat. alterum codicem.*

(††) *Brandus frater Kolfinnæ Galltium filium Ottaris in foro* Hunavatnenſi *ob* Hallfredi *carmina probroſa interfecit.*

(a) *Eyvindus, Sörkverus.* A.

(b) *Eyvindus nomen fecit prædio Eyvindarſtad* add. A.

bördust vid Sleitu-Helga í Hrútafirde. Annar sun Eyvindar Sörkvers var Hermundr fader Hilldar er átti Ávalldi Íngialldssun. Þeirra börn varo þau Kolfinna, er átte Grís Semíngssun, oc Brandr er vó Gallta Óttarssun á Húnavatnsþínge fyrer níd Hallfredar.

Hrutafiördo manus conseruere. Alter Eyvindi Sörkueris filius erat Hermundus, pater Hildæ, uxoris Avaldii, filii Ingialdi. Eorum liberi erant Kolfinna, qvam in matrimonio habuit Gris filius Semingi, & Brandus, qvi Galltium filium Ottaris in foro Hunavatnensi ob probrosa Hallfredi carmina interfecit.

(*c*) Evar het madr sun Ketells Helluflaga oc (*d*) Þurídar dóttur Harallds Kóngs Gullskeggs ór Sogne. Syner Evars váro þeir (*e*) Vefredr (*f*) skilgetinn, Karli, Þórbeörn Striúgr (*g*) oc Þórdr Mikill laungetner. Evar fór til Íslands ór víkíngo oc syner hanns þesser laungetno, enn Vefredr var epter í Víkíngo, med hanom fór út Gunnsteinn frænde hanns oc Audólfr oc Gautr. Evar kvam skipe sino í Blöndu-ós, þá varo numin öll lönd fyrer vestan Blöndu. Evar fór upp med Blöndo at leita

Vir erat nomine Evar, filius Ketellis Helluflagæ & Thuridæ filiæ Haraldi Gullskeggi (aureæ barbæ) de Sognia. Filii Evaris erant Vefredus legitimus, Karlius Thorbiörn Striúgus & Thordus Mikell (grandis) nothi. Evar ex piratica in Islandiam trajecit, filiique ejus isti nothi, Vefreidus autem in piratica remansit; cum illo Gunnsteinn ejus consangvineus, Audolfus & Gautus peregre advenere. Evar navem suam in ostium amnis Blandæ appulit, tum omnes lingulæ ab occidente Blandæ occupatæ erant. Evar territorium occupandum

(*c*) Ævar 4. 5. 7.

(*d*) Þórdísar. *A.*

(*e*) Vefreir 7. *utet* 4. 6. *marg.*

(*f*) skírgetinn 8-10. & 4. 6. *marg.*

(*g*) Gunnsteinn *add.* A.

leita ser landnáms, oc kvam þar sem heita Móbergsbrekkur, þar setti hann nidur staung háfa, oc kvadst þar taka Vefreide syni sinom búftad. Sídan nam hann Lángadal allann upp þadan (*h*), oc sva fyrer nordan Háls, þar skipte hann löndum med skipveriom sinom. Evar (*i*) beó í Evarsskarde. Vefreidr kvam út sidar í Gaunguskardsárófe, oc gekk (*k*) nordan til födur sins, oc kendi Evar hann eige. Þeir glímdo fast sva at uppgengo stokkar aller í húsino ádur Vefreidr sagde til sin, hann gordi þá bú at Móberge sem ætlat var, enn Þorbeörn (*l*) Striúgr at Striúgsstödum, enn Gunnsteinn at Gunnsteinsstödum, Karli at Karlsstödom, Þórdur at Mikillsstödum, Audólfr á Audólfsstödum. Gautr bygdi Gautsdal, hann var einhendr. Þeir Eyvindr Sörkver fóro

pandum quæsiturus ripam Blandæ sursum legebat, & in (locum) nomine Mobergs brekku venit, ibi perticam longam erigebat, præfatus, se ibi Vefreido filio suo prædium occupare. Postea totam abhinc (vallem) Langadal, & a septentrione colliculi occupavit, ibi fundos inter viros eadem ac ipse navi vectos distribuit. Evar Evarsskardi (i) *habitavit. Vefreidus postea peregre adveniens in ostio amnis Gaunguskardsa (appulit), &* (k) *e septentrione ad patrem pedes pergebat, Evar autem illum non cognovit. Tam vehementer luctabantur ut omnes trabes inferiores transversæ domus evellerentur, priusqvam Vefreidus nomen profiteretur, ille tunc villicationem Mobergi, ut constitutum fuerat, instituit, Thorbiörn autem Striugus Striugsstadis, Gunnsteinn Gunnsteinsstadis, Karlius Karlsstadis, Thordus Mikilsstadis Audolfus Audolfsstadis. Gautus Gautsdalum inhabitavit, ille unimanus fuit. Eyvindus Sörkver & iste, ipsi*

(*h*) fyrer austan Blöndu ofan til Evarsskards *add.* 6.

(*i*) dó. 5.

(*k*) nordur *impr.*

(*l*) Strúgr at Strúgsstödum 47.

(b) *ab oriente Blandæ usqve ad Evarsskardum.*

(i) *mortuus est.*

(k) *septentrionem versus.*

fóro ser seálfer oc villdo eige lifa epter Íngemund enn Gamla. Haukr beó þar sem (*m*) Hauksstader heita. Vesreidr átti Gunnhilldi dóttur Eireks ór Goddölum, systur Hólmgaungo-Starra. þeirra syner varo þeir Úlfhedinn er þeir þióstólfr oc þriótólfr vógo vid Grindalæk, oc Skarphedinn er þeir Digurormr vógo í Vatnsskarde, oc Húnraudr fader Márs, födur Haflida (*n*).

ipsi sibi mortem conscivere, Ingemundo enim Grandævo superstites esse noluere. Haukus prædium nomine Hauksstader incoluit. Vefreidus Gunnhildam filiam Eireki de Goddalis sororem Holmgaungu-Starrii (Starrii monomachi) in matrimonio habuit. Eorum filii erant Ulfhedinn, quem Thiostolfus & Thriotolfus apud rivum Grindalæk interfecere, & Skarphedinn quem Digur-Ormus & reliqui in Vatnsskardo occidere, & Hunraudus pater Maris, patris Haflidii (*n*).

(*o*) Hollte het madr (*p*) er nam Lángadal ofan frá Móberge oc beó á Holltastödum, hann var fader Ísraudar, fodur Ísleifs, födur þórvallds, fodur þórarinns hinns Spaka (*q*). Dótter þórvallds var þórdís er átti Halldór sun Snorra Goda, þeirra dætur varo þær þórkatla er átti Gudlógr þórfinnssun í Straums-

Vir erat nomine Holltius (p) *qui Langadali partem inferiorem inde a Mobergo occupavit, & Holltastadis habitavit, ille pater erat Israudi, patris Isleifi, patris Thorvaldi, patris Thorarinis Spakii* (*Sapientis*) (q). *Filiam Thorvaldi Thordisam Haldor filius Snorrii Prætoris in matrimonio habuit, eorum filiæ erant Thorkatla uxor Gudlogi, filii Thorfinni de Straumfiördo*

(*m*) Haukagrafer 7. *Landnama. A.*

(*n*) Halldóra het dótter Húnraudar, móder Vígdísar, módor Ulfhedinns, födur Rafns, födur Hallbero, módor Valdísar, módor Snorra, födur Hallbero er átte Markús þórdarsun á Melum. *add.* 6.

(*o*) Gollte 6. *marg. citat Landn.*

(*p*) sun Ísraudar *add.* 6.

(*q*) rádgiafa Vígabarda *add.* 4 & 6 *marg.*

(n) *Halldora appellabatur filia Hunraudi, mater Vigdisæ, matris Ulfhedinis, patris Rafnis, patris Hallberæ, matris Valdisæ matris Snorrii, patris Hallberæ, uxoris Marci Thordi filii de Melis.*

(p) *filius Israudi.*

(q) *consiliarii Vigabardii.*

Straumsfirde, þadan ero Sturlúngar kvamner oc Oddaveriar. Önnur var Gudrún er átte Kiartan Ásgeirsfun ór Vatnsfirde, þeirra börn Þorvalldr oc Íngirídur er Gudlógr prestr átti (*r*).

fiördo, inde Sturlungi & Oddenses familiam deducunt. Altera erat Gudruna quam Kiartan filius Asgeiris de Vatnsfiördo uxorem duxit, eorum liberi (erant) Thorvaldus & Ingerida, uxor Gudlogi Sacerdotis (*r*).

Hólmgaungúmáni het madr er nam Skagaströnd fyrer vestan inn til Forsár, enn fyrer austan inn til Mánaþúfa (*s*) oc

Holmgaungu-Manius (Manius monomachus) nomine erat vir, qui Skagaströndam ab occidente usqve ad Forsa, ab oriente autem trans (s) *Manathufam occupavit, & Ma-*

(*r*) Fóstólfr oc Þióstólfr bioggo í Engehlíd í Lángadal, þeir tóko vid sekum manne þeim er Þórgrímr het, þann vógo þeir Húnraudr oc Þórrólfr Leikgode á Kili. Epter þat vógo þeir Fóstólfr oc Þióstólfr Ulfhedinn bródur Húnraudar hiá Grindalæk, þeir beoggo þá í Hollte, enn Finnr Jörundsfun átte Breidabólstad í Vesturhópe, frænde Fóstólfs barg þeim, enn Þórkell Krafla kom þeim utan. Ulfhedinn leynde sáre síno, oc bad eige til hefnda at leita, kvad eingom þat audit mundi verda. Sídan vógo þeir Fóstólfr austur í Noregi Skúm leysíngea Húnraudar vellaudigann at fe, enn sendo allt feit útHúnraude, oc þá sættust þeir heilum sættum. *add.* 6.

(r) *Fostolfus & Thiostolfus Engeblidæ habitabant, & proscriptum qvendam nomine Thorgrimum receperant, qvem (in monte) Kiölo Hunraudus & Thorolfus Leikgodius occiderunt. Fostolfus postea & Thiostolfus Ulfbedinem fratrem Hunraudi apud (rivum) Grindalæk occidebant; illi tunc Hollti habitabant. Finnus autem Jörundi filius qvi Breidabolstadum in Vesturbopo possidebat, cognatus Fostolfi illis opem tulit, sed Thorkell Krafla occasionem peregre eundi illis suppeditavit. Ulfbedinn vulnus acceptum dissimulavit, & ut vindicta intermitteretur, rogavit, asserens illam nemini contingere posse. Postea Fostolfus cum suis in orientali Norvegia Skumum libertum Hunraudi locupletem occidebat, divitias autem ejus omnes Hunraudo (in Islandiam) transmiserunt, tunc in integrum reconciliabantur.*

(*s*) nú kallast haugr Mána 4 & 6. *marg.*

(s) *nunc tumulus Manii appellatur.*

oc beó í Mánavík, hanns dóttur átte Þórbrandr í Dölum, fader Mána, födur Kálfs Skálds.

VI. CAP.

Eylífr Örn het madr fun Atla Skídafunar ens Gamla Bárdarfunar (*a*) í Ál. Eylífr nam land inn frá Mánaþúfu til Gaunguſkardsár oc Laxárdal oc beó þar, hann átte Þórlaugu dóttur Sæmundar ór Hlíd, þeirra fyner varo þeir Sölmundr fader Gudmundar, födur Vígabarda oc brædra hanns. Annar var Atli hinn Rami er átte Herdíſe dóttur Þórdar frá Höfda, þeirra börn váro þau Þórlaug er átte Gudmundr hinn Ríki (*b*) oc Þórarenn er átti Höllu dóttur Jörundar Háls, þeirra fun var Stirbeörn e átti Íngvilldi dóttur Steinraudar Hedinsfunar,

Manavikæ habitavit. Ejus filiam Thorbrandus de Dalis in matrimonio habuit, pater Manii, patris Kalfi Poëtæ.

CAP. VI.

Eilifus Örn (aqvila) nomen erat viro filio Atlii, filii Skidii Grandævi, filii Bardi (a) *de Ale. Eilifus territorium intra Manathufam usqve ad ostium amnis Gaunguſkardſa & Laxardalum occupavit, ibiqve habitavit, ille Thorlaugam filiam Sæmundi de Hlida in matrimonio habuit, eorum filii erant Sölmundus, pater Gudmundi, patris Vigabardii ejusqve fratrum. Alter erat Atlius Ramius (Robuſtus) qvi Herdisam filiam Thordi de Höfdo in matrimonio habuit, eorum liberi erant Thorlauga, uxor Gudmundi Potentis* (b), *& Thoraren qvi Hallam filiam Jörundi Halſis in matrimonio habuit, eorum filius erat Stirbiörn, qvi Ingvildam filiam Steinraudi, filii Hedinis de He-*

(*a*) Jarls 6.

(*b*) fader Ejólfs Hallta, födur Þorsteins, födur Gudmundar Gís, födur Eyólfs, födur Gudlaugar, módur Ketells prests, födur Helgo er átte Snorre Markússon á Melum. *add.* 6.

(a) *Comitis.*

(b) *patris Eyolfi Claudi, patris Thorsteinis, patris Gudmundi Gasis, patris Eyolfi, patris Gudlaugæ, matris Ketillis sacerdotis, patris Helgæ qvam in matrimonio habuit Snorrius Marci filius de Melis.*

ſunar, frá Hedinshöfda, þeirra dótter Arndîs er átte Hámall Þórmódarſun, Þorkellsſunar Mána. Sun Eylifs Arnar var Kodran at (c) Giliá fader Þórvallds Vídförla, oc Þiódólfr Gode at Hofe á Skagaſtrönd oc Eyſteinn fader Þórvallds Tinteins oc Þórſteins Heidmennings oc Arnar í Fliótum.

Sæmundr enn Sudureyſki felage Íngemundar ens Gamla ſem fyrr var ritat, kvam ſkipe ſíno í Gaungoſkardsárós. Sæmundr nam Sæmundarhlíd allt til Vatnsſkards fyrer ofan Sæmundarlæk, oc beó at (d) Sæmundarſtödum, hanns ſun var Geirmundr er þar beó ſídan. Dótter Sæmundar var Reiginnleif er átte (e) Þóroddr Hiálmr, þeirra dótter Hallbera móder Gudmundar hins Ríka, födur Eyólfs, födur (f) Þóreyar módur Sæmundar ens Fróda. Arnalldr het annar ſun Sæmundar, fader Riúpo er átte Þórgeir ſun Þórdar frá Höfda, þeirra ſun var Halldór frá Hofe.

Skefil-

Hedinshöfdo uxorem duxit, eorum filia Arndiſa Hamali filio Thormodi, filii Thorkelis Manii, nupſit. Filius Eilifi Örnis erat Kodran de Gilia, pater Thorvaldi Vidförlii (late peregrinantis), & Thiodolfus Prætor de Hofo in Skagaſtrönda, & Eyſteinn pater Thorvaldi Tinteinis & Thorſteinis Heidmenningi, & Örnis de Fliotis.

Sæmundus Hebudenſis Ingemundi Grandævi ſodalis, cujus antea mentio injecta eſt, navem in oſtium (amnis) Gaungufkardsa appulit. Sæmundus totam Sæmundarhlidam usque ad Vatnsſkardum ſupra Sæmundarlækum occupavit, & Sæmundarſtadis habitavit, ejus filius erat Geirmundus, qui ibidem poſtmodum habitavit. Filia Sæmundi erat Reiginnleifa, uxor Thoroddi Hialmi; eorum filia Hallbera, mater Gudmundi Rikii (Potentis), patris Eyolfi, patris Thoreyæ, matris Sæmundi Polyhiſtoris. Arnaldus nomine erat alter Sæmundi filius, pater Riupæ, uxoris Thorgeiris, filii Thordi de Höfdo, eorum filius erat Haldor de Hofo.

Vir

(c) Gili *impr.*
(d) Geirmundarſtödum *Hauksbók.*
(e) Þórólfr 9.
(f) Þórníar *impr.* 10.

Skefill het madr er ſkipe ſino kvam í Gaungoſkardsárós á hinne ſömo viko oc Sæmundr, enn á medan Sæmundr fór ellde um landnám ſitt, þá nam Skefell land allt fyrer utann Sandá, hann tók þat af landnámi Sæmundar at óleyſe hanns, oc let Sæmundr þat ſva búit vera.

Vir erat nomine Skefell, qvi eadem ac Sæmundus ſeptimana navem ſuam in oſtium (amnis) Gaunguſkardsa appulit, & interea dum Sæmundus territorum a ſe occupatum igne perluſtravit, Skefell omne territorium extra amnem Sanda (m) *occupavit, iſtamqve (partem) territorio a Sæmundo occupato ingratiis ejus ademit, qvo & Sæmundus acqvievit.*

(*x*) Álfliótr het madr hann nam Lángahollt allt fyrer nedan Sæmundarlæk.

Alfliotus nomen erat viro qvi totum Langaholtum infra Sæmundarlækum occupavit

Þórkell Vingner (*n*) Atlaſun, Skídaſunar ens Gamla, hann nam land um Vatnsſkard allt oc Svartárdal; hanns ſun var (*o*) Arnmódr enn Skiálge fader Gallta, födur Þórgeirs (*p*), födur Stirmis, födur Halls, födur Kolfinno.

Thorkell Vingner filius Atlii, filii Skidii Grandævi, territorium per totum Vatnsſkardum & Svartardalum occupavit, ejus filius erat Arnmodus Skialgius, pater Galltii, patris Thorgeiris, (p) *patris Stirmeris, patris Halli, patris Kolfinnæ.*

Álf- *Alf-*

(*x*) Ulfleótr. A.

(*n*) *omitt.* 6 & 4. *marg. citant. Landnam.*

(*o*) Armódr *impr.* 9. 10. A. Arinmódr. 6.

(*p*) födur Kolfinnu, módur Döllo, módur Giſſurar Biſkups. Þorgeir var oc fader Stirmis, födur Halls, födur Kolfinno, módor Hallbero, módur Halls, födur Þurídar, módur Hallbero, er átti Markús Þórdarſun á Melum. *add.* 6.

(m) *usqve ad Skefilsſtad* add. A.

(p) *patris Kolfinnæ, matris Dallæ, matris Giſſuris Epiſcopi. Thorgeir etiam erat pater Stirmeris, patris Halli, patris Kolfinnæ, matris Hallberæ, matris Halli, patris Thuridæ, matris Hallberæ, qvam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius de Melis.*

Álfgeir het madr er nam land um Álfgeirsvöllo oc upp til Mælefellsár oc beó at Álfgeirsvöllom.

Alfgeir nomine erat vir qvi territorium per Alfgeirsvöllos & in superiora usqve ad (amnem) Mælefellsa occupavit, & Alfgeirsvöllis habitavit.

Þórvidr het madr sá er nam land upp frá Mælefellsá til Giliár.

Vir erat nomine Thorvidus, qvi territorium supra Mælifellsa usqve ad Gilia occupavit.

Hroskell het madr er nam Svatárdal allan, oc Ýrarfells-lönd öll med ráde Eireks, hann nam ofan til Gilhaga oc beó at Ýrarfelle, hann átte þræl þann er Hrærekr het, hann sendi hann upp epter Mælefellsdal í landaleitun sudur á (q) feöll, hann kvam til gils þess er sudur verdur frá Mælefellsdal, oc nú heiter (r) Hræreksgil, þar sette hann nidur staf (s) nýbirktann, er þeir köllu-du landkönnud, oc epter þat hvarf hann aptur heim.

Hrosskell nomen erat viro, qvi totam vallem Svartardal & fundos omnes Yrarfellenses e consilio Eireki occupavit, ille (&) usqve ad Gilhaginm occupavit, & Yrarfelli habitavit, ille servum nomine Hrærekum possedit, qvem per superiora vallis Mælifellsdali in montes meridiem versus ad territoria qværenda misit, ille ad rivum profundum e meridie vallis Mælifellsdali obvium, hodie Hræreksgilum appellatum, pervenit, ibi baculum (s) recens decorticatum, qvem Landkönnudum (terræ exploratorem) appellarunt, erigebat, qvo facto domum revertebatur.

VII. Cap.

Cap. VII.

(q) Kiöl. 5.

(r) Ródreksgil 7.

(s) þríbryddann *impr.* II.

(s) *tricuspidem.*

VII. CAP.

Vekell (*t*) hinn Hamrami het madr er nam land ofan frá Giliá til Mælefellsár, oc beó at Mælefelle, hann ſpurde ferd Hræreks, þá fór hann litlo ſídar ſudur á feöll í landaleitan, hann kvam til hauga þeirra er nú heita Vekellshaugar, hann ſkaut midlom hauganna, hann hvarf þadan aptur. Enn er þetta ſpurdi Eirekr í Goddölum, ſende hann þræl ſinn ſudur á feöll er het Raungudr, fór hann enn i landaleitun, hann kvam ſudur til Blöndukvíſla, oc fór ſídan upp med á þeirre er fellur fyrer veſtan Hvínveriadal, oc veſtur á hraunit midli Reykeavalla oc Kialar, oc kvam þar á mannsſpor, oc ſkilldi at þau lágo ſunnan at; hann lód þar vördo, þá er nú heiter Raungadarvarda. Þadan fór hann aptur, oc gaf Eirekr hanom frelſe fyrer ferd ſína, oc þadan af tókoſt upp ferder um feallit midlom Sunnlendíngafeórdúngs oc Nordlendinga.

Dd Eirekr

CAP. VII.

Vekell (t) *Hamramius* (*Furioſus*) *vir nomine erat, qui territorium inde a Gilia usqve ad* (*amnem*) *Mælifellsa occupavit, & Mælifelli habitavit, ille de profectione Hræreki certior factus, meridiem verſus in montana ad territoria qværenda iter ſuſcepit, ille ad tumulos, hodie nomine Vekelshaugar* (*tumuli Vekelis*) *pervenit, ille inter tumulos telum emiſit, indeqve revertebatur. Qvod cum Eirekur de Goddalis reſciverat, ſervum ſuum nomine Raungudum meridiem verſus in montana miſit, qui adhuc territoria qværſiturus, ad capita* (*amnis*) *Blandæ meridiem verſus pervenit, ripam poſtea amnis qui ab occidente* (*vallis*) *Hvinveriadali delabitur, ſurſum legebat, & occidentem verſus in aſpretum inter Reykiavallas & Kiölum tendens, veſtigia ibidem humana deprehendit, quæ a meridie* (*ſeptentrionem*) *ſpectare intellexit, ibi indicem viæ exſtruxit, cui hodie nomen Raungadarvarda. Inde revertebatur, Eirekus autem illi pro profectione libertatem donavit, & exinde itinera per montana inter quadrantem meridionalem & borealem inſtituebantur.*

Vir

(*t*) *omittit impr.*

Eirekr het madr ágeætr, hann fór af Noregi til Íſlands, hann var ſun (*a*) Hróallds Geirmundarſunar, Eireksſunar Ördigſkeggea. Eirekr nam land frá (*b*) Gilá um Goddale alla oc ofan til Nordurár, hann beó á Hofe í Goddölum, hann átte Þuríde dóttur Þórdar Skeggea ſyſtur Helgu er Ketelbeörn hinn Gamle átte at Mosfelle. Börn þeirra Eireks varo þau Þórkell oc Hróalldr, Þórgeir oc Hólmgaungo-Starre oc Gunnhilldur. Þórgeir átte Íngvillde Þórgeirsdóttur, þeirra dótter Rannveig er átte Bearne Broddhelgaſun. Gunnhillde Eireksdóttur átte Veſreidr Evarsſun.

Vir erat inclytus nomine Eirekus, qvi de Norvegia in Iſlandiam transmigravit, ille filius erat Hroaldi, filii Geirmundi Ördigſkeggii. Eirekus territorium a Gila per totas (valles) Goddalos, & deorſum usqve ad (amnem) Nordura occupavit, & Hofi in Goddalis habitavit; Ille in matrimonio habuit Thuridam, filiam Thordi Skeggii, ſororem Helgæ, uxoris Ketelbiörnis Grandævi de Mosfello. Liberi ejus (Thuridæ) & Eireki erant Thorkell & Hroaldus, Thorgeir & Holmgaungu-Starrius & Gunnhilda. Thorgeir Ingvildam filiam Thorgeiris in matrimonio habuit, eorum filia Rannveiga uxor erat Biarnii, filii Brodd-Helgii. Gunnhildam filiam Eireki Vefreidus filius Evaris in matrimonio habuit.

Krákuhreidar het madr ſun Ófeigs Lafſkeggs Yxnaþórisſunar, þeir fedgar ſigldo til Íſlands, enn er þeir kvámo í landsſýn, gekk Hreidar til ſiglo, oc ſagdiſt eige mundo kaſta öndvegisſúlom fyrer bord, kvedſt þat þykea ómerkelegt at gora rád ſitt epter því, kvedſt helldur

Kraku-Hreidar nomen erat viro, filio Ofeigi Laſſkeggis, filii Yxna-Thoreris. Pater iſte & filius in Iſlandiam navigarunt, ubi autem terram videbant, Hreidar ad malum acceſſit, ſeqve columnas ſedis primariæ haud-qvaqvam in mare projecturum profitebatur, futile iſtud, cui conditio propoſiti concredatur, ſe reputare aſſeruit, ſe multo magis Tho-

(*a*) Haralldſ. *A.*

(*b*) Giliá *impr.* 5. 6. II.

helldur muni heita á Þór at hann vísade hanom til landa, oc sagdist þar mundi bereast til landa ef ádur være numit, enn hann kvam í Skagafeörd, oc sigldi upp á Borgarsand til brots. Hávardr Hegri kvam til hanns, oc baud hanom til sín, oc þar var hann um veturin í Hegranese. Um varit spurdi Hávardr hvad hann villde ráda sinna, enn hann kvedst ætla at bereast til landa vid Sæmund Sudureyska í Sæmundarhlíd, enn Hávardr latti oc kvad þat illa gefist hafa, bad hann fara á fund Eireks í Goddölom oc taka rád af honom, því hann er vitrastr madr í heradc þesso. Hreidar gordi sva, enn er hann fann Eirek, latti hann þessa úfridar oc kvad þat óhendt at menn deilldi medan sva være mannfátt á landeno, kvedst helldur vilea gefa hanom túnguna alla nidur frá Skálamýre, oc kvad Þór hafa þángat vísat hanom, oc þar hafa horft á stafn hanns þá er hann siglde á Borgarsand, kvad hanom ærit þat landnám oc sunom hanns. Þennan kost þekktest Hreidar oc beó á Steinsstödum, hann kaus at deya í Mælefell. Hanns sun var Ófeigr Þunnskeggr

Thorem, ut sibi fundos assignaret, invocaturum dixit, seqve ibi, si prius occupati fuerint, fundos jure duelli acqvisiturum asseveravit; ille autem in Skagafiördum appulit, & in Borgarsandum, naufragium facturus navigavit. Havardus Hegrius (ardea) illum convenit, & ad se invitavit, hyememqve ille Hegranesi transegit. Vere seqventi Havardus eum, qvid consilii capescere in animo haberet, qværsivit, ille territorium a Sæmundo Hebudensi de Sæmundarhlida (jure) duelli se acqvisiturum, dixit, Havardus autem dehortabatur, & istam (methodum) haud prospere (sæpe) contigisse asseruit, rogavit, Eirikum de Goddalis conveniret & consuleret, ille enim ajebat, in hac provincia esse omnium sapientissimus. Hreidar dictis obtemperavit, ubi autem Eirekum, convenit violentiam hanc dissvadebat, haud utilia dictitans esse certamina, dum tam pauci terræ essent incolæ, se ei lingvam potius totam infra Skalamyram daturum, & Thorem etiam ibi fundos ei assignasse, eo siqvidem proram ejus, in Borgarsandum navigantis, spectasse dixit, illudqve territorium ei ejusqve filiis satis superqve esse, asseruit. Hanc conditionem Hreidar acceptavit, & Steinsstadis habitavit, ille in Mælefellum post mortem demigrare optavit. Ejus filius erat

ſkeggr fader Bearnar, födur Túngu-Steins.

erat Ofeigus Thunnſkeggus (barbam raripilus) pater Biörnis, patris Tungu-Steinis.

VIII. Cap.

Önundr Vís het madr er land nam upp frá Merkisgile, enn eyſtri dal allt fyrer auſtan, enn þá er Eirekr villde tilfara at nema land um dalinn allan allt fyrer veſtan, þá felldi Önundr blótſpán til at hann ſkylldi verda vís hvenær Eirekr mundi tilfara at nema dalin, oc vard þá Onundr ſkiótare oc ſkaut med tundurör yfer um ána oc helgade ſer ſva landit fyrer veſtan, oc beó midlom á.

Kári het madr er land nam á midlom Nordurár oc Merkigils oc beó í Flatatúngu, hann var kalladr Túngu-Kári, frá hanom ero komner Sylfraſtædíngar.

Þórbrandr (a) Örrekr nam upp frá Bólſtadará Sylfraſtadahlíd alla oc Nordurárdal allan fyrer nordan, oc beó at (b) Þórbrandsſtödum, oc let þar gora ſva

Cap. VIII.

Önundus Vis (ſapiens) nomen erat viro, qui territorium ſupra Merkisgilum, vallem magis orientalem totam ab oriente occupavit, cum autem Eirikus, territorium per totam vallem ab occidente occupaturus eſſet, Önundus aſſerculo ſacro ſortitus eſt, quo die Eirekus vallem occupatum iret, hinc Önundus eum prævenit, & ſagittam ignitam trans amnem miſit, & ita territorium ab occidente ſibi vindicavit, & in interamnio habitavit.

Vir erat nomine Karius, qui territorium inter (amnem) Nordura & Merkigilum occupavit & Flatatungæ habitavit, ille Tungu-Karius appellatus fuit, ab illo Sylfurſtadenſes familiam deducunt.

Thorbrandus Örrekus totam Sylfraſtadahlidam & totam (vallem) Nordurardalum a ſeptentrione, ſupra (amnem) Bolſtadara occupavit, & Thorbrandsſtadis (b) *habitavit,*

(a) Orrekr. ſ.

(b) *hodie Nedrakot* add. *A.*

ſva mikit elldhús, at aller þeir menn er þeim megin fóro um dalinn ſkyllde þar bera klyſiar í gegn, oc vera öllum matr heimill. Vid hann er kend Örreksheidur upp frá Haukuſtödum, hann var hinn göfgaſte madr oc enn kynſtærſte.

bitavit, ibiqve tantum hypocauſtum exſtrui fecit, ut omnes ex illo vallis latere proficiſcentes, ſarcinas per illud veherent, omnibusqve cibus præſto eſſet. Ab eo Örreksheida ſupra Haukuſtadas denominata eſt, ille vir erat celeberrimus & generoſiſſimus.

Madr het Hiálmólfr er land nam ofan úm Blöndohlíd, hanns ſun var Þórgrímr Kuggi fader Odds í Axlarhaga, fö lur Sela-Kálfs, þadan ero Axlhæging-ar kvamner.

Hialmólfus nomen erat viri, qvi per Blönduhlidam deorſum territorium occupavit, ejus filius erat Thorgrimus Kuggius, pater Oddi de Axlarhagio, patris Sela-Kalfi, inde Axlhagenſes genus deducunt.

(*a*) Þórer (*b*) Dúfunef var leyſinge Yxnaþóris, hann kvam ſkipe ſíno í Gaungoſkardsárós, þá var bygt herad allt fyrer veſtan; hann fór nordur yfer Jökulsá at Landbrote, oc nam land á midli Glódafeykisár oc Diúpár, oc beó á Flugumýre. Í þann tíma kvam út ſkip í Kolbeinsárósi hladit kvikfe, enn þeim hvarf í Brimnesſkógom únghryſſe eitt, enn Þórer Dúfunef keypti vonena, oc fann, þat var allra hroſſa ſkiótaſt oc het Fluga.

Thorer Duſunef erat libertus Yxna-Thoreris, qvi navem ſuam in oſtium (amnis) Gaunguſkardſa appulit, tunc tota provincia ab occidente inhabitata erat, ille ad Landbrotum ſeptentrionem verſus (amnem) Jökulsa tranſiit, & territorium inter (amnes) Glodafeykisa & Diupa occupavit, & Flugumyræ habitavit. Interea temporis navis in oſtium (amnis) Kolbeinſa animalibus domeſticis onuſta peregre advenit, in ſylva autem Brimneſenſi eqvam qvandam juvenem (poſſeſſores) amiſere, ſed Thorer Duſunef ſpem emit, & eqvam omnium celerrimam, nomine Flugam (muſcam) invenit. Vir erat

(*a*) Þórdr 5. M. *ſive Hauksbók.*
(*b*) Þúfunef *Hauksbók.*

Fluga. Örn het madr, hann fór landshorna í midlom, hann var fiölkunnigr, hann sat fyrer Þóri í (c) Hvínveriadal er hann skyllde fara sudur um Kiöl, oc vedeade vid Þóri hvers þeirra hross mundi vera skiótara, þvíat hann átte allgódan hest, oc lagde hvör þeirra vid hundrat sylfurs. Þeir rido báder sudur um Kiöl, þar til er þeir kvamo á skeid þat er sídan er kallat Dúfunefsskeid, enn eige var minne skiótleiksmunr hrossa, enn Þórer kvam á móte Erni á mideo skeidi. Örn undi sva illa vid felát sitt, at hann villde eige lifa, oc fór upp under feallit, er nú heiter Arnarfell, oc týnde ser þar seálfr, enn Fluga stód þar epter, þvíat hún var miöc mód. Enn er Þórer fór af þinge, fann hann hest föxóttan grán heá Flugo, vid hanom hafde hún feingit, undan þeim var alinn Eidfaxe er utan var færdr, oc vard siö manna bane vid Miors á einum degi, oc letst hann þar seálfr. Fluga týndest í feni á Flugumýre.

Koll-

erat nomine Örn circumforaneus, & multarum rerum peritus, ille Thorerem per Kiölum meridiem versus iter facturum in (valle) Hvinveriadalo exspectavit, & cum Thorere, utrius equus celerior esset, pignore certavit, eximium enim habuit equum, singuli etiam hundredam argenti pignori dedere. Uterqve simul per Kiölum meridiem versus equitabant, usqve quo ad curriculum, qvod postea Dufunefsskeid appellatur, pervenere, nec tamen eqvorum minus erat celeritatis discrimen, qvam qvod Thorer in medio curriculo Örni (redux) obviam ierit. Örn damnum pecuniæ acceptum tam ægre tulit, ut vivere nollet, & ad montem, cui hodie nomen Arnarfell (monticulus Örnis), discedens, mortem ibi ipse sibi conscivit, Fluga autem ibi restitit, erat enim admodum delassata. Thorer a foro reversus, eqvum jubæ discoloris scutulatum apud Flugam reperit, ex eo illa conceperat, unde natus erat Eidfaxius, qui peregre avectus in Miors uno die septem homines letho dedit, ipseqve ibidem occubuit. Fluga in palude Flugumyræ periit.

Vir

(c) *aspirationem omitt.* 4-10. M. *qvod eodem recidit.*

Kollsveinn hinn Rami het madr er nam land á midlom Þverár oc Gliúfurár, oc beó á Kollsveinsstödum upp frá Þverá, hann hafde blót á Hofstödum.

Vir erat nomine Kollsveinn, Ramius (Robustus) qui territorium inter (amnes) Thvera & Gliufura occupavit, & Kollsveinsstadis supra Thvera habitavit, ille sacrificia Hofstadis celebravit.

IX. Cap.

(*d*) Gunnólfr het madr er land nam midlom Þverár oc Glódafeykisár, oc beó í Hvamme.

Gormr het Herser ágeætr í Svíþeód, hann átte Þóru dóttur Eireks Kóngs af Uppsölum, (*e*) Þórgils het sun þeirra, hann átte Elino dóttur Búrislafs Kóngs ór Gördom austan, oc (*f*) Íngibeargar systur Dagstyggs Risakóngs. Syner þeirra varo þeir Hergrímr oc Herfinnr, er átte Höllu dóttur Hedinns oc Arndísar Hedinnsdóttur. Gró het dótter Herfinns oc Höllo, hana átte Hróar, þeirra sun var (*g*) Slettubeörn. Slettu-

Cap. IX.

Gunnolfus nomen erat viro, qui territorium inter (amnes) Thvera & Glodafeykisa occupavit, & Hvammi habitavit.

Gormus nomine erat Baro in Svecia inclytus, qui Thoram filiam Regis Eireki de Upsalis in matrimonio habuit, eorum filius nomine erat Thorgils, qui Elenam filiam Burislai Regis de Gardis (Russia) ab oriente, & Ingebiörgæ sororis Dagstyggi Regis Risorum (gigantum) in matrimonio habuit. Eorum filii erant Hergrimus, & Herfinnus, qui Hallam, Hedinis & Arndisæ, filiæ Hedinis, filiam, uxorem duxit. Groa nomen erat filiæ Herfinni & Hallæ, quam Hroar in matrimonio habuit, eorum filius erat Slettu-Biörn,

(*d*) Sunnólfr 7. *Landnam. A.*

(*e*) Þórgeir 6.

(*f*) Ingigerdar *impr.* 7.

(*g*) Sleitubeörn *impr.* 11. *A.*

Slettubeörn nam fyrstr land á midlom Griótár oc Deildarár, ádur þeir Kolbeinn oc Heallte kvamo út (*h*), hann beó á Slettubearnarstödum, hanns sun var Örnúlfr er átte Þórliótu dóttur Heallta Skálpssunar, oc Arnbeörn er átti Þórlaugu Þórdardóttur frá Höfda, oc Arnoddr er atte Þórnýu dóttur Sigmundar Þórkelssunar er Glúmr vó. Arnfrídur het dótter Slettubearnar er Spak-Bödvar átte sun Öndótts (*l*). Öndóttr kvam út í Kolbeinsárósi, oc keypte land at Sletto-Birne, ofan frá Hálsgrof inom eystra megin, oc út til Kolbeinsáróss, enn enom vestra veg ofan frá læk þeim er verdur út frá Nautabúe oc inn til Gliúfurár, oc beó í Vidvík.

Biörn, Slettu-Biörn primus territorium inter (amnes) Griota & Deildara, antequam Kolbeinn & Hialtius peregre advenerint, occupavit, & Slettubiarnarstadis habitavit, ejus filii erant Örnulfus, qui Thorliotam filiam Hialltii, filii Skalpi, & Arinbiörn, qui Thorlaugam, filiam Thordi de Höfdo, uxorem duxit, & Arn-Oddus, qui Thornyam filiam Sigmundi, filii Thorkelis, quem (Sigmundum) Glumus interfecit, in matrimonio habuit. Arnfrida nomine erat filia Slettu-Biörnis, uxor Spak-Bödvaris, filii Öndotti. Öndottus in ostio (amnis) Kolbeinsa peregre adveniens appulit, & territorium infra Halsgrofam a parte orientali ac extrorsum usque ad ostium (amnis) Kolbeinsa, a parte autem occidentali inde a rivo extra Nautabu obvio, & usque ad Gliufura a Slettu-Biörne emit, & Vidivikæ habitavit.

Sigmundr á Vestfolld átte Íngebeörgo dóttur Rauds Ruggo í Naumudal, systur Þórsteins Svarfadar, þeirra sun var Kolbeinn, hann fór til Íslands oc nam

Sigmundus de Vestfold Ingebiörgam filiam Raudi Ruggæ de Naumodalo, sororem Thorsteinis Svarfadi, in matrimonio habuit, eorum filius Kolbeinn in Islandiam trans-

(*h*) í Kolbeinsárós *add. impr.*

(*l*) Ondúlfr. *A.*

nam land í midlom Grióttar oc Deilldarár, Kolbeinsdal oc Healltadal.

X. CAP.

Heallti het ſun Þórdar Skálps, hann kvam til Íſlands, oc nam Healltadal at ráde Kolbeins oc beó at (*k*) Hofe (*l*). Hanns ſyner varo þeir (*m*) Þórvardr oc Þórdr ágeæter menn. Þat hefur erfe verit ágeætaſt á Íſlandi er þeir erfdo födur ſinn, þeir budo öllom höfdíngiom, oc váro þeir tólf hundrut bodsmenn, oc varo aller virdíngamenn med geöfom brott leidder. At því erfè færde Oddr Breidfirdíngr drápo þá er hann hafdi ort um Healltа. Ádur hafde Glúmr Geiraſun ſtefnt Oddi til Þorſkafeardarþíngs um ányt. Þá um varit fóro Healltaſyner nordan ſkípe til Steingrímsfeardar oc geingo Ee nord-

transmigravit, & territorium inter (amnes) Griota & Deildara, (valles) Kolbeinsdalum & Hialltadalum occupavit.

CAP. X.

Hialltius nomen erat filii Thordi Skalpi, ille in Iſlandiam venit, & Hialltadalum e conſilio Kolbeinis occupavit, & (k) *Hofi* (l) *habitavit. Ejus filii erant Thorvardus & Thordus viri præclari. Celeberrimæ in Iſlandia factæ ſunt exeqviæ, cum juſta patri ſolverent, omnes (ſiqvidem) magnates invitavere, hoſpites invitati numero erant mille qvadringenti & qvadraginta, omnesqve viri dignitate eminentiores donis deducebantur. Illis in exeqviis Oddus Breidfiördenſis elogium poëticum, qvod in laudem Hialltii concinnaverat, protulit. Antea Glumus filius Geiris Oddo ad forum Thorſkafiördenſe damni injuria dati dicam ſcripſerat. Vere illo filii Hialltii e ſeptentrione navi in Steingrimsfiördum trajecere, & per teſqva meridiem*

(*k*) Hólum. 6. Hof (nú Hólar) *habet in marg. impr.*

(*l*) hiá Villingadal. *add.* A.

(*m*) Þórvalldr. *A.* 6.

(k) *Hofi* (*nunc Holis*) al. *Holis.*

(l) *prope vallem Villingadal.*

nordan um heidena, þar sem nú er kallat Healltdæla laut. Enn er þeir geingo á þíngit, varo þeir sva vel búner at menn hugdo at Æsir væro þar kvamner, þar um er þetta kvedit:

diem versus, per loca hodie Hialltdæla-Laut (locum depressum Hialltdalensium), pedites incessere. Ubi autem in forum venere, tam exquisite erant instructi, ut Asas (deos) advenire (quorundam) esset opinio, qua de re hæc stropha facta est:

Mange hugde manna
(a) mordkannadra (b) annat
ísarn meidr enn Æser
almærer þar færi,
þeir er á Þorskafeardar
þíng, med enni (c) tínglom,
hollt (d) varla rís, Healltra
hardfengs syner, gengo.

Nemo putavit hominum
fortium (b) aliud
quam Asæ
serenissimi ibi iter facerent
ubi in Thorskafiördense
forum cum cassidibus
(glareosus vix sustinet colliculus) Hialtii
acris filii incessere.

Frá Healltasunom er mikil ætt kvamin oc göfug.

A filiis Hialltii magna & nobilis prosapia familiam ducit.

Þórdr het madr ágeætr í Noregi hann var sun (e) Bearnar Byrdusmiörs,

Thordus nomine erat vir inclytus, filius Biörnis Byrdusmiöris, filii Hroaldi

(a) Mordkannadar 4-6. 8-10. M. Mordkannadir *impr.* Mord kannar þat 7.

(b) annar 5. 7.

(c) tynglom 4. teinglom 6.

(d) vortaris 6. 8. vartaris 5. 7.

(e) Biarkar 6.

(b) *alius.*

ſmiörs (*e*), Hróalldsſunar Hryggs, Áſleiksſunar, Bearnarſunar Járnſidu, Ragnarſunar Lodbrókar (*f*). Þórdr fór til Íſlands oc nam Höfdaſtrönd í Skagafirde á midlom Unadsdalsár oc Hrolleifsdalsár oc beó at Höfda. Höfdaþórdr átte Fridgerde dóttur Þóris (*g*) Hýmo oc (*h*) Fridgerdar dóttur Kiarvals Íra Kóngs. Þau átto níteán börn. Beörn var ſun þeirra, hann átte Þuríde dóttur Refs frá Barde, oc váro þeirra börn Arnór Kellingarnef, oc Þórdís móder Orms, födur Þórdíſar, módur Bótólfs, födur Þórdíſar, módor Helgo, módur Gudnýar, módor Sturluſona. Þórgeir het annar ſun Þórdar, hann átte Riúpo dóttur Arnhallds Sæmundarſunar, þeirra ſun Halldór at Hofe. Snorre var hinn þridie, hann átte Þórhillde Riúpo dóttur Þórdar Gellis, þeirra ſun var Þórdr Heſthöfde fader Karlsefnes er fann Vínland

di Hryggi, filii Aſleiki, filii Biörnis Jarnſidæ (ferrei lateris) filii Ragnaris Lodbrokis. Thordus in Iſlandiam transmigravit, & Höfdaſtröndam in Skagafiördo inter (amnes) Unadsdalsa & Hrolleifsdalsa occupavit, & Höfdii habitavit. Höfda-Thordus Fridgerdam filiam Thoreris Hymæ & Fridgerdæ filiæ Kiarvalis Regis Hiberniæ in matrimonio habuit. Illi undeviginti progenuere liberos. Biörn eorum erat filius qvi Thuridam filiam Refi de Bardo in matrimonio habuit, eorum liberi erant Arnor Kellingarnef, & Thordiſa mater Ormi, patris Thordiſæ, matris Botolfi, patris Thordiſæ, matris Helgæ, matris Gudnyæ, matris filiorum Sturlæ. Alter filiorum Thordi, nomine Thorgeir, Riupam filiam Arnhaldi, filii Sæmundi, uxorem duxit, eorum filius erat Haldor de Hoſo. Snorrius erat tertius, qvi Thorhildam Riupam, filiam Thordi Gelleris, in matrimonio habuit, eorum filius erat Thordus Heſthöfdius, pater Karlsefnii, qvi Vin-

(*e*) Hróarsſunar *ſecundum Landnam, qvæ etiam omitt.* Aſleiksſunar.

(*f*) Þórmódr *impr.*

(*g*) Hyrno *impr.*

(*h*) Þórgerdar *Landnama.*

land hid góda, födur Snorra, födur Steinunnar, módur Þórsteins Rángláts födur Gudrúnar, módur Höllu, módur Flosa, födur Valgerdar, módor Herra Erlends Sterka. Þórvalldr Holbarke var hinn feórde sun Þórdar, hann kvam um haust eitt á (*a*) Þórvalldsstade í Sídu til Smidkells, oc dvaldist þar um hríd, þá fór hann upp til hellisins Surts oc færdi þar drápo þá er hann hafde ort um jötunin í hellinom. Sídan fekk hann dóttur Smidkells oc var þeirra dótter Jórunn móder Þórbrands í Skarfnese. Bárdr var hinn fimte sun Þórdar, hann átte Þórörno dóttur Þórodds Heálms, þeirra sun var Dadi Skálld. Söxólfr var enn siötte sun Þórdar. Siöunde Þórgrímr. Áttunde Hróar. Níundi Knör, Tíundi Þórmódr. (*b*) Ellifti Steinn. Dætur Þórdar váro þær Þórlaug er átte Arnbeörn Slettubearnarsun, þeirra dótter Gudlaug er átte Þórleikr Höskuldssun, þeirra sun Bolli. Herdís var önnor dótter Þórdar, hana átte Atle hinn Rame. Þórgríma Skeidakinn var en þridea, feórda Arnbeörg,

Vinlandiam Bonam invenit, patris Snorrii, patris Steinunæ, matris Thorsteinis Ranglati, patris Gudrunæ, matris Hallæ, matris Flosii, patris Valgerdæ, matris Domini Erlendi Sterkii (Robusti). Thorvaldus Holbarkius (gutturis cavi) erat quartus Thordi filius, qvi autumno quodam Thorvaldsstadas in Sida ad Smidkelem venit, ibique aliqvantisper commorabatur, tunc ad antrum Surti pergebat, ibiqve carmen qvod de gigante antri (incola) exaraverat, protulit. Postea filiam Smidkelis uxorem duxit, qvorum filia erat Jorunna, mater Thorbrandi de Skarfsneso. Bardus erat qvintus Thordi filius; qvi Thorarnam filiam Thoroddi Hialmi in matrimonio habuit. Eorum filius erat Dadius Poëta. Söxolfus erat sextus Thordi filius. Septimus Thorgrimus. Octavus Hroar. Nonus Knör. Decimus Thormodus. Undecimus Steinn. Filiæ Thordi erant Thorlauga uxor Arnbiörnis, filii Slettubiörnis, eorum filiam Gudlaugam Thorleikus filius Höskuldi in matrimonio habuit, eorum filius (erat) Bollius. Herdisa erat secunda Thordi filia, uxor Atlii Ramii (Robusti). Thorgrima Skeidakinn erat tertia, quarta

(*a*) Þórvardsstade *impr.* 5. 9. 10. M.

(*b*) Skalle *add.* 6.

beörg, fimta Arnleif, feötta Ásgerdur, siöunda Þurídur, áttunda Fridgerdur í Hvamme (*b*).

Hrolleifr hinn Mikle bygdi í Hrolleifsdal, sem ritat er, ádur Þórdr geörde hann nordan fyrer víg Odds Unafunar, þá fór hann í Vatnsdal.

qvarta Arnbiörga, qvinta Arnleifa, sexta Asgerda, septima Thurida, octava Fridgerda de Hvammo (b).

Hrolleifus Mikell (*Grandis*) *Hrolleifsdalum, ut antea scriptum est, incoluit, antequam Thordus eum e septentrionalibus (locis), propter cædem Oddi filii Unii exilii reum peregerat, tunc in Vatnsdalum demigravit.*

XI. CAP.

Fridleifr het madr Gautskr at födurætt, enn Bryngerdur het móder hanns, oc var hún Flæmsk. Fridleifr nam Slettahlíd alla oc Fridleifsdal midlom (*c*) Fridleifsdalsár oc Stafár, oc beó í Hollte, hanns sun var Þiódar fader Ara oc Bryngerdar módur Túngu-Steins.

CAP. XI.

Fridleifus nomine erat vir, qvoad familiam paternam Gothus, mater autem ejus nomine erat Bryngerda, (natione) Flandrica. Fridleifus totam Slettahlidam & Fridleifsdalum inter (amnes) Fridleifsdalsa & Stafa occupavit, & Hollti habitavit. Ejus filius erat Thiodar, pater Arii & Bryngerdæ matris Tungu-Steinis.

 Flóke

Flo-

(*b*) Son Arnórs Beörnsfunar Þórdarfunar var Elldjárn, fader Halls, födur Ragnhilldar, módur Rafns, födur Hallberu, módur Valdísar, módur Snorra, födur Hallberu er átte Markús Þórdarsun á Melum. *add.* 6.

(*c*) Flókadalsár. *A.*

(b) *Filius Arnoris, filii Biörnis, filii Thordi erat Elldjarn, pater Halli, patris Ragnhildæ, matris Rafnis, patris Hallberæ, matris Valdisæ, matris Snorrii, patris Hallberæ, qvam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius de Melis.*

Flóke sun (*d*) Vilgerdar Hörda-Káradóttur fór til Íslands, oc nam Flókadal midlom Flókadalsár oc Reykearhóls, hann beó á Mói. Flóke átte Gró systur Þórdar frá Höfda, þeirra sun var Oddleifr Stafr er beó á Stafshvole oc deillde vid Healltasunu. Dötter Flóka var Þióðgerdur móder Kodráns, födur Þióðgerdar, módur Kodrans, födur Kárs í Vatnsdal.

Flokius filius Vilgerdæ, filiæ Hörda-Karii, in Islandiam transmigravit, & Flokadalum inter (amnem) Flokadalsa & Reykiarholum occupavit, & Moï habitavit. Flokius Groam, sororem Thordi de Höfdo, in matrimonio habuit, quorum filius erat Oddleifus Stafus, qui Stafshvoli habitavit, & litem cum filiis Hialtii habuit. Filia Flokii erat Thiodgerda, mater Kodranis, patris Karis de Vatnsdalo.

Þórdr Knappr het madr (*f*) Sýgnskr sun Bearnar at Haugi, enn annar het Nafar-Helge, þeir fóro samskipa til Íslands, oc kvamo til Haganess. Þórdr nam land upp frá Stíflo til Túngu-ár oc beó, á Knappsstödum, hann átte Æso dóttur Leótólfs Goda, þeirra sun var Hafr er átte Þuríde dóttur Þórkells ór Goddölum, þeirra sun var (*g*) Þórarin fader Óseigs.

Thordus Knappus nomine erat vir (f) Sognensis, filius Biörnis de Haugo, alter autem erat Nafar-Helgius, qui eadem navi in Islandiam trajecere, & ad Haganesum appulere. Thordus territorium supra Stiflam usque ad (amnem) Tungua occupavit, & Knappstadis habitavit, ille Æsam filiam Liotolfi Prætoris in matrimonio habuit. Eorum filius erat Hafur, qui Thuridam filiam Thorkelis de Goddalis in matrimonio habuit, eorum filius erat Thorarin, pater Ofeigi.

Nafra-Helge nam land fyrer austan upp frá Haganese til Flókadalsár

Nafra-Helgius territorium ab oriente supra Haganesum usque ad (amnem) Flokadalsa,

(*d*) Valgerdar. *A. 6.*

(*f*) Svenskr *Hauksbók.*

(*g*) Hafur *6.*

(f) *Svecus.*

ár fyrer nedan Bard oc upp til Túngu-ár oc beó at Grindle, hann átte Gró ena (*b*) Skygno, þeirra börn varo þau Þórólfr Karlhöfde oc annar (*c*) Aron er börduſt vid Fridleif á Stafshvole, oc Þórgerdur er átte Geirmundr Sæmundsſun, oc (d) Úlfhilldur er átte Arnór Skefelsſun í Gaungoſkardi. Þeirra ſun var Þórgeir Ofláte er vó Blótma at Móberge. (*e*) Þórunn Blákinn var ein.

Bárdr Sudureyíngr nam land upp frá (*g*) Stíflo til Miófadalsár, hanns ſun var Hallr Miófdælingr fader Þurídar er átti Arnór Kellíngarnef.

Brúni hinn Hvíte het madr ágætr ſun Háreks Upplendínga Jarls, hann

dalſá, infra Bardum & ſurſum usqve ad (amnem) Tungua occupavit, & Grindli habitavit. Ille Groam (b) *Skygnam (perſpicacem) in matrimonio habuit, eorum liberi erant Thorolfus Karlhöfdius, & alter Aron, qvi contra Fridleifum de Stafshvelo dimicarunt, & Thorgerda uxor Geirmundi, filii Sæmundi, & Ulfhilda, qvæ Arnori filio Skefelis de Gaunguſkardo nupſit. Eorum filius erat Thorgeir Oflatius (ſplendide arrogans), qvi Blotmium de Mobergo interfecit. Thorunna Blakinn (genam cærulea) una (filiarum Nafar-Helgii) erat.*

Bardus Hebudenſis territorium ſupra Stiflam uſqve ad (amnem) Miofadalsa occupavit, ejus filius erat Hallus Miofdalenſis, pater Thuridæ, uxoris Arnoris Kellingarnefis.

Vir erat celeber nomine Brunius Hvitius (Albus) filius Hareki Comitis Uplandiæ

(*b*) Snarſkygno *impr.* 4. 6. 8. 10. Sygnſko 6. *marg.*

(*c*) Arnór *Landnama* Orn. 6. *marg.*

(*d*) Alfhilldur *impr.* 9. 10. Ofhilldur 6. *marg.* 7.

(*e*) Þórarinn. 6.

(*g*) Stafá. *A.*

(b) *Celeriter videntem. al. Sognenſem.*

hann fór til Íslands af fýse sinne oc nam land á midli Miófadalsár oc Úlfsdala, hann beó at Brúnastödum, hann átte Arnóru dóttur Þórgeirs ens Óda Leótólfssunar] Goda, þeirra syner váro þeir Ketell oc Úlfhedin, oc Þórdr er Bardveriar ero frá kvamner.

landiæ, ille propria cupidine (inductus) in Islandiam transiit, & territorium inter (amnem) Miofadalsa & Ulfsdalos occupavit, ille Brunastadis habitavit & Arnoram filiam Thorgeiris Odii (furibundi), filii Liotolfi Godii, in matrimonio habuit, eorum filii erant Ketell & Ulfheden & Thordus, a qvo Bardenses familiam deducunt.

Úlfr Víkíngr] oc Ólafr Bekkr fóro (*f*) samskipa til Íslands; Úlfr nam Úlfsdali oc beó þar.

Ulfus Vikingus (pirata) & Olaus Bekkus (f) eadem navi in Islandiam transmigrarunt; Ulfus Ulfsdalum occupavit, ibiqve habitavit.

Ólafr Bekkr var sun Karls í Bearkey af Hálogalande, hann vó Þórer hinn Svarta oc (*q*) vard fyrer þat útlægr. Ólafr nam alla dale fyrer vestan, oc Ólafsfeörd sunnan til móts vid Þórmód, oc beó at Kvíabekk, hanns syner varo þeir Steinmódr fader Bearnar, oc (*r*) Grímólfr oc Arnoddr fader Vilborgar, módor Karls hinns Rauda.

Olafus Bekkus, (rivus) erat filius Karlis (p) de Biarkeya in Halogalandia, ille Thorerem Nigrum occidit, (q) ideoqve exilii pœnam subiit. Olafus omnes valles ab occidente & meridionale litus (sinus) Olafsfiördi usqve ad territorium Thormodi occupavit, & Kviabekki habitavit, ejus filii erant Steinmodus, pater Biörnis, & Grimolfus, & Arnoddus pater Vilborgæ, matris Karlis Raudii (Rufi).

Þór- Vtr

(*f*) samflota *impr.* 10.

(*q*) oc giördi Biörn at Haugi hann því landflótta. *6.*

(*r*) Gunnólfr. *6. marg.*

(f) *eadem classe.*

(p) *Baronis* add. *A.*

(q) *qvare Biörn de Haugo eum exulem peregit.*

Þórmódr hinn Rami het madr Svenskr, hann vó Gird módurfödur Skeálgs á Jadre, oc vard fyrer þat landflótti fyrer Birni Kóngi at Hauge, hann fór til Íslands oc kvam skipe sino í Siglofeörd oc Siglunes, oc siglde inn á Þórmódseyre, oc kallade af því Siglufeörd oc Siglunes. Hann nam Siglufeörd allan, á millom Úlfsdala oc (a) Hvammsdala, hann beó at Siglunese, enn deillde um Hvanndale vid Ólaf Bekk, oc vard (b) seytián manna bane ádur þeir sættust, enn þá skyllde sitt sumar hvör hafa. Þórmódr var sun Harallds Víkíngs, enn hann átte Arngerdi (c) dóttur Skída ór Skídadal, þeirra syner (d) Arngeir hinn Hvasse oc Narfe fader Þrándar, födur Hríseyar Narfa, oc (e) Alrekr er bardest í Slettahlíd vid Knör Þórdarsun.

Ff Gunn-

Vir erat Suecus nomine Thormodus Ramius (robustus), qui Girdem avum maternum Skialgi de Jadria occidit, ideoqve a Biörne Rege de Haugo exul peractus in Islandiam transiit, & navem suam in Siglufiördo ad Siglunesum deducebat, & usqve in Thormodseyram navigavit, indeqve nomina imposuit Siglufiördum (sinum mali) & Siglunesum (promontorium mali). Ille totum Siglufiördum inter (valles) Ulfsdalos & Hvammsdalos occupavit, & Siglunesi habitavit, litem de Hvanndalis cum Olafo Bekko habuit, ac (b) *septendecim homines letho dedit, antequam reconciliarentur, exinde autem alternis æstatibus illis uterentur. Thormodus erat filius Haraldi Vikingi (piratæ), ille autem Arngerdam* (c) *filiam Skidii de Skidadalo in matrimonio habuit, eorum filii erant Arngeir Hvassius (acutus) & Narfius, pater Thrandi, patris Hriseyar-Narfii, & Alrekus, qui in Slettuhlida contra Knörem, filium Thordi, dimicabat.*

Gunn-

(a) Hvanndala *impr.*
(b) sextán 7. tólf *impr.* 9. 10. átián 6. & 8. *marg.*
(c) systur 6. 7.
(d) Arngrímr. 6.
(e) Alrekkr *impr.* Alfrekr. 8-10.

(b) *sedecim* al. *duodecim*, al. *octodecem.*
(c) *sororem.*

Gunnólfr enn Gamle ſun Þórbearnar Þjóts ór Sogni, hann vó Vegeir fódur Vebearnar Sygna-Kappa, oc fór ſídan til Íſlands oc nam Ólafsfeörd fyrer (*f*) auſtan upp til Reykeaár, oc út til Vomúla, oc beó at Gunnólfsá, hann átte Gró dóttur Þórvards frá Urdom, þeirra ſyner varo þeir Steinólfr (*g*), Þórer oc Þórgrímr.

Gunnolfus Grandævus filius Thorbiörnis Thioti de Sognia Vegeirem patrem Vebiörnis Sygnakappii (athletæ Sognenſis) occidit, & exinde in Iſlandiam trajecit, & Olafsfiördum (f) ab oriente, ſurſum usque ad (amnem) Reykiaa, & extrorſum ad Vomulium, occupavit, & (in prædio) Gunnolfsia habitavit, ille in matrimonio habuit Groam filiam Thorvardi de Urdis, eorum filii erant Steinolfus, Thorer & Thorgrimus.

XII. CAP.

Beörn het madr ágeætr á Gautlande, hann var ſun Rólfs frá (*h*) Áni, hann átte Hlíf dóttur Rólfs Íngiallds-ſunar, Fródaſunar Kóngs. Starkadr hinn Gamle var Skálld beggea þeirra. Eyvindr het ſun þeirra. Beörn vard úſáttr um jörd vid (*m*) Sigfaſt mág (*p*) Sölvars Gauta Kóngs, hann (*n*) hellt Jarlinn (*k*) ſva

CAP. XII.

Biörn nomen erat viro in Gothia celebri, filio Rolfi de Ane, ille in matrimonio habuit Hlifam filiam Rolfi, filii Ingialdi, filii Frodii Regis. Starkadus Grandævus eorum utriusque erat poëta. Eorum filius nomine erat Eyvindus. Biörn de prædio (quodam) litem cum Sigfaſto affine Sölvaris Regis Gothorum habuit, illi (Sigfaſto) autem Comes (Sölvar) tantopere patrocinabatur, ut

(*f*) Veſtan *Landnama.*
(*g*) Þór oc Aingrímr 6.
(*h*) Anit *impr.* 8-10.
(*m*) Sigvat M.
(*p*) Salgards. 6.
(*n*) ſtuddi 6.

(f) *ab occidente.*

(*k*) ſva faſt, at hann hellt med ofríke öllum jördum Bearnar. Þá ſellde Beörn í hönd Hlífo kono ſinne allt ſitt góts oc Eyvinde ſyne ſínom í Gautlande, enn Beörn bar auſtan á tólf heſtom ſylfur, ſídan brende hann Sigfaſt inni med Þriátigi manna næſto nótt ádur hann fór ór lande, þá fór hann til Noregs med tólfta mann veſtur á Agder í Hvíni til Gríms Herſes (*l*) Kolbearnarſunar Sneipis, bródur Íngeallds hinns Tryggva frænda Arinbearnar ór Feördum, oc tók hann allvel vid hanom. Beörn oc förunautar hanns váro um veturin med Grími, en er áleid um varit eina nótt, vard Beörn var vid at madr ſtód yfer hanom med brugdit ſverd oc villde leggea at hanom, hann tók hann höndom, ſá hafde ſe tekit af Gríme til höfuds hanom, eige drap hann hann, Grímr villde ſvíkea hann til feár, því fór Beörn brott oc til Öndótts Kráku í Hvínis-

ut vi omnes Biörnis fundos (Sigfaſtus) retinuerit. Tunc Biörn Hlifæ uxori ſuæ filiaque Eyvindo omnia in Gothia bona tradidit, ex oriente autem Biörn duodecim eqvos argento onuſtos ſecum avexit, Sigfaſtum quoque proxima, antequam ipſe patria exiret, nocte, unacum triginta hominibus in ædibus flammis conſumſit, tunc in Norvegiam (Biörn) una cum undecim comitibus occidentem verſus in Agdas abiit ad Grimum Baronem in Hvine, filium Kolbiörnis Sneiperis, fratrem Ingialdi Tryggvii (fidelis) cognati Arinbiörnis de Fiördis, qvi (Grimus) illum (Biörnem) perbenigne excepit. Biörn ejusque comites hyemem apud Grimum commorabantur, vere autem vergente, Biörn hominem ſupra ſe conſtitutum & enſe ſtricto ſe petiturum, noctu animadvertit, eumque prehenſum cepit. Hic ut Biörnem occideret a Grimo pretio erat adductus. Illum (ſicarium Biörn) non occidit. Grimus illum (Biörnem), ut argento potiretur, doloſe circumvenire voluerat, quare Biörn ad Öndottum Krakam in Hvinisfiördo in Agdis, filium

(*k*) Sigfaſt *add.* 4. 5. M.

(*l*) Kolbeinsſunar *impr.*

Hvínisfirde á Ögdum, hann var fun (o) Erlings Knýtes. Öndóttr átte Signýu Sighvatsdóttur ór Lidom ór Vík auftan, Beörn fór í vefturvíkíng á fumrum en var um vetur med Öndótte, þá andadeft Hlíf á Gautlande. Beörn fekk þá Helgo fyftur Öndótts, þeirra fun var Þrándr Miöcfiglande, fídan kvam Eyvindr auftan til födur fíns Bearnar, hann var fun Hlífar, hann tók vid herfkipom födur fíns, oc þeirre ydn er hann hafde haft, þá er Birni leiddeft hernadr. Eyvindr (q) fekk fídan á Írlande Ráforta dóttur Kiarvals Íra Kóngs, hún ól fvein í Sudureyum oc fellde þar til fófturs. Eyvindr var því kalladr Auftmadr at hann kvam auftan af Svíaríke veftur um haf. Tveim vetrum fídar kvamo þau aptur til eyanna at vitea fveinfins, oc fá þar fvein eygdan vel, oc ekki holld á, þvíat hann var fvelltr,

lium Erlingi Knyteris, se contulit. Öndottus in matrimonio habuit Signyam, filiam Sighvati de Lidis in Vikia ad orientem. Biörn æstatem quamcumque in piratica, hyemes autem apud Öndottum transegit, tunc Hlifa in Gothia decessit. Biörn Helgam deinde, sororem Öndotti, uxorem duxit, eorum filius erat Thrandus Miocfiglandius (multum navigans). Postea Eyvindus ab oriente ad patrem suum Biörnem venit, ille filius erat Hlifæ. Ille naves bellicas patris & vitæ genus quod is secutus fuerat, cum (patrem) militiæ tædebat, excepit. Eyvindus postea (q) *in Hibernia Rafortam, filiam Kiarvalis, Regis Hiberniæ, uxorem duxit, quæ in Hæbudibus puerum enixa, illum ibi educandum reliquit. Eyvindus ideo Ostmanni nomine appellabatur, quod ab oriente e Svecia occidentem versus per mare venerat. Biennio post in insulas (Eyvindus & Raforta) ad puerum visandum revenere, & puerum pulchris oculis, sed absque carne, inedia enim consumtus (fere) erat, videbant,* (r) *illi puero nomen inde imposuere Hel-*

(o) Erlends *impr.* 8 - 10.

(q) hafdi útgiörder fyrer Irlandi oc *add.* 6.

(q) *expeditionibus circa Hiberniam vacavit, &*

ſvellrr, (r) þau kölludu ſveinin Helga hinn Magra af því, hann var ſidan fóſtradr á Írlande. Beörn andadiſt ad Öndótts mágs ſíns, enn Grímr talde Kóng eiga at taka allan arf hanns, fyrer því at hann var útlendr, enn ſyner hanns fyrer veſtan haf. Öndóttr hellt feno til handa Þrände (a) ſyſturſyne ſínom. Helge fæddeſt upp á Írlande, hann fekk Þórunnar Hyrno dóttur Ketells Flatneſs ór Sudureyum oc Íngvilldar dóttur Ketels Vedurs af Ríngarike.

Helge hinn Magre fór til Íſlands med kono ſina oc börn Rólf oc Íngealld oc Íngunni er átte Hámundr Heljarſkin, hann fylgde enn út Helga, enn er Helge ſá land, (c) gekk hann til fretta vid Þór hvar hann ſkyllde land taka, enn frettin víſade hanom til Eyafeardar, oc lofadi hanom hverki at hallda auſtur ne veſtur þadan. Þá ſpurdi (b) Rólfr

Helgii Magrii (macri), in Hibernia poſtmodum educatus fuit. Biörn apud Öndottum affinem ſuum obiit, Grimus autem, Regi totam ejus hæreditatem relictam competere, arguebat, cum peregrinus fuerit, filii autem ejus in occidente trans mare eſſent. Öndottus pecuniam Thrando, ſuo (a) ex ſorore nepoti, reſervandam retinuit. Helgius in Hibernia educabatur, ille Thorunnam Hyrnam, filiam Ketelis Simi de Hebudibus, & Ingvildæ filiæ Ketelis de Ringarikia, uxorem duxit.

Helgius Macer unacum uxore & liberis Rolfo, & Ingialdo, & Ingunnia quæ Hamundo Heliarſkinni nupſerat, in Iſlandiam trajecit, ille (Hamundus) quoque Helgio comitem ſe præbuit. Cum autem Helgius terram (c) videret, Thorem conſultum iit, ubi ſe appulſurum vellet, oraculum autem illi ad ſinum Eyaſiördum iter monſtravit, nec illi aut ad orientem, aut ad occidentem, inde cedere per-

(r) Þau máttu trautt kenna hann, þá höfdu þau hann brott med ſer oc *add.* 6.

(a) ſonarſyne 8. 9.

(c) til ſudurs *add.* 6. *ein. Landn.*

(b) Þórdr. *A.*

(r) *vix eum recognovere, tunc eum ſecum avexere.*

(a) *nepoti ex filio.*

(c) *ad meridiem.*

Rólfr sun hanns ádur firdenum lauk upp, ef Þór vísade hanom í Dumbshaf til vesturvistar, hvert hann munde þat hafa edur eige, því at skipveriom þótti mál ór hafe er álidit var miöc sumarit. Helge tók land fyrer utan Hrísey fyrer innan Svarfadardal, hann var hinn fyrsta vetur á Hámundarstödum, þeir feingo vetur mikin, sva at vid scálft var búit at kvikfe þeirra munde deya þat er þeir höfdo. Um varit gekk Helge uppá Sólarfeall, oc sá at svartara var at seá miklo inn til feardarins, er þeir köllodo Eyafeörd af eyom þeim er þar láge úte fyrer. Epter þat bar Helge á skip allt þat er hann átte, enn Hámundr beó þar epter. Helge lendte þá vid Galltarhamar, þar skaut hann svínom tveim á land, gellte þeim er Sölve het oc gillto; þau fundost þrem vetrom sídar í Sölvadal, oc varo þá saman siötío svína, þann vetur beó Helge at Bildsá. En um sumarit kannade hann herad allt, oc nam allan Eyafeörd midlom Siglunesſ oc Reinesnesſ, oc gordi elld mikin vid hvern vatnsós vid seó, oc helgade ser sva allan feörd nesia á midlom. En um varit færde Helge bú sitt í Kristnes oc beó þar til dauda-dags.

permisit. Tunc Rolfus eum filius ejus, antequam ostium sinus appareret, quæsivit: si Thor illos in (Dumbshaf) oceanum glacialem hyematum miserit, num hoc sequeretur nec ne? nautis enim, cum æstas magnopere vergeret, tempus mare relinquendi advenisse videbatur. Helgius extra Hriseyam intra Svarfadardalum ad terram appulit, primam hyemem Hamundarstadis commorabatur, hyems erat vehemens, ut animalia, quæ habuere, prorsus pæne perirent. Vere sequente Helgius Solarfiallum (montem solis) ascendit, & interiora sinus (loca) multo nigriora esse animadvertit, cui propter insulas extrorsum sitas, nomen imposuere Eyafiörd. Postea Helgius omnia sua navi commisit, Hamundus autem remanens ibi habitavit. Helgius ad Galltarhamarem appulit, ibi duos porcos in terram emisit, porcum nomine Sölvium, & porcam, illi triennio post in (valle) Sölvadalo, sues numero septuaginta inveniebantur, eadem hyeme Helgius Bildsaæ habitavit. Æstate totam provinciam exploravit, & omnem sinum Eyafiördum inter (promontoria) Siglunes & Reinesnes occupavit, magnumqve rogum apud cujusqve fluentis ad mare ostium incendit, & ita totum sinum inter promontoria sibi vindicavit. Vere sequente Helgius Christnesum demigravit, ibiqve ad finem vitæ

dags. Helge trúde á Krist oc kende því vid hann bæ sinn, var þó miöc blandinn í trúnni, hann trudi á Krist, enn þó het hann á Þór til sæfara, oc hardræda, oc alls þess er hanom þótti mesto varda. Í búfærslo Helga vard Þórunn Hyrna léttare í Þórunnarey í Eyafeardar kvíslom, oc var þá fædd Þórbeörg Hólmasól. Sídan skipte Helge lande med sunom sínom oc mágom, oc tóko menn þá at byggea í hanns landnáme at hanns ráde. Íngealldi syne sínom gaf hann upp frá Þverá hinne Ydri, fyrer austan Eyafeardará til Arnarhvols, hann beó at Þverá hinne efre, oc reiste þar hof mikit. Hann átte Salgerde dóttur Steinólfs ens Lága ór Rísey Ölvissunar Barnakalls, þeirra sun var Eyólfr er átte Ástríde Vigfúsdóttur af Vors Víkinga Kárasunar, þeirra syner Vígfús oc Vígaglúmr oc Þórsteinn. Sun Vígaglúms var Vígfús, fader Bergs, fódur Steinunnar, módur Þórsteins Rángláts (*a*).

XIII. CAP.

vitæ habitavit. Helgius in Christum credidit, ideoqve ab ejus nomine prædium suum denominavit, in religione tamen admodum prævaricabatur, in Christum qvidem credidit, Thorem tamen in itineribus maritimis, & negotiis arduis, & omnibus qvæ illi maximi momenti esse videbantur, invocavit. In demigratione Helgii Thorunna Hyrna in Thorunnareya ad capita Eyafiördi prolem enixa est, tuncqve nata est Thorbiörga Holmasól (sól insularum). Territorium postea Helgius filiis & affinibus suis dispertiebatur, & territorium ab eo occupatum ex ejus consilio incoli cœpit. Ingialdo suo filio fundos supra (amnem) Thvera exteriorem, ab oriente (amnis) Eyafiardara, usqve ad Arnarhvolum dedit, ille (in prædio) Thvera superiori habitavit, ibiqve magnum fanum exstruxit. Ille Salgerdam filiam Steinolfi Lagii (Humilis) de Riseya, filii Ölveris Barnakarlis, in matrimonio habuit, eorum filius Eyolfus Astridam, filiam Vigfusis de Vors, filii Vikingakarii, uxorem duxit, eorum filii (erant) Vigfus & Viga-Glumus & Thorsteinn. Filius Viga-Glumi erat Vigfus, pater Bergi, patris Steinunnæ, matris Thorsteinis Ranglati (improbi) (a).

CAP. XIII.

(*a*) födur Ketells, födur Þórláks, födur

(a) *patris Ketillis, patris Thorlaci, patris*

XIII. CAP.

Madr het Þórsteinn Svarfadr, sun Rauds Rugu í Naumudal, hann átte Hillde dóttur Þráens (*d*) Svartaþurs. Þórsteinn fór til Íslands, oc nam Svarfadardal at ráde Helga. Börn hanns váro þau Karl hinn Raudi er beó at Karlsá, oc Gudrún er átte Hafþór Víkíngr, þeirra börn varo þau Klaufi (*b*) oc Gró er átte Grís (e) Gledill. Atle (*f*) Illíngr het madr, hann drap Hafþór enn sette Karl hinn Raúda í járn, þá kvam Klaufe á óvart oc drap Atla enn tók Karl ór járne. Klaufe átte Íngvilldi Raudkinn dóttur Ásgeirs Raudfellds, systur þeirra Ólafs Völubreóts oc Þórleifs Skállds, fyrer

ur Ketells prests, födur Helgo er átte Snorre Markússon á Melum *add.* 6.

(*d*) Svartaþiórs. 6.

(*b*) Böggver *add.* 6.

(*e*) Gísl. 6. *marg. cit. Landn.*

(*f*) Illvígr. 6.

CAP. XIII.

Vir erat nomine Thorsteinn Svarfadus, filius Raudi Ruggæ de Naumudalo, qui Hildam filiam Thraënis Svartathurs in matrimonio habuit. Thorsteinn in Islandiam transmigravit, & (vallem) Svarfadardalum e consilio Helgii occupavit. Ejus liberi erant Karl Raudus (rufus), qui (in prædio) Karlsa habitavit, & Gudruna uxor Hafthoris Vikingi (piratæ), eorum liberi erant Klausius & Groa uxor Grisis Gledelis. Atlius Illingus nomen erat viri, qui Hafthorem occidit, Karlem autem Rufum in vincula ferrea conjecit, tunc Klausius ex improviso superveniens Atlium interfecit, Karlem autem compedibus exemit. Klausius Ingvildam Raudkinnam, (genæ rubræ), filiam Asgeiris Raudfeldi (togæ rubræ), sororem Olafi Völubrioti & Thorleifi Poëtæ, in matrimonio

tris Ketillis sacerdotis, patris Helgæ quam in matrimonio habuit Snorrius Marci filius de Melis.

fyrer þeim heó hann jafna (g) belg er þeir tóko í lande hanns, þá kvad Þórleifr þetta:

Belg heó fyrer mer
Böggver snöggvan,
enn fyrer Ólafi
al oc verio;
Sva skal verda
ef ver lifom
vid böl búinn
Böggver (c) höggvinn.

Þar af gordist Svarfdæla saga.

Karl het madr (d) er nam Strönd alla upp frá Upsum til Míganda.

(e) Hámundr Heliarskinn sun Hiörs Kóngs eignadist Gálmaströnd alla oc á mille Svarfadardals (f) oc Hörgárdals, oc beó þar sem Helge hafde búit, oc nú heiter sidan á Hámundarstödum.

monio habuit, istorum (g) culeum lycopodii complanati plenum, quod in ejus territorio collegerant, discidit, tunc Thorleifus hanc stropham) protulit:

Culeum, mihi cædendo (destruxit)
Böggver, pilis carentem,
Olafo autem
ensem & peram;
ita & erit
(simodo vixerimus)
ærumnis (ferendis) paratus
(c) *Böggver casus.*

inde historia Svarfdalensium ortum habet.

Karl nomine erat vir (d), qui totam Ströndam supra Upsas usque ad Migandium occupavit.

Hamundus Heliarskinn, filius Hiöris Regis, totam Galmarströndam & (territorium) inter Svarfadardalum & Hörgardalum adeptus est, & in loco quo prius Helgius habitaverat, qui postea Hamundarstadi

(g) bagga. 6.
(c) höggvu 7. höggvum *impr.* 8.
(d) Steinraudarsun *add.* 6.
(e) *secundum Hauksbók.*
(f) *sequent. omiss. impr.* 9. 10.

(g) *fasciculum.*
(c) *Böggverem cadamus.*
(d) *filius Steinraudi.*

flódum, Hámundr gaf Erne frænda sínom er numit hafde Arnarfeórd fyrre, lönd þau er varo fyrer utan Reystará. Örn beó á Arnarnese, enn Hámundr selld Þórvallde þær jarder allar er liggea á milli Reystarár oc Hörgárdalsár, vid hann er Þórvalldsdalr kendr, þar beó hann. Helge hinn Magre gaf þá Hámunde jarder á midlom Merkisgils oc Skiálgsdalsár oc beó hann þá á Espehvole. Þórer var sun hanns er þar beó, fader Þórvallds Króks, födur Ketells, födur Einars, födur Þórsteins Rángláts, födur Gudrúnar, módor Höllo, módor Flosa, (g) födur Valgerdar, módor Herra Erlends, födur Herra Hauks Lögmanns. (h) Þórunn het dótter Arnar ór Arnarnese er átte Ásgeir Raudfelldr sun Heriólfs þess er nam Breiddal. Ásgeir var bróder Bödmóds Gerpis Grímólfssunar af Ögdum. Móder þeirra Ásgeirs var Heálmgerdur syster þeirra Brodds oc Boga. Narfe het enn sun Arnar ór Arnar-

stadi appellatur, habitavit. Hamundus Örni cognato suo, qui antea Arnarfiördum occupaverat, omnes fundos extra (amnem) Reystara donavit. Örn Arnarnesi habitavit, Hamundus autem Thorvaldo omnia territoria inter (amnes) Reystara & Hörgardalsa sita vendidit, ex eo Thorvaldsdalus denominatus est, ibi ille habitavit. Helgius Macer Hamundo tunc fundos inter Merkigilum & Skialgsdalsa dedit, qui exinde Espehvoli habitavit. Thorer ejus erat filius, qui ibidem habitavit, pater Thorvaldi Kroki (Unci), patris Ketellis, patris Einaris, patris Thorsteinis Ranglati (improbi), patris Gudrunæ, matris Hallæ, matris Flosii, (g) patris Valgerdæ, matris Domini Erlendi, patris Domini Hauki Nomophylacis. Thorunna nomen erat filiæ Örnis de Arnarneso, quam Asgeir Raudfeldus, filius Herjolfi qui Breiddalum occupaverat, in matrimonio habuit. Asgeir frater erat Bödmodi Gerperis, filii Grimolfi de Agdis. Mater ejus & Asgeiris erat Hialmgerda, soror Broddi & Bogii. Narfius adhuc uno filiorum Örnis de Arnarneso

(g) módur *impr.* 16.

(h) Ydum *Landnama*.

(g) *matris.*

Arnarnese, hann átte (q) Úlfeide Ingiallsdóttor (k) Helgasunar enns Magra, vid hann ero Narfasker kend, þeirra sún Ásbrandr fader Hellu-Narfa. Bróder Ásbrands sun Narfa var oc Eyólfr fader Þórvallds í Haga, oc Helge fader Gríms á Kálfsskinne.

(u) Gálmar het madr er nam Gálmarsströnd á midlom Þórvalldsdalsár oc Reystarár, hanns sun var (l) Þórvalldr fader Orms, födur Barna-Þórodds, födur Þórunnar, módur Dýrfinno, módor Þórsteins Smidskeggeasunar.

Þórvalldi gaf (m) Hámundr land midlom Reystarár oc Hörgár, enn hann hafde ádur búit í Þórvalldsdal.

(x) Geir-

nesó nomen erat, qui in matrimonio habuit Ulfeidam, filiam Ingialdi (k); *filii Helgii Macri, ab illo Narfaskeri (scopuli Narfii) denominati sunt, eorum filius (erat) Asbrandus, pater Hellu-Narfii. Frater Asbrandi, filius Narfii, etiam erat Eyolfus, pater Thorvaldi de Hagio, & Helgius pater Grimi de Kalfskinno.*

Vir erat nomine (u) *Galmar, qui Galmarsströndam inter (amnes) Thorvaldsdalsa & Reystara occupavit, ejus filius erat* (l) *Thorvaldus, pater Ormi, patris Barna-Thoroddi, patris Thorunnæ, matris Dyrfinnæ, matris Thorsteinis, filii Smidskeggii.*

(z) *Hamundus Thorvaldo territorium inter (amnes) Reystara & Hörga dedit, ille autem antea in Thorvaldsdalo habitaverat.*

Geir-

(q) Ulfhillde. *A.*

(k) ór Gnúpufelle 6.

(u) Galmr. 6.

(l) Ormr fader Þórvallds, födur Bearnar, födur Þórodds *sec. Hauksbók.*

(m) Helge 5. M. & 4 *marg.*

(k) *de Gnupufello.*

(u) *Kolmasunu.* A.

(l) *Ormus pater Thorvaldi, patris Biarnii, patris Thoroddi.*

(z) *Hamundus accepit a dicto jam Thorvaldo habitandi locum.* A.

(x) Geirleifr het, madr er (n) nam Hörgárdal upp til Myrkár, hann var Hrappsfun oc beó í Haganum Forna hanns fun var Beörn enn Audge er Audbrekkomenn ero fråkvamner.

Geirleifus nomen erat viri, qui (n) *Hörgardalum inferne usque ad Myrka occupavit, ille filius erat Hrappi, & Hagii Antiqui habitavit, ejus filius erat Biörn Dives, a quo Audbrekkenses genus deducunt.*

XIV. CAP.

Madr het Þórdr Slítande,' hann nam Hörgárdal upp frá Myrká oc ofan til Dránga ödrumegin, hanns fun var Örnúlfr er átte Ingvillde Allra-fyftur þeirra fyner varo þeir Þórdr oc (o) Þórvardr í Kriftnefe, oc Steingrímr at Kroppe (p). Þórdr Slítande gaf

CAP. XIV.

Vir erat nomine Thordus Slitandius (discerpens), qui Hörgardalum supra Myrka & deorsum ad Drangos ex altero latere occupavit, ejus filius erat Örnulfus, qui Ingvildam Allrasystram (omnium sororem) in matrimonio habuit, eorum filii erant Thordus, & Thorvardus de Christneso, & Steingrimus de Kroppo (p). *Thordus Sli-*

(x) Gunnleifr. *A.*

(n) fór af Siónarfirde til Íflands oc *add. 6.*

(n) *de sinu Sionensi in Islandiam trajecit, &*

(o) Þórvalldr *impr.* A.

(p) er Vemundr Kögur let liófta med fnudarhöfde, oc lest mundi fá þeim veturvift er þat gorde. Enn fá het Þórgeir Smiörkeingr, enn þat endest, þvíat Steingrímr drap þann þegar, oc kvadft þefs höggs fkyllde hefna medan hann lifde *add. 6.*

(p) *qvem Vemundus Kögur capite vervecino verberari fecit, pollicitus se, opus illud suscepturo, mansionem hyemalem præbiturum. Qui autem id suscepit nominabatur Thorgeir Smiörkeingus, nec promissis fallebatur, Steingrimus enim illum e vestigio interfecit, asserens se illum ictum, quousqve viveret, ulturum fore.*

gaf Þórgeire Skólm frænda sínom af landnáme sino, hanns sun var Þórólfr hinn Sterke er beó at Myrká.

Slitandius cognato suo Thorgeiri Skolmi partem territorii a se occupati dedit, ejus filius erat Thorolfus Robustus, qui (in prædio) Myrka habitavit.

Þórer Þussaspreingr het madr, hann var fæddr í Ömd á Hálogalande, oc vard missáttr vid Hákon Jarl Griótgardssun, oc fór af því til Íslands, hann nam Öxnadal allan oc beó at Vatnsá, hanns sun var Steinraudr hinn Rami er mörgom manne vann bót þeim er adrar meinvætter gordo mein. Geirhilldur het fiöllkunnug kona oc meinsöm, þat sá (*b*) ófresker menn at Steinraudr kvam at henne (*c*) óvarre, enn hún brá ser í nautsbelgs liki vatnsfulls. Steinraudr var járnsmidr, hann hafde járngadd mikin í hende. Um fund þeirra er þetta kvedit:

Thorer Thussaspreingus (gigantum diruptor) nomen erat viro Ömdæ in Halogalandia nato, qui inimicitias cum Hakone Comite filio Griotgardi contraxit, & iccirco in Islandiam demigravit, ille totam (vallem) Öxnadalum occupavit, & (in prædio) Vatnsa habitavit, ejus filius erat Steinraudus Ramius (robustus) qui multis profuit, quibus genii nocivi malum attulerant. Geirhilda nomine erat mulier saga & nociva, (b) viri genios observandi facultate præditi Steinraudum illi (c) ex improviso supervenientem animadvertebant, illa autem in utrem bovinum aqvæ plenum se convertebat. Steinraudus faber erat ferrarius, ille sudem ingentem ferreum manu tenuit, de illorum congressu hæc (stropha) facta est:

 Ferk

Sudem

(*b*) ófreskr madr. 6.

(*c*) óvígri. 6.

(b) *visionarius . . . vidit.*

(c) *inermi.*

Fork (*r*) lætur (*s*) æ ſem orkar
(*) at glamrande hamra
á (*t*) glot killi gealla
Geirhilldar (*a*) hvemeira
járnſtafr ſkapar (*b*) ærna,
ero ſolin rif trölle,
hár á Healltaeyre
hríd kerlíngar ſido.

Sudem (s) ſemper pro viribus (r) ſacit
(*) cum clangore in
fol'e aqvoſo reſonare giganteæ
Geirhildæ vehementer.
Sudes ferreus, adſert vehementem,
(coſtæ gigantis tument)
longus, in Hialltaeyra,
procellam lateri vetulæ.

Dótter Steinraudar var Þórliót, er átte Þórvardr (*c*) í Kriſtneſe.

Filia Steinraudi erat Thorliota, qvam Thorvardus de Chriſtneſo in matrimonio habuit.

Audólfr het madr, hann fór af Jadre til Íſlands oc nam (*d*) Hörgárdal nidur frá Þverá til Bægisár, oc beó at hinni ſydre Bægisá, hann átte Þórhillde dóttur Helga hinns Magra, þeirra dótter var Íngvilldur er átte Þóroddr Hiálmr, fader (*e*) Arnlióts, födur Halldórs, (*) födur

Audolfus nomen erat viro, qvi de Jadria in Iſlandiam demigravit, & Hörgardalum infra Thvera usqve ad Bægisa occupavit, & in (prædio) Bægiſa magis meridionali habitavit, ille Thorhildam filiam Helgii Macri in matrimonio habuit, eorum filiam Ingvildam in matrimonio habuit Thoroddus Hialmus, pater Arnlioti, patris Haldoris, patris

(*r*) let 4-6. 8. 9. 10.
(*s*) á 4. 6. 8. 9. 10. eige 6. *marg.*
(*) allramr jöfr hamra, 6. *marg.*
(*t*) glat 9. 10. glegd *impr.*
(*a*) hvineyra 8. 9.
(*b*) Örna 6. *marg.*
(*c*) Örnúlfsſun *add.* 6.
(*d*) Öxnadal 6.
(*e*) Örnúlfs 6. *marg.*
(*) *ſeqventia habet Hauksbók.*

(r) *fecit.*
(s) *in al. non.*
(*) *rupium, princeps præpotens.*

födur Einars, födur Jórunnar módur Halls, födur Gissorar, födur Þórvallds, födur Gissurar Jarls.

Eysteinn (*f*) Raudúlfssun Öxnaþórissunar nam land nidur frá Bægisá til Kráklíngahlídar oc beó at Lóne, hanns sun var Gunnsteinn er átte Hlíf dóttor Hedins ór (*g*) Miólo, þeirra börn váro þau Halldóra er Vígaglúmr átte oc Þórgrímr oc Grímr Eyrarleggr.

Eyvindr Hane het göfigr madr, hann kvam út síd landnámatídar, hann átte skip vid Þórgrím Hlífarsun, hann var frænde Öndóttssuna, þeir gáfo hanom land oc beó hann í Hanatúne, oc var kalladr Túnhane, þar er nú kallat (*h*) Marbæle, hann átte (*k*) Þórunne dóttur Stórúlfs Öxnaþórissunar, hanns sun var Snorre Hlídmanna Gode.

patris Einaris, patris Jorunnæ, matris Halli, patris Gissuris, patris Thorvaldi, patris Gissuris Comitis.

Eysteinn, filius Raudulfi, filii Öxna-Thoreris, territorium infra Bægisa ad Kraklingahlidam occupavit, & Loni habitavit, ejus filius erat Gunnstein, qui in matrimonio habuit Hlifam, filiam Hedinis de Miola, eorum liberi erant Haldora, uxor Viga-Glumi, & Thorgrimus, & Grimus Eyrarleggus.

Eyvindus Hanius (gallus gallinaceus) nomen erat viro celebri, qui ultimo terræ occupationis tempore peregre advenit, & partem navis dimidiam possedit, alteram autem dimidiam Thorgrimus, filius Hlifæ. Ille cognatus erat filiorum Öndotti, qui illi fundos dedere, & Hanatuni habitans, cognomen Tun-Hanii adeptus est, villæ istæ hodie nomen est Marbæle. Ille Thorunnam filiam Storulfi, filii Öxna-Thoreris in matrimonio habuit, ejus filius erat Snorrius Prætor Hlidensium.

XV. CAP.

CAP. XV.

(*f*) Rádúlfssun 5. 6. M.

(*g*) Múla 6.

(*h*) Marbyle 6. *marg.*

(*k*) Þórnyo *Landnama.*

XV. CAP.

(*) Öndóttr Kráka er fyrr var getit gordist ríkr madr, enn er Biörn mágr hanns andadest taldi Grímr Herser Kóng eiga at taka alla eign hanns, því-at hann var útlendr, enn syner hanns váro fyrer vestan haf Eyvindr Austmadr oc Þrándr Miöcsiglande, enn Öndóttr gat halldit feno til handa Þránde (*a*) systursyne sínom, enn er Þrándr frág andlát födurs síns siglde hann ór Sudureyum sva mikla sigling at fyrer þat var hann kalladr Þrándr Miöcsiglande, oc tók þá vid födurerfd sinne oc fór til Íslands sem (*f*) sídar mun sagt verda. Bær Öndótts stód nær seó, oc skamt á midle hanns oc bæar Íngeallds. Grímr beó skamt frá Íngeallde, hann fór at Öndótte um nótt er hann vidade í skóge til ölhito litlo fyrer jól, oc vó hann í trauste Kóngs; oc þá seóra saman, enn þá sömo nótt bar Signý

CAP. XV.

Öndottus Kraka, cujus antea mentio facta est, vir potens exstitit, Biörne autem ejus affine mortuo, Grimus Baro omnia hujus, cum peregrinus esset, filii antem ejus Eyvindus Ostmannus, & Thrandus Miocsiglandius (vehementer navigans) trans mare in occidente constituti essent, bona, Regi competere urgebat, Öndottus autem illa Thrando, suo (a) *ex sorore nepoti, tradenda retinere voluit, ubi vero Thrandus patris decessum rescivit, de Hebudibus tam acriter navigabat, ut inde cognomen Thrandus Miocsiglandius (vehementer navigans) adeptus fuerit, tuncqve patrimonium suum accepit, & in Islandiam, ut* (f) *posthac refe-retur, trajecit. Villa Öndotti prope mare, nec longe a villa Ingialdi sita erat. Grimus non longe ab Ingialdo habitavit, ille Öndottum in sylva paulo ante festum julense, ad cerevisiam coqvendam lignantem, noctu adoriebatur, illumqve, regio sub auspicio, & tres alios occidit, eadem autem nocte Signya*

(*) *secundum Hauksbók.*

(*a*) sonarsyne. 9.

(*f*) fyrr var frá sagt. 6.

(*a*) *nepoti ex filio.*

(*f*) *uti antea relatum est.*

ný á lángſkip allt lauſafe Öndótts, oc fór med ſyne ſína tvo, þá Áſmund oc (b) Áſgrím oc alla húskarla ſína til Sighvats födurs ſíns, enn ſende ſyne ſína til Hedins fóſtra ſíns (c) í Sóknadal til fulltínges oc (d) ſylſnes, þvíat hún vætti at Grímr munde epter þeim leita, enn hann kvam epter þeim med tvö ſkip fyrer auſtan Lídandesnes oc ranſakade ſkip hennar, oc fann eige ſveinana. Steinar het madr er ſveinunum fylgde til Hedins, þángat fór Grímr at leita þeirra, þeir fundo Örnúlf ſun Hedins í ſkóge, hann gordi ſer (e) örar oc let ſem hann felle í brottfall, því at hann villdi eigi ſegea, þá fundo þeir annan ſun Hedins er Úlfr het er geymde feár födur ſíns, hann tók hálft hundrat ſylf- urs

nia navi longæ omnia Öndotti bona mobilia impoſuit, cum duobus autem filiis ſuis Aſmundo ſcilicet & Aſgrimo, omnibusqve domeſticis ad Sighvatum patrem ſuum ivit, filios autem ad Hedinem nutricium ſuum in Soknadalum, ut eos tutaretur & celaret, miſit (c)*; timebat enim, ne Grimus eos qværitum iret; at hic illos (Signyam & comites) duabus navibus (perſeqvens) ab oriente Lidandisneſi conſeqvebatur, ejusqve (Signyæ) navi perluſtrata pueros non invenit. Steinar nomine erat vir, qvi pueros ad Hedinem proficiſcentes comitabatur, eo Grimus pueros qvæſitum iit, ille (& comites) Örnulfum filium Hedinis in ſylva deprehendebant, qvi dementiam mentitus, animi deliqvium ſimulabat, non enim (qvicqvam) referre voluit. Tunc alterum Hedinis filium, nomine Ulfum, oves patris paſcentem, deprehendebant, ille ut pueros proderet dimidiam argenti hundredam*

Hh

(b) Aſgeir 7.

(c) enn þeir undu þar eigi, oc villdu fara til módur ſinnar, oc kómo at jólom til Íngeallds Tryggva. 7.

(d) fylkens 5. fylſkens M. *omittit vero impr.*

(e) óra. 6. órar M. örvar *impr.* 5. 10.

(c) *illi autem manſionis ibi impatientes & ad matrem reditum deſiderantes abiere, & ſub feſtum julenſe ad Ingialdum Tryggvium pervenere.*

(e) *tela fabricabatur.*

urs af Grími at segea til sveinanna, hann færde födur-sinom féit, oc sagde þetta, enn kvam eigi til Gríms. Eigi treystist Grímr heim at sækea Hedin, þvíat hann grunade trúleik sveinsins, oc fór heim vid sva búit, enn sveinarner váro í jardhuse til þess er haust kvam, þá leynduft þeir í brott (*a*) oc villdo til Sighvats mödurfödurs síns, oc vurdo villter á hvöra hönd, þeim fiór skyllde liggia, frost var á mikit enn þeir skójauser: at bæ kvámo þeir þá, Ásmundr mællte, kenner þú þennan bæ bróder? Eige, sagde Ásgrímr; oc er þeir kvámo at, kendo þeir svefnskemmo þá er fader þeirra hafdi gora látit, þeir þóttust þá illa komner oc snero til Íngeallds enns Tryggva í Hvini, þá var jóla aptan, þeir duldust þar. Gyda (*b*) kende þá fyrst oc minnte Íngealld á vingeæde þeirra Öndótts, oc bad þeim vidtöko, þar váro þeir þann vetur, oc höfdo eige nöfn sín. Enn um sumarit epter gorde Grímr veitslo í móte Audunne Jarle

dam a Grimo accepit, is patri suo pecuniam domum reportavit, & ista (quæ facta erant) renuntiavit, ad Grimum autem non revertebatur. Grimus de fidelitate pueri dubitans, Hedinem domi visare non sustinuit, sed domum revertebatur, pueri autem ad autumnum usque in cella subterranea delituerunt (a), *tunc clam aufugere, & ad Sighvatum avum suum maternum tendentes, quo ex latere mare situm esse deberet, errore decipiebantur. Frigus erat vehemens, illi autem discalceati ad villam quandam pervenere, tunc Asmundus dixit: An hanc villam cognoscis, frater? haud sane, Asgrimus inquit, cominus autem venientes, cubiculum, quod pater eorum exstruxerat, recognovere, tunc periculosam suam conditionem reputantes, ad Ingialdum Tryggvium (fidelem) in Hvino divertebantur, erat tunc dies festum julense præcedens, ibique latuere. Gyda* (b) *illos prima cognovit, & Ingialdo amicitiam ejus & Öndotti in memoriam revocans, ut illos reciperet, rogavit, ibi istam hyemem commorabantur, nec tamen nominibus (svetis) utebantur. Æstate sequente Grimus Auduni Comiti Regis Haraldi*

(*a*) oc námo þar eige ynde *add.* 6.

(*b*) Kona Íngeallds *add.* 6.

(a) *sed tædio affecti.*

(b) *uxor Ingialdi.*

Jarle Haralld's Kóngs, enn þá nótt er (*n*) hann hafde verit at ölheito, þá brendo syner Öndótts hann inni, oc tóko sídan bát Íngeallds oc rero brott til eyar þeirrar er liggur á Hvíni, þeir ságdo ádur Gydo oc Íngealldi hvad í var vórdit, hann bad þá verda í brott oc koma alldregí í augsýn ser, þeir setto upp bát sinn oc geingo til húss, þeir heyrdo mannamal í húsunum, at þeir hefdo verit um nóttena í ferd med Auduni Jarle, þeir gengo til bátsens er þeir höfdo þetta heyrt oc rero til lands, þeir sá hvar snekkea Jarlsins flaut teöldut (*c*); þeir gengo til þess herbergis er þeim var sagt at Jarlinn svæfe í, enn hanns menn váro á skipe, enn tveir helldo vörd yfer Jarlenom. Ásmundr greip þá báda oc hellt þeim. Ásgrímr gekk at

Hh 2

aldi convivium paravit, nocte autem (n) qva cerevisiam coqverat, filii Öndotti illum una cum domo combussere, cymba postea Ingialdi ablata, ad insulam in (sinu) Hvino sitam remigabant, antea tamen Gydæ & Ingialdo qvæ facta erant retulerant, ille autem eos facescere, nunqvam vero posthac in suum conspectum venire jusserat. Cymbam deducebant, & ad domum venientes vocem hominum percepere, (dicentium) se noctu comitatui Comitis Audunis interfuisse, illi autem (fratres) his auditis ad cymbam reversi ad continentem remigabant, & navem Comitis tentoriis instructam (ad anchoras) jacentem animadvertebant (c). Ad ædem, in qva Comitem dormire iis relatum fuerat, properant, ejus autem comites in navi remanserant, (præter) duos qvi excubias apud illum agebant. Asmundus utrumqve prehendens tenuit. Asgrimus Comitem accedens, cuspidem

(*n*) ölheita var inni at Gríms, er *add.* 6.

(*c*) því hann ætlade at sækea veitslona at Gríms, enn hann miste þar vinar í stad. Þá kvámo þar syner Öndótts um morguninn snemma at svefnbúre því er Audunn hvíllde í, oc skuto stokke á hurd, því menn hanns váro á skipe 6. 7.

(n) *cum cerevisia in ædibus Grimi coquebatur.*

(c) *convivium enim apud Grimum frequentaturus erat, sed amicum ibi ex improviso desideravit. Tunc filii Öndotti multo mane ad cubile Audunis advenientes, fores vecte effringunt, ejus enim comites in navi remanserant.*

at Jarle oc sette spiótsodd fyrer (*d*) bríóst hanom, oc bad hann reida ser födurgeölld, þá sellde Jarlinn fram gullhringa þreá oc gudvefearskickeo, enn Ásgrímr gaf hanom nafn oc kallade hann Audunn Geit. Öndóttssyner liópo til bátsens oc rero út epter firdenom (*e*) oc í röst er var á firdenum, oc breiddo þar á sióin skikkeona, fyrer þat at þeir sá jarlsmenn rero epter þeim, oc mundo þeir eige undan komast. Þeir jarlsmenn fundo skikkeona, oc (*f*) sögdo þá mundi vera drukknada, enn Öndótts syner fóro í (*g*) Súrnadal nordur um straumu til Eireks Ölfus lends manns, oc tók hann vid þeim. Þar beó (*h*) Hallsteinn Herstr annar lendr madr, þeir átto jóladrykkio, oc veitte Eirekr vel fyrre, enn Hallsteinn laust Eirek med dýrs horne; þá er þeir váro at hanns, því at sva segist at Eirekr veitte vel oc trúliga, enn Hallsteinn sidar úvingearnliga.

dem gladii pectori minitatus, illum multam pro cæde patris expendere jussit, tunc Comes tres armillas aureas & tunicam ex holoserico tradidit, Asgrimus autem cognomen illi imposuit, eum Audunem Geit (capram), appellans. Filii Öndotti ad cymbam accurrentes, ad exteriora sinus, & in verticem, qvi in sinu est, remigant, togamqve explicitam in mare projecere, videbant enim asseclas Comitis remigando se perseqventes, nec elabendi spem esse. Asseclæ Comitis tunicam invenere, istos autem submersos esse (f) *asseruere, sed filii Öndotti septentrionem versus per fluentem maris in Surnadalum ad Eirikum Ölfusem virum nobilem pergebant, ille eos recepit. Ibi* (h) *Hallsteinn Herstus alter vir nobilis habitavit; sympoſium habuere julenſe, Eirikusqve prior liberaliter propinavit, Hallsteinn vero Eirikum cum apud illum (Hallsteinem) convivium haberetur, cornu animalis verberavit; Ast Eirikum liberaliter & fideliter depromsisse dicitur, Hallsteinem autem postea*

(*d*) fiugbríóst. 6.
(*e*) *seqventia omitt. impr.*
(*f*) hugdo 5. M.
(*g*) Sönadal 6. *marg.* Svinadal *impr.* Svenadal 10.
(*h*) samtímes *add.* 6.

(f) *putarunt.*
(h) *eodem tempore.*

liga. Enn er Eirekr var heimfarinn (*k*) enn Hallsteinn sat epter (*l*) þá kvam Ásgrímr einn inn oc veitte Hallsteine mikit sár oc lióp út sídan oc til skógar, enn þeir epter hanom. Ásgrímr lagdist á sund í á eina í froste, enn húskarlar Hallsteins færdo hann miöc med skotum, hann komst til kerlingar einnar í skóge, hún skar kálf sinn oc lagde garnar kálfsins hiá Ásgríme, svo þótte þeim er inn kvámo sem hanns idur læge þar, enn hann være daudr. Þeir fóro heim, enn kerlíng grædde hann á laun í jardhúse. Þat sumar fór Ásmundr til Íslands, oc hugde Ásgrím bródur sinn daudan, þá gaf Helge hinn Magri hanom land at nema í Kráklíngahlíd. Þá fór út med hanom (*m*) Bödólfr ór Hvini, hanns sun var Skegge oc Þórer Keilismúle, sídan átte Bödúlfr Þórbeörgo Hólmasól, þeirra

Hh 3 dótter

postea haud amice. Eiriko domum (k) *reverso, Hallsteine vero* (l) *residente, Asgrimus solus intrans Hallsteinem graviter vulneravit, & in sylvam deinde excurrit, illi autem (ministri Hallsteinis) eum persequebantur. Asgrimus gelu existente, per amnem qvendam natatui se commisit, domestici autem Hallsteinis telis eum multum sauciavere, ille ad vetulam qvandam in sylva pervenit, qvæ vitulum mactavit, ejusqve ilia apud Asgrimum rejecit, intrantibus vero videbatur ejus exta ibi jacere, ipsum autem exspirasse. Illi (ministri Hallsteinis) domum rediere, hunc autem (Asgrimum) vetula in cella subterranea clam sanavit. Eadem æstate Asmundus, fratrem suum Asgrimum mortuum reputans, in Islandiam demigravit, tunc Helgius Macer illi territorium occupandum Kraklingahlidam dedit. Tunc cum illo Bödolfus de Hvino peregre advenit, ejus filii erant Skeggius & Thorer Keilismulius, postea Bödolfus Thorbiörgam Holmasolem (solem insularum) uxorem duxit, eorum filia erat*

(*k*) skyndeliga *add.* 6.

(*l*) med húskarla sína *add.* 6. 7.

(*m*) Þiódólfr 5. Biódólfr M. Bröndólfr & Böndólfr 8.

(k) *repente.*

(l) *una cum suis domesticis.*

dótter Þórgerdur er Ásmundr átte Öndóttsſun. Hallſteinn dó hit ſama vor ór ſárum, þá gaf Eirekr Olfus (a) Áſgrími lángſkip þrítugt at rúmatale, oc hellt hann því í hernat, oc hafde hann þá idn nokkur ſumur, Haralldr ſette Þórgeir ſyſturſun Gríms til höfuds Áſgríme oc fekk hanom herſkip tvö, hann fann hann alldreigi, þá fór Þórgeir til Íſlands, oc ætlade at drepa Áſmund, oc kvam út á Eyrum, oc var í Hvínveriadal um veturin. Þat ſumar epter kvam Áſgrímr oc átte ſkip hálft vid Þórer Keilismúla, oc váro ſcórer menn oc tuttigo á því. Þeir varo úſamþykker, oc leyſti Áſgrímr ſkipit til ſín. Þórer reid nordur med helft ſkipveria oc kvam í Hvínveriadal, oc ſagde til fara Áſgríms oc reid heim ſídan. Áſgrímr reid hálfom

erat Thorgerda, quam Aſmundus filius Öndotti in matrimonio habuit. Hallſteinn eodem vere vulnere periit, tunc Eirekus Ölfus Aſgrimo navem longam ſcalmorum bis triginta dedit, quam piraticæ adhibuit, & id vitæ genus per quasdam æſtates ſeqvebatur. Haraldus Thorgeirem Grimi ex ſorore nepotem Aſgrimo ſicarium ſubornavit, eiqve duas naves bellicas ſuppeditavit,] ille vero (Thorgeir) (c) eum (Aſgrimum) nunqvam deprehendebat; Thorgeir tunc Aſmundum interfecturus, in Iſlandiam trajecit, & in Eyris appulit, ac hyemem in Hvinveriadalo transegit. Æſtate ſequente Aſgrimus (peregre) advenit & dimidiam navis partem poſſedit, Thorgeir autem Keilismulius alteram dimidiam, in eadem navi viri erant viginti qvatuor. Illi (Aſgrimus & Thorgeir) invicem diſcordes erant, quare Aſgrimus navem relnebat. Thorer ſeptentrionem verſus cum dimidia nautarum parte eqvitabat, in Hvinveriadalum venit, ibi de itinere Aſgrimi retulit, & domum poſtea eqvitavit. Aſ-

(a) Aſmunde 6.

(c) *Aſgrimum forte nunqvam aſpexit, ſed re intentata, nedum infecta ad Dominum rediit.* A.

hálfom mánade sídan frá skipe oc giste at Þrándar Miöcsiglanda í Þrándarhollte, hann baud hanom veturvist, oc kvad hanom munde eigi óhætt vera nordur at rída fyrer Þórgeyri. Ásgrímr fór þá nordur med tólfta mann, oc höfdo tólf hesta klyfeada oc töskur. Á þann dag er þeir rido um Kiöl, bad hann þá í bryniom rída oc hafa kufla yfer utan, oc segea ef þeir Þórgeir fyndust, at Þórer Keilesmule fære þar, enn Ásgrímr væri nordur farinn, þeir váro tvær nætur at Þórgeirs, því at hann hugde þá Þórer vera, hafde hann fyrer þriátyge manna, hann reid á götu med þeim, oc sofnade er hann kvam heim, oc dreymde sídan at kona kvæmi at hanom, oc segdi hanom hverer gester med hanom hefdi verit, sídan rido þeir epter. Þeir Ásgrímr bido á Vekellshaug hinom sydra, oc þar kom Ásmundr bróder hanns til móts vid hann med feörutío manna, hann sætte þá Þórgeir enn Hvínverska oc Ásgrím. Fám vetrom sídar fór Ásgrímr utan oc fekk Geirrídar Eireksdóttur Ölfús, þeirra

Asgrimus dimidio post mense a navi equitabat & apud Thrandum Miöcsiglandium Thrandarholti hospitabatur, hic illi hyemationem obtulit, nec septentrionem versus, Thorgeyris causa, absqve periculo equitari posse, asseruit. Asgrimus tunc septentrionem versus cum undecim comitibus, duodecim eqvos sarcinatos & peras habens, pergebat. Quo die per Kiölum iter facturi erant, loricis indutos & lacernis insuper instructos (comites) equitare, (Asgrimus) jussit, siqve Thorgeirem offenderent, Thorerem Keilismulium ibi iter facere, Asgrimum autem septentrionem versus (dudum) profectum esse, assererent. Duas noctes apud Thorgeirem, Thorerem enim cum suis illos esse autumabat, commorabantur, ille (Thorgeir) triginta viris stipatus domi erat, & istos abeuntes deducebat, domum autem reversus obdormivit, & mulierem ad se venientem, & qvinam hospites isti fuerint, referentem, per somnium vidit, postea (istos cum suis) equitando persequebatur. Asgrimus (ejusqve comites) in Vekellshaugo magis meridionali præstolabatur, eo frater ejus Asmundus cum viris qvadraginta ei in occursum venit, tuncqve Thorgeirem Hvinensem & Asgrimum reconciliavit. Paucis post hyemibus Asgrimus peregre profectus Geirridam filiam Eireki Ölfusis uxorem duxit, quo-

þeirra ſun var Ellida-Grímr, þau fóro ſídan til Íſlands, oc gaf Helge (*b*) hinn Magre Áſgrími landnám í Kráklíngahlíd, oc átto þeir brædur alla hlídena, oc var af því köllut Kráklíngahlíd, at þeir váro ſyner Öndótts Kráko. Áſmundr beó at Glerá enne ſydre, enn Áſgrímr enne nyrdre. Sun Áſgríms var Ellida-Grímr fader Áſgríms, födur Sigfúſs, födur (*n*) Þórgerdar, módur Gríms, födur Svertíngs, födur Vígdiſar, módur Hvamm-Sturlu.

quorum filius erat Ellida-Grimus, illi poſtea in Iſlandiam demigrabant, Helgius autem Macer Aſgrimo territorium occupandum in Kraklingahlida dedit, ita ut fratres totum latus montis poſſiderent, indeqve nomen illi impoſitum eſt Kraklingahlida (latus montis Krakenſium), eo quod illi filii erant Öndotti *Krakæ. Aſmundus (in prædio) Glera meridionali, Aſgrimus autem (Glera) ſeptentrionali habitavere. Filius Aſgrimi erat Ellida-Grimus, pater Aſgrimi, patris Sigfuſi, patris Thorgerdæ, matris Grimi, patris Svertingi, patris Vigdiſæ, matris Hvamm-Sturlæ.*

XVI. CAP.

Helge hinn Magre gaf Hámunde máge ſínom land midli Merkigils (*a*) oc Skeálgsdalsár oc beó hann at Eſpehvole enom ſydra, hanns ſun var Þórer er þar beó ſídan, hann átte Þórdíſe (*b*) Kadals-

CAP. XVI.

Helgius Macer Hamundo ſuo affini territorium inter (a) *Merkigilum & Skialgdalsa donavit, isqve Eſpehvoli meridionali habitavit, ejus filius erat Thorer qvi ibidem poſtea habitavit, ille in matrimonio habuit Thor-*

(b) hanom, mágr Gríms *impr.* hanom mágr Asgríms 9. 10.

(*n*) Þóru 6.

(*a*) ár *add. impr.* 10.

(*b*) Kadólfs *impr.* 8. 10.

(b) *affinis Grimi* al. *affinis Aſgrimi.*

(a) (*amnes*) *Merkigilsa.*

Kadalsdóttur, þeirra sun var Þórarinn á Espehvole enom nyrdra, oc Þórvalldr Krókr á Grund, enn Þórgrímr á Mödrufelle var eige hennar sun. Vígdís var dótter þeirra (c).

Helge gaf Þóru dóttur sína Gunnari syne Úlflióts er lög hafde út (e) oc land (f) nam upp frá Skiálgsdalsá til Háls, hann beó í Diúpadal, þeirra börn varo þau Þórsteinn, (m) Ketell oc (d) Steinmódr, enn dætur Íngvilldur oc (m) Þórlaug.

Helge gaf Audunni Rotin syne Þórólfs Smiörs Þórsteinssunar Skrofo, Grímssunar Kambans, Helgo dóttur sína, oc land upp frá Hálse til Villíngadals, Ti hann

Thordisam, filiam Kadalis, eorum filius erat Thorarinn de Espehvolo septentrionali, & Thorvaldus Krokus de Grunda, sed Thorgrimus de Mödrufello ejus (Thordisæ) non erat filius. Vigdisa eorum erat filia (c).

Helgius Thoram filiam suam Gunnari Ulflioti, qui leges peregre advexerat, filio (e) (f) *qui territorium supra Skialgsdalsa usqve ad Halsum occupavit, nuptum dedit, ille Diupadali habitavit, eorum liberi erant Thorsteinn, Ketell, & Steinmodus, filiæ autem Ingvilda & Thorlauga.*

Helgius filiam suam Helgam nuptum dedit Auduni Rotini (Calvastro), filio Thorulfi Smiöris (butyri), filii Thorsteinis Skrofæ, filii Grimi Kambanis, simulqve territorium supra Halsum usqve ad Villingadalum donavit,

(c) Þórarin var fader Fálka, födur Þórarins, födur Sigrídar, módor Þórdar, födur Bödvars, födur Þórdar, födur Markúss á Melum *add.* 6.

(e) Þóru fylgdo heiman Diúpadalslönd á midle Skeálgdalsár oc Háls *add.* 6. *marg.*

(f) *vocem* nam *omitt.* 8. 9.

(m) (m) *omittit Hauksbók.*

(d) Steinólfr 5. M.

(c) *Thorarinn erat pater Falkii, patris Thorarinis, patris Sigridæ, matris Thordi, patris Bödvaris, patris Thordi, patris Marci de Melis.*

(e) *Thora pro dote accepit territorium Diupadalense inter* Skialgsdalsa & *Hals.*

(f) *filiam suam dedit & territorium.*

hann beó í Saurbæ. Þeirra] börn váro þau Einar fader Eyólfs Valgerdarſunar, födur Gudmundar enns Ríka, oc Vígdís móder Halla ens Hvíta, födur Orms, födur Halla, födur Þórgeirs, födur (g) födur Gellis, födur Orms, Þórgeirs födur Þórvallds, födur Ara, födur Gudmundar Biſkups (h). Hámundr Heliarſkinn fekk Helgo Helgadóttur epter andlát Íngunnar ſyſtur hennar, oc var þeirra dótter Íngvilldur Allra ſyſter er Örnúlfr átte.

vit, ille Saurbæi habitavit. Eorum liberi erant Einar, pater Eyolfi, filii Valgerdæ, patris Gudmundi Rikii (Potentis), & Vigdiſa mater Hallii Albi, patris Ormi, patris Gelleris, patris Ormi, patris Hallii, patris Thorgeiris, patris Thorvaldi, patris Arii, patris Gudmundi Epiſcopi (h). *Hamundus Heliarſkinn Helgam filiam Helgii poſt obitum ſororis ejus Ingunnæ uxorem duxit, eratqve illorum filia Ingvilda Allraſyſtra (omnium ſoror) uxor Örnulfi.*

Helge gaf Rólfe ſyne ſínom öll lönd fyrer auſtan Eyafeardará frá Arnarhvole upp, hann beó í Gnúpufelle oc reyſte þar hof mikit, hann átte Þórörnu dóttur

Helgius filio ſuo Rolfo omnes fundos ab oriente (amnis) Eyafiardara ſupra Arnarhvolum dedit, ille Gnupufelli habitavit, ibiqve magnum fanum exſtruxit. Ille in matrimonio habuit Thorarnam, filiam Thrandi Mio-

(g) Þórvards. 5. M.

(h) Einar Audunarſun átte Valgerde Runólfsdóttur, þeirra ſun Eyólfr átte Hallberu Þórólfsdóttur Heálms, oc bioggo þau á Jórunnar ſtödum lánga æfe, enn ſídan at Mödruvöllum. Hallfrídur var dótter Einars Eyólfsſunar, móder Halldórs, födur Snorra, födur Gudrúnar, módur Hreins Abóta, födur Valdíſar, módur Snorra, födur Hallberu er átte Markús Þórdarſon á Melum *add.* 6.

(h) *Einar filius Audunis uxorem duxerat Valgerdam Runolfi filiam, qvorum filius Eyolfus in matrimonio habuit Hallberam filiam Thorolfi Hialmi, qvi Jorunnarſtadis longo temporis tractu habitavere, exinde autem Mödruvallis. Hallfrida erat filia Einaris Eyolfi filii, mater Haldoris, patris Snorrii, patris Gudrunæ, matris Hreinis Abbatis, patris Valdiſæ, matris Snorrii, patris Hallberæ, qvam in matrimonio habuit Marcus Thordi filius de Melis.*

dóttur Þrándar Mióbeins, þeirra börn váro þau Haflide hinn Örve oc Valiófr, Vidar (*o*) oc Grane, Bödvar, Íngealldr oc Eyvindr, enn dótter Gudlóg er Þórkell hinn Svarte átte. Valþeófr var fader Helga, födur Þóris, födur Arnórs, födur Þurídar, módur Þórdísar, módur Vígdísar, módur Hvamm-Sturlu (*k*).

Helge hinn Magre gaf land syne sínom Íngealldé (*p*) upp frá Þverá hinne ydre

Miobeinis, eorum liberi erant Haflidius Örvius (acer), & Valthiofus, Vidar (o) *& Granius, Bödvar, Ingialdus & Eyvindus, filia autem Gudlóga, quam Thorkell Svartus (niger) in matrimonio habuit. Valthiofus pater erat Helgii, patris Thoreris, patris Arnoris, patris Thuridæ, matris Thordisæ, matris Vigdisæ, matris Hvamm-Sturlæ* (k).

Helgius Macer filio suo Ingialdo (p) *territorium supra (amnem) Thvera exteriorem,*

(*o*) Granni *6.*

(*k*) Þuride dóttur Helga, sunar Dálks, sunar Þóris, sunar Helga, sunar Valþiófs, átte Asgeir Kvistasun. Börn váro Asgeir oc Arnrídur móder Salbeargar, módur Kolfinno er átte Þórvalldr í Vatnsfirde. Dætur Asgeirs váro Dís oc Þórey móder Ofeigs, Gunnars, Helga, Kolbearnar, Bóteyar, Helgu, Járngerdar módur Lióts prests, Gissurar, Jóns. Haflide hinn Örve bygde fyrstr Mödruvelle, oc selldé í elle sinne Eyólfe Valgerdarsyne. Bödvar vó Svörfud saklausan. Íngialldr beó í Gnúpofelle epter Rólf födur sinn. *add. 6.*

(*p*) öll lönd nedan Arnarhvol til Þverár. *6.*

(o) *Grannius* (*Tener*).

(k) *Thuridam filiam Helgii, filii Dalki, filii Thoreris, filii Helgii, filii Valthiofi, in matrimonio habuit Asgeir Kvisti filius. Liberi (eorum) erant Asgeir & Arnrida, mater Salbiörgæ, matris Kolfinnæ, quæ Thorvaldo de Vatnsfiordo nupserat. Filiæ Asgeiris erant Disa & Thoreya mater Ofeigi, Gunnaris, Helgii, Boteyæ, Helgæ, Jarngerdæ matris Lioti sacerdotis, Gissuris, Johannis. Haflidius Örvius (Acer) primus Mödruvallas inhabitavit, sed ætate provectus Eyolfo filio Valgerdæ vendidit. Bödvar Svarfadum innocentem interemit. Ingialdus Gnupufelli post Rolfum patrem suum habitavit.*

(p) *omnes fundos infra Arnarhvolum ad (amnem) Thvera.*

ydre fyrer austan Eyafeardará til Arnarhvols, hann beó á Þverá enni efri, oc reysti þar hof mikit, hann átte Salgerde dóttur Steinólfs enns Lága ór Hrísey Ölvissunar Barnakarls, þeirra sun var Eyólfr (q) er átte Ástrīde Vigfúss dóttur af Vors Víkínga-Kárasunar, þeirra syner Vígfús oc Víga-Glúmr oc Þórsteinn. Sun Víga-Glúms var Vígfús fader Bergs, födur Steinunnar, módur Þórsteins Rángláts (r). Sun Eyólfs var oc Steinólfr fader Þórarins Illa oc Arnórs hinns Góda (l) Raudæzings. Víga-Glúmr var fader Márs, födur Þórkötlo, módor Þórdar, födur Sturlu.

Helge gaf (i) Hlíf dóttur sína Þórgeiri syni Þórdar Beálka oc land út frá Þverá til Vardgeár, þau beoggo at

remi ab oriente (amnis) Eyafiardara, usque ad Arnarhvolum dedit, ille (in prædio) Thvera superiori habitavit, ibique magnum fanum exstruxit, ille Salgerdam filiam Steinolfi Lagii (Humilis) de Hriseya, filii Ölveris Barnakarlis (senis infantum), in matrimonio habuit, eorum filius Eyulfus (q) Astridam, filiam Vigfusis de Vors, filii Vikinga-Karii, uxorem duxit, eorum filii (erant) Vigfus & Viga-Glumus & Thorsteinn. Filius Viga-Glumi erat Vigfus, pater Bergi, patris Steinunnæ, matris Thorsteinis Ranglati (improbi) (r). Filius quoque Eyulfi erat Steinolfus, pater Thorarinis Illii (mali) & Arnoris Godii (boni) Raudagensis. Viga-Glumus pater erat Maris, patris Thorkatlæ, matris Thordi, patris Sturlæ.

Helgius filiam suam Hlifam Thorgeiri filio Thordi Bialkii nuptum, & territorium extra (amnem) Thvera usque ad Vardgia, dedit, illi (Thorgeir & Hlifa) Fiskelæki habi-

(q) Hrúga *add.* 6.

(r) födur Ketels, födur Þórláks, födur Ketils prests, födur Helgu er átti Snorri Markússun á Melum *add.* 6.

(l) Raudkinns 6. *marg.*

(i) Salgerdi. *A.*

(q) *Hruga (Cumulus).*

(r) *patris Ketelis, patris Thorlaci, patris Ketelis sacerdotis, patris Helgæ, uxoris Snorrii de Melis filii Marci.*

at Fiskelæk. Börn þeirra váro þau Þórdr oc Helga.

Skage (*n*) Skoptasun het madr ágeætr (*o*) hann vard úsáttr vid Eystein Glumru, oc fór af því til Íslands, hann nam at ráde Helga Eyafeardarströnd hina (*p*) eystri út frá Vardgeá til Fnióskadalsár, oc beó í Sigluvík, hanns sun var Þórbeörn, fader Hedins hinns Millda er Svalbard let geöra sextán vetrom fyrer kristne, hann átte Ragneide dóttur Eyólfs Valgerdarsunar.

habitabant, eorum liberi erant Thordus & Helga.

Skagius filius Skoptii nomine erat vir (o) *celeber, qui cum Eysteine Glumra inimicitias contraxit, & ideo in Islandiam demigravit, ille è consilio Helgii Eyafiardarströndam* (p) *orientalem extra Vardgia usque ad (amnem) Fnioskadalsa occupavit, & Sigluvikæ habitavit, ejus filius erat Thorbiörn, pater Hedinis Mildii (liberalis), qui Svalbardum sexta decima ante religionem christianam (in Islandiam introductam) hyeme exstrui fecit, ille Ragneidam filiam Eyulfi, filii Valgerdæ in matrimonio habuit.*

XVII. CAP.

Þórer Snepill het madr sun Ketells Brimells Örnúlfssunar, Beörnúlfssunar Grímssunar Lodinkinna. Ketill Brimell átte Jórunne dóttur Þórgnýs Lögmanns af Svíaríke. Ketill Brimell var víkíngr mikill, hann fór til Heallt-

Ii 3

lands

CAP. XVII.

Thorer Snepell nomen erat viri, filii Ketelis Brimelis, (Phocæ in alto versantis), filii Biörnulfi, filii Grimi Lodinkinnii (hirsutæ genæ). Ketell Brimell Jorunnam filiam Thorgnyris Nomophylacis in Svecia in matrimonio habuit. Ketell Brimell pirata erat strenuus, ille Hialtlandiam cum Torf-

Einare

(*n*) Skoptasun *impr.* Loptsun. *A.*

(*o*) á Mæri *add.* 5. 7. M.

(*p*) nyrdri 5. M.

(o) *in Mæria.*

(p) *septentrionalem.*

lands med Torf-Einare, enn er hann beóst til Íslands, het Gautr skipveri hanns einn, enn er þeir lágo til hafs, kvámo at þeim víkíngar oc villdo ræna þá, enn Gautr laust skipveria þeirra med hiálmunveli, oc stafnbúan til bana, vid þat lögdo víkíngar frá, sídan var hann kalladr Heálmun-Gautr. Þeir Þórer fóro til Íslands, oc kvámo skipe síno i Skeálfandafleótsós. Þórer nam Kalldakinn midlom Skuggabearga oc Lió-savatnsskards, hann nam þar eige ynde oc fór á brott, þá kvad hann þetta:

Her liggur, kiöla keyrer
Kalldakinn, um alldur.
(*a*) Enn vid förom heiler
Hiálmun-Gautr á brauto.

Þórer nam sídan Fnióskadal allan til Ódeilo, oc beó at Lunde, hann blótade lundinn. Ormr Töskubak var sun Snepells, fader Hlenna hinns Gamla, oc Þórkell Svarte í (*b*) Hleidargarde, hann átte

Einare petiit, cum autem in Islandiam iter pararet, unus nautarum nomine erat Gautus, cum vero in eo essent, ut oceano se committerent, piratæ eos spoliaturi supervenere, sed Gautus nautam eorum pinnaculo gubernaculi, & proræ quidem propugnatorem ad necem usqve cædebat, qvo facto piratæ (desistentes) discedebant, ille autem Hialmungautus exinde appellatus fuit. Thorer & reliqvi in Islandiam trajecere, & navem in ostium fluminis Skialfandaflioti appellebant. Thorer Kaldakinnam inter Skuggabiargas & Liosavatnsskardum occupavit, ille ibidem manendi pertæsus, abiens hoc cecinit:

Hic jacet, propulsor navium
Kaldakinna, per ævum.
Nos autem sospites
Hialmungaute discedimus.

Thorer postea totam vallem Fnioskadalum usqve ad Odeilam occupavit, & Lundi (luco) habitavit, ille lucum religiose coluit. Ormus Töskubak (dorsum peræ) filius erat Snepelis (segmenti), pater Hlennii Grandævi, & Thorkell Svartus (niger) de Hleidargardo, is

(*a*) enn vil for heiler Heálmun hedan Gautr á brauto. 6. 8. 9.

(*b*) Hleinargarde. *A.*

átte Gudlogo Rólfsdóttur, þeirra sun (r) Aungull enn Svarte oc (s) Rafn fader Þórdar at (b) Stokkahlödum (u), oc (c) Gudrídur er átte Þórgeir Gode at Lióſavatne.

Þengill Miöcſiglande fór af Hálogalande til Íſlands, hann nam land at ráde Helga út frá (d) Hnióſká til Grenivíkur, hann beó í Höfda. Hanns ſyner váro þeir (e) Vcmundr fader Álólfs í Höfda (f) oc Hallſteinn er þetta kvad þá er hann ſiglde af hafe oc frá andlát födur ſíns:

Drúper

is Gudlogam filiam Rolfi in matrimonio habuit, eorum filii erant Aungull Svartus (niger), & Rafn, pater Thordi de Stokkahladis (u), & (c) *Gudrida uxor Thorgeiris Prætoris de Lioſavatno.*

Thengell Miöcſiglandius (vehementer navigans) de Halogalandia in Iſlandiam trajecit, & territorium extra (amnem) Hnioſ ka uſqve ad Grenevikam e conſilio Helgii occupavit, & Höſdii habitavit, ejus filii erant Vemundus, pater Aſolfi de Höfdio (f), & *Hallſteinn, qui ex oceano adnavigans & obitum patris reſciſcens hoc cecinit:*

Capite

(r) Aungulhamr á Aungulſtödum. *A.*

(s) *omitt.* A.

(b) Stokkahlödum 4. 9.

(u) er var á Hriſategi med Eſphælingum, oc töldu Þveræingar hann hafa völl vídann, enn Eſphælingar kvódu hann flesta ſkra úr Glúms lidi, *add.* 6.

(u) *qui in Hriſateigo a parte Eſpholenſium ſtetit; Thveräenſes eum haud ſtrenue ſe gerere dictitabant, ſed Eſpholenſes eum plurimos aſſeclarum Glumi vulneraſſe aſſeruerunt.*

(c) Gudridar *impr.* Þurídur. *A.*

(c) *Gudridæ.*

(d) Fnióſká *impr.* *A.* Hnióſkadalsá. 6.

(e) Vermundr 5. M.

(f) födur Odda, födur Gríms, födur Halldóru, módur Markúss, födur Valgerdar, módur Bödvars, födur Þórdar födur Markúss á Melum *add.* 6.

(f) *pater Oddii, patris Grimi, patris Haldoræ, matris Marci, patris Valgerdæ, matris Bödvaris, patris Thordi, patris Marci de Melis.*

Drúper höfdo
daudr er Þengill
hlæa hlídar
vid Hallsteine.

Þórmódr het madr (g) er nam (t) Grenevík oc Hvallátur, oc Strönd alla út til Þórgeirsfeardar, hanns sun var Snörtr er Snertlingar ero frá kvamner.

Þórgeir het madr er nam Þórgeirsfeörd oc Hvalvatnsfeörd.

Lodinn Aungull het madr, hann var fæddr í Aungley á Hálogalande, oc fór fyrer ofríke Hákonar Jarls Griótgardssunar til Íslands. Í (h) Aungley bió (k) Sigar Kóngr á Steig, oc þar er (l) Signýarbrúdur (m) í Hagbardshólme (n). Lodinn Aungull dó í hafe enn Eyvindr sun

Capite nutat,
Thengill mortuus est,
declivitates montium arrident
Hallsteini.

Vir erat nomine Thormodus (g), *qvi* (t) *Grenevikam & Hvallatrum & omne litus usqve ad Thorgeirsfiördum occupavit, ejus filius erat Snörtus, a qvo Snartenses originem trahunt.*

Thorgeir nomen erat viri, qvi Thorgeirsfiördum & Hvalvatnsfiördum occupavit.

Lodinn Aungull nomen erat viro in Aungleya in Halogalandia nato, qvi propter violentiam Hakonis Comitis, filii Griotgardi, in Islandiam demigravit. In Aungleya Rex Sigar de Steiga habitavit, ibiqve etiam est Sygnyarbruda (m) *in Hagbardsholmo* (n). *Lodinn Aungull in (itinere) maritimo decessit, filius autem ejus Eyvindus (vallem)* Flat-

(g) Þórleifssun *add.* 6.
(t) frá Grenevík til Hvallátur*s*. *A.*
(h) Aungle 4-6. M.
(k) Siggeir. 9.
(l) Signyarbúder. 6.
(m) oc. 5. M.
(n) þar beó Nikolás Sigurdarsun *add.* 6.

(g) *Thorleifi filius.*
(t) *a Grenevika usqve ad Hvallatrum.*
(m) &c.
(n) *ibi Nicolaus Sigurdi filius habitavit.*

ſun hanns nam Flateyardal upp til Gunnſteina, oc blótade þá, þar liggur Ódeila á midlom oc landnáms Þóris Snepells. Áſbeörn Detteás var ſun Eyvindar födur Finnboga enns Rama (*o*).

Flateyardalum uſqve ad (lapides) Gunnſteinos occupavit, qvos & religioſe coluit, ibi Odeila inter (hoc &) territorium a Thorere Snepele occupatum ſita eſt. Aſbiörn Dettias filius erat Eyvindi, patris Finnbogii Ramii (robuſti) (o).

XVIII. CAP.

Bárdr ſun Heyángursbearnar kvam ſkipe ſino í Skeálfandafliótsós, oc nam Bárdardal allan upp frá Kálfborgará til Eyardalsár oc beó at Lundarbrekko um bríd, þá markadi hann at vedrom at landvidre váro betre enn hafvidre, oc ætlade af því betre lönd fyrer ſunnan heidar. Hann ſende ſyne ſina ſudur um góe, þá fundo þeir góebeitla oc annan gródur. Enn annat vor þá gordi Bárdr (*p*) keálka hvöro kvikende því er
Kk geingt

CAP. XVIII.

Bardus filius Heyangur-Biörnis navem ſuam in oſtium fluvii Skialfandafliioti appulit, & totam vallem Bardardalum ſupra (amnem) Kalfborgara, uſqve ad (amnem) Eyardalsa occupavit, & Lundarbrekkæ aliqvantiſper habitavit, tunc ex aëris conſtitutione obſervabat ventos e continente flantes maritimis mitiores eſſe, unde territoria a meridie teſqvorum meliora eſſe conjectabat. Secundo poſt mediam hyemem menſe filios ſuos meridiem verſus miſit, qvi tunc eqviſetum hyemale & alia germina invenere. Vere ſeqvente Bardus cuique animali qvod ambu-

(*o*) födur Narfa, födur Ingvilldar, módur Jódiſar, módur Höllu, módur Ingvildar, módur Þórgilſar, födur Geirnyar, módur Valgerdar, módur Helgu er átti Snorri Markúſſon á Melum *add.* 6.

(*p*) kalk á *impr.*

(o) *patris Narfii, patris Ingvildæ, matris Jodiſæ, matris Hallæ, matris Ingvildæ, matris Thorgilſis, patris Geirnyæ, matris Valgerdæ, matris Helgæ, qvam Snorrius Marci filius de Melis in matrimonio habuit.*

geingt var, oc let hvad draga sitt fódur oc feárlut, hann fór Vonarskard þar er sídan heiter Bárdargata, hann nam sídan Fliótshverfe oc beó at Gnúpum, þá var hann kalladr Gnúpa Bárdr, hann átti mörg börn, hanns sun var Sigmundr fader Þórsteins er átte Æso döttur Rólfs Raudskeggs, þeirra dótter Þórunn er átte Þórkell Leifr, oc var þeirra sun Þórgeir Gode at Liósavatne. Annar sun Bárdar var Þórsteinn fader Þóris er var á Fiteom med Hákoni Kónge, oc skar rauf á uxahúd oc hafde þá hlíf, oc því var hann kalladr Ledur-Háls. Hann átte Freyleifo Eyvindardóttur, þeirra syner váro þeir Hávardr í Fells-múla oc (x) Herjólfr at Mývatne oc Ketell í Húsavík oc (a) Vemundr Kög-ur er átte Halldóro dóttur Þórkells Svar-

ambulando par erat, traham leviorem applicavit, & qvodcunqve suum pabulum & bona mobilia trahere curavit, ille per Vonarskardum (crenam spei) cui postea nomen est Bardargata (semita Bardi) profectus est; ille postea Fliotshverfum occupavit, & Gnupis habitavit, tunc cognomen Gnupa-Bardus adeptus est. Ille multos progenuit liberos, ejus filius erat Sigmundus, pater Thorsteinis, qvi Æsam filiam Rolfi Raudskeggi (Ænobarbi) in matrimonio habuit, eorum filiam Thorunnam Thorkell Leifus uxorem duxit, eorumqve filius erat Thorgeir Prætor de Liosavatno. Alter Bardi filius erat Thorsteinn, pater Thoreris, qvi in Fitis a partibus Hakonis Regis militavit, & foramen cuti bovinæ incidens, loricæ loco ea utebatur, hinc & cognomen Ledurhals (collum scorteum) adeptus est. Ille Freyleifam filiam Eyvindi in matrimonio habuit, eorum filii erant Havardus de Fellsmulio, & Heriolfus de Myvatno, & Ketell de Husavika, & Vemundus Kögur, qvi Haldoram filiam Thorkelis

(x) Ornúlfr. A.

(a) Vermundr 8. 9.

Svarta, oc Áſkell oc Háls, hann beó at Helgaſtödum (*b*).

(*c*) Þórfidr Máne het madr ſun (*) Áſkells (*d*) Teörfa, hann nam land fyrer nedan Eyardalsá til Landamóts, oc ſumt um Lióſavatnsſkard, oc bió at Öxará, hanns ſun var Þórkell Leifr hinn Háfe fader Þórgeirs Goda. Þórgeir átte fyrr (*e*) Gudrúnu dóttur Þórkells Svarta, þeirra ſun Þórkell Hákr, oc Höſkulldr hinn Væne (*f*), Tiörfe oc Kolgrímr, Þórſteinn oc Þórvardr oc Sigrídur. Sídan átte hann (*g*) Salgerde dóttur

kelis Svarti (*nigri*) *in matrimonio habuit, & Aſkell, & Hals, ille Helgaſtadis habitavit* (b).

Thorfidus Manius nomen erat viri, filii Aſkelis Tiörfii, ille territorium infra Eyardalsa uſqve ad Landamotum, & partim ultra Lioſavatnsſkardum occupavit, & (*in prædio*) *Öxara habitavit. Ejus filius erat Thorkell Leifus Hafius* (*altus*), *pater Thorgeiris Prætoris. Thorgeir prius Gudrunam filiam Thorkelis Svarti in matrimonio habuit, eorum filii erant Thorkell Hakur, & Höſkuldus Vænius* (*eximius*), *Tiörfius & Kolgrimus, Thorſteinn & Thorvardus, &* (*filia*) *Sigrida. Poſtea Salgerdam filiam Arn-*

(*b*) Kampa-Grimr fór ór Sudureyum til Iſlands, oc velkte þí úte allt ſumar, oc braut ſkip ſitt vid Skeálfandafliótsós, hann nam Kalldakinn í annat ſinn, oc ſellde ymſom mönnom ſídan. Hanns dótter var Arnbeörg er Aſólfr í Höfda átte. *add.* 6.

(*c*) Þóridr 6.

(*) Oddkells 6.

(*d*) Torfa 6. 7. Tiófa *impr.* 9. Trafa 10.

(*e*) Gudríde *Landnama.*

(*f*) Torfe *impr.* 10.

(*g*) Alfgerde *Landnama.*

(b) *Kampa-Grimus de Hebudibus in Iſlandiam trajecit, & per totam æſtatem in mari jactatus, in oſtio (amnis) Skealfandafliot naufragium paſſus eſt. Ille Kaldakinn altera vice occupavit, & pluribus exinde vendidit. Filia ejus erat Arnbeörga qvam Aſolfus de Höfdo in matrimonio habuit.*

dóttur (z) Arngeirs hinns Austræna, hann átte oc Þórkötlo Dalakollsdóttur. Syner hanns oc þeirra kvenna váro: Þórgrímr, Óttar, Þórgíls. Þesser váro laungetner: Þórgrímr oc Finni hinn Draumspake, hanns móder var (*h*) Lækný útlend.

Þórer (*k*) sun (*l*) Gríms Gráfelldarmúla af Rogalande nam Lióśavatnsskard.

Hedinn oc Höskulldr sun Þórsteins Þurs fóro til Íslands oc námo land fyrer (*m*) innan Túnguheide. Hedinn beó at Hedinnshöfda, oc átte Gudrúnu. Þeirra dótter Arnrídur er Ketell Fiörleifarsun átte, enn Gudrún var dótter þeirra er Rólfr átte í Gnúpufelle.

Hö-

Arngeiris Austrænii (*orientalis*) *uxorem duxit, ille etiam Thorkatlam filiam Dalakolli in matrimonio habuit. Ejus & istarum uxorum filii erant Thorgrimus, Ottar, Thorgils. Hi autem nothi erant: Thorgrimus & Finnius Draumspakus* (*somniorum peritus*), *ejus mater erat Læknya peregrina.*

Thorer (k) *filius Grimi Grafeldarmulii de Rogalandia Liosavatnsskardum occupavit* (q).

Hedinn & Höskuldus filii Thorsteinis Thurfis (*gigantis*) *in Islandiam demigrabant, & territorium* (m) *intra Tunguheidam* (*tesqua lingulæ*) *occuparunt. Hedinn Hedinshöfdii habitavit, & Gudrunam in matrimonio habuit. Eorum filiam Arnridam Ketell filius Fiörleifæ in matrimonio habuit, Gudrunam autem eorum filiam Rolfus de Gnupufello uxorem duxit.*

Hösk-

(*z*) Arngríms. 6.

(*h*) Lækni *impr.* 7. 9. 10. Lákny 8.

(*k*) fader Þórkells Leifs *Landnam.*

(*l*) Glúms *Landnama.*

(*m*) ofan Túngu *Hauksbók.*

(k) *pater Thorkelis Leifi.*

(m) *supra Tungam* (*lingulam*).

(q) *Ille ex tribus conjugiis filios complures, & ex concubinatu etiam aliqvot suscepit, unde ipsius prosapia prolixior est in MScr.* A·

Höskulldr nam lönd öll fyrer austan Laxá, oc beó í (*n*) Skorduvík. Vid hann er kendt Höskulldsvatn. Þvíat hann drukknade þar. Í þeirra landnáme er Húsavík er Gardar] átte vetursetu. Sun Höskullds var Hróalldr er átte Ægeleifo] dóttur Rólfs Helgasunar enns Magra.

Höskuldus omnes fundos ab oriente (amnis) Laxa occupavit, & Skorduvikæ habitavit, ab illo (lacus) Höskuldsvatn, in qvo submersus periit, denominatus est. In (fratrum) istorum territorio occupato sita est Husavika ubi Gardar hyemaverat. Filius Höskuldi erat Hroaldus, qvi Ægileifam filiam Rolfi, filii Helgii Magrii (macri), in matrimonio habuit.

XIX. CAP.

(*r*) Vestmar oc Úlfr fóstbrædur fóro á eino skipe til Íslands, oc námo Reykeadal allan fyrer vestan Laxá upp til (*o*) Vestmarsvatns. Vestmar átte Gudlógo. Úlfr beó under (*y*) Skrattafelle, hanns sun var Geirólfr er átte Vígdíse Konalsdóttur sídar enn Þórgrímr, þeirra sun var Hallr.

CAP. XIX.

Vestmar & Ulfus sodales una navi in Islandiam trajecere, & totam (vallem) Reykiadal ab occidente (amnis) Laxa sursum usqve ad (lacum) Vestmarsvatn occupavere. Vestmar Gudlogam in matrimonio habuit. Ulfus Skrattafelli habitavit, ejus filius erat Geirulfus, qvi Vigdisam filiam Konalis, post Thorgrimum uxorem duxit, eorum filius erat Hallus.

Þórsteinn Höfde het madr, hann var Herser á Hördalande.] Hanns syner

Vir erat nomine Thorsteinn Höfdius, is Baro erat in Hördalandia. Ejus filii

(*n*) Skördum 5. 6. M. Saurvík. *A.*

(*r*) Vestar. *A.*

(*o*) Vestmannsvatns 4 - 6. 8. 9. Vestarsvatn. *A.*

(*y*) Skaptafelli. 6.

váro þeir (*s*) Eyvindr oc Ketell Hördske. Eyvindr fýstest til Íslands epter andlát fodurs sins, enn Ketell bad hann nema þeim bádum land ef hanom sýndest sidan at fara. Eyvindr fór til Íslands oc kvam í Húsavik skipe síno oc nam Reykeadal upp frá Vestmarsvatne, oc beó á Helgastödum, oc þar er haugr hanns. Hanns sun var Áskell Gode er banasár fekk vid Eyafeardará gegnt Kroppe þá er Steingrímr villde hefna saudarhöfudshöggs. Áskell (æ) átte dóttur Greniadar, þeirra syner Þórsteinn oc Vígaskúta. Feörleif het dótter Eyvindar er Þórdr Ledurháls átte (*p*). Náttfare er med Gardare hafde útfared eignade ser ádur Reykeadal, oc hafde merkt á vidom, enn Eyvindr rak hann brott, oc let hann hafa Náttfaravík. Ketell fór út at ordsendingo Eyvindar, hann beó á Einarsstödum, hanns sun var

erant Eyvindus & Ketell Hördensis. Eyvindum post obitum patris cupido in Islandiam transmigrandi subiit, Ketell autem illum, utriqve eorum, si olim eo demigrare in animum induxerit, territorium occupare rogavit. Eyvindus in Islandiam proficiscebatur & navem in Husavikam appulit, ac Reykiadalum supra Vestarsvatnum occupavit, & Helgastadis habitavit, ibiqve ejus est tumulus. Ejus filius erat Askell Prætor, qvi apud (amnem) Eyafiardara e regione Kroppi, dum Steingrimus ictum capite vervecino (sibi inflictum) ulciscebatur, lethaliter vulneratus est. Askell (æ) *filiam Greniadi in matrimonio habuit, eorum filii erant Thorsteinn & Vigaskuta. Fiörleifa nomen erat filiæ Eyvindi, qvam Thordus Ledurhals (collum scorteum) in matrimonio habuit* (p). *Nattfarius qui cum Gardare peregre advenerat, & arboribus signa imposuerat, Reykiadalum antea sibi appropriaverat, Eyvindus autem illum expulit, & Nattfaravikam (tantum) concessit. Ketell e nuncio Eyvindi peregre advenit, ille Einarsstadis habitavit, ejus filius*

(*æ*) var vinsæll oc vel ad ser *add. 6.*

(*p*) Þórsteinssun, Gnúpa-Bárdarsunar. Syner þeirra váro Hávardr, Herjólfr, Vemundr Kögur, Háls, Ketell, Askell *add. 6.*

(æ) *amicis & virtutibus beatus erat.*

(p) *filius Thorsteinis, filii Gnupa-Bardi. Eorum filii erant Havardus, Herjolfus, Vemundus Kögur, Hals, Ketell, Askell.*

var Konáll er átte Oddnýo Einarsdóttur systur Eyólfs Valgerdarsunar. Þeirra börn váro þau Einar er átte sex sunu, oc dóttur Þóreyu er átte Steinólfr Márssun, oc önnur Eydís er (m) Þórsteinn Gode átte ór Ásbearnarvík. Þórdr var annar sun Konalls, hann var fader Sokka á Breidamýre, födur Konalls. Dótter Konalls var Vígdís er átte Þórgrímr sun Þórbearnar Skaga, oc var þeirra sun Þórleifr (a).

filius erat Konall, qvi Oddnyam, filiam Einaris, sororem Eyulfi filii Valgerdæ, in matrimonio habuit. Eorum liberi erant Einar, qvi sex filios, & filiam Thornyam, uxorem Steinulfi, filii Maris, alteramqve Eydisam, uxorem Thorsteinis Prætoris de Asbiarnarvika progenuit. Thordus alter erat filius Konalis, pater Sokkii de Breydamyra, patris Konalis. Filia Konalis erat Vigdisa, qvam Thorgrimus filius Thorbiörnis Skagii in matrimonio habuit, ejusqve filius erat Thorleifus (a).

Greniadr het madr Hrappssun bróder Geirleifs, hann nam Þegeandadal, Hraunaheide, Þórgerdarfell oc Laxárdal nedan, hann beó á Greniadarstödum, hann átte Þórgerde dóttur Helga Hefts, þeirra sun var Þórgíls Vomúli fader Önundar, fodur Hallberu, módur (b) Halldóro, módur Þórgerdar, módor Halls Ábóta oc (c) Hallbero er átte Hreinn Styrmessun (q).

Vir erat nomine Greniadus, filius Hrappi, frater Geirleifi, ille Thegiandadalum, Hraunaheidam, Thorgerdarfellum & Laxardalum ab inferiori parte occupavit, is Greniadarstadis habitavit, & Thorgerdam filiam Helgii Hersti in matrimonio habuit, eorum filius erat Thorgils Vomulius, pater Önundi, patris Hallberæ, matris Haldoræ, matris Thorgerdæ, matris Halli Abbatis & Hallberæ, qvam Hreinn filius Styrmeris in matrimonio habuit (q).

(q) Böd-

Böd-

(m) Þ.rb.örn. *A.*

(a) Geirólfsstiúpr. *add* 6. Geirólfsson Gnúpr *add.* 7.

(a) *privignus Geirolfi* al. *Gnupus filius Geirolfi*

(b) *omittit Hauksbók.*

(c) Hallbiörn *impr.*

(q) módur Valdísar, módur Snorra, födur Hall-

(q) *matris Valdisæ, matris Snorrii, patris Hall-*

(*g*) Bödólfr het madr ſun Gríms Grímúlfsſunar af Ögdum, bróder Bödmóds. Hann átte Þórunni dóttur Þórólfs enns (*d*) Fróda, þeirra ſun var Skegge, þau fóro öll til Íſlands, oc bruto ſkip ſitt vid Tiörnes oc váro at (*e*) Áudólfsſtödum hinn fyrſta vetur, hann nam Tiörnes allt á midli Túnguár oc (*f*) Óſs. Bödólfr átte ſídar Þórbeörgo Hólmaſól dóttur Helga hins Magra, þeirrra dótter var Þórgerdur er átte Áſmundr Öndóttsſun, þeirra ſun Þórleifr fader Þurídar er átte Valla-Liótr. Skegge Bödúlfsſun nam Kelldohverfe upp til Kelldoneſs oc beó í Miklagarde, hann átte Helgo dóttur (*n*) Þórgeirs at Fiſkelæk, þeirra ſun var Þórer farmadr mikell, hann let gora knör (*o*) í Sog_

Bödolfus nomen erat viro, filio Grimi, filii Grimulfi de Agdis, fratri Bödmodi. Ille Thorunnam filiam Thorolfi (d) *Polyhiſtoris in matrimonio habuit, eorum filius erat Skeggius, omnes illi in Iſlandiam demigrarunt, & apud Tiörneſum naufragium paſſi, Audolfsſtadis primam hyemem tranſegere. Ille* (*Bödolfus*) *totum* (*promontorium*) *Tiörnes inter* (*amnem*) *Tungua & Oſum occupavit. Bödolfus poſtea Thorbiörgam Holmaſolem* (*ſolem inſularum*) *filiam Helgii Macri uxorem duxit, eorum filia erat Thorgerda, uxor Aſmundi, filii Öndotti, eorum filius erat Thorleifus, pater Thuridæ, qvam Valla-Liotus in matrimonio habuit. Skeggius filius Bödulfi Kellduhverſum uſqve ad Kelduneſum occupavit, & Miklagardi habitavit, ille Helgam filiam Thorgeiris de Fiſkelæko uxorem duxit, eorum filius erat Thorer, nauta præclarus, ille navem* (o) *in Sognia ſtrui*

(g) Bótólfr. 6. Budólfr 5. M. Raudúlfr. *A.*

(*d*) Prúda. 5. — (d) *Concinni.*

(*e*) Budólfsſtödum 8. Bödólfsſkyteo. 5. M. & 4. 6. *marg.* Raudúlfsſtödum. *A.*

(*f*) Hafnaróſs. 6.

(*n*) Þórers. *A.*

(*o*) á Ögdum. *A.* — (o) *in Agdis.*

í Sogne; þann vígde Sigurdr Biskop hinn Ríke er var med Ólafe Kónge Tryggvasyne, enn skírde Þórer. Af þeim knerri ero brandar fyrer dyrom lengi sídan vedurspáer miök í Miklagarde allt fram um daga Brands Biskups. Ormr var sun Þóris, hann myrde Gretter Ásmundarsun. Um Þóre orti Gretter þetta:

Rídkat ec ræki meidum
(*h*) randar hóts at móti,
skŏput er þessom þegni
þraut, fer ec (*k*) einn á brauto.
Vilkat ec vidris (*l*) bálka
vinnendur spaka finna.
Ec man þer ei þykkea
ær, leitak mer færes.

Hnekke ec frá (*m*) þar er flokkar
fara Þóris miöc stórer,
erat mer í þys þeirra
þerfiligt at hverfa.

strui curavit, quam Sigurdus Potens Episcopus (g), *qvi cum Rege Olafo filio Tryggvii egit, consecravit, Thorerem autem baptizavit. De navi ista antes* (*facti*) *sunt Miklagardi, qvi tempestates usqve in dies Brandi Episcopi frequenter prædicunt. Ormus filius erat Thoreris, quem Gretter filius Asmundi furtim occidit. De Thorere Gretter hæc cecinit:*

Non eqvito (h) *bellatoribus*
in occursum,
huic viro destinata est
afflictio, (k) *solus iter facio.*
Nolo bellatores victoriosos (&)
sapientes convenire.
Non videbor tibi
delirus, occasionem qværo (*elabendi*).

Inde diverto, (m) *ubi turmæ*
Thoreris magnæ iter faciunt,
turbæ eorum me
immiscere non expedit.

Ll Ford- Cele-

(*h*) Randa hóti á móti 6.
(*k*) villr. 6.
(*l*) blakka. 5. M.
(*m*) þótt. 6.

(p) *loci* add. *A.*
(h) *in occursum prælii.*
(k) *errans.*
(m) *tametsi.*

Fordunst frægra virda
fund, á ec veg til Lundar.
Verd ec (s) Heimdalls at hirda
hiör, beörgom sva fiörvi.

Celebrium virorum fugio
occursum, Lundum mihi eundum est.
Caput mihi est conservandum,
vitam hoc modo in tuto reponemus.

Án het sun Þóris, födur Arnar, födur Íngebeargar, módur Skúms, födur Þórkells Ábóta.

An nomine erat filius Thoreris, pater Örnis, patris Ingebiörgæ, matris Skumi, patris Thorkelis Abbatis.

XX. CAP.

Máne het madr hann var (t) í Ömd á Hálogalandi, hann fór til Íslands, oc braut vid Tiörnes, oc beó at Máná nokkra vetur, sidan hrak Bödólfr hann brott þadan, oc nam hann þá fyrer nedan Kálfborgará, (u) á midlom Fliótz oc Raudoskrido oc beó at Mánafelle, hanns sun var Ketell er átte Valdíse Þórbrandsdóttur er keypte Raudoskridu-land at Mána, hanns dótter var Dalla syster Þórgeirs Galltasunar, hana átte Þórvalldr Heallrasun. (x).

Liótr

CAP. XX.

Vir in Ömda *Halogalandiæ* (t) *erat nomine Manius, qvi in Islandiam transmigravit, & apud Tiörnesum naufragium fecit, ac (in prædio) Mana qvasdam hyemes habitavit, postea Bödolfus eum expulit, tuncque territorium infra amnem Kalfborgara, inter Fliotum & Raudaskridam occupavit, Manafelli habitavit, ejus filius erat Ketell, qvi Valdisam filiam Thorbrandi, qvi fundum Raudaskridensem a Manio emerat, in matrimonio habuit. Ejus filia erat Dalla, soror Thorgeiris, filii Galltii, qvam Thorvaldus filius Hialtii* (x) *in matrimonio habuit.*

Liotus

(s) Heimdala. 6.

(t) fæddr *add.* 6.

(u) Fliótshlíd 6. *marg. cit. Landn.*

(x) at Hofi i H. 6. *add.*

(t) *natus.*

(x) *de Hofo in Hialltadalo.*

Liótr Úþveginn het madr er nam Kelldohverfe upp frá Kelldonese, hanns sun var Grís, fader Gallta í Áse, hann var vitr madr oc vígamadr mikill.

Liotus Uthveginn (illotus) nomen erat viro, qvi Keldohverfum supra Keldonesum occupavit, ejus filius erat Gris, pater Galltii de Aso, ille vir erat sapiens & cædibus admodum deditus.

Önundr nam oc Kelldohverfe upp frá (*a*) Kelldonese oc beó í Áse, hann var sun Blæings Sótasunar bródur Bálka í Hrútafirde. Dótter Önundar var Þórbeörg er átte (*b*) Hallgíls Þórbrandsſun ór Raudaſkrido.

Önundus etiam Kelduhverfum supra Keldonesum occupavit, & Asi habitavit, ille filius erat Blæingi, filii Sotii, fratris Balkii de Hrutafiordo. Filia Önundi erat Thorbiörga, uxor Hallgilsi, filii Thorbrandi de Raudaskrida.

Þórsteinn sun Sigmundar Gnúpabárdarsunar beó fyrst at Mývatne, hanns sun var Þórgrímr fader Arnórs í Reykeahlíd er átte Þórkótlo dóttur Bödvars Rólfssunar ór Gnúpufelle, Bödvar var sun þeirra.

Thorsteinn filius Sigmundi, filii Gnupa-Bardi, primo Myvatni habitavit, ejus filius erat Thorgrimus, pater Arnoris de Reykiahlida, qvi Thorkatlam filiam Bödvaris, filii Rolfi de Gnupofello, in matrimonio habuit, eorum filius erat Bödvar.

Þórkell hinn Háfe kvam úngr til Íslands oc beó fyrst at Grænavatne er geingur af Mývatne, hanns sun var Sigmundr er átte Vígdíse dóttur Þóris af Espehvole, hann vó Glúmr á akrinum Vítisgeafa. Dótter Þórkells var Arn-

Thorkell Hafius (altus) juvenis in Islandiam venit, & primo prope (lacum) Grænavatnum, qvi de (lacu) Myvatno extenditur habitavit, ejus filius erat Sigmundus, qvi Vigdisam filiam Thoreris de Espehvolo in matrimonio habuit, illum Glumus in agro Vitisgiafio interfecit. Filia Thorkelis erat Arn-

(*a*) Kelldo *impr.*

(*b*) Þórgils *impr.*

Arndís er átte Vígfús ſun Víga-Glúms. Þórkell gat ſun í elle finne, ſá het Dagr (*a*), hann var fader Þórarins er átte Íngvilldi dóttur Halls á Sído ſídar enn Eyólfr hinn Hallte (*h*).

(*c*) Geire het madr (*d*) er fyrſt beó fyrer ſunnan Mývatn, at Geiraſtödum, hanns ſun var Glúmr Skálld (*e*) oc Þórkell. Þeir fedgar börduſt vid Þórgeir Höggvinnkinna, oc felldo Þórſtein ſun hanns, fyrer þat víg váro þeir geörver nordan ór ſveitom. Geire ſat um vetur á Geiraſtödum vid Húnavatn, ſídan fóro þeir í Breidafeörd oc beoggo í (*f*) Geiradal í Króksfirde. Glúmr fekk Íng-

Arndiſa, uxor Vigfuſis, fratris Viga Glumi. Thorkell in ſenectute filium, nomine Dagum, ſuſcepit, ille pater erat Thorarinis, qui Ingvildam filiam Halli de Sida poſt Eyolfum Claudum (h) *in matrimonio habuit.*

Vir erat (d) *nomine Geirius, qui primo a meridie Myvatni Geiraſtadis habitavit, ejus filii erant Glumus Poëta* (e) *& Thorkell. Pater & filii contra Thorgeirem Höggvinkinnium (genæ caſæ) dimicabant, & filium ejus Thorſteinem occidebant, quam ob cædem e provinciis borealibus exilii rei peragebantur. Geirius Geiraſtadis apud (lacum) Hunavatn hyemabat, poſtea in Breidafiördum pergebant, & in Geiradalo in Kroksfiördo habitabant. Glumus Ingunnam filiam Thorolfi,*

(*a*) *ſeqventem* Þórarinn *omitt. Hauksbók.*

(*h*) Gudmundsſun add. *6*. Dagr átti Íngvilldi *add. 6. marg.*

(*c*) Geir *impr.* 9-11.

(*d*) Norrænn *add.* 4. 6. 7. 11.

(*e*) er orte Gráfelldardrápo, er þetta er ſtef í:
víg, ſo tekur víſa
valfalls, Harallds, alla.
add. 6.

(*f*) Geiraſtödum *Hauksbók.*

(h) *filium Gudmundi.* al. *Dagus Ingvildam in matrimonio habuit.*

(d) *Norvegus.*

(e) *qui carmen Grafelldardrapa fecit, cujus hic eſt verſus intercalaris:*
ita cædes Haralldi omnes
milites rapit.

Íngunnar dóttur Þórólfs Veleifsſunar, þeirra börn váro þau Þórdr er átte Gudrúnu Ósvífursdóttur, oc Þórgerdur er átte Þórarinn Íngealldsſun (*k*), þeirra ſun Helgu-Steinar.

Torf-Einar Jarl gat dóttur í æſku ſinne (*m*), ſú het Þórdís, hana fædde Rögnvalldr Jarl oc gipte hana Þórgeire Klauſa, þeirra ſun var Einar, hann fór til Orkneya at finna frændur ſína, þeir villdo eigi taka vid frændſemi hanns, þá kauper Einar í ſkipe med brædrum tveim (*f*) Veſtmare oc Vemunde, þeir fóro til Íſlands oc ſigldo fyrer nordan landit oc veſtur um Sletto í feordin. Þeir ſetto eggſi í Reyſtargnúp, oc kölludu því Eggſarfeörd. Þeir ſetto upp örn fyrer veſtan, oc kölludu þar Arnarþúfo, enn í þridia ſtad ſetto þeir kroſs, þar köllodo þeir Kroſsás, ſo helgodo þeir ſer (*e*) allan Eggſarfeörd.

Börn

olfi, filii Veleifi, uxorem duxit, eorum liberi erant Thordus, qvi Gudrunam filiam Oſvifuris in matrimonio habuit,' & Thorgerda, uxor Thorarinis, filii Ingialdi (k), *eorum filius Helgu-Steinar.*

Torf-Einar Comes filiam in (prima) juventa (m) *ſuſcepit, nomine Thordiſam, qvam Rögnvaldus Comes educavit, & Thorgeiri Klauſio nuptum dedit, eorum filius erat Einar, qvi in Orcades ad cognatos ſuos conveniendum transmigravit, illi autem cognationem agnoſcere recuſarunt, tunc Einar partem navis unacum fratribus duobus Veſtmare & Vemundo emit, illi in Iſlandiam demigrarunt, & a ſeptentrione terræ navigantes, occidentem verſus Slettam in (ſinum) prætervehebantur. Securim (rupi prominenti) Reyſtargnupo impoſuere, qvare (ſinui) nomen Eggſarfiörd (ſinus ſecuris) impoſuere. Aqvilam ab occidente erigebant, (locoqve) nomen impoſuere Arnarthufa (tuber aqvilæ), tertio in loco crucem erigebant, qvem Kroſſas (jugum crucis) appellabant* (e), *& ita totum ſibi (ſinum) Eggſarfiördum vindicabant.*

Liberi

(*k*) Hergílsſunar *add. 6. cit. Landn.*

(*m*) vid ambátt *add. 6.*

(*f*) Veſtmanne 7. 8. 9. 4. 5. 10. M.

(*e*) land fyrer auſtan Jökulsá, þá höfdu þeir numit *add. 6.*

(k) *filii Hergilſis.*

(m) *ex ancilla.*

(e) *territorium ab oriente Jökulsá, tunc occupaverant.*

Börn Einars váro þau Eyólfr er Gallte Grísſun vó, oc Liót móder Hróa hinns Skarpa er hefnde Eyólfs oc vó Gallta· Syner Glýro - Halla. Brandr oc Bergr váro dótturſyner Liótar, þeir fello í Bödvarsdal (*f*).

Reiſtr het madr ſun Bearneya-Ketells oc Hilldar ſyſtur Ketells Þiſtils, födur Arnſteins Goda; hann nam land mille Reiſtargnúps oc Raudagnúps oc beó í Leyrhöfn.

Arngeir het madr er nam Sletto alla á midli Hávararlóns oc Sveinúngsvíkur, hanns börn váro þau Þórgíls, Oddr oc Þurídur er Steinólfr í Þiórſárdal átte. Oddr var elldſætr í æſko oc ſeinligr, oc var kalladr Kolbítr. Þeir Arngeir oc Þórgíls gengo heiman í ſiúki at leita ſeár, oc kvámo eige heim (*g*), Oddr

Liberi Einaris erant Eyolſus, quem Galtius filius Griſis interfecit, & Liota mater Hroii Skarpii (acris), qvi Eyolſum ulciſcens Galtium interemit. Filii Glyro-Hallii Brandus & Bergus erant Liotæ ex filia nepotes, illi in Bödvarsdalo cecidere (f).

Reyſtus vir erat nomine, filius Ketelis Biarneyenſis & Hildæ ſororis Ketelis Thyſtelis, patris Arnſteinis Prætoris, ille territorium inter Reyſtargnupum & Raudagnupum occupavit & Leyrhöfnæ habitavit.

Arngeir nomen erat viri, qvi totam Slettam (planitiem) inter Havararlonum & Sveinungarvikam occupavit, ejus liberi erant Thorgils, Oddus & Thurida, qvam Steinolfus de Thiorſardalo in matrimonio habuit. Oddus in adoleſcentia ad ignem freqvens & tardus exſtitit, & Kolbitus (carbones admordens) appellabatur. Arngeir & Thorgils multa nive (decidente) gregem qvæſitum exierant (g), *nec domum revertebantur.* (h) *Oddus*

(*f*) úr lide Biarna· Brodd-Helgaſunar, þá er hann bardiſt vid Þórkel Geitisſun *add. 6.*

(*g*) enn ſem ſeinkadi heim komo þeirra, þá fór *add. 6.*

(f) *dum erant a partibus Biarnii filii Broddhelgii prælium committentis contra Thorkelem filium Geiteris.*

(g) *ubi autem eorum reditus differebatur.*

(h) *nomina hæc invicem permutat.* A.

Oddr fór at leita þeirra, oc fann þá báda örenda, oc hafde hvítabeörn drepit þá, oc lá þá á (*g*) pasti, oc saug ór þeim blódit er hann kvam at. Oddr drap beörnin oc færde heim, oc segea menn at hann æte allan, oc kalladist þá hefna födurs, síns er hann drap beörnin, enn þá brödurs síns er hann át hann. Oddr var sídan íllr (*h*) oc ódæll vid at eiga, hann var hamramr sva miök at hann gekk heiman ór Hraunhöfn um kvölldit, enn kvam um myrginin epter í Þiórsárdal til lids vid Þuríde systur sína, er Þiórsdæler villdo grýta hana í hel fyrer fiölkýnge oc tröllskap.

Oddus eos quæsitum iit, & utrumque mortuum invenit, eos enim ursus albus peremerat, qui tunc Oddo adveniente sangvini exsugendo indulgebat. Oddus ursum interfecit & domum revexit, & ut fertur, totum exedit; dum ursum occideret, patrem, cum autem eum comederet, fratrem se ulcisci dictitans. Oddus postea malus & (h) *intractabilis exstitit, ille tantopere in furorem corripiebatur, ut vesperi domo de Hraunhöfna abiret, mane autem seqventi in Thiorsardalum venerit, ut Thuridæ sorori suæ, qvam ob magiam & furorem giganteum Thiorsdalenses lapidare constituerant, opem laturus adesset.*

Sveinúngr oc Kolli námo víkor þær (*k*) er vid þá ero kendar, Sveinúngsvík oc Kollavík (*l*).

Sveinungus & Kollius parvos sinus (k) *ab illis denominatos, Sveinungsvikam & Kollavikam occupavere* (l).

Ketell Þistell het madr illr oc údæll, hann nam Þistilsfeörd á midli Saudanesſ oc Hundsnesſ (*m*), hanns sun var Sig-

Vir erat nomine Ketell Thystell (tribulus) malus & intractabilis, qvi Thystelsfiördum inter Hundsnesum & Saudanesum occupavit (m), *ejus filius erat Sigmundus, qvi*

(*g*) fasti 4. 6-9. *omitt.* 5. M. 10. 11.

(*h*) oc æfr *add.* 6.

(k) fyrer vestan Hundsnes *add.* 6.

(*l*) oc beó þar hvör sem vid hann er kendt sídan *add.* 6. 7.

(*m*) oc beó þar *add.* 6.

(h) *violentus.*

(k) *ab occidente Hundsnesi.*

(l) *& uterqve in loco a se qvisqve denominato exinde habitavit.*

(m) *ibiqve habitavit.*

Sigmundr er land nam á Snióféllsnese, hann var fader Laugarbrekko-Einars (*m*).

qui territorium in Sniofellsneso occupavit, is pater erat Laugarbrekko-Einaris (m).

Nú ero ritut landnám í Nordlendíngafeórdúnge oc ero þesser þar ágiætaster landnámsmenn: Audunn Skökull, Íngemundr Gamli (*n*), Evar, Sæmundr, Eirekr ór Goddölom, Höfda-Þórdr, Helge hinn Magre (*o*), Eyvindr Þórsteinsſun. Enn bændur þar váro tólf hundrud þá talit var.

Jam occupatio territorii in quadrante boreali relata est, hique occupatorum celeberrimi exstitere: Audunn Skökull, Ingemundus Grandævus, Evar, Sæmundus, Eirekus de Goddalis, Höfda-Thordus, Helgius Macer (o), *Eyvindus Thorsteinis filius. Coloni autem dum census eorum iniretur, numero ibidem erant mille quadringenti & quadraginta.*

(*m*) födur Hallveigar, módur Gudrídar, módur Biarnar, födur Steinunnar, módur Ketells, födur Þórláks, födur Ketells prests, födur Helgu er átti Snorri Markúsſun á Melum *add. 6.*

(*n*) Eyar-Sæmundr *impr.*

(*o*) Gnúpabárdr, Eyvindr oc Ketell Hördſki *add. 6.*

(m) *patris Hallveigæ, matris Gudridæ, matris Biörnis, patris Steinunnæ, matris Ketelis, patris Thorlaci, patris Ketelis sacerdotis, patris Helgæ quam Snorrius filius Marci de Melis in matrimonio habuit.*

(o) *Gnupa-Bardus, Eyvindus & Ketell Hördensis.*

FIÓRDI PARS

FIÓRDE PARTR.

ÞESSER MENN HAFA LAND NUMIT Í AUSTFIRDÍNGAFEÓRDÚNGE ER NÚ MANO TALDER, OC FER HVAD AF HENDE NORDAN TIL FEÓRDÚNGAMÓTS FRÁ LÁNGANESE, Á SÓLHEIMASAND, OC ER ÞAT SÖGN MANNA, AT ÞESSE FIÓRDÚNGR HAFE FYRST ALBYGDR VERIT.

I. CAP.

Gunnólfr (*k*) Kroppa het madr ſun Þóris Hauknefs Herſis, hann nam Gunnólfsvík oc Gunnólfsfell oc Lánganes allt fyrer utan Helkundarheide, oc ❘beó í (*l*) Fagravík, hanns ſun var Skúle Herkea fader Geirlaugar.

Finne het madr er nam Finnafeörd (*a*) oc Vidfeörd, hanns ſun var

Mm

Þór-

PARS QVARTA.

SEQVENTES VIRI QVADRANTEM ORIENTALEM OCCUPAVERE, SERIE CONTINUA A SEPTENTRIONE USQVE AD CONFINIA QVADRANTUM, INDE A LANGANESO USQVE AD SOLHEIMASANDUM RECENSENDI, ESTQVE (COMMUNIS) TRADITIO, HANC QVARTAM OMNIUM PRIMAM PENITUS INHABITATAM FUISSE.

CAP. I.

Gunnolfus (k) *Kroppa nomen erat viro, filio Thoreris Hauknefis Baronis, ille Gunnolfsvikam & Gunnolfsfellum & totum Langanesum extra Helkundarheidam occupavit & Fagravikæ habitavit, ejus filius erat Skulius Herkia pater Geirlaugæ.*

Finnius nomen erat viri qvi Finnafiördum & Vidfiördum occupavit, ejus filius erat

Thor-

(*k*) Kreppa. *A.*

(*l*) Fagranes. *A.*

(*a*) *omiss. impr.* 5. 8. 10. Midfeörd. 6.

(k) *Angustia.*

Þórarinn fader Sigurdar, födur Glýru-Halla (*b*).

Hrodgeir hinn Hvíte Hrappsſun nam Sandvík fyrer nordan Digranes allt til Vidfeardar, oc beó á Skeggeaſtödum, hanns dótter var Íngebeörg er átte Þórſteinn hinn Hvíte (*c*). (*d*) Alrekr var bróder Hrodgeirs er út kvam med hanom, hann var fader Liótólfs Goda í Svarfadardal (*e*).

Eyvindr Vopne oc Refr enn Raudi ſyner Þórſteins Þíokkobeins beoggoſt til Íſlands af Strind ór Þrándheime, þvíat þeir vurdo misſátter vid Haralld Kóng, oc hafde ſitt ſkip hvör þeirra. Refr vard apturreka oc let Kóngr drepa hann, enn

Thorarinn pater Sigurdi, patris Glyro-Hallii (b).

Hrodgeir Albus filius Hrappi Sandvikam a ſeptentrione Digraneſi usqve ad Vidfiördum occupavit, & Skeggiaſtadis habitavit, ejus filia erat Ingebiörga, qvam Thorſteinn Hvitius (*albus*) *in matrimonio habuit* (c). *Alrekus frater erat Hrodgeiris qvi una cum illo peregre advenit, is pater erat Liotolfi Prætoris de Svarfadardalo* (e).

Eyvindus Vopnius & Refus Raudus (*rufus*) *filii Thorſteinis Thiokkobeinis de Strinda in Thrandheimo in Iſlandiam iter pararunt, eo qvod cum Haraldo Rege inimicitias contraxerant, & ſingulis qvisqve navibus vehebatur. Refus* (*re infecta*) *repellebatur, qvem Rex occidi fecit, Eyvindus autem*

(*b*) tveir hanns ſyner váro med Brodd-Helga ſyne Bearnar í Bödvarsdal, oc fello þar *add.* 6.

(*c*) Hún var móder Þórgíls, födur Helga, födur Bearnar, födur Ingvilldar, módor Amunda, födur Gudrúnar, módur Þórdíſar, módur Helgo, módor Þórdar prefts, födur Markúſs á Melum *add.* 6.

(*d*) Aſlákr. 6.

(*e*) födur Valla-Lióts *add.* 6.

(b) *duo ejus filii a partibus Broddhelgii filii Biarnii in Bödvarsdalo ſteterunt, ibiqve cecidere.*

(c) *Illa mater erat Thorgilſis, patris Helgii, patris Biarnii, patris Ingvildæ, matris Amundii, patris Gudrunæ, matris Thordiſæ, matris Helgæ, matris Thordi ſacerdotis, patris Marci de Melis.*

(e) *patris Valla-Lioti.*

enn Eyvindr kvam í Vopnafeörd, oc nam feördin allan frá Veſtradalsá, oc beó í Kroſſavík enni (*i*) ydri, hanns ſun var Þórbeörn. Steinbeörn (*f*) Kortr het ſun Refs hinns Rauda, hann fór til Íſlands oc kvam í Vopnafeörd. Eyvindr födurbróder hanns gaf hanom allt land midlom Vopnafeardarár oc Veſtradalsár, hann beó at Hofe. Hanns ſyner váro þeir Þórmódr Stikublýgr er beó í Sunnudal, annar Refr á Refsſtödum, þridi Egill á Egillsſtödum fader Þórarins oc Þraſtar, Hallbearnar oc Hallfrídar er átte Þórkell Geitisſun (*z*).

tem in (ſinum) Vopnafiördum appulit, & totum ſinum inde a Veſtradalsa occupavit, & Kroſſavikæ (i) *exterioris habitavit. ejus filius erat Thorbiörn, Steinbiörn Kortus nomen erat filio Reſi Rufi, ille in Iſlandiam trajecit & in Vopnafiördum appulit. Patruus ejus Eyvindus territorium illi omne inter (amnes) Vopnafiardara & Veſtradalsa dedit, ille Hofi habitavit. Ejus filii erant Thormodus Stikublygus qvi Sunnudali habitavit, alter Refus de Reſſtadis, tertius Egell de Egelsſtadis, pater Thorarinis & Thröſti, Hallbiörnis & Hallfridæ, quam Thorkell filius Geiteris in matrimonio habuit* (z).

Hróalldr Beóla var fóſtbróder Eyvindar Vopna, hann nam land ſyrer veſtan Veſtradalsá, dalinn hálfan oc Selárdal allan út til Digraneſs, hann beó á Torfaſtödum, hanns ſun var Íſraudr fader Gunnhilldar er átte (*g*). Oddi ſun Áſólfs í Höfda (*h*).

Hroaldus Biola erat ſodalis Eyvindi Vopnii, qvi territorium ab occidente amnis Veſtradalsa, vallem dimidiam & totam (vallem) Selardal extrorſum usqve ad Digraneſum occupavit, ille Torfaſtadis habitavit. Ejus filius erat Iſraudus pater Gunnhildæ quam Oddius filius Aſolfi de Höſdio in matrimonio habuit (h).

Ölver

(*i*) inne. *6*.

(*f*) Keötr het ſun Ulfs. *6*. Köttr *A*.

(*z*) Brædur Hallfiídar vóro í lide med Þórkatli í Bödvarsdal, í móte Biarna Broddhelgaſyni. *add. 6*.

(*g*) Aſólfr í Höfda *Hauksbók*.

(*h*) Gunnhilldur var móder Halldóru, módur Márk-

(i) *interioris.*

(z) *fratres Hallfridæ a partibus Thorketilis contra Biarnium filium Broddbelgii in Bödvarsdalo militabant.*

(h) *Gunnhillda mater erat Haldoræ, matris Marci,*

Ölver hinn Hvíte het madr sun (*x*) Ölvis Öxnaþórisſunar, hann var lendr madr oc beó í Álmdólum, hann vard úſáttr vid Hákon Jarl Griótgardsſun, oc fór hann á Irear oc dó þar, enn Þórſteinn hinn Hvíte ſun hanns fór til Íſlands oc kvam ſkipe ſino í Vopnafeörd epter landnám. Hann keypte land at Eyvinde Vopna oc beó at Tóptavelle nokkura vetur fyrer (*k*) utan Sírcksſtade, ádur enn hann komſt at Hofslöndum, med því móte at hann heimte leigufe ſitt at (*l*) Steinbirni Kort, enn hann hafde ekke til at geallda annat enn landit, þar beó Þórſteinn (*m*) ſextío vetra ſídan, oc var vitr madr oc gódrádr. Hann átte Íngebeörgo dóttur Hrodgeirs ens Hvíta, þeirra börn váro þau Þórgíls oc Þórdr Önundr, (*n*) Þórbeörg oc Þóra.

Ölver Hvitius (Albus) vir erat nomine filius Öxna-*Thoreris, vir præfecturæ dignitate clarus, qvi in Almdalis habitavit, & inimicitias cum Hakone Comite filio Griotgardi contraxerat, qvare Irias demigravit, ibiqve obiit, filius autem ejus Thorſteinn Hvitius (Albus) in Iſlandiam trajecit, navemqve in Vopnafiördum appulit poſtqvam fundi (ibidem) occupati erant. Ille territorium ab Eyvindo Vopnio emit & Toptavölli* (k) *extra Sireksſtados qvasdam hyemes habitavit, antequam fundos acqviſiverit Hofenſes, hoc (ſcilicet) modo, qvod a Steinbiörne Korto pecuniam commodatam repetierit, ille autem, niſi fundo, rependere non potuit, ibi Thorſteinn* (m) *ſexaginta exinde hyemibus habitavit, & vir ſapiens ac bona communicans conſilia exſtitit. Ille Ingebiörgam filiam Hrodgeiris Hvitii (Albi) in matrimonio habuit, eorum liberi erant Thorgils & Thordus, Önundus, Thorbiörga & Thora.*

Markúſar, födur Valgerdar, módur Bödvars, födur Þórdar preſts, födur Markúſa á Melum *add.* 6.

Marci, patris Valgerdæ, matris Bödvaris, patris Thordi ſacerdotis, patris Marci de Melis.

(*x*) Osvallds. 6.

(*k*) auſtan *impr.* 9. 10.

(k) *ab oriente.*

(*l*) Þórbirni Krot. 6.

(*m*) meir enn fimmtío. 6.

(m) *plus qvam qvinqvaginta.*

(*n*) Þórbeörn *impr.* 8. 9. Þórgeir. 10.

Þóra. Þórgíls átte Álvöru dóttur Þóris Grautatlasunar, þeirra sun var Brodd-Helge, hann átte fyrr Höllu Lítíngs-dóttur Arnbearnarsunar, þeirra sun var Vígabearne, hann átte Rannveigo dóttur Eireks í Goddölum, þeirra sun var Skeggbrodde, enn dótter Íngvilldur er Þórsteinn Hallssun átte. Skeggbroddi átte Gudrúno dóttur (o) Þórarins (p) Sælings, oc Halldóro Einarsdóttur. Þeirra börn Þórir oc Bearne Húslángr. Þórer átte Steinunne dóttur Þórgríms enns Háfa, þeirra dótter var Gudrún er átte Flose Kolbeinssun,' þeirra sun Bearne, fader Bearna er átte Höllu Jörundar-dóttur. Þeirra börn váro þau Flose prestr oc Torfe prestr oc Einar Brúdur oc Gudrún er átte Þórdr Sturluson, oc Gudrún er Einar Bergþórssun átte, oc Helga móder Sigrídar Sighvatsdóttur. Flose prestr átte Ragnhillde dóttur Bark-

Mm 3 ar

ra. Thorgils Asvöram filiam Thoreris filii Graut-Atlii uxorem duxit, eorum filius erat Brodd-Helgius qvi prius Hallam filiam Litingi, filii Arnbiörnis in matrimonio habuit, eorum filius erat Viga-Biarnius, qvi Ranneigam filiam Eireki de Goddalis in matrimonio habuit, eorum filius erat Skegg-Broddius, filia autem Ingvilda, uxor Thorsteinis filii Halli. Skegg-Broddius Gudrunam filiam Thorarinis Sælingi & Haldoræ filiæ Einaris in matrimonio habuit, eorum liberi erant Thorer & Biarnius Huslangus (æde longus). Thorer Steinunnam filiam Thorgrimi Hafii (Alti) in matrimonio habuit, eorum filiam Gudrunam Flosius filius Kolbeinis uxorem duxit, eorum filius Biarnius, pater Biarnii qvi Hallam filiam Jörundi in matrimonio habuit. Eorum liberi erant Flosius Sacerdos, & Torfius Sacerdos, & Einar Brudur (Sponsa), & Gudruna uxor Thordi filii Sturlæ, & Gudruna uxor Einaris filii Bergthoris, & Helga mater Sigridæ filiæ Sighvati. Flosius Sacerdos Ragnhildam filiam Börki de Baugstadis in matrimonio habuit,

(o) Einars *Hauksbók.*

(p) Sælendings 5. M.

ar á Baugsſtödum, þeirra börn Bearne oc Einar, Halla móder Herra Kriſtoffurs, oc Þórdís, móder Frú Íngegerdar, módur Frú Gudrúnar oc (*q*) Hallbero. Valgerdur var dótter Floſa, móder Herra Erlends Sterka, födur Herra Hauks Lögmanns oc Valgerdar.

buit, eorum liberi erant Biarnius & Einar, Halla mater Domini Chriſtophori, & Thordiſa mater Dominæ Ingegerdæ, matris Dominæ Gudrunæ & Hallberæ. Valgerda filia erat Floſii, mater Domini Erlendi Sterkii (*Robuſti*), *patris Domini Hauki Nomophylacis & Valgerdæ.*

II. CAP.

Þórſteinn-Torfe oc Lítíngr brædur tveir (*r*) fóro til Íſlands. Lítíngr nam Vopnafeardarſtrönd alla hina eyſtri, Bödvarsdal oc Fagradal, oc beó í Kroſſavík, oc lifde fá vetur her, frá hanom ero Vopnfirdingar kvamnęr. (*s*) Geiter var Lítíngsſun fader Þǫrkells (*t*).

(*u*) Þórfidr het madr er fyrſt beó á Skeggeaſtödum at ráde Þórdar Hálma, hanns

CAP. II.

Thorſteinn - Torfius & Litingus fratres duo (r) *in Iſlandiam demigrabant. Litingus totum litus Vopnafiördenſe orientale, Bödvarsdalum & Fagradalum occupavit, & Kroſſavikæ habitavit, ille paucis hic* (*in Iſlandia*) *hyemibus vixit, ab illo Vopnfiordenſes genus deducunt. Geiter filius erat Litingi, pater Thorkelis* (t).

Thorfidus nomen erat viri qvi primo Skeggiaſtadis e conſilio Thordi Halmii habitavit,

(*q*) Halldóru 6.

(*r*) Aſbearnarſyrer *add.* 6.

(*s*) Geir *impr.* 9. 10.

(*t*) födur Rögneidar, módur Höllu, módur Bótólfs, födur Þórdíſar, módur Helgo, módur Þórdar preſts, födur Markúſs á Melum *add.* 6.

(*u*) Þórvidr *impr.* 8 - 10. Örvidr 11.

(r) *filii Aſbiörnis.*

(t) *patris Ragneidæ, matris Hallæ, matris Botolfi, patris Thordiſæ, matris Helgæ, matris Thordi ſacerdotis, patris Marci de Melis.*

hanns ſun var Þórſteinn Fagre er vóg Einar ſun Þóris Graut-Atlaſunar (y) oc brædur hanns tvo Þórkel oc Hedin, er vógo Þórgíls födur Brodd-Helga.

tavit, ejus filius erat Thorſteinn Fagrius (pulcher), qui Einarem filium Thoreris filii Graut-Atlii (y), *ejusqve duos fratres Thorkelem & Hedinem, qvi Thorgilſem patrem Brodd-Helgii interfecerant, occidit.*

Þórſteinn-Torfe nam hlíd alla utan frá (z) Ósfeöllom oc upp til (x) Hvannár, oc beó á Foſsvelle. Hanns ſun var Þórvalldr fader Þórgeirs, födur Hallgeirs, födur Hrapps á Foſsvelle.

Thorſteinn-Torfius totam acclivitatem exterius ab Osfiallis & ſurſum uſqve ad Hvanna occupavit, & Foſſvölli habitavit. Ejus filius erat Thorvaldus pater Thorgeiris, patris Hallgeiris, patris Hrappi de Foſſvöllo.

Hákon het madr er nam (g) Jökulsdal allan fyrer veſtan Jökullsá, oc ofan Teigará oc beó á Hákonarſtödum, hanns dótter var Þórbeörg er átto ſyner Bryniólfs enns Gamla Gunnbeörn oc Hallgrímr.

Vir erat nomine Hakon, qui totam vallem Jökulsdal ab occidente (amnis) Jökulsa & ſupra Teigara occupavit, & Hakonarſtadis habitavit, ejus filia erat Thorbiörga, qvam filii Brynjolfi Grandævi Gunnbiörn & Hallgrimus in matrimonio habuere.

Teigr lá únuminn midlom Þórſteins-Torfa oc Hákonar, Þann lögdo Þeir til hofs, oc heiter ſá nú Hofteigr.

Pars planitiei inter Thorſteinem-Torfium & Hakonem non occupata ſita erat, illam fano aſſignabant, eiqve hodie nomen eſt Hofteigus (planities fani parva).

Skeöllldúlfr (h) Vemundarſun bróder Berdlo-Kára nam Jökulsdal fyrer auſtan

Skiöldulfus filius Vemundi, frater Berdlokarii, (vallem) Jökulsdal ab oriente (amnis)

(y) enn bróder hanns var. 6.
(z) Ulfsfiöllum. *A.*
(x) Hvammsár *Hauksbók.*
(g) Fliótsdal. *A.*
(h) Vermundr. *A.*

(y) *ejus autem frater erat.*

an Jökulsá oc upp frá (a) Knefelsdalsá, oc beó á Skeöllddúlfsstödum, hanns börn váro þau Þórsteinn er átte Fastnýo Bryneólfsdóttur hins Gamla, oc Sigrídur er átte Össor Bryneólfsſun, þeirra ſun Berſe er Berſaſtader ero vidkender.

(amnis) Jökulsa, & supra (amnem) Knefelsdalsa occupavit, & Skiölldulfsstadis habitavit, ejus liberi erant Thorsteinn qvi Fastnyam filiam Brynjolfi Grandævi in matrimonio habuit, & Sigrida uxor Össuris filii Bryniolfi, eorum filius erat Bersius de qvo Bersastadi denominati sunt.

Þórdr Þvare het madr ſun Þórólfs Hálma, bróder Helga Bunuhauſs, hann nam Túngulönd öll midlom Lagarfleóts oc Jökullsár fyrer utan Rángár, hanns ſun var Þórólfr Hálmr, er átte Gudríde Bryneólfsdóttur hinns Gamla. Þeirra ſun var Þórdr Þvare fader Þórodds, födur Brands, födur Steinunnar, módur Rannveigar, módur Sæhilldar er Giſſor Hallsſun átte.

(x) *Vir erat nomine Thordus Thvarius filius Thorulfi Halmii, frater Helgii Bunhaufsi, ille omnes fundos Tungenses inter Lagarfliotum & Jökulsa extra (amnes) Ranga occupavit, ejus filius erat Thorolfus Halmus qvi Gudridam filiam Bryniolfi Grandævi in matrimonio habuit, eorum filius erat Thordus Thvarius, pater Thoroddi, patris Brandi, patris Steinunnæ, matris Rannveigæ, matris Sæhildæ, qvam Gissur filius Halli in matrimonio habuit.*

(i) Öſſr Slaga-Kollr nam land midli (c) Ormarsár oc Rángár, hann átte (b) Gudnýo Bryneólfsdóttur, þeirra ſun var Áſmundr fader (d) Narfa.

Össur Slaga-Kollus territorium inter (amnes) Ormarsa & Ranga occupavit, ille Gudnyam filiam Brynjulfi in matrimonio habuit, eorum filius erat Asmundus pater Narfii.

Ketell

Ketell

(a) Kepelsdalsá 5. Kefelsdalsá 10. M.

(i) Gyſſur. *A.*

(c) Ormsár *impr.* 7. M.

(b) Gudrúno Brunnólfsdóttur. 6.

(d) Mardar. 6.

(x) *Thorderus Thorulfi filius cognomine Hialme.* A.

Ketell oc Graut-Atle syner Þóris (*d*) Þidranda fóro ór Veradal til Íslands oc námo land í Fliótsdal fyrr enn Bryneólfr kvæmi út. Ketell nam Lagarfleótsstrander bádar fyrer vestan Fleótsá, midli Heingeforsár oc Ormarsár. Ketell fór utan oc var med Vedorme syne Vemundar hinns Gamla, þá keypte hann at Vedorme Arneidi dóttur Ásbearnar Jarls (*e*) Skeriablesa er Hólmfastr sun Vedorms hafdej hertekit, þá er þeir Grímr systursun Vedorms drápo Ásbeörn Jarl í Sudureyum (*f*). Ketell Þrymr keypte Arneide tveim hlutom dýrra enn Vedormr mat hana í fyrsto, enn ádur þau Ketell fóro til Íslands, fann Arneidur sylfur mikit under vidarrótum oc leynde Ketell unns hann fekk hennar, þá baud Ketell at flytea hana til frænda sinna, enn hún kaus þé hanom at fylgea, þau fóro út oc beoggo á Arneidarstödum,

N n þeirra

Ketell & Graut-Atlius filii Thoreris Thidrandii de Veradalo in Islandiam trajecere & territorium in Fliotsdalo, prius quam Brynjolfus peregre advenerat, occupavere. Ketell utrumqve litus (fluminis) Lagarflioti ab occidente (amnis) Fliotsa, inter (amnes) Heingeforsa & Ormarsa occupavit. Ketell peregre profectus, apud Vedormum filium Vemundi Grandævi commorabatur, tunc a Vedormo Arneidam emit filiam Asbiörnis Skeriablesii Comitis (e), *qvam Holmfastus filius Vedormi captivam abduxerat, cum ille & Grimus, Vedormi ex sorore nepos, Asbiörnem Comitem* (f) *in Hebudibus, interfecere. Ketell Thrymus Arneidam duplo majori pretio qvam Vedormus illam initio æstimarat, emit, sed priusqvam illa & Ketell in Islandiam profecti essent, Arneida multum argenti sub arboris radicibus invenit. Ketillem autem usqve quo illam uxorem duxerat id celavit, tunc Ketell ei, ut ad cognatos ejus eam deduceret, optionem dedit, illa autem eum seqvi elegit. Illi peregre (in Islandiam) profecti Arneidarstadis habitabant, eorum filius erat,*

(*d*) Þrándar. *A.*

(*e*) Haralld Kóngs Hárfagra *add. 6.*

(*f*) oc tóko þar Olofo kono hanns oc Arneide dóttur hanns *add. 6.*

(e) *Regis Haraldi Pulchricomi.*

(f) *ibiqve ejus uxorem Olufam & filiam Arneidam cepere.*

þeirra ſun var þidrande fader Ketells í Niardvík (*h*).

erat (g) *Thidrandius pater Ketelis de Niardvika* (h).

III. CAP.

Graut-Atle nam ina eyſtre ſtrönd Lagarfleóts, allt á mille Gilsár oc Vallaneſs fyrer veſtan Uxalæk, hanns ſyner váro þeir þórbeörn oc þórer er átte Áſvöro Bryneólfsdóttur.

þórgeir Veſtarsſun het madr göfigr, hann átte þriá ſunu, var einn Bryneólfr enn Gumle, annar Evar enn Gamle, þridie Hereólfr, þeir fóro aller til Íſlands á ſíno ſkipe hvör þeirra. (*i*) Bryneólfr kvam ſkipe ſíno í Eſkefeörd, oc

CAP. III.

Graut-Atlius litus (fluminis) Lagarfliuti orientale inter (amnem) Gilsa & Vallaneſum, ab occidente (rivi) Uxalæki occupavit, ejus filii erant Thorbiörn & Thorer, qui Aſvöram filiam Brynjolfi in matrimonio habuit.

Vir erat inclytus nomine Thorgeir filius Veſtaris, qui tres habuit filios, unus eorum erat Brynjolfus Grandævus, alter Evar Grandævus, tertius Herjolfus, omnes illi in Iſlandiam ſingulis qviſqve navibus transmigrabant. Brynjolfus navem ſuam in Eſkefiördum appulit & territoria ſupra montana totum

---

(g) *Thorderus Thorulfi filius cognomine Hialme.* A.

(*h*) Jóreidur var dótter þidranda, móder þórſteins, födur Gudrídar, módur Rannveigar, módur Salgerdar, módur Gudrúnar, módur Hreins Abóta, födur Valdíſar, módor Snorra, födor Hallbero er átte Markús þórdarſun á Melum *add.* 6.

(*i*) Brunnólfr *hic & alias* 6.

(h) *Joreida erat filia Thidrandii, mater Thorſteinis, patris Gudridæ, matris Rannveigæ, matris Salgerdæ, matris Gudrunæ, matris Hreinis Abbatis, patris Valdiſæ, matris Snorrii, patris Hallberæ quam in matrimonio habuit Markus Thordi filius de Melis.*

oc nam land fyrer ofan feall, Fliótsdal allan fyrer ofan Heingeforsá fyrer vestan, enn fyrer ofan Gílsá fyrer austan, oc Skridudal allan oc sva völluna út til Eyvindarár, oc tók mikit af landnáme Una Gardarssunar, oc bygde þar frændom sínom oc mágom. Hann átte tiu börn, enn sídan fekk hann Helgo er átt hafde Hereólfr bróder hanns, oc átto þau þriú börn. Þeirra sun var Össor fader Bersa, födur (*b*) Hólmsteins, födur Úrækeo, födur Hólmsteins, födur Helgo, módor Hólmsteins, födur Hallgerdar, módur Þórbeargar er átte Loptr Biskopssun.

totam (vallem) Fliotsdalum supra (amnes) Heingejorsa ab occidente, sed supra Gilsa ab oriente & totam (vallem) Skriddal & campos extrorsum usqve ad (amnem) Eyvindara, multum de territorio Unii filii Gardaris demens, occupavit, ibiqve fundos suis cognatis & affinibus assignavit. Ille decem progenuerat liberos, postea autem Helgam viduam fratris sui Herjolfi uxorem duxit, ex qva tres liberos suscepit. Eorum filius erat Össur pater Bersii, patris Holmsteinis, patris Urækiæ, patris Holmsteinis, patris Helgæ, matris Holmsteinis, patris Hallgerdæ, matris Thorbiörgæ, qvam Loptus filius Episcopi in matrimonio habuit.

Evar het madr hinn Gamli, bróder Bryniólfs, hann kvam út í Reidarfirde, oc fór upp um feall, hanom gaf Bryniólfr Skridudal fyrer ofan Gilsá, hann beó á Arnhalldsstödum, hann átte (*c*) tva suno oc dætor þriár (*d*).

Evar Gamlius. (Grandævus) nomen erat viro, fratri Brynjolfi, qvi in Reidarfiördum peregre adveniens, montana peragravit; Illi Bryniolfus (vallem) Skridudal supra (amnem) Gilsa dedit. Ille Arnhaldsstadis habitans (c) *duos habuit filios, tres autem filias* (d).

(*l*) Ísraudr

Israu-

(*b*) *omittit Hauksbók.*

(*c*) nío 6.

(*d*) Íngvilldur het ein, hún var móder Þórsteins, födur Amunda, födur Gudrúnar,

(c) *novem.*

(d) *earum una nomine erat Ingvilda, mater Thorsteinis, patris Amundii, patris Gudrunæ,*

(*l*) Ísraudr het madr er fekk Ásvarar Herjólfsdóttur, bródurdóttur Brynjólfs oc stiúpdóttor, henne fylgdo heiman öll lönd i midli Gilsár oc Eyvindarár, þau beoggo á Ketelsstödom, þeirra sun var Þórvalldr Holbarke, fader Þórbergs, födur Hafliófs, födur (*k*) Þórhadds Skálar. (*e*) Dótter Holbarka var Þórunn er átte Þórbeörn Graut-Atlasun, önnur Áftrídur móder Ásbearnar Lodinhöfda, födur Þórarins í Seydisfirdi, födur Ásbearnar, födur Kolskeggs ens Fróda oc Íngeleifar, módur Halls, födur Finns Lögsögomanns.

Israudus vir erat qvi Asvöram filiam Heriolfi, Brynjolfi ex fratre neptim & privignam, qvæ omnibus fundis inter (amnes) Gilsa & Eyvindara dotata erat; illi Ketelsstadis habitabant, & filium habuere Thorvaldum Holbarkium (gutturis cavi), patrem Thorbergi, patris Hafliot, patris Thorhaddi Skalis (obbæ). (*e*) *Filia Holbarkii erat Thorunna, uxor Thorbiörnis filii Graut-Atlii, altera Astrida mater Asbiörnis Lodinhöfdii (capitis villosi), patris Thorarinis de Seidisfiördo, patris Asbiörnis, patris Kolskeggi Polyhistoris & Ingileifæ, matris Halli, patris Finni Nomophylacis.*

Hrafnkell het madr Hrafnssun, hann kvam út síd landnámatídar, hann var hinn fyrsta vetur i Breiddal, enn um varit fór hann upp um feöll, hann ádi í Skridudal, oc sofnade; þá dreymde hann at madr kvam at hanom, oc bad hann uppstanda, oc fara brott sem skeótast, hann vaknadi oc fór á brott, enn er

Hrafnkell nomen erat viri, filii Hrafnis, qvi tempore terræ occupandæ vergente peregre advenit, primamqve hyemem in (valle) Breiddal commoratus est, Vere seqvente (loca) montana peragrans in (valle) Skridudalo subsistit, ibiqve obdormivit. Tum hominem se accedentem, & ut surgeret, & quam citissime abiret, se monentem per somnum vidit.

rúnar módur Þórdísar, módur Helgo, módur Þórdar prests, födur Markúss á Melum. *add.* 6.

runæ, matris Thordisæ, matris Helgæ, matris Thordi sacerdotis, patris Marci de Melis.

(*l*) Asbrandr. *A.*

(*k*) Þórdar. 6.

(*e*) dóttur *impr.*

(e) *filiæ.*

er hann var ſkamt kvaminn, þá leóp ofan feallit allt, oc vard under gölltr oc gradúngr er hann átti. Sídan nam hann Hrafnkellsdal, oc beó á (*f*) Steinraudarſtödum, hanns ſyner váro þeir Álbeörn fader Helga, oc Þórer fader Hrafnkells Goda, födur (*i*) Steinbearnar (*g*).

dit. Ille expergefactus abiit, cum autem paululum diſceſſerat, totus mons ruens decidit, ſimulqve porcum & taurum, quos poſſederat, obruit. Poſtea (*vallem*) *Hrafnkelsdal occupavit, & Steinraudarſtadis habitavit, ejus filius erat Aſbiörn, pater Helgii, & Thorer, pater Hrafnkelis Prætoris, patris Steinbiörnis* (g).

IV. CAP.

(*t*) Uni hinn Danſki eda Úborni ſun Gardars er fann Íſland (*h*) fór til Íſlands med ráde Harallds Kóngs hins Hárfagra, oc ætladi at leggea under ſic

CAP. IV.

(t) *Unius Danus ſive Ubornius, filius Gardaris qvi Iſlandiam invenit,* (h) *e conſilio Regis Haraldi Pulcricomi in Iſlandiam trajecit, eamqve ſibi ſubjicere animum in-*

(*f*) Steinkellsſtödum 4. Steinſtödum. 8. Sveinbearnarſtödum. 6.

(*i*) Sveinbiarnar. 6.

(*g*) födur Þórſteins, födur Bótólfs, födur Þórdíſar, módur Helgu, módur Þórdar prefts, födur Markúſs á Melum *add.* 6.

(*t*) Uni Danſki Gardarsſun villde leggia Iſland under ſic edur Haralld Kóng Hárfagra. Hann bió at Ofe oc nam þar eigi yndel, oc fór at kanna vídara landit, oc þág veturviſt at Leidólfi 6. *marg. cit. Landn.*

(*h*) oc *add. impr.*

(g) *patris Thorſteinis, patris Budolphi, patris Thordiſæ, matris Helgæ, matris Thordi Sacerdotis, patris Marci de Melis.*

(t) *Unius Danus filius Gardaris ſibi vel Regi Haralldo Pulchricomo Iſlandiam ſubjicere animum induxerat. Ille Oſi habitavit, ubi præ tædio manere noluit, qvare terram exqviſitius exploratum iit, & apud Leidolfum hyemem transegit.*

(h) &.

sic landit, enn sídan hafde Kóngr heitit hanom at gora hann Jarl sinn. Uni tók land þar sem nú heiter Una-Ós, oc húsadi þar, hann nam ser land til eignar fyrer sunnan Lagarfleót, allt herad til Unalækear, enn er landsmenn visso ætlun hanns, tóko þeir at ýfast vid hann, oc villdo eigi selea hanom kvikfe edur vister, oc mátti hann þar eigi vidhalldast. Uni fór brott oc kvam í Álptafeörd enn sydra, hann nádi þar ei at stadfestast, þá fór hann austan med tólfta mann, oc kvam at vetri til Leidólfs Kappa í Skógahverfe, hann tók vid þeim. Uni þýddist Þórunni dóttur Leidólfs Kappa, (d) oc var hún med barni. Um varit villdi Uni laupast á brott med menn sína, enn Leidólfr reid epter hanom, oc fundust þeir hiá (a) Flángastödom oc bördust þar,

induxerat, Rex autem se postea hunc suum Comitem creaturum pollicitus fuerat. Unius navem suam in loco hodie Unaos (ostium Unii) appellato appulit, ibiqve ædificia exstruxit. Territorium a meridie (lacus) Lagarfljoti, totam provinciam usqve ad (rivum) Unalæk, possidendum occupavit. Incolæ autem de ejus proposito certiores facti, contra eum exasperati, nec pecora nec alimenta ei vendere voluere, hinc ibidem subsistere neqvivit. Unius discessit & in (sinum) Alftafiörd meridionalem perveniens, nec ibi sedem figere potuit. Inde ab oriente unacum undecim (comitibus) profectus, sub hyemis initium ad Leidolfum Kappium (athletam) de Skogahverso pervenit, qvi illos recepit. Unius cum Thorunna filia Leidolfi consvescebat, (d) qvæ inde utero erat gravis. Vere (seqvente) Unius cum suis aufugere tentavit, Leidolfus autem eum persecutus prope Flangastados reperit, ubi

(d) villdi hafa burt med ser enn Leidólfr reid efter honum, oc bördust þeir vid Kálfagrafer, oc fello menn ór hvarutveggia lide, þá skilldu þeir. Enn Une fór skamt undan ádur Leidólfr kom efter hönum, oc bördust þá í annat sinn, oc fell þar Une oc förunautar hanns 6. *marg. cit. Laudn.*

(a) Flaugastödum 4. 9. Flagastödum. 6.

(d) *qvam secum avebere tentavit, sed Leidolfus eqvitans eum perseqvebatur, & apud Kalfagrafas prælio commisso, uterqve qvosdam occisos desiderabant, tuncqve ab invicem discedebant. Unium autem non longe hinc profectum Leidolfus asseqvebatur, & prælio altera vice commisso, Unius ejusqve comites occubuere.*

þar, þvíat Uni villde eigi aptur fara med Leidólfi, þar fello nokkrer menn af Una, enn aptur fór hann naudigr, því Leidólfr villdi at hann feinge konunnar, oc stadfestist, oc ræki arf epter hann. Nokkro sídar liop Uni á brott þá er Leidólfr var eigi heima, enn Leidólfr reid epter hanom þá er hann vissi, oc fundust þeir hiá Kálfagröfum, var hann þá sva reidr at hann drap Una oc alla hanns förunauta. Sun Una oc Þórunnar var Hróar Túngu-Godi, hann tók arf Leidólfs allan, oc var hit mesta afarmenne (*b*), hann átte dóttur Hámundar, systur Gunnars á Hlídarenda, þeirra sun var Hámundr hinn Hallti er var hinn mesti vígamadr. Tiörfi hinn Hádsami oc Gunnar váro (*c*) systur syner Hróars. Tiörfi bad Ástrídar Mannvitsbrekko Módólfsdóttur, enn brædur hennar Ketell oc Rólfr syniodo hanom konunnar, enn þeir gáfo hana Þóri Ketellssyni, þá dró Tiörfe líknesk̀e þeirra á kamarsvegg, enn hvört kvölld er þeir Hróar gengo til kamars, þá hrækti hann

ubi &, quoniam Unius cum Leidolfo reverti recusaverat, dimicavere. Ibi quidam Unii comitum cecidere, ipse autem invitus revertebatur, eo qvod Leidolfus, ut fœminam uxorem duceret, statum vitæ genus eligeret, & suam adiret hæreditatem, voluit. Unius paulo post dum Leidolfus domi non erat constitutus, aufugit, sed Leidolfus (de hac re) certior factus, eqvitans eum persequebatur, & apud Kalfagrafas deprehendebat. Is tanta tunc excanduit ira, ut Unium & omnes ejus comites occideret. Filius Unii & Thorunnæ erat Hroar Prætor Tungensis, qvi Leidolfi ex asse hæres, vir summe violentus exstitit, ille (b) *in matrimonio habuit filiam Hamundi, sororem Gunnaris de Hlidarendio, eorum filius erat Hamundus Halltius* (*claudus*) *cædibus deditissimus. Tiörfius Hadsamius* (*cavillator*) *& Gunnar erant Hroaris* (c) *ex sorore nepotes. Tiörfius Astridæ Mannvitsbrekkæ filiæ Modolfi nuptias ambibat, ejus vero fratres Ketell & Rolfus ei repulsam dedere, ast* (*sororem*) *Thorerifilio Ketillis nuptum dedere. Tunc Tiörfius eorum imagines in pariete latrinæ delineavit, qvavis autem vespera una cum Hroare latrinam*

(*b*) hann beó í Ase oc *add.* 6.
(*c*) syner *Landnama.*

(b) *Asi habitavit,* &
(c) *filii.*

hann í andlit líknefki Þóris, enn kyfsti á hennar líknefke ádur Hróar fkóf af. Epter þat fkar Tiörfi þau á (d) kníf-fkepte fino, oc kvad þetta:

(o) Ver höfum (b) þar (c) fem Þóri
(s) þat var fett vid gletto
audar únga brúdi
ádur á (d) vegg of fáda.
Nú hef ek (e) rafta karms (f) riftit
(t) red (g) ein fyrer því meini
hauka (h) fkapts á hepte
hlín ölbækis míno.

(k) Heraf gorduft víg þeirra Hróars oc fyfturfona hanns.

Þór-

nam frequentans, faciem effigiei Thoreris infpuit, fed ejus (Aftridæ) imaginem, prius quam illam Hroar abrafit exofculatus eft. Tiörfius poftea illorum (imagines) manubrio cultri fui infculpfit, & hoc (carmen) pepigit:

Exhibuimus ((b) *ubi* (c) *Thoreris*
irrifionis ergo factum erat)
adolefcentem fæminam
in pariete depictam.
Nunc effigiem fæminæ exfculpfi
(g) (*una mali caufa eft*)
in manubrio
(*fæmina*) *meo.*

(k) *Hinc Hroaris, ejusque ex forore nepotum cædes ortæ funt.*

Thor-

(d) knífshepte M.
(o) Hafdeg hára lofda 6. *marg.*
(b) þat 5. M.
(c) med. 6.
(s) hyriarnefs til þefsa. 6. *marg.*
(d) veggium *impr.* 4. 8. vegg um 5. 6. 9. M.
(e) raftakarins 4. rafta karns 5. 6. M. raft akarms 7. raft á karins 8.
(f) riftna 6.
(t) red ec mart vid fyn biarta 6. *marg.*
(g) ec *add.* 4-9. M. einn 9.
(h) fkopts *impr.* 4-7. M.
(k) Her af gordift feandfkapr þeirra meire, oc

(b) *quod.*
(c) *una cum Thorere.*
(g) *ego, unus - - - - - fum.*
(k) *Hinc mutua eorum odia accrevere, & Ketel ec*

Þórkell Fullspakr het madr er nam Niardvík alla oc beó þar, hanns dótter var (*m*) Þórhilldur er átte Evar hinn Gamli, oc var þeirra dótter Íngvilldur móder Ketells í Niardvík Þidrandasunar.

Thorkell Fullspakus (perfecte sapiens) nomine erat vir qui totum (sinum) Niardvik occupavit, ibiqve habitavit, ejus filiam Thorhildam Evar Grandævus in matrimonio habuit, eorum filia erat Ingvilda, mater Ketelis de Niardvik, filii Thidrandii.

Veturlidi het madr sun Arnbearnar Ólafssunar Lángháls, bróder þeirra Lítíngs oc (*n*) Þórsteins-Torfa oc Þórbearnar Þidrandasunar í Arnarhollti. Ólafr Lángháls var sun Bearnar Reidarsido. Veturlidi nam Borgarfeörd oc beó þar.

Veturlidius nomen erat viri, filii Arnbiörnis, filii Olafi Langhalsis (collum longi), fratris Litingi & Thorsteinis-Torfii, & Thorbiörnis filii Thidrandii de Arnarholto. Olafus Langhals erat filius Biörnis Reidarsidæ. Veturlidius (sinum) Borgarfiörd occupavit, & ibi habitavit.

Þórer Lína het madr er nam Breidavík oc beó þar, hanns syner váro þeir Gunnsteinn oc (*o*) Sveinúngr.

Thorer Lina nomen erat viro, qvi Breidavikam occupavit, & ibi habitavit. Ejus filii erant Gunnsteinn & Sveinungus.

Oo

V. CAP.

CAP. V.

oc vóu þeir syner Módólfs Ketell oc Hrólfr oc Brandr frá Gnúpom födurbróder þeirra oc Þórer Ketellssun er átte Astríde, Hróar Goda oc Tiörfa oc Kolbein *add* 6.

ac Hrolfus filii Modolfi, eorumqve patruus Brandus de Gnupis & Thorer filius Ketelis, maritus Astridæ, Hroarem Prætorem & Tiörfium & Kolbeinem interfecere.

(*m*) Þiódhilldur 8. 9. 6.

(*n*) Þórsteins, Torfa *impr.* Þórsteins, Tiörfa 7.

(*o*) Sæmundr, *A.*

V. CAP.

(p) Þórsteinn Kleggi nam fyrst Húsavík oc beó þar, hanns sun var Án er Húsavíkingar ero frá kvamner.

Lodmundr hinn Gamli het madr, enn annar Beólfr fóstbróder hanns, þeir fóro til Íslands af Vors af Þalunese. Lodmundr var miöc (q) tröllaukinn, hann skaut öndvegesfúlom sinom fyrer (r) bord í hafe, oc kvad þar byggea skyldi sem þær ræke á land, enn þeir fóstbrædur tóko austfeördo, oc nam Lodmundr Lodmundarfeörd, oc beó þar þriá vetur, þá frá hann til öndvegisfúlna sinna fyrer sunnan land. Epter þat bar hann á skip öll faung sín, enn er segl var vundit, lagdist hann nidur, oc bad engan mann vera sva diarfan at hann nefndi sic, enn er hann hafdi skamma ríd legit, vard gnýr

CAP. V.

(p) *Thorsteinn Kleggius Husavikam primo occupavit, & ibi habitavit, ejus filius erat An a qvo Husavikenses genus deducunt.*

Lodmundus Gamlius (Grandævus) nomine erat vir, alter autem Biolfus una cum illo educatus, qvi Vorsis in Thulunesо ad Islandiam transmigrarunt. Lodmundus (q) *furore giganteo admodum erat percitus, ille columnas sedilis sui in oceano e navi ejecit, seqve ibi habitaturum asseruit, ubi in terram ejicerentur, isti autem una enutriti in Austfiördis (sinubus orientalibus) appellebant, ubi Lodmundus (sinum) Lodmundarfiörd occupavit, ibiqve tres hyemes habitavit, tunc de columnis sedilis sui a meridie (in terram ejectis) nuntium percepit. Navi postea omnia sua impedimenta imposuit, velis autem vento datis decubuit, & ne qvis tantæ esset temeritatis, ut nomen suum proferret, prohibuit. Ubi autem paulisper decubuerat, fragor magnus exsti-*

(p) Nú hefur Kolfkeggr (*) fyrer sagt hedan af um landnám *add. impr.* 4-10.

(*) A biarnarsún *add.* 6.

(q) ramaukinn oc fiölkunnigr *item* vammaukinn *impr.* 9. *marg.*

(r) bordi, oc kvad *impr.*

(p) *Ex hinc Kolfkeggus (*) occupationes terræ recensuit.*

(*) *filius Asbiörnis.*

(q) *fortitudine supernaturali præditus & magus.* item *scelerate potens.*

gnýr mikill, þá sá menn at skrida mikil lióp á bæ þann er Lodmundr hafde átt oc ábúit, epter þat settest hann upp oc tók til orda: þat er álag mitt at þat skip skal aldregi heilt af hafi kvama hedan af, er her sigler út. Hann hellt sudur fyrer Horn oc vestur med lande allt fyrer Hiörleifshöfda, oc lendi nokkoro vestar, hann nam þar land sem Isúlurnar höfdo á land kvamit á midli Hafursár oc Fúlalækear, þat er nú Jökullsá á Sólheimasande, oc beó í Lodmundarhvamme, þat heiter nú Sólheimar. Þá er Lodmundr var gamall beó Þrasi í Skógum, hann var oc feölkunnigr oc var íllt í bygd þeirra, þat var eitt sinn at Þrasi sá um morgun vatnahlaup mikit ofan, enn þau vötn veitti hann med feölkýngi austur fyrer Sólheima, enn þræll Lodmundar sá oc kvad falla sió nordan yfer landit at þeim. Lodmundr var þá blindr oc mællti vid þrælin: fær þú mer í dælukeri litlo þat er þú kallar seó vera, þrællinn gordi sva, Lodmundr sagdi, ekki þykki mer þetta seór vera, sidan bad hann þrælin fylgea ser til vatnsins, oc stikk stafsbroddi mínom í vatnit. Þræll-inn gordi sva. Hríngr var á stafnum, Lodmundr hellt um stafinn tveim hönd-

exstitit, tunc magnam ruinam prædium quod Lodmundus possederat & inhabitaverat obruentem videbant, ille autem surgens talia fatur: Nullam unqvam navem de mari salvam exhinc evasuram imprecor, quæ hinc solvit. Ille Horn meridiem versus, & secundum terram occidentem versus ultra Hiörleifshöfdum cursum dirigebat, & paulo ulterius ad occidentem appulit, & ibi territorium, ubi columnæ sedis primariæ in terram ejectæ fuerant, inter (amnes) Hafursa & Fulalæk (rivum foetidum) hodie Jökulsa in Solheimasando appellatum, occupavit, & Lodmundarhvammi, hodie Solheimis, habitavit. Lodmundo ætate provecto, Thrasius Skogis habitavit, ille magiæ fuit peritus, nec amicitia inter vicinos coaluit. Mane qvodam Thrasius magnam aqvæ vim ex superioribus delabentem animadvertit, flumen autem istud arte magica orientem versus ad Solheimos derivavit, qvod servus Lodmundi animadvertens, mare a septentrione per terram (continentem) allabi asseruit. Lodmundus tunc cæcus servum ita alloqvitur: Haustro mihi id quod mare appellas, adferto; servus ita fecit. Lodmundus dixit: Non hoc mare reputo. Postea servum se ad flumen ducere jussit, & cuspidem, inqvit, baculi mei flumini immitte. Servus ita fecit. Baculus annulo erat (ornatus), Lodmundus baculum utraqve manu prehendebat

um oc beit í hríngin, því næst tóko vötnin at falla aptur vestur fyrer Skóga, sídan veitti hvör þeirra vötnunum frá ser, þar til er þeir fundust hiá gliúfrum nokkurum, þá sættust þeir á þat at áin skylldi falla þar til seóar sem skemst er. Í þeim vatnagángi vard Sólheimalandr, þar er feórdúngamót oc Jökullsá á midcom sandi. (a) Sun Lodmundar var Sumarlidi fader Þorsteins Hólmuns, födurs Þóro, módor Steins Brandaxsunar födor Þóro er átti Skapti Lögsögomadr.

bat & annulum admordebat. Flumina postea occidentem versus Skogas retrolabi coeperunt, postea uterque a se flumina derivabant, usqve quo ad hiatum rupis cujusdam praeruptae ad invicem obviam facti essent, tunc amnem via ad mare brevissima prolapsurum paciscebantur. Hoc in diluvio Solheimasandus (desertum arenosum Solheimorum), fiebat, ibi limites sunt quadrantum, & (amnis) Jökullsa in medio (deserti) arenosi. Filius Lodmundi erat Sumarlidius, pater Thorsteinis Holmunis, patris Thorae, matris Steinis, filii Brandaxis, patris Thorae, quam Skaptius Nomophylax in matrimonio habuit.

VI. CAP.

(d) Beólfr, fóstbróder Lodmundar nam Seydisfeörd allann oc beó þar alla æfi, hann gaf Helgo dóttur sína Áni hinom (c) Rama, oc filgdi henni heiman öll hin nyrdri strönd Seydisfeardar til (b) Vestdalsár. Ísólfr het sun Beólfs er Seydisfirdingar (e) ero frákomner.

Eyv-

CAP. VI.

Biolfus una cum Lodmundo educatus totum (sinum) Seidisfiördum occupavit, ibiqve per omnes vitae dies habitavit, ille filiam Helgam Ani (c) *Ramio (Robusto) nuptum dedit, ea toto littore septentrionali Seidisfiördi usqve ad Vestdalsa dotata erat. Isolfus nomen erat filio Biolfi de quo Seidisfiordenses descendunt.*

Eyvin-

(a) *secundum Hauksbók.*
(d) Eyólfr Bjálfi. *A.*
(c) Rau.'a. 9.
(b) Vestradalsár 5. 6.
(e) Skeidisfeörd. *A.*

(c) *Rufo.*

Eyuindr het madr er út kvam med Bryncólfi, (*b*) oc færdi ſidan bygd ſina í Meófafeörd, oc beó þar. Hanns ſun var Rafn er ſelldi Miófafeardarland Þórkeli (*a*) Blöku er þar beó ſidan. frá hanum er Blökuætt kvamin.

Eyvindus erat nomen viri qvi unacum Brynjolfo peregre advenit (b) *in Miofafiordum postea demigravit, ibiqve habitavit. Ejus filius erat Rafn, qvi territorium Miofafiördense Thorkeli Blakæ, qvi ibi exinde habitabat, vendidit, ab hoc gens Blokia descendit.*

(*g*) Egill hinn Raudi het madr er nam Nordfeörd oc beó á Nefi út, hanns ſun var Ólafr er Nesmenn ero frákvamner.

Egill Raudius (*Rufus*) *nomen erat viri, qvi* (*sinum*) *Nordfiord occupavit, &* (*Nesi*) *in extremitate promontorii habitavit. Ejus filius erat Olaus, a qvo Nesenses descendunt.*

Freyſteinn enn Fagre het madr, hann nam Sandvík, oc Bardnesvík, oc Hellisfiörd, oc Vidfiörd; hann bió á Bardsnefi vid fiördin, Frá hanom ero Sandvíkingar kvamner oc Hellisfirdiugar.

Freysteinn Fagrius (*pulcher*) *nomen erat viro, qvi* (*brachia maris*) *Sandvik & Bardsvik, &* (*sinus*) *Hellisfiörd & Vidfiörd occuparit, ille Bordsnesi apud sinum habitavit, ab illo Sandvikenses, & Vidfiordenses, & Hellisfiordenses originem trahunt.*

Þórer enn (*c*) Háfi oc Krumr, þeir fóro af Vors til Íſlands, oc þá er þeir kvamo oc tóko land, nam Þórer Kroſſavík á midli Gerpis oc (*d*) Reidarfeardar (*f*), enn Krumr nam land á Hafranefi oc allt til (*h*) Þernuneſs, oc allt hit ydra bædi (*k*) Skrúdey oc adrar út-

Thorer (c) *Hafius* (*altus*) *& Krumus de Vorsis in Islandiam trajecere, advenientes vero & appellentes, Thorer Krossavikam inter Gerperem & Reidarfiördum* (f), *sed Krumus territorium in Hafranesi usqve ad Thernunesum atqve exterius tam* (*insulam Skrudeyam qvam alias insulas a continente longius dissitas,*

(*b*) nam fyrſt Eyvindardal *add.* 6.
(*a*) Klauku 7. *A.* (*g*) Eyólfr. *A.*
(*c*) Hvíti 8 - 10.
(*d*) Reidarfialls. 6.
(*f*) þadan eru Kroſsvíkingar komner *add.* 6.
(*h*) Þórunes. *A.* (*k*) Sudurey. *A.*

(b) *Eyvindardalum primo occupavit.*
(c) *Hvitius* (*Albus*).
(f) *inde Krossvikenses ortum trahunt.*

eyar oc þriú lönd ödrumegin gegnt Þernunesi, þadan ero Krymlingar komner.

ex altera quoque (brachii maritimi) parte, e regione Thernunesi tres fundos occupavere. Ab hoc Krumeuses descendunt.

Evar var fyrst í Reidarfirdi ádur hann fór upp um fcöll, enn Bryneólfr í Eskifirdi ádur hann fór upp at byggea í Fliótsdal, sem ádur er ritat.

Evar primo in Reidarfiordo mansit, antequam montana peragraret, Brynjolfus autem in Eskifiördo (habitavit), antequam Fliotsdalum, ut antea relatum est, inhabitaret.

Vemundr het madr er nam Fáskrúdsfeörd allan oc beó þar alla æfe, hanns sun var Ölmódr er Ölmædingar ero frákvamner.

Vemundus nomen erat viro, qui totum (sinum) Faskrudsfiördum occupavit, & ibi per omne tempus vitæ habitavit, ejus filius erat Ölmodus, a quo Ölmodenses descendunt.

(*m*) Þórhaddr hinn Gamli var höfdinge oc hofgodi í Þrándheimi á Mærinni, hann fýstist til Íslands, oc tók ádur ofan hofit, oc hafdi med ser hofsmolldina oc súlurnar, enn hann kvam í Stödvarfeörd, oc lagdi Mærina helgi á allan feördinn, oc let engo tortýna þar nema kvikfe (*e*) heimilu, hann beó þar alla æfe sidan, frá hanom ero Stödfirdingar kvamner.

Thorhaddus Grandævus erat vir princeps & antistes fani Mæriæ in Thrandheima, is cupidine in Islandiam transmigrandi (adductus) fanum primo destruxit, sed humum & columnas secum vexit, ubi autem in (sinum) Stödvarfiörd appulit, toti sinui eandem, quam in Mæria observari fecerat, sanctitatem addixit, & nullum ibi (animal) præter pecora (e) justo titulo acquisita vita privari permittebat. Ibi per totam exinde ætatem habitavit. Ab illo Stödfiordenses genus deducunt.

CAP. VII.

VII. CAP.

(*m*) Þórhaldr. *A.*

(*e*) heimölu. 5. á heimile sìno 6.

(e) *domi nata* al. *suo in habitaculo.*

VII. CAP.

Hiallti het madr er nam Kleyfarlönd oc allan Breiddal þar upp frá, hanns sun var Kolgrímr er margt manna er frá kvamit (a).

(f) Heriólfr het madr er nam land allt út til Hvalsnesskridna, hanns sun var Eyvindr Vopni er (b) Vopnlíngar ero frá kvamner.

(g) Hereólfr (h) bróder Bryneólfs nam Heydalalönd fyrer nedan Tinnudalsá út til Ormsár, hanns sun var Össur er Breiddæler ero frá kvamner.

Skiölldólfr het madr er nam stræte allt fyrer utan Gnúp oc inn ödrumegin til Ófs oc til Skiöldólfsness hiá Fagradalsá oc Breiddali, hanns sun var Háleygr er þar beó sidan, frá hanom er Háleygea ætt kvamin.

(k) Þiód-

CAP. VII.

Hialltius nomine erat vir qui fundos Kleifenses & supra hos totam (vallem) Breiddal occupavit. Ejus filius erat Kolgrimus de quo multa prosapia descendit (a).

Herjolfus erat nomen viri qui totum territorium extrorsum usque ad Hvalsnesskridas occupavit, ejus filius erat Eyvindus Vopnius, a quo Vopnenses oriundi sunt.

Herjolfus (h) *frater Bryn:jolfi fundos Heydalenses infra Tinnudalsa, extrorsum usque ad Ormsa occupavit, ejus filius erat Össur, a quo Breiddalenses descendunt.*

Skiöldolfus nomen erat viro, qui totum tractum extra Gnupum, & ex altera parte introrsum ad Osum usque & Skiöldolfsnesum apud Fagradalsa, & Breiddalos occupavit. Ejus filius erat Haleygus qui ibi exinde habitavit, ab illo gens Haleygia descendit.

Thiod-

(a) oc hanns epterkomendur bygdu Hest *add.* 6.

(f) Hergólfr. *A.*

(b) Vapnlíngar 5. 7. Vopneyíngar. 6. Vopnfirdíngar *impr.* 10.

(g) Bergólfr. *A.*

(h) sun. 4

(a) *ejusque posteri Hestum incolebant.*

(h) *filius.*

(*k*) Þiódrekr het madr, hann nam fyrst (*c*) Breiddal allan, enn hann stökk brott þadan fyrer Bryneólfi oc ofan í Berufeörd, oc nam þar alla ena nyrdre strönd Berofeardar, oc fyrer sunnan um Búlandsnes oc inn til Raudufkridna ödrumegin, oc beó þar þriá vetur er nú heiter (*d*) Skále. Sídan keypte Beörn enn Háfi jarder at hanom, oc ero frá hanom Berufirdingar kvamner.

Thiodrekus viri nomen erat, qui primo totam (vallem) Breiddal occupavit, sed inde Brynjolfo eum (persequente) in (sinum) Berufiörd se corripiens, omne littus septentrionale Berufiördi & ex altera parte a meridie ultra Bulandsnesum, & introrsum usque ad Raudufkridas territorium occupavit, & tres hyemes in loco nunc Skali appellato habitavit. Postea Biörn Hafius (altus) fundos de illo emit, a quo etiam Berufiordenses descendunt.

Beörn Svidenhorni het madr er nam Álptafeörd hinn nyrdra inn frá Raudaskridum oc Svidinhornadal.

Biörn Svidinhornius (cornu adustum) nomen erat viro, qui (sinum) Alstafiörd septentrionalem intra Raudafkridas & (vallem) Svidinhornadal occupavit.

Þórsteinn Trumbubeinn het frænde Bödvars hins Hvíta, oc fór med hanom til Íslands, hann nam fyrer utan Leyruvog til Hvalsnefsfkridna, hanns sun var Kollr enn Grái fader Þórsteins, födur Þórgríms í Borgarhöfn, födur Steinunnar er átti Gissur Biskup.

Thorsteinn Trumbubeinn (tympani pes) nomen erat cognati Bödvaris Hvitii (Albi), qui cum illo Islandiam petiit, & (territorium) extra Leyruvogum usque ad Hvalsnessfkridas occupavit. Ejus filius erat Kollus Grar (canus) pater Thorsteinis, patris Thorgrimi de Borgarhöfna, patris Steinunnæ, quam Gissur Episcopus in matrimonio habuit.

Bödvar

Bödvar

(*k*) Þór r. *A.*

(*c*) Flió sdal 6.

(*d*) S a . 4. 8 - 10. Þiódreksfkále 6. Skó á. A.

Bödvar enn Hvíti var ſun (z) Þórleifs Midlúngs, Bödvarsſunar Snæþrymu, Þórleifsſunar Hvalaſkúfs, Ánsſunar, Arnarſunar Hyrnu, Þórisſunar, Kóngs, Svína-Bödvarsſunar, Kaunsſunar Kóngs, Sölvaſunar Kóngs, Hrólfsſunar Kóngs ór Bergi, (a) Svaſaſunar jötuns nordan af Dofrum. Rólfr Kóngr átti Gó er gói mánudr er vidkendr, ſyſtur þeirra Gors oc Nors er Norvegr er vid kendr, þeir (b) Brand-Önundr frænde hanns fóro af Vors til Íſlands oc kvamo í Álptafeörd hinn ſydra. Bödvar nam inn frá Leyruvogi dali þá alla er þar liggea, oc ödrumegin til Múla, oc beó at Hofi oc reiſti þar hof mikit. Sun Bödvars var Þórſteinn er átti Þórdíſi dóttur Öſſurar Keiliselgs Hrollaugsſunar, þeirra ſun var Sídu-Hallr er átti (c) Jóreidi Þidrandadóttur, oc er þadan mikil ætt komin. Sun þeirra var Þórſteinn fader Ámunda, födur Gudrúnar, módur

Pp Þór-

Bödvar Hvitius (Albus) erat filius Thorleifi Midlungi (Mediocris), filii Bödvaris Snæthrymæ (tonitru nivalis), filii Thorleifi Hvalaſkufi (cirri cetorum), filii Anis, filii Örnis Hyrnæ (Cornu), filii Thoreris Regis, filii Svina-Bödvaris (Bödvaris porcini), filii Kaunis Regis, filii Sölvii Regis, filii Hrolfi Regis de Bergo, filii Svaſii gigantis e ſeptentrione de Dofris. Rex Rolfus Goam de qva (ſecundus poſt medium hyemis) menſis Goius nomen trahit, ſororem Goris & Noris de qvo Norvegia denominatur, in matrimonio habuit, (Bödvar) ejusqve (b) cognatus Brand-Önundus Vorſis in Iſlandiam trajecere, & in (ſinum) Álftafiörd meridionalem appulere. Bödvar omnes valles intra Leyruvogum ſitas, & ex altera parte usqve ad Mulium territorium occupavit, & Hofi habitavit, ubi magnum fanum exſtruxit. Filius Bödvaris erat Thorſteinn, qvi Thordiſam filiam Öſſuris Keiliselgi, filii Hrollaugi, in matrimonio habuit, eorum filius erat Sidu-Hallus, qvi Joreidam filiam Thidrandii in matrimonio habuit, inde magna deſcendit familia. Eorum filius erat Thorſteinn, pater Amundii, patris Gudrunæ

(z) Midlutigs. 6.
(a) Svada *impr.* Svaſa. 6.
(b) Brönđúlfr bródcr hanns. 6.
(c) Þórdíſi 8-10.

(b) *frater Brönđulfus*

Þórdísar, módor Helgo, módur Gudnýar, módur Sturlusona (*d*).

Brand-Önundr nam land fyrer nordan Múla, Kambsdal oc Melrakkanes, oc inn til Hamarsár, oc er margt manna frá hanom kvamit.

Þórdr Skeggi sun Hrapps Bearnarsunar Bunu, hann átti Vilborgo Ósvallds-dóttur oc Úlfrúnar Eátmundardóttur. Þórdr Skeggi fór til Íslands, oc nam lönd öll í Lóni fyrer nordan, Jökulsár midli oc Lónsheidar, oc beó í Bæ tío vetur eda leingur, enn er hann frág til öndvegisfúlna sinna fyrer nedan heide í Leyruvoge, þá redst hann vestur (*e*) þángat oc beó á Skeggeastödum sem fyrr er ritat. Dótter Þórdar var Helga er Ketelbeörn hinn Gamle átti at Mosfelli. Þórdr Skeggi selldi lönd sín Úlflióti Lögmanni er þar kvam út í Lóni, syni Þóru, dóttur Ketells Hörda-Kára-

runæ, matris Thordisæ, matris Helgæ, matris Gudnyæ, matris filiorum Sturlæ (d).

Brand-Önundus territorium a septentrione Mulii, Kambsdalum & Melrakkanesum, & introrsum usqve ad (amnem) Hamarsa occupavit, ab eo multa descendit prosapia.

Thordus Skeggius, filius Hrappi, filii Biörnis Bunæ, Vilborgam filiam Osvaldi & Ulfrunæ filiæ Edmundi in matrimonio habuit. Thordus Skeggius in Islandiam transmigravit, & omnes fundos a septentrione in Lono, inter (amnem) Jökulsa & (tesqva) Lonsheidam occupavit, & Bæi decem hyemibus, aut diutius, habitavit. Ubi autem de columnis sedis suæ primariæ in Leyruvogum infra Heidam (tesqva) ejectis nuntium perceperat, occidentem versus (e) *eo iter suscepit, & Skeggiastadis, ut antea scriptum est, habitavit. Filia Thordi erat Helga, quam Ketelbiörn Grandævus de Mosfello in matrimonio habuit. Thordus Skeggius suos fundos vendidit Ulflioto Nomophylaci, qui ibi in Lono appulerat, filio Thoræ, filiæ Ketelis, filii*

(*d*) Helga var og móder Þórdar Prests, födur Markúss á Melum. *add. 6.*

(*e*) þannig 4. 7. 8. þannag *impr.* þadan 10.

(d) *Helga etiam mater erat Thordi Sacerdotis, patris Marci de Melis.*

(e) *eo*, al. *inde.*

Kárasunar, Áslákssunar, Bifru-Kárasunar, (*f*) Ánarsunar, Arnarsunar Hyrnu. Þórdr beó nokkra vetur sídan í Lóni er hann spurdi til öndvegissúlna sinna, enn er Úlfliótr var sextugr at alldri, fór hann til Noregs oc var þar þriá vetur, þar settu þeir Þórleifr hinn Spaki módurbróder hanns lög þau er sídan váro köllut Úlfliótslög, enn er hann kvam út, var sett alþíng, oc höfdo menn sídan ein lög á landi her. Þat var upphaf laga hinna heidnu, at menn skylldo eigi hafa höfutskip í haf, enn ef þeir hefdo, þá skylldo þeir aftaka höfut ádur þeir kvæmi í landsýn, oc sigla eigi at landi med gapandi höfdi edur gínandi triónom sva at landvætter fældust vid. Baugr tvíeyringr eda meiri skylldi liggea í hvöreo höfuthofi á stalla, þann baug skylldi hvor godi hafa á hendi ser til lögþínga allra þeirra er hann skylldi seálfr heya, oc riódra hann þar ádur í (*g*) rodru nautsblóds þess er hann blótadi þar seálfr. Hvör sá madr er þar þurfti lögskil af hendi at leysa at dómi, skyldi ádur eid vinna at þeim baugi, oc nefna ser

filii Hörda-Karii, filii Aslaki, filii Bifru-Karii, filii Anis, filii Örnis Hyrnæ. Thordus quasdam hyemes, post nuntium de columnis suis acceptum, Loni habitavit. Ulfliotus autem sexagenarius in Norvegiam trajecit, ibique tres hyemes commoratus est, ibi ille ejusque avunculus Thorleifus Spakius (Sapiens) leges, postea Ulfliotinas appellatas, composuere. Ubi autem ille (Ulfliotus) peregre advenit, forum universale constitutum fuit, & communibus postea legibus terræ hujus (incolæ) usi sunt. Initium legum ethnicarum erat: Nullam navem capitatam in oceano adhibendam esse, quam si adhiberent, caput, priusquam terram videre possent, adimendum, nec hiante capite aut diductis rostris, ne genii terræ (tutelares) perterrerentur, at terram navigandum. Annulus duarum unciarum aut major in quacunque fani principalis ara jaceret, quem annulum quisque Prætor ad omnia comitia legalia, antea tamen cruore tauri, quem ipse ibi mactasset, illitum, manu gestaret. Quicunque actus forenses coram tribunali peragendos haberet, in antecessum super eundem annulum juramentum præstaret, & consacramentales duos vel plures denominaret: Consacra-

(*f*) *omittit. impr.* 9. 10.

(*g*) ríódru 5. raudu 6. rodnu *impr.* 8-10.

ser vatta tva edur fleiri: Nefni ec þat vætti, skylldi hann segea, at ec vinn eid at baugi, lögeid, heálpi mer sva Freyr oc Niördr oc hinn almáttki Ás, sem ec man sva sok þessa sækea (eda veria, eda vitni bera, kvidu edur dóma) sem ec veit rettast oc sannast, oc hellst at lögum, oc öll lögmæt (*h*) skil af hendi leysa, þau er under mic koma medan ec er á þessu þingi (*i*). Þá var landino skipt í feórdúnga, oc skylldi vera þriú þing í feórdúngi, enn þriú höfuthof í þingsókn hverri (*k*), þar váro menn vallder

sacramentalem denomino, diceret, quod super annulum juramentum præsto, juramentum legitimum, ita me adjuvet Freyr, & Niördus, & omnipotens ille As (deus), ac præsentem causam egero, (sive defendero, sive testimonium dixero, (sive) consacramentales denominavero, sive sententiam tulero) ut rectissimum, & verissimum, & legibus maxime consentaneum esse, mihi visum fuerit, & omnes (h) *actus legitimos expedivero, qui mihi (peragendi) sunt, quamdiu his comitiis adero* (i). *Tum terra in quadrantes divisa erat, & constitutum, ut tria fora in singulis quadrantibus, sed tria principalia fana in cujusvis fori territorio essent; ibi viri*

(*h*) skiöl *impr.* 9. 10.

(*i*) Sva sagde vitr madr Þórmódr er Allsheriargodi var á Islande, at med þessum ordum oc þíngmörkum helgudu lángfedgar hanns alþinge. Bödvar hinn Hvíte af Nod: ór Norvegi bygdi fyrstr af Hofi. *add.* 6.

(*k*) Þórsteinn Ingólfsson let setia fyrstr manna þing á Kialarnese ádur álþinge var sett, vid rád Helga Biólu, oc Örlygs at Esiuberge oc annara vitra manna, oc fylger þar enn sökum því godorde alþíngishelgun.

(h) *instrumenta legitima.*

(i) *Ita vir sapiens Thormodus, qui in Islandia Prætor universalis fuit, retulit, majores suos iisdem verbis & formulis comitia universalia instituisse. Bödvar Hvitius (Albus) de Nod in Norvegia Hofum primus inhabitavit.*

(k) *Thorsteinn filius Ingolfi omnium primus forum in Kialarnesó, antequam comitia universalia lege erant recepta, ex Helgii Biolæ, & Örlygi de Esiubergo, & aliorum virorum sapientum consilio constituit, unde & illa pratura ceremonias in comitiis universalibus publicandis adhibitas retinet.*

Þór- Thor-

vallder til at geyma hofanna] at viti oc rettlæti, þeir skylldo nefna dóma á þíngom, oc stýra sakferli, því váro þeir Godar kallader, hvor madr skylldi gefa toll til hoffins, sem nú til kyrkio tíund.

viri fanis præfuturi, sapientia & justitia (probatissimi) eligebantur, qvi in comitiis judicia constituerent, & processum dirigerent, hinc Godii (Prætores) appellabantur. Unus quisque fano tributum, æqve ac nunc templo decimas, penderet.

VIII. CAP.

Þórsteinn Leggr sun Bearnar Blátannar fór ór Sudureyum til Íslands, oc nam lönd öll fyrer nordan Horn til Jökulsár í Lóni, oc beó í Bödvarshollti þriá vetur, hann selldi sídan löndin oc fór aptur í Sudureyar.

Rögnvalldr Jarl á Mæri, sun Eysteins Glumru, (a) Ívarssunar Upplendinga Jarls, Hálfdánarsunar ens Gamla, átte Ragnhilldi dóttur Rólfs Nefio, þeirra sun var Ívar er fell í Sudureyum med Haralldi Kóngi hinum Hárfagra.

 Annar

CAP. VIII.

Thorsteinn Leggus filius Biörnis Blatönnis (Cærulidentis) de Hæbudibus in Islandiam transmigravit, & fundos omnes a septentrione Horni usqve ad (amnem) Jökulsa in Lono occupavit, & Bödvarsholti tres hyemes habitavit; fundos postea vendidit & Habudes repetiit.

Rögnvaldus Comes de Mæria, filius Eysteinis Glumræ, (a) *filii Ivaris Comitis Uplandensium, filii Halfdanis Grandævi, Ragnhildam filiam Rolfi Nefiæ in matrimonio habuit, eorum filius erat Ivar, qvi in exercitu Haraldi Regis Pulchricomi in Hæbudibus occu-*

Þórkell Máne Lögsögumadr var sun Þórsteins Íngólfssunar, Þórmódr var sun Þórkells, er þá var Allsheriargode er kristne kom á Ísland. *add.* 6.

(a) í Vors, sunar. 6.

Thorkell Manius Nomophylax filius erat Thorsteinis filii Ingolfi. Thorkelis filius erat Thormodus, qvi Prætor tunc erat Universalis, cum religio christiana in Islandiam introduceretur.

(a) *in Vors, filii.*

Annar var Gaungo-Rólfr er vann Normandi, frá hanom ero Rúdu-Jarlar kvamner oc Engla Kóngar. Þridi var Þórer Jarl Þeigiandi er átti Álofo Árbót dóttur Haralldar Kóngs Hárfagra, oc var þeirra dótter Bergliót móder Hákonar Jarls ens Ríka. Rögnvalldr Jarl átti fridlosyni þriá, het einn Hrolláugr, annar Einar, þridi Halladr, sá velltist ór jarldóminom í Orkneyom, enn er Rögnvalldr Jarl frá þat, kalladi hann saman syni sína oc spurdi hvör þeirra villdi þá til eyanna, enn Þórer bad hann seá fyrer sinni ferd, Jarlinn kvad hanom vel fara, enn kvad hann þar skylldi ríki taka epter födur sinn. Þá gekk Rólfr fram, oc baud sic til farar, Rögnvalldr kvad hanom vel hendt fyrer saker afls oc hreysti, enn kvadst ætla at meiri ossi væri í skapi hanns, enn hann mætti þegar at löndom setiast. Þá gekk Hrolláugr fram oc spurdi ef hann villdi at hann færi; Rögnvalldr kvad hann ekki Jarl mundi verda, hefer þú þat skap at engi stireölld fylger, muno veger þíner liggea til Íslands, muntu þar verda göfigr oc kynsæll á því landi, enn engi ero her forlög þín. Þá gekk Einar fram oc mællti: Láttú mic til Orkneya, oc

occubuit. Alter erat Gaungo-Rolfus (Rolfus Pedes) qui Normandiam expugnavit, ab illo Comites Rothomagi & Reges Angliæ descendunt. Tertius erat Thorer Theigandius (Taciturnus) Comes, qvi Alofam Arbotam (Annonæ levamen), filiam Regis Haraldi Pulchricomi in matrimonio habuit, quorum filia erat Bergliota, mater Hakonis Rikii (Potentis) Comitis. Rögnvaldus Comes tres filios nothos habuit, primum Hrollaugum, alterum Einarem, tertium Halladum, qvi de Comitatu Orcadensi deturbabatur; quod ubi Comes Rögnvaldus inaudivit, filios suos convocavit, eosqve, qvisnam eorum insulas petere vellet, interrogavit; Thorer suæ profectioni eum prospicere rogavit, qvod ejus (responsum) Comes laudans, in patris eum dominium successurum asseruit. Tunc Rolfus in medium procedens se profecturum obtulit; Rögnvaldus congruum ejus esse robur & fortitudinem, majorem tamen animi ejus, sua ex sententia, æstum esse, qvam ut tunc gubernaculo statim imperii admoveri posset. Tunc Hrolleifus procedens, num se profecturum vellet, qværsivit. Rögnvaldus eum nunqvam Comitem futurum respondit, animus tibi est a violentia alienus, in Islandiam te fata ferent, ibi celeber in ista terra & prosapia felix evades, hic autem nulla tua erunt fata. Tunc Einar procedens dixit: Ut

oc man ec þer því heita er þer man best þykkea, at ec man alldri kvama aptur þer í augsýn. Jarlinn svarar: vel þykki mer at þú farer á brott, enn lítils er mer von at þer, þvíat módorætt þín er öll þrælborin. Epter þat fór Einar vestur, oc lagdi under sic eyarnar, sem seger í sögu hanns. Hrollaugr fór þá til Harallds Kóngs oc var med hanom um ríd, þvíat þeir fedgar komo eigi skapi saman epter þetta.

Ut in Orcades trajiciam, permittas, pollicebor autem, quod tibi erit acceptissimum, me in conspectum tuum nunqvam reversurum. Comes respondit: Quod absis, gratum (quidem) mihi est, parum tamen de te spero, cum totum tibi genus maternum servile sit. Einar postea occidentem versus profectus, insulas, ut in ejus perhibetur vita, sibi subjecit. Hrollaugus tunc ad Haraldum Regem se contulit, & apud eum aliqvandiu egit, eo quod pater & filius post hac concordare non potuere.

IX. CAP.

Hrollaugr fór til Íslands med rádi Harallds Kóngs, oc hafde med ser kono sína oc sunu, hann kvam austur at Horni, oc skaut þar fyrer bord öndvegessúlom sínom, oc bar þær á land í Hornafirdi, enn hann rak undan oc vestur fyrer landit, fekk hann útivist harda oc vatnsätt, þeir tóko land vestur í Leyruvogi á Nesiom, oc var hann þar hinn fyrsta vetur, þá frá hann til súlna sinna, oc fór austur þannig, var hann annan vetur under Íngólfsfelli, sidan fór hann austur í Hornafcörd, oc nam land austan frá Horni til Kvíár, oc beó fyrst under Skards-

CAP. IX.

Hrollaugus e consilio Regis Haralldi in Islandiam, una cum uxore & filiis transmigravit. ille ad Horn orientale venit, ubi columnas sedilis sui principalis in mare projecit, quæ in Hornafiördo in terram deferebantur, ipse autem (tempestate) ad occidentem præter terram depellebatur, maris injuria vexatus penuria aquæ laborabat. Ab occidente ad Leyruvogum in Nesis appulit, ibiqve primam hyemem transegit, tunc de columnis suis nuntium accipiens, & hanc viam ingressus alteram hyemem sub Ingolfsfello commorabatur, orientem versus in Hornafiördum postea pergebat, & territorium ab oriente inde ab Horno usqve ad (amnem) Kvia

Skardsbrekko í Hornafirdi, enn sídan á Breidabólstad í Fellshverfi, þá hafdi hann lógat þeim löndom er nordur váro frá Borgarhöfn, enn hann átti til daudadags þau lönd er sudur váro frá Hreggsgerdismúla. Hrollaugr var höfdíngi mikill oc hellt vingan vid Haralld Kóng, enn fór alldri utan (*a*). Haralldr Kóngr sendi Hrollaugi, sverd, ölhorn oc gullhríng þann er vó fimm aura. Sverd þat átti sídan Kolr Sídu-Hallssun, enn Kolskeggr hinn Fródi hafdi set hornit. Hrollaugr var fader Össurar Keiliselgs er átti Gró dóttur Þórdar Illuga (*b*), þeirra dótter var Þórdís móder Halls á Sído. Annar sun Hrollaugs [var Hróalldr, fader Óttars (*c*) Hvalsróar, födur (*d*) Gudlógar, módor Þórgerdar, módor Járngerdar, módor Valgerdar, módur Böd-

Kvia occupavit, & primo Skardsbrekkæ in Hornafiordo, postea Breidabolstadi in Fellshverfo habitavit, tunc fundos a septentrione Borgarhöfnæ sitos abalienaverat, fundos autem a meridie, inde a Hreggsgerdismulio ad finem usqve vitæ retinuit. Hrollaugus vir erat princeps, amicitiam cum Rege Haraldo constanter coluit, nunqvam autem peregre profectus est (a). *Rex Haraldus gladium, cornu cerevisiale, & annulum aureum ponderis qvinqve unciarum [Hrollaugo misit. Gladium postea istum Kolus filius Sidu-Halli possedit, sed Kolskeggus Polyhistor cornu viderat. Hrollaugus pater erat Össuris Keiliselgi, qvi Groam filiam Thordi Illugii* (b) *in matrimonio habuit, eorum filia erat Thordisa mater Halli de Sida. Alter Hrollaugi filius erat Hroaldus, pater Ottaris* (c) *Hvalrois, patris Gudlogæ, matris Thorgerdæ, matris Jarngerdæ,] matris Valgerdæ, matris Bödvaris,*

(*a*) oc eigi vitiadi hann Rögnvallds Jarls födur síns, þvíat hanom var útídt vid stiúpmódor sína, enn jamnan var vingott med þeim Kóngi, oc sende Haralldr Kóngr hanom gersemar á deyanda degi. *add.* 6.

(*b*) sunar *add.* 6.

(*c*) födur *add. impr.*

(*d*) Þórlaugar. 6. *marg.*

(a) *nec Rögnvaldum] Comitem patrem suum visavit, illi enim cum noverca sua simultas intercedebat, gratia autem Regis constanti utebatur, illiqve Rex Haraldus cimelia die emortuali legavit.*

(b) *filii.*

(c) *patris*

Bödvars, födur Gudnýar, módur Sturlusona (*i*). Önundr var hinn þridi sun Hrollaugs. Hallr á Sídu átti Jóreidi Þidrandadóttur, þeirra sun var Þórsteinn, fader Magnúss, födur Einars, födur Magnúss Biskops. Annar sun Halls var Egill fader Þórgerdar, módur Jóns Biskups ens Helga. Þórvalldr Hallssun var fader Þórdísar, módur Jórunnar, módor Halls Prests, födur Gissorar, födur Magnúsar Biskops. Íngvilldur Hallsdótter var móder Þóreyar, módor Sæmundar Prests hins Fróda. Þórsteinn Hallssun var fader Gudrídar, módor Jóreidar, módor Ara Prests hins Fróda. Þórgerdur Hallsdótter var móder Íngvilldar, módur Leóts, fodur Járngerdar, módor Valgerdar, módur Bödvars, födur Gudnýar, módor Sturlusuna.

varis, patris Gudnyæ, matris filiorum Sturlæ (i). *Önundus erat tertius Hrollaugi filius. Hallus de Sida Joreidam filiam Thidrandii in matrimonio habuit, eorum filius erat Thorsteinn, pater Magni, patris Einaris, patris Magni Episcopi. Alter Halli filius erat Egell, pater Thorgerdæ, matris Jonis Sancti Episcopi. Thorvaldus filius Halli, pater erat Thordisæ, matris Jorunnæ, matris Halli sacerdotis, patris Gissuris, patris Magni Episcopi. Ingvilda filia Halli mater erat Thoreyæ, matris Sæmundi sacerdotis Polyhistoris. Thorsteinn filius Halli pater erat Gudridæ, matris Joreidæ, matris Arii sacerdotis Polyhistoris. Thorgerda filia Halli, mater erat Ingvildæ, matris Lioti, patris Jarngerdæ, matris Valgerdæ, matris Bödvaris, patris Gudnyæ, matris filiorum Sturlæ.*

X. CAP.

Ketell het madr er Hrollaugr selldi sídar Hornafeardarströnd utan frá Horne oc inn til Hamra, hann beó at Medal-

CAP. X.

Vir erat nomine Ketell, cui Hrollaugus litus Hornafiördense extrorsum ab Horno, & introrsum usqve ad Hamros tempore succe-

(*i*) oc födur Þórdar Prests, födur Markúss á Melum *add. 6.*

(i) *& patris Thordi sacerdotis, patris Marci de Melis.*

Medalfelli, frá hanom ero kvamner Hornfirdingar.

(*l*) Audunn hinn Raudi keypti land at Hrollaugi (*k*) utan frá Hömrum oc út ödrumegin til Vidbords, hann beó í Hofsfelli, oc reisti þar hof mikit, frá hanöm ero Hofsfellingar komner.

Þórsteinn enn Skiálgi keypti land at Hrollaugi allt frá Vidbordi sudur um Mýrar oc til Heynabergsár, hanns sun var (*c*) Vestmadr er Mýramenn ero frakvamner.

Úlfr hinn Vorski keypti land at Hrollaugi sudur frá Heinabergsá inn til Hreggsgerdismúla, oc beó at Skálafelli fyrstr manna, frá hanom ero Vorsar kvamner. Sídan færdi Úlfr bú sitt i Papýli, oc beó á Breidabólstad, oc er þar haugr hanns, oc sva Þórgeirs haugr. Þórgeir var sun Vorsa-Úlfs, er beó at Hofi í Papýli.

Þórdr Illugi sun Eyvindar (*m*) Eikikróks, Helgasunar, Bearnarsunar Buno,

succedente vendidit, is Medalfelli habitavit, ab illo Hornfiordenses descendunt.

Audunn Raudius (Rufus) territorium inde ab Hamris, & usqve ad Vidbordum ex altero latere de Hrollaugo emit, ille Hofsfelli habitavit, ibiqve fanum magnum exstruxit. Ab illo Hofsfellenses descendunt.

Thorsteinn Skialgius territorium inde a Vidbordo meridiem versus per Myras (loca paludosa) usqve ad (amnem) Heynabergsá de Hrollaugo emit. Ejus filius erat Vestmadus de qvo Myrenses oriundi sunt.

Ulfus Vorsensis territorium a meridie (amnis) Heynabergsa introrsum usqve ad Hreggsgerdismulium de Hrollaugo emit, & omnium primus Skalafelli habitavit. Ab hoc Vorsenses genus ducunt, Ulfus postea Papylium demigravit, & Breidabolstadi habitavit, ibi qvoqve ejus est tumulus, ut & tumulus Thorgeiris. Thorgeir filius erat Ulfi Vorsensis, qvi Hofi in Papylio habitavit.

Thordus Illugius, filius Eyvindi Eykikroki (unci qverni) filii Helgii, filii Biörnis Bunæ

(*l*) Aunundr. *A.*

(*k*) inn. 6.

(*c*) Vestmunn. 6. Vestmar *impr.* 5. 7. Vestar. *A.*

(*m*) Eikikrofs. 6.

Þuno, (*m*) braut ſkip ſitt á Breidárſandi, hanom gaf Hrollaugr land midlom Jökulsár oc Kviár, oc beó hann under Felli vid Breidá, hanns ſyner váro þeir Örn hinn Sterki, er delldi vid Þórdíſi Jarlsdóttur ſyſtur Hrollaugs, oc Eyvindr Smidr. Dætor hanns váro þær Gró er Öſſor (*d*) átti, oc Þórdís móder Þórbeargar, módur Þórdíſar, módur Þórdar Illuga er vó (*e*) Víga-Skútu.

Áſbeörn het madr ſun Heyángurs-Bearnar (*f*) Herſis ór Sogni (*g*), hann andadiſt í Íſlandshafi, þá er hann villdi út fara, enn Þórgerdur kona hanns oc ſyner þeirra kvámo út. Enn þat var mællt at kona ſkylldi eigi vídara nema land, enn leida mætti kvýgo tvævetra vorlángan dag ſólſetra í midlom, hálfſtalit naut oc haft vel; því leidde Þórgerdr kvígo ſína undan Tóptafelli ſkamt frá

Bunæ (Pedonis), (m) *naufragium in Breidarſando fecit; Huic Hrollaugus territorium inter (amnes) Jökulsa & Kvia dedit, is Felli apud (amnem) Breida habitavit. Ejus filii erant Örn Sterkius (Robuſtus), qui cum Thordiſa filia Comitis, ſorore Hrollaugi, lites habuit, & Eyvindus Smidus (Faber). Ejus filiæ erant Groa uxor* Öſſuris (d), *& Thordiſa, mater Thorbiörgæ, matris Thordiſæ, matris Thordi Illugii,* (e) *qui Vigaſkutam occidit.*

Vir erat, nomine Aſbiörn, filius Heyangurs-Biörnis (f) *Baronis de Sognia* (g). *Ille in oceano Iſlandico, peregre profecturus deceſſit, uxor autem ejus Thorgerda, eorumque filii peregre advenerunt. Erat traditio (juris) mulieri majus territorium non eſſe occupandum, quam quod juvenca bima per diem vernum, inter ortum ſolis ejusque occaſum, (ſive) bove ſemimaturo & bene alito ducto circumire poſſit. Thorgerda igitur juvencam ſuam a Toptafello prope (amnem) Kvia me*

(*m*) hann fór til Iſlands oc *add.* 6.
(*d*) Hrollaugsſun *add.* 6.
(*e*) Vigaſkúta 6. 9.
(*f*) lends manns 6.
(*g*) hann var ſun Helga Helgaſunar *add.* 6.

(m) *ille in Iſlandiam trajecit &*
(d) *filius Hrollaugi.*
(e) *quem Vigaſkuta.*
(f) *viri nobilis.*
(g) *ille filius erat Helgii, filii Helgii.*

frá Kviá sudur oc i (h) Kideaklett hiá Jökullsfelli fyrer vestan. Þórgerdur nam land um allt Íngólfshöfdahverfi midli Kviár oc Jökullsár, oc beó hún at Sandfelli, oc Gudlögr sun þeirra Ásbearnar epter hana, frá hanom ero Sandfellingar komner. Annar sun þeirra var Þórgíls er Hnappfellíngar ero frákvamner. Þridi var Össur í Bakkarhollti, oc hinn ellri Vedormr, fader Þurídar Hofgydeo. Össur var fader Þórdar Freys-Goda er margt manna er frá kvamit. Álfeidur var móder Þórdar Freys-Goda oc Þurídar Hofgydeo.

meridiem versus ad Kidiaklettum apud Jökullsfellum ab occidente deducebat. Thorgerda territorium per totum Ingolfshöfdahverfum inter (amnes) Kvia & Jökullsa occupavit, & Sandfelli habitavit, ejusqve & Asbiörnis post illam filius Gudlogus a qvo Sandfellenses genus deducunt. Alter eorum filius erat Thorgils, a qvo Hnappfellenses originem trahunt. Tertius erat Össur de Bakkarhollto, & Vedormus senior, pater Thuridæ Hofgydiæ (sacerdotis fani). Össur pater erat Thordi Freysgodi (Prætoris Freyis) a qvo multi descendunt. Alfeida mater erat Thordi Freysgodii & Thuridæ Hofgydiæ.

Helgi het annar sun Heyángursbearnar, hann fór til Íslands oc beó at Raudalæk at rádi Þórgerdar frá Sandfelli, hanns sun var Hillder er Raudlækingar ero frá kvamner.

Helgius nomen erat alteri Heyangurs-Biörnis filio, qvi Islandiam petiit, & e consilio Thorgerdæ de Sandfello Raudalæki habitavit. Ejus filius erat Hillder de qvo Raudlækenses descendunt.

(f) Bárdr var hinn þridi sun Heyángursbearnar er fyrr er getit, hann nam fyrst Bárdardal nordur, enn sídan fór hann sudur um Vonarskard, Bárdargöto, oc nam Fliótshverfi allt oc beó at Gnúpum, hann var kalladr Gnúpa-Bárdr, hanns

Bardus tertius erat Heyangurs-Biörnis filius, cujus antea mentio facta est, ille (vallem) primum Bardardal septentrionalem occupavit, postea per Vonarskardum Bardargata meridiem versus iter fecit, totum territorium Fliotense occupavit, & Gnupis habitavit, ille Gnupa-Bardus cognominatus est.

(h) Kviaklett *impr.* 9. *marg.* Kidiakleit. 5.
(f) Hördr. *A.*

hanns syner varo þeir Þórsteinn oc Sigmundr, Egell oc Nefsteinn, Þorbeörn Krumr, Heör oc (*a*) Gísli oc Þórgrímr, níunde Beörn fader Geira at (*b*) Lundum, fódur Þórkells Læknis, fodur Geira, fódur Þórkells Kanúka, vinar Þórláks Biskups ens Helga, er fetti reglustad í Þykkvabæ.

est. Ejus filii erant Thorsteinn & Sigmundus, Egell & Nefsteinn, Thorbiörn Krumus, Hiör, Gislius & Thorgrimus, nonus Biörn pater Geirii de Lundis, patris Thorkelis Lækneris (Medici), patris Geirii, patris Thorkelis Canonici, amici Thorlaki Sancti Episcopi, qvi cœnobium Thykkabæi constituit.

CAP. XI.

Eyvindr (*c*) Karpi nam land í midli Almannaflióts oc (*h*) Geirlandsár, oc beó at Forsi fyrer vestan (*g*) Módólfsgnúp. Hanns syner vóro þeir Módólfr Smidr, fader þeirra Rólfs oc Ketells oc Ástrídar Mannvitsbrekko. Annar var Önundr fader Þraslaugar, módor Tirfíngs oc Halldórs, fódur Tirfings, fódur Teits. Ádur Almannafliót hlypi, var þat kallat (*d*) Tóptalækr.

CAP. XI.

Eyvindus Karpius (Cyprinus) territorium inter (fluvios) Almannafliot & Geirlandsa occupavit, & Forsi ab occidente Modolfsgnupi habitavit. Ejus filii erant Modolfus Smidus (Faber), pater Rolfi & Ketelis & Astridæ Mannsvitsbrekkæ. Alter erat Önundus, pater Thraslaugæ, matris Tirfingi & Haldoris, patris Tirfingi, patris Teiti. Antequam (fluvius) Almannafliot proruerit, nomine Toptalæki veniebat.

(*a*) *omittit. impr.*
(*b*) Laugum 6.
(*c*) Karfi 6. Korpi M. 9. 10. Korpa *impr.* Krapi 11.
(*h*) Geirsá. *A.*
(*g*) Medulfellsgnúp. *A.*
(*d*) Raptalækr 5. M.

Ketell enn Fíflſki het madr (*i*) ſun Jórunnar Mannvitsbrekko dóttur Ketells Flatneſs, hann fór til Íſlands af Sudureyum, oc var vel kriſtinn, hann nam land á midlom Geirlandsár oc (*e*) Feardarár fyrer ofan Nýkoma. Ketell beó í Kyrkiobæ, höfdo þar ádur ſetit Papar, oc eigi mátto þar heidner menn búa. Ketell var fader Áſbearnar, födur Þórſteins, födur Surts, födur Sighvats Lögſögomanns, födur Kolbeins, födur Gudrúnar, módur Narfa oc Lodmundar Skeggeaſunar. Hilldur het dótter Áſbearnar, móder Þóris, fodur Hilldar er Skarphedinn átti. Þórbeörg het dótter Ketells hins Fíflſka, hana átti Vali ſun Lodmundar ens Gamla (*a*).

Ketell Fifſkius (Stolidus) nomen erat viro, filio (i) *Jorunnæ Mannvitsbrekkæ, filiæ Ketelis Flatneſi (Simi), qui ex Hebudibus in Iſlandiam trajecit, is ſolide erat Chriſtianus. Ille territorium inter (amnes) Geirlandsa & Fiardara ſupra Nykomum occupavit. Ketell Kyrkiobæi habitavit ubi Papæ antea manſionem habuerant, ethnicis ibi habitare non fuit conceſſum. Ketell pater erat Aſbiörnis, patris Thorſteinis, patris Surti, patris Sighvati Nomophylacis, patris Kolbeinis, patris Gudrunæ, matris Narfii & Lodmundi filii Skeggii. Hillda filia erat Asbiörnis, mater Thoreris, patris Hildæ, quam Skarphedinn in matrimonio habuit. Thorbiörga nomen erat filiæ Ketelis Fifſkii, quam Valius filius Lodmundi Grandævi in matrimonio habuit* (a).

Bödmódr het madr er land nam midli Drífandi oc Feardarár, oc upp til

Bödmodus nomen erat viri, qui territorium inter Drifandium & Fiardara, ſurſum

(*i*) Sun Ketells Flatneſs. *A.*

(*e*) Fiadrár. *Hauksbók ſemper.*

(*a*) Þórdr het ſun Surts ór Kyrkeobæ, fader Gudrúnar, módor Þóro, módcr Þórſteins Hólmuns, födur Gunnhilldar, módor Jódiſar, módur Vilborgar, módur Magnúſs, födur Snorra, födur Hallberu er átti Markús Þórdarſun í Melum. *add.* 6.

(i) *Ketelis Simi.*

(a) *Thordus nomen erat filio Surti de Kyrkiobæ, patri Gudrunæ, matris Thoræ, matris Thorſteinis Holmunis, patris Gunnhildæ, matris Jodiſæ, matris Vilborgæ, matris Magni, patris Snorrii, patris Hallberæ, quam Marcus filius Thordi de Melis in matrimonio habuit.*

til (*b*) Bödmódshorns, hann beó í Bödmódstúngo, hanns ſun var Óleifr er (*c*) Óleifsborg er vidkend, hann beó í Hollti, hanns ſun var Veſtar, fader Helga, födur Gró er (*d*) Glædr átti,

ſum uſqve ad Bödmodshorn occupavit. Is Bödmodstungæ habitavit. Ejus filius erat Oleifus de qvo Oleifsborga nomen trahit, is Holti habitavit. Ejus filius erat Veſtar, pater Helgii, patris Groæ, qvam Glœdus in matrimonio habuit.

Eyſteinn hinn Digre fór af Sunnmære til Íſlands, hann nam land fyrer auſtan Geirlandsá til móts vid Ketel hinn Fíſlſka, oc beó í Geirlande, (*e*) hanns ſun var Þórſteinn frá Kelldognúpi.

Eyſteinn Digrius (Craſſus) de Sunnmœria in Iſlandiam demigravit, & territorium ab oriente (amnis) Geirlandsa uſqve ad limites territorii Ketelis Fiſlſkii occupavit, & Geirlandi habitavit (e), (f) *ejus filius erat Thorſteinn de Kelldognupo.*

Eyſteinn ſun Hrana Hilldisſunar Paraks fór ór Noregi til Íſlands, hann keyp-

Eyſteinn filius Hranii, filii Hillderis Paraki de Norvegia in Iſlandiam transmigra-

(*b*) Bödmódshrauns *impr.* 5. M.

(*c*) Oleifsbiörg. 6. Oleifsberg. *A.*

(*d*) Glæder. 5. M.

(*e*) hann var fader Þórkells, födur Þórſteins frá Kelldugnúpi, födur Þóridar, módur Alofar, módur Gudrúnar, módor Þórvallds, födur Ingeridar, módor Aſtridar, módor Ingebiorgar, módor Þuridar, módur Hallberu er átti Markús Þórdarſun frá Melum *add.* 6.

(e) *ille pater erat Thorkelis, patris Thorſteinis de Kelldognupo, patris Thoridæ, matris Alofæ, matris Gudrunæ, matris Thorvaldi, patris Ingeridæ, matris Aſtridæ, matris Ingebiörgæ, matris Thuridæ, matris Hallberæ, uxoris Marci de Melis filii Thordi.*

(f) *filiam Thorſteini de Kelldugnup Thordiſam uxorem habuit.* A.

keypti lönd at Eyſteini Digra þau er hann hafdi numit, oc kvad vera Medallönd, hann beó at Skardi, hanns börn váro þau Hillder oc Þórleót er átti Þórſteinn at Kelldognúpi. Hillder villdi færa bú ſitt í Kyrkeobæ efter Ketel, oc hugdi at þar mundi heidinn madr búa mega, enn er hann kvam nær at túngardi, vard hann bráddaudr, þar liggur hann í. Hilldishaugi.

gravit, is territoria quæ Eyſteinn Digrius occupaverat de illo emit, quæ Medallönd (territoria mediocria) eſſe dictitavit; Is Skardi habitavit. Ejus liberi erant Hilder & Thorliota uxor Thorſteinis de Keldognupo. Hilder Ketele defuncto Kyrkiobæum demigrare præſumſit, ibique viro ethnico habitare conceſſum eſſe autumavit, ubi autem ad ſepimentum preti ſtercorati appropinqvavit, morte repentina obiens in Hildishaugo (tumulo Hilderis) dicto in loco jacet.

Vilballdr het madr bróder Áſkells Hnokkans, þeir váro ſyner Dofnaks, hann fór af Írlandi til Íſlands, oc hafdi ſkip þat er hann kalladi Kuda, oc kvam í Kudafliótsós, hann nam Túngulönd öll á milli Skaptár oc Hólmsár, oc beó á Búlandi, hanns börn váro þau Biólan fader Þórſteins, oc Ölver Mudr oc Biöllok er átti Áſlákr Aurgodi.

Vir erat nomine Vilbaldus, frater Askelis Hnokkanis, illi filii erant Dofnaki. Is de Hibernia in Iſlandiam, navi qvæ Kuda appellabatur, vectus, demigravit, & in oſtio (fluvii) Kudaflioti appulit. Is omnes fundos Tungenſes inter (amnes) Skapta & Holmsa occupavit, & Bulandi habitavit. Ejus liberi erant, Biolan pater Thorſteinis, & Ölver Mudus (os), ac Biölloka, qvam Aslakus Aurgodius in matrimonio habuit.

Leidólfr Kappi het madr er nam land fyrer auſtan Skaptá til Drífanda, oc beó at Á fyrer auſtan Skaptá út frá Skál, enn annat bú átti hann á Leidólfsſtödum under Leidólfsfelli, oc var þar

Leidolfus Kappius (Athleta) nomen erat viro, qvi territorium ab oriente (amnis) Skapta uſqve ad Drifandium occupavit, & (in prædio) A ab oriente Skapta extra Skalam habitavit, alteram vero villicationem Leidolfsſtadis ſub Leidolfsfello habuit, ibi tunc fre-

þar þá margt bygda. Leidólfr var fader Þórunnar, módur Hróars Túngu-Goda. Hróar átti Arngunni Hámundardóttur systur Gunnars á Hlídarenda, þeirra börn váro þau Hámundr Hallti oc Ormhilldur. (a) Vemundr het sun Hróars oc ambáttar. Hróar tók Þórunni (b) Brún dóttur Þórgíls ór Hvammi í (c) Mýdal, Þórfinnr het sun þeirra. Hróar beó fyrst í Ásum, sídan tók hann Lómagnúpslönd af Eysteine (d) syne Þórsteins Titlings oc (e) Audar Eyvindardóttur, (e) systur þeirra Módólfs oc (f) Branda. Þraslaug var dótter Þórsteins, Titlings er átti Þórdr Freys-Godi. Önundr Töskubak frændi Þórsteinsbarna skoradi Hróar á hólm á Skaptafells þingi, oc fell at fótom Hróari. Þórsteinn Upplend-

frequens erat colonia. Leidolfus pater erat Thorunnæ, matris Hroaris Prætoris Tungensis. Hroar Arngunnam, filiam Hamundi, sororem Gunnaris de Hlidarendo, in matrimonio habuit, eorum liberi erant Hamundus Halltius (*Claudus*) *&* *Ormhilda. Nomen filii Hroaris & ancillæ erat Vemundus. Hroar Thorunnam* (b) *Brunam, filiam Thorgilsis de Hvammo Mydalensium rapuit, eorum filius nomine erat Thorfinnus. Hroar primo Asis habitavit, fundos deinde Lomagnupenses Eysteini filio Thorsteinis Titlingi* (*Passeris*) *&* (e) *Audæ, filiæ Eyvindi, sororis Modolfi & Brandii itidemit. Thraslauga filia erat Thorsteinis Titlingi, quam Thordus Freys-Godius in matrimonio habuit. Önundus Töskubak* (*Tergum peræ*) *liberorum Thorsteinis cognatus, Hroarem in foro Skaptafellensi ad certamen provocavit, & ad pedes Hroaris procidit. Thorsteinn Upplendingus*

(a) Vebrandr. 5. 7. M.

(b) Bryneólfsdóttur, 4. 6. 8. 9. *marg.* Brún, dóttur Bryneólfs 5. M. *Hauksbók.*

(c) Mirdal *impr.* 8.

(d) *omitt. impr.*

(e) Audur Eyvindar dótter syster, *impr.*

(f) Brandar *impr.*

(b) *filiam Bryniulfi al. Brunam, filiam Bryniulfi.*

(e) *Auda filia Eyvindi soror.*

lendíngr tók Þórunni Brún oc hafdi utan, Hróar fór oc utan, þá drap hann Þröst berserk á hólmi er naudga villdi eiga Sigrídi húsfreyo hanns, enn þeir Þórsteinn sættust. Módólfssyner váro at vígi Hróars, oc Þórer mágr þeirra, Brandi frá Gnúpom oc Steinólfr búi hanns, Hámundr hefndi þeirra Hróars.

gus Thorunnam Brunam rapuit, & peregre secum deduxit, Hroar peregre qvoqve profectus est, tunc Thröstum athletam furibundum qvi uxorem ejus Sigridam invitam sibi ascisсere conabatur, in duello occidit, Thorsteinn autem & ille invicem reconciliati sunt. Filii Modolfi, eorumqve affinis Thorer, Brandius de Gnupis, ejusqve fundi conductor Steinolfus cædi Hroaris interfuere; Hamundus Hroaris & reliqvorum (mortis) ultor erat.

XII. CAP.

Ísólfr het madr, hann kvam út sìd landnámatídar, oc skoradi á Vilballd til landa edur hólmgaungo, enn (g) Villballdr villdi eigi bereast, oc fór brott af Búlandi, hann átti þá land midli Hólmsár oc Kudafliótз. Enn Ísólfr fór þá í Búland oc átti land midli Kudafliótз oc Skaptár. Hanns sun var Hrani á Hranastödum, enn dótter Beörg er átti Önundr sun Eyvindar (h) Karpa. Þraslaug var dótter þeirra er átti Þórarinn sun Ölvis í Höfda.

CAP. XII.

Nomen erat viro Isolfus, qvi tempore terræ occupandæ vergente peregre advenit, & Vilbaldo conditionem (aut) fundos (occupatos derelinqvendi) aut duelli (eligendam proposuit). Vilbaldus duellum recusavit, sed Bulando demigravit, ille fundos tunc inter (amnes) Holmsa & Kudafliot possedit. Isolfus tunc Bulandum demigravit, & territorium inter (amnes) Kudafliot & Skapta possedit. Ejus filius erat Hranius de Hranastadis, filia autem Biörga, uxor Önundi, filii Eyvindi Karpii (Cyprini). Thraslauga eorum erat filia, qvam Thorarin filius Ölveris de Höfdio in matrimonio habuit.

Rafn

Rafn

(g) Bilbald. *A.*

(h) Korpa *impr.*

Rafn Hafnarlykell var víkíngr mikell, hann fór til Íslands, oc nam land í milli Hólmsár oc Eyarár, oc beó í Dynskógom. Hann vissi fyrer ellds uppkomo, oc færdi þá bú sitt í Lágey, hanns sun' var Áslákr Aur-Godi er Lágeyíngar ero frákvamner.

Rólfr Höggvandi het madr, hann beó á Nordmæri, bær hanns het Mollda-tún, hanns syner váro þeir Vemundr oc Molldagnúpr, þeir varo vígamenn mikler oc járnsmider. Vemundr kvad þá er hann var í smidio:

Ek bar einn
af ellifo
banaord.
Bláftu meir!

Gnúpr fór til Íslands fyrer vígasaker þeirra brædra oc nam land midli Kuda-fleóts oc Eyarár, oc Álptaver allt, þá var þar vatn mikit, oc álptaveidar á. Gnúpr var mikilmenni, oc selldi land þeim mönnom er sídar kvámo út, oc vard þar feölbygt ádur jardelldr rann ofan, þá flúdo aller vestur til Höfda-brekko, oc gordo þar tialldbúder, er

 heiter

Rafn Hafnarlykell (Clavis portus) strenuus erat pirata qvi in Islandiam proficiscebatur, & territorium inter (amnes) Holmsa & Eyara occupavit, & Dynskogis habitavit. Ignis (subterranei) eruptionem præsagiens, Lageyam demigravit.' Ejus filius erat Aslakus Aurgodius (Prætor Aurensis), de qvo Lageyenses descendunt.

Rolfus Höggvandius (cædens) nomen erat viro, qvi in Nordmœria, & prædio Moldatun nominato habitavit. Ejus filii erant Vemundus & Molda Gnupus interfectores & fabri ferrarii eximii. Vemundus in fabrica (ferraria) constitutus hoc cecinit:

Unus ego reportavi
de undecim.
cædis famam.
(follem) fortius ventila!

Gnupus ob cædes suas & fratris in Islandiam demigravit, & territorium inter (amnes) Kudafliot & Eyara, & totum Alftaverum occupavit, ibi tunc lacus erat magnus, & in illo cygnorum captura. Gnupus vir erat magnificus, & fundos viris postea peregre adventantibus vendidit; freqvens ibi, anteqvam ignis proruebat subterraneus, colonia exstitit, omnes vero orientem versus Höfdabrekkam tunc confugere, & tentoria in lo-

co

heiter á Tialldavelli, enn Vemundr Smidr sun Sigmundar Kleykis leyfdi þeim eigi þarvist, þá fóro þeir í Hrossagard oc gordo þar skála, oc sáto þar um veturin, oc gordist þar úfridr med þeim oc vígafór, þar fello syner Mollda-Gnúps tveir oc seálfr hann. Enn Beörn sun hanns hefndi þeirra, allra. Enn um varit epter fóro þeir Beörn oc Gnúpr vestur í Grindavík, oc stadfestust þar, þeir höfdo fátt kvikfeár. Þeir váro þá fulltída syner Mollda-Gnúps Beörn oc Gnúpr, Þórsteinn (*h*) Hrúngner oc Þórdr Leggeandi. Beörn dreymdi um nótt at bergbúi kvæmi at hanom, oc baud at gora felag vid hann, enn hann þóktist játa því. Epter þat kvam hafr til geita hanns, oc (*k*) tíngadist þá sva fliótt fe hanns, at hann vard skiótt vellaudigr, sídan var hann Hafur-Beörn kalladr, oc var bædi ríkr oc stóraudigr. Þat

eo Tialdavöllus (campus tentoriorum) nominato, erexere, Vemundus autem Smidus (Faber) filius Sigmundi Kleykeris mansionem ibidem non concessit, tunc Hrossagardum (sepimentum eqvorum) se contulere, domum solitariam ibi exstruxere, & hyemem ibi commorati sunt, ubi inter illos discordia & cædibus ortis, duo filiorum Moldagnupi & ille ipse occubuit, Biörn autem ejus filius hujus & illorum (necem) ultus est. Vere (seqvente) Biörn & Gnupus occidentem versus Grindavikam proficiscebantur, ubi sedem habitaculi figebant, pauca illis erant pecora. Filii Moldagnupi Biörn & Gnupus, Thorsteinn Hrungner & Thordus Leggiandius (transfigens) maturæ tunc erant ætatis. Biörn saxicolam noctu ad se venientem per somnum vidit, qvi societatem cum illo se facturum pollicebatur, qvod se acceptare sibi visus est. Hircus postea capris ejus accessit, tum pecora ejus tam (k) *cito accrevere, ut brevi prædives evaderet, hinc cognomen Hafurbiörn (Biörn hirci) nactus est, is & potens erat & admodum dives.*

(*h*) Hriugner 6. Hrungver 8. Hrugner *impr.* 10. Hryngver 6.

(*k*) tímgadest. 4. 5. M.

(k) *mature peperere.*

Þat sá (m) úfreſker menn at landvætter aller fylgdo Hafur-Birni þá er hann fór til þíngs, enn Þórſteini oc Þórdi brædrum hanns þá er þeir fóro til veida oc fiſke. Hafur-Beörn átti Jórunni ſtiúpdóttur Gnúps bródur ſins; þeirra ſun var Svertíngr er átti Húngerdi dóttur Þórodds Túngu-Oddsſunar oc Jófrídar Gunnarsdóttur. Þeirra dótter Þórbeörg, móder Sveinbearnar, födur Bórólfs, födur Þórdíſar, módor Helgo, módor Gudnýar, módur Sturluſona. Gnúpr Mollda-Gnúpsſon átti Arnbeörgu Rádormsdóttur ſem fyrr er ritat. Idun var dótter Mollda-Gnúps ſem átti Þióſtar á Álptaneſi, Þórmódr var ſun þeirra. Frá Mollda-Gnúpi er margt ſtórmenni kvamit á Íſlandi, bædi Biſkupar oc Lögmenn.

dives. (m) *Homines fanatici genios terræ (tutelares) Hafurbiörnem ad comitia proficiſcentem, Thorſteinem autem & Thordum ejus fratres venatum & piſcatum euntes, ſequi videbant. Hafur-Biörn fratris ſui Gnupi privignam Jorunnam in matrimonio habuit, eorum filius erat Svertingus, qui Hungerdam, Thoroddi filii Tungu-Oddi, & Jofridæ filiæ Gunnaris, filiam in matrimonio habuit, eorum filia Thorbiörga, mater Sveinbiörnis, patris Botolfi, patris Thordiſæ, matris Helgæ, matris Gudnyæ, matris filiorum Sturlæ. Gnupus filius Molda-Gnupi Arnbiörgam filiam Radormi, ut antea ſcriptum eſt, in matrimonio habuit. Iduna filia erat Molda-Gnupi, quæ Thioſtari de Alſtaneſo nupſit, quorum filius erat Thormodus. A Molda-Gnupo multi Iſlandiæ magnatum, tam Epiſcopi quam Nomophylaces genus deducunt.*

XIII. CAP.

(n) Eyſteinn het madr ſun Þórſteins Drángakarls, hann fór til Íſlands af Háloga-

CAP. XIII.

Vir erat nomine Eyſteinn, filius Thorſteinis Drangakarlis, qui de Halogalandia in

(m) ófreſk kona 5. 6. M.

(n) Gunnſteinn. *A. quem poſtea appellat Thorſtenum.*

(m) *Fanatica mulier - - - vidit.*

logalandi, oc braut skip sitt, enn meiddist í vidum leáltur, hann bygdi (*o*). Fagradal, enn kerlíngo eina rak af skipino í Kerlingarfirdi, þar er nú Höfdársandr.

in Islandiam trajecit, & naufragium fecit, ipse vero tabulis lædebatur. Fagradalum inhabitavit, vetula quædam e navi (fracta) in Kerlingarfiördum (sinum vetulæ) ejiciebatur, ibi nunc est Höfdarsandus.

Ölver sun Eysteins nam land fyrer austan Grímsá, þar hafdi engi madr þorat at nema fyrer landvættum sídan Hiörleifr var drepinn. Ölver beó í Höfda, hanns sun var Þórarinn í Höfda, bróder sammædri Halldórs Örnúlfssunar er Mördr Útrækea vó under Hömrum, oc (*a*) Arnórs er þeir Flosi oc Kolbeinn syner Þórdar Freys-Goda vógo á Skaptafellsþíngi.

Ölver filius Eysteinis territorium ab oriente (amnis) Grimsa occupavit, post Hiörleisi cædem geniorum terræ (tutelarium) causa, territorium ibi nemo occupare ausus fuerat. Ölver Höfdii habitavit, ejus filius erat Thorarin de Höfdio, frater uterinus Haldoris filii Örnulfi, quem Mördus Urækia prope Hamros interfecit, & Arnoris, quem Flosius & Kolbeinn, filii Thordi Freys-Godii, in foro Skaptafellensi percussere.

Sigmundr Kleyker sun Önundar Býlls (*b*) nam land á milli Grímsár oc Kerlíngarár er þá fell fyrer vestan Höfda. Frá Sigmundi ero þrír Biskupar kvamner, Þórlákr hinn Helgi, Páll oc Brandr.

Sigmundus Kleyker filius Önundi Byllis (b) territorium inter (amnes) Grimsa & Kerlingara, qui ab occidente Höfdii tunc temporis prolabebatur, occupavit. A Sigmundo tres Episcopi, Thorlacus Sanctus, Paulus & Brandus genus deducunt.

Beörn

Biörn

(*o*) Fagrabæ. *A.*

(*a*) Arnór. 6.

(*b*) Hróarssunar Horns, Brunasunar, er bragd vann á Brávelle. *add. 6. al.* varvelle *infra.*

(b) *filii Hroaris Hornis, filii Brunii, qvi facinus in Bravallis patravit.*

Beörn het madr audigr oc (c) ofláti mikill, hann fór til Íslands af Valldresi, oc nam land á milli Kerlingarár oc Hafursár, oc beó at Reini. Hann átti íllt vid Lodmund hinn Gamla. Frá Reini-Birni er hinn Helgi Þórlákr kvaminn.

Lodmundr hinn Gamli nam land midli Hafursár oc Fúlalækear sem fyrr er ritat. Þat er þá het Fúllækr er nú köllut Jökullsá á Sólheimasandi er skilúr landsfeórdúnga (d). Lodmundr hinn Gamli á Sólheimum átti margt barna, sex sunu edur fleiri. Vali het sun hanns, fader Sigmundar er átti Oddlaugu dóttur Eyvindar ens Eyverska. Sumarlidi het annar sun Lodmundar, fader Þórsteins Holmuns í Mörk, födur Þóru, módur Steins, födur (e) Þóro, módor Surts ens Hvíta Skaptastiúps, hann var Sumarlidasun. Skapti Lögmadr átti Þóro sídar enn Sumarlidi, þat segir í Ölvusingakyni.

Biörn nomen erat viro opulento & (c) admodumglorioso, qvi de Valdresia in Islandiam transmigravit, & territorium inter (amnes) Ketlingara & Hafursa occupavit, & Reinæ habitavit. Lites cum Lodmundo Grandævo habuit. A Biörne Reinensi Sanctus Thorlacus descendit.

Lodmundus Grandævus territorium inter (amnes) Hafursa & Fulalækum, ut antea scriptum est, occupavit. (Amnis) qui tunc nomine veniebat Fulalæki, nunc Jökullsa in Solheimasando audit, & inter terræ quadrantes limes est (d). *Lodmundus Grandævus de Solheimis multos liberos, sex (eqvidem) filios aut plures progenuit. Valius ejus erat filius, pater Sigmundi, qvi Oddlaugam filiam Eyvindi Eyensis in matrimonio habuit. Sumarlidius nomen erat secundo Lodmundi filio, patri Thorsteinis, filii Holmunis de Mörk, patris Thoræ, matris Steinis, patris Thoræ, matris Surti Hvitii (Albi) privigni Skaptii, ille filius erat Sumarlidii. Skaptius Nomophylax Thoram post Sumarlidium in matrimonio habuit, ut in Genealogia Öl-*

(c) skartsmadr 5. M.

(d) Lodmundr beó í Lodmundarhvammi, oc kalladi þar Sólheima. *add.* 6.

(e) *omitt.* 6.

(c) *affluentem munditiem affectans.*

(d) *Lodmundus Lodmundarhvammi habitavit, cui huic nomen Solheimar (mundi solares) indidit.*

kyni. Vemundr het hinn þridi sun Lodmundar, fader Þórkötlo, er átti Þórsteinn Visill, þeirra dótter var Arnkatla móder Hróa oc Þórdísar er átti Steinn Brandsfun, þeirra dótter var Þóra. Ari het hinn feórdi sun Lodmundar. Hróalldr enn fimti. Ófeigr hinn fetti sun Lodmundar laungetinn, hann átti Þraslaugu dóttur Eyvindar Eyverska, systur Oddlaugar, frá þeim öllum er margt manna kvamit (*f*).

Nú ero ritur landnám í Austfirdinga feórdúngi epter því sem vitrer menn oc fróder hafa sagt, hefer í þeim feórdúngi margt stórmenni verit sidan, oc þar hafa stórar sögor gorst. Enn þesser hafa þar stærster landnámsmenn verit: Þórsteinn Hvíti, Bryneólfr enn Gamli, Graut-Atli oc Ketell Þidrandasyner, Hrafnkell Godi oc Bödvar enn Hvíti, Hrollaugr sun Rögnvallds, Össur sun Ásbearnar Heyángursbearnarsunar er Freysgydlingar ero frá kvamner, Ketell hinn Físki oc Leidólfr Kappi.

FIMTE

Ölvisensium perhibetur. Vemundus nomine erat tertius Lodmundi filius, pater Thorkatlæ, qvam Thorsteinn Visell in matrimonio habuit, eorum filia erat Arnkatla, mater Hroii & Thordisæ, qvam Steinn filius Brandi uxorem duxit, eorum filia erat Thora. Arius nomen erat qvarti filii Lodmundi; Hroaldus erat qvintus. Ofeigus sextus Lodmundi filius nothus, in matrimonio habuit Thraslaugam filiam Eyvindi Eyensis, sororem Oddlaugæ. Ab omnibus his multa prosapia descendit (f).

Jam territoria in qvadrante orientali occupata, ut viri sapientes & multiscii retulere, descripta sunt. Qvadrantem illam multi magnates exinde incoluere, multaque ibi res insignes gestæ sunt. Hi autem ibidem maxime inclyti terræ occupatores fuere: Thorsteinn Hvitius, Brynjulfus Grandævus, Graut-Atlius, & Ketell filius Thidrandi, Hrafnkell Prætor, & Bödvar Hvitius, Hrollaugus filius Rögnvaldi, Össur filius Asbiörnis filii Heyangurs-Biörnis, a qvo Freysgodenses descendunt, Ketell Fiflskius, & Leidolfus Kappius.

PARS

(*f*) Þóra Steinsdótter syster Surts var móder Þórsteins, födur Gunnhilldar, módur Júdísar, módur Villborgar, módur Magnúss, födur Snorra, födur Hallbero, er átti Markús Þórdarsun á Melum. *add.* 6.

(f) *Thora filia Steinis, soror Surti erat mater Thorsteinis, patris Gunnhildæ, matris Jodisæ, matris Vilborgæ, matris Magni, patris Snorrii, patris Hallberæ, qvam Marcus de Melis filius Thordi in matrimonio habuit.*

FIMTE PARTR.

HER HEFER LANDNÁM Í SUNNLENDINGAFEÓRDÚNGE, ER MED MESTUM BLÓMA ER ALLS ÍSLANDS FYRER LANDSKOSTASAKER, OC HÖFDINGEA ÞEIRRA ER ÞAR HAFA BYGGT, BÆDE LÆRDER OC LEIKER.

I. CAP.

Austfirder bygduſt fyrſt á Íſlandi nær því, enn á midli Hornafeardar oc Reikaneſs var þó ſeinaſt albyggt, þar red vedur oc brim landtöku manna fyrer hafnleyſisſaker oc öræfis. Sumer þeir er fyrſt kvámo út, byggdo næſt feöllom, oc merkto af því landskoſtuna, at kvikfe fýſtiſt frá ſiónum til fiallanna.

PARS QVINTA.

HIC INCIPIT OCCUPATIO TERRÆ IN QVADRANTE MERIDIONALI, QVI TOTIUS ISLANDIÆ FLORENTISSIMUS EST, TAM QVOAD FERTILITATEM TERRÆ, QVAM VIROS PRINCIPES, TAM CLERICOS QVAM LAICOS, QVI IBI HABITAVERE.

CAP. I.

Quadrans Orientalis Islandiæ primus fere inhabitabatur, (territorium) tamen inter Hornafiördum & Reykianesum postremo erat colonis penitus instructum. Ibi tempestas & æstus propter importuosum littus & defectum stationis navium appellentibus obfuere. Quidam eorum qui primi appulere proxime ad montes habitacula elegere, fertilitatem terræ inde concludentes, quod pecora de locis maritimis ad montana crebro transirent.

Þeim mönnom er sídar kvámo út, þótto hiner numit hafa ofmikit land oc ofvída er fyrr kvamo, enn á þat sætti Haralldr Kóngr þá enn Hárfagri, at engi skylldi vídara nema, enn hann mætti elldi yferfara á degi med skipveriom sínom; menn skylldo elld gora þá er sól væri í austri, þar skylldi gora adra reyki, sva at hvora sæi frá ödrom, enn þeir elldar er gorver váro þá er sól væri í austri, skylldo brenna til nætur, sídan skylldo þeir gánga til þess at sól væri í vestri oc gora þar adra ellda.

Primo adventantes nimis magna latifundia occupasse, postmodo appellentibus visum erat, eam autem inter illos Rex Haraldus Pulcricomus pactionem suggessit, ut nemo majus (territorium) occuparet, qvam qvod una cum nautis uno die igne lustrare posset; sole in oriente constituto ignes fierent, tum alii fumi, ita ut unus ab altero conspici posset, excitarentur, ignes autem, sole in oriente constituto, excitati, in noctem arderent, (occupatores) postea, usqve quo sol in occidente esset, iter facerent, ibiqve alios ignes accenderent.

Þórólfr sun Hereólfs Hornabreóts, oc Ólafr bróder hanns váro Kóngar at Upplöndum, med þeim var Fleinn Skálld Hiörssun, sá er fæddest upp nordur á Mæri i eyu þeirri skamt frá Borgund er Jósurheid heiter, þar beó fader hanns. Fleinn fór til Danmerkur á fund Eysteins Kóngs oc fekk þar mikla virding af skálldskap sínom, sva at Kóngurinn gaf hanom dóttur sína. Þrasi var sun Þórólfs (*a*) Hornabrióts, hann fór af Hördalandi til Íslands, oc nam land midli Jökulsár oc Kalldaklofsár oc beó á Bealla-

Thorolfus filius Heriolfi Hornabrioti (cornu fractoris), ejusqve frater Olafus, Reges erant Uplandorum, apud quos poëta Fleinn filius Hiöris commorabatur; is in Mæria ad septentrionem, non longe a Borgunda in insula nomine Josurheida, ubi pater ejus habitaverat, educatus erat. Fleinn in Daniam ad Regem Eysteinem pergebat, ubi ob poësin tanti erat habitus, ut Rex ei filiam suam nuptum dederit. Thrasius filius erat Thorolfi (a) *Hornabrioti, is de Hördalandia in Islandiam transmigravit, & territorium inter (amnes) Jökulsa & Kaldaklofsa occupavit,*

(*a*) Heriólfssunar *add.* 6.

(a) *filii Heriolfi.*

á Beallabrekko; þar heita nú Þrasastader skamt austur frá forsinum, enn leidi Þrasa er fyrer (a) vestan Forsá, helldur nær ánni í Drángshlíd under gnúpinom, oc er skrida á laupin. Sun Þrasa var Geirmundr, fader Þórbearnar, födur Brands í Skógum, födur Skeggea, fódur Bolla í Skógum, födur Skeggea, födur Hilldar er átti Neáll í Skógum Sigmundarsun, þeirra sun Skeggi fader Eyólfs, fódurs Brands er (c) nú býr í Skógum.

Rafn hinn Heimski het göfigr madr sun Valgards (d) Vemundarsunar, (x) Ördlokárs (e), Þórólfssunar Voganefs, Hrærekssunar Slaungvanbauga, Haralldssunar Hillditannar Dana Kóngs, hann fór ór Þrándheimi til Íslands oc nam land

pavit, (b) *&* *Biallabrekkæ habitavit, quod (prædium) hodie Thrasastadi, prope cataractam ab oriente, appellatur, tumulus autem Thrasii est ab* (a) *occidente (amnis) Forsa, prope amnem in Drangshlida, sub rupe prærupta, ruina autem obrutus est. Filius Thrasii erat Geirmundus, pater Thorbiörnis, patris Brandi de Skogis, patris Skeggii, patris Hildæ, quam Niall de Skogis filius Sigmundi in matrimonio habuit, eorum filius Skeggius, pater Eyolfi, patris Brandi, qui nunc Skogis habitat.*

Rafn Heimskius (Stultus) nomen erat viro nobili, filio Valgardi, (d) *filii Vemundi* (e) *Ördlokaris, filii Thorolfi Voganefi, filii Hræreki Slaungvanbaugii, filii Haraldi Hildetönnis Regis Danorum, qui (Rafn) de Thraudheimo in Islandiam proficiscebatur, is terri-*

(b) hann bió í Skógum enom eystrom hann var ramaukinn miök, oc átti deilur vid Lodmund enn Gamla sem ádur er ritat. 7. *add. Landnam.*

(a) austan 4. *impr.*

(c) *ita impr.* 4-6. 8. 12. M.

(d) Æfarssunar *add.* 6. 12.

(x) Váganefs *add.* 6. 12.

(e) sunar *add. impr.* 6. 9. 10. 12.

(b) *ille Skogis orientalibus habitavit, furore (per intervalla) admodum percitus fuit, & lites cum Lodmundo Grandævo, ut antea scriptum est, exercuit.*

(a) *oriente.*

(d) *filii Æfaris.*

(e) *filii.*

land midli Kalldaklofsár oc Lambafellsár, hann beó at (*f*) Raudafelli enu eystra, oc var et mesta göfugmenni, hanns börn váro þau Jörundr Godi oc Helgi Bláfauskr oc Freygerdur. Jörundr Godi var fader Svarts, födur Lodmundar, födur Sigfúss, fodur Sæmundar ens Fróda, födur Lopts er átti Þóru dóttur Magnúsar Kóngs Berbeins, þeirra sun Jón fader Sæmundar oc Páls Biskups oc Sigurdar, födur Jóns í Ási, födur (*g*) Salgerdar, módur Steinunnar.

territorium inter (amnes) Kaldaklofsa & Lambafellsa occupavit, Raudafelli orientalis habitavit, & vir generosissimus exstitit. Ejus liberi erant Jörundus Godius (Prætor), & Helgius Blafauskus (stipes aridus lividus) & Freygerda. Jörundus Godius pater erat Svarti, patris Lodmundi, patris Sigfusis, patris Sæmundi Polyhistoris, patris Lopti, qui Thoram filiam Magni Regis Berbeinis (Nudipedis) in matrimonio habuit, eorum filius Jon, pater Sæmundi, & Pauli Episcopi & Sigurdi, patris Jonis de Aso, patris Salgerdæ, matris Steinunnæ.

II. CAP.

Ásgeir (*h*) Kneif het madr sun Óleifs Hvíta Skiæringssunar, Þórúlfssunar; Móder hanns var Þórhilldur dótter Þórsteins Haugabrióts. Ásgeir fór til Íslands oc nam land midli Lambafellsár oc Selialandsár, oc beó þar sem nú heiter á Audnum. Hanns sun var Jör-

CAP. II.

Vir erat nomine Asgeir Kneif, filius Olafi Hvitii (Albi), filii Skiæringi, filii Thorulfi; ejus (Asgeiris) mater erat Thorhilda filia Thorsteinis Haugabrioti (tumulorum effractoris). Asgeir in Islandiam profectus, territorium inter (amnes) Lambafellsa & Selialandsa occupavit, & (in prædio) hodie Audnir (deserto) nominato habitavit. Ejus

(*f*) Raufa:f.l.i 5. M. *Hauksbók.*

(*g*) Valgerdar 6. 12.

(*h*) Hreif. 6.

Jörundr oc Þórkell fader Ögmundar födur Jóns Biskups ens Helga. Dótter Ásgeirs var Helga, móder Þórunnar, módor (*h*) Höllo, módur Þórláks Biskups ens Helga. Ásgeir hafnadi ieálfrædi blótum.

Ejus filii erant Jörundus & Thorkell, pater Ögmundi, patris Jonis Episcopi Sancti. Filia Asgeiris erat Helga, mater Thorunnæ, matris (h) *Hallæ, matris Thorlaci Episcopi Sancti. Asgeir a sacrificiis (ethnicis) ultro destitit.*

Þórgeir hinn Hördske sun Bárdar Blönduhorns fór ór Viggio ór Þrándheimi til Íslands, hann keypti land at Ásgeiri Kneif í midlom Lambafellsár oc Írár oc beó í Hollti (*i*). Fám vetrum sídar fekk hann Ásgerdar dóttúr Asks ens Ómálga, oc váro þeirra sýner Þórgrímr hinn Mikli, oc Hollta-Þórer, fader Þórleifs Kráks oc Skorar-Geirs.

Thorgeir Hördensis filius Bardi Blönduhornis (Cornu mistus) de Viggia Thrandiæ in Islandiam profectus, de Asgeire Kneife territorium inter (amnes) Lambafellsa & Ira emit, & Holti (i) *habitavit. Paucis post hyemibus Asgerdam filiam Aski Omalgii (Muti) uxorem duxit, quorum filii erant Thorgrimus Miklius (Magnus) & Holta-Thorer, pater Thorleifi Kraki (Harpagonis) & Skorar-Geiris.*

Ófeigr het madr ágeætr í Raumsdælafylki, hann átti Ásgerdi dóttur Asks ens Ómálga. Ófeigr vard missáttr vid Haralld Kóng Hárfagra, oc beóst af því til Íslandsferdar, enn er hann var búinn, sendi Haralldr Kóngr menn til hanns, oc let taka hann af lífi, enn Ásgerdur fór

Ofeigus nomen erat viro in provincia Raumdalensi celebri, qui Asgerdam filiam Aski Omalgii in matrimonio habuit. Ofeigus Regis Haraldi Pulchricomi inimicus factus, ea de causa itineri Islandico se accingebat, ubi autem paratus erat, Rex Haraldus viros (quosdam) ad eum misit, eumque interfici curavit; sed Asgerda unacum eorum

(*h*) Þorláks, födur Þórhalls, födur Þórláks Biskups. 7. *Landnama.*

(*i*) fyrstr *add.* 6.

(h) *Thorlaki, patris Thorhalli, patris Thorlaki Episcopi.*

(i) *primus.*

fór út med börn þeirra, oc med henni bróder hennar laungetinn er Þórólfr het. Áſgerdur nam land midli Selialandsmúla oc Markarfleóts, Lánganes allt upp til Jolduſteins, oc beó nordur í (*i*) Kataneſi. Börn Ófeigs oc Áſgerdar váro þau Þórgeir Gollner oc Þórſteinn Flöſkuſkegg, Þórbeörn Kirri oc Álof Ellidaſkiölldr er átti Þórbergr Kornamúli, þeirra börn Eyſteinn oc Hafþóra er Eidr Skeggiaſun átti. Þórgerdur var oc Óſeigsdótter er átti Finnr Ottkellsſun.

rum liberis, ejusqve fratre notho, nomine Thorolfo peregre profecta est. Asgerda territorium inter Selialandsmulium & Markarfliotum, totum Langanesum usqve ad Jöldusteinum occupavit, & ad septentrionem Kataneſi habitavit. Liberi Ofeigi & Asgerdæ erant Thorgeir Gollner, & Thorsteinn Flöskuskegg, Thorbiörn Kirrius, & Alofa Ellidaskiölldus, qvam Thorbergus Kornamulius in matrimonio habuit; eorum liberi Eysteinn & Hafthora uxor Eidi filii Skeggii. Thorgerda etiam filia Ofeigi erat, qvam Finnus filius Ottkelis in matrimonio habuit.

Þórólfr bróder Áſgerdar nam land at rádi hennar ſyrer veſtan Fliót midli (*k*) Deildará tveggea, oc beó í Þórólfsfelli. Hann fæddi þar Þórgeir Gollni ſun Áſgerdar er, þar beó ſidan, Hann var fader Neáls er inni var brendr med (*l*) átta menn á Bergþórshvoli.

Thorolfus frater Asgerdæ territorium ex ejus consilio ab occidente Flioti (fluminis) inter duos Deildara (k) *(amnes terminatores) occupavit, & Thorolfsfelli habitavit. Ille Thorgeirem Gollnerem filium Asgerdæ, qvi ibi exinde habitavit, educavit. Is pater erat Nialis, qvi unacum* (l) *octo hominibus Bergthorshvoli in ædificiis igne concremabatur.*

Áſbeörn Reirketilsſun, oc Steinfinnr bróder, hanns námo land ſyrer ofan

Asbiörn filius Reirketelis, ejusqve frater Steinfinnus, territorium supra (amnem) Kroſſa

(*i*) Kattarneſi. *A.*

(*k*) deillda *Landnama.*

(*l*) ſiöunda 6. 12.

(k) *limites.*

(l) *septem.*

an Kroſſá oc ſyrer auſtan Fliót. Steinfinnr beó á Steinfinnsſtödum, oc er ekki manna frá hanom kvamit. Áſbeörn helgadi landnám ſitt Þór, oc kalladi Þórsmörk, hanns ſun var Ketell hinn Audgi er átti (n) Þórgerdi Gollnisdóttur, þeirra börn varo þau Helgi oc Áſgerdur.

Kroſſa ab oriente Flioti occupavere. Stein finnus Steinfinnsſtadis habitavit, ab illo nemo deſcendit. Asbiörn ſuum Thori territorium dicavit, & Thorsmörkam (Campum Thoris) appellavit. Ejus filius erat Ketell Audgius (Opulentus), qvi Thorgerdam filiam Gollneris in matrimonio habuit, eorum liberi erant Helgius & Asgerda.

Hereólfr ſun Bárdar Báreksſunar bróder Hallgríms (o) Svidbálka bygdi fyrſt Veſtmannaeyar, oc beó í Heriólfsdal fyrer innan Ægisdyr þar ſem nú er hraun brunnit, hanns ſun var Ormr (p) Aurgi er beó á Ormsſtödum vid Hamar nidre þar, ſem nú er bláſit allt, oc átti einn allar eyarnar, þær liggea fyrer Eyaſandi, enn ádur var þat veidiſtöd oc engra manna veturſeta. Ormr átti Þórgerdi dóttur Odds Kalldmunns, þeirra dótter Halldóra er átti Eilífr Vallabrandsſun (q).

Heriolfus filius Bardi, filii Bareki, frater Hallgrimi Svidbalkii, primus Veſtmaneyas incoluit, & Heriolfsdali inter Ægisdyras, ubi nunc aſpretum concrematum eſt, habitavit. Ejus filius erat Ormus (p) *Aurgius, qvi Ormſtadis infra Hamar (rupem), ubi (arena) ceſpite, injuria aëris, nunc penitus eſt denudata, habitavit, ſolus ille omnes iſtas inſulas, qvæ præ Eyarſando ſitæ ſunt, poſſedit, ſed antea ibi ſtatio erat piſcatorum, neminis autem hyberna. Ormus Thorgerdam filiam Oddi Kaldmunni (Oris frigidi) in matrimonio habuit, eorum filiam Haldoram Eilifus filius Vallabrandi in matrimonio habuit* (q).

III. CAP.

CAP. III.

(n) Þurídi *Landnama.*

(o) Suuc baka 6. S:idbálka 12.

(p) Oargi *impr.* Audgi 8. *A.* Anaudgi 8. *marg.*

(q) Orm r Anau'gi var bróder Hallgríms 4. *marg. cit. Landn. conſentit.* A.

(p) *Oargius (Generoſus)* al. *Audgius (Opulentus)* al. *Anaudgius (Servilis).*

(q) *Ormus Anaudgins frater erat Hallgrimi*

III. CAP.

Ketell Hængr het ágeætr madr í Naumudalafylki ſun Þórkells Naumdæla Jarls oc Hrafnhilldar dóttur Ketells Hængs ór Hrafniſto Hallbearnarſunar Hálftrölls. Ketell beó þá í Naumudal er Haralldr Kóngr Hárfagri ſendi þá Hallvard Hardfara oc Sigtrygg Snarfara til Þórúlfs Kvölldúlfsſunar frænda Ketells. Þá dró Ketell lid ſaman oc ætladi at veita Þórúlfi, enn Haralldr Kóngr fór hit efra um Elldueid oc fekk ſer ſkip í Naumdælafylki oc fór ſva nordur í Álöſt á Sandnes, oc tók þar af líſi Þórólf Kvölld-Úlfsſun, oc fór (*b*) nordan hit ytra oc fann þá marga menn er til lids ætludu vid Þórólf, oc hnekti Kóngr þeim þá. Litlo ſídar fór Ketell Hængr nordur í Torgar, oc brendi inni Hárek oc (*c*) Hrærek Hilldirídarſyne er Þórólf höfdo rægdan daudaróge, enn epter þat redſt Ketell til Íſlandsferdar med Íngunni kono

CAP. III.

Ketell Hængus (*Aduncus*) *nomen erat viro in provincia Naumdalenſi celebri, filio Thorkelis Comitis Naumdalenſium, & Hrafnhildæ, filiæ Ketelis Hængi de Hrafniſta, filii Hallbiörnis Halftröllis* (*Semigigantis*). *Ketell in Naumudalo, dum Rex Haraldus Pulchricomus Hallvardum Hardfarium, & Sigtryggum Snarfarium Thorulfo, filio Kvölldulfi cognato Ketelis,* (*percuſſores*) *ſubmiſit. Tunc Ketell armatos ad ſuppetias Thorulfo ferendum congregavit, Rex autem Haraldus in ſuperioribus* (*locis*) *per Elldueidum proficiſcebatur, & navibus in provincia Naumdalenſi comparatis, ſeptentrionem verſus Alöſtam in Sandneſo pergebat, ubi Thorolfum filium Kvölldulfi de medio ſuſtulit, in exterioribus autem* (b) *a ſeptentrione reverſus multos Thorulfo ſuppetias laturos obvios habuit, quos Rex tunc repulit. Ketell Hængus ſeptentrionem verſus Torgas paulo poſt iter fecit, ubi Harekum & Hrærekum filios Hilderidæ, qui falſa delatione Thorulfi cædis cauſa exſtiterant, una cum ædificiis concremavit, Ketell deinde unacum uxore Ingunna eorum-*

(*b*) nordur *impr.* 7. 10.

(*c*) Heidrek 5.

(b) *ſeptentrionem verſus.*

kono sína oc suno þeirra, hann kvam skipe sino í Rángáros oc var hinn fyrsta vetur at Rafnstóptum. Ketell nam öll lönd á midli Þiórsár oc Markarfliots, þar námo sidan marger göfuger menn í landnáme Ketells med rádi hanns. Ketell eignadi ser einkum land á midli Rángár oc Hróarslækear allt fyrer nedan Reidarvatn, oc beó at Hofi. Þá er Ketell hafdi fært fleftöll faung sín til Hofs, vard Íngun kona hanns lettari, oc fæddi þar Rafn er (*d*) fyrst sagdi lög upp á Íslandi, því heiter þat nú at Rafnstóptum. Hængr hafdi oc under ser lönd öll fyrer austan Rángá hina eystrí, oc vatnsföll til lækear þess er fellur fyrer (*e*) utan Breidabólstad, oc fyrer ofan Þverá, allt nema Dufþaksholt oc mýrena, þat gaf hann þeim manni er Dufþakr het, (*f*) hann var hamramr miök. Helgi het annar sun Hængs,

Tt hann

eorumque filiis, iter in Islandiam capessivit, navem in ostium (amnis) Ranga appulit, & primam hyemem Rafnstoptis transegit. Ketell omnes fundos inter (amnes) Thiorsa & Markarfliotum occupavit, ubi multi viri generosi ex ejus consilio partes territorii ab illo occupati, postea occupavere. Ketell territorium inter (amnem) Ranga & (rivum) Hroarslæk, infra (lacum) Reidarvatn sigillatim sibi vendicavit, & Hofi habitavit. Cum Ketell pleraque sua impedimenta Hofum transportaverat, uxor ejus Inguna partum edens, Rafnem, qui primus Islandiæ Nomophylax exstitit, ibi enixa est, hinc loco hodie nomen est Rafnstoptar (rudera Rafnis). Hængus quoque omnes fundos in sua possessione tenuit ab oriente (amnis) Ranga Orientalis & fluminum (reliquorum) usque at rivum ab (e) *occidente Breidabolstadi, & supra (amnem) Thvera, omnes (fundos) præter Dufthaksholtum &* (f) *loca (ibidem) paludosa, quæ viro nomine Dufthako, per intervalla admodum furibundo, dedit. Secundus Hængi filius nomine erat Helgius, ille*

Val

(*d*) fyrstr var lögsögumadr. 5.

(*e*) austan. 6.

(*f*) oc myrena er Dufþakr hafde ádur numit *add.* 6.

(e) *ab oriente.*

(f) *& paludem quam Dufthakus antea occupaverat*

hann átti Valgerdi Jólgeirsdóttur, þeirra dótter var Helga er átti Oddbeörn Askasmidr, vid hann er kendt Oddbearnarleidi. Börn þeirra Oddbearnar oc Helgo váro þau Hróalldr, Kolbeinn oc Kolfinna oc Ásvör. Stórólfr var enn þridi sun Hængs, hanns börn varo þau Ormr hinn Sterki oc Ottkell, oc Hrafnhilldur er átti Gunnar Baugsfun, þeirra sun var Hámundr fader Gunnars at Hlídarenda. Vestar het hinn feórdi sun Hængs, (a) hann átti Móeidi, þeirra dótter var (b) Ásný, er átti Ófeigr Gretter, þeirra börn váro þau Ásmundr Skegglaus, Ásbeörn oc (c) Aldís, móder Vallabrands, oc Ásvör móder Helga ens Svarta, Æsa het ein. Hereólfr het hinn fimte sun Hængs, fader Sumarlida, födur Veturlida Skállds, þeir beoggo í Sumarlidabæ, þar heiter nú under Brekkum. Veturlida vógo þeir Þángbrandr Prestr oc Gudleifr Arafun af Reykeahólum um níd.

Valgerdam filiam Jolgeiris in matrimonio habuit, eorum filia erat Helga, uxor Oddbiörnis Askasmidi (Fabri vasculorum), de quo Oddbiarnarleidum (tumulus Oddbiörnis) nomen trahit. Liberi Oddbiörnis & Helgæ erant Hroaldus, & Kolbeinn, Kolfinna & Asvöra. Storolfus tertius erat Hængi filius, ejus liberi erant Ormus Sterkius (Robustus, & Ottkell, ac Hrafnhilda, quam Gunnar filius Baugi in matrimonio habuit, eorum filius erat Hamundus, pater Gunnaris de Hlydarendio. Vestar nomen erat quarti filiorum Hængi, is Moëjdam in matrimonio habuit, eorum filia erat Asnya uxor Ofeigi Gretteris (Anguis), eorum liberi erant Asmundus Skegglaus (Imberbis), Asbiörn & Aldisa, mater Vallabrandi, & Asvöra mater Helgii Svarti (Nigri); uni nomen erat Æsa. Heriolfus nomen erat quinti filii Hængi, patris Sumarlidii, patris Veturlidii Skaldis (Poëtæ), qui (in prædio) Sumarlidabæ, hodie Brekkis nominato, habitavere. Thangbrandus sacerdos & Gudleifus de Reykiaholis filius Arii, Veturlidium ob carmina probrosa inter-

(a) er beó under Vestfelle *add.* 6.

(b) *omitt. Hauksbok.*

(c) Asdis. 7.

(a) *qvi apud Vestfellum habitavit.*

níd (*d*). (*) Snæbeörn Godi var fun Rafns Hængsfunar er átti Unni dóttur Sigmundar, þeirra fun var (*e*) Arngeir.

Sighvatr hinn Raudi het göfugr madr á Hálogalandi, (*f*) hann átti Rannveigo dóttur Eyvindar Lamba oc Sigrídar er átt hafdi Þórólfr Kvölldúlfsfun. Rannveig var fyfter Finns ens Skiálga, enn födur fyfter Eyvindar Skállda-fpillers (*g*). Sighvatr fór til Íflands at fýfi finni, oc nam land at rádi Hængs í hanns landnámi fyrer veftan Markar-

Tt 2 fleót.

interfecere (d). *Snæbiörn Godius (Prætor) filius erat Rafnis, filii Hængi, qvi (Snæbiörn) Unam filiam Sigmundi in matrimonio habuit, eorum filius erat Arngeir.*

Sighvatus Raudius (Rufus) nomen erat viro in Halogalandia celebri, ille (f) *Rannveigam filiam Eyvindi Lambii & Sigridæ, quæ uxor fuerat Thorulfi, filii Kvölldulfi, in matrimonio habuit. Rannveiga soror erat Finni Skialgii, sed amita erat Eyvindi Skalldafpilleris (Poëtis derogantis)* (g). *Sighvatus animi caufa in Iflandiam demigravit, & fundos e confilio Hængi intra territorii ab hoc occupati terminos, ab occidente Mar-*

(*d*) Veturlide níddi Þórbrand, fyrer því vóg Þángbrandr hann at torfgröfum, hann vardeft med torfíkera Gudleifi Arafyni af Reykeanefi. Þángbrandr lagde hann med fpeóti. Um Gudleif orti Liódarkeptr lofdrápu *add.* 6. *marg.*

(*) Sæbiörn 4. 7. Sveinbiörn *Hauksbok.*

(*e*) Arngrímr *Hauksbók.*

(*g*) Enn landnáma feger móder hennar hafi verit Ingibeörg Hávardsdótter Griótgardsfunar Háleyg Jarls. *add. impr.* 4. 8-10. 12.

(d) *Veturlidius Thorbrandum carmine probrofo profcindebat, quare Thangbrandus illum apud foveam ceſpitum exſciſſorum interfecit, ille autem fe contra Gudleifum filium Arii de Reykianefo fpata defendit. Thangbrandus illum (Veturlidium) transfixit. De Gudleifo Liodarkeptus (os carmina eructans) carmen panegyricum fecit.*

(f) *duxit relictam viduam Thorulfi Qvelldulf.* A.

(g) *Landnama autem matrem ejus Ingebiörgam, filiam Havardi, filii Griotgardi Comitis Halogalandiæ fuiffe afferit.*

fleót. (*l*) Einhyrningsmörk fyrer ofan Deilldará, oc þcó í Bólftad, hanns fun var Sigmundr fader Mardar Gýu er meftr höfdingi var á Rángárvöllum um hanns daga, oc þat var hvört kallat (*c*) loklaufuþíng er hann kvam eigi til. Sigmundr fell vid Sandhólafereo, þar er haugr hanns fyrer auftan Þiórsá. Rannveig var dótter Sigmundar er átti Hámundr Gunnarsfun, þeirra fun Gunnar at Hlídarenda. Sigfús í Hlíd var oc fun Sigmundar, oc Lambi á Lambaftödum, oc Þórgerdur dótter hanns, er átti Önundr Býlldr í Flóa. Annar fun Sighvats var (*y*) Bárekr, fader Þórdar, födur Steina.

Markarflioti, Einhyrningsmörkam fupra (amnem) Deildara occupavit, & Bolftadi habitavit. Ejus filius erat Sigmundus, pater Mördi Gyæ, qvi coætaneorum in Rangarvallis facile erat princeps, ita, ut qvæcunqve eo abfente fierent comitia, (c) *futilia reputarentur, Sigmundus ad locum trajectus Sandholenfis occubuit, ibi tumulus ejus ab oriente (amnis) Thiorsa (confpiciendus) eft. Rannveiga filia erat Sigmundi, qvam Hamundus filius Gunnaris in matrimonio habuit, eorum filius erat Gunnar de Hlidarendio. Sigfus de Hlida etiam filius erat Sigmundi, & Lambius de Lambafladis, Thorgerda qvoqve ejus (erat) filia, qvam Önundus Bylldur in Floïo (habitans) in matrimonio habuit. Alter Sighvati filius erat Barekus, pater Thordi, patris Steinii.*

Jörundr Godi fun Rafns hinns Heimfka bygdi fyrer veftan Fliót þar er nú heiter á (*e*) Svertíngsftödum, hann reifti þar hof mikit, biór einn lá únuminn fyrer (*d*) auftan Fliót midlom Kroffár

Jörundus Godius (Prætor) filius Rafnis Heimfkii (Stulti), ab occidente Flioti, in loco hodie Svertingsfladis nominato, habitavit, ubi magnum fanum exftruxit. Tractus qvidam terræ ab (d) *oriente Flioti inter (amnem)*

(*l*) Þrihyrningsmörk. *A.*

(*c*) lögleyfu 6. 11. 12.

(*y*) Hárekr 6. *cit. Landnamam.*

(*e*) Svertingsvotuftödum *Hauksbok.*

(*d*) veftan 9. 10.

(c) *illegalia*

(d) *occidente.*

Króssár oc Joldusteins, um þat land fór Jörundr ellde oc lagdi til hoffins. Jörundr fekk Þurídar dóttur Þórbearnar ens Gaulverska, oc var brullup þeirra í Skarfanesi at Flosa er öll lönd átti midlom Þiórsár oc Engár, þeirra börn váro þau Úlfr Aur-godi er Oddaveriar ero frákvamner oc Sturlúngar; dótter Jörundar var Þórunn er áttí Vígfús í Hlíd, einnin var hanns sun Valgardr Godi at Hofi, fader Mardar. Móder (*f*) Valgardar var Þórlaug dótter Rafns Hængssunar, hann átti Unni dóttur Mardar Gýu sídar enn Rútr á Kambsnesi, margt stórmenni er, frá Jörundi kvamit á Íslandi.

(amnem) Krossa & Jölldusteinum nondum erat occupatus, hunc tractum Jörundus igne circumlato (lustravit &) fano adjecit. Jörundus Thuridam filiam Thorbiörnis Gaulensis uxorem duxit, nuptiæ autem eorum Skarfanesi apud Flosium, qui omnes fundos inter (amnes) Thiorsa & Enga possedit, celebratæ fuerunt. Eorum liberi erant Ulfus Aurgodius (Prætor Aurensis) de qvo Oddenses & Sturlidæ genus deducunt; filia Jörundi erat Thorunna qvam Vigfus de Hlida in matrimonio habuit. Ejus quoqve filius erat Valgardus Prætor de Hofo, pater Mördi. Mater Valgardi erat Thorlauga, filia Rafnis, filii Hængi. Is (Valgardus) Unnam filiam Mördi Gyæ, post Rutum de Kambsneso in matrimonio habuit. Multi in Islandia magnates a Jörundo descendunt.

Þórkell Bundinfóti nam land at rádi Hængs umhverfis Þríhyrning, oc beó under feallino, hann var hamramr miök. Hans börn váro þau Börkr (*g*) Blátannarskegg fader Starkadar under Þrí-

Thorkell Bundinfotius (Pedem obligatus) territorium circa (montem) Thrihyrningum (tricornem) e consilio Hængi occupavit, & ad montis (radices) habitavit, is per intervalla admodum erat furiosus. Ejus liberi erant Börkus (g) Blatannarskegg (barba cærulei dentis), pater Starkadi de Thrihyr-

(*f*) Valgerder impr. 10.

(*g*) Bláskeggi *Landnam.*

(g) *barba cærulea.*

Þríhyrningi, oc (*h*) Þórunn er átti Ormr hinn Sterki, oc Dagrún móder Bersa.

CAP. IV.

Baugr het madr fóstbróder Hængs, hann fór til Íslands oc var hinn fyrsta vetur á Baugsstödum, enn annan med Hængi. Baugr var sun Rauds Kiallaksſunar, Kiarvalsſunar Íra Kóngs, hann nam Fliótshlíd alla at rádi Ketells ofan um Breidabólstad til móts vid Ketel Hæng, oc beó at Hlídarenda, hanns sun var Gunnar at Gunnarsholti, oc Eyvindr at Eyvindarmúla, þridi Steinn hinn Snealli oc Hilldur dótter er átti Örn í Vælugerdi. Þeir Steinn hinn Snialli oc Sigmundr sun Sighvats Rauda áttu för utan af Eyrum, oc kvámo til Sandhólaferio aller senn, Sigmundr oc föronautar hanns oc Steinn, oc villdo hvorer fyrr fara yfer ána, þeir Sigmundr stiökodo húskörlom Steins, oc ráko þá frá skipeno, þá kvam Steinn at oc heó þegar Sigmund banahögg. Um víg þetta vurdo

hyrningo, & Thorunna, qvam Ormus Sterkius (Robustus) in matrimonio habuit, & Dagruna mater Bersii.

IV. CAP.

Baugus nomen erat viro unacum Hængo educato, qui in Islandiam demigravit, & primam hyemem Baugstadis, alteram apud Hængum commoratus est. Baugus filius erat Raudi, filii Kiallaki, filii Kiarvalis Hiberniæ Regis, ille (Baugus) totam Fliotshlidam deorsum ultra Breidabolstadum, usque ad territorium Ketelis Hængi, ex ejusdem consilio occupavit, & Hlidarendii habitavit. Ejus filii erant Gunnar de Gunnarsholto, & Eyvindus de Eyvindarmulio, tertius Steinn Sniallius (Lepidus), Hilda autem filia, qvam Örn de Vælugerdo in matrimonio habuit. Steinn Sniallius & Sigmundus filius Sighvati Raudii (Rufi) ab occidente de Eyris iter fecere, Sigmundus ejusqve comites & Steinn omnes simul advenere, singuli autem primi amnem trajicere voluere, Sigmundus cum suis domesticos Steinis arcentes, eos a navicula abegere, tunc Steinn adveniens Sigmundum e vestigio lethali vulnere sauciavit. Hujus

(*h*) Þórny. *A. Landn.*

vurdo Baugsfyner aller feker ór Hlíd-inni, fór Gunnar í Gunnarsholft, enn Eyvindr under Fiöll auftur í Eyvindarhóla, enn Sniallfteinn útí Sniallfteinshöfda. Þar líkadi illa Þórgerdi dóttur Sigmundar, er födurbani hennar fór út þángat, oc eggeadi Önund Býlld bónda finn at hefna Sigmundar. Önundr fór med þriátígi manna til Sniallshöfda, oc bar þar elld at húfum. Sniallfteinn gekk út oc gaffft upp, þeir leiddu hann í höfdan oc vógo hann þar. Epter víg þat mællti Gunnar bróder hanns, hann átti þá Rafnhilldi Stórólfsdóttur, fyftur Orms ens Sterka, Hámundr var fun þeirra, þeir varo báder afreksmenn at afli oc vænleik. Önundr vard fekr um víg Sniallfteins, hann fat med fiölmenni tva vetur. Örn í Vælugerdi mágr Gunnars hellt niófnum til Önundar. Epter jól hinn þridea vetur fór Gunnar med þriátígi manna at Önundi at tilvífan Arnar, Önundr fór frá leik med tólfta mann til hroffa finna, þeir funduft í Oruftudal, þar fell Önundr med feórda mann,

Hujus cædis omnes filii Baugi (exilii) de Hlida rei peracti funt, Gunnar Gunnarsholtum, Eyvindus autem orientem verfus ad Fiöll (montana) Eyvindarholos, Sniallfteinn autem occidentem verfus Sniallfteinshöfdium demigrabant. Thorgerdam filiam Sigmundi male uffit, qvod patris ejus occifor eo occidentem verfus demigraverit, maritumqve fuum Önundum Bylldum ad Sigmundum ulcifcendum inftigavit. Önundus unacum viris triginta Sniallfteinshöfdium profectus, ædes ibidem igne circumdedit. Sniallfteinn exiit & fe dedidit, quem illi in (parvum adjacens) promontorium deduxere, ibiqve interfecere. Hanc cædem in jure perfeqvebatur ejus frater Gunnar, qui Rafnhildam filiam Storolfi, fororem Ormi Sterkii (Robufti) in matrimonio habuit, eorum filius erat Hamundur, uterqve (pater & filius) robore & dignitate formæ præpollebant. Önundus cædis Sniallfteinis reus, duas hyemes cum freqventia (domefticorum) refidebat. Örn de Vælugerdo Gunnaris affinis, quid Önundus ageret, explorator exftitit. Tertia hyeme poft feftum julenfe, Gunnar cum viris triginta, Önundum ex Örnis indicio adortus eft. Önundus a ludis ad eqvos fuos (vifandum) unacum undecim comitibus iter fecerat, in Oruftudalo (valle prœlii) convenere, ibi Önundus ejusqve

mann, enn einn af Gunnari. Gunnar var í blárri kápo, hann reid upp epter Holltum til Þiórsár, oc skamt frá ánni fell hann af baki, oc var þá örendr af sárum. Enn þá er syner Önundar vóxo upp, Sigmundr Kleyker oc Eylífr Audgi, þá sótto þeir Mörd Gýu frænda sinn at eptermáli. Mördr sagdi þat óhætt um sekan mann; þeir kvádo ser vid Örn vest líka er þeim sat næst, Mördr lagdi þat til at þeir skylldo fá Erni skóggángssök oc koma hanom sva ór heradi. Önundarsyner tóko beitingarmál á hendur Erni, oc vard sú sætt at Örn skylldi falla úheilagr fyrer Önundarsunum, hvervetna nema í Vælugerdi oc í örskotshelgi vid landeign sína. Önundarsyner sáto jamnan um hann, enn hann gætti sín vel. Þat var einn tíma at Örn rak naut sín ór landi sno, þá kvámo þeir at hanom oc vógo hann, oc hugdo menn at hann mundi óheilagr fallit hafa. Þórleifr Gneisti bróder Arnar keypti at Þórmódi Þióstarssyni at hann helgadi Örn, Þórmódr var þá (*k*) kvaminn út á Eyrum hann

que tres comites, Gunnaris autem comitum unus cecidere. Gunnar toga cærulea indutus per Hollta ad (amnem) Thiorsa sursum equitavit, sed non longe ab amni de eqvo decidens, ob vulnera inanimatus erat. Cum autem Sigmundus Kleyker & Eilifus Audgius filii Önundi ad maturam pervenere ætatem, Mördum Gyam cognatum suum de causa in jus perseqvenda consulebant. Mördus autem jus rei frustra urgeri asseruit. Illi, qvod Örn, qui iis maxime esset vicinus, pessime illos haberet, dictitabant, Mördus consilium dedit, Örni causam proscriptionis reperiant, & ita provincia expellant. Filii Önundi actionem depascendi Örni intentabant, eratqve pactio inita, Örnem ubicunqve, nisi in Vælugerdo & intra teli jactum a fundorum ejus limitibus, a filiis Önundi impune occidendum fore. Filii Önundi eum continuo observabant, ille vero sibi attente cavit. Erat aliqvando, cum Örn suos boves e (pascuis) fundi sui abigeret, tunc ei (filii Önundi) supervenere, eumqve interfecere, qui & jure occisus fuisse credebatur. Thorleifus Gneistius (Scintilla) frater Örnis de Thormodo filio Thiostaris emit, ut hic jus Örnis vindicaret, Thormodus tunc in Eyras (k) *peregre vene-*

(*k*) nykvaminn. 6.

(k) *nuper.*

hann ſkaut þá ſkot ſva lángt af handboga; at fall Arnar vard í örſkotshelgi hanns, þá mælltu þeir Hámundr Gunnarsſun oc Þórleifr epter Örn, enn Mördr veitti þeim brædrum, þeir gulldo eigi fe, enn ſkylldo vera heradsſeker ór Flóa, þá bad Mordr til handa Eylifi Þórkötlu Ketelbearnardóttur, oc fylgdo henni heiman Höfdalönd, oc beó Eylífr þar, enn til handa Sigmundi bad hann Arngunnar dóttur Þórſteins Drángakarls, oc (*a*) redſt hann auſtur í ſveit. Þá gipti Mördr Rannveigu ſyſtur ſina Hámundi Gunnarsſyni, oc fór hann þá at búa at Hlídarenda, oc váro þeirra ſyner Gunnar at Hlídarenda, Hiörtr oc Helgi oc Hafr oc Ormr Skógarnef er fell á Orminum Lánga med Ólafi Kóngi.

(*b*) Hillder oc Hallgeir brædur, oc Liót ſyſter þeirra váro kyniod af (*c*) veſturlöndum, þau fóro til Íſlands oc Uu námo

venerat. Ille arcu manuali (telum) tam longe ejaculabatur, ut cædes Örnis intra teli ejus jactum acciderit. Tunc Hamundus filius Gunnaris & Thorleifus cædem Örnis in judicium perſeqvebantur, Mördus autem a partibus fratrum ſtetit, qvi pecuniæ nihil expendebant, ſed de provincia Floënſi exulare debuere. Tunc Mördus Eiliſo Thorkatlam filiam Ketelbiörnis in matrimonium expetivit, qvæ fundis Höfdii dotata erat, ubi & Eiliſus habitavit; Sigmundo autem (Mördus) Arngunnam filiam Thorſteinis Drangakarlis in matrimonium expetivit, qvi (Sigmundus) & eo (a) *demigravit. Tunc Mördus ſororem ſuam Rannveigam Hamundo, filio Gunnaris nuptum dedit, qvi tunc Hlidarendii habitare cœpit, eorum filii erant Gunnar de Hlidarendio, Hiörtus, & Helgius, & Hafur, & Ormus Skogarnef (naſus ſylvæ) qvi in (navi) Ormo (Angve) longo una cum Rege Olafo cecidit.*

Hillder & Hallgeir fratres, eorumqve ſoror Liota (c) *genus de terris occidentalibus deducebant, & in Iſlandiam transmigra-*

(*a*) redi *impr.*

(*b*) Halldór. *A.*

(*c*) þau váro írſk *Hauksbok.*

(a) *manſionem aſſignavit.*

(c) *(natione) erant Hiberni.*

námo land midli Flióts oc Rángár, Eyasveit alla upp til Þverár. Hillder beó í Hilldisey, hann var fader Móeidar at Móeidarhvoli, Hallgeir beó í Hallgeirsey, hanns dótter var Mábíl er átti Helgi Hængssun, (*d*) enn Liót beó á Leótarstödum.

migrantes, territorium inter (amnes) Fliotum & Ranga, totum tractum Eyensem usqve ad (amnem) Thvera occupabant. Hilder Hildiseyæ habitavit, is pater erat Moëidæ de Moëldarhvole. Hallgeir Hallgeirseyæ habitavit, ejus filia erat Mabila, qvam Helgius filius Hœngi in matrimonio habuit (d); *Liota vero Liotarstadis habitavit.*

CAP. V.

Dufþakr í Dufþakshollti var leysíngi þeirra brædra, hann var hamramr miök, oc sva var Stórólfr Hængssun, hann beó þá at Hvoli. Þá skilldi á um beitingar, þat sáo (*e*) ófreskr menn um kvölld nær dagsetri, at beörn mikill gekk frá Hvoli, enn gradúngr frá Dufþakshollti, oc fundust á Stórólfsvelli, oc geingust at reider, oc mátti beörninn meira. Um myrginin var þar set, at dalr var þar epter er þeir höfdu fundist, sem um væri snúit jördunni, oc heiter nú Ölldugröf, báder váro þeir meidder oc láo í rekkeo.

(*f*) Eyl-

V. CAP.

Dufthakus de Dufthaksholto fratrum istorum libertus per intervalla admodum furebat, ut & Storolfus filius Hœngi, is Hvole habitabat. De passione lites (invicem) habuere; Vespere qvodam sub occasum diei (e) *viri fanatici videbant, magnum ursum Hvole, taurum autem Dufthaksholto discedentem, qvi in (campo) Storolfsvöllo convenientes, irati se invicem adoriebantur, sed ursus prævaluit. Mane seqventi vallis ubi convenerant relicta, & humus ibidem, tanqvam inversa esset, disturbata conspiciebatur, ibi nunc Ölldugröf appellatur, ubi invicem obviam facti erant, uterqve autem læsus in lecto decumbebat.*

Ey-

(*d*) bróder Vestars er beó í Hallgeirseyum *add.* 6. 12.

(*e*) ófreskr madr 5. 6. 12. M.

(d) *frater Vestaris, qvi Hallgeyrseyis habitavit.*

(e) *visionarius . . . vidit.*

(*f*) Eylífr oc Beörn brædur fóro ór Sogni til Íslands, Eylífr nam Odda hinn litla upp til Reidarvatns oc til Víkíngslækear, hann átti Helgu dóttur Önundar Býllds, þeirra sun var Eylífr enn Úngi er átti Oddnýu dóttur Odds ens Mióſa, þeirra dótter var Þurídur er átti Þórgeir í Odda, þeirra dótter var Helga.

Eylifus & Biörn fratres de Sognia in Islandiam transmigrabant, Eylifus lingulam acutam ſurſum uſqve ad (lacum) Reidarvatn & uſqve ad (rivum) Vikingslæk occupavit, is Helgam filiam Önundi Byldi in matrimonio habuit, eorum filius erat Eylifus Ungius (Juvenis), qvi Oddnyam filiam Oddi Mioſii (Gracilis) in matrimonio habuit, eorum filia erat Thurida, qvam Thorgeir de Oddio uxorem duxit, eorum filia erat Helga.

Beörn beó í Svínhaga, oc nam land upp med Rángá, hanns börn váro þau Þórsteinn (*g*) fader Gríms Hollta-ſkalla, oc Hallveig móder Þórunnar; módur Gudrúnar, módur Sæmundar, födur Brands Biſkups.

Biörn Svinhagii habitavit, & territorium in ſuperioribus ſecundum (amnem) Ranga occupavit, ejus liberi erant Thorſteinn, pater Grimi Holltaſkallii, & Hallveiga mater Thorunnæ, matris Gudrunæ, matris Sæmundi, patris Brandi Epiſcopi.

(*h*) Bolli het madr ſun Óttars Ballar, hann nam land fyrer auſtan Reidarvatn oc (*i*) Stotalæk fyrer veſtan Rángá, oc Tröllaſkóg til móts vid Þórſtein Tialldſtæding, oc beó í Sandgili.

Bollius nomen erat viro, filio Ottaris Bölli (Pilæ), qvi territorium occupavit, ab oriente (lacus) Reidarvatni & (rivi) Stotalæki, ab occidente (amnis) Ranga, & Tröllaſkogum (ſylvam gigantum) uſque ad terminos territorii a Thorſteine Tialdſtædingo occupati, & Sandgili habitavit. Ejus filius erat

Uu 2 Hanns ... Egell

(*f*) Oleifr. *A.*
(*g*) í Grímshollte Skolla. 6.
(*h*) Kolr 5. 6. 12. M. Kollr. *A.*
(*i*) Stóralæk. 6. Slotalæk. *A.*

Hanns ſun var Egill er ſat fyrer Gunnari Hámundarſyni hiá (*k*) Knæfahólum, oc fell þar ſeálfr oc auſtmenn tveir oc Ari húskarl hanns, enn Hiörtr bróder Gunnars ór hanns lidi. Syner Gunnars váro þeir Grani oc Hámundr. Gunnar bardiſt vid Ottkel ór Kyrkeobæ vid gard at Hofi, oc fell Ottkell þar oc Skammkell. Geir Godi oc Giſſur Hvíti oc Áſgrímr Ellidagrímsſun, Starkadr undan Þríhyrningi ſun Bárdar Bláſkeggs, Þórkellsſunar Bundinfóta, er átti Þurídi Egilsdóttur frá Sandgili, þeir fóro um leidarſkeid oc kvámo um nótt med þriátigi manna til Hlídarenda, enn Gunnar var fyrer med einn karlmann fulltída, tveir menn fello ór lidi Geirs, enn ſextán vurdo ſárer ádur Gunnar fell.

Egell, qvi apud Knæfaholas Gunnarem filium Hamundi ex inſidiis adortus eſt, ipſe autem, & duo oſtmanni, ejusqve domeſticus Arius, ibi cecidere, ex Gunnaris autem comitatu frater ejus Hiörtus occubuit. Filii Gunnaris erant Granius & Hamundus. Gunnar cum Ottkele de Kyrkiobæo apud ſepimentum Hofi manus conſeruit, ibi Ottkell & Skammkell cecidere. Geir Godius (Prætor), & Giſſur Hvitius (Albus), & Aſgrimus filius Ellidagrimi, & Starkadus de Thrihyrningo, filius Bardi Blaſkeggis (barbæ cæruleæ), filii Thorkelis Bundinfoti (pedem obligati), qvi (Starkadus) Thuridam filiam Egelis de Sandgile in matrimonio habuit, hi tempore circiter comitiorum, qvæ Leid dicuntur, poſt generalia proximorum iter fecere, & noctu una cum triginta viris Hlidarendium venere, ubi Gunnar unacum uno viro maturæ ætatis adfuit. Duo comitum Geiris cecidere, ſedecim autem vulnerati erant antequam Gunnar occubuit.

Rólfr Raudſkeggr het madr, hann nam Hólmslönd öll midli Fiſkiár oc Rángár, oc beó at Forſi. Hanns börn

Rolfus Raudſkeggus (Ænobarbus) nomen erat viro, qvi omnes fundos Holmenſes inter (amnes) Fiſkia & Ranga occupavit, & Forſe habitavit. Ejus liberi erant Thorſteinn

(*k*) Knapphólum. 6. 12.

börn váro þau Þórsteinn Raudnefr er þar beó ſidan, oc Þóra móder Þórkells Mána, oc (*l*) Áſa móder Þórnýar, módur Þórgeirs at Lióſavatni, oc Helga móder Odds frá Mióſyndi. Dótter Odds var Áſbeörg er átti Þórſteinn Godi, fader Bearnar ens Spaka, födur Skeggea, födur Markúſs Lögſögumanns. Þórſteinn Raudnefr var blótmadr mikill, hann blótadi forſin, oc ſkylldi bera leifar allar á forſin, hann var oc framſýnn miök. Þórſteinn let telia (*m*) ſaud ſinn ór rett tuttugu hundrud, enn þá lióp alla rettena þadan af, enn því var ſaudrinn ſva margr, at hann ſá á hauſtum hverier feiger váro, oc let þá ſkera alla, enn hit ſidaſta hauſt er hann lifdi, þá mællti hann í ſaudarett: ſkeri þer nú ſaudi þá er þer vilir, feigr em ec nú, eda allr ſaudrinn ella, nema bædi ſe. Enn þá nótt (*n*) er Þórſteinn dó, rak ſaudin allan út í forſin

Uu 3

ſteinn Raudneſus (Naſi rubri) qui ibidem poſtea habitavit, & Thora mater Thorkelis Manii (Lunæ), & Aſa mater Thornyæ, matris Thorgeiris de Lioſavatno, & Helga mater Oddi de Mioſyndio. Filia Oddi erat Asbiörga, quam Thorſteinn Godius (Prætor), pater Biörnis Spakii (Sapientis), patris Skeggii, patris Marci Nomophylacis, in matrimonio habuit. Thorſteinn Raudneſus religioni ethnicæ erat deditiſſimus, is cataractam religioſe coluit, quo omnes (cibariorum) reliquias projici curavit, is admodum erat præſagus. Thorſteinn ovium bis mille & quadringentos e ſeptis numerari fecit, (m) *ſed, (tot erant) reliqui, ut exinde per totum ſeptum (ordine non interrupto) currerent; ideo tanta ei erat ovium multitudo, quod morti vicinos quovis autumno viſu diſcernere potuit, quos omnes mactari curavit, ultimo autem, quo vixit, autumno, in ſepto ovium dixit: jam quoscunque volueritis, oves mactate, aut ego brevi mortem oppetam, aut omnes oves, niſi & utrumque (fata ferant). Nocte vero* (c) *eadem qua Thorſteinn obiit, omnes oves*

(*l*) Æſa 6. 7. 12.

(*m*) ſaude ſina oc retta, unns voro. 6.

(*n*) næſtu 6. 12.

(c) *proxima poſt obitum nocte.*

forsin oc først þar. Helga het dótter hanns er átti Helgi Rogn Keallåksſun.

CAP. VI.

Úlfr Gyllder het Herser ríkr í Noregi á Þelamörk, hann beó í (*o*) Stardal á Fíflavöllum, hanns ſun var Ásgrímr er þar beó ſídan. Ásgrímr var fader þeirra Þórsteins oc Þórlaugar, Þórkatla het móder þeirra er Hríngea var köllut. Haralldr Kóngr enn Hárfagri ſendi (*p*) Þórorm frænda ſinn ór Þrumo af Ögdum at heimta ſkatt af Ásgrími, ſem Kóngr baud hanom, enn hann gallt eigi, því hann hafdi ſendt Kóngi litlo ádur heſt gautſkan oc ſylfur mikit, oc ſagdi þat geöf ſkylldo enn eigi geälld, þvíat hann hafdi ádur alldri ſkatt golldit. Aptur ſendi Kóngr féit oc villdi eigi þiggea. Þórkatla kona Ásgríms fæddi ſveinbarn, Ásgrímr bad útbera

oves in cataractam depellebantur, & ibi peribant. Helga nomen erat ejus filiæ, quam Helgius Rogn (Ovum piſcis), filius Kiallaki in matrimonio habuit.

CAP. VI.

Ulſus Gylder nomen erat Baronis Thelamarkiæ in Norvegia potentis, qui Stardali in Fiſlavöllis habitavit, ejus filius erat Asgrimus, qvi ibidem poſtea habitavit. Asgrimus pater erat Thorſteinis & Thorlaugæ, quorum matri nomen erat Thorkatla, (ſed) cognomen Hringia (Fibula). Rex Haraldus Pulcricomus Thorormum de Thruma in Agdis, ſuum conſangvineum, tributa, quæ Rex imperaverat, ab Asgrimo expoſtulatum miſit, aſt hic nulla ſolvit, eo qvod paulo ante Regi eqvum Gothicum, & multum argenti miſerat, quæ doni, non autem tributi, cum nunqvam antea tributum ſolviſſet, nomine (mitti Asgrimus) aſſeruit. Rex pecuniam remiſit, at (illam) acceptare renuit. Thorkatla uxor Asgrimi puerum enixa eſt, quem Asgrimus exponi juſſit; ſervus qui foveam

(*o*) Rímsdal 5. M.

(*p*) Þórarinn 6 & 12. *marg. citt. Landnam.*

útbera, þræll hvatti greffa fá er hanom fkylldi gröf grafa, enn fveinninn var lagdr nidur á gólf; þá heyrdift (q) þeim öllum fem fveinninn kvædi þetta:

Látit mic til módor,
mer er kallt á gólfi.
Hvar man fveinninn fæmri
enn at fíns födurs örmum?
Þarf eigi járn at eggea
ne jardarmen fkerda.
Lettit leóto verki
lifa man ec enn med mannom.

Sídan var fveinninn vatni aufinn oc kalladr Þórfteinn, hann vóx upp oc vard mikill madr, enn er Þórormr kvam annat finn at heimta fkatt, kvaddi Ásgrímr þings, oc fpurdi bændur ef þeir villdu greida Kóngi flíkan fkatt fem beidft var, þeir bádo hann fvara fyrer fic, villdo þó eigi greida. Þingit var vid fkóg, oc er þá vardi minnft, lióp fram þræll Þórorms at Áfgrími, oc drap hann, bændur drápo hann þegar. Þórfteinn var þá í hernadi, oc er hann fpurde víg födurs fíns, felldi hann jarder

veam effoderet palam acuebat, puer vero in pavimentum erat depofitus, tunc (q) *omnes puerum hoc* (*carmen*) *canentem audire fe fibi vifi funt:*

Matri me fiftite,
in pavimento frigefco.
Ubi puer decentior
qvam in brachiis patris fui?
Non opus eft ferro acuendo,
aut cefpite fecando.
A turpi facto defiftite,
(*nam*) *inter mortales adhuc vivam.*

Puer poftea aqva luftratus, eiqve nomen Thorfteinn impofitum fuit, ille adolevit, & vir magnus evafit. Aft Thorormo altera vice tributa expoftulatum veniente, Asgrimus conventum indixit, & colonos, num tributa Regi ex poftulato folvere vellent, qvæfivit, illi folvere renuebant, illum vero fua vice refponfa dare rogabant. Conventus prope fylvam habebatur, ubi autem nihil tale fufpicabantur, fervus Thorormi procurrens & Asgrimum, impetens occidit, coloni illum e veftigio interfecere. Thorfteinn in expeditione (*piratica*) *interea erat conftitutus, qvi de cæde patris fui certior factus, prædia fua argento permuta-*

(q) Þrælnum. 6.

(q) *fervus - - - - fibi vifus eft.*

jarder ſinar til ſylfurs, oc beóſt til Íſlands ór Grænmar fyrer auſtan Lídandisnes, oc ádur hann færi, brendi Þórſteinn Þórorm í Þrumu inni oc hiú hanns öll, enn hió búit oc rænti öllu lauſafe oc hefndi födur ſins. Þórgeir het bróder hanns, hann var þá tío vetra er Þórormr let drepa fodur þeirra, hann fór til Íſlands med Þórſteini, oc módurſyſter þeirra Þórunh, er nam Þórunnarhálſa, oc bygdi þar ſidan. Þórſteinn kvam í Rángárós, oc nam land at rádi Floſa fyrer ofan Víkíngslæk, oc út til móts vid Svínhaga-Beörn, oc bio í Skardino eyſtra. Um hanns daga kvam þat ſkip út í Rangárós er ſótt var á mikil, oc villdi engi vid þeim taka ne heálpa þeim, enn Þórſteinn fór epter þeim, oc gordi þeim tialldbúd þar ſem nú heita Tialldaſtader, oc þeónadi þeim þar ſeálfr medan þeir lifdo, enn þeir dóu aller, hann var ſidan kalladr Þórſteinn Tialldſtædíngr, enn ſá þeirra er leingſt lifdi fól gull oc ſylfur oc gróf nidur, ſva þat hefer eigi fundiſt ſídan.

Þór-

mutavit, & ad iter in Iſlandiam de Grænmare ab oriente Lidandisneſi paravit, ſed prius quam iter capeſſeret, Thorſteinn Thorormum de Thruma cum tota familia in ædibus igne conſumſit, pecora vero mactavit & bona mobilia vi ſecum abſtulit, & patrem ſuum ultus eſt. Thorgeir nomen erat ejus fratri, qui, dum Thorormus patrem eorum interfici curavit, decennis erat, is cum Thorſteine in Iſlandiam proficiſcebatur, ut & eorum matertera Thorunna, quæ Thorunnarhalſos (colles Thornnnæ) occupavit, & ibi poſtea habitavit. Thorſteinn in oſtio (amnis) Ranga appulit, & territorium e conſilio Floſii ſupra (rivum) Vikingalæk, & occidentem verſus uſque ad fundos Biörnis Svinhagenſis occupavit, & Skardi Orientalis habitavit. In diebus ejus navis in oſtio (amnis) Ranga peregre (veniens) appulit, in qua (nautæ) magna lue laborabant, quos nemo recipere, nec adjuvare voluit, Thorſteinn vero illos adduxit, & tentoria illis, in loco hodie Tialdaſtadi (loca tentoriorum) nominato, fecit, & ipſe, quamdiu vixerunt, iis famulabatur, at omnes expirabant. Ille Thorſteinn Tialdſtadingus poſtea appellatus fuit. (Nautarum) vero qui vitam diutiſſime protraxit, aurum & argentum abſcondens defodit, ita ut nunquam exinde inventum fuerit. Thorſteinn

Thu-

Þórſteinn átti fyrr Þurídi Gunnarsdóttur Hámundarſunar, þeirra börn Gunnar, Þórhallr, Jóſteinn, Jórunn. Sídar átti Þórſteinn Þurídi dóttur Sigfúſs í Hlíd, þeirra börn Skegge oc Þórkatla, Rannveig oc Arnóra. Þórgeir bróder Þórſteins keypti Oddaland at Rafni Hængsſyni, Strander bádar oc (a) Varmadal oc Odda allan midli Hróarslækear oc Rángár, hann beó fyrſtr í Odda oc átti Þurídi dóttur Eylífs hinns (b) Únga, þeirra dótter Helga er átti Svartr Úlfsſun, þeirra ſun Lodmundr í Odda, fader Sigfúſs Preſts, födur Sæmundar ens Fróda.

Thuridam filiam Gunnaris, filii Hamundi, primum in matrimonio habuit, eorum liberi Gunnar, Thorhallus, Joſteinn, Jorunna. Thorſteinn Thuridam filiam Sigfuſi de Hlida poſtea in matrimonio habuit, eorum liberi Skeggius & Thorkatla, Rannveiga & Arnora. Thorgeir frater Thorſteinis territorium Oddenſe de Rafne filio Hængi, utramqve Strondam (litus) & (vallem) Varmadal, & totam (lingulam) Oddium inter (rivum) Hroarslæk & (amnem) Ranga, emit, ille primus Oddii habitavit, & Thuridam filiam Eilifi (b) *Ungii (Juvenis) in matrimonio habuit, eorum filia Helga, quam Svartus filius Ulfi in matrimonio habuit, eorum filius Lodmundus de Oddio, pater Sigfuſis ſacerdotis, patris Sæmundi Polyhiſtoris.*

VII. CAP.

Floſi het madr ſun Þórbearnar enns Gaulverſka, hann drap þriá Sýſlumenn Harallds Kóngs Hárfagra, oc fór epter þat til Íſlands, hann nam land fyrer auſtan Rángá, alla Rángárvöllu hina eyſtri, hanns dótter var Ásný móder

CAP. VII.

Floſius nomen erat viro, filio Thorbiörnis Gaulenſis, ille tres Regis Haraldi Pulchricomi præfectos occidit, in Iſlandiam poſtea demigravit, & territorium ab oriente (amnis) Ranga, omnes Rangarvöllos Orientales occupavit, ejus filia erat Asnya, mater Thuridæ,

(a) Vatnadal. & 9. *marg.*
(b) Audga *impr.* 8-10.

(b) *Audgii (Opulenti).*

móder Þurídar er Vallabrandr átti. Sun Vallabrands var Flosi, fader (*a*) Kolbeins, fódur Gudrúnar er Sæmundr enn Fródi átti. Flosi átti Gudrúnu Þórisdóttur,' Skeggbroddasunar, þeirra syner varo þeir Kolbeinn er fyrr var nefndr, oc Bearni fader Bearna, födur Flosa, födur Valgerdar, módur Herra Erlends, födur Hauks. Af því fór Loptr enn Gamli systursun Flosa at blóta á Gaulum, at Flosa var úfridt í Noregi. Flosi hinn Norræni átti Þórdísi hina Miklu, dóttur Þórunnar hinnar Audgu, (*b*) Ketellsdóttur Einhenda, þeirra dótter var Ásný er átti Þórgeir Ásgrímssun.

ridæ, qvam Vallabrandus in matrimonio habuit. Filius Vallabrandi erat Flosius, pater Kolbeinis, patris Gudrunæ, qvam Sæmundus Polyhistor in matrimonio habuit. Flosius Gudrunam filiam Thoreris, filii Skeggbroddii, in matrimonio habuit, eorum filii erant Kolbeinn antea nominatus, & Biarnius, pater Biarnii, patris Flosii, patris Valgerdæ, matris Domini Erlendi, patris Hauki. Ideo Loptus Grandævus, Flosii e sorore nepos, Gaulas ad sacrificandum proficiscebatur, quod Flosius in Norvegia non esset securus. Flosius Norvegus Thordisam Miklam (Magnam) filiam Thorunnæ Audgæ (Opulentæ), filiæ Ketelis Einhendii (Unimani) in matrimonio habuit, eorum filia erat Asnya, qvam Thorgeir filius Asgrimi in matrimonio habuit.

Ketell Einhendi het madr, sun Audunnar Þunn-Kárs,' hann nam Rángárvöllu alla hina ydri fyrer ofan Lækearbotna oc fyrer austan Þiórsá, oc beó at Á, hann átti Ásleifu Þórgílsdóttur, þeirra

Ketell Einhendius (Unimanus) nomen erat viro, filio Audunis Thunn-Karis, qui omnes Rangarvöllos occidentales supra Lækiarbotnos (scaturigium rivorum) & ab oriente (amnis) Thiorsa occupavit, & (in prædio) A habitavit, ille Asleifam filiam Thorgilsis in matrimonio habuit, eorum filius erat Audunn

(a) *omittit. impr.*

(b) *ita omnia exempll.*

þeirra ſun var Audunn, fader (*b*) Bryniólfs, födur Þórbergs, födur Þórláks, födur Þórhalls, födur Þórláks Biſkops enns Helga.

Ketell Aurridi brædrúngr Ketells Einhenda nam land hid ydra med Þiórsá, oc beó at Völlum hinom ydri, hanns ſun var Helgi Hrogn er átti Helgo dóttur (*c*) Þórſteins Raudneſs, þeirra ſun var Oddr Mióſi, fader (*d*) Áſgerdar er átti Þórſteinn Godi, oc Oddnýar er Eylífr hinn Úngi átti.

(*e*) Ormr (*f*) Audgi ſun Úlfs ens Hvaſſa nam land med Rángá at rádi Ketells enns Einhenda, oc beó í Húſagardi, oc Áſkell ſun hanns epter hann, enn (*g*) hanns ſun reiſti bæ fyrſt í Völlum, frá hanom ero Vallveriar kvamner.

Audunn, pater (b) *Bryniolfi, patris Thorlaki, patris Thorhalli, patris Thorlaki Epiſcopi Sancti.*

Ketell Aurridius (*Aurata*) *Ketelis Unimani conſobrinus, territorium ab occidente juxta* (*amnem*) *Thiorsa occupavit, & Vallis Occidentalibus habitavit. Ejus filius erat Helgius Hrogn* (*Ovum piſcis*), *qui Helgam filiam Thorſteinis Raudneſi in matrimonio habuit, eorum filius erat Oddus Mioſius* (*Tener*), *pater Asgerdæ, qvam Thorſteinn Godius* (*Prætor*) *in matrimonio habuit, & Oddnyæ, qvæ Eylifo Ungio* (*Juveni*) *nupſit.*

Ormus (f) *Audgius* (*Opulentus*) *filius Ulfi Hvaſſii* (*Acuti*) *territorium ſecundum* (*longitudinem amnis*) *Ranga e conſilio Ketelis Einhendii* (*Unimani*) *occupavit, & Huſagardi habitavit, ejusqve poſt illum filius Askell. Sed* (g) *hujus filius primus villam Vallis exſtruxit, ab illo Vallenſes deſcendunt.*

(*b*) Runólfs, födur Bergþórs, födur Þórhalls, födur Þórláks Biſkups 6. *marg.*

(*c*) Hrólfs Raudſkeggs *Landnama.*

(*d*) Áſborgar. 7.

(*e*) Grímr. 7.

(*f*) Ördugi 6. 12. Anaudgi 4 & 6. & 12. *marg.*

(*g*) Brandr. *add.* 6.

(b) *Runolfi, patris Bergthoris, patris Thorhalli, patris Thorlaci Epiſcopi.*

(f) *Ordugius* (*Strenuus*) al. *Anaudgius* (*Servilis*).

Þórsteinn (*h*) Luna het madr Norrænn oc farmadr mikill, hanom var þat spád at hann mundi á því landi deya er þá var (*i*) enn eigi byggt. Þórsteinn fór til Íslands í elli sinni med Þórgílsi syni sínom, þeir námo hinn efra lut Þiórsárhollta, oc beoggo í Lunanshollti, oc þar var Þórsteinn heygdr. Dótter Þórgíls var Ásleif er átti Ketell hinn Einhendi, syner þeirra varo þeir Audunn er ádur var nemndr, oc Eylífr fader Þórgeirs, födur Skeggea, födur Heallta í Þeórsárdal hann var fader Jórunnar, módur Gudrúnar, módur Einars, födur Magnúsar Biskups.

Gunnsteinn Berserkeabani sun Bölverks Blindíngatriónu drap tva berserki, oc hafdi annar þeirra ádur drepit Greótgard Háleya Jarl í (*k*) Sölvo fyrer innan Agdanes. Gunnsteinn var sídan skotinn öru Finnskri ór skógi á skipi síno nordur

Thorsteinn Luna nomen erat viro Norvego, nautæ eximio, de qvo vaticinium erat, illum in terra (i) *nondum habitata defuncturum fore. Thorsteinn in senecta, una cum filio suo Thorgilse in Islandiam transmigravit, illi partem superiorem Thiorsarholtorum occupabant, & Lunanshollti habitabant, ibi Thorsteinn tumulatus est. Filia Thorgilsis erat Asleifa uxor Ketelis Einhendii* (*Unimani*)*, eorum filii erant Audunn antea nominatus, & Eylifus pater Thorgeiris, patris Skeggii, patris Hialltii de Thiorsardalo, ille pater erat Jorunnæ, matris Gudrunæ, matris Einaris, patris Magni Episcopi.*

Gunnsteinn Berserkiabanius (*percussor athletarum furiosorum*)*, filius Bölverki Blindingatrionæ* (*Rostri cæcorum*) *duos athletas furiosos occidit, quorum alter Griotgardum Comitem Halogalandorum in Sölva intra Agdanesum antea interfecerat. Gunnsteinn postea in navi sua in Hesnio septentrionali* (*constitutus*) *sagitta Finnica e sylva* (*missa*) *transfixus*

(*h*) Launan 5. M.

(*i*) óbyggt med öllu 6.

(*k*) Söllna 6. 12.

(i) *penitus.*

nordur í Hefni. Sun Gunnsteins var Þórgeir er átti (m) Þórunni hina Audgu (n) dóttur Ketells hinns Einhenda, þeirra dótter var Þórdís hin Mikla.

fixus fuit. Filius Gunnsteinis erat Thorgeir, qui Thorunnam Audgam (Opulentam) (n) filiam Ketelis Einhendii (Unimani) in matrimonio habuit, eorum filia erat Thordisa Mikla (Magna).

VIII. CAP.

Rádormr oc (o) Jólgeir brædur kvamo vestan um haf til Íslands, þeir námo land midli Þiórsár oc Rángár. Rádormr eignadist land fyrer austan Raudalæk, oc beó í Vetleifshollti, hanns dótter var Arnbeörg er átti Svertingr (p) Hiörleifsfun, þeirra börn varo þau Grímr Lögsögumadr oc Jórunn. Sídar átti Arnbeörgu Gnúpr Molldagnúpsfun, oc varo þeirra börn Hallsteinn á Healla, oc Rannveig móder Skapta Lögmanns, oc Geirný móder Skálld-Rafns. Jólgeir eignadist land fyrer utan Raudalæk oc til Steinslækear, hann beó á Jólgeirsstödum.

 Áskell

CAP. VIII.

Radormus & Jolgeir fratres ab occidente per mare in Islandiam venere, & territorium inter (amnes) Thiorsa & Ranga occupavere. Radormus fundos ab oriente (rivi) Raudalæki nactus est, & Vetleifshollti habitavit, ejus filia erat Arnbiörga, quam Svertingus filius Hiörleifi in matrimonio habuit, eorum liberi erant Grimus Nomophylax & Jorunna. Arnbiörgam postea in matrimonio habuit Gnupus filius Mollda-Gnupi, quorum liberi erant Hallsteinn de Hiallio, & Rannveiga, mater Skaptii Nomophylacis, & Geirnya, mater Skalld-Rafnis. Jolgeir territorium ab occidente Raudalæki usqve ad (rivum) Steinslæk nactus est, ille Jolgeirsstadis habitavit.

Askell

(m) Jórunni. 6. 12.

(n) módur *impr.* 4. 5. 7-10. M.

(o) Sólgeir. *A.*

(p) Hrolleifsfun. 6. 12.

(n) *matrem.*

Áſkell Hnokkan ſun Dufþaks (*a*) Dufniálsſunar Kiarvalsſunar Íra Kóngs, hann nam land midli Steinslækear oc Þiórsár, oc beó í Áſkellshöfda, hanns ſun var Áſmundr fader Áſgauts, födur Skeggea, födur Þórvallds, födur Þórlaugar, módur Þórgerdar, módur Jóns Biſkups enns Helga.

Aſkell Hnokkan filius Dufthaki, filii Dufnialis, filii Kiarvalis Regis Hiberniæ, territorium inter (rivum) Steinslæk & (amnem) Thiorsa occupavit, & Aſkellshöfdii habitavit. Ejus filius erat Asmundus, pater Asgauti, patris Skeggii, patris Thorvaldi, patris Thorlaugæ, matris Thorgerdæ, matris Jonis Epiſcopi Sancti.

Þórkell (*b*) Þeálfi fóſtbróder Ráddorms eignadiſt lönd öll midli Rángár oc Þiórsár oc beó í Háfi, hann átti Þórunni Eyverſku, þeirra dótter Þórdís móder Skeggea (*c*) födur Þórvallds í Áſi, þadan hafdi Heallti mágr hanns reidſkeóta til alþíngis, oc þeir tólf, þá er hann var útkvaminn med kriſtni, því engi treyſtiſt annar fyrer ofríki Runólfs (*d*) Úlfsſunar er (*e*) ſektan hafdi Hiallta um godgá. Nú ero ritader þeir menn

Thorkell Thialfius, unacum Radormo educatus, omnes fundos inter (amnes) Ranga & Thiorsa adeptus eſt, ille Thorunnam Eyenſem in matrimonio habuit, eorum filia erat Thordiſa, mater Skeggii (c), *patris Thorvaldi de Aſo. Inde affinis ejus Hialltius, cum religionem chriſtianam (in Iſlandiam introducturus) peregre advenerat, (ejusqve comites) duodecim eqvos ad forum generale (commodatos) nacti ſunt, nemo enim alius ob violentiam Runolfi filii Ulfi, qvi Hialltium irriſionis deorum reum peregerat, tale qvid auſus fuit. Jam viri recenſiti ſunt, qvi fundos*

(*a*) Dufmáls *impr.* 8 - 10.
(*b*) Þralfi 4. Biálfi 7.
(*c*) módur *impr.* 10.
(*d*) Ulfars *impr.* 9. 10.
(*e*) ſóktan. 10.

(c) *matris.*
(e) *in jus vocaverat.*

menn er land hafa þeigit oc numit í landnámi Ketells Hængs.

Loptr ſun Orms Fródaſunar fór af Gaulum til Íſlands úngr at alldri, oc nam land fyrer veſtan Þeórsá, á midli Raudár oc Þiórsár, oc upp til Skúfslækear, (*f*) oc Breydamýri hina eyſtri upp til Súluhollts oc beó í Gaulveriabæ, oc Oddný móder hanns dótter Þórbearnar ens Gaulverſka. Loptr fór utan hit þridea hvört ſumar fyrer hönd þeirra Floſa beggea módurbródurs ſíns, at blóta at hofi því, er Þórbeörn (*g*) módurfader hanns hafdi þar vardveitt at Gaulum. Þórbeörn var ríkr Herſer í Noregi í Fialafylki, hann var Ormsſun, oc átti Hilldi Úlfarsdóttur oc Þórunnar Græningear-Riúpo. Vemundr hinn Gamli ſun Víkings Skáneyarſkelmis, mágr Bearnar Bunu, var Herſer, hanns ſun var Fródi, fader Orms, födur Lopts ens Gamla. Frá Lopti er margt ſtórmenni kvamit, Þórlákr enn Helgi, oc Brandr Biſkup, oc Páll Biſkup.

Þór-

fundos dono accepere aut occupavere in territorio a Ketele Hængo occupato.

Loptus filius Ormi, filii Frodii, ætate juvenis Gaulis in Iſlandiam demigravit, & territorium ab occidente (amnis) Thiorsa, inter (amnes) Rauda & Thiorsa, & ſurſum uſqve ad (rivum) Skufslækum, ac totam Breidamyram orientalem, uſqve ad Suluholltum occupavit, & Gaulveriabœi habitavit, ejusqve mater Oddnya, filia Thorbiörnis Gaulenſis. Loptus tertia qvavis æſtate, ſua & avunculi ſui Floſii vice, ad ſacrificia in fano, cujus curam ejus avus maternus Thorbiörn Gaulis geſſerat, offerenda peregre abiit. Thorbiörn Baro erat in provincia Fialenſi Norvegiæ potens, is filius erat Ormi, qui Hildam filiam Ulfaris & Thorunnæ Græningiar-Riupæ in matrimonio habuit. Vemundus Grandævus filius Vikingi Skaneyarſkelmeris (Prædonis Scaniæ), affinis Biörnis Bunæ (Pedonis) erat Baro, ejus filius erat Frodius, pater Ormi, patris Lopti Grandævi. De Lopto multi magnates deſcendunt, Thorlakus Sanctus, & Brandus Epiſcopus, & Paulus Epiſcopus.

Thor-

(*f*) *omiss. impr.* 9. 10.

(*g*) módurbróder. 6. 12.

(*g*) *avunculus.*

Þórvidr ſun Úlfars bróder Hilldar fór af Vors til Íſlands, enn Loptr frændi hanns gaf hanom land á Breidamýri, oc beó hann í Vorſabæ, hanns börn varo þau Rafn oc Hallveig er átti Öſſur hinn Hvíti, þeirra ſun Þórgrímr Kampi.

Thorvidus filius Ulſaris, frater Hildæ de Vorſia in Iſlandiam transmigravit, ejus autem cognatus Loptus territorium ei in Breidamyra dedit, ille Vorſabœi habitavit. Ejus liberi erant Raſn & Hallveiga, qvam Öſſur Hvitius (Albus) in matrimonio habuit, eorum filius (erat) Thorgrimus Kampius.

Þórarinn het madr ſun Þórkells ór Alvidru Hallbearnarſunar Hörda-Kappa, hann kvam ſkipi ſíno í Þiórsárós, oc hafdi Þiórshöfut á framſtafni, oc er þar áin vidkend. Þórarinn nam land fyrer ofan Skúfslæk til Raudár, ofan med Þiórsá, hanns dótter var Heimlaug er Loptr gekk at eiga (*h*) ſextuga.

Thorarinn nomen erat viro filio Thorkelis de Alvidra, filii Hallbiörnis Hörda-Kappii (Athletæ Hördenſis), qvi navem ſuam in oſtio Thiorsa (amnis tauri caſtrati) appulit, & in prora caput tauri caſtrati habuit, de quo amnis nomen trahit. Thorarinn territorium ſupra (rivum) Skufslæk uſqve ad (amnem) Rauda deorſum ſecundum Thiorſa occupavit, ejus filia erat Heimlauga, qvam Loptus (h) *ſexagenariam uxorem duxit.*

IX. CAP.

Haralldr Gullſkeggr het Kóngr í Sogni, hann átti Sölvöro dóttur Hundólfs Jarls, ſyſtur Atla Jarls ens Mióſa, þeirra dætur varo þær Þóra er átti Hálfdán Svarti Úpplendínga Kóngr, oc Þurídur er átti Ketell Helluflagi. Haralldr

CAP. IX.

Haraldus Gullſkeggus (Barbæ aureæ) nomen erat Regi Sogniæ, qvi Salvöram filiam Hundolfi Comitis, ſororem Atlii Mioſii (Gracilis) Comitis in matrimonio habuit, eorum filiæ erant Thora, qvam Halfdan Svartius (Niger) Rex Upplandorum in matrimonio

(*h*) ſextugr *impr.* 7. 10.

(h) *ſexagenarius.*

alldr Úngi var son peirra Hálfdánar oc Þóru, hanom gaf Haralldr Gullskeggr namn sitt oc ríki. Haralldr Kóngr andadist fyrstr þeirra, enn þá Þóra, enn Haralldr Úngi sídast, þá bar ríkid Hálfdáni Kóngi, enn hann setti yfer þat Atla Jarl hinn Miófa. Sídan fekk (a) Hálfdán Kóngr Ragnhilldar dóttur Sigurdar Hiartar, oc var þeirra sun Haralldr hinn Hárfagri. Þá er Haralldr Kóngr gekk til ríkis í Noregi, oc hann mægdist vid Hákon Jarl Griótgardssun, fekk hann Sygnafylki Hákoni Jarli mági sínum, (b) enn Haralldr Kóngr fór í Vík austur, enn Atli Jarl villdi eigi láta af ríkenu, ádur hann fyndi Haralld Kóng. Jarlarner þreittu þetta med kappi, ok drógu her saman, þeir fundust á Fiölum í Stafanesvagi oc bördust, þar fell Hákon Jarl, enn Atli vard sár oc fluttr í Atley, oc dó þar ór sárum, enn epter þat hellt Hásteinn son hanns ríkenu, þar til er Haralldr Kóngr oc Sig-

nio habuit, & Thurida quæ Keteli Hellusagio nupsit. Halfdanis & Thoræ filius erat Haralldus Ungius (junior), cui Haralldus Gullskeggus nomen suum & regnum dedit. Rex Haralldus eorum primus obiit, deinde Thora, sed ultimo Haralldus Ungius, tum regnum Regi Halfdani jure hæreditatis competebat, qui Atlium Miosium Comitem ei præfecit. Rex postea Halfdan Ragnhildam filiam Sigurdi Hiörti uxorem duxit, qvorum filius erat Haralldus Harfagrius (Pulcricomus). Cum Rex Haralldus regimen Norvegiæ adiret, & Haconi Comiti filio Griotgardi affinitate jungeretur, affini suo Comiti Haconi Provinciam Sognensem tradidit, (b) sed Rex Haralldus orientem versus in Vikam iter fecit. Comes Atlius regnum, prius qvam Regem Haraldum conveniret, tradere recusavit. Hæc fuit causa certaminis inter Comites, qvi exercitu collecto in Fialis in Stafanesvogo obviam facti, prælium commisere, in quo Comes Hacon cecidit, Atlius vero vulneratus in Atleyam devectus fuit, & vulneribus mortem postmodum oppetiit. Ejus filius Hasteinn regnum retinuit, usqve quo Rex Haralldus & Comes

(a) Haralldr. 4.
(b) er 4. 7. 8.

(b) *eum.*

Sigurdr Jarl drógu her at honum. Hásteinn (*c*) stökk þá undan, oc redst til Íslandsferdar, hann átti Þóru Ölvis-dóttur, Ölver oc Atli varo syner þeirra. Hásteinn skaut setstokkum fyrer bord í hafi at fornum sid, þeir kvamo á Stál-feöro fyrer Stokkseyri, enn Hásteinn kvam í Hásteinssund fyrer austan Stokks-eyri, oc braut þar. Hásteinn nam land midli Raudár oc Ölfusár upp til (*d*) Fúlalækear, oc Breidamýri alla upp at Holltum, hann beó at Stokkseyri, oc Atli sun hanns epter hann, ádur hann færdi sic í Tradarhollt. Ölver het ann-ar sun Hásteins, hann beó at Steörnu-steinum, hann andadist barnlaus, enn Atli tók epter hann arf allan. Stiörnu-stader heita nú Ölversstader. Ölver hafdi landnám allt fyrer utan Grímsá, Stokks-eyri oc Ásgautsstadi, enn Atli allt midli Grímsár oc Raudár, hann beó í Tradar-hollti. Leysingi Ölvis var Brattr er beó í Brattshollti, oc Leidólfr á Leidólfs-stödum. Atli var fader Þórdar Dofna, födur

Comes Sigurdus collecto exercitu eum impete-bant. Hasteinn tum aufugiens iter in Islan-diam suscepit, ille Thoram filiam Ölveris in matrimonio habuit, quorum filii erant Ölver & Atlius. Hasteinn columnas sedilis sui ex more antiqvo in mare projecit, qvæ in (littus) Stal-föram præ Stokkseyrâ in terram ejectæ fuere, Hasteinn vero in (fretum) Hasteinssund ab oriente Stokkseyræ appulit, ibiqve naufragium fecit. Hasteinn territorium inter (amnes) Rauda & Ölvusa usqve ad Fulalækum & totam Breidamyram sursum usqve ad Holltos occupavit, ille Stokkseyræ habitavit, ejusqve post illum filius Atlius, antea qvam Tradar-holltum demigravit. Ölver nomen erat alteri Hasteinis filio, qvi Stiörnusteinis habitavit, ille improlis obiit, qvare Atlius ejus ex asse hæres fuit. Stiörnustadis hodie Ölverstadi nomen est. Ölver totum ab occidente (amnis) Grimsa territorium occupatum, Stokkseyram & Asgautsstados nactus est, Atlius vero in-ter (amnes) Grimsa & Rauda, & Tradar-hollti habitavit. Ölveris libertus erat Brat-tus, qvi Brattshollti habitavit, & (alter) Leid-dolfus de Leidolfsstadis. Atlius pater erat Thordi

(*c*) tók. 5 M.

(*d*) Fyllalækiar *Landnama.*

födur Þórgíls (*a*) Errubeinsftiúps, (*b*) födur Gríms Glammads, födur Íngeallds, födur Gríms, födurs þeirra Barkar oc Einars, födur Hallkötlo, er átti Rafn Sveinbearnarfun, þeirra dætur Steinunn móder Herra (*c*) Rafns, oc Herdís móder (*d*) Atla, födur Steinunnar er átti Haukr Erlendsfun. Börkr Grímsfun var fader Ragnhilldar er Flofi Bearnafun átti, þeirra börn Einar oc Bearni oc Valgerdur móder Herra Erlends, födur Hauks. Þórdís var þridea dótter Flofa, móder Frú Íngigerdar, módor Frú Gudrúnar, oc Hallberu Abbadífar. Halla var dótter Flofa móder Herra Kriftoffurs.

Hallfteinn het madr er fór ór Sogni til Íflands, mágr Háfteins, hanom gaf hann ytra lut Eyrarbakka, hann beó á Framnefi, hanns fun var Þórfteinn fader Arngríms er veginn var at faufkagrefti, hanns fun var Þórbeörn at Framnefi (*e*).

Yy 2 Þórir

(*a*) Orrabeins, ftiúpfödur 5. 9. M. fader *impr.*

(*b*) *fecundum Hauksbok.*

(*c*) Erlends 4. 6. 8-10.

(*d*) Ala 4. 5. M.

(*e*) er þar beó lengi fídan *add.* 6.

Thordi Dofnii, patris Thorgilfi (a) *Errubeinsftiupi (privigni Errubeinis), patris Grimi Glammadi, patris Ingialdi, patris Grimi, patris Börki & Einaris, patris Hallkatlæ, quam Rafn filius Sveinbiörnis in matrimonio habuit, eorum filiæ erant Steinunna mater Domini Rafnis, & Herdifa mater Atlii, patris Steinunnæ quam Haukus filius Erlendi in matrimonio habuit. Börkus filius Grimi pater erat Ragnhildæ, quam Flofius filius Biarnii in matrimonio habuit, eorum liberi Einar, & Biarnius, & Valgerda mater Domini Erlendi, patris Hauki. Thordifa erat tertia Flofii filia, mater Dominæ Ingigerdæ, matris Dominæ Gudrunæ, & Hallberæ Abbatiffæ. Halla filia erat Flofii, mater Domini Chriftophori.*

Hallfteinn nomen erat viro, qvi de Sognia in Iflandiam demigravit, affini Hafteinis, cui hic partem occidentalem Eyrarbakkii dono dedit, ille (Hallfteinn) Framnefi habitavit. Ejus filius erat Thorfteinn, pater Arngrimi, qvi ftipites aridos effodiens interfectus erat, ejus filius erat Thorbiörn de Framnefo (f).

Tho-

(a) *Orrabeinis vitrici.*

(e) *qvi ibidem diu exinde habitavit.*

Þórir sun Ása Hersis Íngeallds-sunar, Hróalldssunar, fór til Íslands, oc nam Kalldnesíngarepp allan upp frá Fyllarlæk, oc beó at Selforsi, hanns sun var Tyrfíngr, (a) fader (b) Þurídar, módur (b) Tyrfings, fódur Þórbearnar prests í Goddolum.

Hródgeir hinn Spaki oc Oddgeir (c) bróder hanns (d), er þeir Finnr hinn Audgi oc Hafnar-Ormr keypto ór landnámi síno, þeir námo Hraungerdínga repp, oc beó Oddgeir í Oddgeirshólum. Hanns sun var Þórsteinn (e) Öxnabroddr, fader Hródgeirs, födur Ögurs í Kambakisto, enn dótter Hródgeirs hinns Spaka var Gunnvör er átti (f) Kolgrímr enn Gamli, þadan ero Kvistlíngar kvamner.

Önundr

Thorer filius Asii Baronis, filii Ingialdi, filii Hroaldi, in Islandiam transmigravit, & totum tractum Kaldnesensem supra (rivum) Fyllarlæk occupavit, & Selforsi habitavit. Ejus filius erat Tyrfingus (a) *pater Thuridæ, matris Tyrfingi, patris Thorbiörnis sacerdotis de Goddalis.*

Hrodgeir Spakius (Sapiens) ejusqve frater Oddgeir (d), *quos Finnus Audgius (Opulentus) & Hafnar-Ormus de suis territoriis (ad demigrandum) pretio dato adegere, tractum Hraungerdensem occupavere; Oddgeir Oddgeirsholis habitavit. Ejus filius erat Thorsteinn Öxnabroddus (Stimulus boum), pater Hrodgeiris, patris Öguris de Kambakista. Filia vero Hrodgeiris Spakli erat Gunnvöra, quam Kolgrimus Grandævus in matrimonio habuit. Inde Kvistlingi originem trahunt.*

Önun-

(a) Halldórs, födur Þórdísar oc Tyrfíngs, födur Þórbearnar prests, oc Hámundar prests í Guddölom, oc Járngerdar er átti Gudmundr Bast.

(b) (b) *omitt. Hauksbok.*

(c) Þrádr *add.* 6. 12.

(d) voru Vestmenn *add.* 6. 12.

(e) Yxnabriótr. 6. 12.

(f) Þórgrímr. *A.*

(a) *Haldoris, patris Thordisæ & Tyrfingi, patris Thorbiörnis sacerdotis & Hamundi Sacerdotis de Goddalis, & Jarngerdæ, quam Gudmundus Bast in matrimonio habuit.*

(d) *erant Vestmanni.*

Önundr Býlldr er fyrr var getit nam land fyrer austan Hróarslæk, oc bcó í Önundarhollti, frá hanom er margt stórmenni kvamit, sem ádur er ritat (*f*).

X. CAP.

Össur hinn Hvíti het madr sun Þórleifs ór Sogni. Össur vó víg í véom á Upplöndum þá er hann var í brúdför med Sigurdi Hrísa, fyrer þar vard hann (*g*) landflótti til Íslands, oc nam (*h*) fyrst öll Holltalönd midli Þiórsár oc Hraunslækear. Þá var hann (*i*) siautián vetra er hann vó vígit. Hann fekk Hallveigar Þórvidardóttur, þeirra sun var Þórgrímr Kampi, fader Össurar, fódur Þórbearnar, fódur Þórarinns, (*k*) fódur Gríms

Önundus Bylldus cujus antea mentio facta fuit, territorium ab oriente (rivi) Hroarslæki occupavit, & Önundarhollti habitavit, ab illo multi, ut antea scriptum est, magnatum, genus deducunt (f).

CAP. X.

Össur Hvitius (Albus) nomen erat viro, filio Thorleifi de Sognia. Össur sanctitatem (publicam) in Upplandis, cæde, dum in comitatu Sigurdi Hrisii sponsum deduceret, (commissâ violavit), hinc exul in Islandiam demigravit, & (h) *primo omnes fundos Holltenses inter (amnem) Thiorsa & (rivum) Hraunslæk occupavit. Tunc* (i) *septendecim annos erat natus cum cædem commisit. Ille Hallveigam filiam Thorvidi in matrimonio habuit, eorum filius erat Thorgrimus Kampius, pater Össuris, patris Thorbiörnis, patris Thorarinis,* (k) *patris Grimi filii*

(*f*) Jón Biskup hinn Helgi, oc Þórlákr Biskup hinn fyrri, Jón Loptsson, Ari hinn Fródi, Hallr í Hólum *add.* 6. 12.

(*g*) landflæmdr 5. M.

(*h*) fyrstr. 6.

(*i*) áteán *impr.* 8. 10.

(*k*) oc *impr.* 9. 10.

(f) *Johannes Sanctus Episcopus, & Thorlacus prior Episcopus, Johannes Lopti filius, Arius Polyhistor, Hallus de Holis.*

(h) *primus.*

(i) *duodeviginti.*

(k) *&*

Gríms Tófusunar. Össur beó í Kampaholti, hanns leysíngi var Bödvar er beó at Bödvarstóptum vid Vídiskóg, hanom gaf Össur lut í skóginom, oc skildi ser epter hann barnlausan. Örn ór Vælugerdi er fyrr var getit, stefndi Bödvari um saudatöko, því handsaladi Bödvar Atla Hásteinssyni fe sitt, enn hann ónýtti mál fyrer Erni. Össur andadist þá er Þórgrímr var úngr, þá tók Rafn Þórvidarsun (*a*) vid feárvardveitslo Þórgríms. Epter andlát Bödvars talldi Rafn til Vídiskógs, oc bannadi Atla, enn Atli þóttist eiga. Þeir Atli feórir fóro epter vidi, Leidólfr fór med hanom, smalamadr sagdi Rafni þat, enn hann reid epter þeim med (*b*) tíunda mann, þeir fundost í Orustudal, oc bördust þar, þar fellu húskarlar Rafns (*c*) feórer, enn hann vard seálfr sár miök. Einn fell af Atla húskörlum, enn hann vard sár bana sárum oc reid heim. Önundr Býlldr skylldi

filii Tofæ. Össur Kampaholti habitavit, ejus libertus erat Bödvar, qvi Bödvarstoptis apud Vidisskogum (*Salicetum*) *habitavit, illi Össur partem sylvæ illius dedit, qvam in eventum improlis defuncti sibi reservavit. Örn de Vælugerdo antea commemoratus Bödvari actionem ovium furto ablatarum intentavit, qvare Bödvar* (*omnia*) *sua bona Atlio filio Hasteinis stipulata manu tradidit, hic autem actionem Örnis irritam reddidit. Össur Thorgrimo adhuc impubere obiit, tunc Rafn filius Thorvidi* (a) *bonorum ejus curam suscepit. Post Bödvaris, obitum Rafn retractum Vidisskogi postulavit, eoqve Atlio interdixit, sed Atlius suam esse possessionem urgebat. Atlius cum* (b) *tribus* (*comitibus*) *ligna erat advecturus, Leidolfus cum eo iter fecit, opilio hæc Rafni retulit, qvi illos una cum novem viris eqvitando perseqvebatur, in Orustudalo* (*valle pugnæ*) *convenere, ibiqve dimicabant, ubi* (c) *qvatuor Rafnis domesticorum cecidere, ipse autem graviter vulneratus est. Domesticorum Atlii unus occubuit, ipse vero vulneribus lethalibus saucius domum eqvitavit. Önundus Bylldus illos ab invicem separavit, & Atlium domum*

(*a*) módurbróder hanns *add.* 6. 12.
(*b*) áttunda *Landnama.*
(*c*) tveir *Landnama.*

(a) *ejus avunculus.*
(b) *septem.*
(c) *duobus.*

ſkildi ; þá oc baud Atla til ſín (*a*). Þórdr Dofni ſun Atla var þá níu vetra, enn þá er hann var fimtán vetra, reid Rafn til ſkips (*b*) í Einarshöfn, hann reid heim um nótt oc var í blárri kápu, Þórdr ſat einn fyrer hanom vid Haugavad ſkamt frá Tradarhollti, oc vó hann þar med ſpióti, þar er Rafnshaugr fyrer auſtan götuna, enn fyrer veſtan Háſteinshaugr, Ölvishaugr oc Atlahaugr (*c*). Vígin felluſt í fadma. Þórdr vard frægr af þeſſu, hann fekk þá Þórunnar dóttur (*d*) Áſgeirs (*e*) Auſtmanna-Skelmis er drap ſkipshöfn auſtmanna í Grímsárósi, fyrer rán þat er hann var ræntr í Noregi. Þórdr hafdi þá tvo vetur oc tuttigo er hann keypti ſkip í Knararſundi, oc villdi heimta arf ſinn, þá fal hann

domum ſuam invitavit (a). *Thordus Dofnius* (*Torpidus*) *filius Atlii tum erat novennis, tunc vero qvindecem natus erat annos, cum Rafn ad navem* (b) *Einarshöfnam eqvitaret. Ille cæruleam indutus togam noctu domum eqvitavit, Thordus ſolus eum apud vadum Haugenſe prope Tradarholltum in inſidiis expectavit, eumqve ibi haſta interemit, ibi tumulus Rafnis eſt ab oriente ſemitæ, ab occidente autem tumulus Haſteinis, tumulus Ölveris, & tumulus Atlii* (c). *Cædes una alteram compenſabat. Thordus hoc facto inclaruit, tunc Thorunnam filiam Aſgeiris Auſtmannaſkelmeris, qvi in oſtio* (*amnis*) *Grimsa, eo qvod in Norvegia fuerat ſpoliatus, totum navis oſtmannorum præſidium occidione delevit. Thordus tunc duos & viginti annos natus erat, cum navem in Knararſundo, hæreditatem ſibi competentem expoſtulaturus, emit; Tunc multum pecuniæ abſcondidit, qva de cauſa ejus uxor Tho*

(*a*) Atle andadiſt heima í Tra'arhollte *add.* 6.

(*b*) frá *impr.* 9. 10. Eyrarhöfn 6. 12.

(*c*) Ölfur oc Þórgrímr fedgar liggia í einum haugi báder ſkamt frá Tradarhollti *add.* 6. 12.

(*d* Aſgríms 6. 12.

(*e*) Auſtmanns-Skelmis *impr.* Auſtmanns-Skelfis. 7.

(a) *Athus domi in Tradarbolto obiit.*

(b) *de Einarsbofna al. Eyrarböfna.*

(c) *Öſſur & Thorgrimus, pater & filius uterque in uno conditi ſunt tumulo, non longe a Tradarbolto.*

hann fe mikit, því villdi Þórunn eigi fara, oc tók hún vid búi í Tradarhollti, Þórgíls fun Þórdar var þá tvævetur. Skip Þórdar hvarf oc fpurdift eigi til. Vetri fídar kvam Þórgrímr (*a*) Errubeinn til ráda med Þórunni, hann var fun (*b*) Þórmódar, oc Þurídar Ketelbearnardóttur, hann fekk Þórunnar, oc var þeirra fun Hæríngr.

Ólafr Tvennumbruni [het madr, hann fór af (*c*) Lófót til Íflands, hann nam Skeid öll midli Þiórsár oc (*d*) Sandlækear, hann var hamramr miök. Ólafr beó á Ólafsvöllum, hann liggur í Brúnahaugi under Vördufelli. Ólafr átti Áfhilldi, oc var þeirra fun Helgi Traufti, oc Þórir Drífa fader Þórkells Gullkárs, födur Orms, | födur Helgo, módor Orms Hallvardsfunar.] Vadi var hinn þridi fun Ólafs, fader Gerdar. Þórgrímr Errubeinn lagdi hug á Áfhilldi þá er

Thorunna (*cum eo*) *proficifci recufavit, fed villicationem Tradarholti fufcepit, Thorgils filius Thordi tum bimulus erat. Navis Thordi difparuit, nec ulla de illa fama percepta eft. Anno feqventi Thorgrimus Errubeinn præfecturam rei familiaris Thorunnæ fufcepit, ille filius erat Thormodi & Thuridæ filiæ Ketilbiörnis, ille Thorunnam in matrimonium duxit, qvorum filius erat Hæringus.*

Olaus Tvennumbrunius nomen erat viro, qvi de (c) *Lofotia in Iflandiam trajecit, ille tota Skeida inter Thiorfa &* (d) *Sandlækum occupauit & furore vehementi corripiebatur. Olafus Olafsvallis habitavit, & in Brunahaugo infra Vördufellum fitus eft. Olafus Ashildam in matrimonio habuit, qvorum filii erant Helgius Traustius & Thorer Drifa, pater Thorkelis Gullkaris, patris Ormi, patris Helgæ, matris Ormi, filii Hallvardi. Vadius tertius erat Olafi filius, pater Gerdæ. Thorgrimus Errubeinn poft Olafi obitum amores Ashildæ ambibat, fed Helgius*

(*a*) Orrabeinn *impr.* 9. 10.

(*b*) Þórbearnar. 6.

(*c*) eyu þeirre er Lofot heiter, hún liggur fyrer Finnmörk. 6.

(*d*) Hvítár oc til *add.* 6.

(c) *infula nomine Lofot, qvæ præ Finnmarchia fita eft.*

(d) *Hvita & ufqve ad*

er Ólafr var daudr, enn Helgi Trausti vandadi um. Hann sat fyrer Þórgrími vid gatnamót fyrer nedan Áshilldarmýri; Helgi bad hann láta af kvamom, Þórgrímr letst eigi hafa barnaskap, þeir bördust, þar fell Þórgrímr. Áshilldur spurdi hvar Helgi hefdi verit, hann kvad vísu:

Var ek þar er fell til fyllar,
(a) framsótti vinr dróttar
(b) Errubeinn (c), enn unnar
ítur túngur (d) hátt súngo.
Ásmódar gaf ec Ódni
arfa þróttardearfan;
gulldom gálgavalldi
gauts (e) tafn, enn (f) ná (g) hrafni.

Áshilldur kvad hann hafa höggit ser höfutbana. Helgi tók ser far í Einarshöfn. Hæringr sun Þórgríms var þá sextán vetra

Helgius Traustius, zelum ideo monstravit. Ille Thorgrimum ad compita infra Ashildarmyram expectavit; Helgius illum a frequentationibus istis desistere monuit, Thorgrimus se non animi esse infantilis, regessit, illi manus conseruere, ibique Thorgrimus occubuit. Ashilda Helgium, ubi se continuisset, interrogavit, ille stropham protulit:

Adfui ubi penitus occubuit
(vir fortis acriter impetebat)
Errubeinn, sed
gladii (d) *sonore canebant.*
Odino dedi Thormodi
filium fortem.
Odino dedi
stragem, sed cadaver corvo.

Ashilda eum necem sibi cecidisse asseruit, Helgius Einarshöfnæ commeatum navalem sibi paciscebatur. Hæringus filius Thorgrimi sede-

(a) framsvektu vinardrótter. 6. 12.
(b) þrútinn enn unar. 6. 12.
(c) er *impr.* 8. 10.
(d) hod 5. M. hatur. 7.
(e) tá 5.
(f) má 6. 12.
(g) hafne *impr.*

(d) *bellum* al. *odia.*

vetra er hann reid í Höfda at finna Teit Gissursun med þridea mann, þeir Teitr rido simtán at banna Helga för. Þeir Helgi funduſt í Merkurhrauni upp frá Mörk vid Helgahvol, þeir varo þrír ſaman kvamner af Eyrum, þar fell Helgi oc madr med hanom, oc einn af þeim Teiti, í fadma felluſt víg þau. Sunr Helga var Sigurdr hinn Landverſki, oc Skefell hinn Haukdælſki fader Helga Dýrs er bardiſt vid Sigurd ſun Leóts Laungubaks í Öxarárhólmi á alþíngi, um þat orti Helgi þetta:

Band er á hægri hendi,
hlaut ec ſár af týbáro,
(*h*) lýg ec eigi (*i*) þat (*k*) leygear
lín vengis bil minni.

Rafn var annar ſun Skefils, födur Gríms, födur Áſgeirs, födur (*l*) Helga.

ſedecim tum annos natus erat, cum Höſdium, Teitum Giſſuri filium conventurus, cum duobus comitibus equitabat. Teitus & reliqui qvatuordecim, ut Helgium ab itinere prohiberent, equitabant. Helgium in Merkurhrauno ſupra Mörkam apud Helgahvolum offendebant. Ille duos habens comites, una cum illis Eyris advenerat, ibi Helgius & alter ejus comitum, unus vero Teitianorum cecidere. Cædes illæ æqvales æſtimabantur. Filius Helgii erat Sigurdus Landenſis, & Skefell Haukdalenſis, pater Helgii Dyris, qui cum Sigurdo filio Lioti Laungubaki in (inſula) Oxararholmo in foro generali manus conſeruit, de qvo (certamine) Helgius hoc pepigit:

Obligatus ſum manum dextram,
enſe vulnus accepi,
qvod non mentior,
fœminæ meæ.

Rafn erat alter Skefelis filius, pater Grimi, patris Asgeiris, patris (l) *Helgii.*

XI. CAP. / CAP. XI.

(*h*) ligg. 9.

(*i*) þar *impr.* 9.

(*k*) leytar & leyſtar 6. 12. *marg.*

(*l*) Helgu módor Odds, födur Þóris. 6. 12.

(l) *Helga matris Oddi, patris Thoreris.*

XI. CAP.

Þrándr Miökſiglandi Bearnarſun, bróder Eyvindar Auſtmanns, er fyrr er getit, hann var í Hafursfirdi móti Haralldi Kóngi, oc vard ſídan landflótti, oc kvam til Íſlands ſíd landnámatídar, hann nam land midli Þeórsár oc Laxár, oc upp til Kálfár oc Sandlækear, hann beó í Þrándarhollti, hanns dótter var Helga er Þórmódr Skapti átti.

Ölver Barnakarl het madr ágeætr í Noregi, hann var Víkíngr mikill, hann let eigi henda börn á ſpeótsoddum ſem þá var víkíngum tídt, því var hann Barnakarl kalladr, hanns ſyner varo þeir Steinólfr fader Unu er átti Þórbeörn Laxakarl, oc Einar fader Ófeigs Grettis, oc Óleifs Breids, födur Þórmódar Skapta. Steinmódr var hinn þridi ſun Ölvis Barnakarls, födur Konáls,

CAP. XI.

Thrandus Miökſiglandius (vehementer navigans) filius Biörnis, frater Eyvindi Oſtmanni, quorum mentio antea facta eſt, in Hafursfiördo contra Regem Haralldum dimicavit, & exul poſtea factus, in Iſlandiam ultimo terræ occupandæ tempore venit, ac territorium inter (amnes) Thiorsa & Laxa, ſuperne uſque ad Kalfa & Sandlækum occupavit, & Thrandarholti habitavit. Ejus filia erat Helga, quam Thormodus Skaptius in matrimonio habuit.

Ölver Barnakarl nomen erat viro in Norvegia celebri & piratæ ſtrenuo, qui infantes (in altum excuſſos) cuſpidibus haſtarum, ut tunc frequens mos erat piratis, excipi non fecit, unde ei cognomen Barnakarl (Vetulus infantum) adhæſit. Ejus filii erant Steinulfus (m) *pater Unæ, quam Thorbiörn Laxakarl in matrimonio habuit, & Einar pater Ofeigi Gretteris & Olafi Breidi, patris Thormodi Skaptii. Steinmodus erat tertius Ölveris Barnakarlis filius, pater Konalis, patris Aldiſæ Bareyenſis, quam Olafus Feilan in*

(m) *Steinulfus qui uxorem accepit Unnam Thorberni Laxakalli filiam.* A.

áls, födur (a) Aldísar hinnar Bareysko er Ólafr Feilan átti. Sun Konáls var Steinmódr fader Halldóro er átti Eylífr sun Ketells Einhenda. Þeir frændur Ófeigr Gretter oc Þórmódr Skapti fóro til Íslands, oc varo hinn fyrsta vetur med Þórbirni Laxakarli mági sinom. Enn um varit gaf hann þeim Gnúpveriahrepp, Ófeigi hinn ydra lut midli Þverár oc Kálfár, hann beó á Ófeigsstödum heá Steinshollti; enn Þórmódi gaf hann enn eystra lut, oc beó hann í Skaptahollti. Dætur Þórmódar varo þær Þórvör, móder Þórodds Goda, födur Lögskapta, oc (b) Þórveig, móder Þórsteins Goda, födur Bearna ens Spaka (c). Ófeigr fell fyrer Þórbirne Jarla-

in matrimonio habuit. Filius Konalis erat Steinmodus, pater Halldoræ, qvam Eilifus filius Ketelis Einhendi (Unimani) uxorem duxit. Cognati illi Ofeigus Gretter & Thormodus Skaptius Islandiam petierunt, ubi primam hyemem apud eorum affinem Thorbiörnem Laxakarlem transegere. Vere subseqvente tractum Gnupensem illis dedit, Ofeigo (qvidem) partem occidentalem inter (amnes) Thvera & Kalfa, ille Ofeigsstadis non longe a Steinsholto habitavit; Thormodo autem partem orientalem dedit, ille Skaptahollti habitavit. Filiæ Thormodi erant Thorvöra, mater Thoroddi Prætoris, patris Lög-Skaptii (Skaptii Juris Consulti), & Thorveiga, mater Thorsteinis Prætoris, patris Biarnii Spakii (prudentis) (c). *Ofeigus a Thorbiörne*

(a) Afdísar *impr.* Alfdísar *6. 12.*

(b) Þórve 5. 7. Þórney 6. 12.

(c) födur Skeggea, födur Markúss Lögsögumanns, födur Valgerdar, módor Bödvars, födur Þórdar prests, födur Þórleifs í Gördum, oc Markúss á Melum, oc Bödvars í Bæ. Lögskapti var fader Þórsteins Hólmuns, födur Gunnhilldar, módor Godunar, módur Vilborgar, módor Magnúss, födur Snorra á Melum *add. 6. 12.*

(c) *patris Skeggii, patris Marci Nomophylacis, patris Valgerdæ, matris Bödvaris, patris Thordi Sacerdotis, patris Thorleifi de Gardis, & Marci de Melis, & Bödvaris de Bæ. Lögskaptius pater erat Thorsteinis Holmunis, patris Gunnhildæ, matris Godunæ, matris Vilborgæ, matris Magni, patris Snorrii de Melis.*

Jarlakappa í Grettisgeil heá Hæli. Dótter Ófeigs var (*d*) Aldis móder Vallabrands.

biörne Jarlakappio (athleta Comitum). in Grettisgeila prope Hælum occisus est. Filia Ofeigi erat Aldisa mater Vallabrandi.

Þórbeörn Laxakarl nam Þeórsárdal allan oc Gnúpveriahrepp allan, land þar allt ofan til Kálfár, oc beó hinn fyrsta vetur at Midhúsum. Hann hafdi (*e*) þriár vetursetur ádur hann kvam í (*f*) Haga, þar beó hann til daudadags, hanns syner varo þeir Ottkell í Þiórsárdal, oc Þórkell Trandill, oc Þórgíls fader Óttköttlu, módur Þórköttlu, módur Þórvallds, fódur Döllu, módor Gissorar Biskups. Þórkell Trandill var fader Gauks í Staung.

Thorbiörn Laxakarl (vetulus esocum) totam (vallem) Thiorsardal & totum tractum Gnupensem, omne territorium usqve ad (amnem) Kalfa occupavit, & prima hyeme Midhusis habitavit. Ille (e) *tres hyemes transegit priusqvam Hagium demigravit, ubi ad mortem usqve habitavit. Ejus filii erant Ottkell de Thiorsardalo, Thorkell Thrandill, & Thorgils pater Ottkattlæ, matris Thorkatlæ, matris Thorvalldi, patris Dallæ, matris Gissuris Episcopi. Thorkell Trandill pater erat Gauki de Staunga.*

Þórbeörn Jarla-Kappi het madr Norrænn at kyni, hann fór af Orkneyom til Íslands. Hann keypti land í Runamannahrepp at Mávi Naddoddssyni allt fyrer nedan Selslæk á midli Laxár, hann beó í Hólum. Hanns syner varo þeir Sölmundr fader (*g*) Brenno-Kára, oc

Thorbiörn Jarla-Kappius (athleta Comitum) nomen erat viro, genere Norvego, qvi de Orcadibus in Islandiam trajecit. Ille territorium in tractu Hrunensi totum infra Selslækum & inde ad (amnem) Laxa de Mare filio Naddoddi emit, & Holis habitavit. Ejus filii erant Sölmundus pater Brenno-Karii (Karii)

(*d*) Alfdís. 6.
(*e*) þar vetursetu. 6.' 12.
(*f*) *seqventia usqve ad* Þiórsárdal *omitt. impr.* 9. 10.
(*g*) Svidokára *Landnama.*

(e) *ibi hyemabat.*

oc Þórmódr, fader Finno er átti (*h*) Þórmódr í Kollafirdi, þeirra dótter var Álfgerdur (*i*) móder Gests, födur Valgerdar, módur Þórleifs Beiskallda (*k*).

(*Karii qvi de incendio evasit*), *& Thormodus pater Finnæ, qvam Thormodus de Kollafiordo uxorem duxit, qvorum filia erat Alfgerda* (i) *mater Gesti, patris Valgerdæ, matris Thorleifi Beiskaldii* (k).

(*l*) Bröndólfr oc Már Naddodds-syner, oc Jórunnar dóttor Ölvis Barnakarls, kvamo til Íslands snemma landsbygdar, þeir námo Hrunamannahrepp sva vídt sem vötn deila. Bröndólfr beó á Berghyl, hanns syner varo þeir Þórleifr fader Bröndólfs, födur Þórkells Skotakarls, födur Þórarinns, födur Halls í Haukadal, oc Þórláks födur Runólfs, födur Þórláks Biskups. Már beó á Márstödum fader Beiners, födur Kolgrímu, módur Skeggea, födur Heallta (*m*).

Bröndolfus & Mar filii Naddoddi & Jorunnæ filiæ Ölveris Barnakarlis primo terræ inhabitatæ tempore in Islandiam venere, illi tractum Hrunensem, prout fluentes illum (*unde qvaqve*) *terminant, occuparunt. Bröndolfus Berghyli habitabat, ejus filii erant Thorleifus, pater Bröndolfi, patris Thorkelis Skotakarlis, patris Thorarinis, patris Halli de Haukadalo, & Thorlaki, patris Runolfi, patris Thorlaki Episcopi. Mar in Marsstadis habitavit, pater Beineris, patris Kolgrimæ, matris Skeggii, patris Hialltii* (m).

Þórbrandr sun Þórbearnar ens Úarga, oc Ásbrandr sun hanns kvamo til

Thorbrandus filius Thorbiörnis Uargii, ejusqve filius Asbrandus, ultimo terræ occu-

(*h*) Þórormr 5. 7.

(*i*) er átte Gestr. 6.

(*k*) födur Alfgerdar, módur Þórláks, födur Ketills prests, oc Herdísar módur barna Páls Biskups *add.* 6. 12.

(*l*) Bryneólfr *Hauksbók.*

(*m*) er med kristne kom til Islands fyrst sva at hún være í lög tekin *add.* 6.

(i) *qvam Gestus in matrimonio habuit.*

(k) *patris Alfgerdæ, matris Thorlaci, patris Ketellis Sacerdotis, & Herdisæ matris liberorum Pauli Episcopi.*

(m) *qvi religionem christianam, ita ut legibus esset recepta, primo in Islandiam introduxit.*

til Íslands síd landnámatídar, oc vísadi Ketelbeörn þeim til landnáms fyrer ofan Múla þann er framgeingur heá Stákksá oc til Kalldakvíslar, oc beoggo í Haukadal. Þeim þótti þat oflítit er túngan hin (a) vestri var þá bygd, þá jóko þeir landnám sitt, oc námo hinn efra lut Runamannarepps, seónhendíng ór Múla í Íngealldsgnúp fyrer ofan (b) Gylldarhaga. Börn Ásbrands varo þau Vebrandr oc (c) Arngerdur. Vebrandr var fader Oddlaugar, er átti Svertíngr Runólfsson.

occupandæ tempore in Islandiam venere, quibus Ketelbiorn territorium supra (montem) Mulium, qvi apud (amnem) Stacksa usqve ad Kaldakvislam porrigitur, occupandum commonstravit; illi Haukadali habitabant. Hoc illis (territorium) nimis parvum videbatur, eo qvod lingula (a) occidentalis tum erat occupata, qvare illi partem superiorem tractus Runensis de Mulio recta in (montem prominentem) Ingialldsgnupum supra Gyldishagium occupando, territorium suum extendebant. Liberi Asbrandi erant Vebrandus & Arngerda. Vebrandus pater erat Oddlaugæ, qvam Svertingus filius Runolfi in matrimonio habuit.

(d) Eyfreidr hinn Gamli, nam túnguna eystri á midli Kalldakvíslar oc Hvítár, oc beó í Túngu, med hanom kvam út (f) Drumboddr er beó á (f) Drumboddsstodum.

Eysredus Grandævus lingulam orientalem inter (amnes) Kalldakvisl & Hvita occupavit, & Tungæ habitavit. Unacum illo Drumb-Oddus, qvi Drumboddsstadis habitavit, peregre advenit.

XII. CAP.

CAP. XII.

(a) eystri *Landnama.*

(b) Galldrahaga. 6. 12.

(c) Asgerdur. 6.

(d) Eyfródr 5. 6. 12. Vefreidr. *A.*

(f) Dumboddr - - - Dumboddsstödum *A.*

(a) *orientalis.*

XII. CAP.

Ketelbeörn hinn Gamli het madr ágeætr í Naumudal, hann var Ketellsfun oc Æfu dóttor Hákonar Jarls Greótgardsfunar, hann átti Helgo dóttur Þórdar Skeggea. Ketelbeörn fór til Íflands þá er land var vída bygt med feó, hann hafdi fkip þat er Ellidi het, hann kvam í Ellidaárós fyrer nedan heidi, hann var hinn fyrfta vetur med Þórdi Skeggea mági fínom, enn um varit fór hann upp um heidi at leita fer landkofta. Þeir höfdo náttból oc gordo fer fkála þar fem nú heiter Skálabrekka í Bláfkógum, enn er þeir fóro þadan, kvamo þeir at á þeirri er þeir kölludu Eggfará, þeir týndo þar eggfi finni. Þeir átto dvöl under feallsmúla þeim er þeir köllodo Reidarmúla, þar láo þeim epter (*e*) reidar þær er þeir tóko ór ánni. Ketelbeörn nam Grímsnes allt upp frá Höfkulldslæk, oc Laugardal allan oc alla Bifkops-

CAP. XII.

Ketelbiörn Grandævus nomen erat viro celebri de Naumudalo, is filius erat Ketelis & Æſæ filiæ Hakonis Comitis, filii Griotgardi; ille Helgam filiam Thordi Skeggii in matrimonio habuit. Ketelbiörn, poſtqvam maritima loca occupata erant, Iſlandiam petiit, vectus navi, cui nomen erat Ellidius, ille in Ellidaos (oſtium Ellidii) infra teſqvas appulit, & primam hyemem apud affinem ſuum Thordum Skeggium tranſegit. Vere ſubſeqvente territorium incolendum qvæſiturus per teſqva iter ſuſcepit. In (ſylva) Blaſkogis pernoctabant & domum ſolitariam exſtruxere, cui loco hodie nomen eſt Skalabrekka (acclivitas domus ſolitariæ). Inde profecti ad amnem pervenere, cui nomen Eggſara (amnis ſecuris) impoſuere, eo qvod ſecurim ibi amiſere. Apud jugum montis protractum, cui nomen Reidarmulii (montis exporrecti auratarum) impoſuere, commorabantur, ibi auratas, qvas in amne ceperant, derelinqvebant. Ketelbiörn totum (Grimsneſum iſthmum Grimi) inde ab Höſkulldslæko, & (vallem) Laugardal totam, & totam (lingulam) Biſkups-

(*e*) áreidar 4. 5. 7. úrreidar 6. 12.

Biſkopstúngu upp til Stakksár, oc beó at Mosfelli. Börn þeirra váro þau Teitr oc Þórmódr, Þórleifr oc Ketell, Þórkatla oc Oddleif, Þórgerdur oc Þurídur. Enn var ſun Ketelbearnar laungetinn Skeæríngr. Ketelbeörn var ſva audigr at lauſafe, at hann baud ſunom ſínom at ſlá þvertre af ſylfri í hofit, þat er þeir leto gora, þeir villdo þat eigi, þá ók hann ſylfrit upp á feallit á tveim yxnom, oc Haki þræll hanns oc Bót ambátt hanns, þau fólo ſéit ſva at eigi hefer ſídan fundiſt. Sídan drap hann Haka í Hakaſkardi, enn Bót í (*a*) Bótarſkardi. Teitr (*b*) átti Álofo dóttur Bödvars af Vors Víkínga-Káraſunar, þeirra ſun var Giſſur Hvíti fader Íſleifs Biſkups. Annar ſun Teits var Ketelbeörn fader Kols, födur Þórkells, födur Kols Víkvereabiſkups. Margt ſtórmenni er frá Ketelbirni kvamit.

Áſgeir het madr (*c*) Úlfsſun, hanom gaf Ketelbeörn Þórgerdi dóttur

Aaa ſína,

ſkupstungam usqve ad (amnem) Stakksa occupavit, & Mosfelli habitavit. Eorum liberi erant Teitus & Thormodus, Thorleifus & Ketell, Thorkatla & Oddleiſa, Thorgerda & Thurida. Unus adhuc erat Ketelbiörnis filius nothus nomine Skiæringus. Ketelbiörn mobilium tam erat dives, ut trabem argenteam transverſam per fanum, qvod filii ejus extruebant, conſtituere eos juſſerit, illi vero facere recuſabant. Tunc argentum vehiculo, cui duos tauros junxerat, in montana, una cum ſervo Hakio, & ancilla Bota avexit. Illi argentum abscondidere, ita ut nunqvam exinde repertum fuerit. Hakium poſtea in Hakaſkardo, & Botam in Botarſkardo interfecit. Teitus (b) *Alofam filiam Bödvaris de Vorſia, filii Vikinga-Karii, in matrimonio habuit, eorum filius erat Giſſur Hvitius (Albus), pater Isleifi Epiſcopi. Alter Teiti filius erat Ketelbiörn, pater Koli, patris Thorkelis, patris Koli Epiſcopi Vicenſium. Multi viri magni de Ketelbiörne genus deducunt.*

Asgeir nomen erat viro, filio Ulfi, cui Ketelbiörn filiam ſuam Thorgerdam

nuptum

(*a*) Bótarſkál. 6.

(*b*) bygdi fyrſtr i Skálaholti. 6. 12.

(*c*) Alfsſun 6. 12.

(b) *primus Skalabollti habitavit.*

ſina, oc let henni heiman fylgea Hlídarlönd öll fyrer ofan Hagagard, hann beó í (*d*) Hlíd ydri. Þeirra ſun var Geir Godi, oc Þórgeir fader Bárdar at Mosfelli (*e*).

Eylífr Audgi ſun Önundar Býllds fekk Þórkötlu Ketelbearnardóttur, oc fylgdo henni heimàn Höfdalönd, þar beoggo þau. Þeirra ſun var Þórer fader Þórarins Sælings.

Vedormr ſun Vemundar hinns Gamla var Herſer ríkr (*f*), hann ſtökk fyrer Haralldi Kóngi auſtur á Jamtaland oc ruddi þar merkur til bygdar. Hólmfaſtr het ſun hanns, enn Grímr ſyſturſun hanns, þeir varo í veſturvíking, oc drápo þeir í Sudureyum Áſbeörn Jarl Skereablesa, oc tóko þar at herfángi Álofo kono hanns, oc Arneidi

nuptum dedit, quæ omnibus fundis Hlidenſibus ſupra Hagagardum dotata erat; ille in Hlida exteriore habitavit. Eorum filius erat Geir Prætor, & Thorgeir pater Bardi de Mosfello (e).

Eyliſus Audgius (*Dives*) *filius Önundi Byldi Thorkatlam filiam Ketelbiörnis uxorem duxit, quæ territorium Höfdenſe dotis loco habuit, ibi & habitavit. Eorum filius erat Thorer, pater Thorarinis Sælingi.*

Vedormus filius Vemundi Grandævi erat Baro potens (f), *qui a Rege Haralldo pulſus in Jamtiam orientem verſus demigravit, ibique ſylvas, ut coloniæ locus eſſet, exſtirpavit. Filio ejus Holmfaſtus, ſed* (g) *nepoti e ſorore, Grimus nomen erat, illi piraticam in occidente exercebant, & in Hebudibus Comitem Asbiörnem Skeriableſium occiderunt, uxorem vero ejus Alofam & filiam*

(*d*) Asgeirshlíd. *A.*

(*e*) Geir Godi var fader Vígdíſar, módor Þórſteins, födur Bótólfs, födur Þórdíſar, módor Helgo, módor Þórdar preſts, födur Markúſs at Melom, oc Þórbearnar at Melum. *add.* 6. 12.

(*f*) á Upplöndum. *add.* 6.

(e) *Geir Prætor pater erat Vigdiſæ, matris Thorſteinis, patris Borolphi, patris Thordiſæ, matris Helgæ, matris Thordi ſacerdotis, patris Marci de Melis & Thorbiörnis de Melis.*

(f) *In Upplandis.*

(g) *Grimus Valthormi filius* A.

eidi dóttor hanns, oc hlaut Hólmfastr hana, oc selldi hana í hendur födur sínom, oc let vera ambátt. Grímr fekk Álofar dóttur Þórdar Vaggagdar er Jarlinn hafdi átta. Grímr fór til Íslands oc nam Grímsnes allt upp til Svínavatns, oc beó í Öndverdunesi feóra vetur, enn sídan at Búrfelli. Hanns sun var Þórgils er átti Æso (*h*) dóttur Gests Oddleifssunar, þeirra syner varo þeir Þórarinn at Búrfelli, oc Jörundr í Mideingi.

liam Arneidam captivas obduxere: Hac Holmfasto (forte) contigit, quam ille patri suo ancillæ loco habendam tradidit. Grimus Alofam filiam Thordi Vaggagdi, Comitis qvondam uxorem, matrimonio sibi junxit. Grimus Islandiam exinde petiit, & totum Grimsnesum (isthmum Grimi) usqve ad Svinavatnum (stagnum porcinum) occupavit, & Öndverdarnesi qvatuor hyemes, exinde vero Burfelli habitavit. Ejus filius erat Thorgils, qvi Æsam (h) *filiam Gesti, filii Oddleifi, in matrimonio habuit, eorum filii erant Thorarinn de Burfello, & Jörundus de Mideingo.*

Hallkell bróder Ketelbearnar (*i*) sammæddr, hann fór til Íslands (*k*) oc var med hanom hinn fyrsta vetur. Ketelbeörn baud at gefa hanom land, Hallkatli þótti þat lítilmannlegt at þiggea land at honom, oc skoradi á Grím til landa edur hólmgaungo ella. Grímr gekk á hólm vid Hallkell under Hallkelshólum oc fell þar, enn Hallkell beó sídan at Hólum. Hanns syner váro þeir

Hallkell frater Ketelbiörnis (i) *uterinus in Islandiam* (k) *transmigravit, & cum Ketelbiörne primam hyemem transegit. Ketelbiörn ei territorium gratis obtulit, qvod ab illo acceptare Hallketeli non honorificum satis videbatur, qvare Grimo territorium tradendi, vel duelli, optionem proposuit. Grimus apud Hallkelsholos in arenam cum Hallkele descendit, ibiqve cecidit, Hallkell vero Holis exinde habitavit. Ejus filii erant*

(*h*) systur *Landn. cit. 6. marg.*

(*i*) samfedri 6 & 12. *marg.*

(*k*) fám vetrum sídar *add.* 6.

(h) *sororem*

(*i*) *eodem patre natus*

(k) *paucis post hyemibus.*

Þeir Óttkell er Gunnar Hámundarſun vóg, oc Oddr at Kideabergi fader Hallbearnar er veginn var vid Hallbearnarvördur, oc Hallkell fader Hallvardar, födur Þórſteins er (*l*) Einar Heallrlendingr vó. Sun Hallkells Oddsſunar var Bearni fader Halls, födur Orms, födur Bárdar, födur Valgerdar, módor Halldóro er Magnús Biſkup Giſſurarſun átti (*m*).

erant Ottkell, quem Gunnar filius Hamundi occidit, & Oddus, de Kidiabergo, pater Hallbiörnis, qui apud Hallbiarnarvardos interfectus fuit, & Hallkell pater Havardi, patris Thorſteinis, quem Einar Hialltlandenſis necavit. Filius Hallkelis, filii Oddi, erat Biarnius, pater Halli, patris Ormi, patris Bardi, patris Valgerdæ, matris Halldoræ, quam Epiſcopus Magnus filius Giſſuris in matrimonio habuit (m).

Nú er kvamit at landnámi Íngólfs, því þeir menn ſem nú verda talldær hafa bygt í hanns landnámi.

Jam ad territorium ab Ingolfo occupatum, perventum eſt, viri enim mox recenſendi in territorio ab illo occupato habitavere.

XIII. CAP.

CAP. XIII.

Þórgrímr Býlldr bróder Önundar Býllds ſammædri vid hann, var ſun Úlfs frá Hóli, hann nam öll lönd fyrer ofan Þverá oc beó at Býldsfelli.

Thorgrimus Bylldus, frater Önundi Bylldi uterinus, erat filius Ulfi de Holio, qui omnes fundos ſupra (amnem) Thvera occupavit, & Bylldsfelli habitavit.

Steinraudr (*n*) Melpatreksſun göfugs manns af Írlandi, hann var leyſíngi Þór-

Steinraudus filius Mel-Patrikii viri in Hibernia nobilis, erat Thorgrimi Bylldi

(*l*) Gunnar 6. 12.

(*m*) Oddr Hallkellsſun var fader Jódíſar, módor Vilborgar, módor Magnúſs, födur Mela-Snorra *add.* 6. 12.

(*m*) *Oddus filius Hallkelis, pater erat Jodiſæ, matris Vilborgæ, matris Magni, patris Snorrii Melenſis.*

(*n*) Melpareksſun *impr.* 9. 10.

Þórgríms Býllds, hann átti dóttur Þórgríms, oc var allra manna vænstr. Hann nam öll Vatnslönd oc beó á Steinraudarstödum, hanns sun var Þórmódr fader Kárs, födur Þórmódar, födur Brands á Þíngvelli. Þórir Brandssun átti Helgo Jónsdóttor (*l*).

di libertus, & filiam Thorgrimi in matrimonio habuit; is vir omnium formosissimus erat. Ille omnes fundos Vatnenses occupavit, & Steinraudarstadis habitavit. Ejus filius erat Thormodus, pater Karis, patris Thormodi, patris Brandi de Thingvöllo. Thorer filius Brandi Helgam filiam Jonis in matrimonio habuit (l).

(*m*) Hrolleifr sun (*n*) Einars Ölvissunar Barnakarls kvam í Leyruvag þá bygt var allt med seó, hann nam lönd til móts vid Steinraud öll fyrer utan Exará er fellur um Þíngvöll, oc beó í Heidabæ nokkora vetur. Þá skoradi hann á Eyvind í Kvígovagom til hólmgaungo edur landsólo, enn Eyvindr kaus helldur at þeir keypto löndom. Eyvindr beó nokkra vetur sídan at Heidabæ, oc fór sídan á Rosmhvalanes til (*o*) Bæarsker-

Hrolleifus filius Einaris, filii Ölveris Barnakarlis, post omnia loca maritima occupata, in Leyruvogum appulit, ille omnes fundos ab occidente (amnis) Exara, qvi per campum comitiorum (universalium) delabitur, occupavit, & in Heidabæ per quasdam hyemes habitavit. Tunc Eyvindum in Kvigovagis, ut suos fundos, aut cum illius commutaret, aut in arenam secum descenderet, provocavit; sed Eyvindus permutationem fundorum elegit. Eyvindus exinde quasdam hyemes in Heidabæ habitavit, sed in Rosmhvalanesum exinde Bæarskerios se con-

(*l*) hann var fader Brands ad Þingvelli *add.* 6.

(*m*) *seqventem periodum non habet Landnama.*

(*n*) Arnars. 5.

(*o*) Bæarskeggea 9. 10.

(l) *ille pater erat Brandi de Thingvöllo.*

ſkerea, enn Hrolleifr beó ſidan í Kvígu-vagom, oc er þar heygdr. Hanns ſun var Svertíngr fader Gríms Lögſögomanns at Mosfelli.

contulit, Hrolleiſus vero in Kviguvagis poſtmodum habitavit, ubi & tumulatus eſt. Ejus filius erat Svertingus, pater Grimi Nomophylacis de Mosfello.

Ormr hinn Gamli ſun Eyvindar Jarls, Ármódsſunar Jarls, Nereidsſunar Jarls ens Gamla oc Sínka. Ormr nam land á midli Varmár oc Þverár um Íngólfsfell allt oc beó í Hvammi, hann átti Þórunni dóttur Ketells Kealfara, þeſs er ſingálknit barde í hel, hún var ſyſter Gríms ens Háleyſka, þeirra ſun Örn enn Gamli fader Darra, födur Arnar. Eyvindr Jarl var med Keötva Audga móti Haralldi Kóngi í Hafursfirdi.

Ormus Grandavus filius Eyvindi Comitis, filii Armodi Comitis, filii Nereidi Comitis Grandævi & Parci, territorium inter (amnes) Varma & Thvera circa totum (montem) Ingolfsfellum occupavit, & Hvammi habitavit. Ille Thorunnam filiam Ketelis Kialſarii, quem chimæra ad necem usque cecidit, in matrimonio habuit; Eorum filius erat Örn Grandævus, pater Darrii, patris Örnis. Comes Eyvindus a partibus Kiötvii Audgii (Divitis) contra Halldum Regem in Hafursfiordo dimicabat.

(p) Álfr hinn Egdſki ſtökk fyrer Haralldi Kóngi hinom Hárfagra af Ögdom ór Noregi, hann fór til Íſlands, oc kvam ſkipi ſíno í ós þann er vid hann er kendr oc Álfsós heiter, hann nam lönd öll fyrer utan Varmá, oc beó at Gnúpom. Þórgrímr Grímólfsſun var bródurſun Álfs, hann kvam út med hanom,

Alfus Agdenſis, de Agdis Norvegiæ a Rege Haralldo Pulchricomo pulſus aufugit, & in Iſlandiam profectus, navem in oſtium, inde Alfsos appellatum, appulit, & totum territorium ab occidente (amnis) Varma occupavit, ac Gnupis habitavit. Thorgrimus filius Grimolfi, erat Alfie fratre nepos, qui unacum illo peregre advenit, &

(p) Ulfr. *A. alias Arngrimus hic ex uno duos facit.*

hanom, sá er arf tók epter hann, þvíat Álfr átti ekki barn. Sun Þórgríms var Eyvindr fader Þórodds Goda (q) födur Skapta. Össur var oc sun Eyvindar, er átti Bero dóttor Egils Skallagrímssunar. Móder Þórgríms var (r) Kormlöd dótter Kearvals Íra Kóngs. Dótter Þórodds Goda var Helga (s) móder Gríms Glömmuds, födur Íngeallds, födur Gríms, födur Barkar, födur Ragnhilldar, módor Valgerdar, módur Herra Erlends, födur Hauks.

& in ejus hæreditatem, Alfus siquidem nullos reliqvit liberos, successit. Filius Thorgrimi erat Eyvindus, pater Thoroddi Prætoris (q), *patris Skaptii. Össur filius qvoque erat, Eyvindi, qvi Beram filiam Egilis, filii Skalla-Grimi, in matrimonio habuit. Mater Thorgrimi erat Kormlöda, filia Kearvalis Regis Hibernorum. Filia Thoroddi Prætoris erat Helga* (s) *mater Grimi Glammadi, patris Ingialldi, patris Grimi, patris Börki, patris Ragnhilldæ, matris Valgerdæ, matris Domini Erlendi, patris Hauki.*

XIV. CAP.

Þórer Haustmyrkur nam Selvog oc Krísuvík, enn (t) Heggr sun hanns beó at Vogi, enn Bödmódr annar sun hanns

CAP. XIV.

Thorer Haustmyrkur (tenebræ autumnales) Selvogum & Krisivikam occupavit, ejus vero filius Heggus Vogi habitavit, alter autem filius (nomine) Bödmodus

(q) er átti Rannveigo Gnúpsdóttur. Þeirra börn Skapti oc Þórdís móder Isleifs Biskups *add.* 6.

(r) Kornlöd 6. 7. 12.

(s) dótter *impr.*

(t) Hegre. *A.*

(q) *qvi Rannveigam filiam Gnupi in matrimonio habuit, eorum liberi Skaptius & Thordisa mater Isleifi Episcopi.*

(s) *filia.*

hanns var fader Þórarins, födur Súganda, födur Þórvardar, födur Þórhilldar, módur Sigurdar Þórgrímssunar.

Mollda-Gnúpssyner bygdo Grindavík sem (u) fyrr er ritat.

(v) Steinunnur hin Gamla frændkona Íngólfs fór til Íslands, oc var med Íngólfi hinn fyrsta vetur, hann baud at gefa henni Rosmhvalanes allt fyrer utan Hvassahraun, enn hún gaf fyrer heklu flekkótta Enska, oc villdi kaup kalla, henni þótti þat óhættara vid riptingum. Steinunni hafdi átt Herlógr bródder Skallagríms, þeirra sun var Neáll oc Arnór.

Eyvindr het frændi oc fóstri Steinunnar, hanom gaf hún land midli Kvígovagabearga oc Hvassahrauns, hanns sun var (w) Erlíngr, fader Þórarins, födur

modus pater erat Thorarinis, patris Sugandii, patris Thorvardi, patris Thorhildæ, matris Sigurdi filii Thorgrimi.

Filii Mollda-Gnupi Grindavikam, ut antea scriptum est, inhabitavere.

Steinunna Grandæva Ingolfi cognata in Islandiam transmigravit, & primam apud Ingolfum hyemem transegit. Ille totum (isthmum) Rosmhvalanes extra Hvassahraunum ei gratis obtulit, illa autem togam curtam Anglicam diversicolorem rependit, quod emtionem, quo minus retractus ei esset metuendus, appellitavit. Steinunnam Herlogus frater Skalla-Grimi in matrimonio habuerat, eorum filii erant Neall & Arnor.

Eyvindus nomen erat cognato & alumno Steinunnæ, cui territorium inter Kviguvogabiarga & Hvassahraunum dedit. Ejus filius erat Erlingus, pater Thorarinis, patris Sighvati, patris Thor-

(u) *ita etiam* 6.

(v) Steinmóda. *A.*

(w) Egill. *Landnama.*

födur (a) Sighvats, födur Þórörnu, módur Þórbearnar Arnþeófsfunar í Krífuvík, oc Álofar módor Finns Lögmanns oc Freygerdar módor Lopts, födur Gudlógs Smids.

Thorarnæ, matris Thorbiörnis, filii Arnthiofi de Krisuvika, & Alofæ matris Finni Nomophylacis, & Freygerdæ, matris Lopti, patris Gudlogi Smidi (Fabri).

Hereólfr fá er fyrr var fagt var frændi Íngólfs oc fóftbróder, af því gaf Íngólfr hanom land midlom Reykeanefs oc Vogs, hanns fun var Bárdr fader Hereólfs þefs er fór til Grænalands, oc kvam í hafgerdingar. Á fkipi hanns var Sudureyfkr madr, fá orti Hafgerdingadrápo, þar er þetta upphaf:

Heriolfus, de quo antea relatum est, erat cognatus & sodalis Ingolfi, qvare Ingolfus illi fundos inter Reykianesum & Vogum dedit. Ejus filius erat Bardus pater Heriolfi, qvi in Grönlandiam profectus, in (monstrum marinum) Hafgerdingos incidit. In eadem cum illo navi vir vehebatur Hebudensis, qvi (carmen) Hafgerdingadrapam composuit, cujus hoc est initium:

Aller hlýdi offu fulli
Amra fealla dvalins hallar.

Omnes nostro poëmati
Aurem præbento. - - - -

Áfbeörn het madr Öffurarfun, bródurfun Íngólfs, hann nam land midli Hraunsholltslækear oc Hvaffahrauns, Álptanes allt, oc beó á Skúlaftödum. Hanns fun var Egill, fader Öffurar, födur Þórarins, födur Ólafs, födur Sveinbearnar, födur Áfmundar, födur Sveinbearnar, födur

Asbiörn nomen erat viro, filio Össuris, Ingolfi ex fratre nepoti, qvi territorium inter Hraunsholltslækum & Hvassahraunum, totum (scilicet) Alptanesum occupavit, & Skulastadis habitavit. Ejus filius erat Egell, pater Össuris, patris Thorarinis, patris Olafi, patris Sveinbiörnis, patris Styrkaris, patris Hafur-Biörnis,

(a) Sigmundar, 7. omitt. impr.

födur Styrkárs, födur Hafurbearnar, födur þeirra Þórsteins oc Gissurar í Seltearnarnesi.

Biörnis, patris Thorsteinis & Gissuris de Seltiaruarneso.

CAP. XV.

Nú er farit yfer um landnám þau er verit hafa á Íslandi epter því sem fróder menn skrifat hafa, fyrst Ari Prestr hinn Fródi Þórgílssun, oc Kolskeggr hinn Vitri, enn þessa bók ritadi (*b*) Herra Haukr Erlendssun, epter þeirri bók sem ritat hafdi Herra Sturla Lögmadr Þórdarsun, hinn fródasti madr, oc epter þeirre bók annari er ritat hafdi Styrmer hinn Fródi, oc hafdi þat ór hvarri sem framar greindi, enn mikill þorri var þat er þær sögdo bádar eitt, oc því er eigi at undra þó þessi LANDNÁMABÓK se leingri enn nokkor önnor.

Enn þesser landnámsmenn hafa göfgaster verit í Sunnlendíngafeórdúngi: Rafn hinn Heimski, Ketell Hængr, Sighvatr Raudi, Hásteinn Atlasun, Ketelbeörn

XV. CAP.

Jam occupatio terræ in Islandia secundum virorum eruditorum scripta recensita est, (quorum) primus (erat) Arius Presbyter Polyhistor filius Thorgilsis, & Kolskeggus Sapiens. Hunc autem librum Dominus Haukus Erlendi filius secundum librum, qvem Dominus Sturla filius Thordi Nomophylax vir eruditissimus concinnaverat, & secundum alium librum, a Styrmere Polyhistore exaratum, scripsit, & ex qvovis (libro) ea qvæ uberius enarrata erant, retinuit; maxima autem ex parte uterqve (liber) eadem referebant; non igitur mirum hunc LANDNAMABOK (*librum de terræ occupatione*) *omnibus aliis prolixiorem esse.*

Hi autem occupatores terræ in qvadrante australi nobilissimi erant: Rafn Heimskius, Ketell Hængus, Sighvatus Raudius, Hasteinn filius Atlii, Ketelbiörn Grand-

(*b*) ek 5. *marg.*

(b) *ego*

beörn enn Gamli, Helge Beóla, Íngólfr Arnarſun, Örlýgr enn Gamli, Kolgrímr enn Gamli, Beörn Gullberi. Önundr Breidſkeggr.

Sva ſegea fróder menn at landit yrdi albygt á ſextío vetra, ſo at eigi hefer ſidan vordit fcölbygdara, þá lifdo enn marger landnámsmenn, oc ſyner þeirra. Þá er landit hafdi ſextío vetra bygt verit, varo þeſſer höfdingiar meſter á landenu: Í Sunnlendíngafeórdúngi: Mördr Gýa, Jörundr Godi, Geir Godi, Þórſteinn Íngólfsſun, Túngu-Oddr. Enn í Veſtfirdingafeórdúngi: Egell Skallagrímsſun, Þórgrímr Keallaksſun, Þórdr Geller. Enn nordur: Midfeardar-Skeggi, Þórſteinn Íngólfsſun, Goddæler, Heallta-ſyner, Eyólfr Valgerdarſun, Áſkell Godi. Enn í Auſtfirdingafeórdúngi: Þórſteinn Hvíti, Hrafnkell Godi, Þórſteinn fader Sídu-Halls, Þórdr Freys Godi. Rafn Hængsſun (c) hafdi þá lögſögn.

Grandævus, Helgius Biola, Ingolfus filius Örnis, Örlygus Grandævus, Kolgrimus Grandævus, Biörn Gullberius, Önundus Breidſkeggus.

Viri multiſcii aſſerunt terram hanc ſexaginta annorum ſpatio in totum fuiſſe habitatam, ita ut coloniæ poſt id tempus non acceſſerint, ſuperſtites tunc adhuc erant occupatorum terræ multi, & eorum filii. Cum terra ſexaginta hyemes inhabitata fuerat, hi Magnates inſulæ fuere præcipui: in qvadrante auſtrali: Mördus Gya, Jörundus Prætor, Geir Prætor, Thorſteinn filius Ingulfi, Oddus Tungenſis. Sed in qvarta occidentali: Egell filius Skalla-Grimi, Thorgrimus filius Kiallaki, Thordus Geller. Sed in boreali: Skeggius Midfiordenſis, Thorſteinn filius Ingulfi, Goddalenſes, filii Hialltii, Eyolfus filius Valgerdæ, Askell Prætor. Sed in qvarta orientali: Thorſteinn Hvitius (Albus), Hrafnkell Prætor, Thorſteinn pater Sidu-Halli, Thordus Prætor Freyis. Rafn filius Hængi Nomophylacem tunc egit.

(c) *omitt. impr.*

Sva ſegea vitrer menn, at þeſſer hafi ſkírder verit landnámsmenn: Helgi hinn Magri, Örlýgr hinn Gamli, Helgi Beóla, Jörundr enn Kriſtni, Audur en Diúpaudga, Ketill hinn Fíflſki, oc þeir fleſter varo kvamner veſtan um haf, helldo ſumer vel kriſtni til daudadags, enn þat gekk óvída í ætt, þvíat ſyner þeirra ſumer reiſtu hof oc blótudu, enn landit var alheidit nær hundradi vetra.

Viri multiſcii aſſerunt occupatorum terræ hos ſeqventes baptizatos fuiſſe: Helgium Macrum, Örlygum *Grandævum, Helgium Biolam, Jörundum Chriſtianum, Audam Profunde Divitem, Ketelem Stultum, & plerosqve horum ab occidente mare trajeciſſe; Quidam illorum religionem chriſtianam ad dies vitæ obſervabant, quæ tamen ad poſteros raro tranſiit, quorundam enim horum filii fana exſtruxere & ſacrificia ethnica celebravere, inſula autem centum circiter hyemibus ethniciſmo penitus erat dedita.*

Óalldarvetr vard mikill á Íslandi í heidni, í þann tíma er Haralldr Kóngr Gráfelldr fell, enn Hákon Jarl tók ríki í Noregi, sá hefer mestr verit á Íslandi, þá áto menn rafna oc melrakka, oc mörg úátan ill var etin, enn sumer leto drepa (*a*) gamalmenni oc ómaga, (*b*) oc hrinda fyrer hamra. Þá sullto marger menn til bana, enn sumer lögdust út at stela, oc vurdo fyrer þat seker, oc þá vógost skógarmenn seálfer, því at þat var lögtekit at rádi Eyólfs Valgerdarsunar, at hvor frelsti sic, sem þriá dræpi seka.

Sæva erat annona (& mala eam concomitari solita) durante ethnicismo, cum Rex Haralldus Grafelldus cecidit, & Comes Hacon gubernaculum regni Norvegiæ capessivit, hæc in Islandia annona omnium sævissima fuit, cum corvi & vulpes multaqve non edulia comederentur, sed qvidam personas decrepitas & laboribus sustinendis ineptas trucidari fecerunt, & per prærupta præcipites dedere. Multi tunc fame perierunt, alii latrocinio se dedere, qvare proscriptionis pœnam incurrebant, & proscripti se invicem occidebant, nam e consilio Eyulfi filii Valgerdæ in leges relatum fuerat, qvod qvicunqve tres (exilii) reos interfecerit, securitatem sibi acqvireret.

Áttatígi vetra sídar var annat úáran, þat hófst þann vetur er Ísleifr tók biskupsvígslo af Albertz (*c*) Brima Biskupi

Octoginta post hyemibus altera annonæ sævities incidit, & hyeme qva Isleifus ab Alberto Episcopo Bremensi in Episcopum ordi-

(*a*) gamla menn *impr.*

(*b*) *usqve ad* enn sumer *omitt. impr.*

(*c*) Bruna *impr.* 10.

ſkupi, þat var um daga Harallds Kóngs Sigurdarſunar, enn þann fyrſta vetur er Íſleifr Biſkup var á Íſlandi, var manndaudi ſem meſtr á Íſlandi af ſullti, þá var allt þat etit ſem tönn feſti á, enn um ſumarit let Biſkup því heita á þíngi, at menn ſkylldo faſta hinn tólfta dag jóla um þriú ár, þvíat ſva var gort í Herfurdu, þar er Biſkup hafdi í ſkóla verit á Saxlandi. Þá var ſva ſnæmikit hvervetna, at menn gengo fleſter til alþíngis, enn er heitit var, batnadi þegar vedrátta, oc vard ſumar et beſta, enn vetrinn epter var ſva gódr at eigi kvam þeli í jörd, oc gengo menn berfætter til í(*d*) tída um jól, enn húſudu oc lögdo garda á þorra. Hit næſta ſumar epter var þat í lög tekit, at jamnan ſkylldi faſta hinn tólfta dag jóla ef eigi bæri á Drottinsdag. Sun Íſleifs Biſkups var Giſſur Biſkup.

ordinatus fuit, incipiebat,] *qvod tempore Regis Haralldi filii Sigurdi fuit. Prima vero, qvam in Iſlandia Iſleifus Epiſcopus transegit, hyeme, maxima hominum multitudo fame periit, tum omnia, quæ dens comminuere poterat, comedebantur, ſed æſtate ſeqvente in comitiis (univerſalibus) Epiſcopus votum nuncupari fecit, ut per triennium pridie epiphanias omnes jejunarent, tale enim Erfurti in Saxonia, ubi Epiſcopus ſcholam freqventaverat, factum fuerat. Tunc ubiqve tanta erat nivis copia, ut pleriqve comitia pedeſtri itinere adire coacti fuerint, voto autem nuncupato, aër illico clementior factus eſt, æſtas erat temperatiſſima, & hyems ſubſeqvens tam mitis, ut terra nunqvam congelaretur, multi ſacris tempore natalitiorum interfuturi nudipedes irent, ſed*(d) *media hyeme ædificia & ſepes* (*e ceſpitibus*) *exſtruerentur. Proxima poſt æſtate lege ſancitum fuit, ut jejunium pridie epiphanias, ſi illa dies non fuerit dominica, ſemper obſervandum foret. Filius Epiſcopi Iſleifi erat Giſſur Epiſcopus.*

Bearni *Biar-*

(*d*) jólatída, um jól húſudu þeir oc lögdo *impr.* 10.

(d) *tempore natalitiorum domos ædificarent, aggeres autem*

Bearni Skeggbroddasun sókti elld-húsvid til Noregs, oc gordi elldhús í Krossavík hálffertugt födmum, enn feórt-án álna hárt, oc feórtán álna breidt, hann var því kalladr Bearni Húslángr, hann druknadi med siöunda mann á Skeálfanda er hann fór til þíngs. Broddi Pórissun, bródursun Bearna Húslángs færdi skálan mikla ór Krossavík til Hofs, oc let þar uppgora, hann var þá hálf-þrítugr födmum, oc þrettán álna breidr, oc þrettán álna hár. Broddi var hinn mesti ágeætismadr oc vard félaus, hann fór þá vestur til Hóla í Hialltadal til Ketells Biskups Þórsteinssunar, oc andad-ist þar med hanom.

Biornius filius Skegg-Broddii materiam ligneam hypocausto destinatam e Norvegia transportavit, & Krossuvikæ hypocaustum orgyas triginta qvinqve (longum), qvatuordecim ulnas altum, & qvatuordecim ulnas latum exstruxit, unde cognomen Huslangi (domus longæ) ei adhæsit, ille una cum sex aliis in (flumine) Skialfandio, comitia aditurus, submersus est. Broddius filius Thoreris, Biarnii Huslangi e fratre nepos, domum illam magnam de Krossavika ad Hofum transportari curavit; ibiqve exstrui, qvæ tum orgyarum erat viginti qvinqve, tredecim ulnas lata & tredecim ulnas alta. Broddius vir erat præcellentissimus, sed opibus exhaustis, occidentem versus in Holas in Hialltadalo ad Ketelem filium Thorsteinis Episcopum demigravit, ubi & apud illum decessit.

Sigurdr sun Sigmundar Kóngs er kalladr var Fofnisbani, oc Brynhilldur Budladótter áttu dóttur er Áslaug het, hún var fædd med (*e*) Heimi Jarli í Hríngdölum þar til hann var drepinn. Ragnar

Sigurdus filius Regis Sigmundi cognomen habuit Fafnisbani (Fafnericida) & Brynhillda filia Budlii, filiam progenuere nomine Aslaugam, qvæ apud Heimerem Comitem de Hringsdalis, usqve quo ille interfectus fuit, enutriebatur. Ragnar Lodbrok

(*e*) Hymi *impr.* Húna 9. 10.

Ragnar Lodbrók sun (*f*) Sigurdar Hríngs átti Þóru, dóttur Herraudar Gauta Jarls, þeirra börn varo þau Agnar, oc Eirekr, oc Álof, er átti Hunda-Steinar Engla Jarl, þeirra sun var Beörn, fader Audunnar Skökulls, födur Þóro Moshálsmódor Úlfhilldar, er átti Gudbrandr Kúla, þeirra dótter Ásta móder Ólafs Kóngs ens Helga. Annar sun Hunda-Steinars oc Álofar het Eirekr, hann var fader Sigurdar Beódaskalla, födur Víkínga-Kára, födur þeirra Bödvars, oc Vígfúss, oc Eireks á Offrustödum, födur Ástrídar, módur Ólafs Kóngs Tryggvasunar. Dótter Vígfúss var Ástrídur móder Víga-Glúms, födur Vígfúss, föddurs Bergs, födur Steinunnar, módor Þórsteins Rángláts, födur Gudrúnar, módor Höllu, módur Flosa, födur Valgerdar, módor Herra Erlends Lögmanns, födur Herra Hauks Lögmanns. Álof het dótter Bödvars Hersis er átti Teitr Ketelbearnarsun frá Mosfelli, þeirra sun var Gissor Hvíti, fader Ísleifs Biskups, födur

brok filius Sigurdi Hringi (annuli) in matrimonio habuit Thoram filiam Herrandi Comitis Gothorum, quorum liberi erant Agnar, Eirekus, & Alofa, quæ Hunda-Steinari Comiti Anglorum nupsit; illorum filius erat Biörn, pater Audunis Skökulis, patris Thoræ Moshalsis, matris Ulfhildæ, quam Gudbrandus Kula in matrimonio habuit, eorum filia Asta mater Regis Olai Sancti. Alter Hunda-Steinaris & Alofæ filius nomine erat Eirekus, pater Sigurdi Biodaskallii, patris Vikinga-Karii, patris Bödvaris, Vigfusis, & Eireki de Offrustadis, patris Astridæ, matris Regis Olafi filii Tryggvii. Filia Vigfusis erat Astrida, mater Viga-Glumi, patris Vigfusis, patris Bergi, patris Steinunnæ, matris Thorsteinis Ranglati, patris Gudrunæ, matris Hallæ, matris Flosii, patris Valgerdæ, matris Domini Erlendi Nomophylacis, patris Domini Hauki Nomophylacis. Alofa nomen erat filiæ Bödvaris Baronis, quam Teitus filius Ketelbiörnis de Mosfello in matrimonio habuit, eorum filius erat Gissur Albus, pater Isleifi Episcopi, patris Gissuris

(*f*) Sigmundar *impr.* 10.

födur Gissorar Biskups. Ragnar Lodbrók átti sídar Áslaugu dóttur Sigurdar Fofnisbana, Sigurdr Ormr í Auga var sun þeirra, oc Hvítserkr oc Beörn Járnsída, oc Ívar enn Beinlausi, oc Ragnhilldur.

Gissuris Episcopi. Ragnar Lodbrok Aslaugam filiam Sigurdi Fofnisbanii uxorem duxit; Sigurdus Ormr-i-Auga (Angvioculus) eorum erat filius, & Hvitserkus, & Biörn Jarnsida (ferrei lateris) & Ivar Beinlausius (exos) & Ragnhillda

Hálfdan Svarti Upplendínga Kóngr sun (*a*) Gudraudar Leóma, átti Þóro dóttur Harallds Gullskeggs Sygna Kóngs, oc Sölvarar (*b*) Hunnólfsdóttor Jarls ór Feördom, systur Atla Jarls ens Miófa. Sun þeirra Hálfdánar oc Þóro var Haralldr, enn er hann var úngr þá andadist móder hanns, enn sveinninn litlo sidar. Litlo sidar fekk Hálfdan Ragnhilldar dóttor Sigurdar Heartar. Móder Sigurdar var Áslaug, dótter Sigurdar Orms-í-Auga, þeirra sun var Haralldr enn Hárfagri, enn þá er hann var tío vetra, druknadi Hálfdán fader hanns á Hríngaríki í vatni því er Rönd heiter, er hann ók epter ísenom, þá brast ísinn er þeir kvamo á (*c*) Nautabrunna fyrer Sverdsstödum í Ríkinnvík, oc druknadi hann

Halfdan Svartius (niger) Rex Upplandorum filius Gudraudi Liomii (splendoris), Thoram filiam Haralldi Gullskeggi (aureæ barbæ) Regis Sognensium, & Salvoræ filiæ Hunnolfi Comitis de Fiördis, sororem Atlii Miofii (teneri) Comitis in matrimonio habuit. Filius Halfdanis & Thoræ erat Haraldus, qui in pueritia matre orbatus, paulo post ipse obiit. Halfdan Ragnhilldam filiam Sigurdi Hiörti (Cervi) paulo post uxorem duxit. Mater Sigurdi erat Aslauga, filia Sigurdi Orms-i-Auga, quorum filius erat Haralldus Pulchricomus, qui decennis erat, dum pater ejus Halfdan submersus periit in lacu Ringarikiæ, nomine Rönd, per glaciem vectus, ubi, dum Sverdstados in Rikinvika prætererat, glacie fracta, ipse cum toto suo exercitu submersus fuit, & cum

(*a*) Gudmundar *impr.*

(*b*) Hundólfs *impr.*

(*c*) nauta brúna *impr.*

hann þar oc allt lid hanns, tók þá Haralldr Kóngsnafn, enn þá er hann var tvítugr, lagdi hann fyrst under sic Sygnafylki, enn Atli Jarl hafdi alldri skatt golldit, enn sídan lagdi hann under sic allan Noreg, sem seger í sögo hanns.

cum Haralldus regium adeptus est nomen, sed vicenarius provinciam primum Sognensem, nam Comes Atlius tributum nunqvam expenderat, & totam exinde Norvegiam sibi subjecit, ut ejus vita (uberius) enarrat.

Víkar het Kóngr sun Haralldz Egda Kóngs, hanns sun var Vatnar Kóngr, sá er haug á fyrer sunnan Hákonar-Hello. Einn kaupmadr í Noregi var sá er sagdi sögo Vatnars er þeir sigldo med landi fram, oc kalladi hann verit hafa ágeætan mann. Enn er hann lá vid Vatnarshaug, þá dreymdi hann at Vatnar Kóngr kvam at hanom (*d*) oc mællti vid hann: Þú hefer sagt sögo mína, vil ec þat launa þer, leita þú feár í haugi mínom, oc manto finna. Hann leitadi oc fann þar mikit fe.

Vikar nomen erat Regis, filii Haralldi Regis Agdensium, cujus filius erat Rex Vatnar; hujus tumulus est a meridie Hakonarhellæ. Mercator qvidam erat in Norvegia, qvi, dum terram præternavigavit, vitam Vatnaris narravit, qvem virum eximium fuisse deprædicavit. Cum vero ille apud tumulum Vatnaris ad ancheras expectavit, per somnum (d) *vidit Vatnarem Regem ad se venientem & se his allocutum: Vitam meam narrasti, in cujus (beneficii) remunerationem, si in tumulo meo qværsiveris, pecuniam invenies. Ille qværens multum pecuniæ invenit.*

Sva er sagt, þá er Haralldr Kóngr Hardrádi lá vid Glaumstein í Hallandi med her sinn, þeir sá þar haug mikin á seáfarhellunni, oc annan litlo ofar, hann

Fertur, qvod cum Rex Haralldus Severus apud Glaumsteinem in Hallandia unacum suo exercitu commorabatur, in littore super petram tumulum magnum, & alterum

(*d*) um nóttena *add.* 9.

(d) *nocte illa*

hann ſpurdi hvorer þar væro leidder, enn þat kunni engi at ſegea, enn um nóttena epter er hann hafdi þeſſa ſpurt, dreymdi Sigurd hinn Hvíta ad madr kvam at hanom í herklædom, oc kvad þetta:

Sneallr á hauga hello
hialldr á búd til kallda.
Veki þer í dag dreyra,
drótt! nú er ſigr á ſpeótom.
Valldr (g) man hitt at hilldar
(h) hlæandi raud ec (i) blæu;
ſkeölld nefni ec ſva ſköfnom
ſkeóma fyrſtr at rómo.

Hina ſömo nótt dreymdi Beörn Búkk at annar madr kvam at hanom med hinom ſama búníngi, oc kvad þeſſa víſo:

Mín ſtód búd (k) ſiſt brædra
Brands gekk hver fyrer annan,

Ccc 2 (l) holl,

alterum paulo ſuperius videbat, & qvinam illic tumulati eſſent, qværebat, quod nemo (præſentium) novit. Nocte vero ſubſeqvente, poſtqvam (Rex) qvæſtionem propoſuerat, Sigurdus Albus virum armatum ad ſe venientem per ſomnum vidit, qui hoc carmen protulit:

Snialllus in petra tumulorum
habet tabernaculum militare nimis frigidum.
Hodie ſangvinem effundite
Satellites! victoria nunc eſt in gladiis,
Fortis ego loricam
ridens ſangvine tingebam,
ita & clypeum viris addico
in prælio primus.

Eadem nocte Biörn Bukkus (caper) alium virum ad ſe venientem, eodem ornatu inſtructum, per qvietem vidit, ille hoc carmen cecinit:

Tabernaculum meum minime commodum (hic) ſitum erat, fratrum bellatorum unus alterum (in acie) præceſſit,

&

(g) nam 8. 10.
(h) hlæindi *impr.* 10.
(i) blæin *impr.*
(k) ſidſt *impr.*

(*l*) holl, oc (*m*) helldom ſnealler
her fellom þá velli.
Hróſar hug fyrer víſa
Hialldur ero víg til (*n*) ſealldan.
Gledur oſs þat er val Vidri
veit ec þic gefa teitan.

& acres non deſeruimus,
cum hic occumbebamus, campum (prælii).
Hialldus animum (fortem) virorum laudat;
cædes nimis raro accidunt;
lætor, quod Odino ſtragem te
alacrem dare ſciam.

Enn er Haralldr Kóngr kvam til Noregs, þá ſagdi hanom Kári hinn Svarti, frændi Þeódólfs ór Hvini at þeir varo ſyner Vatnars Kóngs, þeir Sneallr oc Healldr, oc varo hiner meſto hermenn. Sneallr var fader Einars, födur Ölvis Barnakarls, hanns ſun var Steinmódr oc Steinólfr, oc Grímr oc Einar fader þeirra Hrolleifs, födur Svertíngs, födur Gríms á Mosfelli; oc Óleifs Breids. födur þeirra Þórmóds Skapta oc Óſeigs Grettis. Sva ſegea ſumer menn at Gudbrandr Kúla væri ſun (*o*) Óſeigs Breids. Enn Healldr var fader Gríms, födur Bearnar Bunu. Beörn Buna atti Velaugu ſyſtur Vemundar ens Gamla, þeirra ſyner varo þeir

Cum vero Rex Haralldus in Norvegiam venit, retulit ei Karius Svartius (niger) cognatus Thiodulfi de Hvino, quod Sniallus & Hialldus milites fortiſſimi & filii Regis Vatnaris fuerint. Sniallus pater erat Einaris, patris Ölveris Barnakarlis, cujus filii erant Steinmodus & Steinolfus, Grimus & Einar, pater Hrolleifi & reliquorum (ejus fratrum), patris Svertingi, patris Grimi de Mosfello; & Oleifi Breidi, patris Thormodi Skaptii & Oſeigi Gretteris. Sunt qui dicunt Gudbrandum Kulam Oſeigi Breidi filium fuiſſe. Sed Hialldus pater erat Grimi, patris Biörnis Bunæ. Biörn Buna Velaugam ſororem Vemundi Grandævi in matrimonio habuit, eorum filii erant Ketell Flatneſus, Hrappus

(*l*) höll 8. 10.
(*m*) helldu. 8.
(*n*) ſkialldar 10.
(*o*) *ita omnia exemplaria, ſed rectius* Oleifs.

þeir Ketell Flatnefr, Hrappr oc Helgi, fader Helga, födur Heyángursbearnar, hvör et ríkr Herser oc ágeætr var í Sogni.

Yxnaþórer het madr ágeætr á Ögdum oc audigr, hann átti þar þær þriár eyar, er áttatígi yxna var í hvorri, enn er Haralldr Kóngr Hárfagri bad hann strandhöggs, þá gaf hann hanom eina eyona oc alla yxna med, af því var hann kalladr Yxnaþórir, oc er frá hanom kvamit margt stórmenni á Íslandi oc Noregi. Sun Þóris var Ósvalldr, fader Ölvis ens Hvíta, födur (p) Þórsteins hinns Hvíta, födur Þórgíls, födur Brodd-Helga, födur Vígabearna.

Á því ári er Gissor Biskop Ísleifssun andadist, gordi hallæri mikit á Íslandi, þá kvam hríd sva mikil á dymbildögum, at menn mátto eigi veita tíder í kyrkeom í sumom stödum oc herödum fyrer nordan land. Föstudagin lánga tók upp knör under Eyafeöllum, oc sneri á lopti, oc kvam hvolfandi, hann var (q) sex

pus & Helgius, pater Helgii, patris Heyangurs-Biörnis, qvi in Sognia Baro erat potens & celeber.

Yxna-Thorer (Thorer taurorum) nomen erat viro in Agdis celebri & opulento, qvi tres possedit insulas, in qvarum singulis octoginta boves pascebantur, cum vero Rex Haralldus Pulchricomus eum armenta mactanda rogaret, (Thorer) ei unam insularum simul cum omnibus in ea bobus dono dedit, unde ei nomen Yxna-Thorer venit; de qvo multi in Islandia & Norvegia magnates descendunt. Filius Thoreris erat Osvalldus, pater Ölveris Hvitii (Albi), patris Thorsteinis Hvitii (Albi), patris Thorgilsis, patris Brodd-Helgii, patris Viga-Biarnii.

Anno, qvo Gissur Episcopus filius Isleifi decessit, magna annonæ caritas in Islandia fuit, tunc in hebdomade sancta tanta oborta est tempestas, ut in qvibusdam qvartæ borealis locis & provinciis in templis sacra peragi non potuerint. Die passionis dominicæ prope (montes) Eyafiöll navis major qvinqvaginta (q) duo interscalmia habens,

(p) *omitt. impr.*

(q) siau 4.

(q) *qvatuor.*

ſex rúm oc ruttigo. Páſkadaginn fyrſta mátto menn ſaer tíder ſækea at taka þeónuſtu, enn ſumer vurdo útidauder. Annat illvidri kvam um ſumarit epter andlát hanns þann dag er menn rido á þíng, þá braut kyrkeo á þíngvelli, þá er Haralldr Kóngr Sigurdarſun let (r) höggva vidin til. Þat ſumar fóro (s) ſeorotío ſkipa út híngat, oc braut mörg vid land, enn ſum týnduſt í hafi, oc leyſti ſundur under mannom, enn átta ein kvamoſt brott med þeim er ádur voro her, oc kvamoſt þau engi fyrer Mikealsmeſſo af hafi, af þeim mannfeöllda vard hallæri (t) ſva mikit her á landi.

bens, in aërem ſublata & inverſa, in eodem ſitu decidit. Feria prima paſchatos, pauci, ut cænæ dominicæ participes fierent, ſacra frequentare potuere, qvidam & ſub dio (in itinere) periere. Altera poſt ejus obitum tempeſtas, die qvo in comitia univerſalia iter faciendum erat, incidit, tunc templum Thingvallenſe, cujus materiam ligneam Rex Haralldus filius Sigurdi cædi curaverat, difſringebatur. Ea æſtate (s) *qvadraginta naves peregre huc iter inſtituerant, qvarum multæ ad terram (alliſæ) naufragium patiebantur, qvædam in oceano ſub nautis diſſolvebantur, ſed octo duntaxat, in qvibus, qvæ hic antea fuere etiam numerantur, hinc ſolvere potuere, qvarum tamen nulla ante feſtum Michaëlis ex oceano evaſit. Multitudo iſta hominum, magnæ annonæ caritatis cauſa erat.*

Þá er Giſſor Biſkup andadiſt, varo þeſſer meſter höfdingiar á Íſlandi: Haſlidi Márſſun nordur, oc ſyner Áſbearnar Arnórs-

Tempore obitus Giſſuris Epiſcopi hi magnates primi ordinis in Islandia erant: Haſlidius filius Maris in qvarta boreali, & filii

(r) höggvidin *impr.*

(s) þriátígi oc fimm 4. & 8. 10. *marg. citt. Hauksbok.*

(t) *omitt. impr.*

(s) *triginta qvinqve*

Arnórsfunar í Skagafirdi, Þorgeir Hallasun oc Ketell Þórsteinssun Prestr. Enn austur, Gissur Einarssun, Sigmundr Þórgílssun, hann andadist á því ári í Rómför. Enn sudur, Hallr Teitssun, Skúli Egilsun. Enn vestur, Styrmer Hreinssun, Halldór Egilssun, Þórgíls Oddasun, Þórdr Gílssun, oc Þórdr Þórvalldssun (*u*) ór Vatnsfirdi.

filii Asbiörnis, filii Arnoris de Skagafiordo, Thorgeir filius Hallii & Ketell Presbyter filius Thorsteinis. Sed in orientali: Gissur filius Einaris, (&) Sigmundus filius Thorgilsis, qui eodem anno in profectione Romam versus instituta obiit. In meridionali: Hallus filius Teiti (&) Skulius filius Egelis. Sed in occidentali: Styrmer filius Hreinis, Halldor filius Egelis, Thorgils filius Oddii, Thordus filius Gilsis (&) Thordus filius Thorvalldi de Vatnsfiordo.

Einom vetri epter andlát Gissurar Biskups, var Þórsteinn Hallvardssun veginn, göfigr madr, enn vetri epter þat var þíng feölmennt, þau misseri hafdi sva mikill manndaudi verit, at Sæmundr Prestr enn Fródi sagdi sva á þíngi, at eigi mundi færri menn hafa andast af sótt, enn þá varo til þíngs kvamner. Þat sumar var þróng mikil at dómum, þá særdi Þórgíls Oddásun Haflida Márssun, þá vard um ekkert mál at lögum dæmt. Þórgíls vard sekr um áverkan, oc

Prima post Gissuris Episcopi mortem hyeme, Thorsteinn filius Hallvardi vir nobilis interfectus fuit, sed hyeme ab hinc altera comitia erant frequentia. Anno isto tanta fuerat internecio, ut Sæmundus Polyhistor in comitiis asseruerit, non pauciores morbo decessisse, quam eos qvi comitiis tunc intererant. Ea æstate inter judicandum magnæ obortæ sunt turbæ, tum Thorgils filius Oddii Haflidium filium Maris sauciavit. Tum in nulla causa ex præscripto legum sententia ferri potuit. Thorgils ob vulnus inflictum reus peragebatur, &

(*u*) *omitt. impr.*

oc ſat í ſektum um vetrin, þá var ſva lítill vapnaburdr, at ein var ſtálhúfa þá á alþíngi, oc reid driúgum hvor bóndi til þíngs, er þá var á Íſlandi.

Þat vor er þrír vetur varo lidner frá andláti Giſſurar Biſkops, andadiſt Jón Biſkup at Hólum 9 kalendas Maji. Þat ſumar ſat Haflidi Márſſun á efrum Völlum med (x) tólf hundrut manna, oc ætladi at banna Þórgílſi Oddaſyni þíngreid. Þar var med hanom Hallr Teitsſun, oc Þórdr ór Vatnsfirdi mágr hanns, oc marger adrer höfdíngear, þat var enn næſta dag fyrer Jónsmeſſo. Þórlákr Biſkup gekk (y) þannig til med Kennimönnum ſínum, oc leitudu marga vega um ſætter med þeim, enn er þat teádi ekki, þá fyrerbaud hann þeim þar at ſitea, oc letſt mundi bannſetca þá ef þeir gengi eigi heim, þá kvad Haflidi at þeir ſkylldo heim gánga til (z) búda. Þór-

& hyemem, (qvamvis) exilii reus, (domi) commorabatur. Tum tam rara erat armorum geſtatio, ut in comitiis generalibus unica tantum caſſis ferrea conſpiceretur, cum tamen qvivis fere colonus, qui tum in Islandia fuit, comitia freqventaverat.

Vere quo tres ab obitu Giſſuris Epiſcopi hyemes transfluxerant, Jon Epiſcopus Holenſis nonas Calendas Maji deceſſit. Ea æſtate Haſlidius filius Maris in Vallis (campis) ſuperioribus una cum mille qvadringentis & qvadraginta comitibus ſubſtiterat, & Thorgilſem filium Oddii a loco comitiorum adeundo arcere deſtinaverat. Cum illo erant Hallus filius Teiti, & Thordus de Vatnsfiordo ejus affinis, multiqve alii magnates, factum eſt illud pridie feſtum Johannis (Baptiſtæ). Thorlakus Epiſcopus unacum ſuis ſacerdotibus eo tendens, multis modis eos reconciliare tentavit, aſt fruſtra, tunc ibidem permanere iis interdixit, ſimulqve ſi domum non redirent, ſe eos excommunicaturum fore minitabatur, tum Haſlidius ſuos in (z) taber-

(x) xcc. *impr.* 4. 8-10.
(y) þinn 19. *impr.* þángat. 10.
(z) tída 4.

(z) *officia ſacra*

Þórgíls reid á þíng med siö hundrut manna, med hanom varo flester höfdíngear ór Vestfirdíngafeórdúngi, nema Þórdr ór Vatnsfirdi. Enn er um sætter var leitat, var þat í medal þeirra at Haflidi vilidi hafa sćálfdæmi um allt óskorat, enn Þórgíls villdi undantaka godord, oc stadfestu, oc sekter allar. Þann skakka gat Ketell prestr Þórsteinssun nidurfelldan med umtölum sínom, þat sumar var hann kosinn til Biskups í stad Jóns Biskups, oc fór utan. Þórgíls handsaladi Haflida seálfdæmi, enn hann gordi sextýgi (a) hundrada sex álna aura vöro virds feár í gulli oc brendu sylfri, edur í rísum aurum, edur gripum þeim er hanom þætti gersimom sæta, oc hann virdi seálfr, edur þeir menn er hann tæki til. Þetta fe handsöludu sex menn, oc unnu at fimtardómseid, at þeir skylldo þetta fe gcallda sem fyrr var mællt. Þórgíls oc Haflidi veitto

seálfer

tabernacula domum redeundi admonuit. Thorgils octingentis & viginti comitibus stipatus comitia adiit, a cujus partibus plurimi qvartæ occidentalis magnates, excepto Thordo de Vatnsfiordo steterunt. Ubi vero de eorum reconciliatione agebatur, de eo (imprimis) controversia fuit, qvod Haflidius omnia suo arbitrio sine omni exceptione committenda voluit, sed Thorgils præturam, prædium, & omne exilii genus excipienda urgebat. Hunc dissensum Ketell filius Thorsteinis, presbyter, suis persvasionibus exemit, eadem ille æstate, in locum Jonis Episcopi electus, peregre abiit. Thorgils Haflidii arbitrio causam stipulata manu commisit, hic autem sexaginta hundredas unciarum, qvarum qvævis sex ulnas contineret, ad pretium mercium æstimandas, & auro, argento defæcato, rebus pretiosis vel cimeliis honorariis expendendas (sibi) adjudicavit, qvam (mulctam) ipse (Haflidius), vel illi qvibus hoc negotium commiserit, æstimarent. Hanc pecuniam ex condicto solvendam sex viri stipulata manu sub fide juris jurandi qvinti judicii spopsonderunt. Thorgils & Haflidius ipsi

(a) *omitt. impr.* 10.

sjálfer trygder, oc helldo vel sætt þessa. Haflidi Mársfun átti (*b*) fyrr Þurídi dóttur Þórdar Sturlusunar, Þórdr het sun þeirra, hann átti Sölvöro dóttur Ásgríms Þórhallssunar, Ívar het sun þeirra. Haflidi átti sídar Rannveigo dóttur Teits ór Haukadal, Sigrídur het dótter þeirra er átti Þórdr í Vatnsfirdi, Þórdr oc Páll varo syner þeirra. Valgerdur het önnur dótter þeirra Haflida, hana átti Íngimundr prestr Illugasun, oc (*c*) Órnýo dóttur Þórkells Gellissunar, Illugi var sun þeirra, er druknadi þá er hann flutti lím til steinkyrkeo þeirrar er hann ætladi at láta gora á Breidabólstad í Vesturhópi.

ipsi reconciliationem promulgabant, & pactis his fideliter steterunt. Haflidius filius Maris primo Thuridam filiam Thordi, filii Sturlæ, in matrimonio habuit, eorum filius nomine erat Thordus, cujus uxor erat Salvora filia Asgrimi, filii Thorhalli; eorum filio nomen erat Ivar. Haflidius postea Rannveigam filiam Teiti de Haukadalo uxorem duxit, eorum filia nomine erat Sigrida, quam Thordus de Vatnsfiordo in matrimonio habuit. Thordus & Paulus eorum erant filii. Alteri Haflidii & (Rannveigæ) filiæ nomen erat Valgerda, quam Ingemundus presbyter filius Illugii & Ornyæ, filiæ Thorkelis, filii Gelleris, in matrimonio habuit, eorum filius erat Illugius, qui calcem ad templum lapideum, quod Breidabolstadi in Vesturhopo exstruere sibi proposuerat, apportans submersus est.

(*d*) Rögnvalldr Jarl Koli var veginn fimm nóttum epter Mariumesso fyrri

Comes Rögnvalldus Kolius quinque noctibus ante festum Mariæ prius interfectus

(*b*) *omitt. impr.* 10.

(*c*) Oddnyo *impr.*

(*d*) *sequentem periodum habet* 5. *ad finem Kristnisagæ.*

fyrri (*e*). Ólafr Kóngr Tryggvasun bardist á Orminum Lánga næsta dag epter Mariomesso sídari.

fectus fuit. Rex Olaus filius Tryggvi in (navi) Ormo longo postridie festi Mariæ posterioris dimicavit.

(*f*) Þessi eru nöfn Biskupa þeirra útlendra er verit hafa á Íslandi: Fridrekr, Bearnardr, Ólafr Grænlendínga Biskup, Kolr oc Rodólfr, Jón, (*g*) Bearnardr, Henrikr, Arnalldr Grænlendinga Biskup, (*h*) oc Helgi Grænlendinga Biskup. Verit hafa enn þeir fleiri er Biskupar letust vera: (*i*) Gudiskolkr, Örnúlfr (*k*) oc þrír af Armenia: Petrus, Stephanus oc Abraham. Fridrekr Biskup kvam í heidni til Íslands med Þórvalldi Vídförla, oc var at Gileá oc Lækeamóti.

Hæc sunt nomina Episcoporum peregrinorum, qvi in Islandia fuerunt: Fridrekus, Biarnardus, Olafus Episcopus Grönlandorum, Kolus, Rudolphus, Jon, Biarnardus, Henricus, Arnalldus Episcopus Grönlandorum, (h) *& Helgius Episcopus Grönlandorum. Fuerunt & plures qvi se Episcopos esse professi sunt. Gudiscolcus, Arnulphus, & tres de Armenia: Petrus, Stephanus, & Abraham. Fridrekus Episcopus durante adhuc ethnicismo unacum Thorvaldo Vidförlio (late peregrinato) in Islandiam venit, & in (prædio) Gilia & Lækiamoti commoraba-*

(*e*) Anno 1158. *add.* 9.

(*f*) *secundum Hauksbok, testibus* 4 *&* 8. *marg.*

(*g*) Bearnvardr. 9.

(*h*) Jón Grænlendinga Biskup *add.* 4.

(*i*) Gudi, Skólkr, *impr.* 9. 10.

(*k*) ögny 8.

(h) *Johannes Episcopus Grönlandorum*

móti. Bearnardr hinn Bókvísi var á Íslandi fimm vetur. Húngurvaka segir at Bearnardr Vilrádsſun hinn Bókvísi hafi verit af Englandi, oc farit til Íslands af rádum Ólafs Kóngs ens Helga, því hann hafdi med hanom verit ádur (*l*). Kolr var á Íslandi fá ár, hann var med Halli í Haukadal, oc er jardadr í Skálahollti fyrstr Biskupa, segir Húngurvaka. Ródólfr var her níteán ár, hann setti múnklífi í Bæ í Borgarfirdi, hann beó oc á Lundi. Húngurvaka segir Úlfr Biskup hafi verit af Rúduborg ór Englandi, oc nefndr því Rúdu-Úlfr. Jón hinn Saxneski var her feögor ár, Húngurvaka seger Jón Írskan, oc farit hedan til (*m*) Vindlands, kristnat þar, verit þar sídan píndr oc drepinn. Henrikr var her tvo vetur. Bearnvardr var her níteán ár,

rabatur. Biarnardus Bokvis (*librorum peritus*) *in Islandia quinque hyemes transegit. Hungurvaka Biarnardum Librorum peritum, filium Vilradi, ex Anglia oriundum fuisse, & Islandiam e consilio Regis Olai Sancti, cum quo antea vixerit, petiisse tradit. Kolus paucos annos in Islandia permansit, apud Hallum in Haukadalo commoratus, & Episcoporum primus, teste Hungurvaka, Skalholti sepultus est. Rudolphus hic annis novendecim commorabatur, ille in* (*prædio*) *Bæ in* (*tractu*) *Borgarfiordo monasterium fundavit, ille etiam Lundi habitavit. Hungurvaka Ulfum de Ruda* (*Rothomago*) *Angliæ ortum, & inde nomen Rud-Ulfi nactum esse, tradit. Jon Saxo quatuor annos hic transegit. Hungurvaka testis est Jonem hunc Hibernum fuisse, qui in* (m) *Vendiam hinc abierit, christianismum ibi introduxerit, & exinde ibidem excruciatus & interfectus fuerit. Henricus duas hyemes hic transegit. Biarnardus annis*

(*l*) Anno 1003. *add.* 9.

(*m*) Vinlands *omnia exempll.*

(m) *Vinlandiam*]

ár, hann beó at Gileá í Vatnsdal. Húngurvaka talar ſva um þennan Bearnvard: hinn ſeötti (útlendſkr, Biſkup) var Bearnvardr Biſkup enn Saxlendſki, er var med Magnúſi Kóngi enom Góda Ólafsſyni, oc fór ſídan til Íſlands, oc var á Íſlandi tuttugo vetur, hann hafdi tva búſtadi í Vatnsdal at Giliá oc Steinsſtödum (ec meina þat Steinnes). Hann vígdi marga luti þá er mörg merki hafa at ordit, kyrkeor oc klukkor, brúar oc brunna, vöd oc vötn, beörg oc beöllor, oc þykkea þeſſer luter hafa birt ſanna tign hanns oc gæſko. Bearnvardr var á Íſlandi medan Haralldr Kóngr var í Noregi Sigurdarſun, þvíat þeir váro eigi ſamſátter. Sídan fór hann utan, oc til handa Ólafi Kóngi Kyrra Haralldsſyni, oc ſídan fór hann til Róms at bæn hanns, oc fridadi fyrer (*n*) öndudum, enn er Biſkup kvam aptur, þá ſki-

annis undeviginti hic commorabatur, & in (prædio) Gilia in (tractu) Vatnsdalo habitavit. De hoc Biarnardo Hungurvaka ita loqvitur: Sextus (Epiſcopus extraneus) erat Biarnvardus Epiſcopus Saxo, qvi apud Regem Magnum Bonum filium Olafi commorabatur, & in Iſlandiam poſtea proficiſcebatur, atqve in Iſlandia viginti hyemes transegit; duo habuit habitacula in Vatnsdalo, Gilia & Steinſtados (quod pro Steinsneſo accipio). Multas res, qvæ plurimis ſignis poſtea inclaruere, templa, campanas, pontes, fontes, vada, flumina, rupes & nolas conſecravit, qvæ res veram ejus dignitatem & bonitatem commonſtraſſe videntur. Biarnvardus in Iſlandia, qvamdiu Rex Haralldus in Norvegia regnabat, permanſit, illi enim concordes non erant. Poſtea peregre profectus Regi Olao Kyrrio (qvieto) filio Haralldi adhæſit, cujus precibus adductus, (n) mortuis pacem procuraturus, Romam iter fecit, qvem reducem

(*n*) ordunum *impr.* 10.

(n) *ordinibus*

ſkipadi Kóngr hann Biſkup í Selio ſídan fór hann í Beörgvin, oc andadiſt þar, oc er einmællt hann hafi verit hinn meſti merkismadr.

reducem Rex Epiſcopum Seliæ conſtituit; Bergas exinde profectus, ibidem obiit, & uno omnium ore vir celeberrimus deprædicatur.

Enodatio

Enodatio cantilenarum in LANDNÀMABOK occurrentium.

Ad Pag. 37.

Hoc carmen *Snorro Sturlæus* in *Heimskringla* Tom. I. pag. 57. Eyvindo Skalldaſpilleri, viro celeberrimo, & poëtarum ſui ſeculi principi, adſcribit; Illud ex Editione *Peringſkiöldiana* tale eſt:

Samira nordr enn nordar
  naddregns hvötum þegni
ver getom bili at bölva
  blamærar (*al.* bordmærar) ſkæ færa.
Nú er þar er rauk a rakna (*al.* nú er þat rætt enn rakna)
  rymleid (*al.* rimſeid) flota breidan
grípum ver í greipar
  gunnbord Haralldi ſunnan.

Qvod

Qvod in ordinem hoc circiter modo redigi poterit:

Samira (1) hvötum (2) naddregns þegni (3) nordr, at færa blámærar (4) enn nordar. Ver getom (5) at bili (6) bölva (7) ſkæ.

Non decet acrem bellatorem in aqvilone, naves adhuc ulterius ad boream transferre. Mens nobis felicem prælii exitum auguratur.

Nú er þar (8) er rymleid (9) rauk (10) ſunnan a breidan rakna (11) flota Haralldi. Grípum ver gunnbord (12) í greipar.

Hic jam eſt ſtatus rei, qvod æſtus maris in itinere de meridie in claſſem magnam Haraldi latus fuerit, (i. e. qvod adſunt naves). *Naves-bellicas in manus noſtras comprehendamus.*

(1) Samira, *non decet.* A enclicitum eſt negativum; þat ſamir, *al.* ſæmir *vel* ſómir, *decet, convenit*, qvod a particula ſam, *convenientiam* denotante, deducendum videtur. Bamera, qvod ſupra pag. 37. exemplaria libri Origg. 6 & 12. habent, aperte eſt mendum, pro ſamera. (2) Hvatr *acer, alacer*, hinc ek hvet, *acuo*, hvöt, *incitamenta.* (3) Naddr, *ſpiculum clavus*, metaphor. *ſagitta* vel *haſta*, hinc naddregn *imber ſpiculorum* vel *ſagittarum*, poëtis eſt prælium. Þegn ex mente *Eddæ* denotat *colonum* & forſan *primi ordinis*, poſtea erat appellativum *ſubditi* regii, qva talis, aſt poëtice pro viro ſimpliciter adhibetur, & naddregns þegn *vir prælii*, eſt idem ac *miles.* (4) Blá inter nomina poëtica *undarum* in *Edda* occurrit, eoqvod æqvor *cæruleo* colore gaudet. Mær eſt *eximius, purus*, unde mær, *virgo* deducendum videtur. Hinc blámær, *virgo maris*, deſcriptione poëtica *navis* audiet, niſi magis arrideat, blámerar, i. e. *eqvas maris* appellare, qvæ lectio authoritate *Eddæ* comprobatur. (5) At geta vox eſt varii ſignificatus, qvorum ſeqventes hic locum habere poſſunt: *a*) ek get *poſſum.* *b*) *acqviro, nanciſcor.* *c*) *aſſero, ſtatuo.* *d*) *conjicio, auguror.* *e*) *mihi arridet, placet*, per antiptoſin pro mer getſt at &c. (6) Þat bilar, *deficit*; Ita ſenſus eſt: *aſſerimus qvod malum prælii deficiat*, i. e. *nullum malum de prælio in nos redundabit:* Vel bilr eſt *procella*; qvæ & poëtice *prælium* denotat, ita ſenſus eſſet: *Procella prælii perplacet*; Bil tandem eſt interſtitium, loci vel temporis, & tunc ſi partic. at hic pro enclitica & negativa aſſumeretur, ſenſus emergeret: *Mora* vel *procraſtinatio prælii nobis diſplicet.* Bil nomen Deæ Eddicæ huc non pertinet, nam ſi dicamus. *Non acqviremus Bellonæ* (Deæ præliorum) *damnum*, ſenſus qvidem verus exprimeretur, ſed inſtar plurimarum

marum aliarum locutionum poëticarum, eum perqvam abundantem, si non sæpe varium, esse inde patebit. (7) Böl, *ærumna*, poët. *prælium*, Genit. plur. bölva. Skæ est *damnum*, hinc bölvaskæ, *damnum de prælio acceptum.*' Hinc Grönlandi veteres, adhuc ethnici, sacerdotem Christianum a Rege Olao filio Tryggvii ad eos missum, appellavere skemann, sive *hominem nocivum*, & plurima alia vocabula eandem originem agnoscunt. Postqvam hæc scripta sunt, & plagula præcedens impressi, mea laude major, Perillustris Erici, pro sua, qva cluet, eruditione & humanitate summa, aptiorem hanc constructionem & explicationem commonuit: Skiór, vel skiær, est *pica*. Blámær, *unda limpida*, & poëtice *unda*, sive *mare*; hinc blámærar skiær, *pica maris*, erit *navis*. Hac posita constructione, verba: Ver getum, at bölva bili, instar Parentheseos allata denotabunt: *Conditio prælii* (procella ærumnarum) *perplacet*. (8) Nú er þar, subintellig. á at líta, komit, vel aliud tale qvid. (9) Rymleid proprie *via rudens*, *æstuosa* i. e. *mare*, á voce, rym, rumdi, *rudo*, vel rímleid, *via pruinam referens*, i. e. *mare*, vel tandem rúmleid, *via spatiosa*, id est: oceanus. (10) Verbum ryk, rauk, at riúka, proprie denotat *fumare*, sed metaphorice de *æstu maris*, etiam prosaice adhibetur. Hinc bifrok *æstus maris* &c. (11) Rakni videtur esse *nodus* qvidam vel *ligatura retis*, si non ipsa *macula retis*, in *Edda* Fab. 46. ita ut sit metonymia adjuncti, in poësi veterum septentrionalium non raro ultra rectum extensa. Nisi rakna hic sit genit. plur. a singulari raukn, qvod *commissuram mali & carinæ* denotare videtur in *Snorronis Sturlæi Háttalykell* Parad. 72. qvod *hálfsnept* vocatur, ubi exstat:

Lyptast kná af lidi opt,
Laukr vid kialar raukn.

i. e. *sæpe a commissura sua attollitur malus*, qvam explicationem priori aptiorem, eruditioni & humanitati viri doctissimi & antiqvitatum septentrionalium peritissimi *J. Olavii* Grunnavicensis debeo. (12) Gunnbord, *naves militares*. Gunn, *pugna*; bord, *asser*, *tabula*, in spec. *tabula navis suprema*, hinc bord (poët.) *navis* per synecdoch. ita ut sensus sit: *eripiamus* Haralldo *classem bellicam*, vel (sed minore veri specie) gunnbord hic denotat *assulam militarem*, id est *scuta*, ita ut sensus sit: *arripiamus scuta*, ut hostes fortiter repellamus. Greip est *interstitium pollicis & reliqvorum digitorum* a verbo ek gríp, *arripio*, sed greip hic pro *manu* synecdoch. adhibetur.

Ad Pag. 73.

Ek bygge einn steina stöd (1) at áls hrafne (2). Erat ofþegn á þilium stafn-	*Ego solus tumulum lapideum inhabito navis; Nonne minister superfluus est in foris*

ſtafnrúms (3). Ek bý þraung á raunga mar (4).

foris ad proram? In navi ſpatium mihi arctum eſt.

Baudvitrum (5) er betra rúm enn illt ofgengi. Ek kná ſtýra brimdýri (6). Þat man liſa lengr med lofdum (7).

Viro forti melior eſſet vacuus locus, quam malus comitatus, ego (enim) navem gubernare poſſum. Diu hoc in memoria virorum permanebit.

(1) Stöd eſt *locus permanendi*, hinc þingſtöd *locus fori.* (2) All, *profundum maris*; ejus animal qvodcunqve, adeoqve in hoc caſu *corvus*, poëtice eſt *navis.* Qui *Atals* hoc loco ſcribunt, Regulum maritimum hujus nominis intelligunt, qvod qvoad ſenſum eodem redit. (3) Stafnrúm, *locus ad proram*, metonymice *navis.* Commodiſſimus præterea hic eſt ſenſus: *Nemo ingenuus eſt mecum in navi.* Vid. *Bartholini Antt. Dan.* pag. 291. Poſſet etiam ſignum diſtinctionis voci þraung poſtponi, cum ſenſus foret: *vir in foris* (navi) *arcto premitur loco.* (4) Raung, *coſta navis*; mar, *eqvus*; poëtice autem eqvus coſtis navis inſtructus *navim* denotat. (5) Böd, *calamitas*, item *prælium*, hinc bödvitr *prælii peritus*, poët. pro *viro forti.* (6) Brim, *æſtus maris*; dyr, *animal*; unde poëtice animal maris æſtuoſi eſt *navis.* (7) Lofdar, vox poëtica: *viri.*

Ad Pag. 76.

Ec var módr (1) þar er Hedins (2) anna leidar flódkorn jötuns fell af fialli ór hám bergriſa (3) himne.

Adfui defeſſus, [ubi] parva maritima inundatio (facta) gigantis decidit de monte ex alto ſaxicolæ cælo.

Fár folldjötun (4) gerer fleire hömlo (5) heidar þrumlo (6) í vinga (7) molldo. Hamvati (8) (gerer) mer bata.

Paucus gigas terrenus plures undas in amicam terram immittit. Cutis madefactio mihi expedit.

(1) Módr, *defeſſus.* Multis in ſignificatibus hæc vox ſumi poterit, quæ ſenſum proinde mutabit, Ex. gr. Módr *animus*, unde jötunmódr *furor gigantens.* Móder, *mater*, terra enim, montes inprimis & ſaxa, origo gigantum eſſe credebatur. Móda tandem *fluvius*, qvi vel metonymice pro *aqva ſparſa*, vel *mari*, vel etiam *rivulo* in via Einaris obvio, ſalvis regulis poëticis adhiberi poteſt. Ex ſingulis his ſenſum emergentem pluribus perſeqvi inſtituti ratio vetat. (2) Hedin Rex erat, qvi itinere maritimo adveniens Hilldam filiam Regis Högnii vi rapuit (*Edda* fab. 67). Unde Hedins önn, *labor Hedinis*, poëtis eſt *prælium.* Qvidni ergo Hedins annar leid, *via laborum Hedinis*, erit *mare*? Plurima qvidem exemplaria hic legunt

legunt heidins, f. *sereni*, i. e. *cœli*, non tamen omnia, nam lectio *Hedins* hic per conjecturam tantummodo assumta, in Codice M. S. Archivi Antiqv. Holmiens. No. 7. Fol. etiam existit. (3) *Gigas saxicola.* Per appositionem denotabit: *ex cacumine montis.* (4) Folld, *terra*, hic folldjötun videtur esse *gigas subterraneus*, sive *in terra habitans.* (5) Hamla nom. subst. est *repagulum*, *quo remus continetur*, adeoqve pars navis & poët. ipsa navis; heidi, *tesqva*, *planities paulatim in altum surgens.* Hinc hömluheidi erit *æqvor*, *mare.* (6) Þruma, *tonitru*, & *strepitus tonitru referens*, cujus Diminutivum Þrumla, *rem* qvamcunqve *cum strepitu decidentem* denotare poterit, & hömloheidar Þrumla erit *unda maritima cum strepitu & impetu illisa*, *in* (7) *amicam terram*, habitaculum scilicet gigantis, nam vindga, *ventosam*, vel *vento perflatam* terram, non lego. (8) Hamr est *forma exterior*, *vehiculum*, *exuviæ*, *amictus*; vatr sive votr, *humidus.* Hamvati hoc loco est *madefactio vestium & cutis* Einaris, qvem gigas aqva maritima aspersisse perhibetur. Explicationem, in Theologia gentili veterum suam rationem agnoscentem, adeoqve veriorem, debeo Perillustri Erici, qvæ seqvitur: „ Fár folldjötun hamvati gerir (med) hömlu heidar Þrumlo fleiri bata, „ mer í vinga molldo. „ Id est: *Vix ullus gigas terrestris* (landvættr, sive genius terræ tutelaris) *corpus madefactus*, *aqva maris sparsa majus*, *qvam ego*, *commodum amicæ terræ* (patriæ meæ) *adfert* (eam scilicet irrorando).

Ad Pag. 80.

In cantilena hacce nihil intellectu difficile occurrit, nisi qvod pro: *hvílt besik lengur*, legendum videatur: *hvíldat ek lengi.*

Ad Pag. 82.

Hropts Hýrskerder (1) man verda kvedinn (2) af mer (med) heiptum. Ek kunna vel ádur beita fyrir einni yggsteiti (3).	*Vir bellator salutabitur a me modo hostili; nam olim dimicare novi.*
Hilldar (4) hialldur gnár (5) kenna mer hýrsennu (6), ef eggiunst at ek höggva (7) hæfs mína gudvefiar hlín (8).	*Deæ bellatrices prælium me docent, cum incitarer, qvod uxorem meam dextre ceciderim.*

(1) Hroptr, *gladius*, vel etiam nomen *Odini.* Hinc hoc loco, aut erit Hroptshyr *ignis Odini*, id est *gladius*, & Hroptshyrskerder *gladii dissipator*, id est *vir generosus* vel *bellator*; aut etiam vox heiptum referenda est ad Hropts, ita ut Hroptsheipter sit *ira Odini*, id est, *pugna*, vel *furor gladii*, qvi lingva poëtica antiqvorum similiter *pugnam* denotat. (2) Hyr

eft *a*) *gladius*, *b*) *ignis*. Utraqve fignificatio hic locum habere poteft, nam hyrfkerder, *diffipator gladii*, virum *generofum* & *fortem* denotat, five id refpectum habeat *fortitudinis*, qva gladios in acie diffringit, five *liberalitatis*, qva gladios amicis & clientibus donat. Hyr præterea dum *ignem* denotat, eundem habet fignificatum, qvamprimum Odini aut reliqvorum Afarum nomen qvoddam adjicitur, qvod hic eft *Hroptr*. (*Edda* fab. 58.) Et tandem, fit Hroptr *gladius*, fit hyr *ignis*, erit Hroptshyr, *aurum*, & hroptshyrfkerder *diffipator auri*, five *vir munificus* & *generofus*. (3) Yggr nomen eft *Odini*; teiti, *lætitia*; unde yggsteiti erit *pugna*, *arma*, *ftrages*. (4) Hilldur, *bellona*; fed fenfu antiqviori & magis proprio *prælium*. Hialldr, *ftrepitus*, interdum metonym. *pugna*; Hinc Hilldarhialldur, *ftrepitus prælii* pro ipfa *pugna*. (5) Gná nomen *Deæ*; Hilldar hialldurs gná, *Dea prælii*. (6) Senna, *colloqvium* prolixum aut acre, *jurgium*; hyr, *gladius*, aft jurgium aut *rixa gladiorum* erit *prælium*. Hyr præterea eft *ignis*, Hilldarhyr *ignis prælii*, poët. *gladius*, & hilldar hyr fenna ex ratione pridem allata denotat *pugnam*. (7) Forfan legendum eft: höggna hefc, *ceciderim*. (8) Hlín, nomen *Deæ*. Gudvefr, *textile*, *byffus*. Qvod fi nomini Deæ alicujus, res, opera, aut ornatus muliebres adjiciantur, in lingva poëtica *fæmina* denotatur.

Ad Pag. 104.

Ec bidr múnkareyni (1) at beina mína för meinalaufa. Hárrar (2) heidisfolldar hallar drottinn halldi yfer mer ftalli (3).	*Chriftum oro, velit iter meum absqve noxa promovere. Excelfæ ferenitatis telluris aulæ* (cæli) *dominus fuper me teneat propugnaculum!*

(1) Múnkr, *monachus*; reynir, *explorator*, *dominus*; Id eft: *Chriftus*, qvem *Edda* (H h. b.) *monachorum dominum* poëtice appellari innuit. (2) Heidi, *ferenitas*, *excelfum*; folld, *terra patens*; heidisfolld, *regio ferenitatis*, id eft, *cælum*; höll, *aula*; heidis folldar höll, *aula cæleftis*. Si hattar hic ex mente S. V. *Thorlacii* legendum fit, ordo verborum talis erit: Drottinn hallar, heidis folldar halldi yfer mer hattar ftalli, ubi hattar ftallr, *fedes pilei*, *eft caput*. Vel. Drottinn heidis hallar halldi mer yfer hattar ftalli folldar. Sed cum lectio illa nulli exemplarium Bibliothecæ Magnæanæ & Archivi Antiqq. Holm. probetur, illa inter libri menda referenda videtur. (3) Stallr & ftalli eft *prominentia rupis*, aut parietis, qvalis inter propugnacula murorum exferitur, unde hic metonymiam ductam effe vero non eft diffimile.

Ad

Ad Pag. 161.

Línbundin (1) aulkarma (2) eik (3), en arma lofn (4), lætr mic for ſinum leſnis ſtofne (5). (Ek) firrunſt þar leika (6).

Lino ornata mulier (ach improbam faminam!) me lacertis ſuis arcet. Jucunditate ibi deſtituor.

Ek mun bída böl af brúde (7); Mer ſnertr harmr vid hiarta. Hrót (8) giörer mic fölvann, (hvörs) alldregi er bót.

Hanc ob ſponſam ærumna me manet; Luctus cor meum angit. Calamitate palleſco, quæ in melius nunquam mutabitur.

(1) Línbundin, *lino redimita*, poëtis freqvens eſt epithetum mulierum. (2) Aul, *convivium*, & *potus generoſus* qvicunqve, ſed cum majoribus noſtris *cerevisiæ* uſus freqventiſſimus fuerit, illi nomen hoc adhæſit. Karmr vero *vas*, vel *receptaculum* denotat. (3) Eik, *arbor*, ſed ex regulis poëticis fæmina nomine arboris cujusvis, in vernacula tamen fæminini generis, inſigniri poteſt, ſi modo adjiciatur denominatio de ornatu, muniis, aut qvibusvis aliis adjunctis ſexui ſeqviori propriis; unde aulkarma eik poët. denotat *fæminam*. (4) Lofn in *Edda* Fab. 30. eſt nomen *Deæ, qvæ ab amantibus invocatur*, ſed poëtis nomine appellativo *fæminam*, nomine proprio Deæ cujusvis, appellare licet. (5) Leſnir denotare videtur *colligentem*, aſt *manus* membrum eſt collectioni aptiſſimum, cujus ſtofn, ſive *truncus*, eſt *lacertus;* Qvod qvamvis conjectura tantum ſit, non tamen audacior eſt, qvam qvæ ſimilia, & ferme dixero, abſurdiora, exempla poëtarum comprobare poſſint. In mentem mihi qvoqve venit, an hic legendum ſit: for ſinum leſnis ſtafne, id eſt, *lecto*, vel *ſede ſtragulis ornata*, a les *veſtimenta lanea*, unde ſles, *veſtes acu contexta*, & priónles, &c. Stafn, proprie *prora*, hic *intima & transverſa ædium pars*, ubi mulieres ſedem ſæpiſſime habebant. (6) Leikr *ludus*, *jocus*, *jucunditas*. Qvin & vox Leika olim non erat obſcœna, & *ſociam thori* ſive *luſus*, exprimebat, unde *ſol* appellatur Dvalinsleika. (7) Brúdr, *ſponſa*, poët. denotat qvamvis *mulierem*, hic autem ſenſu magis proprio *uxorem*. (8) Hrót ſine dubio mendoſum eſt, referri tamen poſſet ad verbum hrióta, *diſſilire*, unde hrota *animal decrepitum*, *ſilicernium*. Sed qvamvis unicum tantum exemplar legat hanns rót, id tamen pro vera lectione adoptare non dubito, ita ut pronomen hanns referatur ad vocem harmr, qvo ſenſus ſit: *Cor meum luctus conſtringit, cujus radicibus alte defixis palleſco.*

Hac, qva jam dixi, via abstrusum hujus cantilenæ sensum investigare conatus fueram, sed postqvam versio & textus hujus libri prelum reliqverant, explicatio qvarundam cantilenarum ejusdem ad me pervenit, qvam Vir Plurimum Reverendus, & in Philologia antiqva septentrionali poëtica facile princeps, Dominus GUNNARUS PAULI, Paroeciæ Hiardarholtensis Pastor, & vicinarum Præpositus meritissimus, mihi perscripsit, qvam explicationem hujus carminis, & planiorem, & aptiorem, hanc dedit: „Línbundin aulkarma eik lætr þar leika arma. „ Losn firrist mic for sínum lesnisstofne. Ec mun alldregi bida bóter af brúdi. Harmr „ snertr mer vid hiartarót. Böl giörer mic fölvann. „ Id est: *Lino ornata mulier lacertos vibrat* (obluctatur). *Femina ad posticum ædis suæ parietem* (for lesnis stafni) *me vitat* (arcet). *Ab illa muliere bonum nunquam reportabo. Luctus intima corripit præcordia; Calamitate pallesco.*

Ad Pag. 172.

Ek heyri sára þorns (1) sveita svan (2) gialla úti. Bráđ vekr bláfialladann borginmóda (3) er mornar.

Ego audio avem carnivoram foris crocitantem. Præda corvum lividis pennis instructum tempore matutino expergefacit.

Sva gól gunnarhaukr (4) fyrr þá er fólknárúngar (5) váro feiger, er (gunnar) gaukar (6) sagdo Gautsbragda (7) spá.

Ita olim cecinit avis carnivora, cum viri principes morti erant vicini, dum corvi exitum præliorum (stragem) prædicebant.

(1) Sár, *vulnus*; þorn, *sentis*, *spiculum*; hinc száraþorn, *sentis vulnerum*, poëtis est *hasta* vel *gladius*. (2) Sveiti, *sudor*, item *cruor*, sudor autem vel *liqvor gladii*, est *sangvis*. Porro aves carnivoræ, & in specie aqvila & corvus poëtice describuntur nomine cujusvis avis, si modo appellatio Odini, sangvinis, prælii, vel cadaveris, aut cujusdam similis adjiciatur; ita hoc in loco száraþorns sveita svanr, sive *cygnus sangvinis*, est *avis carnivora*, & in specie *corvus* vel *aqvila*. (3) Borginmódi nomen *corvi* vid. *Edda* F f. 3. (4) Gunn, *pugna*; haukr, *accipiter*, hinc gunnarhaukr, *accipiter prælii*, *corvum* denotat. vid. No. 2. (5) Fólk, *acies*; nárúngr, *in extremitate*, vel *vicinia constitutus*. Hinc fólknárúngr, *Dux*, *vir princeps*, perinde ac fólksjadar, & oddvite *Ducem* denotant. (6) Gaukr, *cuculus*; hinc gunnargaukr *cuculus prælii*, vel Gauts gaukr, *cuculus Odini*, est *avis carnivora*. Vid. supra No. 2.

(7) Gautr,

(7) Gautr, nomen *Odini*, cujus bragd, *techna*, est *prælium*; Odinus enim Deus prælii habebatur, corvi vero huic sacri, crocitantes, lætitiam suam de *prælii exitu*, sive strage edenda exserunt.

Ad Pag. 173.

Hræs hagle (1) stokkinn valkastar báro
már (2) hlakkar er kemr módr at
(hræs) sæfe (3),] (oc) krefr morgin-
bráda.

Aqvila sangvine aspersus clangit, ubi defessus æqvor cruoris repperit, & prædam matutinam poscit.

Svo gól hrævagaukr (4) endr af fornom
eids meidi, þá er unda haukar (5)
villdu hilldinga (6) (unda) miöd (7).

Ita aqvila olim de vetusta arbore solitaria cecinit, cum aves carnivoræ sangvinem virorum fortium appetebant.

(1) Hræ, *cadaver*; hagl, *grando*, poëtice vero hræs hagl est *sangvis*. (2) Valr, *strages*; köstr, *strues*, *cumulus*; hinc valköstr, *strages accumulata*; cujus bára, sive *unda*, poëtice *sangvinem* denotat. Másr, & contracte már, *larus*, hinc valkastar báro már est *larus sangvinis*, id est, *avis carnivora*, & cum illi verbum at hlakka, *clangere*, conjungatur, *aqvila* hoc in loco commodissime intelligitur. (3) Hræ, *cadaver*; sær, & sæfe, *mare*; liqvor autem, sive mare cadaveris est *sangvis*. (4) Similiter & hrævagaukr, *avem carnivoram*, sive *aqvilam* denotat, a hræ *cadaver*, & gaukr *cuculus*. Ratio denominationis allata est in cantilenæ præcedentis & præsentis N. 2. (5) Und, *vulnus*; haukr, *accipiter*; Ex allegata mox ratione, *accipiter vulneris* erit *avis carnivora*, & in specie *aqvila*. Si qvis vero ita construere maluerit: unda eids haukr, *accipiter prælii*, idem sensus emerget; nam undaeidr *juramentum vulneris*, æqve *prælium* denotare poterit, ac vopnamessa, sverdasaungr, (*missa armorum*, *gladiorum cantus*) &c. Sed cum aqvila in isthmis, promontoriis (hinc *Sturlunga saga* apte dicit: örnin á nesinu) ac locis editis prædam præstolans undeqvaqve circumspiciat, vox eids hoc loco ab eid *isthmus* commode satis deducitur. (6) Hilldingr, *vir fortis*, qvod a Rege Hilldere filio Halfdanis Grandævi, deducitur. (7) Miödr, *mulsum*, undamiödr, mulsum *vulnerum*, vel etiam: undahauks miödr, *mulsum avis carnivoræ*, poëtice est *sangvis*. In genere de hac & præcedenti cantilena notandum est: ita ut in priori allocutio præcipue *corvi* esuriem describit, ita & hæc, qvæ responsoria est, de *aqvila* commodissime explicatur.

Flat- *O ho-*

Flatvallarbauga draugr (1)! búunst vid ilmar jálme (2). Mer varat daude í dag ne ádr rádinn of geir (3).

O homo! pugnæ nos accingamus; Non hodie mihi mors (continget), nisi prius illi per ensem devoto.

Ec ræki lítt þóar hedins fitiar litvöndr (4) leiki. Alldr var oss ádr asmarkadr vid rauda skialldo.

Parum curo etsi ensis cruentus vibretur. Ætas nobis per scuta rubra olim circumscripta fuit.

(1) Flatr, *planus;* völlr, *campus;* Flatvöllr, *qvicqvid in planitiem extenditur.* Baugr, *annulus, circulus, margo,* qvin & absolute *clypeus.* Præterea *clypeus* baug-jörd appellatur, cujus denominationis ratio in *Edda* L l. 2. diserte redditur. Draugr, *arbor arida,* flatvallarbaugadraugr, *arbor clypei,* est *homo.* vid. *Edda* I i. (2) Ilm, *prælium,* videtur deductum esse ab álmr, *arcus.* Jálm, *strepitus;* nisi cum *Codice Haukiano* legendum sit álmar jálmi, *strepitui arcus,* sive *prælio.* Laudatus, & nunqvam nimis laudandus, Dominus Gunnarus Pauli legit: ymu jálme, yma enim est *pugna,* ab ómr; hinc in *Völúspá:* ymr hit aldna tre. Id est: *arbor annosa sonum edidit.* (3) Allusio hic est ad Odinum, qvi moribundus se cuspide hastæ devovit, vid. *Heimskringla* Tom. I. pag. 11. Vir eruditissimus nuper laudatus hic legendum proponit: ádr enn geir ofrodinn; id est: *ante qvam hasta sangvine tingatur,* sive, *ante initium prælii.* Vel etiam ex ejusdem mente geyr, *latrat, resonat,* legendum erit, ita ut sensus sit: *antequam prælium constitutum* (rádin orusta geyr) *fragore incipiatur,* vel, *antequam arcus intensus* (ádr enn bogastreingrinn gellr, sive álmrinn geyr) *resonaverit.* (4) Fit, *ora planitiei,* & poëtice *terra.* Hedinn Rex erat qvi Hilldam rapuit, vid. *Edda* Fab. 67. Nomen *terræ* si ornatui vel operibus muliebribus adjiciatur, *fæminam* denotat. Qvod si & hoc epithetum omittatur, sensus tamen idem permanet, qvod hálfkendt appellatur. Ita hoc in loco Hedins fit, est *fæmina Hedinis,* sive *Hillda,* & ob synonymiam Hilldr est *pugna.* Vöndr, *virga;* litr, *color;* virga pugnæ novum colorem induens, erit: *gladius sangvine tinctus.* Conf. *Edda* K k.

Ad Pag. 175.

Her hafa sex sverda svipniördúngar (1), þeir er særfast, sárteins (2) bana sútlaust (3) úte á brústeinum.

Hic sex viri militares, qvi necem oppetunt, armis exanimati, foris in strato lapideo, sine dolore remanent.

Ec *Credo*

Ec hygg at hálfer (4) laga heptendur (5)
liggi epter. Ec let úbídendum svída
eggskeindar under (6).|

Credo bellatorum partem dimidiam remanere. Vulnera (autem) non præstolantibus acie læsa dolere feci.

(1) Svipr & svipan, *vibratio, motus citatus;* sverda svipan, *vibratio gladiorum*, id est: *prælium.* Niördúngr videtur deductum a nomine Dei Niördr, ita ut konúngr á konr, Skiölldúngr á Skiölldr, & multo plura. Ast *homines* nominibus Deorum appellare poëtis freqvens est, unde sverda svip niördúngr erit *Niördus prælii*, sive *vir militaris.* (2) Sár, *vulnus;* teinn, *qvicqvid in longitudinem extenuatum ducitur;* hinc sárteinn erit *hasta.* (3) Sútlaust, *sine dolore*, qvia scilicet sine vita & sensu. (4) Hálfer, qvoad numerum, *pars dimidia.* (5) Lag, *ictus armis intentatus*; Hapt, *repagulum;* ek hepte, *reprimo, retundo.* Hinc laga heptendur, *ictus militares retundentes*, sunt *bellatores.* (6) úbídendur, *qui non præstolabantur*, sive: *qvi aufugerunt.*

Varka (1) ek fyrr at víge fetla stígs
med fleiri (2); Fiórer osstopávender
frendur várom. Þar fyrer.

Ab initio non multos mecum in bellum eduxi; qvatuor scilicet cognati impetuosi ibi simul eramus.

Enn tólf, hvater gunnþíngsrunnar (3)
(komu) af gilva glad (4). Þeir er
villdo skunda til vors fundar rudo (5),
kölld vopn.

Sed duodecim milites alacres de navi (venerunt). Qui in nostrum occursum festinabant, frigida arma cruentabant.

(1) A, vel at encliticum, denotat, *non;* k epentethicum vel encliticum est pars pronominis ek, *ego;* Unde Varka contractum est pro Var-ek-at, *ego non fui.* (2) Stígr, *incessus.* Fetill, *ligamen, mitella*, & in specie *tænia, qva clypei suspenduntur.* Hinc & fetill metonymice pro *clypeo* vel *armis* adhibetur. Víg inter nomina *prælii* occurrit in *Edda* L. I. 4. 6. Fetlastígs víg erit *incessus militaris* (armorum) *cædis*, sive *prælium.* (3) Gunnr vel gunn, *pugna;* þíng, *conventus;* gunnþíng, *conventus prælii;* id est: *acies;* runnr *frutex;* Cum vero nomina arborum prælio, armis, & similibus adjecta, pro hominibus apud poëtas sumantur, gunnþíngsrunnr *virum*, vel, si mavis, *bellatorem*, denotabit. (4) Gilve est nomen proprium *piratæ* insignis; gladr, est nomen *eqvi*, ast animal maritimum, vel piratæ, poëtis pro *navi* usurpatur. (5) Si vopn *arma* sit casus rectus, verbum rudo denotabit *perverterunt, deturbabant;* à verbo ryd, ruddi, at rydia; Sed si vopn

erit casus qvarti, ut & revera esse videtur, verbum rudo à ryd vel rióda *colore rubro induco, cruento*, deducendum erit.

Ad pag. 176.

Siö sækitivar (1) svolnisgards hafa höggit (2) hösum til jardar. Valdögg (4), varmt blód, fell á vera (4).

Septem viri militares proni occubuerunt; pluvia stragis, sangvis (inqvam) calidus, in viros decidit.

Fleiri fiölnis þíngs furvidir (5) (komo) híngat, enn færa mano ske (6) út um mærar ekkils jálkbrautér (7).

Plures milites huc venerunt, qvam navim per æqvor referent.

(1) Tír vel Tyr nomen *Dei* fortitudinis & audaciæ summæ; Qvin & tivar, simpliciter, *dii.* Ek sæke, *impeto;* hinc sækitivar, *viri fortes*; licet enim ex regulis poëticis homines nominibus Asarum, sive Deorum, appellare. (2) Svolnir nomen est Odini, cujus gardr erit *Valhalla*, & sækitivar svolnisgards; *candidati Valhallæ*, id est, *viri fortes.* Vid. *Edda* fab. 33. 35. Si svolnis gardr *prælium* denotaverit, conjungendum etiam esset præcedenti sækitivar, ita ut sækitivar svolnisgards denotaret, *bellatores impetum facientes.* Si deniqve pro Svolnis legatur Sofnis, erit sofnir, *angvis*; gardr, *sepes, terra, cubile*, & sofnisgardr *aurum*; sækitivar sofnisgards, *viri munifici.* (3) Valr, *strages*; dögg, *pluvia*; pluvia vero stragis est *sangvis.* (4) Verar, proprie *defensores, præsidiarii*, poët. *viri.* Vid. *Edda* Hh. 2. (5) Fiölnir, nomen Odini, *Dei præliorum*; þíng, *conventus*; Fiölnisþing *pugna.* Fura, furuvidr, & contr. furvidr, *abies*; ast abies pugnæ idem erit, ac *vir militaris.* (6) Ske *damnum*; Sed hic potius ske pro skæ, assumendum, vid. supra pag. 401. (7) Mær, *purus, limpidus*; ekkill, nomen *piratæ* famosi: jálkr, *eqvus cantherius*, & poët. qvilibet *eqvus* vel *animal*; hinc ekkilsjálkr, *navis*; braut, *via strata*; ekkilsjálkbraut, *via navis strata*, sive *mare*; mærar ekkilsjálkbrautér, *mare resplendens.*

Her mego daltángar hæli börvar (1) siá skióma hlióm (2), (oc) merki dýrs dagsverkis, hvad fiórer drýgdu.

Hic viri gloriosi prælium videbunt, & signum præclari operis diurni, qvod qvatuor patraverunt.

Enn

Ego

Enn ek hugdak hýrbrigdi (3), at (ver) giæfom gunnarræfs gridbítom (4)! lít-inn frid, Hrafn fleit beito af ná.

Ego vero praelium reputabam, nos siquidem securitatis munimenti violatoribus parum pacis concessimus. Corvus escam de cadavere decerpsit.

(1) Dalr, præter multas alias notiones, fignificat *arcum;* taung, *forceps;* daltaung, *manus,* fimili ratione ac dalnaud, *manus;* hæli, qvafi hól, *gloria*, *pompa;* fed pompa vel ornatus manus poëtice *aurum* denotat. Bör, *portator;* a voce ek ber, *gero*. Hinc daltíngar hæli-bör, *gestator auri*, eft folita viri apud Poëtas antiqvos feptentrionales denominatio. (2) Skiómi, *splendor*, 2) poët. *gladius;* hliómr, *sonitus;* fkiómahliómr, *gladiorum sonitus*, freqvens Poëtis eft defcriptio *prælii*. Si cui ita conftruere libuerit, Daltángarfkióma (*auri*) hælibörvar (*gestatores gloriosi*), erit hliómr *prælium*, qvæ defcribendi ratio hálfkendt appellatur. (3) Hyr, *gladius*; brigde, *vibratio*; vibratio autem gladiorum eft *pugna*. (4) Gunn, & gunnr, *prælium*; ráf, ræf, & ræfr, *tectum*. Tectum prælii eft *munimentum*. Grid, *pax*, *securitas*, & fpecialiter *domestica*, ut & *domicilium*. Hinc gridbítr, *violator* talis *securitatis*, & gunnarræfs gridbítr, *violator securitatis domesticæ in munimento*. Non nego gunnarræf fimili ex fundamento per *loricam* explicari poffe, cum gunnarræfs hyrbrigde *prælium* denotabit, ubi hyr erit *ignis*, fed ignis tegumentorum bellicorum poëtice eft *gladius*.

Unnom audimönnum (1) verk; dreyruga ferki (2). Ek á þunnan gunnarhiör (3). Vær drógunft at víge (4).

Viris destructoribus (piratis) laborem facessivimus; cruentas loricas. Ego gladium acutum possideo. Nos prælium accessimus.

Herdilofdar (5) höfdo vefæri (*) heingi túngur (6) und hilldarbards fkilldi (7). Hángurvölum (8) þvarr húngur.

Viri militares gladios, pacis disturbatores sub scutis, ferro marginem obductis, habuere. Corvos fames deseruit.

(1) Audimönnum, qvafi eydimönnum, *destructoribus;* Nam analogia lingvæ vix admittit audimönnum; *viris munificis*, vel etiam *fortunatis;* aut *piratis*, qvod deducendum effet ab audi, *pirata*. Ita enim effe deberet audmönnum, vel audamönnum. (2) Serkr, *indusium;* poët. ubi de bello fermo eft: *lorica*. (3) Gunn, *pugna;* hiör, enfis; gunnar hiör, *ensis pugnæ aptus*. (4) Víg, proprie *cædes*, poët. *prælium*. (5) Herdi, *durities fortitudo;* Lofdar, *viri;*

viri; herdilofdur, *viri fortes*. (*) Ve, *pax*, *securitas publica*, *sanctitas*. Særi, *læsio*; ve-særi, *violatio pacis*. (6) Túnge, *lingva*, & ob similitudinem figuræ *gladius*; Heingi (ab ek hánge, *pendeo*) túnga *gladius pensilis*. (7) Hilldr, *bellona*, *pugna*: bard, *margo clypei*; hilldarbard, *margo clypei militaris*, id est, *ferro obductus*; & hilldarbardsſkiölldr, *clypeus marginem ferro obductus*. (8) Hángr nomen *Odini*, eo qvod Deus suspensorum habebatur; valr, *accipiter*; ast accipiter Odini lingva poëtica est *corvus*.

Ad Pag. 177.

Gnýr (1) var hardr, þá er giördom snarpa griótvarpsloto, sundur geingo grá Þundar klæde (2) at sverds saungvi (3).	*Magnus erat strepitus cum faceremus acrem impetum projectionis lapidum, & loricae dissecabantur in praelio.*
Hækingsvider (4) hluto fleiri bana ádur þeir æki (5) á hæl til hvílldar. Hialldurs hríd (6) kvam á skiölldo.	*Plures milites necem oppetebant, antequam terga darent &, quieti indulgerent. Telorum nimbus in scuta decidit.*

(1) Gnyr, proprie *strepitus*, *fragor*, poët. *pugna*. (2) Þundr, nomen *Odini*, Dei præliorum; hinc Þundarklæde, *vestimenta militaria*, id est, *lorica*, *galea* &c. Grá autem, sive *cana* vocantur a colore ferrum politum referente. (3) Sverd, *gladius*; saungr, *cantus*; sverda-saungr, *pugna*. (4) Hækingr, *ensis*; qvod vocabulum in *Edda* Codic. Worm. invenitur. Vidr, *lignum*; Hækingsvidr, *homo*. (5) A verbo ec ek, ók, aka, *curru vehor*, poët. adhibetur pro vík, *cedo*. (6) Hialldr, *strepitus*, poët. *prælium*; hríd *procella*. Hialldurs-hríd, *impetus prælii*, & in specie *telorum conjectio*.

Sigurstallsvider (1), þeir er falla sárer, heyre] blódfallsſvan (2) gialla of ná. Benskári (3) dreckr báro (4).	*Viri sauciati occumbentes audiant corvum ad cadaver crocitantem. Gladius sangvinem fundit.*
Þar feck örn sýlg (5) er fektaudigr (6) Slettu-Helge fellt raudo (7); enn erni ero hræsveipadar greipur.	*Ibi aqvila haustum nactus est, ubi reus ille Slettu-Helgius sangvinem misit, sed ungves aqvilae cadavere erant obvolutæ.*

(1) Sigr,

(1) Sigr, *victoria*; ſtallr, *abacus prominens*, & res qvæcunqve talem figuram gerens, ex. gr. caput *mallei*. Sigrſtallr, *malleus* victoriam adferens, ſive *militaris*. Vidr, *lignum*, qvod ſi talis denominatio armis adjiciatur, honorifica viri appellatio emergit; ita ut ſigrſtalls vidr ſit *vir*. (2) Svanr, *cygnus*; blódfall, *miſſio ſangvinis*; blódfallsſvanr, *avis carnivora*, *corvus* vel *aqvila*. (3) Benſkári, *gladius*, à ben, *vulnus*, & ſker, *ſeco*. (4) Duplex hic eſt metonymia: bára, proprie *unda*, pro *ſangvis*; drekkr *bibit*, pro *fundit*. (5) Sylgr, *hauſtus*, à ſvelge, *deglutio*. Cum autem hic hauſtus fuerit avis carnivoræ, ſolitus poëſeos antiqvæ ſeptentrionalis genius *ſangvineum hauſtum* reqvirit. (6) Proprie *reatûs dives*. (7) Fellt, pro fellde, vel hefr fellt. Raudo, pro rodo vel rodro. Conf. ſupra pag. 399. g.

Ad pag. 178.

Álmþíngſamer (1) ítar báro hiálma á móte oſs upp af allþakkligum (2) ára blakki (3).	*Viri bellicoſi galeas contra nos exportabant e pulchra navi.*
Enn er þeir herdimeidar (4) báru (þá) á braut, (höfdu) gódum leider handmens beidendur (5) ſkornar hlidarrander (6).	*Sed viri illas auferentes, viri bonis inviſi, habuerunt ſcuta diſciſſa.*

(1) Almr, *arcus*; þíng, *conventus*; álmþíng, *prælium*; álmþíngſamr, *bellicoſus*. Forte & rectius ita conſtruitur: ítar báro álmþíngſamer; ut ſenſus ſit: *viri prælium ſpirabant*, *dum portabant* &c. (2) Pro allþekkiligom. (3) Blakkr, *eqvus*; ár, *remus*; árablakkr, *eqvus remis inſtructus*, id eſt; *navis*. (4) Herdi, *fortitudo*, *bellum*; meidr, *lignum*; ſed lignum prælii poëtice *virum* denotat. (5) Hönd, *manus*; men, *torqves*, *monile*; handmen, *armilla*, & *aurum*; handmens beidendur, *aurum expoſtulantes*, ſunt *viri*. (6) Hlid, *latus*; rönd, *margo*, *clypeus*; hlidarrönd, *ſcutum latera protegens*.

Ad pag. 218.

Mangi [(1) mordkannadra (2)] íſarn meidr (3) hugdi annat, enn almærer (4) Æſer færi þar,	*Nemo virorum militarium aliud putabat, qvam, qvod ſereniſſimi Aſae ibi iter facerent,*

er þeir hardfengs Hiallta ſyner gengo á Þorſkafiardarþíng med enni tínglom (5). Hollt rís varla.

ubi acris Hialltii filii in forum Thorſkafiordenſe caſſidibus inſtructi incedebant. Glareoſus (eos) vix ſuſtinet collis.

(1) Mange, contracte pro mann enge, *nemo*. (2) Mordkannadr, *cædis peritus*,' id eſt: *militaris*. (3) Íſarn, *ferrum*; meidr, *lignum*; ſed lignum ferri vel armorum eſt *vir*. (4) Mær, *purus, eximius*. (5) Tíngl, *ornatus*; enni, *frons*; ornatus frontis in viris militaribus eſt *galea*.

Ad pag. 238.

Lætr glamrandi hamra (1) fork gialla hvemeira æ ſem orkar at Geirhilldar glot (2) killi.

Reſonantem ſudem ferreum vehementer clangere pro viribus ſemper facit in Geirhilldae culeo aqvoſo.

Hár járnſtafr ſkapar ærna hríd (3) kerlingar ſido á Hialltaeyre (4). Trölli ero ſollin rif.

Longus ſudes ferreus lateri vetulae in Hialltaeyra vehementem procellam creat. Coſtæ veneficæ tument.

(1) Glamrandi, *reſonans*, tam referri poteſt ad fork, qvam killi. Hamar, *malleus*; hamra forkr, *ſudes malleo productus*, id eſt, ferreus,' niſi hamrar, hic ſint, *rupes prærupta*, in qvibus gigantes & ſagæ habitare credebantur. (2) Glot deduci poteſt, vel a glat, glæta, *humor, liqvor*; vel a verbo glata, glotra, *perdo*; Prius locum habere poteſt eo qvod culleus erat aqva plenus, poſterius, (ſicuti lubet) qvod a Steinraudo deperdebatur. (3) Hríd proprie *procella*, hic *damnum violenter illatum*. (4) Tröll, *gigas*, *genius malus*, *venefica*.

Ad Pag. 365.

Ek rídkat (1) á móti randarhóts rækimeidum (2). Þeſſum þegni er ſköput (3) þraut; ec fer einn á brauto.

Non eqvito in occurſum bellatorum. Huic viro afflictio deſtinatur; ego ſolus iter facio.

Ek vilkat (4) finna ſpaka vidrisbálka vinnendur (5). Ec man ei þykia þer ær, leitak mer færis.

Nolo convenire bellatores victorioſos & ſapientes. Tibi non videbor delirus; occaſioni (elabendi) invigilo.

(1) Ríd,

(1) Rid, *eqvito*, k epentheticum eſt Pronomen ek, *ego*, & at encliticum eſt particula negativa. (2) Rönd, *margo*, *clypeus*; Hót, *minæ*; Randarhót, *prælium*; meidr, *lignum*; ek rek, ræki, *pello*; vel ek ræki, *colo*; Hinc rækimeidr randarhóts, *vir*. (3) Ek ſkapa, *creo*, *fatum impono*; hic videtur ſenſus eſſe: *malum mibi* minantur, vel *intendunt*. (4) Vilkat, *nolo* Vid mox ſupra not. 1. (5) Vidrir, *nomen Odini*, Dei præliorum; bálkr, *ſepes*, *columna intermedia*; hinc Vidris bálkr, *vir militaris*; Si vero Vidris bálkr *prælium* denotare ſtatuatur, à bálkr *tempeſtas*, erit Vidrisbálka vinnendur, *viri militares*.

Ec hnekki þar frá er miöc ſtórer flokkar Þóris fara; mer erat þerfiligt (1) at hverſa í þeirra þys.	*Inde diverto, ubi permagnae Thoreris turmae iter faciunt; Turbae huic me immiſcere non expedit.*
Fórdunſt frægra virda fund, ec á veg til Lundar (2). Ec verd at hirda Heimdalls hiör (3), biörgum ſva fiörvi.	*Celebrium virorum occurſum fugio; Lundum mihi eundum eſt. Caput mihi conſervandum eſt, & vitae ita conſulendum.*

(1) Erat, *non eſt*. Þerfiligt, pro þarft. (2) Lundr, ſi hic non eſt nomen loci proprium, denotat *lucum*, qvod hálfkent, *vir*, poëtice audit. (3) Heimdallus unus Aſarum, ſive Deorum antiqvorum ſeptentrionalium, qvi capite fuit interfectus, unde & caput poëtice *gladius Heimdalli* appellatur. Hiör, *gladius*.

Ad Pag. 268.

Svo tekr Haralldsvíg alla valfallsvíſa (*).	*Ita caedes Haralldi omnes milites (ſecum) rapit.*

(*) Valr, *ſtrages*; valfall, idem. Vís, *ſapiens*; valfallsvís, *ſtragis edendæ peritus*, *miles*.

Ad pag. 288.

Ver höfum ádur of fáda únga audarbrúdi (1) á vegg, þar ſem þat var ſett Þóri vid gletto.	*Nos fœminam adoleſcentem antea depictam exhibuimus in pariete, ubi, ut Thoreri ægre fieret, conſtituta fuit.*

Nú | *Nune*

Nú hef ek ristit rastakarms hlín (2) á haukaskapts hepte (3) míno (4). Ein ölbækis (hlín) (5) red fyrir því meini.

Nunc foeminam exsculpsi in manubrio meo. Una foemina mali illius causa est.

(1) Audr, *divitiæ*, *aurum*; brúdr, *sponsa*; sed tam brúdr, qvam audarbrúdr poët. *fæminam* qvamlibet denotat. (2) Röst, nomen *maris*, sumitur syneed. pro qvocunqve *liqvore*. Vel etiam hrost vel hrosti *cerevisia*, unde in *Edda* poëfis appellatur hrostabrim. Karmr, *vas* vid. supra pag. 405. Hlín una *Dearum*. Hinc rastakarmshlín, *fæmina*. (3) Haukr, *accipiter*; skapt, *manubrium*; sed cum venatores accipitres manu tenentes circumvehant, haukaskapt poëtice erit *manus*. Vid. *Edda* Gg. Hepte est synonymum vocis fáng, unde haukaskapts hepte est handfáng, *manubrium*. (4) Míno, *meo*; vel referri potest ad *manubrium*, vel *malum*, (5) Öl, *cerevisia*; bæki, (à bók, *liber*, hinc bækr, *lodices*, beyke, *fraxinus* &c.) *vas*. Hlín, nomen *Deæ* vid. supra No. 2. Hinc ölbækis hlín, *femina*.

Ad pag. 361.

Ek var þar er Errubeinn fell til fyllar (1), dróttar vinr (2) sótti fram, enn ítur unnar túngur (3) súngu hátt.

Ego aderam, ubi Errubeinn penitus occubuit, vir fortis acriter impetebat, sed egregii gladii magnum sonum edebant.

Ec gaf Ódni (4) þróttardiarfann arfa Ásmódar (5); Gulldum gálgavalldi (6) gauts tafn (7), enn hrafni ná.

Ego dedi Odino fortem Thormodi filium; Odino stragem, sed corvo cadaver, persolvimus.

(1) A fullr, *plenus*, *perfectus*. Vel etiam fylla hic erit hálfkent, pro Odins fyllar. Fulla enim, sive Fylla est nomen *Deæ*, sed Odinsfylla, *uxor Odini*, erit *terra*, ita aptissimus erit sensus: *in terram procidit*. (2) Drótt, *satellitium*; vinr, *amicus*; dróttarvinr, *vir generosus*. (3) Ítur, pro itar; nisi ad dróttarvinr videatur referendum ítr, *eximius*. Túnga *lingva*; unnr, *liqvor*, *mare*, & hoc in loco *sangvis*. Unnartúnga, *lingva sangvinis* est *gladius*. Confer. supra pag. 412. & itar unnartúngur, *gladii melioris notæ*. (4) Notissima est veterum septentrionalium opinio, qvi bello & armis cæsos satellitio Odini adscribendos fore credebant, qvi Deus erat pugnæ, duelli, stragis, patibulo suspensorum &c. Huic etiam victores hostes suos cæsos devovebant. (5) Thorgrimus Errubeinn filius erat Thormodi, sed hic dicitur Asmodi filius, qvod per regulas poëticas eatenus licet, qvod As sit nomen

nomen commune *Deorum*, qvorum unus fuit famofiffimus ille Thor. (6) Gálgavalldr, vi vocis, *dominus patibuli*, eft nomen *Odini*. Vid. fupra N. 4. (7) Gautr, nomen *Odini*; tafn, *oblatio*; Gautstafn, *ftrages*. Conf. etiam fupra N. 4.

Ad pag. 362.

Á hægre hende er band, (1) ec hlaut fár af týbáro (2), ec lýg þat eigi minni lin vengis leygiar (3) bil.

In dextra eft ligamen, gladio vulnus mihi eft inflictum, qvod non mentior uxori meæ.

(1) Band, *ligamen*; five dextra obligata fuerit, five funiculo fuftentata. (2) Tyr, *Afarum*, five Deorum animo fortiffimus; bára, *unda*, trop. *calamitas*, vel qvod calamitatem adfert, erit igitur tybára; *gladius*. Sed qvamvis & hæc noftra explicatio ipfi Gunnaro Pauli haud improbetur, ille tamen pro fua in hoc literarum genere eruditione & ingenio perfpicaciffimo, multo aptiorem invenit; Tyr fcilicet, dictus ille Deus, manum ori Fenris-Ulfi indidit, hic autem illi manum præmordebat, unde Tybára (Tyrs áfelli) propriiffimo fenfu eft *calamitas*, non *a Tyre* illata, fed *accepta*, id eft, *manus præcifa*. Vid. *Edda* fab. 23. (3) Linr, *mollis*, *fluidus*; vengi, *pratum*; linvengi, *pratum fluidum*, id eft: mare. Logi *flamma*; linvengis logi, *flamma maris*, id eft: *aurum*; bil, nomen proprium *Deæ*; linvengis leygiar bil, *Dea auri*, id eft, *mulier*, *uxor*. Qvantumvis fpeciofa hæc explicatio fuerit, & communi omnium exemplarium lectione nitatur (10 & 11 carmen plane omittunt, in fragmento autem membraneo dubium eft an legi debeat *lin*, an *linn*), oritur tamen fufpicio legendum effe linnvengis bil, cum hæc ipfa appellatio fæminæ in *Eddæ Sæmundinæ* carmine *Oddrúnargrát* occurrat, & tunc ordo verborum & fenfus talis foret: „Ec lyg eigi minni linnvengis bil, þit leygiar.„ Id eft: *Non mentior uxori meæ, fangvis (enim) promanat.* Ubi linni, *angvis*; vengi, *pratum*, *terra*, *cubile*; cubile autem angvis, eft *aurum*; & Dea, five Bil, auri, ut fupra, erit *mulier*, vel *uxor*. Þit leygia, nunc non à logi, *flamma*, fed à lögr, *liqvor*, & qvidem, poëtice ubi de vulnere fermo eft, *fangvis*, deducendum effe putet. Si cui ita conftruere vifum fuerit: ec hlaut fár af báru leygiar ty id eft: *vulnus accepi de (flammæ maris*, i. e. *auri*, *Deo*, i. e.) *viro*, aptus fatis & forfan veriffimus emergeret fenfus.

Ad pag. 387.

Sniallr (1) á til kallda hialldr búd (2) á haugahellu (3). Drótt! Veki þer dreira í dag, nú er figr á fpiótum.

Sniallus habet tabernaculum militare nimis frigidum in petra tumulorum. Satellites! Hodie fangvinem effundite, (nam) victoria jam eft in haftis (victoria favet).

Hitt man ek, at hilldar valldr (4) raud ec hlærandi blæiu (5). Sva nefni ek fyrftr at rómo (6) fkiölld fköfnum ffkióma (7).

Hoc memoria teneo, qvod bello fortis loricam ridens cruentavi. Ita primus ego in praelio clypeum contra politum enfem commendo.

(1) Sniallr, *acer*, *in agendo dexter*, fed & hic nomen viri proprium, qvi duplex fignificatus ambiguitatem, a Poëta qvæfitam, parit. (2) Hialldr, *ftrepitus*, poët. *pugna*; Similiter & hoc nomen viri proprium effe poterit, unde & ambiguitas fenfus. Vid. mox fupra No. I. Búd, *tabernaculum*; hialldrbúd, *tabernaculum militare*, five *tumulus in acie occumbentis.* (3) Hella, *petra*, *faxum planum*; haugr, *tumulus.* Forfan & Haugahella nomen hujus loci proprium erat. (4) Hilldur, *pugna*; valldr, *potens*, *autor*; hilldarvalldr, *autor prælii*, five *vir ftrennus.* (5) Blæia, *lodix*, & de re militari poëtice *lorica.* (6) Róma, *garritus*, poët. *pugna.* (7) Sköfnum, ab ec fkef, *rado*, *polio.* Voce fköfnum *viros fortes* indicari fufpicatus fueram, fed longe qvæfita vocis etymologia de fkapa vel fkemme (qvafi fkömnum vel sköpnum) tam inepta eft, qvam heic loci non neceffaria; Planiorem heic exhibitam explicationem eruditiffimo, & in originibus lingvæ feptentrionalis eruendis feliciffimo *Johanni Olavio* Hypnonefio, debeo.

Búd mín ftód fift holl (1). Þá (ver) fellum her, gekk hver brandsbrædra (2) fyrer annan, oc helldum fnialler (3) velle (4).

Tabernaculum meum minime commodum (hic) fitum erat. Cum hic occumberemus, unus commilitonum alterum præcedebat, & acres ftationem tuebamur.

Hialldr (5) hrólar hug fyrer vífa (6). Víg ero til fialldan. Ofs gledr þat, er ec veit þic teitan gefa Vidri (7) val.

Hialldus animum Regibus commendat. Cædes nimis raro accidunt. Gaudium nobis adfert, qvod fciam te lætum Odino ftragem dediffe.

(1) Ita

(1) Ita ut *Sniallus* in priori cantilena tumulum frigidum esse conqveritur, ita & *Hialldus* in hac incommoda ejusdem commemorans inducitur. (2) Brandr, *ensis*; bróder, *frater*; brands bróder, *commilito*. (3) De æqvivocatione vocis Sniallr, vid. carminis præcedentis No. I. (4) Maximo honori ducebatur occumbentem non cessisse, sed stationem retinuisse, vel etiam prorsum processisse. Vid. *Hakonarmál* in *Heimskringla* Tom. I. pag. 166. (5) Vid. carmin. præced. No. 2. (6) Vísi, víser, *dux*, *monstrans viam*. Hinc vísir verdúngu, *dux satellitii*, id est, *Rex*. Vid. *Hákonarmál* loc. cit. pag. 164. ubi & mox pag. seqv. Vísir, absolute positum, *Regem* denotat. Vís etiam est *sapiens*, unde valfallsvís, *peritus stragis*, id est *miles*; vid. supra pag. 268 & 415. & absolute vís, *miles* (hálfkent). Cæterum ut *Sniallus* in priori carmine *clypeum*, ita & *Hialldus* in hoc *animum* viris militaribus commendat. Conf. No. 1. 3. (7) Vidrir, nomen est *Odini*, Dei præliorum, cui strages erat sacra.

INDEX RERUM IN LANDNAMABOK OCCURRENTIUM, MAXIME QVA RELIGIONEM, RITUS, ET INSTITUTA VETERUM SPECTANT.

A.

C.

D.

E.

F.

Ferri

O.

P.

R.

S.

T.

U.

INDEX

INDEX NOMINUM PROPRIORUM PERSONARUM, IN LÁNDNÁMABÓK OCCURRENTIUM.

Nomina Aboriginum literis currentibus notantur,
ſ. in fine vocis, filium (*ſon*), d. filiam (*dótter*), *denotat.*

Arnbiörn

Brækir,

Ellida-

Gaura,

Gunn-

Hræ-

Ivar

Kolr,

M.

N.

N.

O.

Olafr

P.

R.

 Rafn.

S.

S.

Snorri,

Svert-

Valdís.

Víga.

Þórdr

Þór-

Þórir

Þór-

Þórólfr

Þór.

INDEX NOMINUM PROPRIORUM LOCORUM, VILLARUM, MONTIUM ET FLUVIORUM IN LANDNAMABOK COMMEMORATORUM.

Loca exotica literis, quas currentes, sive Italicas, appellare solent, indicantur.

A.

B.

B.

Brimnes-

F.

F.

G.

H.

Hall-

J. Y.

Mána-

Ond-

Svína-

INDEX VOCUM POËTICARUM, ET QVARUNDAM ALIARUM, QVÆ RARIORES VISÆ.

A.

A*farmenni* homo violentus, viribus vehemens 125. Prior vocis pars desumta est a veteri *afa*, *öf* vehementia, nimietas; Genitivo *afar*, qvod in particulam sæpius abit: *Afar-reidr* valde iratus; *Afar-Kostr* conditio gravis & iniqva; *Afar-ord* minæ, verba dura, Thom. f. *Þaug afarord bafa skekit or þeim allan-stad.* i. e. Ista minacia verba omnem animi firmitatem illis excussit.

Afreksmadr vir strenuus, & in exseqvendis negotiis acer 86. *Afrek*, forte facinus.

Al, *ol*, f. lorum, corrigia, 231. *ál-bellti* zona coriacea, *Stiórn.* A similitudine, qvam habet cum *áll* angvilla, ita dictum est; Sv. *aal* anqvilla, item lorum, scutica, qvæ & latine *angvilla* dicitur.

Alfreki ventris exoneratio 93. Sic *Bárdar f. Snæfells ás.* cap. 4. *Þeir böfdo gengit á bord at álf-reka* (male impr. *alreka*), *þann vallgáng rak upp i vík ena sömu, oc beitir þat sidan drit-vík.* i. e. Illi (nautæ) in oram navis ad officia naturalia secesserant; hæc vero excrementa de mari ejecta sunt in eundem litoris sinum, qvi postea sinus stercoreus dictus est. *Alfreki*, vi vocis, geniorum loci fuga, in qva dictione paganæ superstitionis vestigium facile vides.

All m. angvilla, 2) ob similitudinem major & oblongus in fundo maris alveus sive fossa, 3) Synecdochice & poëtice mare. Hinc *álls rafn*, corvus maris, i. e. navis, 73.

Allda-far temporum lapsus, i. e. res tempore præterito gestæ, *Alldafarsbók* historia, annalis. 1.

Allr omnis, it. qvi vivere desiit, mortuus 126.

Alm-þing, pugna, q. d. conventus arcuum; ab *álmr* alnus, it. arcus ex alno confectus. *álm-þingsamr* pugnax, pugnæ studiosus 178.

Allskialldadr clypeis undiqve tectus, 126. Hic de nave: veteres enim naves suas portum intrantes clypeis ab utroqve latere suspensis exornare solebant.

Amar, poëtice pro *bamar*, piscis genus, cammarus, Dan. Sv. *bummer*. Hinc *amrafiöll*, fluctus, undæ, *amra fialla böll* navis, 377.

Amorligr portentosus 163 vox infreqvens, & obscura, forte scribendum *ámattligr*, *amotligr* t.t.ra versandus.

Andlit vultus 195. alias *áliz* aspectus, facies, *fagr ålits* formosus; *åstin fer at ålitino varla*, amor ex forma (sive pulcritudine) non semper nascitur.

Annir pl. labores. 76. Genit. *anna* cfr. pag. 402. Sed malim l. c. intelligere *endar*, *öndur* pl. Xylosoleæ, genitivo *anda*, evphon. *anna*. Hinc *Heidings-öndur* naves, *Heidings-anna-leid* via navium, i. e. mare. Vid. *Hedinn*.

Anyt f. lac ovillum, 217: ubi *bafdi stefnt bonum um ånyt*, eo nomine in jus eum vocarerat, qvod oves ejus furtim mulxisset. Vox componitur ab *ær* ovis fœmella, & *nyt* fructus, it. portio lactis, qvam vacca sive ovis, statis cujusqve mulctus temporibus edit.

Apal-grår scutulatur. 88. Ger. *apfelich*, & *apfelgrau* idem; coloris genus, cujus rotundæ maculæ pomorum speciem habent, unde latinis inferioribus *pomelatus*, Gallis *pomelé* dicitur.

Årbot f. annonæ reparatio 302. *år annona*. Aliud est suis locis in Islandia usitatum *årbot* sinus fluvii, anfractus amnis.

Ardr m. aratrum 15. interdum neutrius generis *Alex. f.* Cognatum est *årdi* stipes, lignum teres, ab *er*, imperf. *arda*, aro, Þorl f. Þeir *ördu blut af nesinu*, aliqvam ejus peninsulæ partem ararunt.

Armadr administrator, œconomus, 126. a simplici *år* minister.

Arós ostium amnis 40. Hinc nomen habet urbs Cimbriæ *Aarhuus*, ad amnem sita, olim *Ar-ós*, Knyt. *f.* cap. 32. alibi.

As deus. *Hinn allvalldi ås* deus ille omnipotens 300. plur. *æsir* dii 218. Proprie de Othino ejusqve sociis ex Asia oriundis; deinde latius sumtum est. *Snæfells ås*, montis glacialis divus, athletæ magi cognomentum, qvem inter deos numeravit Islandia Gentilis.

At præpos. cum *abl.* ad, in, sub, ab, ex. *At hofi*, in delubro, 392. *at vetri* ineunte hieme, 286. *at berfangi*, in captivitatem, 121; Þág *at bönum*, ab eo accepit 285; *Keypti at måna*, a Manio emit 216. *markadi at vedrum*, ex tempestatibus judicavit 257. *at Oleyfi bans*, ejus ingratiis. 207.

At præpos. cum Genit. apud, cum: *gisti at Þrandar*, apud Thrandum hospitabatur 247. *andadiz at mågs sins*, in ædibus affinis sui mortuus est. 229.

At adv. non: *erat* non est, 265. *vilkat ec*, nolo ibid. fere verbis subnectitur tam in prosa qvam in poësi, licet hic freqventius.

Atgeir framea 174. Qvidam perperam scribunt *Arngeir*; fuit vero teli acuti genus, qvo veteres non tam ad cædendum qvam pungendum usos esse ex monumentis nostris patet. Accepimus ab Ango-Saxonibus, qvibus *atgar* framea, lancea, & primaria notione *falarica*, id est, telum igniferum, qvare doctissimus Wachter componi censet a veteri *et*, *eit*, ignis & *gar*, nobis *geir* lancea, hasta.

Atti octavus; *åtta vetra* octio annorum 85.

Audi-menn homines nihili, *audimenn gunnar*, ignavi milites 176. ab *av*, *aud*, particula

particula privativa; *auvirdr* & *auvirdr* contemtibilis.

Audit, participium neut. gen. prædestinatum, fatis concessum vel indultum 204. Genit. *audins*, *Alex. f.* *lása audins bída*, fatorum prædestinationi relinqvere.

Averki saucietas, læsio, 191. a verbo *orka* facere, valere, *orka á mann* viribus contra qvem valere, i. e. lædere, violare. Sic *vinna* facere, posse, *vinna á* laedere, sauciare.

Aust-madr homo orientalis, i. e. Svecus, 228. plur. *aust-menn* orientales, id est, Norvegi 172. Ob naturalem enim terrarum situm Norvegi Svecos, sicut Islandi cum Anglis & Hibernis Svecos atqve Norvegos homines orientales vocarunt. Sic *austr* versus orientem, Islandi de Norvegia intelligunt: *er hann austr med fe sitt*, si in Norvegia suas facultates habuerit. *Gragás*, *Þingsk.*, Þ.

Austrænn orientalis, it. Norvegus 90. qvomodo Biörnus qvidam ab Hebudensibus cognomento dictus est, eoqvod natu Norvegus esset, patriosqve ritus & gentilem religionem mordicus teneret, *Eyrb.* f. Mirum ergo, qvod hujus denominationis ratio doctissimum A. Jonam fugerit. Vid. Specimen Isl. pag. 37.

B.

Bálkr agger, cumulus, it. impetus, procella *Vidris bálkr* pugna 265.

Banaord cædes 315. *ord* terminationis loco positum ad sensum parum aut nihil facit.

Bára unda, fluctus, *blodfallsbára* sangvinis fluentis copia 178.

Baugr annulus, armilla. Inde Galli habent suum *bague* & Lat. barb. *baca*, *boca* annulus. *Baugr tvieyringr* armilla duarum unciarum, vel sextantis pondere 299. Aureum ornamentum intelligitur, qvod velut sacri muneris insigne gentiles sacrifici ferebant.

Beina expedire, it. alicujus negotium vel iter promovere 104. *beinn* rectus, æqvus, it. hospitalis, *Sturl. f.* *Tók bónum vel, oc var hinn beinasti*, i. e. humaniter excepit eum, & valde hospitalem se præbuit. *cfr.* *greida*.

Beita mordere facere, diversa ratione: 1) inescare, 2) piscere, 3) vibrare, ad ictum applicare gladium. 84. hinc *beita* esca 176. *beiting* pastus 338.

Benskári instrumentum vulnificum, i. e. ensis 178. *ben* vulnus, *skeri*, *skari* falx. Simplex *skarr* gladius habet Edda.

Ber, imperf. *bar*, fero, *bar ec af Þeim bánaord* cædem (victoriam) ab illis reportavi, id est, ipse illos vici 315. Alias elliptice *bera af*, superare, *Floamm f.* alibi. *Hönum bar rikit*, regnum illi jure hæreditario debebatur 353.

Bera ursa 190. a Germ. *bær* ursus, nobis alias *biörn* ursus, *birna* ursa.

Bersi, *bessi* ursus 86. ab Obsol. *ber*. *Med bersa leyfi* licentia ursi, i. e. sine possessoris venia, vi & rapto.

Bid, imperf. *beid*, maneo, exspecto, *alldrei man ec bida botir*, reparatio hujus damni

Brandr enfis, gladius, 182. ftrictius ipfa gladii lamina, *Hk.* III. 13. Pl. *brandar* perticæ, conti 194. poftes vel antæ 265.

Brim æftus maris 321. poët. ipfum mare, unde *brim dyr* fera maris, id eft, navis 73. accedit *brimi* flamma; æftus ignis, qvemadmodum Danis tam maris, qvam ignis æftus *brenning* vocatur.

Brotfall animi deliqvium, epilepfia 141. Sic *Droplaugar fona f.* ubi in cafu hic relato verfatur: *Sveinninn letz eigi Kunna at mala, oc let fallaz i brotfall*, i. e. Puer fefe loqvi non poffe] & animi deliqvium pati fimulavit. *Þorl. f. Helga: Brotfall fotti bann þa fo faft;* tunc eum epilepfia adeo graviter corripuit. Simili ratione Germani hunc morbum *binfallende fucht*, latini *morbum caducum* nominant.

Brædrúngr patrui vel avunculi filius & filia 39. nam de utroqve fexu dicitur, qvanqvam *brædrúnga* genere fœm. *Svarfdæla f.* cum aliis habeat.

Bruk marinus fucus, algæ contritæ in litore cumulus 25. Non aliud videtur, qvam Ger *broch* fragmen.

Bryt, imperf. *braut*, frango, *briota menn*, cervicem hominum immolandorum frangere. 94.

Bufifiar vicinorum amicitia & officia mutua 153. *fifiar* cognatio amicitia.' *Hafa mál.*

Bylldr fica fcalprum, cui affine poët. *bylldg* fagitta, telum, *bullda* fecuris. Pro cognomine venit. 322. Aliud *billdr* figura, *ognar billdr* afpectus terribilis.

Bægi-fotr pes retortus, cognomen 97.

D.

Dadi viri gentilis nomen 220, adeoqve ab exotico *David*, ut qvidam volunt, vix oriundum.

Dag-fetr diei naturalis exitus 368. Sic *fol-fetr*, occafus folis.

Dagverdr prandium 109. Dan. *davre* idem.

Dalr cavum, fuperficiei depreffio 338. 2) Vallis.

Dalr arcus, poët. *daltöng* manus. 176. Vid. pag. 411.

Deila dividere 41. litigare 52. *deila* lis 126. *deilld.* id. 55.

Dis acervus, tumulus, accedunt Celt. & Gall. *tas* acervus. *Difiadr* tumulo conditus 105.

Dom-bringr heliæum, circulus judicialis, locus fub dio lapidibus five alia ratione feptus, ubi judices confederunt 94. Cfr. *Egla* cap. 35.

Drángr fcopulus acutus, faxum turris inftar eminens 76.

Drápa carmen prolixius verfibus intercalaribus diftinctum 217. Ab eo diverfum erat *Flockr* carmen brevius, [verfus intercalares non habens], licet eodem metri genere compofitum.

Dravgr arbor arida 173. confr. p. 408. 2) *Draugr* dæmon vel umbra mortui, Norv.

 drau

drau idem, ob pallidum aridumqve aſpectum ſic dicta, ab AS. *drig*, *dryg* aridus.

Dvalinn nanus, *dvalins amrafialla böll* navis nani, i. e. poëſis, phraſi Eddica 377. Vid. *amar*.

Dymbil-dagar, *dimbil-dagar* ſeptima ſancta 389. Vide *Kriſtni ſ.* in vocabulario.

Dyngia ſedularium, culcita, alias dyna idem *Noregs kk. tal.*

Ungum leiddiz elldvelli oc innisitia
Varma dyngiu oc vöttu duns fulla.

i. e. juvenis faſtidivit foci calefactionem, & vitam ſedentariam, tepidam culcitram, & chirothecas plumis intextas. 2) *Dyngia* cubile vel Gynæceum 160. v. *Niala* 44.

Dala locus depreſſior, lacuna, aqvivergium. Celt *dale* aqvarium, Bullet. Occurrit in veteri precandi formula: *Þva ec mer i dögg oc dalu.* In pluvia & lacuna me lavo. Hinc *daluker* ſitula, aqvalis, 291. Aliud eſt *dala* antlia, qva aqva commode & facile educitur, *á dall* facilis, commodus; *dalu*, *drattr* tractus vel ductus antliæ, *dalu auſtr* exantlatio. *Þá var ecki dalu auſtr á baſſkipum, kolludu menn þá bitto auſtr eda ſtamp-auſtr.* i. e. Tunc in navibus majoribus hauſtus aqvæ per antliam non erat inſtitutus, ſed (qvi in uſu erat) urnarum ſive hydriarum hauſtum vocarunt. Translate, & in humili ſermone *dala* facundia, flumen orationis Grettis ſ. 20.

E.

Ega habere, it. ſtuprare. *Villdi-ega navdga Husfreyu banns*, i. e. uxorem ejus invitam ad ſtuprum rapere voluit 314. Eundem ſenſum hæc vox etiam. Svecice admittit. *Weſtg. L.* apud Ihre, *ak ſa tu atti modir tina.* i. e. Tecum matre tua inceſtum committere vidi.

Eckill regulus, pirata, *eckilsbraut* mare 177.

Ekrur f. plur. arva 127.

Elld-bus hypocauſtum, ubi igne accenſo veteres itinere ſive aliis laboribus fatigati ſe calefecerunt 383. Hodie *elldbús* culina.

Elldſætr, qvi igni lubenter aſſidet 270. de ignavis.

Endr olim, qvondam, pridem 173. 2) *endur* iterum.

Enni-tingl frontis ornatus, i. e. caſſides, galeæ 218. *tingl*, vide ſeorſim.

Eng f. pratum 152. Alias *vangr*, *vengi* idem, qvod vide.

Ermr manica 154. hodie *ermi* idem.

F.

Fádr pictus, delineatus 288. ſic *Gulli fádr* auratus, auro tinctus, *Ragn. ſ. Lodbr.* *fái* delineo, *Háva mál*: *Er fádi Fimul-þulr*, qvas (literas) pinxit magnus ſenex (Othinus).

Fadmr ſinus, gremium; Dan. *favn*; Hib. *feag* extenſorum brachiorum menſura. *Fallaz i fadma*, ſe mutuo complecti 359. dicitur de offenſis & injuriis viciſſim illatis, qvarum mulctæ cenſentur æqvales.

Far-dagar dies migrationis, tempus mutandi domicilii 160. Dan. *fardage* id.

Far-

Far madr mercator navigans, 181.

Favskr stipes putris & aridus, 355: *fuinn* putris..

Feikn f. vehementia, abundantia, nimietas, 163. *Helga kv. Hundingsbana feiknalid* ingens exercitus.

Felldr m. pellis, Ger. *fell*, id. *biarnarfelldr* pellis ursina. 2) *Felldr* toga, pallium. 91. *Röggvar felldr*, toga cum vellere subsutili.

Fella mittere, *fella blót-span*, inter sacrificandum deos consulere. 212. Sic *fella bæn*, rogare, supplicari. *Orkneyinga s.* *Þeir felldo bæn at bönum, at hann eigi &c.* rogarunt eum, ne &c.

Felmtr palpitatio, terror; *felmsfullr, felmtsfullr*, metu correptus, 17. 2) *Felmtr* adj. perterritus; *Gunnars. s.* *Þidranda b.* For *hann felmtr*, cum terrore ferebatur. *Fálma* palpare, palpitare, trepidare, *Alex. s.* alibi.

Festi, f. restis, ancorale 6.

Fetill funiculus, catenula, loramentum. *Grettis s.* 80. *Hk.* I. 23. *Sturl.* III. 16. ubi: *Hió i sundr buklara fetil er þar beek*, i. e. scuti convexi ibidem suspensi vinculum dissecuit. Specialiter apud poëtas *fetill* baltheus, vel cinculum qvo pendet, gladius, unde *fetastígr* calcator cinguli, i. e. ensis, gladius. 175.

Fiöl f. planities, it. planca, *Stiörn*: *Hann litadiz um, oc sá þar á fiölinni mörg leidi.* i. e. Circumspiciens in hac planitie multa sepulcra vidit. Hic, pl. *fialir* nomen loci, in Norvegia.

Fiall, *fell*, mons, collis 7. 2) *Fiall* & *fell* pellem olim notasse, ex derivatis colligi potest. Vide *bláfiälladr*. Huc spectat *fialla* contegere, involvere. *Ef ver fióllum i runum eda skálldskap*, i. e. si arcanis verbis vel poësi involuimus vel circumscribimus. *Edda* msc. pag. m. 91. dicitur hodie *fialla um* involvere, involucris munire.

Fifla ad stuprum illicere, pudicitiam attentare 192. *Sturl. s.* II. 32. *Þat ord lek á, at hann fifldi Helgo.* i. e. In ore vulgi erat, qvod ille Helgam ad stuprum pertraheret. *Thomas s. postula: Er fiflir frá oss konur varar.* i. e. Qvi a nobis uxores nostras pellicit, (abalienat). *Stiórn: At þar fifldiz frá böndum sinum.* i. e. Qvod illæ (uxores) a maritis suis (aversæ) ad alienos amores illicerentur. De viris adhibet *Rafns s. Sveinb. Hann fifldiz at þeirri konu.* i. e. Ejus mulieris amore irretitus est. Hinc *fifling* stupri persvasio & consensus, *Floamanna s.* Certe a *fift*, *fibl*, homo insanus, fatuus, de qvo mox. Non raro tamen *fifla* confunditur cum diverso verbo *fipla*, contrectare, tangere. 2) Libidinose tangere, qvod & latinis *attrectare* dicitur. Priorem hujus verbi significatum, (nam posterior est notissimus) habet proverbium: *Fiplar bönd a feigu tafli.* i. e. Attrectat manus (ludentis) scrupulos perdendos. i. e. Qvando imperitus & hæsitans lusor nunc ad hos tunc ad illos scrupulos manum tendit, (qvos moveat nesciens), signum & omen est illum victoria non esse potiturum. *Grettis s.* in append. *sögdo benni þat eigi mundi lyti, þo at kall befdi fiplat á benni voveifliga.* Dixerunt ei non esse vitio dandum, qvod senex casu & fortuitò eam (femur ejus) contrectasset. Cum

noſtro *fipla* confer Celt. *fibla* & *fipla* pulſare ferire, nec non ipſum lat. *palpare*.

Fifiſkr fatuus, ſtultus, loco cognominis 310. *Fifl.*, n. homo inſanus & fatuus, cui qvodvis facile perſvadetur, *Fifli ſkal á forrædi viſa*, i. e. Perniciofum negotium ſtulto homini faceſcas. prov. Forſan à Ger. *foppen* ludere, ludificare, vexare; Isl. *fipa* turbare.

Fin-gálkn feræ ſpecies apud Finnos 374. Qvare recte Dn. Finnæus ſcribendum putat *finn-gálkn* fera Finnorum, nam *gálkn* animalis nomen eſſe ex Edda colligi poteſt; ubi canis *gálkn beina* oſſa deſtruens animal vocatur.

Fiórdungs-þing conventus ſive forum qvadrantis Islandiæ 94, Cujus tractus incolæ *fiórdungs menn* dicti ſunt.

Fiölkunnigr, *fiölkunnr*, multiſcius, fere in malum partem, magiæ peritus 32. *Fiolkunnir menn* magi. *Páls ſ. Poſtula*. *Fiölkyngi* multiſcientia, magia. 75. *Kunnigr*, *Kunnigr*, ſciens, gnarus, it magiæ peritus, *Kyngi* f. magia.

Fiölnir Othini nomen, à multa ſcientia atque experientia ipſi datum. *Fiölnisþing* conventus Othini, bellum 176.

Fiör vita, tam in proſa qvam in carmine 266. AS *fiorh* vita, anima, forſan oriundum à Gr. *βίος* r & s pro more alternatibus. Metonymicè *fiör* vigor, alacris animus, cognationem ſimulat cum Ger. *feur*, Dan. *fyr*, eundem ſenſum qvandoqve admittentibus.

Fit f. ora, littus planum, 174. 2) palma ſive membranula in pedibus avium, 3) limbus veſtis. Convenit Gr. *πέζα* ripa, littus, ora. 2) planta pedis. 3) limbus veſtis.

Flat-völlr planities, 174. conf. p. 408.

Fleckottr variegatus, maculoſus, 375. 2) impurus, ſenſu morali; *ſem fleckottir ero i ſinni framferd.* Qvi pravis moribus ſunt. *Laurentius biſkups. ſ.*

Flugu-madr, qvi ad inſidiandum alteri ablegatur 197. *Fluga* inopina ſicarii invaſio. Non diſſimili ratione Gallis *Mouche* dicitur homo callidus & vafer, qvi aliqvid exploratum emiſſus, ſicut muſca, hic illic ex inſperato adeſt & irrepit. cfr. Synt. Bapt. in Gloſſ.

Fólk-narungr dux, 173. q. d. militum ſuſtentator; à *folk* exercitus, acies, & *næra* alere, ſuſtentare. Sic *elld-nárungr* ignem nutriens, culinarius, per contemtum de homine ignavo dicitur. *Sturl. ſ.* V. 35.

Forkr contus; harpago, fuſtis 163. lat. *furca*.

Forlög n. pl. fata 13. *leita forlaga ſinna*, fata ſeqvi 187. *leggia* ponere, ſtatuere; it prædeſtinare, vitam & fata præſtituere, de Parcis.

Forrád præfectura, oeconomia 108. *forráda madr* oeconomus, 39. 2) *forrád* vehementia, nimietas, *forráds vedr*, vehemens procella, *Biarnar ſ. Hytdd. kappa*. *Ecki forráds bá*, non adeo procera, *Ol. ſ. Trygva*.

Fors furor, animi æſtus & præcipitantia, Gall. *force* vis, violentia. 2) fors cataracta, fluminis præceps lápſus, catadupa, 323. Ab adj.

adj. *forr* ferox, furens, præcipitans, Norvegis hodie *forr* idem. lat. *ferus*. *Thomas s. forr-oc fram hvass* protervus & peracer. *Of forr eda sliófr*, nimis acer vel nimis segnis, ibid.

Forsæla umbra, ubi locus eminentior luminis solaris accessum prohibet 190. A partic. neg. *for*, & *sæla* apricitas- *Eyrbyggia*.

Fönn f. cumulus nivis, 163. Norv. hodie *foin* idem. An à Celt. *fionn* candidus, lucidus? Malim *fönn* accedere nostro *fans* cumulus, strues, copia; specialiter impedimenta in unum congesta. Angl. *fence*, vallus, sepes.

Föxottr discolorem habens jubam; de eqvo, 214. *Fax* juba eqvi, AS *feax* coma.

Freg, imperf. *frag*, & *frá*, audio, inaudio, 20. 240. Ger. *fregen* interrogare. Inde *frett*, qvod qvis inaudit, nova relatio, nuntium, it. responsum oraculi, 13.

Frida pacem facere, conciliare, *frida fyrir öndudum*. i. e. Deum mortuis (purgatorii) placare, ɔ: precibus & eleemosynis.

Frodleikr scientia, it magia, 83. Qvemadmodum voce *Mathesis* auctores recentiores astrologiam, scientiam magiæ vicinam, intelligunt. Vid. *Fiölkingi*, *Vit*.

Full plenitudo, poculum vini plenum, diis vel heroibus sacrum, 377. Ubi *poculum poeticum*, versum sive carmen significat. Vide *Dvalinn*.

Fulltingi & *fulltingr*, auxilium 141. *fulltingia* auxiliari, q. d. plenè & qvantum satis est juvare; à *fullr* plenus, & Obsol. *tinga* (pro *tia*) exhibere, opem ferre. Similis ratio est Germanici *voll-leisten* & nostri *veita med fullu* plene juvare *Sturl. s.* I. 20. Accedit *Sv. tyga*, testimonium perhibere, *fulltyga* plene testari, convincere. *Tiá*, *tióa* exhibere, præstare, juvare, communis radix est.

Tur-vidr vir, miles, 176. q. d. arbor hastæ. *Fura* abies, it. hasta ex abiete confecta. Sic *fur-sendir* mittens hastam, similis poëtica militis appellatio. *Knytl. s.* cap. 38.

Fyll, f. terra, 361. evphonicè & metricausa pro *folld* f. terra; vel ex sententia Dn. FINNÆI; *Fyll* idem est qvod *Odins fulla*, dea sive uxor Othini, i. e. terra, phrasi poetica; vid. pag. 416. Denique posset *fyll* dici pro *fylli* satietas, esca, (ferarum) nec enim hoc locus citatus plane respuit.

Fylskni latibulum, 241. *Fel* tego, *felz* & *felsc* lateo, Sic Hk. M. 14.

Vill eigi flock orn fylla,
Falsc riddarinn valski.

i. e. copiis nostris associari nolens, abdidit se eqves Gallus, (imminentem jam pugnam subterfugit.)

Fysa instigare, hortari, imperf. *fysir* lubet, juvat 103. Hinc *fysi*, *fyst*, f, desiderium, cupiditas, 224. A *Fysa* distingve *fisa* flare, efflare, it. pedere. Gr. φυσάω. Grettis. f. 58. *fisandi rann hann Gisli* i. e. Gillius pedens cucurrit. *Fisa* f. flatus, *fisubelgr* follis. Gr. φυσα idem.

Fæ, imperf. *feck* acqviro, adipiscor. *Feck at blóti*, sacrificium apparavit, sacrificavit. 7. 157.

Fæs, *fæz*, passivum proxime præcedentis 163, ubi *fæs mer at sliko*, pro *fæz*

 mer

mer om slikt, multa de hac re dicenda habeo, mirum & notatu dignum hoc mihi videtur. Vel, qvæ est probabilis sententia Dn. Finnæi: hic *fæs*, impei squale terret, terrorem incutit, affine Svecico *fasa* vereri horrere: *jag fasar therfore* ream hanc horreo, Ihre. Hinc Svecis *faselig* Bornholmensibus *fæselig* terribilis, horrendus.

Fæla terrere, *fælaz* terreri 299. *Fæla*, f. terror. Dan. *fæl* fædus, Angl. *fell* atrox, truculentus, nescio an huc pertineant.

Færi iter via, it. occasio facultas 121.

G.

Gálgi patibulum, *Gálga-valldr* patibulorum dominus i. e. Othinus 361.

Gandr lupus. Hic cognomen, 59. Sed sicut *vargr* lupus, de exule sumitur, ita qvoqve hoc *Gandr* simili sensu usurpat *Hk.* III. 24. ubi Hildis, Hrolfi Peditis mater, Haraldo Pulcricomo supplex loqvitur, cum hunc filium ejus exilio mulctaverat:

Hafnit Nefio nafna
Nu rekit gand or landi.

i. e. Nunc a te abalienas cognominem Nasonis (Hrolfum Nasonem intelligit) & exulem de regno ejicis. Qvia vero sagas & veneficas lupis vehi vetustas credidit, 2) *Gandr* & *Gand* vehiculum notat magicum, qvo aëra pervolant magi. *Fóstbb.* s. verba veneficæ referens; *Vida befir ec rent göndum i nótt*, i. e. longè lateqve hac nocte lupos egi, i. e. multa loca magicâ arte perlustravi. Hinc *gand-reid*, & *gan-för*, vectura magica. 3) *Gan* & *Gand*, qvodvis veneficium; habet vetus cantilena Færoica: *Thrander vil giore mig gand*, i. e. Thrandus me fascinabit. Sic *Gan-fluga*, *Gand-fluga*, musca magica, qvam auri admotam res occultas aperire, & periculum, si qvod imminet, præmonstrare credulum vulgus nugatur. *Gand* vecturam magicam unacum ipso vocabulo Gothi à Finnis didicisse putantur.

Garpr vir fortis 181. Per metathesin *Greppr* idem.

Gavkr cuculus, *bræva gavkr*, corvus 173. Ger. *Gauch* cuculus, it. homo stultus, morio; nobis *gickr*. Dan. *giek* idem.

Gavtr Othini nomen, *Gavt-brögd* artes vel technæ Othini, ɔ: prælium 173.

Geil, f. trames sive vicus angustus & utrinqve septus, 365. cui affine *Gil* n. montis fauces, chasma profundius.

Gilfi, *Gylfi*, piratæ nomen, *Gilfa blad*, stratum Gilfii, i. e. mare 175.

Giöra facere, *giöra vid* mederi, occurrere 186. *Giöra um*, circum sepire, 77. *Giördi af bonum*, illum mulctavit, vel mulctæ titulo illi abstulit 124. *Giördi hann nordan*, E terra boreali austrum versus eum dimisit 221.

Giörr factus, it. missus, dimissus, *expulsus* 100. ubi *giörr ur Havka dal*, i. e. de Hökadalia expulsus.

Giorvi-búr veterarium, promptuarium 138. i. e. domus ubi omnis generis res, utensilia & apparatus asservantur, alias *fata búr*, ut puto, idem. *Brodd Helga.* f. *Var avstmönnum fengit gervi-bur, at geyma i varning sinn*, i. e. Novegis advenis armamentarium datum est, ubi merces suas conservarent. *Giorvi*, *Gervi-f.* apparatus, habitus.

Gladr

Gladr, subst. eqvus, poët. *gilfa gladr* navis 175.

Glap vig cædes per errorem vel præcipitantiam illata, 195. *Glöp* pl. inconsiderantia, dementia, *Elli glöp* deliqvia senum. *Glópr* homo incogitans, & temerarius.

Gletta f. lusus, ludibrium, 287. *glettinn*, ludificiens, leviter imponens.

Glot-kyllir culeus aqva repletus 238. Conf. pag. 414.

Gnúpr, *núpr*, rupes eminens 323. Alias *gnypa*, *nypa* idem. Affine est *næfr*, *gnæfr*, procerus, celsus.

God-ga illusio sive blasphemia deorum, 350. *Goð* numen, *gó* latratus, it. ludibrium, *geya* latrare it. irridere. *Hafa-mál*: *Gest þu ne geya*, i. e. Advenam ludibrio ne habeas.

Goe-beitill eqvisetum vernum, 257. Alias *gröndar-ber*, Vid. Lachanol. E. O. *Goe*, hodie *Goa*, nomen mensis, qvi in posteriorem Februarii & priorem Martii partem incidit. Mythologiæ nostræ nomen habere ferunt à *goe* Cajaniæ regis filia; sed ego sic dici malim, qvod frigus & asperitas hiemis hoc primum tempore nonnihil remittat & mollescat; *Goe* mollitiam & voluptatem notasse indicio est *gölifi*, vel ut rectius scriberes, *golifi* vita mollis & voluptuaria *Stiórn*. *Góligr* & *goll* mollis, delicatus jucundus. *Hk.* VII. 187. & XI. 5. *Mirmanns f. Sva var bon golig yfirlits*, i. e. Adeo jucundo erat vultu.

Gradungr, *gridungr*, taurus, 285. *Gradr* adj. cupidus, libidinosus, non castratus. A subst. *Gródr*, *grádi*, m. *Grædgi* f. cupiditas, tam bono qvam malo sensu, *grid* f. vehemenens, cupiditas.

Gráf-silfr argentum fossile, 149. i. e. talis pecunia, qvam gentilis superstitio furtim terra condidit, alterius vitæ necessitatibus reservandam. Vid. *Noregs kk. tal. Eig. f.* alia.

Gressi fossorium, rutrum 146.

Greida explicare, expedire, solvere 343. Inde *Greidi* hospitalitas. Alias *beini* idem, vide *beina* exetendere explicare.

Greip f. contractio, curvitas, manus curva vel contracta, 399. pl. *greipur* ungves incurvæ, 178; & aliâ formâ *greipar*, fauces v. angustiæ terrarum, qvibus mare utrinque clauditur. 5. *greipr.* adj. curvus, aduncus. Hk. IX. 76. *gagn brann greipra þegna*; utensilia curvorum (i. e. tristium) hominum conflagrarunt. *Eig. f. Greipr skalto à veg vappa*; Curvus (vultum præ pudore demittens) per viam incedes.

Grid-bitr, fœdifragus, 176. *Sturll. f.* V. 31. *Skapadi höfut viti grid bitum*, pœnas capitales in pacis violatores constituit.

Griót-varp jactus lapidum, lapiditatio, 177.

Gunn, *Gunnur*, & *Gud*, *Gudur*, f. pugna 173. AS *guth* idem; *gunnar ræfr*, lorica 176. *Gunn-bord* scutum 399.

Gæska bonitas, 397. ubi sanctitas, sive relatio inter sanctos, specialiter intelligitur. Sicut *godr* bonus, eti m sanctum qvandoqve notare videtur. Cfr. *Hungr-vaka*.

H.

H.

Hedra

Hedra hic 153. Sic *þadra* ibi, illic. *Hk.* VII. 92. *Sadr var engi fyrir þadra*, nulla illic æqvitas locum habuit.

Hegnudr ultor 199. ubi sceptrum veneficæ sic appellatur.

Heid, *heidi*, *heidr*, f. montana, tesqva, 298. 2) *Heid* f. serenitas, sudum; *heidr* adj. Ger. *heit*, serenus, sudus, clarus. Inde *heidar folld*, coelum poet. 104.

Heill, n. Omen, signum futuri eventus, 13. Ubi *leitadi ser heilla um forlög sin*, i. e. Fatorum suorum prognosin qvæsivit. Sic *Alex.* s. *Hann kallar þetta giptusamligt heill, oc gott sigur mark*, i. e. Hoc esse felix omen judicat, & bonum futuræ victoriæ signum. *Norna Gests.* s. *Mörg ero god, ef gumar vita, heill at sverda svipan*, i. e. Multa sunt, modo homines illa cognoscerent, fausta prælii omina, i. e. qvæ faustum prælii eventum portendunt. *Svarfdd.* s. *Gódu heilli* auspicatò, *Hk.* VII. 118. *Fortu illu heilli heiman*, inauspicato (malo omine) domo profectus es.

Heiman domô: *Henni fylgdi heiman*, illam domo seqvebatur, i. e. Pro dote illi datum est. 28. Hinc *heimanfylgia*, dos. *Giöro heiman* dotare (filiam).

Heimdalls-hior, ensis Heimdalli, vel Heimdallo nocens, i. e. poëticè caput. 266. Nam Heimdallus capite cæsus est.

Hekla, f. tunica brevior humeros tegens; utriusqve sexus vestimentum, 376. Cognatum est *hökull* thorax, *hokul-brækur* femoralia thoraci affixa. *Svarfdd.* s. Hodie *hökull* ependytis sacerdotalis; Dan. Sv. *Mæsse-hage* idem. ASax. *hæcile* & *hæcla* paludamentum, pallium; *preost-hæcil* pallium sacrum.

Heliarskinn cognomen, 122. à cute livida ductum. *Hel* mors, it. Hecate septentrionalis, qvæ dextrorsum livida, sinistrorsum pallida fingebatur. *Hel-blár* carnis morticinæ instar lividus.

Helstrid n. luctus ob mortuum, 152. Hodie *helstrid* agon mortis.

Hengi i. q. *hángi* cadaver suspensum, hic in genere qvodvis cadaver 177. Ubi *hengi húngr* appetitus vel fames cadaveris. Aliam explicationem vide pag. 412.

Hialldr pugna 84.

Hiálmr & *hiálmun* gubernaculum, clavus 254. Angl. *helm* idem, *helms-man* gubernator; strictius Gallis *heaume* tigillum vel ansa qvo Gubernaculum regitur. Hinc *Hialmun völr* ansa gubernaculi, ibid. cfr. *Hk.* VI. *Ol. s. Tr.* impr. I. cap. 177. & 185. Spec. Reg. pag. 479. *Gud hefir þann hiálmun-völ i hendi, er hann hneigir oc vikr med hiörtum storra höfdinga:* Deus manu tenet gubernaculum, qvo magnorum principum corda flectit & commovet. Belg. *helm-stock* ansa gubernaculi, summa clavi pars. Kilianus.

Hilldingr rex, poët. *hilldinga miödr* sangvis regum, 173. q. d. mulsum vel potus (feræ) de cæsis regibus.

Hilr, vel rectius *hylr*, vorago, gurges, locus aqvæ profundioris in fluviis. 58. Dan. *hyl*, idem. Ab *holr* cavus.

Hlacka garrire, clangere, 173. propriè dicitur de aqvila; alias *klacka*, & *klaka*, idem, Ger. *glucken* glocitare, 2) *Hlacka* præ gaudio ridere, qvomodo convenit Ger. *lacken*; à priori non puto diversum, aqvilæ enim vocem risus *ha ha* qvandoque imitatur.

Hlad stratum, pavimentum. 2) *blad* bullarum ex auro sive argento series in veste; pl. *blöd* aureæ bullæ vel ornamenta vestis, *Hk.* XIV. 13. *Silki-hufa blödum búin*, pileus holosericus aureis bullis ornatus. *Hlada* deponere, disponere, sternere.

Hlid, *lid* navis, poët. 178. AS *lith* idem.

Hlin, *lin*, deæ nomen; *Ölbekis blin*, fæmina, 288.

Hnekkia recedere, 162. 2) Activè, repellere.

Hniófkr arbor arida & vetustate decidua, 255. à *bniófa* nutare, inclinare. Interdum per prosthesin *fniófkr* lignum aridum, fomes, *Hk.* XIV. 11. Dan. *fnöfk* idem.

Hnöckottr, adj. ephippii figurâ pictus, maculâ ephippium referente super dorso notatus. 164. coloris nomen etiamnum in Islandia de eqvis dictum, *Hnackr* sella eqvestris.

Hnyd, imperf. *bnavd*, retundo, 242.

Hólkin-rassi, nates pulposas sive tumidas habens, 86. ab *höll* tumor, *rass* & *ars* podex, culus. Ger. *arsch*, idem.

Hóp, *óp*, recessus maris, stagnum vel lacus mari junctus, 183. 2) *bóp* confugium, refugium, ab *opa*, *bopa*, recedere. Forte hinc Dan. *haab* spes &c,

Hömlu-beidr mare, 77. *bamla* scalmus, synecdochicè navis, *bömlu band* stropha qva remus scalmo aligatur.

Hörgr, m. lararium, delubrum, 110. *Kristinr.* Sverris. *Ef madr b!edr hús*, oc *kallar hörg.* i. e. si qvis domum, exstruit, & lararium vocat, (i. e. diis consecrat). 2) *hörgr* lar, idolum, simulacrum, *Fridþiofs f. Hun raud hörgin* unxit idolum.

Hrot, *rót*, radix, 161. ubi *biarta brót*, præcordium. Hodie *biarta rætur*, præcordia vocamus. Plura similis prosthesеos exempla sunt.

Hrútr, *rútr*, aries, 188. Camb. *hwrdd* idem. Inde *haf-hrútr* navigium deforme, ex contemtu sic dictum. *Sverris. f.*

Hræ, n. cadaver, 173. Ger. *rabe*, idem. 2) *bræ* fragmentum, rudus, 168. sensu minus freqventi. Affine est *hrof* rudus, casa, *brör* res lacera, rudus.

Hún m. catulus ursi, 190. vel à lat. hinnulus; vel, Celt. *on*, *oan*, agnus, agnellus. Stiörn. *Sem eira engu vætta belldr en birnan er hon er rænt sinum húnum.* i. e. Qvi cujusqvam rei rationem non magis h bet, qvam ursa, catulis spoliata. Aliud est. 2) *hun* apex, it. summitas mali, Celt. *hen* caput, summum; Gall. *hune* corbita mali.

Hvammr

Hvammr vallicula, locus depressior inter duos colliculos, Gall. *Combe*, vallis, convallis. Celt. *cwm* idem.

Hvarf n. colliculus, vel clivus, qvo res ab altera parte positæ occultantur. 4.

Hverfi n. territorium, 105. propriè tractus terræ depressior, collibus undiqve occlusus.

Hvitramanna land, hominum alborum terra, 133. Non Albion, sive Anglia, qvod cuiqvam in mentem forsan venerit. Veteres aliqvam Americæ septentrionalis insulam vel regionem intellexisse, ex loco citato manifestum est; ubi hæc terra Vinlandiæ vicina esse, & occasum versus ab Hibernia sex dierum navigatione distare dicitur. Idem amplius ostendit *Eiriks s. Rauda*, sermonem faciens de captis Scrælingis, sive pumilis Americanis, qvi de patria sua Grönlandis navigatoribus qvædam retulerunt; *Þeir sögdo land þar odrumegin, gagnvart sino landi, oc gengo menn þar i hvitum kladum, oc æptu hátt, báro stangir oc foro med flibur; þat ætla menn hvitra manna land* i. e. Illi aliorsum terram esse dixere, patriæ suæ ex adverso sitam, cujus homines albati incederent, & voce stentorea clamarent, vectes & flabra gerentes. Hæc esse Alborum hominum terra vulgo creditur.

Hyr, *hir*, ignis, poët. 176. ubi *Gunnar vefs hir*, ignis loricæ, sive loricam consumens, i. e. ensis, *Gunnar vefs hyr-brigdi*, dimicatio, gladiorum vibratio, pugna. Sic *billdar byr* ignis vel fulgur pugnæ; i. e. gladius, *billdar hyr-senna* pugna, 84. *Hropts-hir* ignis Othini; i. e. gladius; *hropts-hyr-skerdir* gladii læsor, miles, ibidem.

Hæf, *hæfi*, jus, æqvum, talio 84. ubi: *eggiumz hæfs*, ad reddendam justam talionem instigor.

Hœkingr, vel ut alii scribunt, *hökingr*, ensis, 177.

Hœngr, *hengr*, spira, sinus serpentis, vel draconis volantis, qvam cum mediam dissecaret Ketillus, nobilis Norvegus, inde *Ketill hœngr* dictus est. *Grims s. Lodinkinna*.

I.

Jafni herbæ species, qvâ color flavus lanæ inducitur, 223. Gudmundus Andr. Osiridem sylvestrem vertit.

Jálkr eqvus senex, *Eckills jálkr* navis 176.

Jálmr strepitus, 174. *Jálma* strepere. Observante amicissimo Dn. G. Magnæo, habet *Ol. s. Tr.* Membr. *Jálmar blummr vid hilmis hendur*, i. e. Strepit remus inter manus regis (tunc remigantis). Eodem verbo usus etiam est poëta patriæ celeberrimus Hallgrimus Petri f. in carmine seculari: *Valjardir jálma vid uppdregna álma*, i. e. Manus (militum) strepitum excitant, cum arcus tenduntur.

Jardar-men cespes virens, 343. Dan. *jord-mon* idem, *ganga undir jardar-men*, cespitem subire 196. Genus juramenti religiosi, deqvo

K.

Knái,

Knái, imperf. *Knáda*, possum 73. Per prosthesin idem est qvod *nái*, *na*, asseqvor, possum, cujus paradigma illud seqvitur. Angl. *know* posse.

Knappi puer, adolescens; hic cognomen 64. Habet *Hk*. VII. 36. Alias fere scribitur *Knapi*, Ger. *Knabe* & *Knapp*, idem.

Kneif, vel ut hodie scribitur *hneif* f. genus hami piscatorii, 23. ubi cognomen. Originem voci dedisse videtur vetus verbum *kneifa* & *hneifa* arctè tenere sive prehendere, affine Dan. *Knibe*, Belg. *Knipen* arctare, coarctare, prehendere; unde porro Dan. *Kneb*, Belg. *Kip*, talitrum; *knipe* decipula, qva prehenditur & & arcte tenetur avis vel fera.

Knoda, hodie *hnoda*, farinam subigere, depsere, 15. Ger. *kneten*, idem.

Knörr navis longa, pristis 39. 390. AS. *enear* idem. Forsan r & s pro more permutatis, oriundum est à Græco *ναῦς*, qvod navem longam militarem primitus significavit.

Kofi tugurium, casa, 33. Lingvis pluribus commune, etiam Gothicæ non cognatis.

Kostr expensa, sumtus; specialiter vitæ sustentatio, 138. Diversum est à seqventi.

Kostr optio, conditio, 2) Bona qvalitas, qvodvis cujusvis rei decus, tam morali qvam physico sensu. Inde *Landz-Kostir*, dotes terræ naturales, sive bona in usum vertenda; strictius de feracitate sumitur 321.

Kögur n. fimbria, cirrus. Hic cognomen 157.

Kubl cucullus, capitis tegumentum togæ affixum, 247.

Kuggi linter, 213. Dan. *kog*, Sv. *kogg*, Belg. *kogghe*, Gall. *coche*, idem.

Kunnásta notitia, scientia, 2) scientia vel ars magica 193.

Kvisl, f. ramus, ramale, 2) rivus, brachium fluminis. *Kallda Kvisl*, rivus aquæ frigidæ, nomen loci, 367. 3) *Kvisl*, *att. kvisl*, stirps, linea genealogica.

Kvöd, gen. *kvadar*, vocatio; sensu legali, adhibitio testium 83. ubi *tylftar kvöd*, conqvisitio dodecadis, vel duodecim testium, qvos conqvirere, seqve eorum testimoniis munire reus debuit.

Kyllir uter, 238. Alias *kyll*, AS. *cill*, culeus, *Hk*. XL. 8. 2) *Kyll*, gurges, vorago, *Egils. f.* Inde *Kyla* ingurgitare, deglutire

L.

Lada ducere, vocare, invitare 96. *Sa ladi sem radin á*, i. e. Par est ut hospitio excipiat qvi præest, (herus). *Biarnar f. Hisdala kappa*. *Löd* f. invitatio, vocatio, *Kvadz myndi hlita löd bónda*, i. e. Se patris familias invitationem recepturum. (oblato hospitio usurum). esse ferebat. 2) *löd* instrumentum fabrile, qvo fila metallica ducuntur.

Land-nám terræ occupatio, & tractus terræ occupatus. *Land-náms-madr*, terræ occupa-

tor

Lundr sylva. 266. ubi: *a ec veg til lundar*, ad sylvam mihi eundum est, qvibus verbis poëta exul & ad sylvas damnatus, suum statum respexit. Celt. *Ilwyn* arbustum, sylva, it. arbor, *lignum*; qvod Bullet origine Celticum esse conjicit.

Lutr, m. pars, sors 358. It. talus, cubus, qvo sortes ducuntur 187. Dn. Finnæus imaginem Talismanicam intellexit.

M.

Mansöngr carmen amatorium, 197. *Jóns s. Helga*: *Rækilig kvædi oc mansöngs visur*, Turpes cantilenæ & carmina amatoria. *Man*, n. 1) Servus, serva, Gr. μάνης idem. Hk. VI. 41. *Runnu þar upp oc herivdo, ráko til skipa man margt oc bu*, i. e. Ibi exscensione facta prædati sunt, multaqve servitia & pecora ad naves depulerunt. Vid. *Ol. s. Tr.* append. pag. 43. Hinc *mans-menn* mancipia. 2) *man* puella, amica, concubina, qvales olim non raro servæ. *Hava-mal*: *I myrkri vid man spialla*. In tenebris cum puella colloqvi.

Mar, m. eqvus, poët. *rönga mar*, navis, 83. Vocem *mar* exteris etiam in usu fuisse colligi potest à Ger. *mar-stall* eqvile; *marschalk* eqvisio.

Mar, m. mare, poët. sed olim in soluto sermone etiam usitatum, sicut Camb. *mor*, Ger. *mer*, cetera.

Marmennill homo marinus, Triton. Hodie mendose, ut videtur, *marbendill* idem *Mennill*, Ger. *mannlein* homuncio, pumilus, dimin. à *madr*, *mannr*, homo; hodie absoletum.

Med cum, *med siá* juxta mare, 373. *var hon med barni*, uterum ferebat, 286. Sic *Gudm. s. biscups*: *For hon þá med svein þann*, Tunc eum puerum utero ferebat.

Med contra, adversus, 175. Ubi: *varka ek fyr med fleiri*, i. e. Nunqvam antea cum pluribus congressus sum. Sic *Stiórn*: *átti strid med frændur sina*, cum cognatis suis discordias habuit. Præpositiones *med* & *vid*, qvoties cum, una cum, significant, ablativum regunt, sed accusativum, si erga, contra, adversus, notant.

Meidr lignum, *Páls biscups s. At hann stædi med ser á önverdan meid*, i. e. Ut secum commune periculum subiret; cfr. *Háfamil*. *Handmens meidar* viri 178.

Mein-vættr, genius malus, & noxius, 337. Contra *biarg-vættr*, genius bonus & opem ferens.

Melr, m. *möl*, f. sabulo, arena crassior, 67. 2) *melr* calamus, avena.

Men, n genus ornamenti; *hand men* manus ornamentum 178. i. e. aurum, fuit vero *men* aurea bulla sive lunula de collo suspensa. ASax. *mene* lunula, apud Somn. Gr. μάνος & μάννος ornamentum collare. Vid. *Hk.* I. 22. & *Hólmveria s.* cap. 6. qvi locus ostendit hoc ornamentum qvandoqve ex vitro vel alia fragili materia fuisse, eoqve errare illos

los docet, qvi torqvem vel monile, intelligunt. *Men* cum cognatis sic dici videtur à *máni*, luna, μήνη, quodmodo simile. ornamentum Lat. *lunula* & Græcè μηνίσκος dicuntur. A *men* qvidam derivant *meniar* f. plur. monumenta, indicia, signa, sed *Stiörn* cum aliis rectius scribit *minniar* à *minna* monere; sicut Gr. μήνυμα signum, indicium à μηνύω indico, significo; qvo & pertinet Celtico-Gallicum *mank* nota, signum, Bullet.

Men, n. cespes latus & tenuis, (alias *torfa* idem) *jardar-men* cespes de terra excisus, q. d. lamina terrestris 313. Cum superiori, ut aliqvatenus formâ, ita qvoqve nomine convenit; qvanqvam commodè etiam reduci possit vel ad *mün*, *mena*, limbus angustus & oblongus, vel ad Celt. *min* frustum, particula, qvod non opus habemus.

Mer, *meri*, f. eqva, 67. AS. Al. Ger. Dan. *mær* idem, à masc. *mar* eqvus.

Merkis madr vir insignis, 398. Aliud *merkis-madr* vexillarius.

Mioll, f. nix recens, hic n. fœmina, 185.

Mundr dos, munus nuptiale, 258.

Munklifi cœnobium, 396. q. d. vita monastica. Interdum simpliciter *lif*, *Þorl. s. Helga*: *Lif þat er Þorlákr hafdi stiórnan yfir. i. e.* Monasterium cui Thorlacus præfuit.

Mynþak farina butyro mixta, 15. vox Hibernica, qvam vero apud Lexicographos Celticos frustra qvæsivi, ob mutatam, quod puto, orthographiam. Forsan pro *mynþak* scribendum est *mydak* mixturæ vel migmatis sensu, à *mwydo* temperare macerare, humectare, liqvorem vel succum admiscere.

Mala loqvi, *mala eptir*, cum accus. Occisi caussam orare, cædem alicujus jure persequi, 337. *eptir-mál* actio cædis. Aliud *mala eptir*, cum dat. adulari, blandiri, *eptir mæli* blanditiæ, *Stiörn*, alibi.

N.

Naddr spiculum 399. vid. pag. 400.

Nátt-ból noctis hospitium, locus pernoctandi, 368.

Naust n. tectum navale, statio navium, ubi sub tecto naves sunt, 119. Norvegis hodie *nöst* idem. Forsan contractum à lat. *naustibulum*.

Navt bos, *navta-brunnar*, aperturæ glaciei, bobus eqvandis factæ 386.

Nikr eqvus aqvatilis, hippopotamus, in majoribus stagnis habitare creditur; cujus, licet nomine suppresso, descriptionem habes pag. 88. Dan. *Nikken*, Sv. *necken*, Belg. *necker*, dæmon marinus & aqvaticus; Lat. barb. *nocca*. Etymologi sic dici putant quod naves & natantes homines aqvis submergat; à lat. barb. *negare*, *necare*, i. e. suffocare. Verum qvia veteres hoc monstrum eqvi speciem habere crediderunt, qvæ illorum opinio apud plebem Islandicum hodienum viget, & autopsia, ut ferunt, subinde confirmatur, prope certum est *nikr*

nikr non aliud esse, qvam vetus Ger. *nack* eqvus, A. *nag*, Lat. barb. *naccus* idem. Aliud est *nykr* malus vapor sive odor. *Jóns s. Helga*: *þvi fylgdi nykr oc fyla.* Illud (spectrum) vaporem ingratum & foetorem reliqvit. Scribitur etiam *fnykr* vel *fnikr Hk.* III. 25. Angl. *fonk* gravis & ingratus *vapor*.

Niördr deorum gentilium unus; apud poëtas de viro ut alia deorum nomina cum justa determinatione sumitur. *Niordr Naddregns*, O vir, o miles, in vocantis casu, 399. Ubi secundum Sturlæum LV. 28. Exempl. Msc. *niördr* pro *nordr* legendum est.

Nióſn speculatio, exploratio, 71. Dan. *nys*, primaria notione incurvatio sui ad videndum, a verbo *nys*, infin. *niosa*, nuto, it. sternuto. Dan. *nyse* nutare. cernuare, sternutare, it. explorare; *knysinn* cernuus, scrutabundus.

Nockvi linter, cymba, 68. Ger. *nache*, Belg. *naecke*, Gall. *nacelle* idem. Wachter verbo tenus eqvum fluviatilem intelligit, sensu à *nack* eqvus ad cymbam translato; sicut in Gr. κέλης utraque notio convenit. Me judice Ital. Hispan. Hibern. *nave*, & veterum Francorum *nau*, navigium, a Germanis & Gothis *naebe* *nöckvi* durius pronunciatur.

O.

Oflâti, m. homo magnificè se gerens, vestes, verba & gestus ad elegantiam componens, 319. *láta vel yfir ser*, rebus suis ad ostentationem uti, de sorte sua gloriari, felicem se ostendere, confer. Gl. Cogn. spir, in voce *yfirlæti*.

Ofreſkir menn homines genios & spectra, ubicunque hæc Oberrant, videntes, 237. 317. qvo ultimo loco nominatur *ufresk kona*, mulier ejusmodi lynceo visu gaudens. Convenit certe, in ore & imaginatione vulgi non infreqvens, *ofreskia* apparitio terribilis, monstrum.

Offi insolentia, æstus animi, 302. Propria & primaria notione, nimietas, nimium; *Noregs kk. tal: Kom ur vikingo med offa fiar*, i. e. Ex piratica cum immensa pecunia demum rediit. Scribitur etiam *affi* idem.

Offtopi ardor & intemperies animi, 175.

Omálgr taciturnus, mutus, 325. *máligr*, *málgr* loqvax, garrulus, *Hk.* IX. 70.

Or vel *Orr* adj. juvenis, 26. compar. *örri* junior. Ab *ár* initium it. iniens ætas, juventus; i *ár-daga* in pueritia, vel juvenialibus annis. Vocem, observante Dn. Finnæo habet; *Nifiûnga s.* cap. 373. *Þu mant vera mikla bernskari at viti oc allri kurteisi, þo at eigi ser þu öri (örri) at vetra tali*, i. e. Sapientia & omni morum civilitate te minus provectum esse judico, qvamvis annorum numero non sis junior. *Skâllda*: *Spakt skylldi bit ellsta barn, þvi at bit ellra má öra þat öra (örra)*, i. e. Sedatus sit oportet puer natu maximus, nam proles major minorem natu facile conturbat. *Grágás*, *Vigsladi*: *Örri enn sextan vetra*, i. e. Sedecim annis minor, sedecim annos nondum natus. Denique veteres Dani, qvæ doctissimi etiam Finnæi observatio est, *yr*, *yre*, junior dixe-

dixerunt, vid. Lex. Jut. Lib. II. Cap. 17. & Sælland. lib. III. cap. 57. Lex. eccl. Sæll. cap. 9. Conf. Syntagma de Bapt. Gloss. in voce.

Orar phantasmata, delirio, 241. *Mariu s. Hon mællti margar órar*, Multa deliramenta proferebat. *Stiórn: Þegar tók af Konungi orarnar, sem David lek hörpu sina*, i. e. Mox Saulum Regem sua dementia reliqvit, cum David zithara sua luderet. Adde *Hk.* VII. Cap. 108. *Ragn. s. Lodbr.* alis.

Ordlof venia 158. Alias constanter scribitur *Orlof*, ut Germ. *Urlaub*, *Stiórn* membr. De Pharaone: *Vendi han oc aptr kastadi sinum Orskurdi oc Orlofi*, i. e. Mutavit & rejecit suam sententiam, & datam abeundi veniam. Ibid. *Gefit mer gott orlof, at eg fari heim aptr.* i. e. Bonam mihi date veniam ut domum redeam. Sed 2) *Ordlof* laus, præconium, (non *Ordlof*) *Sancte Antonius s.* optima membr. *Alls begomligt Orlof oc epsirmæli.* Omnis vana laus & adulatio. *Hk.* XIV. 28. *Fell hann þar med ordlofi miklu.* Ibi magna cum laude occubuit.

Oskorat absolute, sine limitatione vel conditione 393. Sic *Hk.* XVI. 26. *Urdo at festa alt oskorat à dóm hans*, i. e. Omnia sine ulla limitatione ejus arbitrio committere necesse habuere. *Skora* secare, it. determinare, definire, *Siurl. s.* VIII. 12. *Var ádr skorat, at hverium kostum hann villdi gánga*, i. e. Antea definivit, qvibus conditionibus acqviescere vellet.

Ossi adj. noster 377. Ger. *unser* idem. Alias *vor*, *or*, noster.

Öl-bæki vas vel poculum cerevisiæ 288. Ubi *bæki* idem videtur qvod Lat. *bauca* vas ventrosum.

Öl-karmr vas cerevisiæ. Sic *miödkarmr* poculum mulsi, *ölkarms fura* mulier 171.

Ondvegi & *Öndugi* n. sedes patrisfamilias 193. Vocis sensum latius extendit *Thomas s. Erkib. Ætlar nu herra pávin at venda heim i Rom til sins öndvegis*, i. e. Nunc dominus papa ad suam, sedem qvæ Romæ est, domum reverti parat. *Ondvegi* sic dicitur, qvod *Iw Önd*, i. e. vestibulo ex adverso esset. *Liós-vetninga s. Husfreya geck eptir golfi utar i öndina*, i. e. Materfamilias per solum versus porticum ambulavit. *Ondvegis sulur*, sedis herilis columnæ.

Öngr angustus, unde cognomentum *Öngr i briósti*, In pectore angustia sive ægritudo, 106. Hodie superest *öngur*, fæm. plur. angustiæ; *kvaz hafa or öngum akat*, se periculo vel angustiis elapsum esse dixit. *Biarnar s. Hyt. dæla kappa.*

Örlög fata, q. d. ultima statuta, 153. Sic *Alex. s. Andstreym orlog*, fata sinistra. 2) post *Orlög* bellum, etiamnum Danis usitatum, belli enim fortunam & exitum fatis superstitio tribuit. *Lög* decreta, statuta, *Or*, *Ör* ex, præpos. cujus hic eadem fere, qvæ in *orskurdr* sententia, decisio, vis & valor est.

Örn

Örn pl. n. negotia, 94. Ubi *gânga ör-na sinna*, sua negotia exseqvi, i. e. alvum dejicere, honesta phrasi. In singulari dixisse videntur *arn*, qvod tamen plura significat.

Örnefni locorum in pratis, pascuis vel desertis nomina, 24. q. d. denominata.

Örskots belgi, sanctitas loci jactu sagittæ determinati, 336. Cfr. Gloss. Synt. de Bapt. in voce.

Örvendr, *Örvöndr*, qvi sinistra pro dextra utitur; Lat. scæva & scævola; *Fost-brædra S. Var hann örvendr ëinardt sidan*, i. e. Ab eo tempore sinistra manu usus est. *Örvendr* vi vocis inassvetus sive male assvetus, à part. privat. *ör* & *vendr*, *vöndr* assvetus. Hic in cognomen abit. 149.

Öræfi, *Örbæfi*, vastitas, desertum, 331. q. d. locus inanis, sedibus & cultura hominum vacans; à part. priv. *Ör* & *bafa* habere.

P.

Past, *pastr*, n. nutrimentum, esca, cibus, *lá á pasti*, cibo sive prædæ incubuit, de urso, 271. Vocem etiam habet carmen *Lilia* stropha 90. *Gledinnar past*, nutrimentum gaudii. Hinc hodie *pastr litill* exili fruens victu, de teneris infantibus dicitur, cibum fastidientibus. *Past* idem est qvod lat. *pastus*, unde Galli qvoque habent suum *pat* cibus, esca, *pat d'oiseau*, esca accipitris. Aliud est celt. *paste*, Gall. *pâte* artocreas, sive panis carne fartus, Ger. *pastete* idem, qvippe qvæ à Lat. *pistus*, *pistor*, *pistura*.

Púsi sacculus, 186. Dan. hodie *pose*, Svec. *pusse* idem, inde dimin. *Pyslingr*, sacculus minor, sarcinula.

R.

Rádstafr & *rádstafi*, certum & fixum domicilium 192. q. d. vitæ rectè instituendæ fulcimentum. *Rád*, vitæ institutum, conditio.

Rakinn explicatus diductus, planus, æqvus, de mari, 399. Ubi secundum *Ilk*. IV. 28. lege & in ordinem sic redige: *Nú er þat er Haralldr rekr sunnan á rakna rymleid breidann flota*, i. e. Nunc ita res habet, qvod Haraldus ab austro (è Dania) magnam classem ducit per planum streporis iter, id est per mare, æqvor. Vel cum Doctissimo FINNÆO; (Vid. pag. 401). *Rakna*, Gen. plur. à *rökn*, *raukn*, vestigium vel theca mali nautici, qvod hic forsan synecdochicè pro ipsa navi ponitur. Sic *rakna rymleid* navium strepera via, i. e. mare, sensu eodem manente.

Ram-avkinn, robore auctus, 105. De magis versipellibus dicitur, qvi vires adsciscere creduntur animalium, qvorum formas induunt. Ex eadem ratione *ram-avkin rögn* Numina robore adscititio dixit *Hk*. VI. 29. Deos enim suos omnis magiæ & præstigiarum auctores vetustas credidit.

Raudi terra rubra, minera ferrea, 59.

Raumr, vir procerus, longurio, cognomen 185. *Þorst. f. vikings f. þessi raumr geck at hallar dyrum*, i. e. Hic longurio ante aulæ fores accessit. A Celtica lingua deducere possis, secundum Bullet, in voce *ram*, dicentem: *On voit que ram, rim, rym, rum, ont signifié elevé, elevation, au propre & au figuré, tout ce qui est grand, soit en taille, soit en qualité, soit en quantité.*

Rausn, f. animus erectus & alacris, magnificentia, liberalitas, 125. 2) *rausn* idem qvod *lypting*, præstega puppis, camera vel conclave super constrato navis in puppe exstructum. *Noregs kk. tal.*

Reidingr sagma, stratum eqvi clitellarii, 89.

Reidskióti, eqvus, jumentum 350. Etiam *skióti* idem. *Thomas. f. bad ser skióta*; Eqvos expetivit. *Skióti* proprie animal, qvo vehimur terrâ, sicut *skúta* celox, qva vehimur mari. *Skióta* mittere, cito vehere. Conf. *nöckvi*.

Reyna experiri, tentare, 193. à *raun* experientia, periculum. Sed *reyna eptir, ryna eptir*, explorare, inpvirere (res occultas), spectat ad *rúnir* literæ, characteres, cum propriè sit literas legendas diligentius scrutari. *Droplaugar sona f. Hann reyndi eptir morgum hlutum*, i. e. Multas res occultas perscrutatus est. *Hr. Kraka f. Galldramenn sem eptir öllu geta ryns*, i. e. Magi qvi omnia expiscari noiunt. *Glögg-rynn*, runicos characteres accurate distingvens. *Volsunga f.*

Rid f. breve tempus, impetus citò transiens, 290. *A rída* transire. Sed *rid*, n. gradus, scala, *Grettis f.* cap. 21. alibi, à *rída* scandere, ascendere.

Kipting retractus, pacti & contractus solutio, 376. *ripta* solvere, rumpere; Dan. *rippe*.

Rist, f. convexum sive dorsum plantæ pedis, *ristar lidr*, cruris & plantæ commissura, 162. 2) *rist* sartago.

Ródra cruor, 299. *Stiórn: Hafit var ásyndar sem blod eda ródra.* Oceanus sangvini sive cruori similis visus est.

Róma pugna, à clamore & strepitu militari, 387.

Róf, *bróf*, tectum, casa, 9. Alias *riáfr*, *rafr*, tectum.

Rönd f. ora, extremitas; synecdochicè clypeus, inde *randar bot* pugna, 265.

Röng f. costa navis, 73 ubi *rånga mar*, navis. A *rángr*, Dan. *vrang*, obliqvus.

Röst vortex aqvæ, euripus, poët. ipsum mare. *Karms rastir* potus, cerevisia, 288. q. d. mare vasis vel poculi. Vid. *karmr*.

Rúm locus, lectus, it. interscalmium, 390. *ruma tal* numerus interscalmiorum, cujus in æstimanda navium magnitudine respectus habebatur.

Runnr

Runnr virgultum, arbustum, 375. *renna upp* crescere.

Rygr f. mulier, poët. 114,

Ræki, *reki*, f. ultio, vindicta, Ger. *rache* idem. *raki-meidar randar bóts* milites sive viri ultores 266. Vocem etiam habet fragm. msc. pertinens ad *Þordar Hrædo f. Var at þessu giör engi ræki*, Nulla hujus cædis ultio facta est. *Gunnars Þidrandа b. f. Her man mikil ræki at giör*, gravis hujus rei fiet ultio; *reka* exseqvi, ulcisci, Ger. *rechen* vindicare.

S.

Samflot n. duarum pluriumve navium in itinere consociatio, 24.

Sel, *sæl*, domus æstiva, 131. Celt *sel* sedes, habitaculum.

Senna f. lis, altercatio, Ger. *Zank*, idem. *Hildar bir senna*, lis ensium, pugna, 84. *Senna* litigare, *Háva-mál*: *Þremur ordum senna skalattu vid þer verra mann*, Ne tribus quidem verbis rixeris cum homine, qvi te neqvior est.

Serkr tunica, indusium, subucula. Dan. *særk*, AS. *serc* & *syric* idem. 2) Poëtis *serkr* lorica, 177. Conf. *Knytlinga f.* cap. 14.

Set, n. sedes, specialiter sedile vel scamnum ante lectum *Set-stockr* sedile vel trabs ex qva scamnum confectum est 101. Sicut autem lecti, ita hæc qvoqve scamna ad utrumqve hypocausti latus continua serie exstructa fuere; focus autem in medio accensus est, qvo sese scamnis utrinque sedentes calefecerunt. His observatis facile intelligis locum ex *Svarfdæla f. Þorsteinn lá millum setstocka sem hann var lángr til*, *öskubavgr var á adra Lönd hönum*, *enn elldr á adra*, i. e. Thorstenus inter sedilia, (vel sedillum spondas; id est in medio pavimento) exporrecto corpore jacuit, hinc igne, illinc cinerum acervo collocatis.

Sex-álna eyrir sex ulnarum uncia, 393. i. e. Uncia argenti numerata; cum secus uncia argenti ponderata, qvæ nunc Octuplo, tunc sextuplo major erat, ulnas 48. & dein 36. continuit. Conf. *Kristni. f. in append.* pag. 169. Dicebatur vero *sex álna eyrir*, qvo distingveretur à *Þriggia álna eyrir* uncia trium ulnarum, qvæ dimidio minor.

Seida fascinare incantare, 155. vulgo putatur actum qvalemcunque pyromanticum connotare, & cognatum esse verbo *seyda*, *sióda* coqvere. Ita inter alios sentit ipse Torfæus, Hist. Norv. tom. I. pag. 141. Gudmundum Andream, auctorem non satis idoneum secutus. Verum hæc Gudmundi conjectura merito in dubium vocatur. 1) Qvod meli res membranæ nostræ constanter orthographice distingvant inter *seyda* coqvere, *seyd*, *seydr* coctio, & *seida*, *sida* incantare, *seidr*, *sidr* incantatio, fascinatio. 2) Qvia qvoties hæc species incantationis describitur, ignis tunc adhibiti aperte nusqvam fiat mentio; peractum vero fuisse constat exstructo de cespite suggestu, (*Laxdæla f.*) cum alio diræ superstitionis apparatu (*Eiriks f. Rauda*). Ubi, dum veneficus sive venefica

 fervo-

Skips-böfn nautæ, vectores, 39. q. d. navis apparatus, nunc de onere navis, nunc, (ut hic) de nautis ipsis sumitur. Habemus alias *Skip-sögn*, *skip-sókn* nautæ, qvod vero diversum vocabulum est.

Skipveri nauta, 53.

Skóg-gángr exilium, relegatio ad sylvas, 33. *Skóg-gángs madr* exul, hominum consortio ejectus, & ad sylvas damnatus 381. Alias *skógángr* & *skogar-madr* idem. A *skógr* sylva; *leysa or skógi*, ex sylva redimere, exulem civitati restituere. *Niála* cap. 125.

Skökull pertica, temo, hic cognomen, 184. *Alex. s. leysa sköklana frá okino*, i. e. Temones ab helcio solvere. Dan. *skagel*, Sv. *skakel* temo; sed apud Anglo-Saxones *skacul* non temonem, sed jugum ipsum sive helcium notat, sicut Belgice generalius *schaeckel* fibula, catenæ annulus. Dixeris Gothos imitari Latinos, qui suo *jugum* tam helcii qvam perticæ sensum assignant.

Scrida ruina, sive nivis sive terræ & lapidum de monte, 100.

Skutull missile, spiculum, 156.

Slæki-drengr homo, bibax, lurco, glutto, 53. cogn. Ger. *schlucker* idem. A *slóka* deglutire, ingurgitare se (vino, cibis.) *Grettis s.* cap. 21. Ger. *schlucken*, Dan. *sluge* idem.

Smali pecus, grex, armentum; *smalasvein* opilio, 193.

Snekkia navis genus, pristis, 243. Inter naves longas veteres numerasse discimus ex *Jons. s. Helga: Atti tvö lángskip, var annat dreki gódr, enn annat sneckia.* Duas naves longas habuit, qvarum altera draco pulcherrimus (navis draconis specie), altera pristis fuit. Qvantum ad nomen, dicitur AS. *snacca* celox, Belgis, m in n mutato, *smacke* navis oblonga, certè à *snackr* cocles, limax; qvin etiam affine est Dan. *snov* (Isl. *snákr*, *snókr*) angvis, qvod non raro de simili navium oblongarum genere dicitur.

Solsetur n. occasus 307. Ubi *millum sólsetra*, inter solis ortum & occasum, vertendum videtur. *þegar sól settiz*, cum sol occideret, *Sciörn* alibi.

Spörr passer *Hk.* I. 20. *Hann lavst spörrin til bana* passerem ictu necavit. AS. *spearu*, Dan. *spurre* idem; nec alienum est Syr. צִפְּרָא passer. Hic cognomen 24.

Sproti baculus 199. AS. *spreota*, Belg *spriet* baculus, pedum. Videtur idem ac Ger. *sprosse*, Angl. *sprout*; surculus, germen, qvod à *spretta* crescere, germinare.

Stack-gardr foenile, septum foeni congesti, 83. *stackr* meta, cumulus, *bey-stackr* strues foeni. 2) *Stackr* clamys tunica.

Stafu-rum locus vel spatium in puppe, 37. Ubi verba in ordinem sic puto redigenda: *Erat stafn-ruins* (vel sec. var. lect. *stafn rúms*) *of þegn á þilium*, i. e. Non est puppis spatium (qvantum satis) circa virum (ɔ: mihi ipsi), in foris navis Constructio Genitivi cum verbo substantivo exemplo non caret, sic enim veteres dixerunt: *draums var mer* somniavi, per

per somnium vidi *Fostbrædra. f. Stibra* in append. alibi.

Skalli, stallr ara, pulvinar, scamnum, qvo simulacra deorum collocata sunt, 299. Alias *stallr* præsepe, it. qvodvis scamnum, vel terra scamni formâ aggesta. *Hattar stallr*, ara pilei, i. e. caput, poët. 104. Ubi ex var. lect. *Halldi yfir mer hattar stalli*, caput meum (vitam) conservet. Secus in hujus loci versione verbum esse supponitur *stalla* vallare, munire, protegere.

Stiaka concutere, discutere 334.

Stödull area sive locus sub dio, quo pecora æstate de pascuis coguntur, ibidemque mulgentur, 68. Norv. *staule* idem.

Striugr m. decocti vel sorbilli genus minus delicati, *gefa striúg fra ser*, aspera verba evomere, gravibus conviciis uti. Huic voci asperitatem proprie notanti accedere videtur *strygi* pannus lini asperior & crassior, nec non Sv. *strug* asper et infensus animus. Hic *striugr* cognomen.

Sula pila, columna, 14. Ger. *saul, seule*, idem. 2) *sula* mergus.

Sumar auki epactæ sive augmentum æstatis 135. Gentiles Islandi, aliqvot ante prædicatum Christianismum annis, ut computum suum secundum solis cursum corrigerent, septimæ cuique ætati hebdomodam unam adjecerunt; teste Arii schedis, editis Skalh. pag. 4.5.

Sütt f. morbus, 175. Ubi *sæfaz sütlaust*, Interire sine morbo; de gladio cæsis. Sic *Jóns. f. Helga. Eptir þat tók prestr sütt mikla, —— la hann lengi i sottinni*, i. e. Postea sacerdos gravem morbum nactus est, —— quo diu decubuit. 2) *Sütt* moeror, tristitia; sensu hodie recepto. Ita Latini suum *ægritudo* non secus ad animi qvam corporis dolorem transferunt. Pro *sütt*, vulgo dicitur *sott*, Dan *sot*, morbus, qvæ eandem esse vocem nullus dubito.

Svipr motus, *sverda-svipr* pugna; *svipniord-ungar sverda* milites, 175. Plura de hoc vocabulo habet Synt. Bapt. Gloss. pag. 71.

Svolnir Othinus, *Svolnis-gardr* impetus Othini, pugna, 177.

Sydstr austro proximus, 23. Alias *synnstr*, idem.

Sylgr potus, *þar feck örn sylg*. Ibi aqvila potum nacta est, 178. Sic *Sturlúnga saga*, X. 8. *Sylg gafo ver ylgi*, i. e. Potum (sangvinem) alcæ dedimus. A *Svelgia* glutire, Germ. *schwelgen*.

Systrungr materteræ vel amitæ meæ filius, 105.

Sæbafi mare tenens, i. e. Per mare oberrans, recti cursus oblitus, 5.

Sæki, imperf. *sótta*, qværo: *er hafit sottiz*. cum magnam oceani partem emensi essent. 39. *Happ sotti þic*, Felicitas tibi contigit, 153.

Sækitivar (*Svolnis gards*) petitores belli, milites, 176. A *Sækia* petere, progredi, impetum

petum facere. *tifar* absolutè positum deos vel divos notat, sed secundum Eddam deorum nomina adjectâ suâ restrictione hominibus competunt. Malim tamen hic pro *Seki* legere *sækir*, *sekir* rei, exules; de talibus enim contextus loqvitur.

Sata insidere, insidiari, it. Obvium esse, occurrere, convenire, h. l. æqvivalere, 393.

T.

Tada, f. campus stercoratus, *Grágås*: it. campi stercorati foenum, 89. A *Tad*, n. stercus, lætamen; *ted*, imperf. *tadda*, stercoro, læto.

Tafn, m & n. Oblatio, victima, pag. 361. Ubi: *Gavts tafn* victima Othini, i. e. strages. Vocem eodem sensu habet *Stiórn*: *Sæfa mano þeir töfn rettlætis*, i. e. Victimas justitiæ (Deo fideles) immolabunt. 2) *Tafn* esca vel cibus feris Oblatus. *Getspeki Heidr.* *Örn á tafni brendr sat*, i. e. Aqvila cibo (cadaveri) mortua insedit. *Sturlunga f.* VIII. 47. *Vard tafn gefinn hrafni.* Esca corvo data est. *Tafn* ortum est à *ta* offero, præbeo, do, unde etiam Celt. *dawn* oblatio, *donum.*

Taska pera, bulga 247. Germ. *tasche*, Dan. *taske* idem.

Teigr portio agri sive prati, 279. Alias *tigr*, *tygr*, *tugr*, ductus, tractus.

Teitr adj. lætus, hilaris, facetus, 388. *teiti*, f. hiliaritas. Convenit forsan Belg. *teder*, *teeder* & *teer*, tener, mollis.

Tek, imperf. *tók*, capio. Secundum varias circumstantias variè significat: *Toko breidá fiörd*, in sinu Islandiæ Breidafiörd appulerunt, 223. *Tokuz* inceperunt 209.

Til præpos. (olim *ti*) ad: significatum non raro intendit, qvomodo AS. & Angl. *to*, Ger. *zu*, ubi vertendum venit valde, nimis. *Til fialldan* nimis raro, 383. Sic *Kialnesinga f.* *Til fiarri var ek nu*, i. e. Nimis longè nunc absui. *Til fiölmedr*, Justo plures habens comites. *Hk.*

Timgaz augeri, crescere, maturescere, successum habere, 316. in lectione variante. Infreqvens vocabulum, qvod tamen plus semel habet auctor Lachanologiæ, pag. 3. & alibi. *Timgaz* vel a *timi* tempus, it. successus, felicitas; vel, qvod melius & simplicius, pronuntiatione paulum mutata idem est ac *tingaz*, cui simile *m* pro *n* positi exemplum habes mox in voce *tortima.*

Tingaz produci, accrescere, augeri, generari, sobolescere, 316. *Þá er oss tingadiz*, cum res nostræ incrementa caperent, (i. e. succederent, & fortuna nobis faveret) *Sturlunga f.* lib. IV. 20. Obsoluit forma activa *tinga* (p[illegible]iá) offerre, proferre, generare; qvod respondet, Ger. *zeigen* exhibere, *zengen*, AS *tygan*, producere, generare.

Tingl lunula, ornamenti genus, 218. Ubi *enni tingl*, galeæ frontem sive frontale qvoddam haud dubiè notat; sensum habere videtur ab affini *túngl* luna, orbiculus. Favet huic interpretationi *Heimskringla* III. 19. ubi naves

 lau-

laudantur: *Med gínandi böfdum oc gröfnum tinglum*, i. e. Cum rostris hiantibus & exsculptis ornamentis. Videmus hic *tingl* in navi adhibitum fuisse, qvod ibidem amplius probatur lib. IV. cap. 7.

> *Alm drosar fór eysu*
> *el-runnr mörum sunnan*
> *trionu tingls á græna*
> *tveim einum sel meina.*

Qvæ in ordinem sic redigo: *álm-drósar el runnr for sunnan tveim einum eysu meina mórum á tingls trionu græna sel*, i. e. Vir bellator ab austro (ex Dania) profectus est duabus tantum navibus per navis viridem tabernam (ↄ: per mare). Nec non lib. VI. 123.

> *Ferd kom belldr i barda*
> *bnito reyr saman dreyra,*
> *tungl scáruz þá tingla*
> *tángar, ormr binn lángi.*

In ordinem sic redigo: *Ferd kom sunnan ormr binn lángi i belldr barda dreyra reyr bnito*, *tungl skaruz þá tingla tángar*. i. e, Hoc itinere Draco longus (navis sic dicta) in valde durum gladiorum collisionem (pugnam) incidit. Tunc lunæ navium (ↄ: scuta) accisi sunt. Qvibus locis *tingls triona* & *tingla tö*[illegible]*vis* vocari videtur. Alii tamen, qvo jure vel auctoritate nescio, *tungl* graitiën recens natum intellexerunt.

Trióna, *tryni*, rostrum; *gínandi trióna* rostrum hians, rictus distentus, 299. Ubi de navis acrostoliis sermo est.

Tortyna vel *tortina*, abjicere, perdere, 294. Pro quo *Stiórn* habet *tortima*, eoque sensu: *Ollu þvi er þeim þotti eigolegt villdo þeir eigi tortima*, i. e, Qvicqvam eorum, qvorum illis possessio utilis visa, perdere noluerunt. Componitur à præpos. insepurab. *tor*, Germ. *zer*, respondente Lat. *dis*, & *tyna* perdere, vel *tina* dare, exhibere, vel denique *tima* dare, communicare, qvæ omnia invicem cognata.

Tröll n. monticola, gigas, hominum genus quod malis magiæ artibus instructissimum credebatur, unde 2) *Tröll*, qvisque magus maleficus vel maga malefica, & denique 3) Malus spiritus, dæmon. Convenit Germ. & Dan. *droll*, *drol* spectrum domi oberrans & variis negotiis satagere visum, qvod derivant à *drenlen* discurrere, itare; (radix, qvæ feris etiam hominibus nomen facile dederit.

Tröllaukinn viribus giganteis sive magicis auctus, ferociæ giganteæ nonnihil habens. 26.

Tröllskapr, & *trillska* indoles vel ferocia magica, 271.

Tundr-ör malleolus, jaculum ignitum, 212. describit *Yngvars. s. Sveinn lagdi ör a streng, enn tundr var sett fyrir orvar oddinn, sva mikit sem manns böfut, med vigdum elldi*, i. e. Svenus nervo sagittam applicuit, cujus cuspidi fomes humani capitis magnitudine adhæsit, cum igne consecrato.

Tyr dei septentrionalis nomen, Gen. *tys*, Dat. Acc. *ty*, *Bárn leygar tyr*, vir, poëticè 362.

Tylft duodecim, dodecas, it. testes duodecim, 83. vid. *kvöd.*

U.

U.

Uargr. impiger, ſtrenuus, acer. Hic cognomen, 38. *Argr* piger, deſes, ſocors. Sunt qvi ab *u-argr* deducunt *vargr* fera, lupus; ſed perperam.

Uborinn non ſuſceptus, non baptizatus, 108. Qvo ſenſu hoc adjectivum etiam accipiendum videtur in illorum cognominibus, qvi à Chriſtianis parentibus nati, horum tamen ſacris nunqvam initiati ſunt. Conf. 20. 285.

Ufreſkr, vide *Ófreſkr.*

Uppi ſupra, ſuper; *vera uppi* ſupereſſe, vivere, 158.

Utidr infreqvens, it. pauciloqvus, minus familiaris, *bönum var útitt vid ſtiúp-modr ſina* Novercæ ſuæ minus favit, 304. *Tidr* uſitatus, creber, frequens; it. multiloqvus, verboſus, familiaris, *Ol. ſ. Helga.* alibi.

Uti-viſt manſio ſub dio, i. e. longior navigatio 303.

V.

Val-dögg pluvia ſtragis, i. e. ſangvis, 177.

Val-köſtr cæſorum cumulus, 173. *Köſtr* cumulus, ſtrues.

Valldr potens, validus 387.

Valr ſtrages 388. q. d. electio, qvi enim in prælio cæſi, ab Othino eligi credebantur, qvi inde *val-fadir* cæſorum pater dictus eſt. *Vel* eligo, *vál* electio.

Valr accipiter, falco, 177. Hung. *Ölyw* idem. Ad ſuperius vix pertinet; ſed potius à *volando* ita dicitur, vel ſynæreſin patiens venit a *Fugl*, Ger. *Vogel* volucris, ales; falco enim aves plurimas volatu perniciſſimo ſuperat, unde nobis qvandoqve *Fugl*, Gallis *Oiſeau* per excellentiam vocatur. A *valr* oriundum putant Lat. *falco*, Camb. *Gwalch*, &c. qvæ vero Feſtus à *falcatis* ungvibus melius deduxit.

Vangr, *vengi* campus, planities, 362. *á vída vángi*, In loco ſive campo patenti. Ger. Dan. *Wange*, Celt. *Gwen* planities. 2) *Vangi*, *vengi* gena, mala, illa oris plana pars & latus. *Godrúnar*, *kv.* De ſemimortuo: *Vatt vengi fyrir vifs-kniám*, i. e, Genas verſavit ante uxoris genua. Ger. Dan. *Wange*, Celt. *guen*, mala, gena. 3) *vángr*, Angl. *wing*, Dan. *vinge*, ala, qvæ ſe explicat. Omnia iſta cognata videntur.

Var-bulnn minus paratus 109. A *var* cautus, parcus, cujus neutrum adverbialeſcit *vart* parcè, parum, vix. Dicimus & *varliga* cautè, vix, ægre, *Hk.* III. 34.

Ve, pl. ſacra, res ſacræ.

Vedr-ſpár futuram tempeſtatem præmonens 264.

Veg-lyndi animus liberalis, magnificentia, 109. *Veglyndr* adj. magnanimus, generoſus, qvi eſt excelſo animo; *vegr* m. honor, *lund* f. *lyndi*, n. Dan. *lund*, animus, indoles.

Heidi

Heidi hana heto hvars til husa kom,
Völu velspá, vitti hon Ganda.

i. e. Hejdam vocarunt, qvocunque ad ædes venirit, parcam illam bene vaticinantem: hæc lupos (vehicula magica) fascinavit, vel fascinando paravit.

Vogr, *vagr* mare, Ger. *woge* unda, fluctus. *Hymiskv. Veörr kvadz vilia á vag róa*. i. e. Acer rerum sacrarum vindex (Thor) velle se dixit in mare piscatum ire. 2) Specialiter *vagr*, *vogr* angustum maris brachium 93. 3) specialissimè pus, humor ulceris, *Stiörn: vella manto hrufo oc vagi*, scabie & pure cutis tua implebitur.

Vettr, *vattr*, m. *vatti* n. testis, qvi conscius est, 300. Anglo-Sax. *vita* idem, à *vita* scire.

Völlr campus, 255. Ubi *tölldu hann hafa völl vidann*, Eum habere latum campum dixerunt, hoc est: ei exprobrarunt, qvod inter pugnandum in statione sua non maneret, & gradu pelleretur.

Völva, *valva*, *vala*, parca, maga, saga 186. Ab initio idem quod *valkyria* parca, Othini ministra, qvæ in præliis præsens pro lubitu vitæ vel morti pugnantes destinavit. A *vel* eligo; *val* electio.

Vatt, *vættr*, *vetr*, f. genius, dæmon, it. venefica, mulier magicis artibus dedita. *Jóns s. Helga*: membr. *Sia vesla vetr sökk þegar ijörd:* Hic infelix daemonculus protinus in terram se immersit, (a terra absorptus est.) Nomen ductum est a multa rerum abstrusarum scientia; nempe a *vita* videre, scire, *vita fram* prævidere futura, de magis, *þrymskvida*. Hinc nostrum vetus *vitkr* magus, Angl. *vitch* venefica. Cfr. *vit*.

Y.

Ydri, *ytri* exterior, 154. Opponitur *idri*, *innri*, interior.

Ysa irritare, exasperare 286. *úfin* horripilus asper, teter.

Yggr Othini nomen, q. d. terribilis, *Yggs teiti* Othini oblectatio i. e. strages 84.

Þ.

Þeli m. densitas, *þeli i jörd*, terræ congelatæ densitas, 383. Dicitur qvando regelata superficie pulvis terræ inferior adhuc glacie consolidatur. Sic *þeli fyrir briósti*, lentor pectoris sive pulmonum, vocem impediens. *Þeli* proprie qvod intus vel subtus est & latet; affine est *Þel* n. fundus, imum, intimum.

Þarfligr utilis 265.

Þiliur f. plur. stega, constratum navis 73. *Þil*, n. tabulatum, Dan. *dæl*, ASax. *dill*, idem, Ger. *diel*, asser, planca.

Amicæ brevitatis tuique commodi studio tribues Lector, quod hæc vocum antiquarum mantissa in arctum & mole libri forsan minus tibi visum contraheretur; in hoc enim secutus sum perillustris editoris voluntatem & prudens consilium, qui missis notioribus rariora solum & alibi non explicata censeri hic & explicari voluit, quare ut huic faveas instituto, meamque ei navatam operam boni consulas spero.

J. O.

